

Β' ΕΠΙΛΟΓΗ
5η ΧΙΛΙΑΔΑ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ

Κοίμη

...Αιθιόπια • Θούλη
Υπερβορεία • Σαμπάθα
Αρκτική • Stonehenge
Δελφοί • Δήλος
Ανταρκτική • Δίστομο
Θιβέτ • Ταίναρο
Αγκάρθα • Σπιναλόγκα
Αργοθήσα • Βερολίνο

ΤΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΣΟΠΤΡΟΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κοίλη Γη

Άτλας με τις εισόδους τής επιφάνειας προς την Κοίλη Γη,
σύμφωνα με την αποκωδικοποίηση του σχεδίου τού Stonehenge!

Η μυστική Γνώση τής Κοίλης Γης είναι κοινή
σε όλους τους αρχαίους πολιτισμούς τού πλανήτη.

ISBN 960-7228-60-1

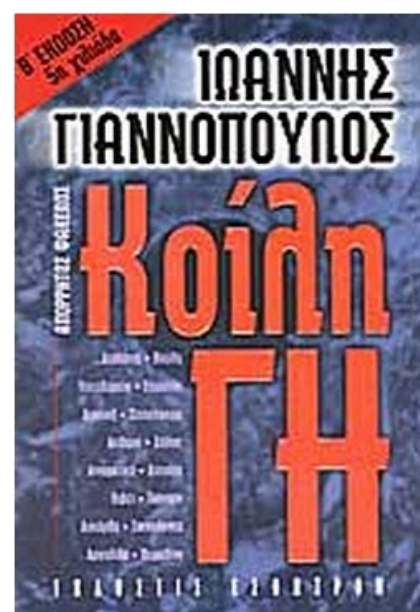
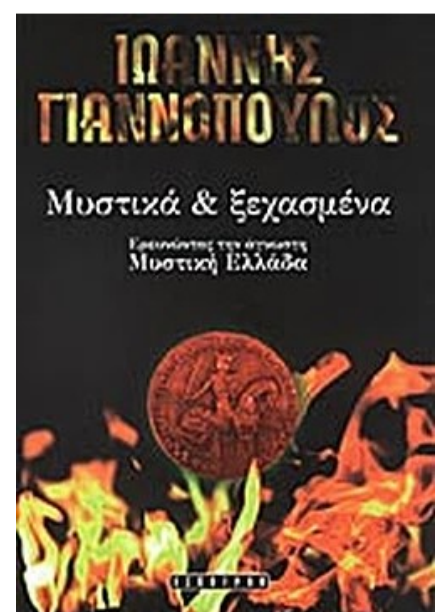
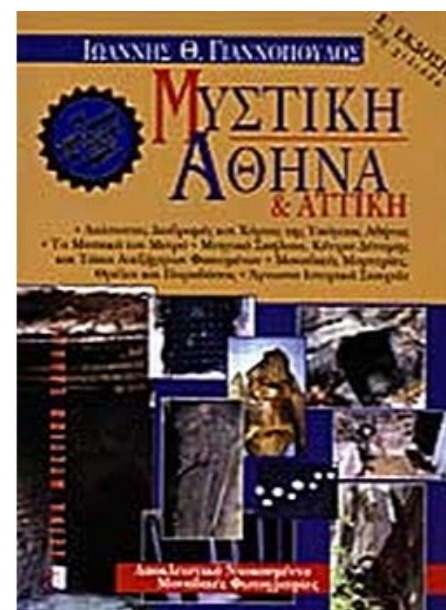
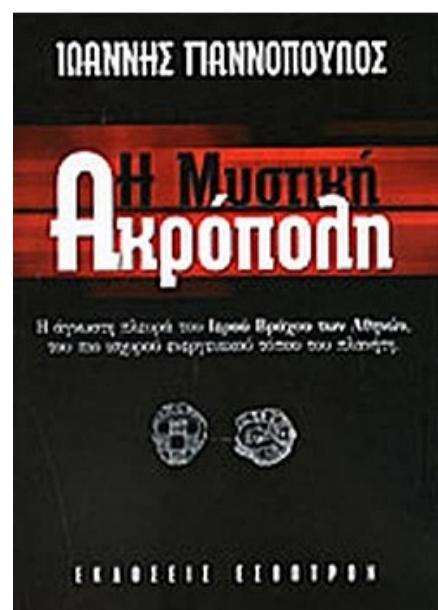

Κοίλη Γη

Μετά την τεράστια επιτυχία του πρώτου του βιβλίου, "Μυστική Αθήνα και Αττική", ο ερευνητής Γιάννης Γιαννόπουλος έρχεται να μας ξαφνιάσει για άλλη μια φορά, με μια νέα έρευνα-σοκ, η οποία ανατρέπει τα όσα πιστεύαμε - ή ήθελαν κάποιοι να πιστεύουμε - για τον ίδιο τον πλανήτη μας, τη Γη!

- Είναι η Γη μας συμπαγής, ή ήταν και παραμένει κοίλη στο εσωτερικό της;
- Ποιο είναι το απόρρητο μυστικό των αρχαίων ιερατείων, χάρη στο οποίο η Γνώση επέζησε από τους κατακλυσμούς και τις καταστροφές του παρελθόντος;
- Υπάρχουν νοήμονα όντα στο εσωτερικό της Γης και πόσο προηγμένα είναι;
- Τι είναι η περίφημη δύναμη Βρυλ;
- Πού βρίσκονται οι θρυλικές χώρες της Υπερβορείας, της Αγκάρθα, της Σαμπάλα και του Άβαλον;
- Ποιο μυστικό μοιράζονται ο Πυθέας ο Μασσαλιώτης, οι Ναϊτες ιππότες, ο Αμερικανός ναύαρχος R. Byrd και οι Γερμανοί Ναζί;
- Πού βρίσκονται οι είσοδοι για τις υπόγειες διαδρομές, που οδηγούν από τον ελλαδικό χώρο στα έγκατα της Κοίλης Γης;

Απαντώντας στα ερωτήματα αυτά με στοιχεία και ντοκουμέντα που είναι προϊόντα κοπιαστικής επιτόπιας έρευνας, το βιβλίο "Απόρρητος Φάκελος: Κοίλη Γη" μάς συναρπάζει και μας εκπλήσσει, αποκαλύπτοντάς μας παράλληλα μια άλλη πραγματικότητα που ανοίγει καταλυτικά τους πνευματικούς μας ορίζοντες.

*Αταλάντη: η είσοδος
για τη μικρή στηλιά
τιριν από τη μεγάλη.*

*Αταλάντη: «Η είσοδος
για την κυρίως σπηλιά
αρχίζει να ανοίγει μετά
από προσπάθεια».*

*Περιοχή Ταινάρων:
το εσωτερικό του
δεύτερου μεγάλου
δωματίου, όπου υπάρ-
χει και ο τοίχος από
μπετόν αρμέ που ήταν
καλυμμένος. ▼*

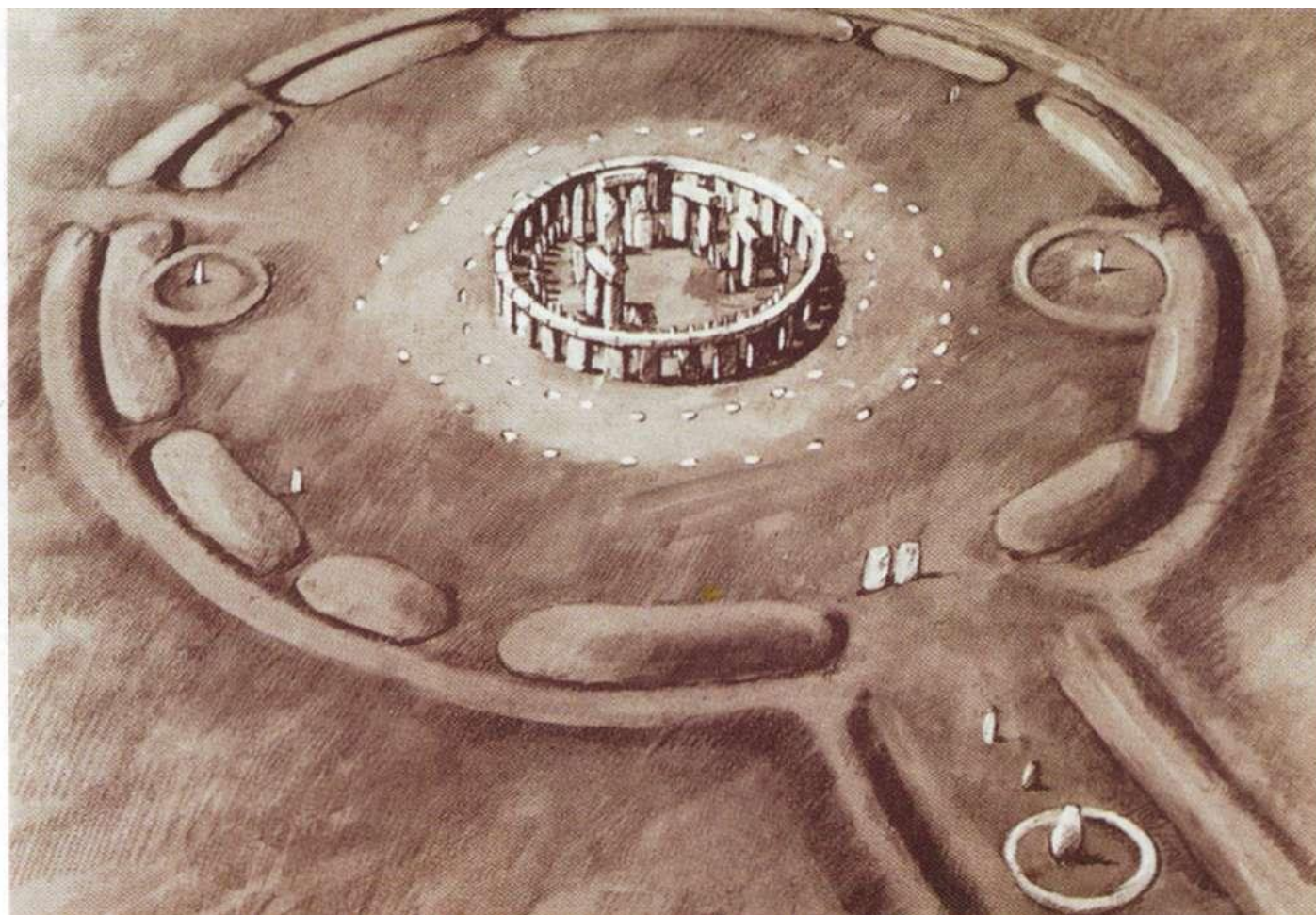

Stonehenge: στη θύελλα, το μνημείο φαίνεται σαν να τραβά τους κεραυνούς.

*Αναπαράσταση του Stonehenge, όπως ήταν το 3000 π.Χ. περίπου.
Πότε θα μας αποκαλύψει όλα του τα μυστικά;*

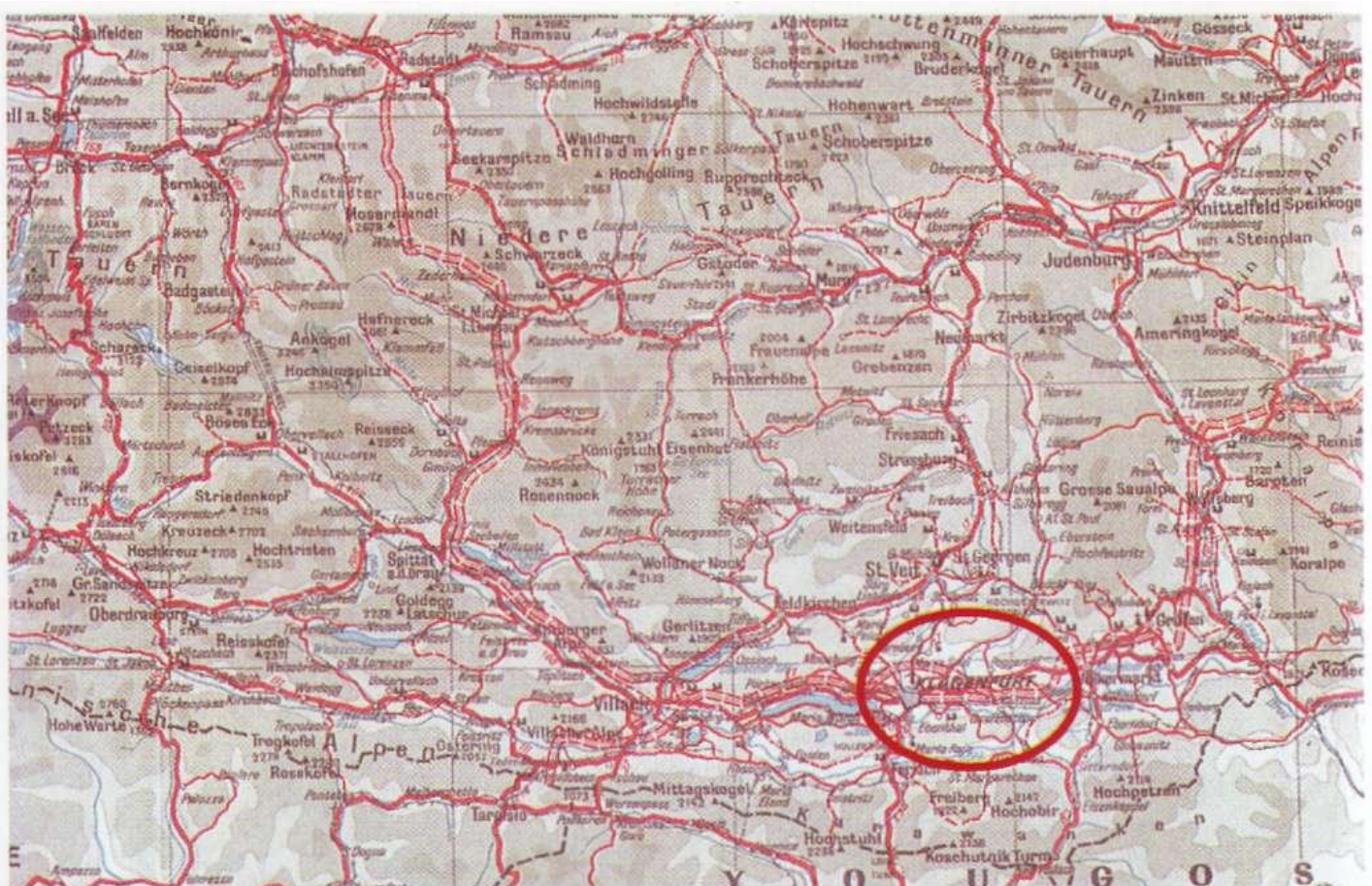

Αρχαίος χάρτης χαραγμένος επάνω σε πέτρα. Άραγε πρόκειται για το χάρτη τον εσωτερικού της Γης;

Κωρυκιον Άντρο: είσοδος

Αυστρία: η περιοχή του Klagenfurt στην επαρχία Καρίνθια.

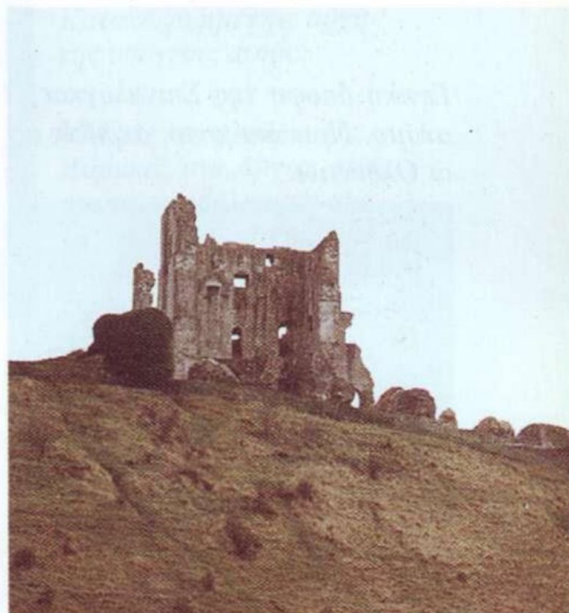

Τα ερείπια του Κάστρου της Κορφής, στο Dorset της νότιας Αγγλίας.

Το Κάστρο της Κορφής (Corfe Castle), στο Dorset της νότιας Αγγλίας. Από εδώ πέρασε ο Οδυσσέας. ▼

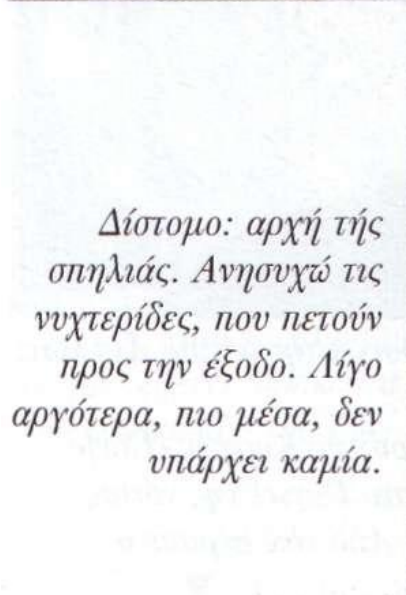

◀ *Κάστρο της Κορφής: είσοδος.*

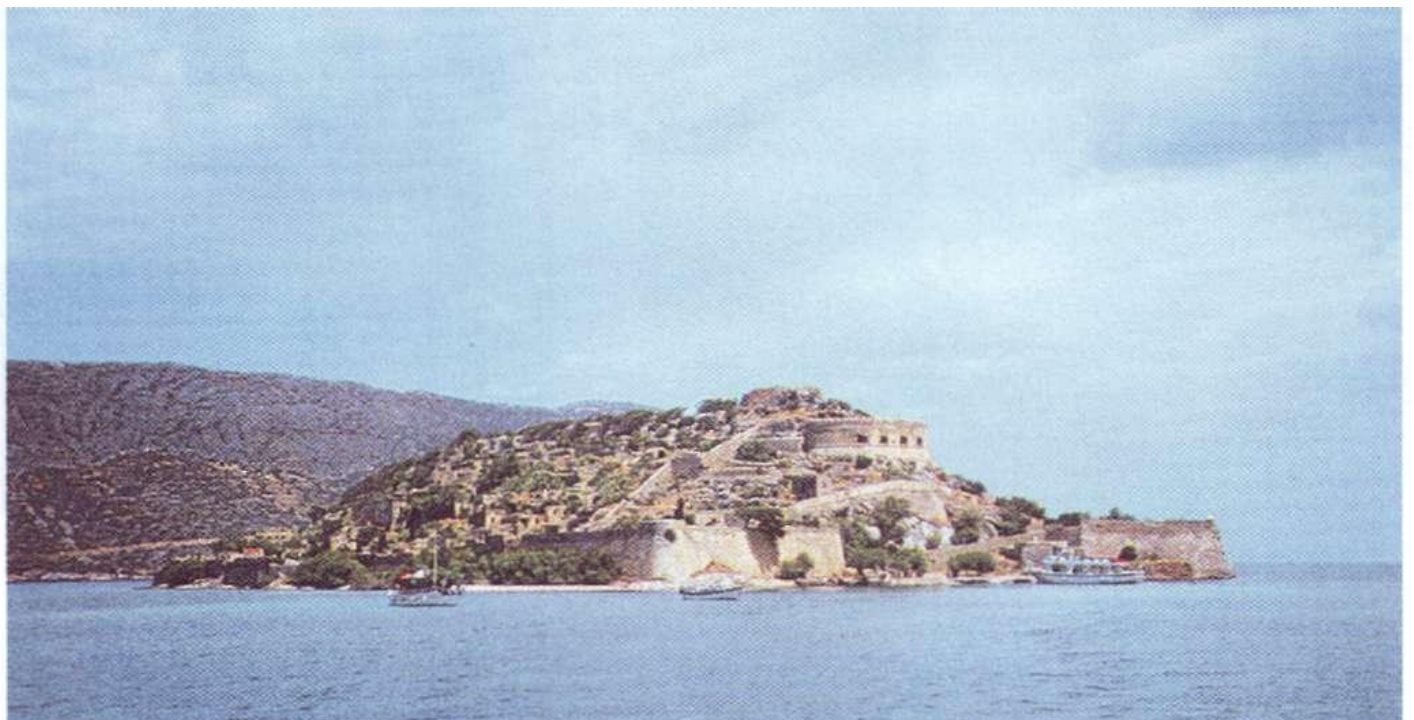
Δίοτομο: τα πρώτα μέτρα μετά την είσοδο της σπηλιάς.

Δίοτομο: αρχή τής σπηλιάς. Ανησυχώ τις νυχτερίδες, που πετούν προς την έξοδο. Λίγο αργότερα, πιο μέσα, δεν υπάρχει καμία.

Γενική άποψη της Σπιναλόγκας. Το φρούριο που έχτισαν οι Ενετοί στα 1579 υπάρχει ακόμη. Πριν από αυτό, ακριβώς στην ίδια θέση, υπήρχε το αρχαίο κάστρο που είχαν χτίσει οι Ολούντιοι.

Λ Αργολίδα: η εικόνα τής Παναγίας της Κατακεκρυμμένης, φτιαγμένη από κερί και μαστίχα. Εντύπωση κάνουν τα κόκκινα χείλι τής Παναγίας.

^ Μοναστήρι τής Κατακεκρυμμένης: αρχή τής υπόγειας στοάς.

Λ Μέσα στο φρούριο της Λάρισας, στο Άργος, στον πρώτο περίβολο πριν από τα εσωτερικά τείχη. Μία είσοδος προς τα κάτω, από τις πέντε που υπάρχουν.

Ανεβαίνοντας προς το φρούριο της Λάρισας.

Φρούριο της Λάρισας: κάτω από τις μπάρες. Στο βάθος, η αρχή τής υπόγειας στοάς.

Φρούριο της Λάρισας: αρχαία επιγραμματική πλάκα που χρησιμοποιήθηκε για στήριγμα τοίχου κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους.

Ο εσωτερικός περίβολος του φρουρίου τής Λάρισας. Στο κέντρο του, υπήρχε διώροφο οικοδόμημα που στέγαζε τη φρουρά ή τους επικεφαλής. Στο εσωτερικό του έχουν βρεθεί θεμέλια αρχαίου κτιρίου. Οι όρθιες πλάκες είναι αρχαίες.

Ο εσωτερικός περίβολος
του φρουρίου
τής Λάρισας:
και άλλες μπάρες!

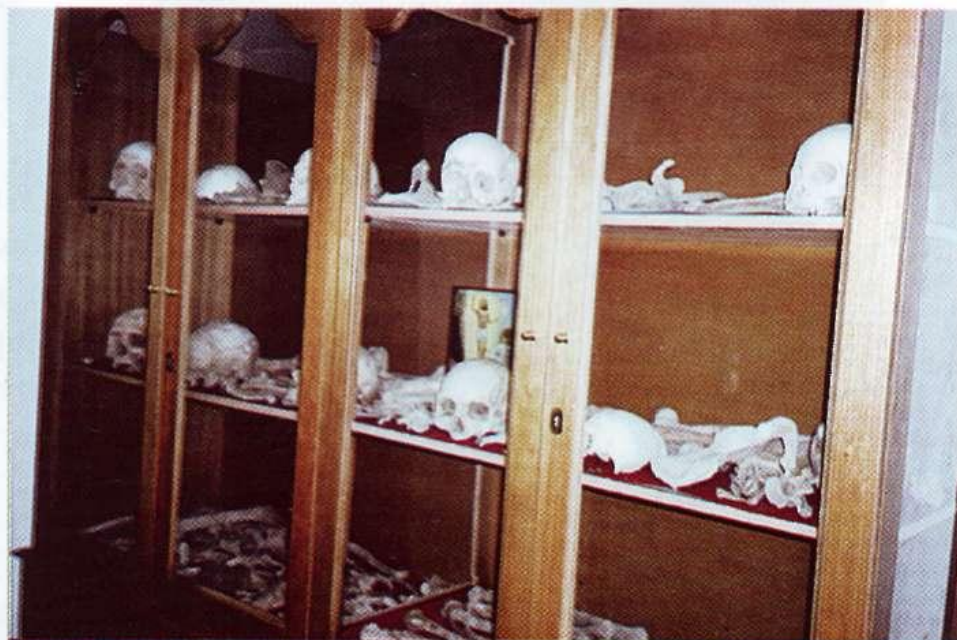

Δύο φωτογραφίες
παρμένες από το Κάστρο
της Λάρισας με τηλεφικό.

Η κάτω δείχνει
το ιερό τον Απόλλωνα
Δειραδιωτη και της
Αθηνάς Οξυδερκούς.

Μοναστήρι της
Κατακεκρυμμένης: στην
αρχή της στοάς, οστά που
βρέθηκαν σε κάποια έργα
αναστήλωσης.

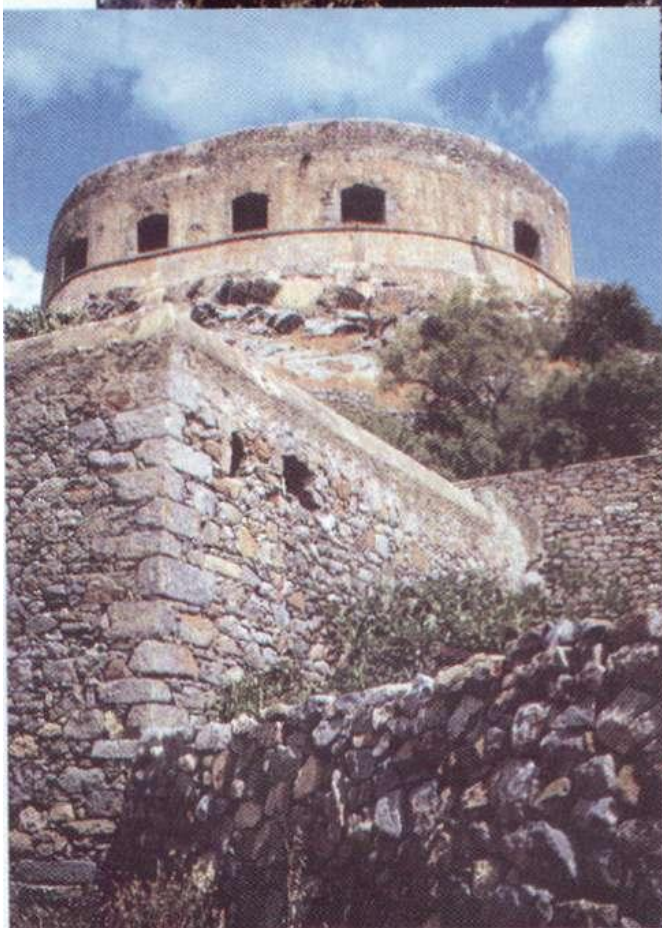

κ
JL
HSS

Αργολίδα: αριστερά το μοναστήρι και δεξιά εηάνιύ το κάστρο, όπως φαίνονται από το ιερό τον Απόλλωνα. Οπτική επαφή μεταξύ τους δεν έχουν.

Το Μοναστήρι τής
Παναγίας τής
Κατακεκρυμμένης,
;ως φαίνεται από το
ερό τού Απόλλωνα.

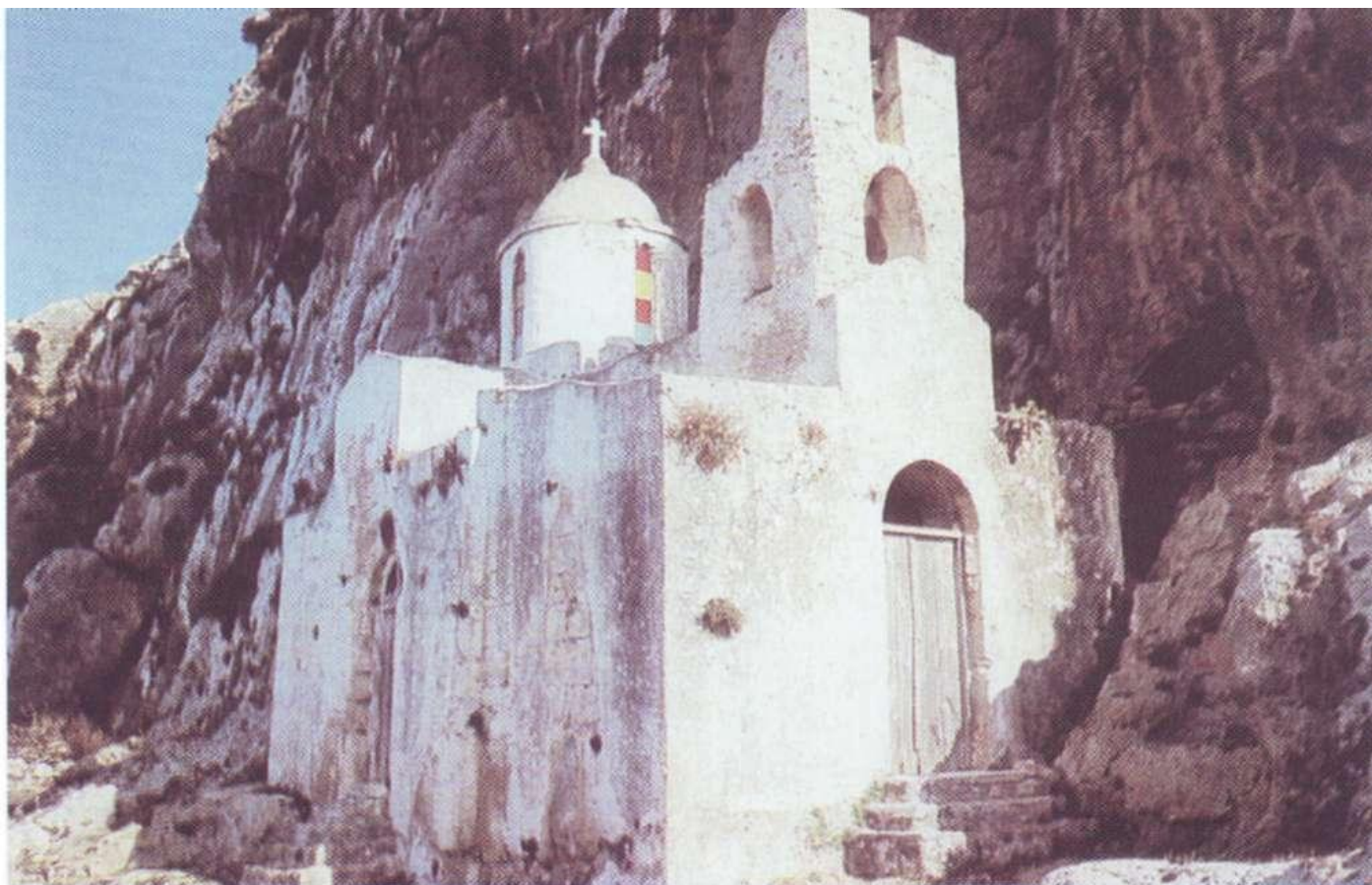
Μεζαλυνα (ημισέληνος):
το περίφημο βενετσιάνικο
κάστρο που βρίσκεται στη
Σπιναλόγκα. Από τα υπόγεια
του μέσα στο βράχο ξεκινούν
υπόγειες στοές.

Χάρτης του 1927, που δείχνει την "Προς Άδην κατάβασιν" κοντά στο Ταίναρο.

Ταίναρο: ο φάρος στο νοτιότερο σημείο •
της ηπειρωτικής Ευρώπης!

Οδηγήτρια (Μάνη): η εκκλησία στην είσοδο της σπηλιάς.

Μάνη: αρχαίες παρουσίες σχεδόν παντού.

Μάνη: είσοδοι σπηλαίων "θωρακίζονται" με το σημείο τού σταυρού, για να μψ εξέλθουν τα δαιμόνια από τα βάθη της Γης!

•
Περιοχή Ταινάρου: πλήθος από ερειπωμένα εκκλησάκια, χτισμένα επάνω σε τρύπες στο έδαφος που οδηγούν προς τα κάτω.
Τ

Μάνη: η σπηλιά της Οδηγήτριας. Ένας άγνωστος κόσμος. Δεν είναι όμως αυτό που ψάχνω, δηλαδή η είσοδος για τον Άδη.

Περιοχή Ταινάρου: μια μικρή αλεπού μέσα στη σπηλιά. Άρρωστη προφανώς, δεν ενοχλήθηκε καθόλου από την παρουσία μου. Της έδωσα νερό και τροφή. Όταν επέστρεψα, είχε φύγει.

Περιοχή Ταινάρου: εντός της σπηλιάς, ένας από τους τοίχους της οποίας έχει καλυφθεί ολόκληρος με μπετόν αρμέ. Πρέπει να είναι η θρυλούμενη είσοδος για τον Άδη!

Περιοχή Ταινάρου: «Δεν θα 'χα
κάνει ούτε πενήντα μέτρα,
όταν μία πράσινη "τούφα" από
θάμνους, θυμάρι και πυκνά
κίτρινα λουλούδια με έκανε να
σταματήσω».

Περιοχή Ταινάρου: «Κι
όμως, πλησιάζοντας ακόμη
περισσότερο και αρχίζοντας
να παραμερίζω όσο μπορού-
σα τους θάμνους για να δω
αν ήταν κάτι από πίσω,
βρήκα ότι υπήρχαν οι
κατάλληλες προϋποθέσεις
για μία τρύπα στο έδαφος.
Οι θάμνοι έκρυβαν πράγμα-
τι μια τρύπα». γ

Σημείωμα του Εκδότη

Μετά την τεράστια επιτυχία του πρώτου του βιβλίου *Μυστική Αθήνα και Αττική*, ο γνωστός πια ερευνητής Γιάννης Γιαννόπουλος έρχεται να μας αιφνιδιάσει ευχάριστα με ένα δεύτερο και ακόμα πιο εντυπωσιακό.

Πιστός, πάντοτε, υποστηρικτής της έρευνας που βασίζεται στην αμεσότητα των προσωπικών μας βιωμάτων και ταυτόχρονα άσπονδος εχθρός της θεωρητικολογίας "από την καρέκλα ενός γραφείου", ο συγγραφέας μοιράζεται μαζί μας, για πρώτη φορά, τις εκπληκτικές του εμπειρίες και τις αναζητήσεις ετών σχετικά με την υπόθεση της Κοίλης Γης.

Στο *Απόρρητος Φάκελος: Κοίλη Γη*, ερχόμαστε αντιμέτωποι με μια νέα, απίστευτη πραγματικότητα, που έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τη συμβατική γνώση που όλοι έχουμε διδαχθεί. Στη θέση της συνηθισμένης εικόνας που διατηρούμε για τον πλανήτη μας, η οποία τον θέλει συμπαγή και διάπυρο στο κέντρο του, θα μας αποκαλυφθεί μια άλλη, εντελώς αναπάντεχη, που τον θέλει "κούφιο" στο εσωτερικό του και μάλιστα να σφύζει από ζωή!

Μυστικές δυνάμεις, πνευματικά προηγμένα όντα, ιστορικές συνωμοσίες, απόρρητες κρατικές έρευνες και συγκλονιστικά ντοκουμέντα έρχονται να συνθέσουν ένα μωσαϊκό που θα μαστιγώσει τη λογική μας και θα αλλάξει για πάντα τον τρόπο που μέχρι σήμερα βλέπαμε τον κόσμο. Μάλιστα, ο τρόπος τεκμηρίωσης - μαρτυρίες, ντοκουμέντα, φωτό κ.λπ. - του καυτού αυτού θέματος από τον συγγραφέα, προβληματίζει σοβαρά ακόμα και τον πιο δύσπιστο σκεπτικιστή αναγνώστη.

Προσδεθείτε λοιπόν, η περιπέτεια αρχίζει!

ΕΣΟΠΤΡΟΝ
Απρίλιος 2000

Αντί Προλόγου για τη Β' Έκδοση

Η επιτυχία ενός τέτοιου ερευνητικού έργου όπως το παρόν - και μάλιστα εκπονημένου από έναν συγγραφέα όπως ο Ιωάννης Γιαννόπουλος - ήταν ασφαλώς αναμενόμενη: Η πρώτη έκδοση εξαντλήθηκε μόλις σε τρεις μήνες!

Ωστόσο, ένα άλλο στοιχείο, πολύ πιο σημαντικό από τις υψηλές πωλήσεις του «Απόρρητος Φάκελος: Κοίλη Γη», είναι η μεγάλη αφύπνιση που έχει αρχίσει να συντελείται στη συνείδηση των χιλιάδων αναγνωστών μας. Πρώτα η «Μυστική Αθήνα» και τώρα η «Κοίλη Γη» - έπεται η «Αόρατη Ελλάδα» - επέφεραν μια τεράστια αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε την πραγματικότητα γύρω μας, ανοίγοντας νέους ορίζοντες σκέψης και δράσης.

Δεν είναι καθόλου λίγοι οι αναγνώστες εκείνοι που άρχισαν να επισκέπτονται και να ερευνούν από κοντά όλα τα επίμαχα σημεία που αναφέρει στα βιβλία του ο Ιωάννης Γιαννόπουλος. Και όχι μόνο: ανακαλύπτουν πολλά καινούργια στοιχεία που με ενθουσιασμό μας αναφέρουν, παρεμβαίνουν όποτε χρειάζεται προς τις αρμόδιες αρχές και συγκροτούν ακόμα και ειδικές εξερευνητικές ομάδες!

Βέβαια, και η "άλλη πλευρά" δεν έχει μείνει άπρακτη. Είσοδοι φράσσονται, καταστρέφονται ή φυλάσσονται: άλλοτε ανύπαρκτα θέματα ασφαλείας, άλλοτε αρχαιολογικές εργασίες που ποτέ δεν περατώνονται κ.λπ., συνθέτουν ένα πλέγμα εμποδίων που φανερώνει πως κάτι πρέπει να κρατιέται μακριά από τον κοινό πολίτη.

Εμείς, όμως, σιγά-σιγά ξετυλίγουμε το νήμα. Και όταν κάποιες αλήθειες αρχίζουν να γίνονται κτήμα των πολλών, τίποτα δεν μπορεί να σταματήσει την επερχόμενη αφύπνιση...

ΕΣΟΠΤΡΟΝ

Ιούλιος 2000

*Αυτό το βιβλίο αφιερώνεται
στον Georg Müller, βετεράνο τής περιπέτειας,
ορειβάτη και σπηλαιολόγο,
φίλο τής Ελλάδας και σύντροφο μου.
Επίσης, στην ερευνητική ομάδα τής Ρόδου,
που πρέπει να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση
στην χωρίς ιδανικά και αξίες εποχή μας.*

Ιωάννης Γιαννόπουλος

Πρόλογος

ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΙΟΛΑΣ ΣΕΛΙΔΑ, το βιβλίο *Απόρρητος Φάκελος: Κοίλη Γη* αφιερώνεται στον Georg Müller, έναν βετεράνο της περι-ιέτειας που δεν ζει πια. Επίσης, στην ερευνητική ομάδα της Ρόδου, που βρίσκεται σε δράση ακόμα και αυτήν ακριβώς τη στιγμή που μιλάμε.

Από τη μία έχουμε λοιπόν το παρελθόν και από την άλλη το παρόν και το μέλλον. Μια όμως που παρόν δεν υπάρχει, όπως εξηγώ και στο βιβλίο, έχουμε το παρελθόν και το μέλλον.

Θα θελα με όλη μου την καρδιά να σας πείσω ότι δεν υπάρχει μέλλον χωρίς παρελθόν. Δεν είναι μόνο ότι το παρελθόν συνδέει το χθες με το αύριο, αλλά ότι προχωρώντας στο μέλλον πρέπει να σκεφτόμαστε και το παρελθόν. Χωρίς αυτό, δεν θα υπήρχε μέλλον.

Αν τώρα αποφασίσετε ότι το μέλλον είναι μία απαστράπτουσα τεχνολογία που αλλάζει τη ζωή μας με γρήγορο και άπιαστο ρυθμό, τότε - για να μην... πέσουμε στη διαδρομή - πρέπει να κρατήσουμε πολλά απ' το παρελθόν: τις Αρχές, τις Αξίες και τα Ιδανικά. Και αν νομίζουν μερικοί ότι μπορούν να ρίχτουν σ' αυτήν την ξέφρενη κούρσα χωρίς αυτά, είναι γελασμένοι...

Η γνώμη μου είναι ότι τη χαμένη γνώση που όλοι ψάχνουμε είναι πολύ πιο πιθανό να τη βρει κάποιος που συγκεντρώνει τις ιδιότητες και τις αρετές των παλιών Ιπποτών, παρά ένας τεχνοκράτης! Εκτός βέβαια και αν αυτός συνδυάζει και τις πρώτες ιδιότητες.

Τέλος πάντων. Εμάς, οι μηχανές και τα ανθρωποειδή δεν θα μας αντικαταστήσουν ποτέ! Ο σκοπός μας είναι τόσο ευγενικός όσο και του Πυθέα, των Ναϊτών, του ναυάρχου Byrd και των Γερμανών ερευνητών που ανάλωσαν τη ζωή τους προσπαθώντας να αγγίξουν το όνειρο που λέγεται Κοίλη Γη.

Μερικοί απ' αυτούς το πέτυχαν, άλλοι έφθασαν αρκετά κοντά και άλλοι προσπαθούν ακόμα να το επιτύχουν. Σε κάθε αποτυχία μένει η προσπάθεια, σε κάθε προσπάθεια η συντροφικότητα, σε κάθε εκδήλωση συντροφικότητας η Αξία.

Το παν είναι το λιθαράκι που βάζει κανείς στο οικοδόμημα και το τεντωμένο χέρι που περιμένει τη σκυτάλη για να συνεχίσει τον αγώνα.

Κάτι τέτοιο έγινε στα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του '90. Τότε η σκυτάλη άλλαξε χέρια. Από τότε, ένα καινούριο έργο προστίθεται κάθε λίγο στο παλιό και δεν θα τελειώσει αν δεν επιτευχθεί ο Σκοπός.

Η αναζήτηση του δρόμου για την Κοίλη Γη μοιάζει λίγο με μία άσκηση διάρκειας. Δοκιμάζουμε αν ο εαυτός μας είναι ικανός - μέσα σε μία εποχή χωρίς Αρχές, Αξίες και Ιδανικά - να διατηρηθεί αλώβητος και να προχωρήσει. Ν' απομακρυνθεί από τις οποιεσδήποτε "οθόνες" και τους τέσσερεις τοίχους του σπιτιού και να βγει έξω, να μιλήσει και ν' ανακτήσει την επικοινωνία με τη Φύση. Στην αναζήτηση του θα βρει πολλά πράγματα ξεχασμένα και θα νιώσει τη χαρά του ανθρώπου που τ' ανακαλύπτει για πρώτη φορά!

Εκεί έξω (ή εκεί μέσα...), υπάρχει ένας ολόκληρος κόσμος που προσπαθούν κάποιοι να μας τον κρύψουν ή και να τον εξαφανίσουν για πάντα. Αυτό δεν πρέπει να γίνει.

Αυτός ο κόσμος είναι η κληρονομιά που μας έχουν αφήσει οι προγονοί μας και μας ανήκει. Ο καθένας ας πολεμήσει με τα όπλα του για να τον βρει.

Καλή τύχη, Έλληνες!

*Τώρα το πεδίο της Μάχης είναι ένας
τόπος πτωμάτων. Αυτοί, οι
αποφασισμένοι να πεθάνουν, θα ζήσουν.
Αυτοί που ελπίζουν να σώσουν τις ζωές
τους, θα πεθάνουν.*

WU TSI

Μήνυμα

ΑΠΕΥΘΥΝΟΜΑΙ Σ' ΟΛΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ τους μέσους και μάλλον συνηθισμένους ανθρώπους, που έχουν την ικανότητα να ελέγχουν όσες καταστάσεις και πράγματα χρειάζονται αλλαγές και έχουν την τόλμη να προβαίνουν σ' αυτές.

Βέβαια, αυτές οι καταστάσεις μπορεί να είναι πολύ απλές και εύκολες όσον αφορά στην πραγματοποίηση της αλλαγής (να αλλάξετε, επί παραδείγματι, τα ρούχα σας - που έχουν αρχίσει να είναι παλιομοδίτικα σε εκνευριστικό βαθμό, ή τα λάδια του αυτοκινήτου σας!).

Ακόμα και αυτές οι απλές αλλαγές αποτελούν χωρίς αμφιβολία επιτυχίες!

Εδώ όμως δεν μιλώ μόνο γι' αυτές. Προφανώς, μία καλή ιδέα είναι κάποια στιγμή να αλλάξετε και μερικά από τα πιστεύω σας, γιατί, όπως και καθετί άλλο, χρειάζονται και αυτά αλλαγή μετά από ένα διάστημα. Επειδή το μόνο στο οποίο μπορούμε να βασιζόμαστε σ' αυτή τη ζωή είναι η διαρκής αλλαγή, μπορούμε με ασφάλεια να συμπεράνουμε ότι αυτό που νομίζουμε πως ξέρουμε θα γίνει κάποια στιγμή αυτό που συνηθίζαμε να πιστεύουμε.

Για παράδειγμα, παλαιότερα - όχι και τόσο παλιά - πιστεύαμε ότι η Γη είναι επίπεδη. Τώρα επιλέγουμε να πιστέψουμε ότι είναι στρογγυλή. Αυτό συμβαίνει επειδή οι άνθρωποι που θεωρείται ότι ξέρουν αυτά τα πράγματα - οι περίφημοι "ειδικοί" - λένε ότι είναι έτσι. Αυτή είναι μία πίστη, όχι όμως πολύ δυνατή, γιατί δεν έχει μεγάλες επιπτώσεις στην καθημερινή μας ζωή.

Κάποτε, επίσης, πιστεύαμε ότι ο πλανήτης μας ήταν το κέντρο του Σύμπαντος. «Δεν είναι έτσι», λένε οι "ειδικοί". Αυτό που βλέπουμε με τα

μάτια μας και αισθανόμαστε με το σώμα μας είναι λάθος. Στην πραγματικότητα, ζούμε σε μία σφαίρα που στριφογυρίζει γύρω από τον εαυτό της με γίλια οκτακόσια χιλιόμετρα την ώρα και ταυτόχρονα γυρίζει γύρω από τον ήλιο με ακόμη μεγαλύτερη ταχύτητα.

Αυτό το πιστέψαμε σχετικά γρήγορα και χωρίς συνέπειες στην καθημερινή μας ζωή. Μα φυσικά, αφού το λένε οι ειδικοί, αυτοί ξέρουν!

Τώρα, πιθανώς από εδώ και εμπρός να αρχίζουν τα δύσκολα, γιατί, εκτός από τα όσα είπαμε πιο πάνω, υπάρχει και η πιθανότητα η Γη να είναι κοίλη και μάλιστα χωρίς να το λένε αυτό οι "ειδικοί". Για πρώτη ίσως φορά, αυτή η πιθανότητα μπορεί να είναι κάτι πολύ περισσότερο από πιθανότητα, όχι μόνο επειδή έτσι θα πιστέψουμε, αλλά και γιατί θα εξηγηθούν και πολλά πράγματα που όντως επηρεάζουν την καθημερινή μας ζωή!

Λεν θα περιμένουμε εδώ - όπως είπα παραπάνω - τους "ειδικούς" να μας αλλάξουν" ακόμη μία φορά την πίστη μας! Θα το τολμήσουμε εμείς, γιατί είναι πια καιρός να ασχοληθούμε και εμείς άμεσα και όχι να ανεχόμαστε κάποιους άλλους να μας υπαγορεύουν τι να πιστέψουμε!

Ανεβείτε λοιπόν στο όχημα μας και προσδεθείτε! Το ταξίδι μας αρχίζει...

14 Οκτωβρίου 1986

... ΠΑΝΤΟΤΕ, ΟΣΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΕΚΑΝΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ από την Ελλάδα προς την Ευρώπη - και συγκεκριμένα προς την Αυστρία και τη Γερμανία - είχαν σαν αφετηρία την Αθήνα. Αμέσως, όμως, φθάνοντας στη Θεσσαλονίκη -σχεδόν με "παθολογική" ευλάβεια - παρατούσα το τρένο για μία σύντομη επίσκεψη στη βορεινή μας πρωτεύουσα. Και την επομένη το βράδυ, επιβιβαζόμουν και πάλι στο τρένο για να συνεχίσω το ταξίδι μου.

Ήθελα πάντα να την βλέπω, λες και είχα τύψεις που δεν την επισκεπτόμουν συχνότερα, λες και φοβόμουν μην είχε πάθει κάτι... Και πάντα χαιρόμουν που έβλεπα να μεγαλώνει και να θεριεύει αυτή η δεύτερη καρδιά της Ελλάδος.

Τι να πω άλλωστε για την πόλη αυτή; Ό,τι και να πω θα ακουστεί σαν επανάληψη, αφού έχουν πει τόσα πολλά γι' αυτήν, τόσες πολλές φορές, τόσα χρόνια. Κι όμως, με μένα συνέβαινε κάτι, πάντα το ίδιο, όπως την πρώτη φορά που, παιδί σχεδόν, τη γνώρισα. Κάτι που επαναλαμβανόταν κάθε φορά που την επισκεπτόμουν και που ελπίζω να επαναλαμβάνεται πάντα, μέχρι τότε που θα κάνω το τελευταίο μου ταξίδι σ' αυτήν. Είναι κάτι που μοιάζει με όραμα. Έτσι και αυτή τη φορά λοιπόν, ο περίπατος στη Θεσσαλονίκη θα κατέληγε στο κάστρο πάνω από την πόλη, απ' όπου, αγναντεύοντας προς το λιμάνι την ώρα που έπεφτε ο ήλιος, η εικόνα που ήθελαν τα μάτια μου ήταν πάντα η ίδια:

... ο χρόνος φαίνεται ότι αλλάζει, οι θόρυβοι δεν ακούγονται πια, ακόμη και η ατμόσφαιρα είναι διαφορετική και ο κόσμος πολύς στο λιμάνι. Είναι η ώρα που το θωρηκτό "Γεώργιος Αβέρωφ" αποπλέει προς Ανατολάς...

Όλα σταματούν και επανέρχονται αμέσως όταν το πλοίο βγει από το

λιμάνι και χαθεί. Η πολύβουη πολιτεία - η σημερινή - ζει στους ρυθμούς της και εγώ είμαι ευχαριστημένος και ευτυχισμένος μέχρι την... επόμενη φορά. Δεν ξέρω αν αυτό αποτελεί επιθυμία μου διαχρονική ή η εικόνα είναι όντως πάντοτε εκεί για τα μάτια αυτών που θέλουν να τη δουν.

Τελικά, το βραδάκι ήμουν μέσα στο τρένο που είχε κιόλας βγει από τα σύνορα μας και ταξίδευε ήδη μέσα στη γειτονική μας Νοτιοσλαβία. Τελικός μου προορισμός ήταν η Αυστρία, όπου στο Γκράτς θα άφηνα το τρένο και θα άρχιζα ένα άλλο μικρό ταξίδι για να φθάσω στο Klagenfurt της επαρχίας Καρίνθια.

Το τρένο, έτσι όπως ταξιδεύει, χωρίς εμπόδια, αποκτά μία συνέχεια και ακούς σχεδόν τους ίδιους θορύβους, που είναι αρκετά ευδιάκριτοι πάνω από τις κουβέντες των επιβατών, τις ανακοινώσεις του προσωπικού του τρένου και το κλασικό σφύριγμα του που σου λέει ότι πλησιάζει σε μία πόλη ή σ' ένα σταθμό. Το τοπίο της Νοτιοσλαβίας, που είναι τελείως διαφορετικό από το δικό μας, χωρίς εναλλαγές εικόνων και παραστάσεων, και που στο τέλος καταντάει βαρετό, ιδίως σ' έναν Έλληνα που έχει συνηθίσει στον τόπο του τις γοργές εναλλαγές του όμορφου τοπίου, τουλάχιστον ευνοεί σε κάτι τους επιβάτες: εναρμονίζεται τέλεια με τους θορύβους του τρένου και μεταδίδει μία ηρεμία αναγκαία για να σκεφτείς και να τοποθετήσεις τις σκέψεις σου σε μια τάξη.

Έτσι και τώρα, ακουμπώντας το κεφάλι μου αναπαυτικά στο "μαξιλαράκι" της θέσης μου, έβλεπα έξω, ενώ ταυτόχρονα σκεφτόμουν πώς είχα αποφασίσει τούτο το ταξίδι που, ποιος ξέρει, σε τι περιπέτειες επρόκειτο να με οδηγήσει. Εκείνο πάντως το πάθος για έρευνα με είχε κυριεύσει και πάλι και ένας σχεδόν παιδικός ενθουσιασμός με ωθούσε και αυτή τη φορά.

Δεν μπορώ να πω με βεβαιότητα πότε άρχισαν όλα. Κάποια στιγμή στο παρελθόν, φαίνεται ότι ελευθερώθηκα από την "παράδοση" την επιβεβλημένη, που μας ακολουθεί από το σπίτι μας αρχικά, μετά από το σχολείο μας και αργότερα από τα άλλα μέσα "διδασκαλίας", τις εφημερίδες και τα υπόλοιπα Μέσα Ενημέρωσης που μας κρατούν εκεί, στην πεπατημένη, σαν να είναι ολέθριο αμάρτημα να ξεφύγουμε λιγάκι από αυτή την παγκόσμια συνωμοσία που μας έχει στερήσει ακόμη και την ίδια την ύπαρξη μας. Μιλώ για την προέλευση μας, όπως μας την λένε, για την εκδίωξη μας από τον Παράδεισο και την πλύση εγκεφάλου που όλοι μας υφιστάμεθα από μικροί σχετικά με εκείνο το υποτιθέμενο και τρομερό προπατορικό αμάρτημα που μας βαραίνει και δεν μας αφήνει και πολλά περιθώρια! Ό,τι και να κάνουμε, όσο και να προσέξουμε, δυστυχώς δεν γίνεται τίποτε. Είμαστε

και θα είμαστε μέχρι τη συντέλεια του κόσμου... κορνιζαρισμένοι αμαρτωλοί! Γιατί άραγε;

Αν παρασύρθηκε εκείνη η άμοιρη η Εῦα - που πολύ αμφιβάλλω αν όντως υπήρξε πρόγονος μας - από εκείνο το κατά τα άλλα χαριτωμένο... φιδάκι, τι σχέση μπορεί να έχω εγώ, εσείς και εν τοιαύτη περιπτώσει όλος ο κόσμος; Γιατί μέλημα μου και μέλημα σας πρέπει να είναι να λογοδοτούμε συνεχώς για εκείνο το γεγονός - που δεν ξέρουμε και αν όντως συνέβη - και να μην νιώθουμε ελεύθεροι να ερευνήσουμε, να βρούμε και να συνεχίσουμε;

Τη χαριστική βολή σ' αυτήν την "παράδοση" με βοήθησε να τη δώσω μία έρευνα που είχα κάνει στις αρχές της δεκαετίας του '80.

... Ξαπλωμένος στο ίσωμα δίπλα στο ξωκκλήσι του Αι Βλάση, έχοντας στα αριστερά μου το χωριό Έξαρχο και απέναντι ψηλά το βουνό Ζέλι, προσπαθούσα να κοιμηθώ περιμένοντας την επόμενη ημέρα που προμηνύονταν εξαιρετικά δύσκολη. Ήταν τέλη Μαρτίου και η θερμοκρασία γύρω στις 4.00' το πρωί ήταν αρκετά χαμηλή. Ο υπνόσακος μου όμως την αντιμετώπιζε με επιτυχία και εγώ κοιτούσα τον έναστρο ουρανό με το θαυμασμό και την ευχαρίστηση που μπορεί να νιώσει μόνο αυτός που κοιμάται στην ύπαιθρο. Ένα αστέρι, που φαινόταν να είναι "χαμηλότερα" από τα άλλα και "έτρεμε" σαν να προσπαθούσε να πει κάτι, με έπεισε ότι ήταν εκείνο ακριβώς το αστέρι του παραμυθιού! Εκείνο το παραμύθι που έλεγε για το ζωηρό και αγαπημένο παιδί, το οποίο όλη την ημέρα έτρεχε πάνω-κάτω στις ακροποταμιές, στους κάμπους και στους λόφους κοντά σ' εκείνο το ταπεινό εξοχικό σπιτάκι, γεμίζοντας με χαρά και αισιοδοξία τους γονείς του. Και που κάποια στιγμή, χωρίς λόγο, όπως γίνεται στα παραμύθια και στη ζωή, το "ζήλεψε" η μοίρα και έπεισε τον άρχοντα Άδη να το πάρει κοντά του. Και έτσι οι δύομοιροι γονείς του, που ξεχειλίζουν από αγάπη γι' αυτό και που τώρα δεν είχαν καμία άλλη χαρά σ' αυτόν τον κόσμο, έμειναν πιασμένοι χέρι-χέρι ν' αγναντεύουν στον ουρανό και στ' άστρα τη μορφή του αγαπημένου τους παιδιού! Και όπως μερικές φορές γίνεται, η άδολη αγάπη τους μπόρεσε να κάνει το ακατόρθωτο: μια από τις πολλές νύχτες που ήταν καθισμένοι έξω από το σπιτάκι τους και αγνάντευαν, ένα νέο αστεράκι εμφανίστηκε πιο χαμηλά από τα άλλα, το οποίο συνεχώς τρεμόπαιζε σαν να τους μίλαγε: *«Μην στενοχωριέστε, εδώ είμαι εγώ, ο γιος σας! Κάθε βράδυ θα βγαίνω για να σας βλέπω! Σας αγαπώ!»*.

Το πόσο απλή γίνεται η ψυχή του ανθρώπου αν περάσει μία τέτοια νύχτα, όπως εγώ, στην ερημιά, κάτω από τον έναστρο ουρανό, είναι κάτι

που περίτρανα φωνάζει ότι όλοι μας είμαστε παιδιά της Φύσης, την οποία κάποιος, κάποτε, μας ανάγκασαν να εγκαταλείψουμε, αλλά όταν βρισκόμαστε κοντά της, σβήνουν οι αιώνες και γινόμαστε ένα μ' αυτήν. Ας είναι, σκέφτηκα, γύρισα πλευρό και αποκοιμήθηκα.

Ξύπνησα όταν άρχισαν να εμφανίζονται οι πρώτες ακτίνες του ήλιου, όχι γιατί τις ένιωσα, αλλά γιατί μια αλεπού "έψαχνε" - το συνηθίζουν αυτό οι αλεπούδες του βουνού - τα πράγματα μου. Έφυγε χωρίς... τυμπανοκρουσίες, όπως ακριβώς είχε έλθει, και εγώ άναψα τη φωτίτσα μου για να φτιάξω το πρωινό μου. Σε δέκα λεπτά είχα κιόλας τελειώσει και ήμουν πανέτοιμος για μία ακόμη φορά. Το σακίδιο στον ώμο και ας είναι καλά τα πόδια! Έψαχνα να βρω μία σπηλιά που έπρεπε να υπάρχει κάπου στη μακριά γραμμή των λόφων που ήταν στα δεξιά μου, προχωρώντας νοτιοανατολικά. Κάπου μακριά, σε μια παράλληλη διεύθυνση με αυτή στην οποία προχωρούσα, αλλά στα αριστερά μου, ήταν τα "προάστια" της Αταλάντης.*

Η προσπάθεια ήταν επίπονη, εξαιτίας μίας πυρκαγιάς που είχε κάψει τα πάντα πριν από δύο χρόνια, και τώρα όλος ο τόπος ήταν εξαιρετικά δύσβατος από τα βάτα και τους σχοίνους που είχαν γεμίσει όλους τους λόφους. Δεν υπήρχαν ούτε καν μονοπάτια ή ενδείξεις. Το μόνο που με βοηθούσε ήταν η πείρα μου, που με έχει βοηθήσει κατ' επανάληψη στις εντοπίσεις σπηλαίων. Ένα συγκρότημα βράχων που ξαφνικά εμφανίζεται σαν ένα εξόγκωμα της Γης, είναι το πιθανότερο σημείο όπου μπορεί να υπάρχει κάποια δίοδος, κάποια σκοτεινή τρύπα, μικρή ή μεγάλη, η οποία θα είναι και η αμοιβή της προσπάθειας. Εδώ, όμως, πλησιάζοντας το οποιοδήποτε "εξόγκωμα" βράχων, έπρεπε να μετατοπίζω τα βάτα που, ομολογουμένως, δεν είναι και το ευκολότερο των πραγμάτων. Ακόμη και τώρα, χρόνια μετά τη φωτιά, η μαυρίλα σ' ό,τι είχε καεί, έστω και όχι εντελώς, ήταν εκεί και έβαφε τα παπούτσια και τα ρούχα μαύρα. Έτσι, αν μετά την οποιαδήποτε έκβαση της προσπάθειας ήσουν αναγκασμένος να περάσεις από κατοικημένη περιοχή, ολονών τα μάτια θα ήταν στραμμένα επάνω σου γεμάτα περιέργεια και κάτι τέτοιο δεν μου χρειάζεται καθόλου. Γι' αυτό μία αλλα-ξιά ρούχων είναι πάντοτε απαραίτητη σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις!

---

* Εδώ θα πρέπει να σημειώσω πως έχω σκοπό να μην περιγράψω με κάθε λεπτομέρεια τις τοποθεσίες που θα αναφερθούν σε αυτήν την εργασία, για να μην γίνει ό,τι επιχειρήθηκε να γίνει με την έκδοση του πρώτου μου βιβλίου *Μυστική Αθήνα & Αττική* - κάποιος, δηλαδή, φρόντισαν να κλείσουν μερικές εισόδους ή να απαγορεύσουν την πρόσβαση σ' αυτές.

Τέλος πάντων. Ο ήλιος είχε ανέβει αρκετά ψηλά, θα πρέπει να πλησίαζε έντεκα η ώρα, και εγώ σε λίγο θα είχα συμπληρώσει γύρω στις τέσσερις ώρες αναζήτησης - και είναι γνωστό ότι όταν ο σκοπός δεν φαίνεται να πραγματοποιείται, τότε η κούραση είναι μεγαλύτερη. Το ευτύχημα ήταν ότι όλες αυτές τις ώρες δεν είχα δει ψυχή - τουλάχιστον σ' αυτό ήμουν τυχερός, γιατί μπορούσα να συνεχίσω να ψάχνω χωρίς να έχω την εντύπωση ότι κάποιοι περιέργοι με παρακολουθούν. Κάθισα λίγο να ξεκουραστώ και αποφάσισα ν' αρχίσω να ψάχνω λίγο ψηλότερα από τη γραμμή όπου έψαχνα μέχρι τώρα. Άλλωστε, τώρα άρχιζε να φαίνεται ότι συγκροτήματα βράχων μόνο ψηλότερα υπήρχαν. Ένα μικρό ξέφωτο που εμφανίστηκε από το πουθενά σ' ένα караφλό σημείο με εξέπληξε. Παρατηρώντας το, σκέφτηκα ότι ήταν ολοστρόγγυλο σαν κάποιο παλιό - αρχαίο θα 'λεγα - αλωνάκι. Από πότε άραγε να υπήρχε; Το ότι όμως για πρώτη φορά σ' αυτές τις ώρες αναζήτησης βρήκα κάτι, με χαροποίησε ιδιαίτερα, χωρίς όμως να το συνδυάζω αυτό με τη σπηλιά που έψαχνα.

Το μεσημέρι πέρασε γρήγορα και ευτυχώς η θερμοκρασία, που ήταν γύρω στους 14°0, τα έκανε όλα ευκολότερα, γιατί ανάσαινα ευχάριστα το βουνίσιο κρύο αέρα και το βάρος των εφοδίων δεν με βάραινε και πολύ. Άρχισα τώρα να ψάχνω με περισσότερη προσοχή! Δεν ξέρω αν με είχε επηρεάσει το αλωνάκι, αλλά η διαίσθηση μου μού έλεγε ότι κάπου εδώ γύρω θα 'πρεπε να βρίσκεται η σπηλιά.

Άλλες δύο ώρες πέρασαν άκαρπες. Άρχισα να σκέφτομαι αν θα έπρεπε να φύγω και να ξανάρθω το άλλο πρωί ή να διανυκτερεύσω εκεί. Από τις έξι όμως το απόγευμα που νύχτωνε μέχρι τις έξι το άλλο πρωί, δύσκολα θα περνούσε η νύχτα. Αποφάσισα να συνεχίσω τις επόμενες δύο ώρες και... βλέποντας και κάνοντας. Η επόμενη ώρα πέρασε και αυτή πολύ γρήγορα και είχα αρχίσει πλέον να κατεβαίνω προς τα κάτω, ώστε όταν ο ήλιος θα άρχιζε να φεύγει, να μ' έβρισκε κάτω, στον αμαξωτό δρόμο, και όχι πάνω στο βουνό. Κάθισα λίγο να ξεκουραστώ. Και ξαφνικά, περίπου 6 ή 7 μέτρα από εκεί που καθόμουν, στη ρίζα ενός βράχου, παρατήρησα ότι υπήρχε μία τρύπα! Αρχικά δυσκολεύτηκα να το πιστέψω. Κι όμως υπήρχε. Σαν να με κορόιδευε όλη την ημέρα και τώρα, αφού είχε "παίξει" αρκετά μαζί μου, φανερώθηκε ξαφνικά. Φυσικά, η κούραση μου εξαφανίστηκε εντελώς.

Άρχισα με τη συνήθη τακτική μου: να παρατηρώ το βράχο που δεν ήταν πραγματικά εξόγκωμα του εδάφους. Απλώς στο σημείο της τρύπας-εισόδου το έδαφος άρχιζε να γίνεται κατηφορικό. Έτσι ο βράχος έδειχνε ψηλότερος μόνο από εκείνο το σημείο. Από μακριά δεν φαινόταν τίποτε, ούτε ο

βράχος οὔτε φυσικά η είσοδος. Αυτή βρισκόταν στα δυτικά και το άνοιγμα της είχε ύψος γύρω στους πενήντα πόντους και πλάτος γύρω στο ενάμισι μέτρο. Μπροστά της υπήρχαν σχοίνοι και θάμνοι που την έκρυβαν αν κανείς ερχόταν από κάτω προς τα πάνω. Για να την δεις έπρεπε να περάσεις από πολύ κοντά της. Εγώ βρισκόμουν στο πλάι της και μόνο έτσι μπόρεσα να την εντοπίσω. Όταν επιχείρησα να μπω μέσα απογοητεύτηκα, γιατί το βάθος ήταν μόνο γύρω στα δύο μέτρα.

Εντούτοις, άρχισα να ψηλαφίζω το τοίχωμα στο βάθος της, να το χτυπώ και με τη βοήθεια του πτυοσκάπανου να δοκιμάζω δεξιά και αριστερά, πάνω και κάτω, μήπως και ήταν ένας "τοίχος" προσχώσεων. Πράγματι, το χώμα και μικρές πέτρες έφευγαν μάλλον εύκολα. Πήρα την απόφαση να φύγω όσο ήταν μέρα και να ξαναέρθω την επομένη το πρωί. Στο τελευταίο φως τής ημέρας, πήρα τα αναγκαία σημάδια ώστε να είναι εύκολο να την ξαναβρώ την επομένη.

Διανυκτέρευσα σε κάποιο μικρό ξενοδοχείο στην παραλία τής Αταλάντης, περνώντας μία ανήσυχη νύχτα μέσα στον υπνόσακο επάνω στο κρεβάτι - ένας καλός τρόπος να κοιμηθώ μία κρύα νύχτα σε ένα ακόμα πιο κρύο ξενοδοχείο!

Πρωῖ-πρωί, μετά από ένα βιαστικό καφέ στην Αταλάντη, κάτω από το φως του περίφημου ήλιου μας, η "κατάκτηση" της σπηλιάς "μου" φαινόταν εύκολο εγχείρημα. Έτσι, γύρω στις 8.15', έμπαινα μέσα. Πράγματι, το τοίχωμα στο βάθος της δεν ήταν παρά προσχώσεις που μάλλον είχαν γίνει από έξω προς τα μέσα. Θα με ρωτήσετε βέβαια τώρα, *«Και ηώς είχε δημιουργηθεί η μικρή εμπρόσθια σπηλιά;»*. Ίσως είχε γίνει σιγά-σιγά από ζώα που ζητούσαν καταφύγιο από τον άσχημο καιρό. Πάντως, αυτή η μικρή σπηλιά - λέω μικρή για να ξεχωρίζω αυτή την είσοδο από την άλλη που ανακάλυψε το μικρό και θαυματουργό πτυοσκάπανό μου - ήταν για τους βοσκούς μία τρύπα και τίποτε παραπάνω. Σκάβοντας, δημιουργήθηκε ένα μικρό άνοιγμα που σιγά-σιγά άρχισε να γίνεται μεγαλύτερο και τελικά στο φως του φακού φάνηκε ότι υπήρχε μία μεγάλη σπηλιά πίσω του! Απλώς για να θυμάμαι την ώρα, κοίταξα το ρολόι μου τη στιγμή που εγώ και το σακίδιο μου μπαίναμε μέσα: ήταν 10.30'.

Μόλις βρέθηκα μέσα στην κύρια σπηλιά - ή μήπως πρέπει να την ονομάζω δώμα(;), λόγω του ότι έλειπαν τα κύρια χαρακτηριστικά μιας σπηλιάς -είδα ότι οὔτε σταλαγμίτες, οὔτε σταλακτίτες, οὔτε καν ανώμαλες επιφάνειες στα πλαϊνά τοιχώματα υπήρχαν. Ήταν ένας μεγάλος, άδειος χώρος που οπωσδήποτε κάποτε είχε δουλευτεί από ανθρώπινα χέρια. Και αυτό το λέω,

γιατί καθώς προχωρούσα - η αλήθεια είναι, πολύ άνετα - δεν υπήρχαν φυσικά εμπόδια πουθενά. Το ύψος, καθώς το έδαφος ήταν σταθερά κατηφορικό, μεγάλωνε συνεχώς και ύστερα από περίπου 100 μέτρα υπολόγισα ότι ήταν πάνω από 5 μέτρα. Ο πλαϊνός τοίχος ήταν ασυνήθιστα ίσιος και λείος. Το έδαφος καλυπτόταν από πολύ ψιλή σκόνη - ένα στρώμα - που στα βήματα μου μετακινιόταν προς όλες τις κατευθύνσεις και θύμιζε λίγο-πολύ στάχτη. Όσο προχωρούσα, το πλάτος μεγάλωνε και κάποια στιγμή μέτρησα από πλαϊνό σε πλαϊνό τοίχο γύρω στα 40 μέτρα, για το δε βάθος, δεν μπορούσα να υπολογίσω πόσο ακόμη "πήγαινε", αλλά ήδη είχα διανύσει γύρω στα 200 μέτρα. Ήταν εκπληκτικό! Τι είδους "σπηλιά" ήταν αυτή; Έμοιαζε με καταφύγιο ή κάτι παρόμοιο, αλλά πολύ παλιό. Υπήρχε ένα ελαφρύ αεράκι που ερχόταν από το εσωτερικό, αλλά και η έντονη μυρωδιά ενός κλειστού, παλαιού χώρου.

Παρ' όλη την επιθυμία μου να πάω προς τα εμπρός, προς το άγνωστο, πήγα πλαγίως να δω πώς ήταν ο πλαϊνός "τοίχος". Άλλη έκπληξη και αυτή: ήταν ένας τοίχος πραγματικός, χωρίς... εισαγωγικά. Έμεινα άναυδος. Υπήρχαν πέτρες εκεί που σίγουρα τις είχε βάλει ανθρώπινο χέρι. Ήταν όμως πέτρες τεράστιες σαν αυτές του τείχους των Μυκηνών, γι' αυτό και δεν μπορώ να φανταστώ τι είδους ανθρώπινο χέρι ήταν αυτό! Το τείχος συνεχιζόταν προς τα μέσα και εγώ, ερχόμενος πάλι στη μέση της "σπηλιάς", άρχισα να προχωρώ προς τα εμπρός.

Γύρω στα 500 μέτρα από την είσοδο, εμπρός μου, υπήρχε ένα τρομερό χάσμα που άρχιζε από τον ένα πλαϊνό τοίχο και έφθανε μέχρι τον άλλο. Ξάπλωσα κάτω και πλησίασα το χείλος του χάσματος-γκρεμού που ήταν εμπρός μου. Όσο και να προσπάθησα όμως, και παρά το ότι διέθετα έναν πολύ δυνατό φακό, για τον οποίο διατυμπάνιζε η κατασκευάστρια εταιρεία ότι είχε "one mile beam" - ακτίνα που μπορούσε να φτάσει την απόσταση ενός μιλίου - δεν κατόρθωσα να δω τον πυθμένα. Το χείλος του χάσματος ήταν ολόισιο, σαν κομμένο. Μόλις που μπορούσα να δω την απέναντι από το χάσμα πλευρά, δηλαδή την απέναντι πλευρά απ' εκεί που ήμουν εγώ, και υπολόγισα ότι απείχε πάνω από τριάντα μέτρα από μένα! Από εκεί και πέρα έδειχνε ότι ο χώρος στένευε σιγά-σιγά. Δεν φαινόταν να υπάρχει καμιά περίπτωση να περάσει κανείς απέναντι! Πώς δηλαδή; Ούτε οργανωμένο συνεργείο δεν θα τα κατάφερνε, εκτός κι αν έκανε μερικά τεχνικά έργα. Δεν κατόρθωσα να δώσω καμιά λογική εξήγηση σχετικά με το πού βρισκόμουν, δηλαδή τι ήταν αυτός ο χώρος, τι εξυπηρετούσε, πόσο παλιός, από ποιους είχε κατασκευαστεί και για ποιο σκοπό. Κι όμως! Η μεγάλη

έκπληξη θα ερχόταν λίγο αργότερα!

Δεν είχα τίποτε άλλο να κάνω παρά να εξερευνήσω αυτό το χώρο που μπορούσα, εκείνον που είχα διανύσει μέχρι τώρα. Ο καλύτερος τρόπος, σκέφθηκα, ήταν, αφού είχα έλθει ως το χάσμα περπατώντας στη μέση τού χώρου, τώρα να επέστρεφα προχωρώντας δίπλα στον ένα πλαϊνό τοίχο και φθάνοντας μέχρι το άνοιγμα των προσχώσεων να πάρω τον άλλο πλαϊνό τοίχο για να πάω ως το χάσμα. Έτσι και έγινε. Άρχισα πρώτα από τον δεξιό τοίχο, έχοντας εμπρός μου την κατεύθυνση της εισόδου. Σε λίγο βρήκα εδώ και εκεί αρκετά λυχνάρια, σαν αυτά που παλαιότερα βρίσκαμε στη σπηλιά του Πάνα στην Πάρνηθα, την περίφημη

Η σπονδυλική στήλη τού γιγαντιαίου ανθρώπινου σκελετού με την αιχμή τού βέλους σφηνωμένη μεταξύ των σπονδύλων.

Λυχνοσπηλιά. Μόνο που αυτά ήταν κατά πολύ μεγαλύτερα. Ίσως να υπήρχαν και άλλα μικροαντικείμενα στο έδαφος, αλλά το παχύ στρώμα της σκό-νης-στάχτης δεν μου επέτρεπε να τα διακρίνω. Απλώς τα λυχνάρια, λόγω του μεγέθους τους, εξείχαν κατά πολύ της σκόνης.

Ξαφνικά, όταν έριξα το φως του φακού μου στο έδαφος ακριβώς δίπλα στον τοίχο, κάτι άσπρισε. Πλησιάζοντας, φάνηκε ξεκάθαρα ότι επρόκειτο για έναν σκελετό, με το αριστερό του πόδι ελαφρά διπλωμένο και το κεφάλι του να γέρνει προς τα δεξιά. Αλλά τι σκελετός! Τεράστιος, γιγαντώσωμος, με ένα κεφάλι διπλάσιο, ας πούμε, από το δικό μου - με τον μετριότερο υπολογισμό. Προσπάθησα να τον δω από το πλάι και μετά από τα πόδια προς το κεφάλι. Τεράστιος! Έπρεπε να τον μετρήσω με κάθε τρόπο. Προσπάθησα να κάνω κάποιες συγκρίσεις με εμένα - ο μόνος διαθέσιμος! Δεν μπορούσα όμως να ξαπλώσω κάτω, μέσα σ' αυτό το στρώμα της σκόνης που δεν ήξερα τι ήταν. Η κνήμη του, απ' ό,τι μπορούσα να δω, ήταν

αρκετά πιο μεγάλη από το πόδι μου(!), καθώς επίσης και οι υπόλοιπες αναλογίες του. Το δε κεφάλι του ήταν τερατώδες. Έκοψα ένα μέρος από το σκοινί μου ακριβώς όσο ήταν το ύψος του σκελετού. Αργότερα θα ανακάλυπτα πως το σκοινί είχε μήκος 2.75 μ. Αν είναι δυνατόν! Άρχισα να ψάχνω πυρετωδώς για κάποιον άλλον.

Δυστυχώς, ούτε σ' αυτήν την πλευρά, αλλά ούτε και στην άλλη υπήρχε κάτι ανάλογο. Η ύπαρξη του μοναδικού αυτού σκελετού μέσα στον τεράστιο εκείνο χώρο ήταν ένα μυστήριο! Σε ποια εποχή ανήκε, από που είχε έλθει; Δεν μπορούσα να απαντήσω ούτε καν στα ερωτήματα που ο ίδιος υπέβαλλα στον εαυτό μου. Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι λογικά επρόκειτο για έναν γίγαντα.

Παρατηρώντας τον σκελετό από κοντά, φοβούμενος να αγγίξω οτιδήποτε μην τυχόν κατά κάποιο "μαγικό" τρόπο διαλυθεί το θαυμαστό απομεινάρι του παρελθόντος που είχα εμπρός μου, προσπαθούσα να αποκτήσω σαφή εικόνα του αντικειμένου απ' όλες τις πλευρές, μήπως και μου ξέφευγε κάτι άλλο, κάποιο άλλο στοιχείο που θα με έκανε να εκπλαγώ ακόμη περισσότερο. Η περίεργη αυτή σκόνη τα έκανε όλα πιο δύσκολα, καθώς ήμουν αναγκασμένος να την παραμερίζω. Ήταν τόσο ψιλή, που κάθε φορά που έκανα μια απόπειρα, μικρά συννεφάκια της σκόνης ανέβαιναν προς τα επάνω, εμποδίζοντας με να δω.

Κάποια στιγμή, σκύβοντας από το πλάι, μπόρεσα να διακρίνω σφηνωμένη στη σπονδυλική στήλη του σκελετού και μεταξύ δύο σπονδύλων την αιχμή ενός δόρατος! Άρα έπρεπε να υποθέσω ότι είχε πεθάνει απ' αυτό το χτύπημα; Ή πως ό,τι συνέβη συνέβη έξω και μετά αυτός σύρθηκε μέχρι εδώ και πέθανε; Αν και ένα τέτοιο σφοδρό χτύπημα θα πρέπει να είχε προκαλέσει και παράλυση, αν όχι γρήγορο θάνατο. Χρειάστηκε αρκετή ώρα για να καταλάβω - γιατί πάντοτε σκεφτόμουν με τα σημερινά δικά μας μέτρα και σταθμά - ότι αυτό που αρχικά νόμιζα ότι ήταν αιχμή δόρατος -διότι αυτό το μέγεθος είχε(!) - δεν ήταν παρά αιχμή ενός κοινού βέλους! Ενός βέλους, βέβαια, που αν το είχαμε σήμερα, για μας θα είχε τις διαστάσεις ενός... δόρατος!

Σκέφτηκα γελώντας πόσα χρήματα θα έδινε για να τον αποκτούσε - φυσικά, με το σώμα του και πολύ... ζωντανό - οποιαδήποτε ομάδα μπάσκειτ.

Η ύπαρξη του γίγαντα, λοιπόν, κλόνισε δια παντός εκείνη τη θεωρία περί Εύας που λέγαμε! Η έρευνα μου στη σπηλιά κράτησε περίπου μέχρι τις 4.00' το απόγευμα. Έφυγα μόνο αφού σιγουρευτήκα ότι το άνοιγμα από το οποίο είχα εισέλθει είχε κλείσει πάλι πολύ προσεκτικά και στέρεα. Η

ύπαρξη αυτού του χάσματος, το βάθος του οποίου θα πρέπει να ήταν πάνω από 500 μέτρα, ήταν η αιτία για μια σημαντική στροφή στη σκέψη μου και για να αρχίσω να ψάχνω τη θεωρία για την Κοίλη Γη. Ήταν το στοιχείο που τα "έδεσε" όλα αυτά μεταξύ τους, αλλά και πολλά άλλα ανεξήγητα που μπέρδευαν Ατλαντίδες, κατακλυσμούς, αποκαλύψεις, δράκους και γίγαντες, νάνους και κακαράπηδες, παρελθόν και μέλλον τούτου του ταλαίπωρου, αλλά ταυτόχρονα και θαυμάσιου κόσμου μας. Έτσι κατέληξα σε μια θεωρία για τη δημιουργία του κόσμου που τα αγκάλιαζε όλα αυτά. Μια θεωρία που απλοποιούσε τα πάντα αντί να τα κάνει πολύπλοκα, που μιλούσε για το παρελθόν, αλλά και για το μέλλον, που αποχαιρετούσε οριστικά την Εύα και έδινε μία γενναία κλωτσιά στα... οπίσθια του Δαρβίνου!

Δεν χρειαζόμουν ιστορίες για καλικάντζαρους, υποχθόνιες υπάρξεις κ.λπ., αλλά μία βάση για να αρχίσω και μία έρευνα γεγονότων που θα με οδηγούσε εκεί που ήθελα να φθάσω!

Αλλαγή Τρόπον Σκέψεως -και Ξαφνικά Εγένετο Φως!

ΒΛΕΠΩ ΠΩΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟ ΤΟΝ ΣΑΜΙΟ - και πατριώτη μου - μέχρι τους αστρονόμους του 1900, η ανθρωπότητα χρειάστηκε είκοσι δυο αιώνες για να υπολογίσει με ικανοποιητική προσέγγιση την απόσταση Γης-Ήλιου (149.400.000 χιλιόμετρα)!

Κι όμως! Θα αρκούσε να πολλαπλασιάσει κανείς επί ένα εκατομμύριο το ύψος της πυραμίδας του Χέοπα που χτίστηκε πριν από 5.000 χρόνια για να έχει το αποτέλεσμα. Ξέρουμε σήμερα πως οι Φαραώ κατέγραψαν στις πυραμίδες τα πορίσματα μίας επιστήμης που μας είναι άγνωστη όσον αφορά στην καταγωγή της, αλλά και στις μεθόδους της. Μπορεί λοιπόν κανείς να βρει π.χ. τη σταθερά π (3.14), τον ακριβή υπολογισμό του ηλιακού έτους, την ακτίνα και τη μάζα της Γης, το νόμο της μετάπτωσης των σημείων των ισημερινών, την τιμή του γεωγραφικού μήκους, την πραγματική διεύθυνση του Βορρά και ποιος ξέρει τι άλλο που οι επιστήμονες μας δεν αποκρυπτογράφησαν ακόμη.

Πού βρέθηκαν όλα αυτά τα στοιχεία; Πώς τα ανακάλυψαν; Και αν κάποιος τους τα έδωσε, ποιος;

Πρέπει, δίχως άλλο, να αναγνωρίσουμε πως η κατασκευή των πυραμίδων μαρτυρεί και μας πληροφορεί για μία τεχνολογία - στη Γη - που μας είναι εντελώς ακατανόητη. Η Γκίζα στην Αίγυπτο είναι ένα τεχνητό βουνό 6.500.000 τόνων. Ογκόλιθοι δώδεκα τόνων έχουν συναρμολογηθεί με ακρίβεια χιλιοστού. Η πιο άχαρη και συχνή ερμηνεία που μας δίνουν είναι ότι ο Φαραώ είχε απλούστατα στη διάθεση του χιλιάδες εργάτες. Μένει βέβαια

το πρόβλημα του χειρισμού ενός τέτοιου πλήθους. Καθώς επίσης και οι λόγοι μίας τέτοιας γιγαντιαίας επιχείρησης.

Πώς αποσπάστηκαν τέτοιοι ογκόλιθοι από τα λατομεία;

Η κλασική Αιγυπτιακή δέχεται ως μοναδική τεχνική τη χρήση ξύλινων σφηνών που οι εργάτες έμπηξαν στις σχισμές των βράχων. Οι κατασκευαστές διέθεταν ακόμη πέτρινα σφυριά και πριόνια από χαλκό, δηλαδή, ένα μαλακό μέταλλο. Να που το μυστήριο γίνεται μεγαλύτερο. Πώς άραγε ανυψώθηκαν οι κατεργασμένοι ογκόλιθοι των 12 τόνων;

Και πώς εργάζονταν οι Αιγύπτιοι στο εσωτερικό των πυραμίδων; Πώς φωτιζονταν αυτοί οι εσωτερικοί χώροι; Τα γνωστά φωτιστικά μέσα μέχρι το 1890 κάπνιζαν και μαύριζαν την οροφή. Στις πυραμίδες όμως δεν υπάρχει ίχνος κάπνας!

Μήπως διοχέτευαν στο εσωτερικό το ηλιακό φως, χρησιμοποιώντας κάποιο σύστημα φακών και κατόπτρων; Όμως, θραύσματα ή ίχνη τέτοιων αντικειμένων δεν βρέθηκαν πουθενά. Επιπλέον, δεν έχει βρεθεί κανένα όργανο για επιστημονικούς υπολογισμούς, κανένα ίχνος προχωρημένης τεχνολογίας.

Υπάρχει βέβαια και η πρωτόγονη μυστικιστική θέση: ο θεός υπαγορεύει αστρονομικά στοιχεία σε άξεστους αλλά ικανότατους τεχνίτες και χτίστες και τους βοηθά. Δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες επιστημονικές πληροφορίες στις πυραμίδες. Οι θετικιστές, από την άλλη, ξεμπερδεύουν στα γρήγορα δηλώνοντας ότι πρόκειται απλά για... συμπτώσεις.

Όταν όμως οι συμπτώσεις είναι τόσο μεγάλες, πώς πρέπει να τις ονομάσουμε;

Ή μήπως θα πρέπει να πούμε πως... σουρεαλιστές αρχιτέκτονες και διακοσμητές είχαν διαρκώς επιτυχημένες εμπνεύσεις; Πως για να ικανοποιήσουν το μεγαλομανή βασιλιά τους, οργάνωσαν την εξόρυξη και τη μεταφορά, την ανύψωση και τη συναρμολόγηση των 2.600.000 ογκολίθων της μεγάλης πυραμίδας; Και πως την εκτέλεση όλων αυτών ανέλαβαν εργάτες που είχαν για εργαλεία κομμάτια ξύλου και πριόνια που καλά-καλά δεν μπορούσαν να κόψουν ένα χαρτόνι;

Όλα αυτά συνέβησαν πριν από 5.000 χρόνια και ακόμη και σήμερα αγνοούμε σχεδόν τα πάντα.

Το μόνο που ξέρουμε είναι πως τις έρευνες που δεν κατέληξαν σε πραγματικά αποτελέσματα, τις έκαναν άνθρωποι, αυτοί οι επαγγελματίες καθηγητές και οι ειδικοί που δεν μπορούσαν να δεχτούν την ύπαρξη ενός διαφορετικού τεχνολογικού πολιτισμού από το σημερινό.

Ξεκινώντας λοιπόν από ένα τέτοιο αξίωμα, τους είναι απαραίτητη η εφεύρεση και η παραδοχή της "Θείας επέμβασης" ή η υπόθεση ενός τεράστιου και ακατανόητου έργου... μυρμηγκιών!

Κι όμως! Κάποιος διαφορετικός από τον δικό μας τρόπος σκέψης θα μπορούσε να έχει συλλάβει τεχνοτροπίες τόσο τελειοποιημένες όσο ίσως και οι σημερινές, αν και τελείως διαφορετικές. Θα μπορούσε να έχει ανακαλύψει όργανα μέτρησης και μεθόδους κατεργασίας της ύλης που να μην έχουν την παραμικρή σχέση με τα σημερινά μέσα. Τεχνοτροπίες, όργανα και μέθοδοι που δεν μπορούμε να συλλάβουμε με το σημερινό τρόπο σκέψης. Μπορεί η προχωρημένη επιστήμη και η υψηλή τεχνολογία που έδωσαν λύσεις στα προβλήματα εκείνης της εποχής να χάθηκαν για πάντα μαζί με τον κόσμο των Φαραώ.

Είναι φυσικά δύσκολο να πιστέψει κανείς πως ένας πολιτισμός μπορεί να σβήσει και να χαθεί έτσι απλά. Και είναι ακόμα πιο δύσκολο να πιστέψει πως αυτός ο πολιτισμός είναι τόσο διαφορετικός από τον δικό μας ώστε να μην μπορούμε καν να τον αναγνωρίσουμε ως πολιτισμό.

Κι όμως!

Όταν τελείωσε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, το Μάιο του 1945, ένα σωρό επιτροπές έρευνας άρχισαν να δουλεύουν στην κατεχόμενη Γερμανία. Οι αναφορές τους δημοσιεύτηκαν. Μόνο ο κατάλογος των θεμάτων τους - μην εκπλαγείτε - ξεπερνά τις 300 σελίδες. Τριακόσιες σελίδες με τίτλους ερευνών!

Η Γερμανία χωρίστηκε από τον υπόλοιπο κόσμο μόλις στα 1933. Σε 12 χρόνια, η τεχνολογική εξέλιξη στο Ράιχ πήρε δρόμους τελείως διαφορετικούς και ιδιότυπους. Οι Γερμανοί επιστήμονες καθυστέρησαν π.χ. στη

δημιουργία της ατομικής βόμβας, αλλά κατασκεύασαν πυραύλους ασύ-⁻¹ γκριτα ισχυρότερους από τους ρωσικούς και τους αμερικανικούς.

Αγνοούσαν τα ραντάρ, αλλά κατασκεύασαν ανιχνευτές με υπέρυθρες ακτίνες, που είχαν ανάλογη αποτελεσματικότητα. Δεν ανακάλυψαν τις σιλικόνες, ανέπτυξαν όμως μία οργανική χημεία εξίσου νέα. Και πίσω από τις φυσικές αυτές διαφορές στα ζητήματα της τεχνολογίας, οι διαφορές στις φιλοσοφικές αντιλήψεις είναι ακόμη πιο εκπληκτικές.

Αρνήθηκαν τη Σχετικότητα με πάθος και αδιαφόρησαν για τη θεωρία των Κβάντα. Η δε κοσμογονία τους ήταν εκείνη που θα τρέλαινε τους αστροφυσικούς των Συμμάχων.

Αν λοιπόν στην εποχή μας, με την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και των συναλλαγών, δώδεκα χρόνια ήταν αρκετά για να δημιουργηθεί ένα τέτοιο

χάσμα, τι θα πρέπει να φανταστούμε για τους πολιτισμούς που αναπτύχτη-καν σε ένα λίγο πιο... μακρινό παρελθόν;

Σε τι βαθμό έχουν αυτοί οι επαγγελματίες αρχαιολόγοι μας τα απαιτούμενα εφόδια για να κρίνουν τη στάθμη της επιστήμης και της τεχνολογίας, της φιλοσοφίας των αρχαίων Ελλήνων, των παλαιών κατοίκων του Περού ή της Αιγύπτου;

Ο Πλάτωνας, που περιγράφει στον *Κριτία* τη θαυμάσια Ατλαντίδα, και πριν απ' αυτόν ο Όμηρος, που μιλά στην *Οδύσσεια* για τη μυθική Σχερία, ίσως αναφέρονται στην Ταρτησσό, την Ταρσίδα, σκοπό του ταξιδιού του Ίωνα. Η Ταρτησσός, στις όχθες του Γουαλδακιβίρ, ήταν η πλουσιότερη σε ορυχεία πόλη τού κόσμου. Ακμάζει για αναρίθμητους αιώνες και κρύβει μια πλούσια κληρονομιά σοφίας και μυστικών γνώσεων. Γύρω στο 500 π.Χ., χάνεται ξαφνικά και κανείς δεν ξέρει ούτε το γιατί ούτε το πώς.

Μπορεί ακόμη και η Νουμινόρ, το μυστηριώδες αυτό ελληνο-κελτικό κέντρο τού 5ου π.Χ. αιώνα, να μην είναι μύθος, αλλά δεν ξέρουμε τίποτε το θετικό γι' αυτήν. Οι νεκροί πολιτισμοί, για την ύπαρξη των οποίων είμαστε απόλυτα βέβαιοι, είναι τόσο παράξενοι όσο τουλάχιστον και η Λεμουρία.

Ο αραβικός πολιτισμός της Κόρδοβας και της Γρανάδας καθιερώνει την πειραματική έρευνα με τις πρακτικές της εφαρμογές, μελετά τη χημεία και ανακαλύπτει την προώθηση με αντίδραση. Αραβικά χειρόγραφα του 12ου αιώνα δίνουν τα σχέδια και τα σχήματα πυραύλων βομβαρδισμού. Αν λοιπόν η αυτοκρατορία του Αλμανθάρ προόδευε στη βιολογία όσο στις υπόλοιπες επιστήμες και αν η πανούκλα δεν... συμμαχούσε με τους Ισπανούς για να την καταστρέψει, η Ανδαλουσία θα γνώριζε τη Βιομηχανική Επανάσταση από τον 15ο ή τον 16ο αιώνα και ο 20ος αιώνας θα ήταν αιώνας αραβικών διαστημικών αποστολών για την κατάκτηση της Σελήνης, του Άρη και της Αφροδίτης! Η αυτοκρατορία τού Χίτλερ, όπως και η αυτοκρατορία του Αλμανθάρ, χάνεται μέσα στο αίμα και τη φωτιά. Όποιος, λοιπόν, θυμάται το λυκόφως των "θεών" τού Γ' Ράιχ, μπορεί να φανταστεί το τέλος της Κόρδοβας και της Γρανάδας, μπορεί να φανταστεί χίλιες άλλες παρόμοιες τραγωδίες κατά τη διάρκεια των αιώνων.

Τέλος τού κόσμου για τη ναζιστική Γερμανία, τέλος του κόσμου για τους Τνκας, τέλος του κόσμου για τους Τολτέκους, τέλος του κόσμου για τους Μάγιας. Ολόκληρη η ιστορία τής ανθρωπότητας: ένα τέλος χωρίς... τέλος!

Και η Ιστορία που μας διδάσκεται είναι άραγε Ιστορία; Η διαδοχή των αυτοκρατοριών, οι μάχες, οι επαναστάσεις είναι πραγματική Ιστορία;

Αρχίζω να μην το πιστεύω πια!

Η αληθινή Ιστορία δεν είναι οι αλλαγές των συνόρων. Είναι η ιστορία του πολιτισμού, της προόδου, της τεχνολογίας και του πνεύματος. Η ιστορία των πολιτικών γεγονότων δεν είναι παρά ένα παράσιτο, που όχι μόνο κρύβει την ιστορία της επιστήμης, αλλά και της προόδου του ανθρώπου στον τομέα του πνεύματος. Σκοπός του ανθρώπου πρέπει να είναι να ελευθερωθεί, να δικαιωθεί, να κατορθώσει επιτέλους να γίνει αυτό που *είναι*.

Η φαινομενική Ιστορία, η ορατή, η επιφανειακή, δεν είναι παρά μία πηγή αίματος.

Παρατηρήστε τις επιστήμες:

Προβλήματα και αμφιβολίες βασανίζουν σήμερα και τους φυσικούς και τους χημικούς και τους ψυχολόγους. Όχι όμως της ίδιας στάθμης προβλήματα με τους ιστορικούς. Όλες οι άλλες επιστήμες φαίνεται να προχωρούν και, παρά τα ανεβοκατεβάσματα, δείχνουν μεγάλη ζωτικότητα. Προσπαθήστε να συγκρίνετε τη χειμαρρώδη εξέλιξη της Πυρηνικής Φυσικής με την εξέλιξη της επιστήμης της Ιστορίας. Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η Ιστορία βρίσκεται σε αδιέξοδο. Οι αιτίες είναι βέβαια πολλές. Ανάμεσα τους όμως γίνεται ιδιαίτερα αισθητή η παρακάτω:

Ενώ ο ψυχαναλυτής ή ο φυσικός έχει πάψει να θεωρεί ικανοποιητική την κρατούσα θεώρηση της πραγματικότητας και ήδη προσανατολίζεται σε μια πραγματικότητα του φανταστικού, ο ιστορικός μένει πάντοτε αιχμάλωτος του ορθολογισμού. Πιστός σε μια παράδοση μικρόψυχης πολιτικής!

Με το να αγνοεί το "φανταστικό", ο ιστορικός οδηγείται συχνά σε αφάνταστα λάθη. Ο μαρξιστής ιστορικός προέβλεπε την κατάρρευση της αμερικανικής οικονομίας, τη στιγμή που οι ΗΠΑ έφθαναν στο απόγειο της δύναμης και του πλούτου!

Ο καπιταλιστής ιστορικός προέβλεπε την εξάπλωση του κομμουνισμού προς τα δυτικά, τη στιγμή που η Ουγγαρία επαναστατούσε. Κι όμως, άλλες επιστήμες καταφέρνουν πολύ καλύτερα να μελετήσουν τις τάσεις της εξέλιξης με τα σημερινά δεδομένα. Με βάση ένα εκατομμυριοστό ενός γραμμαρίου πλουτωνίου, ο πυρηνικός φυσικός μελετά ένα γιγαντιαίο πυρηνικό εργοστάσιο που θα λειτουργήσει σύμφωνα με τις προβλέψεις του. Με βάση μερικά όνειρα(!), ο Φρόντ "φωτίζει" την ανθρώπινη ψυχή. Και αυτό, γιατί ξεκίνησε το ερευνητικό του έργο χωρίς να διστάσει να επιστρατεύσει τη φαντασία του. Συνέλαβε δηλαδή μία πραγματικότητα τελείως διαφορετική απ' αυτήν που συνιστούν τα ορθολογικά δεδομένα. Έτσι, λοιπόν, με βάση φανταστικές υποθέσεις, κατέληξε σε συμπεράσματα που επαληθεύτηκαν στη συνέχεια και πειραματικά. Η επιστήμη δεν κάνει τίποτε άλλο από το

να μας δείχνει πόσο απέραντα παράξενος είναι ο κόσμος μας. Υπάρχουν θέματα που προκαλούν την οργή ενός συμβατικού ιστορικού. Και όμως, η παραδοχή του παράξενου εμπλουτίζει με ένα σωτήριο τρόπο την ιστορία.

Όταν στις 23/2/1957, ένας βατραχάνθρωπος αναζητούσε το πτώμα ενός πνιγμένου φοιτητή στη Λίμνη του Διαβόλου της Βοημίας, το θέαμα που αντίκρισε ψάχνοντας τον έκανε να αναδυθεί σαν τρελός, κατάχλομος και άλαλος από τη φρίκη. Όταν μπόρεσε επιτέλους να συνέλθει από το σοκ και να μιλήσει, διηγήθηκε πως είδε μέσα στα κρύα νερά της λίμνης ολόκληρη παράταξη ένστολων Γερμανών, με κάρα και άλογα, να στέκονται όρθιοι και να τον κοιτάζουν!

Οι ορθολογιστές τι έχουν να πουν πάνω σ' αυτό;

Η έρευνα κρύβει μία άγνωστη πραγματικότητα. Γιατί άραγε η ιστορία θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα, αντίθετα με όλες τις άλλες επιστήμες, να εξηγεί τα πάντα με βάση τη λογική;

Η μέθοδος λοιπόν που θα ακολουθήσω σ' αυτή την εργασία είναι χωρίς άλλο λογική. Όμως τούτη η λογική ενεργεί κοιτάζοντας τα αντικείμενα της από μία άλλη γωνία. Και τι παράξενο! Αυτή η "γωνία" τα εξηγεί όλα πολύ-πολύ καλύτερα...

Αρχή του Παραμυθιον ή μήπως της Πραγματικότητας;

- Μπορεί η Γη να είναι κοίλη;
- Είναι δυνατόν το Φεγγάρι που βλέπουμε σήμερα και που τόσο μας συναρπάζει όσο και μας επηρεάζει, να μην είναι το ίδιο με εκείνο που έβλεπαν οι κάτοικοι της Γης χιλιάδες χρόνια πριν;
- Είναι δυνατόν να έχουν πέσει στη Γη πολλά Φεγγάρια μέχρι σήμερα;
- Αν ναι, τότε βέβαια υπάρχουν πολλές πιθανότητες το τωρινό Φεγγάρι να πέσει κι αυτό κάποτε!
- Η σημερινή ανθρώπινη μορφή είναι η τελειωτική;
- Μήπως βρίσκεται στα πρόθυρα εξελίξεων που θα της δώσουν τις ιδιότητες που οι αρχαίοι αναγνώριζαν στους θεούς;
- Μήπως μερικοί άνθρωποι αυτής της κατηγορίας, που έρχονται από περιοχές που είναι πέρα από τα σύνορα του χώρου και του χρόνου, υπάρχουν ανάμεσα μας;

ΑΝ ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΟΥΣΑΜΕ ΤΗΝ "ΚΛΑΣΙΚΗ" ΘΕΩΡΙΑ σχετικά με την προέλευση του κόσμου, αυτήν δηλαδή που εδώ και αρκετούς αιώνες μάς μαθαίνουν, με μία άλλη διαφορετική, που ενώ θα ερχόταν σε αντίφαση με την έως τώρα "επίσημη" αστρονομία και τα μαθηματικά, εντούτοις θα δικαίωνε όλους τους αρχαίους μύθους, τι θα γινόταν; Τι θα γινόταν αν η θεωρία μας εξέταζε καθολικά την ιστορία και την εξέλιξη του Σύμπαντος, ερμήνευε τη δημιουργία του ηλιακού συστήματος, τη γέννηση της Γης, της ζωής, του πνεύματος και περιέγραφε με λεπτομέρειες το παρελθόν και σε μερικές περιπτώσεις το μέλλον;

Η θεωρία μας βασίζεται σε τρία θεμελιώδη ερωτήματα, τις απαντήσεις στα οποία όλοι θα θέλατε να έχετε: Τι είμαστε; Από που ερχόμαστε; Που πάμε;
... Και απαντά στις ερωτήσεις αυτές με τρόπο συναρπαστικό!*

Τα πάντα ξεκινούν από την ιδέα της αιώνιας πάλης ανάμεσα στη φωτιά και τον πάγο, ανάμεσα στη δύναμη της απώθησης και στη δύναμη της έλξης. Αυτή η πάλη, αυτή η διαρκώς μεταβαλλόμενη ένταση ανάμεσα στις δύο αυτές αντίθετες δυνάμεις, αυτός ο ασίγαστος πόλεμος είναι ο νόμος των πλανητών που καθορίζει την πορεία της Γης, της ζωής και της ανθρώπινης ιστορίας.

Η θεωρία αυτή αποκαλύπτει το πιο μακρινό παρελθόν της γήινης σφαίρας και εισάγει φανταστικές έννοιες για το μέλλον και την εξέλιξη των όντων. Απορρίπτει όσα γνωρίζουμε για την Ιστορία του Πολιτισμού και την ανάπτυξη της κοινωνίας. Δεν περιγράφει μία συνεχή εξελικτική πορεία, αλλά μία ατελείωτη σειρά από ανόδους και πτώσεις. Το περίεργο με αυτή τη θεωρία είναι ότι συνδέει το μύθο με την πραγματικότητα, κάτι που κανείς ως τώρα δεν έχει αποτολμήσει. Για πρώτη φορά η Μυθολογία γίνεται πραγματικότητα και εξηγείται χωρίς κενά.

Μιλάμε για ανθρώπους-θεούς, για γίγαντες, για "μυθικούς" πολιτισμούς που αναπτύχθηκαν πριν πάμπολλες χιλιάδες χρόνια. Για τη δυνατότητα που έχουμε και εμείς να φθάσουμε στα ίδια επίπεδα, βιώνοντας κατακλυσμούς και "φανταστικές" βιολογικές μεταβολές μέσα στην ιστορία, που παντού στο Σύμπαν ακολουθεί σε κυκλικές περιόδους. Ο Ουρανός και η Γη

* Εδώ πρέπει να πούμε ότι ο πρώτος που διατύπωσε αυτή τη θεωρία για την εξέλιξη του σύμπαντος ήταν ο ερευνητής, επιστήμονας και εφευρέτης Χανς Χόρμπιγκερ, κατά τα τέλη του 1800. Ένας ιδιαίτερα τολμηρός άνθρωπος για την εποχή εκείνη, που διατύπωσε τη Θεωρία του Αιώνιου Πάγου, μία θεωρία που δικαίωνε τους αρχαίους μύθους των λαών. Επιστήμονας πραγματικός, κατά τον Χόρμπιγκερ, είναι εκείνος που έχει φθάσει, με τη βοήθεια της έμπνευσης, σ' ένα ανώτερο συνειδησιακό επίπεδο: «Επιστήμη χωρίς συνείδηση είναι ψυχική κατάρρευση». Την επιστήμη πρέπει να τη βλέπουμε από μια εντελώς διαφορετική οπτική, υποστήριζε. Γι' αυτό και αγωνιζόταν να ανοίξει το δρόμο για την επιστήμη της ενόρασης και της εμπνευσμένης γνώσης, σε μία περίοδο που επικρατούσε η ψυχρή επιστημονική λογική. Δημοσίευσε τρία μεγάλα θεωρητικά έργα, σαράντα(!) εκλαϊκευμένα βιβλία, εκατοντάδες πολύπτυχα και μπροσούρες και εξέδιδε ένα μηνιαίο περιοδικό, *Το Κλαδί των Γεγονότων*, που αριθμούσε χιλιάδες συνδρομητές. Έτσι, άρχισε να γίνεται πολύ γνωστός. Οι "επίσημοι" επιστήμονες φυσικά αντέδρασαν. Όταν όμως η θεωρία αυτή του Χόρμπιγκερ - που περιείχε πολλά κοινά στοιχεία με τους οραματισμούς του Νίτσε, του Βάγκνερ και τη μυθολογία και εξέταζε συνολικά το Σύμπαν, την ιστορία του και την εξέλιξη του - άρχισε να παίρνει χαρακτήρα λαϊκού κινήματος(I), πολλοί απ' αυτούς την αποδέχτηκαν. Ανάμεσα στους υποστηρικτές και διαδόχους του Χόρμπιγκερ ήταν και ο Βίλχελμ Ραϊντγκεν, που ανακάλυψε τις ακτίνες Χ.

ακολουθούν τους ίδιους παγκόσμιους νόμους, την ίδια ζωντανή πορεία που "δένει" τα πάντα μεταξύ τους. Η ανθρώπινη περιπέτεια είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ιστορία των άστρων. Το παραμικρό γεγονός που συνέβη κάπου στο Σύμπαν έχει την αντιστοιχία του στη Γη και αντιστρόφως.

Βλέπουμε με έκπληξη ότι αυτή η Θεωρία των Κύκλων και των σχεδόν "μαγικών" σχέσεων ανάμεσα στον άνθρωπο και το Σύμπαν ζωντανεύει τη δύναμη της παραδοσιακής σκέψης. Δικαιώνει τις παλιές προφητείες, τους μύθους, τις παραδόσεις και τα πανάρχαια θέματα του κατακλυσμού, των γιγάντων και των θεών.

Οι επιστήμονες δέχονται γενικά πως το σύμπαν δημιουργήθηκε από μία τεράστια έκρηξη πριν από 3 ή 4 δισεκατομμύρια χρόνια. Έκρηξη όμως τίνος πράγματος; Ίσως το όλο Σύμπαν να αποτελούσε ένα μόνο "σημείο" με άπειρη πυκνότητα και άπειρο δυναμικό, το αρχικό σημείο της δημιουργίας. Τα αποτελέσματα της έκρηξης αυτού του "σημείου", που περιείχε όλη την ύλη και όλες τις δυνάμεις, συνεχίζονται ακόμη και σήμερα και έτσι το Σύμπαν διαστέλλεται αλλάζοντας συνεχώς μορφή. Αυτό λοιπόν που δέχονται οι επιστήμονες έχει πολλά αδύνατα σημεία. Δεν εξηγεί ούτε τη φύση ούτε τις αιτίες τής έκρηξης. Επιπλέον, δεν δίνει καμιά πληροφορία για το πώς δημιουργήθηκε το αρχικό αυτό "σημείο". Αλλά και για τη δημιουργία του ηλιακού μας συστήματος οι επιστημονικές υποθέσεις είναι το ίδιο αόριστες. Σύμφωνα με μια θεωρία, οι πλανήτες δημιουργήθηκαν από μερική έκρηξη του Ήλιου. Σύμφωνα πάλι με μια άλλη, κάποιο τεράστιο ουράνιο σώμα πέρασε κοντά από τον Ήλιο και απέσπασε ένα μέρος από την ύλη του που διαχύθηκε στο διάστημα σχηματίζοντας τους πλανήτες. Το άγνωστο ουράνιο σώμα συνέχισε εν τω μεταξύ την πορεία του και χάθηκε στο αχανές διάστημα χωρίς ν' αφήσει κανένα ίχνος. Μήπως λοιπόν τα πράγματα συνέβησαν λίγο διαφορετικά και λίγο πιο λογικά;

Στην αρχή λοιπόν υπήρχε ένα τεράστιο άστρο που φλεγόταν σε υψηλές θερμοκρασίες, ένα άστρο πολλές φορές μεγαλύτερο από τον Ήλιο. Αυτό το άστρο συγκρούστηκε με ένα άλλο ουράνιο σώμα, που είχε δηιπύοργηθεϊ από τη συσσώρευση του διαστημικού πάγου. Όλη αυτή η τεράστια μάζα τού πάγου εισχώρησε βίαια στο εσωτερικό τού αρχικού υπερ-ήλιου. Για μερικά εκατομμύρια χρόνια δεν συνέβη τίποτα. Μία μέρα, όμως, η πίεση του ατμού που δημιουργήθηκε από τον πάγο προκάλεσε μία τεράστια έκρηξη. Μερικά κομμάτια ύλης τινάχτηκαν τόσο μακριά, που χάθηκαν στο παγωμένο διάστημα.

Μερικά άλλα κομμάτια ξανάπεσαν γρήγορα στη μάζα τού υπερ-ήλιου.

Άλλα όμως κομμάτια τινάχτηκαν σε μία ενδιάμεση απόσταση. Πρόκειται για τους πλανήτες του συστήματος μας. Αρχικά, υπήρχαν 30 τέτοιοι πλανήτες που γρήγορα καλύφθηκαν από πάγο. Μόνο η Γη δεν πάγωσε εντελώς - η μάχη ανάμεσα στη φωτιά και τον πάγο συνεχίζεται στη Γη ακόμα και σήμερα.

Σε μία απόσταση τρεις φορές μεγαλύτερη από την απόσταση Ήλιου-Ποσειδώνα δημιουργήθηκε ένα τεράστιο δαχτυλίδι πάγου. Πρόκειται γι' αυτό που η επίσημη αστρονομία ονομάζει Γαλαξία. Ο Γαλαξίας είναι διαφανής και έτσι μπορούμε να βλέπουμε μερικά άστρα που λάμπουν σαν τον Ήλιο, μα που στην πραγματικότητα βρίσκονται πολύ πιο μακριά. Οι ηλιακές κηλίδες, που παραμένουν ένα μυστήριο για τους επίσημους αστρονόμους, είναι κομμάτια πάγου που πέφτουν στον Ήλιο από τον πλανήτη Δία. Η τροχιά του Δία γύρω από τον Ήλιο διαρκεί έντεκα χρόνια. Στους πλανήτες της μεσαίας ζώνης ασκούνται δύο δυνάμεις: α) η αρχική δύναμη της έκρηξης που τείνει να τους απομακρύνει από τον Ήλιο και

β) η έλξη που τους τραβά προς τη μεγαλύτερη πλησιέστερη μάζα.

Αυτές οι δύο δυνάμεις δεν βρίσκονται σε ισορροπία. Η δύναμη της αρχικής έκρηξης μειώνεται συνεχώς. Αντίθετα, η ελκτική δύναμη είναι σταθερή. Έτσι, κάθε πλανήτης πλησιάζει σιγά-σιγά το άστρο που τον έλκει. Η τροχιά του μετατρέπεται σε μία σπείρα που μικραίνει συνεχώς. Αργά ή γρήγορα, λοιπόν, ο ένας πλανήτης θα πέσει επάνω στον άλλον και κάποια μέρα το σύνολο τους θα επιστρέψει στον Ήλιο. Επειδή όμως όλοι οι πλανήτες έχουν μεταβληθεί σε παγωμένες μάζες, ο κύκλος της έκρηξης και της δημιουργίας νέων πλανητών θα ξαναρχίσει.

Ο πάγος και η φωτιά, η έλξη και η απώθηση παλεύουν αιώνια στο Σύμπαν. Αυτή η διαρκής πάλη καθορίζει τη ζωή, τη γέννηση, το θάνατο και την αναδημιουργία του Σύμπαντος.

Έτσι και το Φεγγάρι μας θα πέσει μία μέρα στη Γη!

Για ένα χρονικό διάστημα μερικών χιλιετηρίδων η απόσταση τους φαίνεται σταθερή. Στην πραγματικότητα, όμως, μειώνεται ανεπαίσθητα. Σιγά-σιγά το Φεγγάρι πλησιάζει στη Γη, και όσο πλησιάζει τόσο η έλξη της Γης το τραβά περισσότερο. Και έτσι η όλη διαδικασία επιταχύνεται. Κάποτε το Φεγγάρι θα είναι τόσο κοντά στη Γη που οι ωκεανοί της θα ενωθούν σ' ένα τεράστιο παλιρροιακό κύμα που θα σκεπάσει τα πάντα, αφήνοντας ακάλυπτα μόνο τα πολύ ψηλά βουνά. Όλα τα ζωντανά όντα θα "ελευθερωθούν" μερικώς από το βάρος τους και θα αναπτυχτούν περισσότερο. Οι κοσμικές

ακτίνες θα αποκτήσουν νέα δύναμη. Η επιρροή τους στα χρωμοσώματα θα προκαλέσει βιολογικές μεταβολές. Καινούριες ράτσες και φυλές θα εμφανιστούν - ζώα, φυτά και γιγάντσιοι άνθρωποι. Να, λοιπόν, οι γίγαντες και οι Τιτάνες της μυθολογίας μας.

Κάποτε όμως το Φεγγάρι θα εκραγεί και θα μετατραπεί σε έναν τεράστιο κρίκο από βράχους και πάγο που θα περιστρέφεται όλο και ταχύτερα γύρω από τη Γη. Μέχρι την ημέρα που και ο κρίκος αυτός θα πέσει στη Γη!

Αυτή η ημέρα δεν είναι παρά η ημέρα της Πτώσης, ο Βασιλεύς του Τρόμου του Νοστράδαμου, η ημέρα της Αποκάλυψης που έχουν αναγγείλει οι προφήτες.

Για σκεφτείτε, όμως:

Αν εκείνη την ημέρα ορισμένοι άνθρωποι - οι μυημένοι, οι δυνατότεροι, οι εκλεκτοί - κατορθώσουν να επιζήσουν, θα αντικρίσουν ένα μεγαλειώδες θέαμα και θα έχουν ζηλευτή τύχη!

Η Γη θα ζήσει έτσι για χιλιάδες χρόνια χωρίς δορυφόρο. Θα γνωρίσει σ' αυτό το διάστημα καινούριες θαυμαστές ράτσες και φυλές, εντυπωσιακούς πολιτισμούς και η ζωή θα αποκτήσει άλλη, ανώτερη μορφή.

Και κάποια μέρα, ο Άρης, που είναι μικρότερος από τη Γη, θα πλησιάσει τη γήινη τροχιά. Είναι φυσικά πολύ μεγάλος για να πιαστεί αιχμάλωτος της γήινης έλξης και να καταλήξει ο ίδιος γήινος δορυφόρος. Θα περάσει πολύ κοντά από τη Γη, εξαιτίας της τεράστιας ελκτικής δύναμης που θα ασκεί επάνω του ο Ήλιος. Στο πέρασμα του θα "αιχμαλωτίσει" την ατμόσφαιρα της Γης που θα τον ακολουθήσει. Οι ωκεανοί θα ξεχυθούν στη Γη και ο φλοιός της θα σκάσει. Ο πλανήτης μας, νεκρός πλέον από κάθε ζωή, θα συνεχίσει την πορεία του και, αφού ενωθεί με άλλους παγωμένους πλανήτες, θα πέσει μία ημέρα, παγωμένος και αυτός, στον Ήλιο.

Και μετά τη σιωπή και την ακινησία χιλιάδων χρόνων, ο ατμός, που θα έχει εν τω μεταξύ συσσωρευτεί στο εσωτερικό του Ήλιου, θα δημιουργήσει μια νέα έκρηξη, την αρχή του νέου κύκλου!

Πού βρισκόμαστε όμως τώρα; Εφόσον, σύμφωνα με τους προφήτες, πλησιάζουμε στην *Αποκάλυψη*, το Φεγγάρι μας δεν είναι παρά ο τέταρτος δορυφόρος που "αιχμαλώτισε" η Γη και ο τελευταίος πριν από την αυγή μίας νέας εποχής - όπως είπα παραπάνω - μίας λαμπρής εποχής, χωρίς δορυφόρο ίσως.

Ο δορυφόρος μας, το Φεγγάρι μας, εκεί όπου πάτησε ο άνθρωπος πριν από τριάντα ένα χρόνια, αυτός που τόσο μας επηρεάζει, δεν μπορεί παρά να είναι ο τέταρτος δορυφόρος της Γης. Γιατί στο παρελθόν τρεις άλλες

μάζες διαστημικού πάγου είχαν η μία μετά την άλλη "αιχμαλωτιστεί" από τη γήινη έλξη./

Και το καθένα απ' αυτά τα φεγγάρια ακολούθησε για ένα διάστημα τη σπειροειδή τροχιά του πλησιάζοντας όλο και περισσότερο τη Γη, μέχρι την ημέρα που συνετρίβη επάνω της. Το σημερινό Φεγγάρι θα γνωρίσει την ίδια τύχη, μόνο που αυτή τη φορά η καταστροφή θα είναι τώρα μεγαλύτερη, γιατί είναι μεγαλύτερο από τα προηγούμενα. Όλη η ιστορία της Γης, των ανθρώπων, της εξέλιξης των όντων, βρίσκει εξήγηση σ' αυτή τη διαδοχή των φεγγαριών.

Υπήρξαν, κατ' αρχάς, τέσσερις γεωλογικές εποχές, γιατί υπήρξαν τέσ-Γίρα φεγγάρια. Τώρα ζούμε στην τεταρτογενή περίοδο. Κάθε φεγγάρι διαλύεται πριν πέσει και σχηματίζει ένα δαχτυλίδι πάγου και βράχων γύρω από τη Γη, ένα δαχτυλίδι που όλο και κλείνει. Αυτό το δαχτυλίδι πέφτει κάποια στιγμή στη Γη, καλύπτοντας την με ένα σφαιρικό φλοιό που απολιθώνει ό,τι αιχμαλωτίζει. Σε κανονικές συνθήκες, οι οργανισμοί που θάβονται δεν απολιθώνονται, αλλά σαπίζουν. Απολιθώνονται μόνο όταν πέφτει ένα φεγγάρι στη Γη. Έτσι μπορούμε να διακρίνουμε μία πρωτογενή και κατόπιν μία δευτερογενή, μια τριτογενή και μια τεταρτογενή περίοδο. Τα ττοιχεία που έχουμε είναι φυσικά ελλιπή. Τα απολιθώματα δεν μπορούν να μας δώσουν ολοκληρωμένη εικόνα της ιστορίας της γήινης ζωής. Δεν αποκλείεται, δηλαδή, να υπήρχαν είδη που αναπτύχθηκαν και εξαφανίστηκαν κάποια στιγμή χωρίς ν' αφήσουν κανένα ίχνος στα γεωλογικά στρώματα. Η -εωρία όμως των διαδοχικών φεγγαριών μάς επιτρέπει ίσως να παρακολουθήσουμε την εξέλιξη ορισμένων ειδών και ίσως να πλησιάσουμε ως ένα σημείο στη γνώση του μέλλοντος και στις αλλαγές που θα φέρει.

Κατά την περίοδο που το Φεγγάρι πλησιάζει τη Γη, έρχεται κάποια στιγμή - που διαρκεί στην πραγματικότητα μερικές εκατοντάδες χιλιάδες(!) νρόνια - που η απόσταση Φεγγαριού-Γης είναι μόλις τρεις ή τέσσερις φορές μεγαλύτερη από τη γήινη διάμετρο. Η βαρύτητα μειώνεται τότε σε μεγάλο βαθμό. Αυτό έχει τεράστιες συνέπειες στο μέγεθος των οργανισμών. Αναμενόμενο γεγονός, αφού το μέγεθος τους εξαρτάται από το βάρος που μπορούν να σηκώσουν. Έτσι, όταν το Φεγγάρι πλησιάζει τη Γη, έχουμε περίοδο "γίγαντισμού". Στο τέλος της πρωτογενούς περιόδου παρατηρούνται τεράστια φυτά και έντομα. Με το τέλος της δευτερογενούς περιόδου έχουμε τους ιγκουανόδοντες, τους διπλόδοχους, τα ζώα που φθάνουν τα τριάντα μέτρα. Γενικά παρατηρούνται απότομες αλλαγές, γιατί οι κοσμικές ακτίνες είναι ισχυρότερες. Τα όντα, απαλλαγμένα από την πίεση του

βάρους, αναπτύσσονται όλο και περισσότερο. Υπάρχουν ερπετά που αρχίζουν να πετούν. Φαίνεται πως με το τέλος της δευτερογενούς περιόδου εμφανίζονται για πρώτη φορά τα γιγαντιαία θηλαστικά και ίσως ο άνθρωπος. Έτσι υπολογίζεται ότι η ηλικία του γίγαντα προγόνου μας - που αναφέρεται στις μυθολογίες όλων των λαών - είναι 15 εκατομμύρια χρόνια. Το *Βιβλίο τον Τζιάν*, που θεωρείται το αρχαιότερο ανθρώπινο κείμενο που καταπιάνεται με την εμφάνιση και την εξέλιξη του ανθρώπου, αναφέρει πως η πρώτη ανθρώπινη φυλή γιγάντων εμφανίστηκε στο τέλος της δευτερογενούς περιόδου.

Να, λοιπόν, που μέσα στη... νύχτα των αιώνων εμφανίζεται, κάτω από κάποιο άλλο φεγγάρι και σ' έναν κόσμο τεράτων, αυτός ο πρώτος γίγαντας που μας μοιάζει. Ο πρώτος άνθρωπος, προϊόν της εξέλιξης που κάνει άλματα με την ισχύ που έχουν την εποχή εκείνη οι κοσμικές ακτίνες. Ακόμη και στη *Γένεση* βρίσκουμε εδάφια που αναφέρουν πως οι άνθρωποι ζούσαν πεντακόσια χρόνια. Αυτό ίσως να συνέβαινε γιατί με τη μείωση της βαρύτητας μειώνεται και η φθορά και συνεπώς αυξάνουν τα όρια ζωής.

Ποιες να ήταν άραγε οι μορφές του πολιτισμού των γιγάντων πριν τόσα εκατομμύρια χρόνια;

Αυτό το δεύτερο φεγγάρι ακολουθεί την πορεία του πρώτου: προσέγγιση, έκρηξη, δημιουργία δαχτυλιδιού και τέλος πτώση. Η Γη γνωρίζει μία καινούρια, μεγάλη περίοδο χωρίς δορυφόρο. Κάποια ημέρα, όμως, μία παγωμένη μάζα που έρχεται από τα βάθη του διαστήματος θα αιχμαλωτιστεί και έτσι έχουμε ένα τρίτο φεγγάρι στη γήινη έλξη. Εν τω μεταξύ, σ' όλη αυτή τη χωρίς φεγγάρι περίοδο επιζούν προσαρμοζόμενοι μερικοί από τους οργανισμούς της δευτερογενούς περιόδου - ανάμεσα τους οι γίγαντες προσαρμόζονται και αυτοί σιγά-σιγά. Με τον ερχομό του τρίτου φεγγαριού έχουμε στη θέση των γιγάντων κανονικούς ανθρώπους με χαμηλότερες διανοητικές ικανότητες από αυτές των προγόνων τους. Ωστόσο, μερικοί από τους γίγαντες της δευτερογενούς περιόδου επιζούν ακόμη και είναι αυτοί ακριβώς που εκπολιτίζουν τους νέους ανθρώπους.

Η ιδέα πως το ανθρώπινο είδος, όταν πρωτοεμφανίστηκε, ήταν σε άγρια κατάσταση και οδηγήθηκε σιγά-σιγά στον πολιτισμό είναι σχετικά πρόσφατη.

Πρόκειται για έναν ακόμη εβραιοχριστιανικό μύθο που επιβλήθηκε στις συνειδήσεις για να διώξει κάποια άλλη παλιά αποκαλυπτική παράδοση! Την εποχή που η ανθρωπότητα ήταν ακόμη... νέα, που αισθανόταν κοντινό το παρελθόν της και που καμία συνωμοσία δεν απειλούσε να της κλέψει

τη μνήμη της, οι άνθρωποι ήξεραν ότι κατάγονται από θεούς και βασιλιά-δες-γίγαντες. Θυμόταν τη χρυσή εποχή που κάποιοι ανώτεροι και αρχαιότεροι δίδασκαν στους ανθρώπους τα μυστικά της γεωργίας, της επεξεργασίας των μετάλλων, της τέχνης και της επιστήμης. Οι Έλληνες θυμόντου-σαν την εποχή του Κρόνου και την ευγνωμοσύνη που ένιωθαν για τον Ηρακλή οι προγονοί τους. Οι Αιγύπτιοι και οι κάτοικοι της Μεσοποταμίας διηγούνταν τους θρύλους των γιγάντων-βασιλιάδων που είχαν διδάξει τους :\ θρώπους. Διάφορες φυλές που αποκαλούμε "πρωτόγονες", όπως οι ιθαγενείς του Ειρηνικού, συμπεριλαμβάνουν στις θρησκείες τους τη λατρεία των θεών και των γιγάντων των αρχαίων εποχών. Από την Ελλάδα ως την Πολυνησία, από την Αίγυπτο ως το Μεξικό και τη Σκανδιναβία, όλες οι παραδόσεις διηγούνται πως οι πρώτοι μας δάσκαλοι ήταν γίγαντες. Πρόκειται για τη χρυσή εποχή της τριτογενούς περιόδου, όπου ο πνευματικός, ο ηθικός και ίσως ο τεχνολογικός πολιτισμός φθάνουν στο απόγειο τους. Όμως, η τροχιά του τρίτου φεγγαριού μικραίνει συνεχώς. Τα νερά των ωκεανών ανεβαίνουν και οι άνθρωποι καταφεύγουν μαζί με τους γίγα-ντες-βασιλιάδες τους στις πιο ψηλές βουνοκορφές. Εκεί, κυκλωμένοι από τους ωκεανούς, οι άνθρωποι και οι οδηγοί τους δημιουργούν έναν πολιτισμό, που δεν είναι άλλος από τον πολιτισμό της Ατλαντίδας!

Στις Άνδεις, σε υψόμετρο τεσσάρων χιλιάδων μέτρων, ανακαλύπτονται ίχνη και απολιθώματα θαλάσσιων ζώων που καλύπτουν τεράστιες εκτάσεις. Τα νερά έφθαναν στο τέλος της τριτογενούς περιόδου μέχρι εκεί και ένα από τα πολιτιστικά κέντρα της εποχής ήταν ασφαλώς το Τιαχουανάκο κοντά στη λίμνη Τιτικάκα. Τα ερείπια του Τιαχουανάκο μαρτυρούν έναν πολιτισμό εκατοντάδες φορές... χιλιόχρονο και εντελώς διαφορετικό από όλους τους κατοπινούς πολιτισμούς. Εδώ υπάρχουν καθαρά τα ίχνη των γιγάντων προγόνων μας: πύλες που έχουν ύψος τρία μέτρα και πλάτος τέσσερα, κομμένες μονοκόμματα, βάρους δέκα τόνων. Κομμάτια τοίχων που είναι πάντοτε όρθια και ζυγίζουν 60 τόνους, υποστηρίζονται δε από ογκόλιθους των εκατό τόνων που είναι επίτηδες μπηγμένοι στη γη. Και ανάμεσα τους υψώνονται γιγαντιαία αγάλματα. Ένα από αυτά, που μεταφέρθηκε και τοποθετήθηκε στον κήπο του αρχαιολογικού μουσείου της Λα Παζ, έχει ύψος οκτώ μέτρα και ζυγίζει 20 τόνους. Αν δεν είναι αυτά ίχνη που οι γίγαντες προγονοί μας μάς άφησαν, τότε τι είναι; Οι γραμμές του προσώπου του αγάλματος δημιουργούν μία έκφραση υπέρτατης σοφίας και καλοσύνης. Το σύνολο του κολοσσού - το σώμα και τα άκρα του - εντυπωσιάζει με την καλλιτεχνία και την αρμονία του και αποπνέει μια αίσθηση ισορρο-

πίας, γαλήνης και ειρήνης. Αν πραγματικά φτιάχτηκε προς τιμήν ενός γίγα-ντα-βασιλιά και αν αυτοί οι μονόλιθοι κόπηκαν και δουλεύτηκαν από τους γίγαντες για χάρη των μαθητών τους, των ανθρώπων, αν δηλαδή αυτά τα αγάλματα, που μας κάνουν να σαστίζουμε, φτιάχτηκαν από τέτοιους δασκάλους, τότε ερμηνεύονται πια όλοι οι μύθοι που διηγούνται πως οι τέχνες είναι θεϊκό δώρο στους ανθρώπους!

Ανάμεσα στα άλλα ανάγλυφα υπάρχει και η χαρακτηριστική αναπαράσταση ενός ζώου, απολιθώματα του οποίου έχουν βρεθεί στην περιοχή του Τιαχουανάκο. Αυτό το ζώο, το ονομαζόμενο τόδοξο, ξέρουμε πως έζησε στην τριτογενή περίοδο. Στα ίδια ερείπια βρέθηκε, σκεπασμένη από ξεραμένο άργιλο, μία πύλη που ζυγίζει δέκα τόνους και η οποία μελετήθηκε από τον Γερμανό αρχαιολόγο Κις από το 1928 έως το 1937. Φαίνεται πως οι διακοσμήσεις της πύλης δεν είναι παρά ένα ημερολόγιο φτιαγμένο βάσει των παρατηρήσεων των αστρονόμων τής τριτογενούς περιόδου. Τα δεδομένα του ημερολογίου είναι επιστημονικά ελεγμένα. Το ημερολόγιο διακρίνει 4 εποχές με βάση τις ισημερίες και τα ηλιοστάσια. Σε καθεμία από τις δώδεκα αυτές υποδιαιρέσεις δίνεται η θέση του Φεγγαριού για όλες τις ώρες τις ημέρες. Ακόμη περισσότερο, οι δυο κινήσεις του φεγγαριού, η πραγματική και η φαινομενική, είναι καταγεγραμμένες σ' αυτή τη θαυμαστή πύλη που μας δείχνει πως οι κατασκευαστές αυτού του ημερολογίου είναι πιο προχωρημένοι από μας.

Το Τιαχουανάκο, λοιπόν, χτισμένο σε 4 χιλιάδες μέτρα υψόμετρο, στην καρδιά των Άνδεων, ήταν ένα από τα πέντε μεγάλα κέντρα του θαλασσινού πολιτισμού, που έχτισαν στο τέλος της τριτογενούς περιόδου οι γίγαντες-δάσκαλοι των προγόνων μας. Αυτός ο τυχερός που θα δει με το μάτι του ερευνητή το Τιαχουανάκο, θα βρει τα υπολείμματα ενός τεράστιου λιμανιού με τις προκυμαίες του, απ' όπου οι Άτλαντες ξεκινούσαν με τα υπερπόντια πλοία τους για τα τέσσερα άλλα μεγάλα υπερπόντια κέντρα. Γιατί βέβαια πρόκειται για την Ατλαντίδα. Η Ν. Γουϊνέα, το Μεξικό, το Θιβέτ και η Ελλάδα ήταν τα άλλα τέσσερα. Έτσι, αυτός ο πολιτισμός είχε εξαπλωθεί σ' όλη τη Γη, πράγμα που εξηγεί την ομοιότητα των αρχαίων παραδόσεων που συναντώνται σε κάθε γωνιά της Γης.

Έχοντας φτάσει στο έπακρο των γνώσεων και των μέσων, οι άνθρωποι και οι γίγαντες-βασιλιάδες ξέρουν πως η σπειροειδής τροχιά του τρίτου φεγγαριού μικραίνει συνεχώς και πως κάποια μέρα αναπόφευκτα το φεγγάρι θα συντριβεί στη Γη. Ωστόσο, οι κάτοχοι της γνώσης και όλων των μυστικών των μαγικών σχέσεων που δένουν τα αντικείμενα και τον άνθρω-

πο με τον κόσμο, καταφέρνουν να κινητοποιήσουν αρκετές δυνάμεις για να καθυστερήσουν όσο μπορούν την καταστροφή, για να δώσουν τη μεγαλύτερη δυνατή διάρκεια στην ατλαντιανή εποχή, η θύμιση της οποίας θα ζήσει μέσα από τόσες παραδόσεις για αιώνες και χιλιετηρίδες, παρά το Λυσσασμένο μίσος των σκοταδιστών εχθρών του ανθρώπου που κάνουν τα πάντα για να σβήσει αυτή η θαυμάσια μνήμη. "Όταν το τριτογενές φεγγάρι πέφτει, τα νερά αποτραβιούνται απότομα, μα ήδη την καταστροφή την έχουν προαναγγείλει μία σειρά από άλλες θεομηνίες που έχουν καταδικάσει πια τον πολιτισμό της Ατλαντίδος.

Οι εκλεκτοί, οι μυημένοι, οι εντολοδόχοι και φύλακες της γνώσης αποτραβιούνται σε υπόγεια σπήλαια βάθους πολλών χιλιομέτρων. Οι εισοδοί τους σφραγίζονται. Έχουν ήδη μεταφέρει εκεί, προ της καταστροφής, τον τεχνολογικό τους πολιτισμό, τα αναγκαία, τις μηχανές τους, και δημιουργούν ένα νέο πολιτισμό εξίσου λαμπρό. Τα σκοτάδια των εγκάτων διαλύονται και ένας εσωτερικός ήλιος τούς παρέχει τη ζωή, όπως και ο άλλος, ο φυσικός ήλιος, στην επιφάνεια!

Οι ωκεανοί έχουν χαμηλώσει πια και τα πέντε μεγάλα παγκόσμια κέντρα του πολιτισμού σβήνουν απομονωμένα. Τα απομεινάρια του πολιτισμού της Ατλαντίδος είναι εμφανή στην περίπτωση του Τιαχουανάκο, αλλά και αλλού! Στο Μεξικό, οι Τολτέκοι άφησαν ιερά κείμενα που περιγράφουν την ιστορία της Γης. Στη Ν. Γουινέα, οι ιθαγενείς Μαλεκούλα εξακολουθούν να υψώνουν τεράστιους ογκόλιθους που παριστάνουν τον μακρινό ανώτερο πρόγονο, ενώ οι παραδόσεις τους λένε πως το Φεγγάρι, που μία μέρα θα πέσει, δημιούργησε τους ανθρώπους.

Είναι τέλος γνωστό πως το Θιβέτ είναι πραγματικό θησαυροφυλάκιο αρχαίων γνώσεων που βασίζονται στις ψυχικές δυνάμεις. Όταν το 1957 κυκλοφορεί το βιβλίο *3ο Μάτι* του Λόμπσαγκ Ράμπα κάνει μεγάλη αίσθηση. Ο συγγραφέας του υποστηρίζει πως είναι Λάμα και μάλιστα στον τελευταίο βαθμό της μύησης. Πρόκειται για έναν από τους Γερμανούς* ερευνητές που είχε στείλει η Εταιρεία της θούλης πριν από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Στο βιβλίο του περιγράφει πώς κατέβηκε, οδηγούμενος από τρεις μεγάλους Λάμα, στα υπόγεια όπου κρύβονται πολλά από τα μυστικά του Θιβέτ.

«Είδα τρία πέτρινα φέρετρα στολισμένα με περίεργες ανάγλυφες παραστάσεις και επιγραφές. Τα φέρετρα δεν ήταν κλειστά. Όταν κοίταξα στο

* Όπως συμπεραίνουμε από όσα αναφέρονται στο βιβλίο του Ράμπα *3ο Μάτι* και συμφωνά με μαρτυρία του Όττο Ραν, του γνωστού αξιωματικού των Ες Ες και μέλους της Εταιρείας της Θούλης.

εσωτερικό τους, η αναπνοή μου κόπηκε. "Κοίταξε, γιε μου", μου είπε ο πρώτος από τους ιερείς. "Ζούσαν σαν θεοί, εδώ στη χώρα μας, την εποχή που δεν υπήρχαν ακόμη τα βουνά. Την εποχή που οι θάλασσες έφθαναν μέχρι εδώ και ο ουρανός είχε άλλα αστέρια. Κοίταξε καλά, γιατί μόνο στους μνημένους επιτρέπεται να δουν!".

Κοίταξα τρομοκρατημένος και ταυτόχρονα μαγεμένος: εμπρός μου, μέσα στα φέρετρα, ήταν ξαπλωμένα τρία γυμνά σώματα σκεπασμένα με χρυσάφι. Τρία σώματα γιγαντιαία. Η γυναίκα είχε ύψος πάνω από 2.50 μέτρα και ο μεγαλύτερος από τους δύο άνδρες περνούσε τα 3 μέτρα. Είχαν μεγάλα κεφάλια κωνικής μορφής, στενά σαγόνια, μικρό σώμα σε σχέση με το κεφάλι και λεπτά χείλη. Η μύτη τους ήταν λεπτή και τα μάτια τους μεγάλα και ίσια. Στο σκέπασμα του φέρετρου ήταν χαραγμένος ένας χάρτης του ουρανού με παράξενα και άγνωστα αστέρια».

Και συνέχισε ο Λάμα:

«Πριν από πολλές χιλιάδες χρόνια οι μέρες ήταν πιο μικρές και πιο ζεστές. Μεγαλοπρεπείς πολιτισμοί έζησαν και οι άνθρωποι γνώριζαν πολύ περισσότερα από μας».

Δίπλα στη λίμνη Τιτικάκα ανακαλύφθηκαν σημάδια από τις καταστροφές που ήταν προάγγελοι της πτώσης τού τρίτου φεγγαριού: στάχτες ηφαιστείου και υπολείμματα από ξαφνικές πλημμύρες. Είναι σημάδια της εποχής όπου το φεγγάρι είχε κιόλας μετατραπεί σε δαχτυλίδι, που σφιγγόταν γύρω από τη Γη, πριν πέσει. Τα ερείπια γύρω από το Τιαχουανάκο θυμίζουν εργοτάξια εγκαταλελειμμένα εντελώς ξαφνικά. Ο θαυμαστός πολιτισμός της Ατλαντίδας σβήνει σιγά-σιγά, ξέροντας ότι πλησιάζει το τέλος. Και μετά - πριν από 150.000 χρόνια - η καταστροφή έρχεται, το φεγγάρι πέφτει!

Η ελκτική δύναμη του φεγγαριού δεν υπάρχει πλέον και τα νερά αποτραβιούνται απότομα. Οι κορυφές, έως τότε θαυμαστά ναυτικά πολιτιστικά κέντρα, βρίσκονται αποκλεισμένες από τέλματα. Ο αέρας αραιώνει και αρχίζει το κρύο. Ο τεχνολογικός εξοπλισμός, τα πνευματικά επιτεύγματα και όσοι μνημένοι πρόλαβαν, έχουν μεταφερθεί ήδη στο εσωτερικό τού πλανήτη και εκεί όλα συνεχίζονται φυσιολογικά. Αυτή η Ατλαντίδα δεν πεθαίνει μέσα στη θάλασσα, όπως μας λένε, μα αντίθετα πεθαίνει χάνοντας τη θάλασσα!

Τα πλοία της καταστρέφονται, οι μηχανές τους σβήνουν, τα τρόφιμα που έρχονταν με τα καράβια έχουν χαθεί. Η κοινωνική οργάνωση εκφυλίζεται, πολλές μυριάδες άνθρωποι πεθαίνουν.

Αν ο πολιτισμός της Ατλαντίδος είχε φθάσει στην τεχνολογική και κοινωνική τελειότητα, μπορούσε πράγματι να εξαφανιστεί απότομα χωρίς ν' αφήσει κανένα ίχνος.

Αρκεί να φανταστεί κανείς ποιο μπορεί να είναι το τέλος του δικού μας πολιτισμού σε μερικά χρόνια. Όταν οι μηχανές παραγωγής και διοχέτευσης πυρηνικής ενέργειας θα 'ναι τόσο απλοποιημένες που ο καθένας μας θα 'χει το δικό του πυρηνικό υποσταθμό ή θα ζει κοντά σε έναν τέτοιο σταθμό. Μέχρι τη στιγμή που θα γίνει μία έκρηξη ή ένα δυστύχημα στον κεντρικό σταθμό παραγωγής - μήπως σας θυμίζει τίποτε αυτό; - στην πηγή δηλαδή της ενέργειας, και όλα, άνθρωποι, πόλεις, έθνη ολόκληρα, θα χαθούν σε μία μόνο στιγμή. Ακόμη και μία αβλεψία, όπως π.χ. η δημιουργία ενός μεγάλου σταθμού πυρηνικού αντιδραστήρα σε μια περιοχή που είναι αποδεδειγμένα σειсмоγενής, είναι υπεραρκετή για μια ολοκληρωτική καταστροφή.

Και το μόνο που θα μείνει, θα είναι ό,τι δεν έχει άμεση σχέση με τον τεχνολογικό πολιτισμό. Όσο πιο πολύ αναπτύσσεται η ειδίκευση των επιστημών, όσο τελειοποιείται ένας πολιτισμός, τόσο πιο γρήγορα μπορεί να χαθεί χωρίς ν' αφήσει κανένα ίχνος.

Έτσι ακριβώς έγινε και με την Ατλαντίδα: όσοι επέζησαν προσπάθησαν να "σπάσουν" την απομόνωση που τους είχε καταδικάσει σε σίγουρο θάνατο, στις αποπνικτικές ελώδεις κορυφές, κατεβαίνοντας στις αφιλόξενες πεδιάδες που οι ωκεανοί αποκάλυψαν. Οι γίγαντες-βασιλιάδες στο τέλος της βασιλείας τους και οι άνθρωποι, σε άγρια κατάσταση ξανά, βυθίζονται στη βαθιά, χωρίς φεγγάρι νύχτα, που θα είναι νόμος της Γης για πολλές χιλιάδες χρόνια!

Μετά την πτώση του τρίτου φεγγαριού πριν από 150.000 χρόνια, η Γη μένει χωρίς δορυφόρο για 138.000 χρόνια. Σ' όλη αυτή την περίοδο, μία σειρά από πολιτισμούς δημιουργείται υπό την καθοδήγηση των τελευταίων γιγάντων-βασιλιάδων. Αυτοί οι πολιτισμοί ανθίζουν στα υψίπεδα του βόρειου ημισφαιρίου, ενώ οι 5 πόλεις-κέντρα της τριτογενούς περιόδου μένουν στη μνήμη σαν ένας μακρινός, πολύ μακρινός χρυσός αιώνας. Μία καινούρια Ατλαντίδα δημιουργείται, η Ατλαντίδα του βόρειου Ατλαντικού. Έχει το όνομα της παλιάς Ατλαντίδας, γιατί οι μνήμες και οι θρύλοι είναι ακόμη πολύ έντονοι στο μυαλό των ανθρώπων. Η πρώτη, των Άνδεων, με τις πέντε πόλεις-κέντρα της, ήταν πολύ πιο αναπτυγμένη από την καινούρια, την Ατλαντίδα του βόρειου Ατλαντικού.

Αυτή η δεύτερη Ατλαντίδα έχει πολύ μεγάλη σημασία για μας τους Έλλη-

νες, γιατί είναι αυτή που περιγράφει ο Πλάτων στον *Κριτία* και τον *Τίμαιο*.

Και να! Πριν από 12.000 χρόνια, η Γη "αιχμαλωτίζει" έναν άλλο δορυφόρο, το σημερινό μας Φεγγάρι! Και αυτό το γεγονός συνοδεύεται από φυσικές καταστροφές. Η Γη αποκτά τη σημερινή της μορφή με τον Ισημερινό εξογκωμένο. Οι θάλασσες του Νότου και του Βορρά κατακλύζουν τον Ισημερινό και οι πόλοι γνωρίζουν την αρχή των παγετώνων. Ο δεύτερος πολιτισμός της Ατλαντίδος, η δική μας Ατλαντίδα του Πλάτωνα, πολύ πιο ανίσχυρη από την πρώτη, καταποντίζεται μέσα σε μία νύχτα στα νερά του Βορρά. Πρόκειται φυσικά για τον κατακλυσμό του Δευκαλίωνα, που, μαζί με την Πύρρα, αποικίζει ξανά τη Γη μετά το τέλος του κατακλυσμού.

Οι παραδόσεις και οι μνήμες του κατακλυσμού αυτού πρέπει να πούμε ότι είναι ταυτόχρονα και προφητείες, μιας και οι φυσικές καταστροφές θα επαναληφθούν κάποια ημέρα. Και η περίφημη *Αποκάλυψη*, ανεξήγητο μέχρι σήμερα κείμενο - παλιά γνώση προσαρμοσμένη στα θρησκευτικά δεδομένα των δυο τελευταίων χιλιετιών - δεν είναι παρά η πιστή αντιγραφή των καταστροφών που γνώρισε και θα ξαναγνωρίσει η ανθρωπότητα!

Σ' αυτή τη νέα περίοδο του μακρινού Φεγγαριού - του Φεγγαριού μας - οι γίγαντες εκφυλίζονται. Όλες οι μυθολογίες του κόσμου μιλούν για μάχες γιγάντων με ανθρώπους ή και με άλλους γίγαντες. Αυτοί που κάποτε ήταν θεοί και βασιλιάδες συντρίβονται από το βάρος του ουρανού, το δικό τους βάρος. Εξαντλημένοι, γίνονται για τους ανθρώπους τέρατα που πρέπει να εξοντωθούν. Πέφτουν τόσο χαμηλά όσο ψηλά ήταν κάποτε. Είναι και καταντούν οι δράκοι των παραμυθιών ή οι μεταλλαγμένες μορφές ανθρώπων που αναζητούν τη σωτηρία τους στα έγκατα της Γης.

Ο Ουρανός και ο Κρόνος που κατασπαράζουν τα παιδιά τους! Εδώ και 12.000 χρόνια το παγωμένο άστρο που φωτίζει τις νύχτες μας είναι ο νέος δορυφόρος της Γης. Χωρίς να ξέρουμε σ' αλήθεια το γιατί, επί δώδεκα χιλιάδες χρόνια, τιμάμε και λατρεύουμε αόριστα το Φεγγάρι. Η θέα του μας συγκινεί και καμιά φορά μας γεμίζει με ανεξήγητο δέος, εκτός του ότι χωρίς αμφιβολία μας επηρεάζει.

Παλιά κινέζικα χαρακτηριστικά παριστάνουν τον δράκο του Φεγγαριού ν' απειλεί τη Γη!

Ένας κόσμος καταποντίζεται και χάνεται. Οι παλαιοί εξαφανίζονται και μένουμε εμείς μόνοι, ανθρωπάκια που περιμένουν νέες βιολογικές μεταβολές, νέα θαύματα και νέες καταστροφές που μας επιφυλάσσει το νέο αυτό Φεγγάρι, που μας ήλθε από το μακρινό διάστημα, το χώρο του ασταμάτητου πολέμου ανάμεσα στον πάγο και τη φωτιά. Λίγο-πολύ παντού, απ' άκρη

σ* άκρη του πλανήτη, οι άνθρωποι επαναλαμβάνουν σαν τυφλοί συνήθειες χαμένων πολιτισμών. Φτιάχνουν, χωρίς να ξέρουν γιατί, γιγαντιαία μνημεία, αδρή επανάληψη των προγονικών έργων. Έτσι έχουμε τους μεγα-λίθους των Μαλεκοϋλα, τα κελτικά Μενίρ, τα αγάλματα των νησιών του Πάσχα. Οι φυλές που αποκαλούμε πρωτόγονες είναι τα θλιβερά υπολείμματα χαμένων πολιτισμών.

Σε μερικές περιοχές όπου κατοικούν άνθρωποι με υψηλότερη διανόηση,· πως η Ελλάδα, η Αίγυπτος και η Κίνα, ανθίζουν πολιτισμοί που διατηρούν την ανάμνηση των ανώτερων προγόνων τους, των βασιλιάδων και των γιγάντων που είχαν διδάξει τους ανθρώπους. Σε φωτεινές περιόδους, σ' αυτά τα 12.000 χρόνια, οι Έλληνες ιδρύουν τους Δελφούς, τον ομφαλό της Γης -παλιά ανάμνηση και αυτή, όπως και οι πυραμίδες στον αιγυπτιακό και στον ελληνικό χώρο.

Και έρχεται η ώρα του μεγάλου Πυθέα, που ανοίγει πανιά από την Ευρώπη για να βρει την Υπερβόρεια πατρίδα του δασκάλου Απόλλωνα και του παλιού ομφαλού της Γης! Κάποια στιγμή, όμως, αυτές οι φωτεινές περίοδοι δυστυχώς παρέρχονται. Και η ανθρωπότητα... φρενάρει και θα σταματήσει για δύο χιλιετίες!

Ένας άλλος πολιτισμός γεννιέται στη Δύση. Ένας "πολιτισμός" διαφορετικός, εντελώς ξεκομμένος από το μυθικό ηρωικό παρελθόν των ανθρώπων, μία συνωμοσία μάλλον, παρά πολιτισμός, περιορισμένος στο χώρο και το χρόνο. Ένας πολιτισμός ανθρώπων περιορισμένων στον εαυτό τους, που ζουν χωρίς να έχουν συνείδηση των μεγάλων φυσικών νόμων που καθορίζουν το πεπρωμένο. Ένας ανθρώπινος, ανθρωπιστικός πολιτισμός, ο εβραιοχριστιανικός. Πρόκειται για έναν μικρό πολιτισμό, μα με κληροδοτημένες δυνατότητες αντοχής. Αλλά μία νέα εποχή θα έρθει!

Μεγάλες αλλαγές ετοιμάζονται. Το μέλλον θα δώσει το χέρι στο πιο μακρινό παρελθόν.

Η Γη θα ξαναδεί τους γίγαντες, νέοι κατακλυσμοί και αποκαλύψεις πλησιάζουν. Νέες φυλές θα βασιλέψουν. Στην αρχή, η ανάμνηση όσων είχαμε περάσει ήταν έντονα χαραγμένη στο μυαλό μας. Αργότερα, η καθημερινή ζωή κάλυψε σχεδόν τα πάντα, σχεδόν όλες τις μνήμες, σαν καπνός, με αποτέλεσμα να έχουμε μια συγκεχυμένη εικόνα του παρελθόντος μας. Τώρα, όμως, αρχίζουμε να τα ξαναθυμόμαστε όλα αρκετά καθαρά και επειδή, ως γνωστόν, καθετί έχει επιπτώσεις, θα ξεσηκώσουμε οπωσδήποτε θύελλες!

Βρισκόμαστε λοιπόν στον τέταρτο κύκλο. Η ζωή στη Γη γνώρισε στο παρελθόν τρία απόγεια κατά τη διάρκεια των περιόδων των χαμηλών φεγ-

γαριών, με μεγάλες βιολογικές μεταβολές και εμφανίσεις γιγάντων. Κατά τη διάρκεια των μακρινών φεγγαριών, εμφανίστηκαν οι μέσες κατηγορίες, οι συνηθισμένοι άνθρωποι, οι προγονοί μας της τριτογενούς περιόδου. Πρέπει ακόμα να λάβουμε υπόψη μας πως τα φεγγάρια, πριν πέσουν, μετατρέπονται σε δαχτυλίδια που "αγκαλιάζουν" τη Γη, δημιουργώντας διαφορετικές συνθήκες για τις περιοχές που είναι ακριβώς κάτω από την επίδραση τους. Έτσι, ύστερα από μερικούς κύκλους, η Γη παρουσιάζει τεράστια ποικιλία: άλλες φυλές σε εκφυλισμό και άλλες σε άνοδο, ενδιαμέσα όντα, άλλα αποκτηνωμένα και άλλα έτοιμα να αντιμετωπίσουν το μέλλον, προαγγέλους των αλλαγών και σκλάβους του χθες, νάνους της "χθεσινής" νύχτας και κύριους της αυριανής δόξας. Πρέπει λοιπόν μέσα σ' αυτόν τον κυκεώνα να ανακαλύψουμε το δρόμο της μοίρας με τη σκληρότητα και την ψυχρότητα των νόμων του ουρανού.

Γιατί αν τα γεγονότα του ουρανού καθορίζουν την κατάσταση στη Γη, τότε ισχύει και το αντίστροφο. Όπως όλα τα μυστικά και η τάξη του σύμπαντος περιέχονται σ' έναν μικρό κόκκο άμμου, έτσι και η κίνηση των χιλιετηρίδων περιέχεται, κατά κάποιον τρόπο, στη σύντομη περίοδο της ζωής μας και συνεπώς έχουμε υποχρέωση, ατομικά και κοινωνικά, να συναισθανθούμε τις πτώσεις και τις ανόδους του παρελθόντος και να ετοιμαστούμε για τις μελλοντικές αποκαλύψεις. Ξέρουμε πως η ιστορία του κόσμου καθορίζεται από την πάλη των αντιθέτων, όπως αυτή του πάγου και της φωτιάς, και πως αυτή η πάλη έχει τεράστιες επιδράσεις στη ζωή μας.

Στο ανθρώπινο επίπεδο, στο επίπεδο του πνεύματος και της καρδιάς, όταν η φωτιά σβήνει τότε έρχεται ο πάγος... Το ξέρουμε αυτό για λογαριασμό όλης της ανθρωπότητας, που βρίσκεται στο δίλημμα "κατακλυσμός ή εποποιία;".

Η έρευνα για τη "χαμένη" γνώση πρέπει να γίνεται έχοντας πάντοτε στο νου και στην καρδιά μας ότι είμαστε απόγονοι θεών, γιγάντων και μυθικών ηρώων!

Μζα Τυχαία Γνωριμία και μια Άλλη... Προσχεδιασμένη

ΕΙΝΑΙ ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΟ ΤΟ ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΚΕΦΤΕΙ ΚΑΝΕΙΣ όταν οι συνθήκες είναι κατάλληλες, όπως τώρα που άκουγα τον ήρεμο, σχεδόν μονότονο θόρυβο του τρένου που έτρεχε για να φτάσει στον προορισμό του. Το μόνο που εύχεται κανείς περισσότερο είναι κάποια στιγμή το ταξίδι να γίνει διαχρονικό, να ξεφύγει από το χρόνο και τον τόπο και να ξεχυθεί στον κόσμο του γνωστού άγνωστου!

Ήμουν ήδη στο τρένο γύρω στις 17 ώρες και αυτό ακάθεκτο πλησίαζε στο Βελιγράδι. Σκεφτόμουν ότι το μεγαλύτερο μέρος τού ταξιδιού είχε τελειώσει, αφού η απόσταση μεταξύ της πρωτεύουσας της Νοτιοσλαβίας και του Γκρατς ήταν γύρω στις 10 ώρες. Αναρωτιόμουν πώς θα ήταν ο Georg Müller. Αλληλογραφούσαμε γύρω στα τρία χρόνια και ο ένας δεν είχε δει τον άλλον. Στην αρχή είχα μάθει γι' αυτόν από έναν Έλληνα φοιτητή του πολυτεχνείου του Γκρατς όλος τυχαίως: συζητούσε με έναν φίλο του Γερμανό για την εποχή που οι Γερμανοί ήταν στην Ελλάδα την περίοδο του πολέμου. Ο Γερμανός άρχισε να λέει μία περίεργη ιστορία στον Έλληνα φοιτητή. Ότι δηλαδή του είχε πει ο θείος του ότι οι Γερμανοί έκαναν στην Ελλάδα κάποιες έρευνες που δεν αφορούσαν σε πολεμικές επιχειρήσεις! Ο θείος του, που υπηρετούσε την εποχή εκείνη στην Ελλάδα, είχε πάρει ο ίδιος μέρος σ' αυτές, και έτσι οι πληροφορίες ήταν από πρώτο χέρι. Οι έρευνες αφορούσαν σε διάφορα αρχαία σπήλαια στην περιοχή του Παρνασσού, αλλά και αλλού. Ο Γερμανός, σε ερώτηση του Έλληνα φοιτητή σχετικά με το τι ερευνούσαν, απάντησε ότι δεν ήξερε τίποτε.

Τα καλοκαίρια στην Ελλάδα, ο φοιτητής πάντοτε έκανε εκδρομές στην ύπαιθρο - τον ενδιέφερε η αρχιτεκτονική των παλιών μοναστηριών, γιατί ήταν το θέμα της διατριβής του.

Ένα απογευματάκι, λοιπόν, που έβγαινα από τα πολύ ενδιαφέροντα υπόγεια του Οσίου Λουκά, μετά από μία πολύ πετυχημένη έρευνα σ' αυτά, ο Μιχάλης (ο φοιτητής) καθόταν στην αυλή του μοναστηριού και σχεδίαζε. Αλαφιάστηκε λιγάκι όταν είδε από μία υπόγεια τρύπα του αυλόγυρου να ξεπετάγεται πρώτα ένα σακίδιο και λίγο αργότερα ένας άνθρωπος - ο γράφων - όχι και τόσο καθαρός και φρέσκος. Τον καθησύχασα και του εξήγησα. Δεν είχε ποτέ φανταστεί ότι υπήρχαν άνθρωποι που ασχολούνται με έρευνες τέτοιου είδους. Που τους ενδιέφεραν οι υπόγειες στοές, τα αιώνια σκοτάδια των εγκάτων της Γης και οι περίπατοι σε μεγάλο βάθος, με τόνους γης κυριολεκτικά πάνω από το κεφάλι τους.

Όταν με ρώτησε ποιος ήταν ο σκοπός όλων αυτών των ερευνών, του απάντησα εντελώς διακριτικά ότι ήταν ένα σπορ για μένα, ένα χόμπι, γιατί σκέφτηκα ότι ήταν πολύ νωρίς για να αρχίσω να του εξηγώ για θεωρίες περί Κοίλης Γης και άλλων ενδιαφερόντων πραγμάτων. Νόμιζε ότι όλα αυτά ήταν πολύ επικίνδυνα, γιατί οτιδήποτε μπορούσε να συμβεί σ' αυτά τα βάθη. Για να συνέλθει, του είπα ότι μετά από μερικές επισκέψεις στα υπόγεια τούνελ όλα γίνονται συνήθεια και ο κίνδυνος μετριάζεται από την πείρα που αποκτάει κανείς σ' αυτά τα σκοτάδια! Η γνωριμία μου με τον Μιχάλη ευτυχώς κατέληξε σε κάποια μικρή ταβέρνα της περιοχής για να φάμε κάτι. Και λέω ευτυχώς, γιατί κάποια στιγμή το ποτήρι με το κόκκινο κρασί που ήταν έτοιμος να πει εις υγείαν τού έφυγε από τα χέρια.

«Λες να έκαναν τέτοιες έρευνες οι Γερμανοί στην Ελλάδα;», ρώτησε φωναχτά.

Αυτό ήταν!

Πολύ επίμονα τον πίεσα να μου πει τι εννοούσε και φυσικά φτάσαμε στον Γερμανό φίλο του και στην ιστορία του θείου του που είχε υπηρετήσει στην Ελλάδα. Δεν ήξερε όμως περισσότερα και βέβαια αυτό που με ενδιέφερε εμένα ήταν ονόματα, διευθύνσεις, τα πάντα!

Δεν μπορούσα δυστυχώς να κάνω τίποτε άλλο εκείνη τη στιγμή, εκτός από το να τον βάλω να μου υποσχεθεί ότι το πρώτο πράγμα που θα έκανε όταν έφθανε το Σεπτέμβριο στο Γκρατς, ήταν να βρει τον φίλο του και να πάρει το όνομα και τη διεύθυνση του θείου του πάση θυσία! Είχα βέβαια και το φόβο ότι ο Μιχάλης θα μου έλεγε: Είως ο θείος τού φίλου του δεν ζούσε πια. Πιο μεγάλη ατυχία απ' αυτήν δεν μπορούσα να

φανταστώ εκείνη τη στιγμή.

Γύρω στις 15 Σεπτεμβρίου ένα γράμμα έφθασε από το Γκρατς. Ήταν του Μιχάλη, και το κυριότερο ήταν ότι στο πίσω μέρος της επιστολής είχε μία διεύθυνση και ένα όνομα!

Μου έλεγε πως δεν ήταν εύκολο αυτό που είχε επιτύχει. Απεναντίας, ήταν πολύ δύσκολο. Ο Γερμανός φίλος του τού είπε ότι ο θεός του δεν θα ήθελε καθόλου να ξαναθυμηθεί τον πόλεμο. Και, εν τοιαύτη περιπτώσει, δεν ήταν αυτός που θα μπορούσε να δώσει το όνομα και τη διεύθυνση του χωρίς να τον ρωτήσει. Βέβαια, του είχα πει, ξέροντας την πλύση εγκεφάλου που είχαν κάνει στους Γερμανούς και τους Αυστριακούς οι Αμερικάνοι όταν είχαν υπό την κατοχή τους τη χώρα τους, ότι εγώ ενδιαφερόμουν μόνο για το είδος των ερευνών που οι Γερμανοί έκαναν στη χώρα μας και ακόμη ότι η πολιτική και ο πόλεμος ήταν δύο αντικείμενα που δεν με ενδιέφεραν καθόλου! Ο φόβος και ο δισταγμός ήταν γιατί ο "θεός" δεν ήθελε να έρθουν και πάλι στην επιφάνεια παλιές ιστορίες προ πολλού ξεχασμένες(;). Τελικά, φαίνεται ότι πείστηκε ότι μόνο από σοβαρή έρευνα παρακινούμενος ήθελα να μάθω.

Από εκείνο το Σεπτέμβρη αρχίσαμε αλληλογραφία. Όσο και αν φαίνεται απίστευτο, χρειάστηκα τρία ολόκληρα χρόνια για να πάρω μερικές πληροφορίες και να αποκτήσω την εμπιστοσύνη του θείου. Πλέον με θεωρούσε φίλο του από την *geliebte Griechenland* (αγαπητή Ελλάδα) και στα τελευ-

Ο Georg Müller σε νεαρή ηλικία, όταν μόλις είχε καταταγεί στο στρατό (1935).

Η κομματική ταυτότητα του Georg Müller.

ταία του γράμματα μου έλεγε ότι θα ήταν πολύ ευχάριστο γι' αυτόν να έβρισκα την ευκαιρία να τον επισκεφτώ!

Ήταν σαν να ήθελε να μου πει ότι θα ήταν πολύ καλύτερα να συζητούσαμε από κοντά αυτά που ήθελα να μάθω, παρά να τα γράφαμε! Από τη στιγμή εκείνη τα παράτησα όλα και δεν μπορούσα να σκεφτώ τίποτα άλλο. Μόνη μου σκέψη ήταν η επίσκεψη μου στον φίλο μου στην Αυστρία. Και να! Τώρα, λίγες ώρες πριν από το Γκράτς, όλα φαινόταν να γίνονται πραγματικότητα, όχι βέβαια χωρίς δυσκολία, αλλά όπως λένε, «τέλος καλό, όλα καλά»!

Μόλις είχαν αναγγείλει ότι το τρένο σε δέκα λεπτά θα έμπαινε στο σταθμό του Γκράτς. Η ώρα ήταν γύρω στις 3 το πρωί. Έπρεπε να βρω ένα ξενοδοχείο και το πρωί, κατά τις 9, να αναχωρήσω για τον τελικό σταθμό του ταξιδιού μου, το Κ^Λεχ^Λν^Λ!

Το ταξί με πήγε στο ξενοδοχείο Σλόσπεργκ που ήταν 10 λεπτά από το σταθμό, στην Κάιζερ Φραντς Γιόζεφ Κάι. Μετά από 3 ώρες ύπνου, ήμουν έτοιμος για να πάρω το πρωινό μου, και μετά από άλλη μία ώρα βρισκόμουν στο σταθμό. Το ποϋλμαν ξεκίνησε μετά από 20 λεπτά περίπου για να "καταβροχθίσει" τα ογδόντα χιλιόμετρα που μας χώριζαν από το Klagenfurt.

Ο Georg Müller είχε γεννηθεί το 1915 στο Duisburg. Σε ηλικία 18 χρονών, το 1933, γράφτηκε στο εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα της Γερμανίας. Ήταν λαμπρός αθλητής και είχε πάρει αρκετά χρυσά μετάλλια σε μαθητικούς αγώνες της γερμανικής νεολαίας πριν εγγραφεί στο κόμμα. Επιλέχθηκε για τα Ες Ες και φοίτησε στην περίφημη σχολή Bad Tölz για δόκιμους αξιωματικούς των Ες Ες. Οι αθλητικές του επιδόσεις τον βοήθησαν να κάνει περαιτέρω σπουδές σε ορειβατικές σχολές - ως και σε σχολή σπηλαιολογίας. Παρά την αποφοίτηση του από διάφορες σχολές των Ες Ες, στον πόλεμο υπηρέτησε στην Wehrmacht (στρατό) και πήρε μέρος σε ειδικές - μάλλον - αποστολές. Υπηρέτησε αρχικά στο ανατολικό μέτωπο, όπου και παρασημοφορήθηκε με δύο Σιδηρούς Σταυρούς πρώτης και δευτέρας τάξεως, στη συνέχεια στην Ουγγαρία και τελικά στην Ελλάδα. Στη χώρα μας αποσπάστηκε στην Prinz Eugen - ορεινή μεραρχία των Ες Ες.

Ακριβώς στο τέλος του πολέμου και συγκεκριμένα στις 20 Απριλίου του 1945, παρασημοφορήθηκε και πάλι με το Σταυρό Πολεμικής Αξίας Μετά Ξιφών δευτέρας τάξεως. Στα γράμματα του επανειλημμένως μου είχε γράψει ότι είχε γυρίσει στη Γερμανία ασφαλής, χάρη στα σχέδια υποχώρησης-

ως που είχε επιμεληθεί ο γνωστός σε όλους μας Kurt Waldheim, που όχι μόνο υπηρέτησε στην Ελλάδα, αλλά και οι δραστηριότητες του, όπως θα δοῦμε αργότερα, μας Ενδιαφέρουν απόλυτα.

Παράλληλα με τις σχολές ορειβάσις και σπηλαιολογίας, ο Georg Müller παρακολούθησε και πλήθος σεμιναρίων από ακαδημαϊκούς καθηγητές για να κατατοπιστεί - αυτός και πολλοί άλλοι - γ/α τις δραστηριότητες που επρόκειτο να αναλάβουν. Το Γενικό Επιτελείο του Γερμανικού Στράτου ενδιαφερόταν να εφαρμόσει στην πράξη τις θεωρίες τής Εταιρείας της Θοῦλης. Μόνο αυστηρά επιλεγμένοι νεαροί δόκιμοι αξιωματικοί των Ες Ες με διακεκριμένο αθλητικό παρελθόν μπορούσαν να πάρουν μέρος σ' αυτές τις "εξερευνήσεις".

Το τέλος του πολέμου τον βρήκε στη Γερμανία και κατόρθωσε να επιζήσει στο χάος που επακολούθησε. Τα Ες Ες ήταν πρώτα στο στόχο των Συμμάχων και λίγους ενδιέφερε αν πολλά από τα μέλη τους είχαν κάποιες διαφορετικές δραστηριότητες. Η καλή του κράση τον βοήθησε να ξεφύγει. Κατέληξε στην Αυστρία και μετά από αρκετά χρόνια βρέθηκε στο Klagenfurt σαν ιδιοκτήτης και διευθυντής ενός μικρού ξενοδοχείου.

Αυτό το μικρό ξενοδοχείο θα ήταν και ο τελικός προορισμός μου.

Το Klagenfurt, απ' ό,τι έδειχνε, ήταν μία όμορφη μικρή πόλη. Ήταν

πρωτεύουσα της Καρλίνθια, στη μεσημβρινή Αυστρία, κοντά στα σύνορα με τη Νοτιοσλαβία. Η τοποθεσία της είναι εξαιρετική - βρίσκεται στην ανατολική όχθη της λίμνης Βερθ. Ο ουρανός της είναι συνήθως ηλιόλουστος, γι' αυτό και όλη αυτή την περιοχή με τις πολλές λίμνες την ονομάζουν "Αυστριακή Κυανή Ακτή". Το πιο εκπληκτικό όμως ήταν ότι έμαθα πως η πόλη Klagenfurt χτίστηκε μετά το θάνατο ενός τρομερού δράκου(!) που έσπερνε τον πανικό στην περιοχή. Τον σκότωσε ένας γίγαντας(!), που περνούσε από εκεί και που σήμερα αποτελεί το σύμβολο της πόλης. Εικονίζεται δε στην κεντρική πλατεία του Klagenfurt μαζί με τον δράκο που σκότωσε.

Βέβαια, δεν περίμενα αμέσως, με την είσοδο μου στην πόλη, να με υποδεχθούν... ένας γίγαντας και ένας δράκος! Αν αυτό δεν είναι ελπιδοφόρο σχετικά με όσα λέγαμε πιο πάνω, τότε πείτε μου εσείς τι είναι!

Η πλατεία Νόυερ Πλατς με την Λίντβουρμπρόννεν (την κρήνη του δράκοντα) και το τυπικό Rathaus (το δημαρχείο) ήταν πολύ όμορφα, αλλά εγώ ανυπομονούσα για τη συνάντησή μου! Ανάμεσα στην πόλη και τη λίμνη στην άκρη του δάσους ήταν το μικρό όμορφο ξενοδοχείο του Georg Müller!

Ήταν - έμοιαζε με - μια παλιά έπαυλη, ένα σαλέ όμοιο με εκείνα που βλέπουμε στα παραμύθια: πίσω του το δάσος και όχι πολύ μακριά η υπέροχη λίμνη που ήταν και το στοιχείο έλξης για τους ξένους. Το δωμάτιο μου ήταν ήδη κλεισμένο και όλο το προσωπικό ήξερε ότι ήμουν ο Έλληνας φίλος του διευθυντή τους. Πήγα για λίγο επάνω στο δωμάτιο μου για να αλλάξω και γρήγορα κατέβηκα κάτω. Ο οικοδεσπότης μου με περίμενε στη βάση της σκάλας.

Φορώντας το πράσινο αυστριακό κοστούμι και κρατώντας το καπέλο του στο χέρι, στεκόταν ευθυτενής, αθλητικός - θα μπορούσα να πω ότι παρ' όλα τα εβδομήντα του χρόνια, με έκανε να σκεφτώ πώς θα ήταν σαράντα χρόνια πριν... Εξάλλου, και η αυστριακή του φορεσιά μου έδωσε την εντύπωση στολής. Οι συνήθειες δεν αλλάζουν, κατέληξα την ώρα που φθάνοντας κάτω ήλθαμε ο ένας αντιμέτωπος με τον άλλον. Δεν μπόρεσε να αποφύγει τη σχετική στρατιωτική υπόκλιση. Έτσι όπως καθόταν σε στάση προσοχής, μόνο που δεν χτύπησε τις φτέρνες του λίγο πριν μ' αγκαλιάσει. Μου είπε ότι περίμενε αυτή μου την επίσκεψη πολύ καιρό και ότι ήταν πολύ ευχαριστημένος που τελικά τα είχα καταφέρει. Εγώ φυσικά ανταπέδωσα. Με τράβηξε στο γραφείο του που ήταν απολύτως προσωπικό και εκεί είδα σημάδια του παρελθόντος σε κάποιες φωτογραφίες του πολέμου. Πίσω από τη δερμάτινη πολυθρόνα του, σε περίοπτη θέση ήταν μία φωτο-

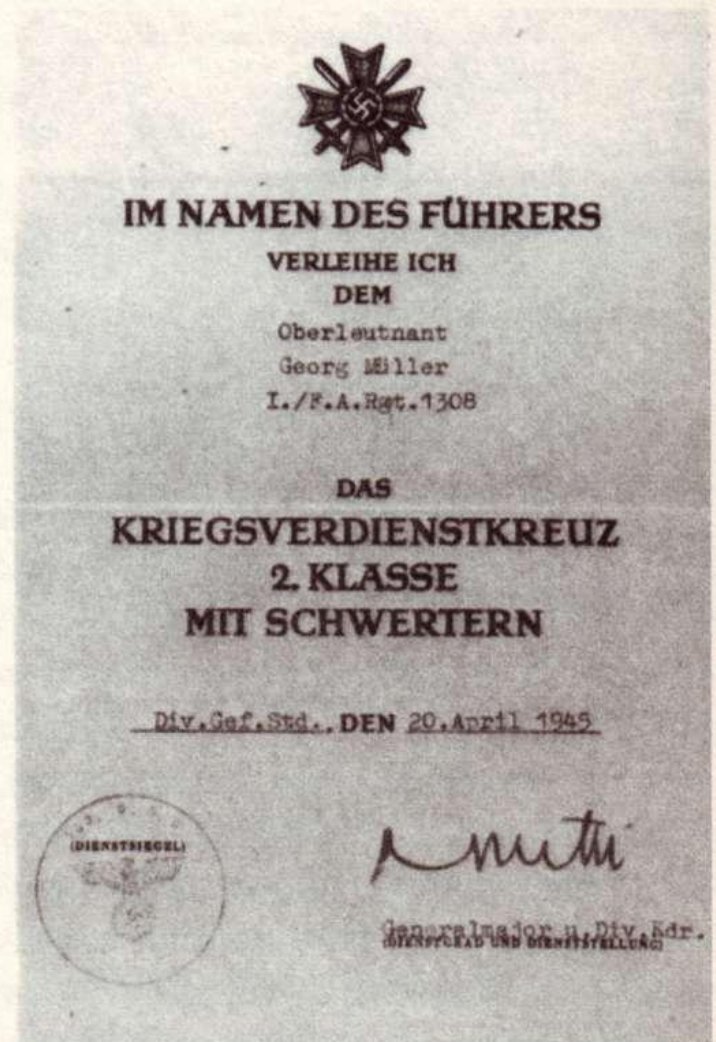
γραφία του στους Δελφούς!

Η πρώτη ώρα πέρασε λέγοντας ο ένας στον άλλο τα όσα συμπληρωματικά δεν είχαμε πει στην αλληλογραφία μας. Γρήγορα κατάλαβα ότι μιλώντας - ό,τι και να έλεγε - ακολουθούσε μία συγκεκριμένη μεθοδολογία. Δεν ήταν τίποτε άλλο από μία ευγενική, διακριτική "ανάκριση" για να σιγουρευτεί ότι όλα αυτά τα χρόνια της αλληλογραφίας δεν είχε πέσει έξω για μένα. Άλλωστε, αυτό ήθελα και εγώ: να βεβαιωθεί ότι οι προθέσεις μου, εκτός από εντελώς φιλικές, ήταν και συναδελφικές ως προς την έρευνα. Γιατί ήθελα να μάθω και να τον ρωτήσω τόσα πολλά...

Ο Georg ήταν απομεινάρι μίας εποχής πειθαρχίας και αξιών. Πολλές φορές μου είπε ότι στην αρχή δεν μπορούσε να κατανοήσει επακριβώς γιατί, ενώ ο πόλεμος σε λίγο θα άρχιζε, αυτός, ακολουθώντας τις διαταγές των ανωτέρων του, έπρεπε να παρακολουθεί σχολές ορειβασίας και σπηλαιολογίας. Αργότερα, μετά τα πολυήμερα σεμινάρια των ιθυνόντων τής Θούλης, κατάλαβε ότι οι αποστολές που έκανε κατά καιρούς ήταν εξίσου σημαντικές με τις επιχειρήσεις του πολέμου στις οποίες πήρε μέρος. Πολλές, επίσης, φορές, μου παραπονέθηκε για την κατάντια του σημερινού κόσμου, για τον οποίο πίστευε ακράδαντα ότι ήταν ένας κόσμος χωρίς αρχές, αξίες

Το κομματικό βιβλίο των κινήσεων του Georg Müller.

Georg Müller: η παρασημοφορία τον με το Σταυρό Στρατιωτικής Αξίας Μετά Ειφών.

και ιδανικά. Όταν όμως μου μιλούσε για τις έρευνες στις οποίες είχε πάρει μέρος, ήταν ενθουσιώδης και πράγματι είχε πολλά να μου πει.

Η πρώτη ημέρα στο Klagenfurt ήταν αποκλειστικά ημέρα γνωριμίας. Τώρα πλέον ο Georg ήξερε τι ζητούσα από αυτόν και γιατί, οπότε άρχισε να μου μιλά όχι μόνο λες και ήμασταν συνομήλικοι, αλλά λες και ξεκινούσαμε για μία εξερεύνηση στην καρδιά της Ελλάδος, στον πολυθρόλητο Παρνασσό!

Όπως έχω γράψει επανειλημμένα, εντόπωση μου κάνει πάντοτε το γεγονός ότι όταν οι Γερμανοί έφθασαν στην Αθήνα τα ήξεραν όλα τόσο καλά, λες και είχαν φύγει μόλις την προηγούμενη από την πρωτεύουσα μας. Όχι μόνο τα δημόσια κτίρια, όπου και αμέσως εγκαταστάθηκαν αναλαμβάνοντας υπηρεσία, αλλά και τα αξιοθέατα, τις ακροθαλασσιές, τα βουνά της Αττικής, ακόμη και τις σπηλιές μας, στεριανές και θαλασσινές, τα εκκλησάκια, τους αρχαίους ναούς, τους λόφους, αλλά και μέρη που ακόμα και εμείς οι Αθηναίοι πολύ λίγο ξέραμε!

«Αχ αυτές οι σπηλιές της Ελλάδος», μου είπε κάποια στιγμή. «Ξέρεις ότι, απ' όλη την Ευρώπη, η Ελλάδα είναι η χώρα με τις περισσότερες σπηλιές; Χαρακτηριστικό είναι επίσης ότι όταν μπαίνεις σ' αυτές τις σπηλιές, το πρώτο που νιώθεις είναι ένα αεράκι - μερικές φορές πολύ κρύο - να σε χτυπά στο πρόσωπο. Κανένας δεν μίλησε ποτέ για δηλητηριώδη αέρια στις σπηλιές της Ελλάδας!

«Είναι αλήθεια ότι κατά τη διάρκεια του πολέμου, αλλά και νωρίτερα, έγιναν εκ μέρους μας πολλές αποστολές σε σπήλαια της Ευρώπης που αποδεδειγμένα είχαν τεράστιο βάθος. Συνήθως οι αποστολές μας μέσα σ' αυτά κρατούσαν αρκετές ημέρες και ίσως σου είναι γνωστό ότι και με την παραμονή μας σ' εκείνη την καταπληκτική σπηλιά, 4 χιλιόμετρα έξω από το Δίωτομο, συνέβη το ίδιο. Σε γερμανικά, ελβετικά και ιταλικά ορυχεία και σε σπηλιές στην Τσεχοσλοβακία, στην Ουγγαρία και στην Ελλάδα είχαν αρχίσει οι εξερευνήσεις από το 1936. Στις ομάδες αυτές των αποστολών έπαιρναν μέρος οι πιο εκλεκτοί επιστήμονες, γεωγράφοι και φυσικοί, μαζί με τους καλά εκπαιδευμένους ορειβάτες και σπηλαιολόγους που υπηρετούσαν στο στρατό την εποχή εκείνη. Ειδικές επιτροπές έρευνας, πριν ξεκινήσουν οι αποστολές, συνέλεγαν λαϊκές παραδόσεις και θρύλους της περιοχής, που καταγράφονταν με σχολαστικότητα και έμπαιναν σε ένα ειδικό αρχείο, που γινόταν όλο και πλουσιότερο. Η Θούλη είχε πειστεί ότι όντως υπάρχει ένας υπόγειος κόσμος και εμείς προσπαθούσαμε να τον βρούμε!

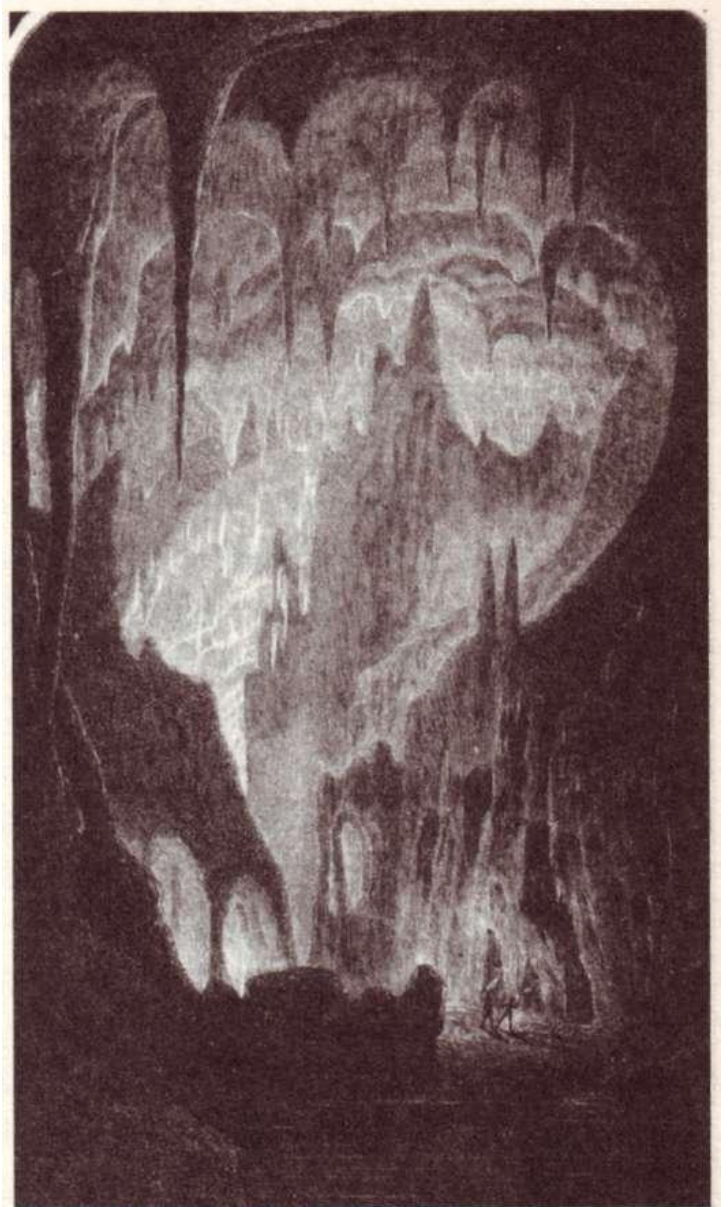
«Δεν σου κρύβω ότι οι διάφορες αποστολές μας ανά τον κόσμο, λόγω του

ότι ήταν αποφασισμένες, αλλά και γιατί το θεωρούσαμε ζήτημα τιμής να επιτύχουν, ανακάλυψαν και διάφορα πράγματα ως τότε άγνωστα, που μας έκαναν να πιστέψουμε ότι ήμασταν σε καλό δρόμο. Αν και οι περισσότερες προσπάθειες έγιναν στην περιοχή του Θιβέτ, κατ' επιταγήν πάντοτε της Θουλής, εντούτοις και οι άλλες προσπάθειες μας στις χώρες τής κατεχόμενης Ευρώπης προχώρησαν αρκετά και μόνο το τέλος του πολέμου σταμάτησε την προσπάθεια αυτή. Στην Ελλάδα ειδικά, που οι έρευνες μας είχαν προχωρήσει πολύ περισσότερο, ήταν μεγάλη ατυχία που μας σταμάτησε το τέλος του πολέμου. Να σκεφτείς ότι ενώ βγήκαμε έξω για εφόδια, όργανα και πιο ζεστά ρούχα, βρήκαμε ότι όλος ο γερμανικός στρατός είχε αρχίσει να φεύγει για τη Θεσσαλονίκη.

«Στο σπήλαιο του Διστόμου, τα πρώτα δύο χιλιόμετρα, δηλαδή μεταξύ ορυχείου και σπηλαίου, έδειχναν συνηθισμένα και μου φαινόταν ότι ανθρώπινα χέρια δεν είχαν επέμβει σχεδόν καθόλου. Λίγο αργότερα όμως, σε ένα άλλο επίπεδο, όλα άλλαξαν. Αυτό το τμήμα του σπηλαίου ήταν τελείως διαφορετικό. Το πάτωμα ήταν λείο, χωρίς καμιά ανωμαλία στην επιφάνεια του, ένα είδος ασβεστολιθικού πετρώματος που οπωσδήποτε ήταν τεχνητό. Το επάνω μέρος - η οροφή - ήταν μονοκόμματη πέτρα που είχε όμως σμιλευτεί έτσι ώστε να απεικονίζει συνεχώς ένα σχήμα τού ελληνικού γράμματος Λάμδα. Ένα άλλο πολύ περίεργο πράγμα ήταν ότι από τα πλαϊνά τοιχώματα ή το έδαφος-πάτωμα δεν μπορέσαμε με κανέναν τρόπο να πάρουμε δείγματα, ακόμη και όταν χρησιμοποιήσαμε τα ορειβατικά μας εργαλεία.

«Εκείνη τη φορά - πρώτη και τελευταία απ' όσο ξέρω - είχαμε μαζί μας

Ουγγαρία, Aggtelek: το σπήλαιο Βοτοάια που ερευνήθηκε κατ' επιταγήν τού Α. Χίτλερ.

και δυο Ιταλούς του τάγματος της Βερόνα, του 6ου συντάγματος των ALPINI. Αυτό στο λέω γιατί όταν οι Ιταλοί είδαν ότι δεν μπορούσαμε να εξορύξουμε δείγματα, ο ένας από αυτούς έκανε κάτι που του φάνηκε αρκετά έξυπνο, ενώ στην ουσία ήταν αρκετά ανόητο: έστρεψε προς τον πλαϊνό τοίχο το πιστόλι του και πυροβόλησε σε απόσταση περίπου έξι μέτρων απ' αυτόν. Είδαμε όλοι, παρ' όλη την έκπληξη μας, ότι όταν το βλήμα χτύπησε στη μονοκόμματη πέτρα βγήκαν σπίθες, ενώ ο θόρυβος ήταν κυριολεκτικά εκκωφαντικός. Νομίσαμε ότι οι ηχητικές δονήσεις θα σώριαζαν τα τοιχώματα και θα μας έκλειναν για πάντα εκεί μέσα, αλλά αφού ο θόρυβος μουγκρίζοντας έφυγε προς τα μέσα, δεν έγινε τίποτε. Τίποτε δεν έπεσε εμπρός ή πίσω μας, αλλά ούτε και κομμάτια κόπηκαν από το σημείο όπου είχε εξοστρακιστεί η σφαίρα! Σαν επικεφαλής της ομάδας, επέπληξα σφοδρά τους Ιταλούς, οι οποίοι έκαναν κάτι πρωτάκουστο για την εποχή εκείνη, αλλά όχι πρωτότυπο εκ μέρους τους: προσποιήθηκαν τους θυμωμένους και προσβεβλημένους και μας είπαν ότι αποφάσισαν να επιστρέψουν αμέσως πίσω μόνοι τους. Πριν προλάβουμε να πούμε ή να κάνουμε οτιδήποτε, αυτοί άρχισαν να προχωρούν προς την έξοδο και σε λίγο, σε μία κοντινή στροφή του τούνελ, τους χάσαμε από τα μάτια μας. Αυτή ήταν και η τελευταία φορά που τους είδαμε. Αν θες τη γνώμη μου, θα βρίσκονται ακόμα εκεί!

«Ξέχασα να σου πω ότι όταν το βλήμα χτύπησε επάνω στον πέτρινο λείο τοίχο, αμέσως στην ατμόσφαιρα απλώθηκε μία μυρωδιά όμοια μ' αυτή που αναδίδεται στον αέρα όταν χωρικοί τής υπαίθρου σας προσπαθούν να ανάψουν φωτιά τρίβοντας μεταξύ τους δύο κομμάτια πέτρας που βγάζουν πλήθος από σπίθες. Η σπηλιά αυτή φαινόταν ότι δεν είχε τελειωμό. Τα επίπεδα της άλλαζαν και, από όσο μπορούσαμε να υπολογίσουμε με όλα τα "συν" και τα "πλην", ήμασταν σε ένα βάθος από την επιφάνεια, από το άνοιγμα δηλαδή από όπου είχαμε εισχωρήσει, που πρέπει να πλησίαζε τα 700 μέτρα. Ο αέρας εξακολουθούσε να είναι δροσερός και να μας χτυπάει κατά πρόσωπο, γεγονός αρκετά ενθαρρυντικό και καθησυχαστικό για την όλη προσπάθεια μας.

«Η όλη ομάδα αποτελούνταν από δώδεκα μέλη με την ειδικότητα, εκτός των άλλων, του ορειβάτη, αλλά και του σπηλαιολόγου. Χρησιμοποιούσαμε τα κλασικά φανάρια των μεταλλωρύχων, χωρίς να κάνουμε χρήση των φακών μπαταρίας που είχαμε στο σακίδιο μας μόνο για ώρα ανάγκης. Ακολουθούσαμε ένα μονοπάτι-τούνελ που έμοιαζε με φίδι, χωρίς διακλαδώσεις - γεγονός που έκανε την επιστροφή μας ακίνδυνη - και που ήταν συνεχώς κατηφορικό. Προχωρούσαμε, ενώ συγχρόνως χαρτογραφούσαμε

το μονοπάτι μετρώντας τις αποστάσεις και μη δίνοντας και πολύ σημασία στις πυξίδες μας, γιατί κάποιες φορές σ' αυτά τα βάθη και κοντά στα περίεργα πετρώματα "τρελαίνονται" και δείχνουν λάθος ή, ακόμη χειρότερα, η μαγνητική βελόνα αρχίζει να κάνει... κύκλους.

«Αρκετές φορές σταματήσαμε για να ξεκουραστούμε και να αποφασίσουμε πώς θα αντιμετωπίζαμε τα πράγματα εκεί και αν θα συνεχίζαμε ή θα επιστρέφαμε για να οργανωθούμε καλύτερα και να πάρουμε τα κατάλληλα εφόδια τώρα που ξέραμε το μεγάλο βάθος της σπηλιάς. Ήταν, άλλωστε, η πρώτη φορά που μπαίναμε σ' αυτή τη σπηλιά. Οι παραδόσεις που άλλη υπηρεσία είχε συλλέξει από την περιοχή και τους κατοίκους των πλησιέστερων χωριών ήταν αντιφατικές. Καμία δεν αναφερόταν στο μεγάλο της βάθος. Άλλες έλεγαν ότι ήταν μία καλή σπηλιά-καταφύγιο για τα πρόβατα όταν ο καιρός χάλαγε, ενώ άλλες έλεγαν ότι οι βοσκοί ποτέ δεν έβαζαν τα ζώα τους μέσα σ' αυτή τη σπηλιά, γιατί πάντα μερικά απ' αυτά χάνονταν. Άλλες, πάλι, μιλούσαν για περίεργα πράγματα: κάποιες μέρες του χρόνου οι κάτοικοι έπρεπε να φέρουν τον παπά να κάνει λειτουργία στην είσοδο της για να μην επιτρέψει στα δαιμόνια που κατοικούσαν μέσα σ' αυτή να βγουν έξω! Κάποιες, πάλι, μιλούσαν για θορύβους που άκουγαν οι βοσκοί περνώντας απ' έξω ή για την έκπληξη τους όταν έβλεπαν να βγαίνει καπνός από το άνοιγμα της!

«Ήταν, δηλαδή, μία σπηλιά ή, σωστότερα, ένα τούνελ, που συγκέντρωνε όλα τα... προσόντα για να το επισκεφθούμε. Εκείνη τη φορά αποφασίσαμε να προχωρήσουμε μέχρι το τέλος της ημέρας, μετά να φάμε, να αναπαυτούμε και το πρωί - τι πρωί μέσα σ' αυτή τη συνεχή νύχτα, μέσα σ' αυτό το απόλυτο σκοτάδι - της άλλης ημέρας να προχωρήσουμε όλη την ημέρα και ν' αρχίσουμε να επιστρέφουμε το πρωί της τρίτης ημέρας για ανεφοδιασμό και λήψη νέων διαταγών από τους ανωτέρους μας!

«Η νύχτα - εννοώ οι ώρες της νύχτας - πέρασαν ευχάριστα. Ακόμη θυμάμαι ότι ο φίλος μου ο Χανς, που ήταν από το Τυρόλο, είπε αρκετά τραγούδια που ακούγονταν σε εκείνο το μυστηριώδες και επιβλητικό χώρο σα να τα τραγουδούσε χορωδία. Παρ' όλα αυτά τα... ευχάριστα, έβαλα σκοπούς στη διάρκεια των ωρών της ανάπαυσης. Τίποτε δεν έγινε. Το πρωί - θα ήταν περίπου τέσσερεις - ξεκινήσαμε πάλι. Το "τοπίο" παρέμενε το ίδιο, μέχρι που μετά από δύο ώρες περπάτημα, ξαφνικά το τούνελ κατέληξε σ' ένα άνοιγμα, πίσω από το οποίο άρχισε να φαίνεται μία τεράστια σπηλιά με μία πολύ ψηλή οροφή!

«Ήταν η πρώτη φορά που δεν υπήρχε ανάγκη να περπατάμε δυο-δυο και

στ' αλήθεια το διασκεδάσαμε. Το φως των φαναριών μās επέτρεπε να δοῦμε ὅτι η σπηλιά είχε τεράστιους σταλακτίτες και σταλαγμίτες, ενώ οι τοίχοι της είχαν χρώματα που την ἔκαναν φαντασμαγορική. Αμέσως μου θύμισε μία ἄλλη σπηλιά που είχαμε εξερευνήσει στις αρχές του πολέμου. Ήταν η σπηλιά Borodia, στο Aggtelek της Ουγγαρίας. Εκείνη ὁμως ἦταν φυσική, χωρίς τούνελ, παρά μόνο κάτι τρύπες που οδηγούσαν σε απότομα βάραθρα με δηλητηριώδη αέρια. Μάλιστα, δυο-τρεις από μας χάθηκαν σ' εκείνη τη σπηλιά, πέφτοντας σ' αυτά τα βάραθρα που ἦταν δύσκολο ακόμη και να τα δεις.

«Όχι, εδώ, στο Δίστομο, ὅλα ἦταν διαφορετικά. Μόνο αυτή η σπηλαιώ-ση ἔμοιαζε. Εδώ ἐνιωθες μία αγωνία και ἕναν ενθουσιασμό που σου ἔλεγαν ὅτι στο τέλος κάτι θα βρεις, κάπου θα οδηγηθείς και θ' αμειφθῶν οι κόποι σου. Ἐτσι αρχίσαμε να εξερευνούμε τη σπηλιά, στα ἔγκατα πλέον της Γης. Δεν είχε τίποτε να μας δείξει εκτὸς από την ομορφιά της φύσης. Μάλιστα, είχαμε αρχίσει να απογοητευόμαστε, ὅταν κάποιος από εμās ἔκανε την ανακάλυψη: στο βορειοδυτικό τμήμα της, φάνηκε ἕνα μικρό ἄνοιγμα που μπορούσε να μας χωρέσει μόνο αν ξαπλώναμε κάτω - οὔτε καν στα γόνατα. Αρχίσαμε, λοιπόν, να προχωράμε περνώντας σιγά-σιγά το ἄνοιγμα.

«Ευτυχῶς που στις αποστολές αυτές δεν παίρναμε μαζί μας οπλισμό -εκτὸς από πιστόλια, τα μαχαίρια μας για κάθε χρήση και αρκετές χειροβομβίδες που ποτέ δεν χρησιμοποιήσαμε - ειδάλλως δεν θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε καθόλου.

«Ἐπειδὴ με κοιτάξεις παράξενα, θα σου πω κάτι εδώ κάνοντας μία μικρή διακοπή. Μην νομίζεις ὅτι το συνηθισμένο μας οπλισμό, που αποτελείτο από το αυτόματο Maschinenpistole 58, το γνωστό με το ὄνομα Schmeisser, τον παρατούσαμε στο στρατόπεδο! Απλά τον κρύβαμε καλά μετά την είσοδο μας στις διάφορες σπηλιές.

«Περνώντας από εκείνο το ἄνοιγμα, αμέσως καταλάβαμε ὅτι οὔτε αυτό ἦταν φυσικό, ἀλλὰ καμωμένο από ανθρώπινο χέρι. Εκείνο που δεν καταλαβαίνω είναι γιατί το ἄνοιγμα εκείνο ἦταν μόνο για... νάνους. Μόνο τόσο κοντοί ἄνθρωποι θα μπορούσαν σκύβοντας λίγο να περάσουν με ἄνεση. Τέλος πάντων. Από την ἄλλη μεριά του ανοίγματος ἄρχιζαν κανονικά σκαλοπάτια που κατέβαιναν ελικοειδῶς προς τα κάτω. Λίγο αργότερα κατάλαβα πῶς ἦταν επικίνδυνο να τα κατέβουμε και αυτό γιατί οὔτε δεξιά οὔτε αριστερά υπήρχε κάποια "κουπαστή" για να μας διευκολύνει. Αναγκαστήκαμε να κάνουμε χρήση τοῦ ορειβατικού μας σκοινιῶ και, αφού ενώσαμε με κρίκους αρκετά κομμάτια και στερεώσαμε τη μία ἄκρη

τους κάπου κοντά στο άνοιγμα, αρχίσαμε με προσοχή να κατεβαίνουμε. Η ατμόσφαιρα συνέχιζε να είναι ευχάριστη από απόψεως οξυγόνου. Θα πρέπει να κατεβήκαμε περισσότερο από διακόσια σκαλοπάτια και στο τέλος υπήρχε ένα επίπεδο μέρος, μάλλον κυκλικό. Σ' ένα σημείο επάνω στον ασβεστολιθικό τοίχο που περιτριγύριζε αυτό το επίπεδο, υπήρχε λαξευμένο ένα περίεργο σχήμα που εκ πρώτης όψεως θα το περνούσες για ελληνικό, αλλά αν το κοιτούσες με προσοχή θα έβλεπες ότι υπήρχαν πολλές πιθανότητες να μην ήταν.

«Αργότερα, λίγο πιο κάτω, βρήκαμε ένα άλλο περίεργο σχήμα, επάνω στον τοίχο επίσης, αλλά ακριβώς στο αντίθετο μέρος από το προηγούμενο. Και αυτό ήταν εντυπωσιακό, γιατί νόμιζες ότι άλλαζε μορφή αν το κοιτούσες από διαφορετικό σημείο. Τα σχεδιάσαμε και τα δύο. Απ' όσο μπορούσα να καταλάβω, ήταν πολύ σημαντικά στοιχεία για την προέλευση, το σκοπό και τη χρησιμοποίηση του χώρου. Βέβαια, οι ανώτεροι μας θα τα έστελναν στο Βερολίνο και εκεί θα τα αναλάμβανε η υπηρεσία της *Ahnenerbe* ή ίσως ακόμη και το *Institut für Runenforschung* (Ινστιτούτο Έρευνας της Προέλευσης των Ρουνών).

«Το όλο μέρος μετά τα σκαλοπάτια μού έδωσε την ισχυρή εντύπωση ότι ήταν καμωμένο για κάποιους ιδιαίτερους λόγους. Κάτι λάμβανε χώρα εδώ, άγνωστο πότε στο παρελθόν ή και στο παρόν ακόμη. Θύμιζε τόσο τελετουργία ή ένα είδος προθαλάμου για τα... ενδότερα! Ποια ενδότερα όμως; Γιατί όσο και αν ψάξαμε γύρω-γύρω από το στρογγυλό επίπεδο δεν βρήκαμε τίποτε άλλο που θα μπορούσε να μας οδηγήσει κάπου αλλού προς τα μέσα. Η ώρα, εν τω μεταξύ, είχε περάσει. Πλησίαζε μεσημέρι, θυμάμαι, όταν αποφασίσαμε να καθίσουμε λίγο για να ξεκουραστούμε και να φάμε».

Εδώ ο Georg Müller άρχισε να γελάει σαν μικρό παιδί και ήταν τόσο ευχάριστος που με παρέσυρε κι εμένα να γελάσω χωρίς να ξέρω το λόγο! Όταν τον ρώτησα, μου είπε ότι γελούσε με τους... Αμερικανούς, οι οποίοι, στη δεκαετία του '60, όταν έστελναν ανθρώπους στο διάστημα, εφηύραν και τις ειδικές τροφές με τις οποίες εφοδιάζουν το διαστημόπλοιο. Τροφές που δεν είχαν καμία σχέση μ' αυτές που έτρωγαν οι απλοί άνθρωποι σαν εμάς στα γεύματα και στα δείπνα τους.

Εγώ ακόμη δεν είχα καταλάβει. Εννοούσε ότι οι συμπατριώτες του βρήκαν αυτού του είδους τις τροφές είκοσι χρόνια πριν από τους Αμερικανούς. Και επιπλέον, ότι αυτού του τύπου οι τροφές ήταν εκείνες με τις οποίες εφοδιάζονταν στις αποστολές αυτές στα σπήλαια και στα έγκατα της Ευρώπης!

Μετά απ' αυτό το ιλαρό διάλειμμα, ο Georg συνέχισε: «Αφού λοιπόν

τελειώσαμε το γεῦμα μας, καθίσαμε στο έδαφος έχοντας τις πλάτες μας στα τοιχώματα που περιτριγύριζαν το κυκλικό επίπεδο. Θέλησα να ελέγξω αν ήταν εντάξει ο φακός μου με τη μπαταρία και είπα και στους άλλους να κάνουν το ίδιο. Πράγματι, έτσι και έγινε και διαπιστώσαμε ότι όλοι λειτουργούσαν στην εντέλεια. Τελείως ασυναίσθητα έστρεψα το φως του φακού προς τα επάνω, ίσως για να προσδιορίσω σε ποιο ὕψος ήταν η οροφή, και έμεινα έκπληκτος! Σε ὕψος επτά ή οκτώ μέτρων από το έδαφος όπου ήμασταν καθισμένοι υπήρχαν ανοίγματα γύρω-γύρω, τρύπες που ακολουθούσαν το κυκλικό επίπεδο του πατώματος. Μέτρησα έξι ανοίγματα. Όλοι βρεθήκαμε μεμιάς όρθιοι. Τι θα κάναμε; Πώς θα σκαρφαλώναμε μέχρι εκεί επάνω; Ο τοίχος ήταν ίδιος με αυτόν από τον οποίο δεν μπορέσαμε να πάρουμε ούτε ένα δείγμα. Πώς ήταν δυνατόν να κάνουμε μία "τεχνητή αναρρίχηση"; Όταν βέβαια δεν υπήρχαν φυσικά πατήματα και πιασίματα, τότε η "τεχνητή αναρρίχηση" μας έδινε τη δυνατότητα να συνεχίσουμε. Αντικαθιστούσαμε με καρφιά, "καρυδάκια" και σκάλες τα πιασίματα και τα πατήματα που έλειπαν από τον "τοίχο" όπου θέλαμε ν' ανέβουμε.

«Όσο όμως και αν προσπαθήσαμε, ήταν αδύνατον έστω και να καρφωθούν λίγο τα ορειβατικά καρφιά με τη χρήση τού ορειβατικού μας σφυριού. Για ελεύθερη αναρρίχηση βέβαια, ούτε λόγος αφού ο τοίχος ήταν λείος.

«Δεν υπήρχε άλλος τρόπος εκτός από έναν, που κάθε άλλο παρά ορειβασία θύμιζε. Χώρισα, λοιπόν, τα μέλη της ομάδας ανάλογα με το βάρος τους. Οι τέσσερεις πιο βαρείς ακουμπήσαν στον τοίχο, με τα πόδια ελαφρά ανοιχτά και στερεωμένα καλά στο έδαφος! Δεμένοι με τα χέρια τους, έμειναν έτσι μέχρι που τρεις άλλοι ανέβηκαν στους ώμους τους, ακουμπισμένοι και αυτοί με τις πλάτες τους στον τοίχο. Σε λίγο, άλλοι δύο ανέβηκαν σ' αυτούς! Η ανθρώπινη "πυραμίδα" φαινόταν αρκετά σταθερή, γι' αυτό και ο ελαφρότερος άρχισε να σκαρφαλώνει με προσοχή. Όταν τελείωσε, το κεφάλι του ήταν κιόλας στο άνοιγμα. Με τη βοήθεια του φακού του κοίταξε μέσα και ανέφερε ότι ξεκινούσε ένα τούνελ κατηφορικό, που είχε περίπου 1.50 μ. ὕψος και το ίδιο φάρδος. Ήταν μία κυκλική κατασκευή, τεχνητή και αυτή. Ο ανεβασμένος υπαξιωματικός ζήτησε οδηγίες για το αν έπρεπε να μπει μέσα στο τούνελ για να δει πού οδηγούσε. Του είπα αμέσως ότι πρώτα θα έπρεπε να βρει έναν τρόπο να στηρίξει ένα ορειβατικό σκοινί, ώστε η αναρρίχηση να είναι εύκολη για όλους τούς άλλους, αν αποφασίζαμε να συνεχίσουμε.

«Ο Χανς, ψηλά στο άνοιγμα, έβγαλε από το σακίδιο του το σκοινί και άρχισε να προχωράει προς το εσωτερικό. Απ' ό,τι μας είπε αργότερα, το τούνελ θα πρέπει να ήταν περίπου 10-12 μέτρα και στο τέλος υπήρχαν και πάλι σκαλοπάτια σμιλεμένα στο βράχο που πήγαιναν κατευθείαν προς τα κάτω. Δεν μπορούσε να προσδιορίσει το βάθος, αλλά δεν διέκρινε το τέλος των σκαλοπατιών. Ευτυχώς, με τη βοήθεια ενός γάντζου, στερέωσε το σκοινί και έτσι τουλάχιστον θα μπορούσαμε ν' ανέβουμε και οι υπόλοιποι σ' αυτό το άνοιγμα.

«Κατά τον ίδιο τρόπο, μπορέσαμε να φθάσουμε και στα άλλα στρογγυλά ανοίγματα, τα οποία ήταν πανομοιότυπα με το αρχικό ως προς το σχήμα, με τη διαφορά ότι όλα τα μήκη των τούνελ ήταν διαφορετικά. Θεωρώντας ως πρώτο το άνοιγμα στο οποίο είχαμε πρωτοανέβει, ανεβήκαμε στη συνέχεια σ' αυτό που ήταν δίπλα στο πρώτο, μετά σ' αυτό που ήταν δίπλα στο δεύτερο και ούτω καθεξής. Παρατηρήσαμε, λοιπόν, ότι κάθε καινούριο τούνελ ήταν και μακρύτερο από το προηγούμενο και ο λόγος ήταν ότι οδηγούσαν σε διαφορετικούς χώρους. Μόνο όμως στα τρία ανοίγματα κατορθώσαμε να στερεώσουμε ορειβατικό σκοινί, γιατί απλούστατα μας τελείωσε. Κρατήσαμε μόνο ένα μεγάλο κομμάτι για τη δημιουργία κουπαστής για το ανέβασμα στα προηγούμενα σκαλοπάτια. Αποφασίσαμε ν' ακολουθήσουμε το πρόγραμμα που είχαμε κάνει και το επόμενο πρωί να πάρουμε το δρόμο της επιστροφής, αφήνοντας τα σκοινιά μας εκεί, ώστε τούτο το μέρος να αποτελέσει τη βάση της επομένης αποστολής μας. Νομίζω ότι έπρεπε να ήμασταν ευχαριστημένοι αφού, κατά τους υπολογισμούς μας, είχαμε ήδη φθάσει σ' ένα βάθος πάνω από 800 μ. και είχαμε προχωρήσει γύρω στα 12-15 χιλιόμετρα.

Ναι, βέβαια. Αύριο το πρωί στις 4.00' πρέπει ν' αρχίσουμε να γυρίζουμε, σκέφτηκα. Η ώρα είχε περάσει ».

Ασυναίσθητα κοίταξα το ρολόι μου. Και εδώ, στην τωρινή πραγματικότητα, η ώρα είχε περάσει. Βράδιαζε όταν πήγαμε για φαγητό και μετά το καθιερωμένο ποτό ένιωσα τέτοια κούραση που πήγα κατευθείαν για ύπνο. Τι είναι η ζωή, σκέφτηκα! Το πρωί ανυπομονούσα πότε θα έλθω εδώ και τώρα, όσο περισσότερο μου μιλούσε ο Georg για την Ελλάδα, τόσο περισσότερο ανυπομονούσα πότε θα μπορούσα και εγώ να επισκεφτώ αυτά τα σπήλαια που, μέχρι τώρα, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, οδηγούσαν σε έναν υπόγειο κόσμο που θα μας κατέπλησσε! Η νύχτα ήταν γεμάτη από όνειρα που οδηγούσαν σε κόσμους μαγικούς, κόσμους με το δικό τους ήλιο, ατμόσφαιρα και ουρανό! Ήταν άραγε δυνατά όλα αυτά; Θα έπρεπε να

προσέξω πολύ, ώστε να μη σκέφτομαι τίποτε εκτός της πραγματικότητας. Σε τέτοιες περιπτώσεις άλλωστε δεν χρειάζομαι επιβίβαση στο άρμα του φανταστικού. Η πραγματικότητα είναι εδώ, μπροστά μου. Απλώς φαίνεται... φανταστική! Έξω από το παράθυρο, προς τη μεριά του δάσους, υπήρχε μία ανταύγεια - ίσως από τα φώτα της μικρής πόλης. Προσπάθησα να βρω το φεγγάρι, αλλά αυτό δεν υπήρχε. Δεν υπήρχε; Έδιωξα γρήγορα αυτές τις σκέψεις και κοιμήθηκα...

*Όπου η Συζήτηση μας Οδηγεί
στους Δελφούς, στην Κοίλη Γη,
αλλά και Κάπου Αλλού*

ΤΟ ΠΡΩΙ, ΟΤΑΝ ΚΑΤΕΒΗΚΑ ΓΙΑ ΠΡΩΙΝΟ, ο Georg ήταν ήδη εκεί και με περίμενε. Αφού φάγαμε, μου είπε ότι ήταν ακριβώς η ώρα - 7.15' - που έκανε τον περίπατο του στο δάσος και με ρώτησε αν ήθελα να πάω μαζί του ώστε να συζητήσουμε περπατώντας. Δέχθηκα με χαρά, αλλά και περιέργεια. Ήθελα να δω πώς περνάει τη ζωή του ένας βετεράνος του πολέμου, 71 χρονών. Σε λίγο βρεθήκαμε σ' ένα όμορφο μονοπάτι και αρχίσαμε να προχωράμε με βήμα ταχύ. Ο Georg όχι μόνο δεν φαινόταν να κουράζεται, αλλά το διασκεδάζει και πολύ. Αρχισε να μου μιλά για τη σπηλιά στο Δίστομο -τη συζήτηση μας τη χθεσινή που δεν είχαμε τελειώσει:

«... Η επιστροφή μας ήταν η προγραμματισμένη, χωρίς κανένα περίεργο συμβάν ή οτιδήποτε άλλο. Έξω μόνο συνέβησαν δύο πράγματα: το πρώτο ήταν, όπως μάθαμε, ότι οι Ιταλοί δεν είχαν παρουσιαστεί στη μονάδα τους και συνεπώς έπρεπε να συμπεράνουμε ότι δεν είχαν βγει από τη σπηλιά. Φυσικά το αναφέραμε στη μονάδα τους, αλλά μέχρι σήμερα αμφιβάλλω αν αυτοί έκαναν τίποτε προκειμένου να τους βρουν. Το δεύτερο ήταν ότι ακριβώς τη στιγμή που βγαίναμε "πέσαμε" επάνω σε κάτι χωρικούς που κουβαλούσαν ξύλα και οι οποίοι σταμάτησαν αμέσως κάνοντας το σταυρό τους, σα να μας έλεγαν πόσο τυχεροί ήμασταν που οι δαίμονες δεν μας κράτησαν εκεί κάτω. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που επισκέφτηκα τη σπηλιά στο

Δίοτομο. Η δεύτερη "εξερεύνηση" έγινε πολύ αργότερα και μάλιστα ήταν το τελευταίο πράγμα που έκανε η ομάδα μας στην Ελλάδα».

Ενώ περπατούσαμε, ο Georg Müller σταμάτησε απότομα σ' ένα ξέφωτο του δάσους, ένα σημείο σχετικά πιο ψηλό, όπου ανέβαινες λίγο ανηφορικά και από εκεί έβλεπες όλο το δάσος και τη λίμνη απέναντι. Ήταν χωρίς αμφιβολία ένα ωραίο μέρος, το οποίο, όμως, αν δεν το ήξερες, δεν θα μπορούσες να το βρεις εύκολα. «Ξέρεις», μου είπε, «όταν θα έλθει η ώρα για το μεγάλο ταξίδι, θα ήθελα να με θάψουν εδώ επάνω. Οι δικοί μου - εννοούσε τους παλιούς συντρόφους του, όσους δηλαδή απ' αυτούς υπήρχαν ακόμη - το ξέρουν, καλό είναι να το ξέρεις και εσύ.». Με εξέπληξε η ψυχρότητα με την οποία το έλεγε. Φαίνεται όμως ότι ήταν στη νοοτροπία των παλαιών αυτών ανθρώπων να τα προετοιμάζουν όλα. Δεν ξανακάναμε κουβέντα γι' αυτό όσο καιρό κάθισα στο ξενοδοχείο του στο Klagenfurt.

Ο περίπατος μας ήταν πολύ καλός και ευχάριστος και κράτησε δύο ώρες περίπου. Δεν μιλήσαμε για τη δεύτερη και τελευταία επίσκεψη του στη σπηλιά του Διοτόμου, παρά μόνο για τους Δελφούς, που για τον Georg ήταν ο πιο εντυπωσιακός ιερός τόπος της Ελλάδος και ο πιο αγαπητός σ' αυτόν. Η φωτογραφία του γραφείου του, που έδειχνε τον ίδιο στη νεότητα του, ήταν από το ναό της Προναίας Αθηνάς που βρίσκεται δίπλα στο δρόμο, απέναντι από την Κασταλία. «Εκεί», άρχισε να μου λέει, «έγινε μία άλλη αποστολή της ομάδας μας που κάλυψε αρκετά σημεία στην περιοχή. Εντύπωση μου έκανε ότι όταν μας ανακοινώθηκε η αποστολή αυτή παρευρίσκονταν, εκτός των συνηθισμένων ανωτέρων μας που μας ενημέρωναν για τα πάντα, και ο Curt Waldheim που ήταν τότε υπολοχαγός, αλλά κυρίως ο στρατηγός Arthur Phleps, που ήταν βέβαια στρατηγός των Waffen SS, αλλά και διοικητής της ορεινής μεραρχίας Prinz Eugen.

«Ο Curt Waldheim (Γενικός Γραμματέας τού Ο.Η.Ε. στις μέρες μας) ήταν μορφωμένος και αναλάμβανε "λεπτές" αποστολές, μάλλον διπλωματικού περιεχομένου, ιδίως προς την ιταλική διοίκηση των ιταλικών στρατευμάτων στην Ελλάδα, στα οποία οι Γερμανοί δεν είχαν καμία εμπιστοσύνη. Ο Waldheim φαίνεται ότι είχε πάντα επιτυχία σ' ό,τι του ανέθεταν, γι' αυτό και είχε κερδίσει την εμπιστοσύνη όλων των ανωτέρων του. Του άρεσε επίσης στον πολύ λίγο ελεύθερο χρόνο του να επισκέπτεται, μ' ένα μικρό στρατιωτικό υδροπλάνο, τη Δήλο, τα Κουφονήσια, τη Λέρο, τους Δελφούς, οδικώς, αλλά και πολλά άλλα σημεία μεγάλου ενδιαφέροντος. Διάβαζε ιστορία, αλλά φαίνεται ότι τον ενδιέφερε η θεωρία της Κοίλης Γης, γι' αυτό και παρευρισκόταν σ' αυτό το briefing. Ο στρατηγός A. Phleps μας είπε να

αποφύγουμε τα λάθη - όπως ήταν το να πάρουμε τους δυο Ιταλούς μαζί μας - και πάνω απ' όλα να προσέχουμε να μην έχουμε τραυματισμούς και οποιουδήποτε άλλου είδους απώλειες, γιατί, όπως δήλωσε, ήμασταν πολύτιμοι για το γερμανικό στρατό και από εμάς εξαρτάτο ένα ολόκληρο πρόγραμμα ερευνών! Όλα τα εφόδια μας περίμεναν ήδη στη μονάδα μας και δεν έμενε παρά η εντολή των ανωτέρων μας για να ξεκινήσουμε!

«Όλη η ιστορία άρχισε όταν κάποιος αξιωματικός του πυροβολικού επισκέφτηκε ένα μεγάλο σπήλαιο ψηλά στο βουνό, το Κωρύκιο Άντρο. Φαίνεται ότι του έκανε μεγάλη εντύπωση και αποφάσισε να περάσει την τριήμερη άδεια του εκεί. Έψαξε καλά το σπήλαιο και, αφού βεβαιώθηκε ότι δεν είχε αφήσει τίποτε χωρίς να το δει, άρχισε να ανεβαίνει προς το δυτικό μέρος του σπηλαιού. Η υγρασία ήταν μεγάλη και το έδαφος πολύ γλιστερό.

«Παρ' όλα αυτά, και χωρίς να έχει καθόλου ορειβατικά εφόδια, κατάφερε να πάει προς το εσωτερικό. Εκεί, κάπου στα αριστερά, επάνω στο τοίχωμα του σπηλαιού ανακάλυψε ο αθεόφοβος μία παλιά επιγραφή - για την οποία ισχυριζόταν ότι ήταν αρχαία - που έλεγε "Παυσανίας καγώ ες Δελφούς"! Κατ' αυτόν, που στην πολιτική του ζωή ήταν καθηγητής τής φιλοσοφίας, δεν υπήρχε αμφιβολία ότι την επιγραφή την είχε γράψει ο ίδιος ο Παυσανίας, ο "περιηγητής" του 2ου αιώνα μ.Χ. Και όχι μόνο αυτό, αλλά πίστευε ότι ο Παυσανίας, γράφοντας τα παραπάνω, εννοούσε ότι χρησιμοποίησε κάποια υπόγεια δίοδο-μονοπάτι από το Κωρύκιο που τον έβγαλε στους Δελφούς.

«Φυσικά, δεν μπορούσε να κάνει τίποτε άλλο παρά, αφού τελείωσε την άδεια του εκεί, να το αναφέρει στους άλλους αξιωματικούς τής μονάδας του. Είχε - σύμφωνα με τα λεγόμενα του - και κάποιες άλλες εμπειρίες σ' αυτό το σπήλαιο: το βράδυ και ενώ κοιμόταν ακριβώς έξω από τη σπηλιά, άκουσε μελωδίες, μουρμουρίσματα και ελαφρά γέλια να έρχονται από το εσωτερικό της. Ξύπνησε, αλλά ήταν τόσο ευχάριστα όλα αυτά που νόμισε ότι ήταν όνειρο και βιάστηκε να κοιμηθεί ώστε να το... συνεχίσει. Έτσι ή κάπως έτσι η ιστορία του έφθασε σ' αυτούς που έπρεπε και εκείνοι, χωρίς να χάσουν καιρό, φρόντισαν να συγκεντρώσουν για μία ακόμη φορά όλη την ομάδα μας.

«Αυτή μας η αποστολή στο Κωρύκιο, για να μην σου λέω πράγματα που ήδη ξέρεις, κατέληξε σε αποτυχία, γιατί όσο και αν ψάξαμε δεν βρήκαμε καμία δίοδο προς το εσωτερικό που να πηγαίνει τόσο μακριά. Από το επάνω σημείο τού σπηλαιού αυτού, οδηγηθήκαμε προς τα δεξιά, δηλαδή

στο αντίθετο σημείο απ' αυτό που είναι οι Δελφοί. Από μία σχετικά στενή τρύπα μπήκαμε μέσα, αλλά αυτή με δυσκολία πήγαινε γύρω στα τρία χιλιόμετρα και στένευε τόσο πολύ που στο τέλος δεν μπορούσαμε να στρίψουμε κανονικά για την επιστροφή και έτσι ο τελευταίος της γραμμής έγινε πρώτος και ο πρώτος τελευταίος. Το μόνο περίεργο καθ' όλη τη διάρκεια της εξερεύνησης του σπηλαιού ήταν ότι επανειλημμένως ακούσαμε ήχους κουδουνιών σαν αυτά που βάζουμε στα κοπάδια των κατσικιών και άλλες τόσες φορές ήχους από αυλό! Υποθέσαμε εκείνη τη στιγμή ότι ήταν κάποιος βοσκός με το κοπάδι του που είχε καθίσει να ξεκουραστεί και ότι η ακουστική του σπηλαιού έφερε τους ήχους μέχρι το σημείο όπου βρισκόμασταν εμείς.

«Μην με κοιτάζεις χαμογελώντας. Τι θέλεις να σου πω; Ότι ήταν ο ίδιος ο Πάνας; Δεν ξέρω, μπορεί! Εκείνη η περιοχή του Παρνασσού είναι οτ' αλήθεια μαγική, οπότε όλα μπορούν να συμβούν! Ένα άλλο σημείο των Δελφών το οποίο ερευνήσαμε ήταν η περιοχή όπου βρίσκεται η Κασταλία πηγή. Εκεί μας παραξένεψε το ότι δεν υπήρχε καμία έξοδος προς την "πίσω" από τους Δελφούς περιοχή, προς αυτό δηλαδή που λέμε "χάσμα".

«Πράγματι, ήταν αδύνατο να περάσει κανείς από κάποιο μονοπάτι ή κάποια δίοδο. Θα έπρεπε να κάνει κανονική ορειβασία σ' εκείνα τα θεόρατα βράχια για να περάσει, αλλά αυτό βέβαια δεν ήταν το θέμα μας, μιας που εμείς ψάχναμε για αρχαία μονοπάτια, μυστικές διόδους και σπηλιές που θα μας οδηγούσαν προς τα κάτω, προς το εσωτερικό της Γης. Μάλιστα, επιμέναμε αρκετά, γιατί είχαμε συνδέσει απόλυτα τους Δελφούς τόσο με την Υπερβορέα, τους τόπους δηλαδή όπου ο Απόλλωνας περνούσε το μισό χρόνο, όσο και με το εσωτερικό της Γης. Γιατί δηλαδή, σκεφτόμασταν, ο Απόλλωνας να μην έκανε τη διαδρομή στο εσωτερικό της Γης, αν φυσικά υπήρχε κάποια δίοδος; Ήμασταν έτοιμοι λοιπόν να πάμε γύρω από την Αράχοβα, κάτω από το Κωρύκιο, να "πιάσουμε" το "χάσμα" των Δελφών από την αρχή του και να αρχίσουμε να περπατάμε καθ' όλο το μήκος του για να δούμε αν θα μας έβγαζε ακριβώς στο μέρος όπου οι τεράστιες πέτρες μάς είχαν κλείσει το δρόμο όταν επιχειρήσαμε ν' ανέβουμε από την Κασταλία. Τότε όμως συνέβη κάτι άλλο.

«Αλλά πριν αρχίσω να σου λέω γι' αυτό, πρέπει να πούμε κάτι περισσότερο για τους Δελφούς. Νομίζω ότι όπως στην αρχαία εποχή έφθαναν αφιερώματα στο χώρο αυτό απ' όλο τον κόσμο, έτσι ακριβώς έπρεπε να γίνεται και σήμερα! Οι Δελφοί είναι το ζωντανό στοιχείο που συνδέει τους Ευρωπαίους με το ένδοξο παρελθόν τους, το παρελθόν εκείνο το καταπλη-

κτικό με τους θεούς, τους γίγαντες καν τη χρυσή εποχή των ανθρώπων. Μετά την καταστροφή - έναν από τους πολλούς κατακλυσμούς που κατέστρεψαν πολιτισμούς και ανθρώπους - οι λίγοι, οι μνημένοι ήλθαν ή, κατά τη γνώμη μου, βγήκαν από τα υπερπόντια καταφύγια τους. Αμέσως λοιπόν ίδρυσαν εκεί, στην Ελλάδα, και πιο συγκεκριμένα στους Δελφούς, τον ομφαλό της Γης, για να θυμούνται όλοι οι κατοπινοί άνθρωποι - μέχρι σήμερα - τον πραγματικό ομφαλό της Γης που τότε, στη χρυσή εποχή της Γης, ήταν στη χώρα των Υπερβορείων!

«Δεν φαίνεται να σου αρέσει και πολύ αυτή η ιδέα, αλλά σε διαβεβαιώνω ότι είναι αληθινή. Εξάλλου, οι Δελφοί στη χώρα σου δεν χάνουν την αυθεντικότητα τους αφού, όπως είπα και παραπάνω, είναι το μόνο ζωντανό υπάρχον σημείο σ' όλο τον κόσμο που μας ενώνει με το παρελθόν μας. Είναι κάτι πολύτιμο για όλους τους "σωστούς" ανθρώπους και πρέπει πρώτα εσείς οι Έλληνες που είστε οι θεματοφύλακες εκείνου του θαυμαστού πολιτισμού να το προσέχετε σαν κόρη οφθαλμού και το ίδιο πρέπει να κάνουμε και όλοι εμείς. Θυμάμαι ότι στα παλιά εκείνα φυλλάδια της Θούλης ανέφεραν τους Δελφούς σαν την ιστορική και αμετάκλητη

Ο υπολοχαγός Curt Waldheim (ο πιο ψηλός από τους τέσσερεις) μαζί με τον A. Phleps (με την τσάντα), διοικητή της 7ης μεραρχίας των Ες Ες (αλτινιστές) Prinz Eugen.

Ο Curt Waldheim (πρώτος από τα δεξιά) με τον αρχηγό της Ε' στρατιάς, στρατηγό Alexander Lohr (με τα γυαλιά).

πνευματική πρωτεύουσα της Ευρώπης και εγώ προσθέτω με βεβαιότητα, πρωτεύουσα του κόσμου όλου!».

Δεν ξέρω αν το παραπάνω ήταν ένα φιλελληνικό ξέσπασμα του Georg. Σίγουρα ήταν, αλλά το πίστευε κιόλας, είμαι σίγουρος γι' αυτό. Είναι, πάντως - πώς να το κάνουμε; - κάτι το θαυμαστό να σου μιλούν έτσι για ένα κομμάτι της Ελλάδος στην... Αυστρία.

Νομίζω ότι είναι πολύ ενδιαφέρον, κάπου εδώ, να διακόψω τον Georg για να αναφέρω τις όποιες αποδείξεις για τους πρώτους εκείνους Δελφούς της ανθρωπότητας στη χώρα των Υπερβορείων:

Το αν κινούμεθα εδώ στο χώρο των μύθων και των θρύλων δεν έχει σημασία, πρέπει κάποτε να τους εντάξουμε και αυτούς στην Ιστορία. Και όπως θα δούμε, σ' αυτό το χώρο έχουμε μάρτυρες τους μεγαλύτερους φιλοσόφους, ιστορικούς και γεωγράφους της αρχαιότητας, που προσπαθούσαν τότε τελείως ελεύθερα να αποκαλύψουν ή να ξανα-αποκαλύψουν την αλήθεια για το μεγάλο παρελθόν της ανθρωπότητας - και αυτό βεβαίως χωρίς θρησκευτική ή κομματική και πολιτικά επιηρεασμένη τοποθέτηση.

Η μελέτη των Υπερβορείων έχει πολύ μεγάλη σημασία για την κατανόηση της εθνικής μας θρησκείας, γιατί στη μυθολογία μας τα κείμενα που τους αφορούν συνδέονται συχνά με τους Δελφούς και τη Δήλο.

Ποιοι είναι λοιπόν αυτοί οι Υπερβόρειοι που μ' έχουν γοητέψει από παιδί και που πρέπει να τους αναζητήσουμε;

Στη μυθολογία μας, ο Βορέας είναι θεός του βόρειου ανέμου και γιος ενός από τους Τιτάνες και της Ηούς. Και ενώ νομίζουμε πως βρισκόμαστε στην πατρίδα μας και στους Έλληνες, ανακαλύπτουμε ξαφνικά πως βρισκόμαστε στους Υπερβορείους, τους ανθρώπους του Βορρά. Για πιο τμήμα του Βορρά όμως πρόκειται; Όπως φαίνεται, για την περιοχή του Πόλου όπου ο "Καύκασος"(:) βρέθηκε με τα "Ριπαία όρη" και γεννήθηκε η Λητώ, η μητέρα του Απόλλωνα.

Ο Καύκασος στο Βορρά! Το ίδιο και η μητέρα τού Απόλλωνα (Αισχύλος, Διονύσιος ο Περιηγητής, Ηρόδοτος, Πλίνιος ο πρεσβύτερος, Πομπώνιος Μέλας, Ευστάχιος, Διόδωρος ο Σικελιώτης - είναι μακρύς ο κατάλογος αυτών των μαρτύρων για τα παραπάνω).

Ο Πλίνιος ο πρεσβύτερος (23-79 π.Χ.) εξιστορεί τα ακόλουθα: «Οι Υπερβόρειοι που ζούσαν πίσω από τα Ριπαία όρη γνώριζαν την ημέρα που διαρκούσε έξι μήνες, κοντά τους βρισκόταν το κέντρο... (ο άξων τού κόσμου) με τους Ισσηδόνες και τους Αριμαπούς. Είναι η χώρα όπου επικρατεί τρομερό κρύο, με χιόνια και πυκνή ομίχλη, σε μια νύχτα που διαρκεί έξι μήνες».

Αυτά τα στοιχεία τα επιβεβαιώνει εξάλλου και ο Πομπώνιος Μέλας ο γεωγράφος: «Στα σύνορα της Ασίας ζούσαν στο φοβερό κρύο οι Σκυῖθες. Πίσω από τα Ριπαία ὄρη έρχονται οι Υπερβόρειοι, ακριβώς κάτω από τον άξονα του ουράνιου στερεώματος».

Ένας άλλος ξακουστός γεωγράφος, ο Πτολεμαίος, μιλά για «τους Αριμασπούς που συναντάμε στο δρόμο από το Νότο προς το Βορρά πριν από τα Ριπαία ὄρη, πίσω από τα οποία ζουν οι Υπερβόρειοι». Ο Ηρόδοτος μας διαβεβαιώνει πως ο τόπος προέλευσης των Αριμασπών δεν είναι οὔτε η Δήλος οὔτε οι Δελφοί, αλλά αποκλειστικά και μόνο η χώρα των Υπερβορείων. Και έρχεται η σειρά του Πυθαγόρα, που μας δίνει άλλες, εξίσου σημαντικές πληροφορίες. Μία από αυτές αναφέρει με βεβαιότητα λαοὺς που κατείχαν την "τέχνη του πετάγματος": «Ο Υπερβόρειος Άβαρις είναι ένας ιπτάμενος θαυματοποιός που με το χρυσό μηρό του ενσαρκώνει τον Υπερβόρειο Απόλλωνα». Αυτό επικυρώνει και ο Εκαταίος ο Μιλήσιος που εξιστορεί πως οι γιοι του Βορέα στη χώρα των Υπερβορείων - ακριβέστερα στα Ριπαία ὄρη - λάτρευαν τον Απόλλωνα και πως τη στιγμή της λατρευτικής λειτουργίας «πετούν κύκνοι που τραγουδούν, αφιερωμένοι στον Απόλλωνα».

Ο Λατίνος ποιητής Κλαυδιανός σε στίχους του αναφέρει: «Όταν ο ωραίος Απόλλωνας επισκέπτεται τους βώμους του στη χώρα των Υπερβορείων και όλα ησυχάζουν στους Δελφούς...».

Ο δελφικός μύθος για την επιδρομή ενός γαλατικού φύλου, λέει ότι όταν οι Γαλάτες επιτέθηκαν εναντίον των Δελφών, δύο δίδυμοι δαίμονες, που εμφανίζονται σαν αδελφοί των Υπερβορείων Παρθένων (οι τάφοι των οποίων υπάρχουν στη Δήλο), ανέλαβαν να φυλάξουν το ιερό.

Ο δε "φίλος" μου Παυσανίας αναφέρει: «Το Μαντείο των Δελφών το ίδρυσαν άνδρες από τη χώρα των Υπερβορείων προς τιμήν τού θεού Απόλλωνα, του πρώτου που τραγούδησε σε εξάμετρο». Συνοψίζοντας τα ανωτέρω, συμπεραίνουμε ότι το Μαντείο των Δελφών ιδρύθηκε από τους Υπερβορείους στη χώρα των Υπερβορείων (εδώ βέβαια το μεγάλο ερώτημα είναι αν με τη λέξη "Υπερβόρειοι" εννοούμε τους προερχόμενους από την Υπερβορέα που δεν υπάρχει πια, δηλαδή τους Έλληνες. Στην περίπτωση αυτή παραδεχόμαστε ότι οι Έλληνες ήλθαν από το Βορρά!). Ο ομφαλός, η ιερή πέτρα στους Δελφούς που συμβόλιζε το κέντρο της Γης, είναι προϊόν ανάμνησης του παλαιού κέντρου, του υπερβορείου, πολύ κοντά στα Ριπαία ὄρη. Οι ομφαλοί αυτοί ήταν κυριολεκτικά "ομφαλοί τής Γης", επειδή βρίσκονταν ακριβώς κάτω από τη Μεγάλη Άρκτο, την οποία

θεωρούσαν "ομφαλό του Ουρανού". Πού βρισκόταν λοιπόν ο παλιός "ομφαλός της Γης"; Πρέπει να βρισκόταν σε μία περιοχή της Γης που γνώρισε το χρυσό αιώνα - πιο βόρεια από τη Γροιλανδία και την εκβολή του Όβιδος στη Σιβηρία. Εδώ συναντάμε ένα μυθικό νησί: την περίφημη Ελιξοία, στη χώρα των Υπερβορείων, όπου γεννήθηκε η Λητώ, η μητέρα του Απόλλωνα. Πού ακριβώς ήταν όμως η Ελιξοία; Ο Εκαταίος ο Μιλήσιος και ο Πλίνιος ο πρεσβύτερος την εντοπίζουν σε έναν τόπο «απέναντι και βόρεια από τη χώρα των Κελτών». Εμείς δεν γνωρίζουμε ακριβώς γιατί ο Ηρόδοτος και ο Αριστοτέλης μιλούν για τα «Ριπαία Όρη, ακριβώς κάτω από τη Μεγάλη Άρκτο, για τον ομφαλό του Ουρανού και τον ομφαλό της Γης».

Επειδή εδώ δεν έχουμε σαφή ιδέα για το χρονικό διάστημα που εξετάζουμε, πρέπει κανονικά να υποθέσουμε ότι εννοούν το χρυσό αιώνα που αναφέρουν όλα τα αρχαία κείμενα, σε μία άγνωστη εποχή πριν από τους παγετώνες!

Στον Ηρόδοτο βρίσκουμε (IV, 32, 35) ένα ακόμη ακριβέστατο στοιχείο σχετικά με το όλο θέμα. Περιγράφει τους Ισσηδόνιους λαούς που κατοικούν πολύ βορειότερα από τη Σκυθία, τους Αριμασπούς και τους Γρίφωνες και εξηγεί: «Έφερναν στους Σκύθες προσφορές τυλιγμένες μέσα σε άχυρο από τους Υπερβορείους, κάθε λαός τους υποδεχόταν από το γειτονικό του λαό και τους προωθούσε παραπέρα ως την Αδριατική Θάλασσα και από εκεί τους έφερναν στο Νότο... ως τη Δήλο».

Ο Πτολεμαίος αναφέρει σχετικά: «Βόρεια της αρκτικής περιοχής απλώνεται ο Υπερβόρειος Ωκεανός». Και ο Διονύσιος ο Περιηγητής: «Στο Βορρά που κατοικούν οι γιοι των πολεμοχαρών Αριμασπών βρίσκεται η Θάλασσα των Πάγων».

Μόνο δύο εκδοχές έχουμε εκ των πραγμάτων. Σύμφωνα με την πρώτη, εκείνος ο περίφημος χρυσός αιώνας "άνθισε" όταν στην περιοχή επικρατούσε ήπιο κλίμα και μπορούσαν να ευδοκιμήσουν, μεταξύ άλλων, και οι μηλιές, γιατί βέβαια οι τυλιγμένες μέσα στο άχυρο προσφορές προς τους Δελφούς δεν ήταν παρά μήλα. Εκεί δηλαδή όπου σήμερα είναι συσσωρευμένος ο πάγος της Αρκτικής επικρατούσε πριν από πάρα, μα πάρα πολλά χρόνια ήπιο κλίμα. Ο Πλούταρχος αναφέρει όμως - και αυτό μας μπερδεύει! - ότι οι προσφορές συνέχιζαν να φθάνουν στην Ελλάδα μέχρι το 450 π.Χ.! Αυτό είναι σίγουρα εκπληκτικό, γιατί το 450 π.Χ., οι παγετώνες ήταν - και μάλιστα από χιλιάδες χρόνια - στο μέρος όπου είναι και σήμερα! Από πού λοιπόν έφθαναν αυτές οι προσφορές των μήλων στην Ελλάδα; Πριν

επιχειρήσω ν' απαντήσω στην πραγματικά "καυτή" αυτή ερώτηση, θα ήθελα να προσθέσω ότι αυτές οι συνεχείς μαρτυρίες των αρχαίων ιστορικών περί της προσφοράς προς τους Δελφούς, ένα πράγμα αποδεικνύουν ατράνταχτα: ότι οι δικοί μας οι Δελφοί, έστω και σαν μνημείο, πάνω απ' όλα, θύμησης του ένδοξου παρελθόντος των ανθρώπων, ήταν εκεί που είναι και σήμερα πριν από πολλές-πολλές χιλιάδες χρόνια!

Ο δεύτερος που αναφέρει ότι συνέχιζαν να έρχονται στην Ελλάδα οι προσφορές από μία χώρα σχεδόν μυθική, όπου δεν υπήρχε τίποτε άλλο παρά πάγοι, παγετώνες, κρύο και ερημιά, ακόμη και το 450 π.Χ. (αν και σε πολλές άλλες μαρτυρίες διαβάζουμε ότι οι προσφορές έφθαναν ακόμη και τον 2ο μ.Χ. αιώνα.) είναι ο Πλάτωνας (428-348 π.Χ.) στην *Πολιτεία* του. Στο έργο του αυτό μιλά για το χρυσό αιώνα σε μία χώρα με ήπιο κλίμα και έναν υπερβόρειο λαό που ανήκει (προσέξτε!) στην ψυχή των Τιτάνων (ήδη δηλαδή συναντάμε τους Τιτάνες-Γίγαντες μίας χαμένης εποχής, για την οποία όμως είμαστε σίγουροι ότι υπήρξε, αφού συναντάμε μαρτυρίες στους Μάγια, στους Τολτέκους και σε άλλους πολιτισμούς). Πέρα απ' όλες αυτές τις μαρτυρίες, ο χρυσός αιώνας, τα μήλα κ.λπ. γίνονται "επιτυχία" ακόμη και στη *Βίβλο*, όπου έχουμε χρυσό αιώνα (παράδεισο, ήπιο κλίμα, ευτυχία), οπωσδήποτε... μήλα, αλλά και το ότι ο μυθικός Αδάμ ήταν... γίγαντας! Αυτά τα στοιχεία βλέπουμε ότι υπάρχουν παντού.

Και ερχόμαστε στη δεύτερη εκδοχή. Μήπως αυτή η μυθική χώρα με το ήπιο κλίμα και τις μηλιές είναι εκεί ακόμη και σήμερα;

Μήπως είναι αυτή η χώρα με τα ζωηρά χρώματα, τα ποτάμια, τις λίμνες και το πολύ πράσινο;

Μήπως είναι η χώρα που βρίσκεται πίσω από τον πόλο, το κέντρο του μεγάλου άγνωστου;

Και βέβαια μιλάω για την Κοίλη Γη!

Η ομάδα του Georg ήταν έτοιμη την άλλη ημέρα να ξεκινήσει, κάνοντας το γύρο από την Αράχοβα για να "πιάσει" το λεγόμενο "χάσμα" των Δελφών από την αρχή, όταν συνέβη εκείνο που έλεγα πριν μιλήσουμε για το παλαιό Μαντείο των Δελφών.

Οι αρχαιολογικές υπηρεσίες των Γερμανών στην κατεχόμενη Ελλάδα συνεργάστηκαν με τους Έλληνες αρχαιολόγους σε όλες τις ανασκαφές που έγιναν την εποχή εκείνη. Μάλιστα, στο περιοδικό του στρατού, *Signal*, αρκετές φορές δημοσιεύτηκαν φωτογραφίες της συνεργασίας αυτής. Και μερικοί από τους Γερμανούς αρχαιολόγους είχαν εργαστεί στην Ελλάδα και

προ του πολέμου. Στους Δελφούς, οι εργασίες είχαν ελαττωθεί κατά πολύ και μόνο μερικές αναστηλώσεις λάμβαναν χώρα την εποχή στην οποία αναφερόμαστε (στις αρχές του 1943).

Η ορειβατική και σπηλαιολογική ομάδα είχε ενημερωθεί από έναν Γερμανό αρχαιολόγο που υπηρετούσε σαν αξιωματικός και ο Georg είχε εκπλαγεί όταν του είχε πει για την ύπαρξη της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής στην περιοχή. Του έκανε εντύπωση το ότι οι Γάλλοι, 45 χρόνια μετά την ίδρυση της σχολής, εξακολουθούσαν να έχουν ένα καλά συντηρημένο κτίριο, το καλύτερο της περιοχής, και να μένουν εκεί - ξεπλάγη όμως ακόμη περισσότερο όταν του είπα ότι οι Γάλλοι εξακολουθούν να βρίσκονται στο χώρο των Δελφών ακόμη και σήμερα και μάλιστα ότι το κέντρο τους έχει μεγαλώσει - και το ότι, ενώ οι Έλληνες ήταν συνεργάσιμοι, οι Γάλλοι, που στο κάτω-κάτω ήταν σύμμαχοι τους (κυβέρνηση του Βισί, στρατάρχης Πεταίν), ήταν ψυχροί και δύσκολα συζητούσαν μαζί τους. Ο αξιωματικός τούς ρώτησε πού υπήρχε το περισσότερο ενδιαφέρον - δεν είχε επισκεφτεί ποτέ πριν τη χώρα μας - και του είπαν στον αρχαιολογικό χώρο. Όταν τους ρώτησε για το μέρος κάτωθεν του δρόμου, στο ναό της Προναίας Αθηνάς, του δήλωσαν αμέσως ότι δεν παρουσίαζε κανένα απολύτως ενδιαφέρον, γεγονός που θεώρησε παράξενο: πώς δηλαδή συνάδελφοι αρχαιολόγοι ήταν τόσο αρνητικοί για έναν εγνωσμένως σημαντικό αρχαιολογικό χώρο; Αν αυτό ήταν μια φορά περίεργο για τον Γερμανό αρχαιολόγο αξιωματικό, για τον Georg ήταν δύο!

Τόσο πολύ παραξενεύτηκε που, αφού αναφέρθηκε στους προϊσταμένους του, πέτυχε την αναβολή της εξερεύνησης που είχαν προγραμματίσει προκειμένου να δουν την επομένη κιόλας το χώρο της Προναίας Αθηνάς.

Πρωί-πρωί λοιπόν την άλλη ημέρα, η ομάδα των Γερμανών ήταν κιόλας στον παραπάνω χώρο!

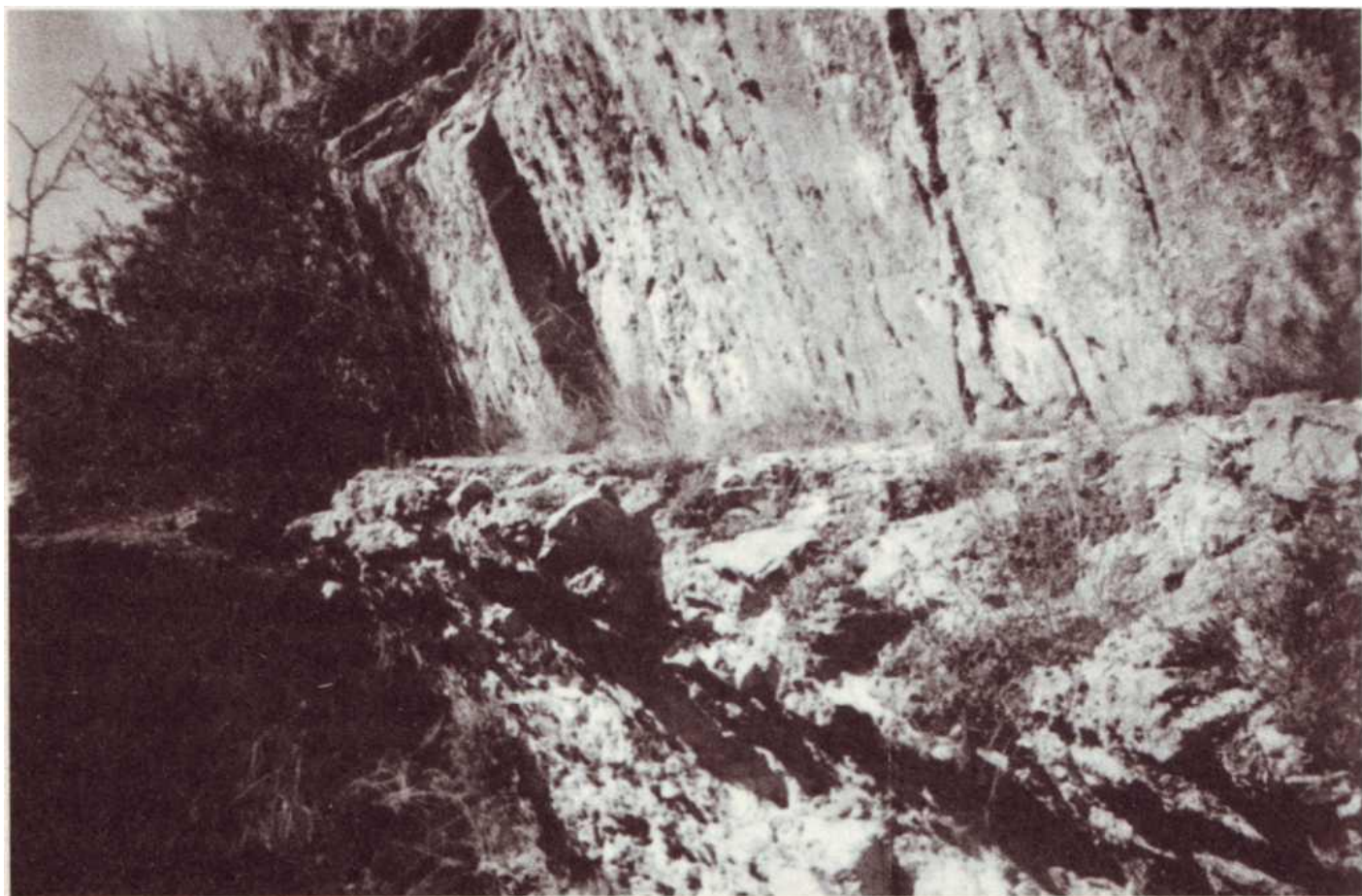
Από εξερευνητικής πλευράς, όπως διαπίστωσαν πολύ γρήγορα, δεν υπήρχε τίποτε, εκτός βέβαια από εκείνο το πηγάδι - για την ακρίβεια, που έμοιαζε με πηγάδι. Μην έχοντας τι άλλο να κάνουν, πήγαν να του ρίξουν μία ματιά. Δυστυχώς, είχε μερικά μέτρα βάθος και μετά ήταν κλειστό. Διαπίστωσαν όμως ότι ήταν πολύ προσεγμένα... κλειστό. Είχε λίγα μπάζα, ως επί το πλείστον χώματα και χόρτα, αλλά κάτω από αυτά φαινόταν να έχει κάτι άλλο. Αποφάσισαν λοιπόν να ρίξουν μία ματιά εκεί. Σε περίπου δύο ώρες είχαν βγάλει τα μπάζα - όχι χωρίς δυσκολία - και από κάτω φάνηκαν ξύλα που έκλειναν το στόμιο σε ένα βάθος πέντε μέτρων, ερμητικά από άκρη σε άκρη. Όλοι κοίταζαν χαμογελώντας τον Georg και εκείνος τους

Πάνω από τους Δελφούς, στην αρχή τον χάσματος.

είπε να βγάλουν τα ξύλα. Για να γίνει αυτό, έπρεπε να σκάψουν γύρω-γύρω από τα ξύλα, γιατί ήταν χωμένα αρκετά βαθιά. Τα ξύλα ήταν πολύ γερά και θύμιζαν το πάχος και την αντοχή αυτών που χρησιμοποιούν για να στερεώσουν επάνω τους τις σιδηροτροχιές των τρένων.

Με τα πολλά, το πρώτο ξέφυγε από τη θέση του και από κάτω φάνηκε η έκπληξη: υπήρχαν παλαιές σιδερένιες μπάρες που φυσικά έκλειναν μία είσοδο προς τα κάτω. Με δυο-τρεις πέτρες που έπεσαν μέσα στο "πηγάδι" δεν φάνηκε να έχει ούτε στάλα νερού. Όταν αφαίρεσαν όλα τα ξύλα, φάνηκε ότι υπήρχε στη μέση της σιδερένιας κατασκευής μία πορτούλα με ένα λουκέτο, κατασκευή φανερά πολύ παλαιότερη εκείνης των ξύλων. Ο Georg δεν αμφέβαλλε καθόλου ότι αυτή η τελευταία κατασκευή με τα μπάζα ήταν δουλειά της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής, ενώ η παλαιότερη μπορεί να ήταν και αποτέλεσμα των πρώτων ανασκαφών εκεί στις αρχές του αιώνα - ποιος ξέρει; Το λουκέτο άνοιξε εύκολα, αλλά πριν το κάνουν αυτό κάλεσαν τυπικά τον Έλληνα επικεφαλής του αρχαιολογικού χώρου για να παρευρίσκεται. Αυτός δεν φάνηκε να γνωρίζει κάτι το σχετικό ή έστω δεν έδειξε ότι γνώριζε τίποτε. Γύρω στις δώδεκα το μεσημέρι, η

Το χάσμα των Δελφών.

πορτούλα ήταν ανοιχτή, περιμένοντας τους "εξερευνητές". Αυτοί σε λίγο είχαν χαθεί από προσώπου Γης.

Κατεβαίνοντας, βρήκαν παλιά σιδερένια σκαλοπάτια από ράβδους, σε σχήμα "Π", χωμένα στον τοίχο. Ήταν μία κλασική κατασκευή αυτού του αιώνα ή και του περασμένου, που χρησιμοποιούσαν για την κάθοδο σε πηγάδια για καθαρισμό ή οτιδήποτε άλλο. Η κάθοδος ήταν εύκολη, αλλά από εκεί που βρίσκονταν έβλεπαν ήδη τον πυθμένα του πηγαδιού που δεν ήταν πολύ πιο κάτω. Φθάνοντας στο τέρμα, είδαν ότι υπήρχε ένα τούνελ μέσα στο μεγάλο μονοκόμματο βράχο που πήγαινε βορειοανατολικά. Αυτό ήταν άνετο και μπορούσαν να προχωρήσουν δυο μαζί, αλλά το ύψος του ήταν τέτοιο που ένας άνθρωπος πάνω από 1.70 μ. έπρεπε να σκύβει, τουλάχιστον σ' αυτό το μέρος του τούνελ. Προχώρησαν περίπου δέκα μέτρα και υπολόγισαν ότι κατευθύνονταν στον κυρίως αρχαιολογικό χώρο, περνώντας κάτω από το δρόμο. Μετά απ' αυτά τα πρώτα μέτρα, το τούνελ φαινόταν να έχει δύο διαδρομές, η μία προς τα αριστερά και η άλλη συνέχιζε ευθεία.

Το βάθος από την επιφάνεια ήταν περίπου 10-12 μέτρα, η ατμόσφαιρα

ήταν δροσερή, το τούνελ φαινόταν να έχει χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν και ήταν όλο από πέτρα, χωρίς ίχνος από χώμα, σκόνη ή υγρασία. Αφού συνεννοήθηκαν, αποφάσισαν πρώτα να πάνε προς τα αριστερά, γιατί τους φαινόταν ότι αυτή η πλευρά ή εκεί που οδηγούσε ήταν η πλέον άγνωστη. Η άλλη, είχαν πειστεί πως δεν μπορούσε παρά να πήγαινε προς τον κυρίως αρχαιολογικό χώρο, όπως είπα παραπάνω. Προχωρούσαν ελαφρώς κατηφορικά, χωρίς εμπόδια, με το φως των φαναριών. Δεν υπήρχαν σταλαγμίτες ή σταλακτίτες. Ήταν ένα τεχνητό μονοπάτι με πολλές μικρές στροφές, που όμως οδηγούσε προς την ίδια σταθερή διεύθυνση. Φαίνεται ότι οι κατασκευαστές είχαν ακολουθήσει κάποια ίσως παλαιά τεχνική για να αποφύγουν διάφορες δυσκολίες ή τους τεράστιους, πιο συμπαγείς βράχους, που πιθανώς να ήταν ακατόρθωτο να διαπεράσουν.

Κατά τον ίδιο τρόπο, προχώρησαν αρκετά, ίσως και πεντακόσια μέτρα, και πλέον άρχισαν ν' ανηφορίζουν. Βρήκαν κάποια παμπάλαια σκαλοπάτια στο βράχο και επίσης ένα πρεβάζι πάνω στο οποίο υπήρχε πλήθος από πήλινα λυχναράκια, αυτά που λέμε λαδολύχναρα. Είχαν όμως και μια έκπληξη: πάνω από το πρεβάζι, δεξιά και αριστερά, υπήρχαν κλασικοί ελληνικοί μαϊανδροί σε γαλάζιο και χρυσό χρώμα, οι οποίοι από κοντά φάνηκε ότι ήταν ψηφιδωτό. Επρόκειτο για κεφαλές ανδρών - δεν μπορούσαν όμως να ξεχωρίσουν ποιοι ήταν. Πολύ-πολύ αργότερα ο γράφων θα εύρισκε ότι ανήκαν στον Απόλλωνα και τον Ηρακλή! Σιγά-σιγά τα σκαλοπάτια άρχισαν να έχουν και κουπαστή και έδειχναν σαφέστατα ότι οδηγούσαν κάπου, πιθανότατα στο τέλος της διαδρομής.

Πράγματι, παρόλο που το σκοτάδι ήταν βαθύ, λίγο πιο κάτω είδαν κάποια ανταύγεια, κάτι σαν φως. Σε λίγο, τα τελευταία σκαλοπάτια έφεραν την ομάδα πίσω από κάποιες μπάρες που είχαν και αυτές, όπως και προηγουμένως στο "πηγάδι", μία κανονική πόρτα, ασφαλισμένη με κάποιο παλιό λουκέτο. Αυτό δεν ήταν εμπόδιο και, βγαίνοντας σε μία σκοτεινή υπόγεια αίθουσα με πάτωμα το χωμάτινο έδαφος, βρήκαν πως ακριβώς δίπλα από την πόρτα από την οποία είχαν βγει υπήρχε ένα κομμάτι βράχου ενδιάμεσα και αμέσως μετά ένα άλλο άνοιγμα με μπάρες που πήγαινε, πάλι με σκάλες, προς τα κάτω, όπως το τούνελ απ' όπου μόλις προ ολίγου είχαν βγει. Σκέφτηκαν πρώτα να δουν τι ήταν αυτή η αίθουσα και περισσότερο πού οδηγούσε. Και αυτή η αίθουσα είχε σκαλοπάτια που ανέβαιναν σε ένα υπόγειο - όπως έδειχνε - κατοικημένου μέρους. Η έκπληξη τους ήταν μεγάλη όταν κατέληξαν στη μικρή αίθουσα υποδοχής του παλαιού ξενοδοχείου Βουτζάς! Ο ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου ήξερε βέβαια για την ύπαρξη

των σιδεριών, αλλά ποῦ οδηγούσε το τούνελ δεν είχε ιδέα. Ακόμη και τα κλειδιά από τα λουκέτα είπε ότι τα είχε η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή!

Στην επιστροφή για την άλλη είσοδο, ακολούθησαν την ίδια τακτική και, αφού περπάτησαν αρκετά, βγήκαν σε μία έξοδο που είχε κάτι σαν παμπάλαια ξύλινη πόρτα. Όλη η διαδρομή ήταν πολὺ κατηφορική και γι' αυτό πολλές φορές υπήρχαν σκαλοπάτια για να διευκολύνουν την κάθοδο - ή την άνοδο, αναλόγως - πάλι με πολλές απότομες στροφοῦλες, σ' ένα μονοπάτι φιδίσιο, λες και ήταν ο μυθικός Πῦθωνας, το ιερό φίδι των Δελφών. Ευτυχῶς που υπήρχε αυτή η παμπάλαια ξύλινη πόρτα, ειδάλλως η ομάδα θα έπεφτε σε ένα βάραθρο περίπου πενήντα μέτρων. Πράγματι, το κατηφορικό μονοπάτι από το ξενοδοχείο τους είχε οδηγήσει στα μισά του βάραθρου κάτω από τους Δελφοῦς, από τον πυθμένα του οποίου περνούσε ο ποταμός Πλείστος. Στηριζόμενοι στα πλαϊνά βράχια ἔξω από την πόρτα, είδαν αρχαίες σμιλεῦσεις δεξιά και αριστερά, αλλά, τουλάχιστον τότε, δεν κατανόησαν περί τίνος επρόκειτο. Θεώρησαν ότι δεν υπήρχε λόγος να επιχειρήσουν να κατέβουν προς τα κάτω, γι' αυτό, αφού έκλεισαν όσο μπορούσαν την πόρτα, πήραν το δρόμο τῆς επιστροφῆς που τους ἔφερε ασφαλέστατα στη μικρούλα αίθουσα του ξενοδοχείου. Δεν ἔμενε πλέον παρά να ακολουθήσουν την υπόγεια δίοδο που φαινόταν να πηγαίνει ευθεία προς τα επάνω και απέναντι από το "πηγάδι" προς τον κυρίως αρχαιολογικό χώρο.

Απ' ό,τι μου ἔλεγε ο Georg, αν όλες οι ἑρευνες κατά τη διάρκεια του πολέμου επικεντρώνονταν στην Ελλάδα και όχι στις άλλες χώρες, θα ἔβρισκαν πολὺ περισσότερα πράγματα σχετικά με το παρελθόν της ανθρωπότητας, πιθανῶς μέσα απ' αυτές τις διόδους που φαινόταν να υπάρχουν παντού και τη σωστή εκείνη που πήγαινε πραγματικά προς τα ενδότερα. Γιατί, ὅσον αφορούσε αυτούς, το θέμα δεν ήταν αν υφίστατο Κοίλη Γη, αλλά πού θα ἔβρισκαν την οδὸ που θα τους οδηγούσε προς τα εκεί! Από συζητήσεις με τους επιστήμονες που τους συνόδευαν, ἤξερε ότι το επίκεντρο των ερευνών ήταν οι πόλοι, η ευρύτερη περιοχή τοῦ Θιβέτ και τέλος κάποιες χώρες τῆς Ευρώπης - οι οποίες αναφέρθηκαν πιο πάνω. Για κάποιο λόγο που δεν μπορούσε να εξηγήσει, πίστευε ότι ο συνδυετικός κρίκος μεταξύ του παρελθόντος τῆς ανθρωπότητας και τῆς Κοίλης Γῆς ήταν η περιοχή - ηπειρωτική, αλλά και νησιωτική - τῆς Ελλάδας.

Την επομένη το πρωί, μπήκαν πάλι από το "πηγάδι" στην περιοχή τῆς Προναίας Αθηνάς, ἔφθασαν χωρίς κόπο στο σημείο όπου είχαν πάρει το αριστερό μονοπάτι και προχώρησαν ευθεία. Το ἔδαφος, η ατμόσφαιρα, οι τεράστιοι βράχοι που φαινόταν ότι περνούσαν ανάμεσα τους ἔμοιαζαν

ακριβώς με τη διαδρομή που είχαν ακολουθήσει την προηγούμενη ημέρα. Δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερες δυσκολίες, εκτός από το μέσο της διαδρομής, όταν αναγκάστηκαν να χρησιμοποιήσουν σκοινιά προκειμένου να κατέβουν και μετά ν' ανέβουν από την άλλη μεριά σ' ένα υπόγειο ρήγμα βάθους οκτώ μέτρων από το σημείο όπου βρίσκονταν. Αυτό προσωρινά τους "έκοψε" το δρόμο. Εκτεινόταν δε δεξιά και αριστερά τους σαν ένα αρκετά μεγάλο χαντάκι που έμοιαζε με ποταμό χωρίς νερό. Η οροφή ήταν αυτή τη φορά αρκετά ψηλή και μπορούσαν να προχωρούν άνετα, ενώ υπήρχαν ίχνη καπνιάς ή μαυρίσματος. Βρήκαν - τουλάχιστον τρεις φορές και κατόρθωσαν να τους παρατηρήσουν - σμιλευμένους αριθμούς, για τους οποίους οι συνοδεύοντες επιστήμονες έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον: ήταν κατά σειρά οι αριθμοί 875, 1.988 και 779.

«Δεν καταλάβαμε», συνέχισε να μου λέει ο Georg, «αν οι αριθμοί αυτοί σήμαιναν κάτι γι' αυτούς, αλλά έτσι κι αλλιώς, εκτός από τις διαδρομές, πάντοτε κατέγραφαν όλα όσα έβρισκαν στο δρόμο τους.

«Όχι πολύ αργότερα, άρχισε να φαίνεται καθαρά το φυσικό φως τής ημέρας και σε λίγο, αφού περάσαμε μία μικρή ανηφόρα, αρχίσαμε να βγαίνουμε στην επιφάνεια. Η περιοχή ήταν τελείως άγνωστη σε εμάς. Δεν υπήρχαν ούτε αρχαία κτίσματα ώστε να υποθέσουμε ότι βρισκόμασταν στον αρχαιολογικό χώρο όπως περιμέναμε, αλλά ούτε και κάποια άλλα σημάδια, αρχαία ή νέα, που να μας βοηθούν να προσανατολιστούμε. Σκεφτήκαμε όλοι ότι μάλλον είχαμε βγει στο πίσω μέρος της Κασταλίας πηγής, πίσω δηλαδή από εκεί που δεν μπορούσαμε να προχωρήσουμε, επειδή μας εμποδίζαν οι τεράστιες πέτρες. Να λοιπόν που η αρχική μας σκέψη ότι θα έπρεπε να υπάρχει μία διόδος, ένα πέρασμα προς το άλλο μέρος ήταν σωστή. Βέβαια, ήμασταν μέσα πλέον στο "χάσμα" των Δελφών, εκεί ακριβώς όπου σχεδιάζαμε να πάμε, κάνοντας το γύρο από την Αράχοβα και αρχίζοντας να κατεβαίνουμε το φαράγγι-χάσμα για να φθάσουμε σ' εκείνο ακριβώς το σημείο όπου μας είχαν σταματήσει οι βράχοι ή μάλλον από την άλλη πλευρά.

«Σκεφτόμασταν τι να κάνουμε: να συνεχίσουμε προς τα επάνω ή να θεωρήσουμε ότι η αποστολή μας είχε τελειώσει; Την απάντηση μας την έδωσε μία άλλη ανακάλυψη που έγινε λίγο πιο μακριά και προς τα αριστερά μας: βρεθήκαμε αρκετά τυχεροί όταν, εγκαίρως, ανάμεσα στα γιγαντιαία χόρτα και τους θάμνους, παρατηρήσαμε ένα γιγαντιαίο σπηλαιοβάραθρο που, ποιος ξέρει, πόσο βαθύ ήταν. Δεν φαινόταν καν το βαθύτερο εσωτερικό του! Ήταν ένα άριστα, φυσικά κρυμμένο σπηλαιοβάραθρο, που δύο τρόποι

υπήρχαν για να το ανακαλύψει κανείς: ή από τύχη, όπως εμείς τώρα, ή αν κάποιος γκρεμιζόταν μέσα! Από ό,τι μπορούσαμε να δούμε, η κατάβαση θα ήταν πολύ δύσκολη και χρειαζόμασταν πολύ περισσότερα εφόδια, αλλά και καινούριες οδηγίες από τους ανωτέρους μας ».

Το πρωί της επομένης μάς βρήκε πάλι στο μικρό εστιατόριο του ξενοδοχείου να παίρνουμε το πρωινό μας. Στη συνέχεια, ο Georg με φώναξε στο γραφείο του όπου το προηγούμενο βράδυ είχε ψάξει και είχε βρει ένα δερμάτινο μπαουλάκι γεμάτο με έγγραφα, γράμματα και αναφορές σχετικά με τις δραστηριότητες της ομάδας του που μετείχε σ' αυτές τις έρευνες, αλλά και από δραστηριότητες άλλων ερευνητικών ομάδων σε άλλα μέρη του κόσμου. Το κωδικό όνομα αυτών των επιχειρήσεων ήταν Edelweiss. Φαίνεται ότι τα παλιά μέλη, οι ορειβάτες, οι σπηλαιολόγοι, οι επιστήμονες, οι μηχανικοί και οι βιολόγοι, όσοι δηλαδή ήταν ακόμη εν ζωή, όταν υπήρχε ευκαιρία συναντιόντουσαν και τα έλεγαν. Σιγά-σιγά συνειδητοποίησα ότι ο Georg, όπως και οι συνάδελφοι του, ποτέ δεν έχασε την πίστη του σχετικά μ' αυτό που έψαχναν τότε. Έτσι εξηγούνται οι μετά τον πόλεμο συναντήσεις τους και οι... εκδρομές που έκαναν στη δεκαετία του '50 για «υποθέσεις ατέλειωτες», όπως χαριτωμένα έλεγε ο οικοδεσπότης μου.

Μου είπε ότι οι υπηρεσίες των Συμμάχων έκαναν τα πάντα και πάντοτε με υψίστη προτεραιότητα να μάθουν σχετικά με τις παραπάνω έρευνες της Edelweiss και τα αποτελέσματά τους. Δεν είχαν όμως επιτυχία για τον άλφα ή το βήτα λόγο. Μερικά από αυτά τα έγγραφα ήταν τόσο σημαντικά που ακόμη και τότε (1986) θα ήθελαν να τα έχουν στα χέρια τους. Έβλεπα και κατανοούσα ότι κάτι ήθελε να μου πει σχετικά, αλλά δεν μπορούσα να καταλάβω τι. Αρχισα όμως να προαισθάνομαι ότι ήταν κάτι πολύ σοβαρό. Η λϋτρωση ήρθε και η αγωνία μου τελείωσε δέκα λεπτά αργότερα, όταν μου ζήτησε αυτά τα χαρτιά, το περιεχόμενο δηλαδή του μικρού μπαούλου, να... τα πάρω εγώ φευγοντας!

Η έκπληξη μου ήταν μεγάλη και όταν τον ρώτησα μου είπε ότι όλοι οι παλαιοί σϋντροφοί του ήταν πλέον πάνω από εβδομήντα χρονών και επειδή ένα ταξίδι - το μεγάλο ταξίδι - ήταν κάτι παραπάνω από πιθανότητα, δεν ήθελε με κανέναν τρόπο αυτά τα χαρτιά να πέσουν σε "ακατάλληλα" χέρια. «Είμαι σίγουρος», πρόσθεσε, «ότι εσϋ θα τα διαφυλάξεις με τον καλύτερο τρόπο, αλλά και θα κάνεις ό,τι μπορείς για να τελειώσεις κάποιες "εκδρομές και υποθέσεις ατέλειωτες"! Και κάτι ακόμη: μερικά απ' αυτά τα έγγραφα και τις αναφορές - δέκα με δεκαπέντε - αφορούν στη χώρα σου και αυτό είμαι σίγουρος ότι σ' ενδιαφέρει πολύ. Όπως, για παράδειγμα, οι αποδεί-

ξεις υπάρξεως κάποτε(;) στην Ελλάδα... νανικών φυλών(!) ή ακόμη το ακριβές σημείο της εξαφάνισης του φίλου μου του Χανς, που στον είχα αναφέρει πιο πάνω! Σε συμβουλεύω να βγάλεις ένα αντίγραφο από όλα, τα αυθεντικά να τα κρύψεις στα σίγουρα, αλλά και τα αντίγραφα να μην τα έχεις όλα μαζί για λόγους ασφαλείας ».

Εγώ φυσικά είχα μείνει άναυδος! Πρώτα για την εμπιστοσύνη που μου έδειχνε και κατόπιν για τα θαυμαστά που μου είπε ότι αυτά τα χαρτιά περιείχαν. Ήθελα πάρα πολύ να συνεχίσω τουλάχιστον αυτές τις "ατέλειωτες υποθέσεις" στην Ελλάδα και ανυπομονούσα να διαβάσω αυτά τα χαρτιά. Με πρόλαβε ο Georg, που μου είπε πως θα έχω καιρό να τα διαβάσω όταν με το καλό φτάσω στην Ελλάδα. Προς το παρόν, είχαμε να πούμε ακόμα πολλά! Ήταν σίγουρα η στιγμή που η σκυτάλη άλλαζε χέρια...

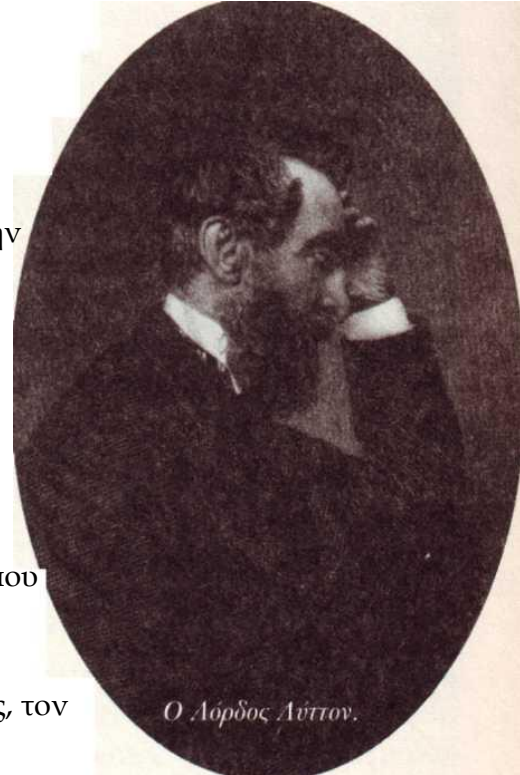
Διακοπή για μια Κάθετη Εισαγωγή στην Κοίλη Γη!

ΥΠΟΓΕΙΑ ΤΟΥΝΕΛ ΚΑΙ ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΙ, ΣΠΗΛΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΑΣΙΑ έπαιξαν ένα μυστηριώδη ρόλο σ' όλους τους αρχαίους πολιτισμούς, κάτι που εμείς ανακαλύψαμε σήμερα, ενώ σε άλλους ίσως να ήταν ήδη γνωστό αυτό πριν από πολλές χιλιάδες χρόνια. Μία αρχαία παράδοση των Ινδουιστών μιλάει για ένα μεγάλο νησί απaráμιλλης ομορφιάς, που πριν από πολλές χιλιάδες χρόνια βρισκόταν στη μέση μίας μεγάλης θάλασσας στην Κεντρική Ασία, βόρεια των Ιμαλαΐων. Μία ανθρώπινη φυλή μίας χρυσής εποχής έμενε σ' αυτό το νησί. Η μόνη επικοινωνία που είχαν αυτοί οι άνθρωποι με την ηπειρωτική γη ήταν διαμέσου υπογείων διαδρομών μήκους πολλών εκατοντάδων χιλιομέτρων. Αυτά τα τούνελ, οι έξοδοι τους, βρίσκονταν σε ερειπωμένες παλαιές πόλεις της Ινδίας, έδρες παλαιών πολιτισμών, όπως η Ελλόρα, η Ελεφαντίνη και η Αγιάντα.

Μεταξύ των μογγολικών φυλών τής εσωτερικής Μογγολίας, ακόμη και σήμερα υπάρχουν παραδόσεις για υπόγεια τούνελ και κόσμους που ακούγονται σαν παραμύθια, σαν μυθιστορήματα επιστημονικής φαντασίας. Μία από αυτές λέει ότι όλοι αυτοί οι υπόγειοι διάδρομοι οδηγούσαν σ' έναν υπόγειο κόσμο που βρισκόταν στην περιοχή της Τντον Καρς. Ήταν η περίφημη Αγκάρθα. Η παράδοση συμπληρώνει ότι ένας λαβύρινθος από τούνελ και υπόγειες διαδρομές συνδέει την Αγκάρθα με άλλους υπόγειους κόσμους. Ιερείς τού Θιβέτ λένε ότι στην αμερικανική ήπειρο, σε ένα σύμπλεγμα υπογείων σπηλαίων, ζουν άνθρωποι ενός αρχαίου κόσμου, οι

οποίοι γλύτωσαν από έναν τρομερό κατακλυσμό πολλές χιλιάδες χρόνια πριν. Παντού, σ' όλη τη Γη, υπάρχουν παραδόσεις υπόγειων κόσμων. Αυτοί οι κόσμοι φωτίζονται από ένα φως που όχι μόνο ευνοεί την ανάπτυξη της απαραίτητης για την τροφή χλωρίδας, αλλά εξασφαλίζει και την άριστη υγεία των κατοίκων, οι οποίοι ζουν χωρίς ενοχλήσεις διπλάσια χρόνια απ' ό,τι ζουν αυτοί της επιφάνειας!

Όλοι αυτοί οι θρύλοι, οι παραδόσεις και οι μύθοι της ιστορίας των ανθρώπων φαίνεται ότι είχαν προετοιμάσει τους κατοίκους της Γης, ώστε να δεχτούν με ενθουσιασμό ένα μάλλον μικρό έργο που κυκλοφόρησε το 1871. Το όνομα του συγγραφέα του ήταν Λόρδος Λύττον. Ένας πολύ δημοφιλής συγγραφέας της βικτωριανής Αγγλίας, τον

Ο Λόρδος Λύττον.

οποίο θυμούνται ακόμα και σήμερα, αλλά από ένα άλλο βιβλίο του με τίτλο *Οι Τελευταίες Ημέρες της Πομπηίας*. Έγραψε και άλλα βιβλία που έγιναν αγαπητά και γνωστά, κανένα όμως από αυτά δεν έμοιαζε με εκείνο που είχε τον περίεργο τίτλο *Η Φυλή που θα μας Διαδεχθεί*. Κατά έναν επίσης περίεργο τρόπο το βιβλιαράκι αυτό είναι αρκετά σπάνιο και μόνο οι δημόσιες βιβλιοθήκες μπορεί ίσως να έχουν ένα αντίτυπο.

Το δικό μου βιβλίο, που το βρήκα κατά τύχη σε ένα επαρχιακό βιβλιοπωλείο στο Dorset στη Ν. Αγγλία, μου έκανε εντύπωση γιατί δεν είχε στο παλιό δερματόδετο ντύσιμο του τον τίτλο ή τίποτε άλλο, παρά μόνο μία περίεργη λέξη με κεφαλαία γράμματα: *ΒΡΥΛ*. Αυτή και μόνο η λέξη με έκανε να σηκώσω το σκονισμένο και φθαρμένο βιβλιαράκι, ή μάλλον τομί-διο, γιατί δεν είχα ιδέα τότε (στις αρχές της δεκαετίας του '70) περί τίνος επρόκειτο. Η έκπληξη μου ήταν μεγάλη όταν, αφού το άνοιξα, βρήκα αυτό που ζητούσα επίμονα για χρόνια ολόκληρα: ήταν το βιβλίο *Η Φυλή που θα μας Διαδεχθεί* (*The Coming Race*) του Λόρδου Λύττον, έκδοση 1911. Γυρίζοντας πίσω στην έδρα μου, στο Bornemouth, με το τρένο, άρχισα να το περιεργάζομαι και "έπεσα" πάνω σε μία σελίδα που φαινόταν ότι είχε χρησιμοποιηθεί περισσότερο από τις άλλες, δηλαδή ο παλιός ιδιοκτήτης

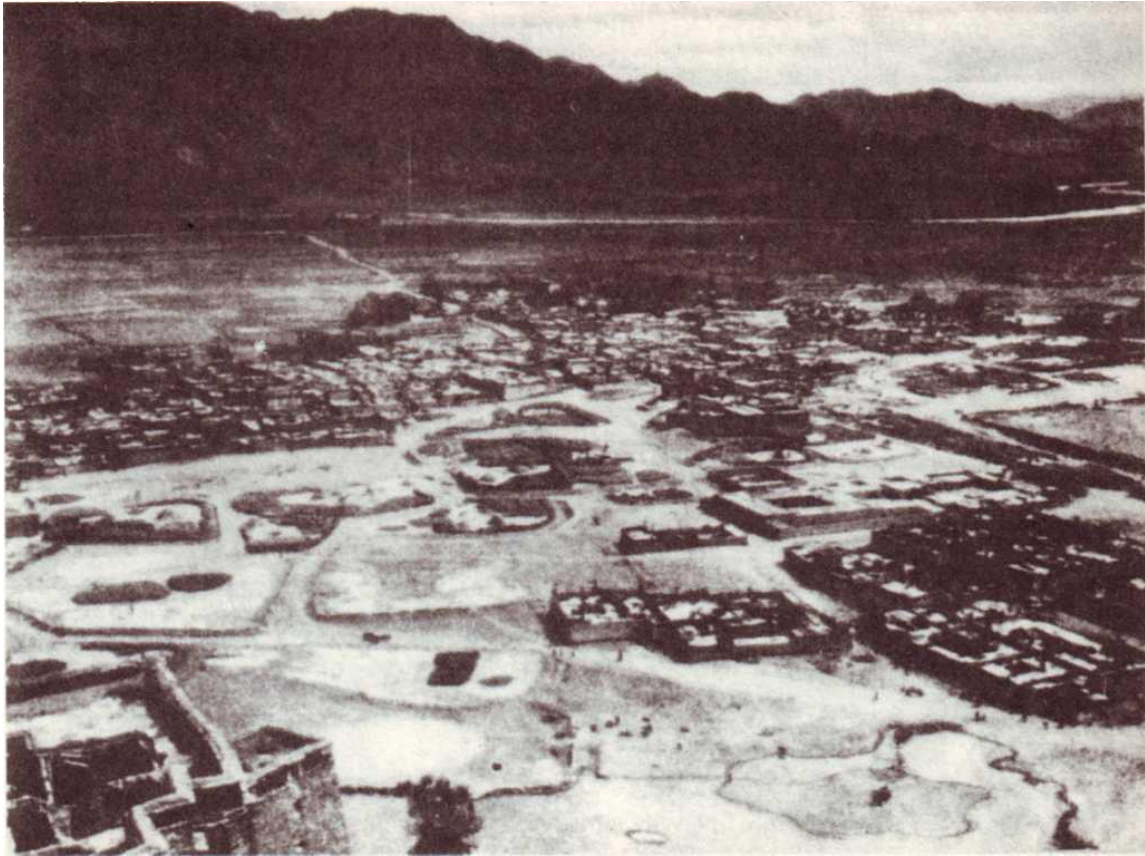
την είχε διαβάσει τόσες πολλές φορές που έδειχνε - με τη βοήθεια και του χρόνου - αρκετά "τριμμένη". Η σελίδα αυτή εξηγούσε κατά κάποιον τρόπο τη λέξη που ήταν γραμμένη με κεφαλαία στο εξώφυλλο του βιβλίου. Ξέροντας λοιπόν το αντικείμενο του βιβλίου και διαβάζοντας εκείνη την "τριμμένη" σελίδα, σκέφτηκα ότι ίσως είχα βρει το λόγο που αυτό το βιβλιαράκι είχε γίνει τόσο σπάνιο στις ημέρες μας. Τι το καταπληκτικό μπορούσε να έχει μία νουβέλα που έγραφε για μία φυλή υποχθόνιων ανθρώπων που μάλλον είχαν υπερδυνάμεις; Μήπως περιείχε κάποια μυστικά, τα οποία δεν έπρεπε να δημοσιοποιηθούν; Μήπως ο συγγραφέας είχε κάποιες "ειδικές" γνώσεις για τις οποίες δεν θα έπρεπε να είχε μιλήσει; Οι παράγραφοι του κεφαλαίου VII ήταν αυτές που με είχαν εντυπωσιάσει, με αποτέλεσμα εκείνη η "τριμμένη" σελίδα του βιβλίου να γίνει σιγά-σιγά από το διάβασμα μου πολύ... χειρότερη!

«... Μετά, γυρνώντας προς την κόρη του, ο οικοδεσπότης μου της είπε ότι δεν θα έπρεπε με κανέναν τρόπο να επαναλάβει σε κανέναν ό,τι είχε πει ο ξένος ή ακόμη και τι επρόκειτο να πει σχετικά με τον κόσμο μας. Εκείνη τον κοίταξε κατάπληκτη και τον ρώτησε, αν πράγματι φοβόταν ότι κάποια λέξη εκ μέρους της θα έφθανε κάπου αλλού και θα έβαζε σε κίνδυνο την κοινότητα τους, γιατί δεν χρησιμοποιούσαν τη δύναμη Βρυλ ώστε να απαλειφθούν για πάντα τα όσα σχετικά είχαν πει.

«Ήταν η δική μου σειρά να ρωτήσω: Τι είναι η Βρυλ;

Ο οικοδεσπότης μου άρχισε να μου δίνει μία εξήγηση, από την οποία καταλάβαινα πολύ λίγα πράγματα, αφού σε καμία γλώσσα από όσες γνώριζα δεν υπήρχε λέξη συνώνυμη με τη λέξη "Βρυλ". Θα μπορούσα ίσως να την ονομάσω ηλεκτρισμό, μόνο που περιέχει και άλλες φυσικές δυνάμεις που στη δική μας γλώσσα, της επιφάνειας, ονομάζονται μαγνητισμός, γαλ-βανισμός, κ.λπ. Αυτοί οι υποχθόνιοι είναι βέβαιοι ότι με τη Βρυλ έχουν φθάσει σε μία ενότητα φυσικών ενεργειακών δυνάμεων που μπορούν να ορίζουν. Ξέρουν ότι όλες αυτές οι δυνάμεις προέρχονται από την ίδια πηγή, αλληλοεξαρτώνται και συνδυάζονται μεταξύ τους, με αποτέλεσμα μία ασύλληπτη δύναμη, η οποία είναι αδύνατο να εξηγηθεί με τις διανοητικές ικανότητες των ανθρώπων της επιφάνειας. Αυτή η δύναμη - η Βρυλ - εξάλλου μπορεί να ασκήσει έλεγχο στη βούληση άλλων ανθρώπων ή να βελτιώσει το ζωικό ή το φυτικό κόσμο - πανίδα και χλωρίδα - μίας περιοχής.

«Ακολουθώ, η κόρη του οικοδεσπότη με ρώτησε εάν στον κόσμο μας -της επιφάνειας - ήταν γνωστός ο τρόπος με τον οποίο όλες οι δυνατότητες

Η θιβετιανή πόλη Shigatze, κάτω από την οποία, σύμφωνα με όλους τους μύθους της περιοχής, βρίσκεται η θρυλική πόλη Shamballah.

του μυαλού όχι μόνο βελτιώνονταν, αλλά ο νους έφθανε σε απόλυτη λειτουργία, χωρίς να έχει καμιά σχέση η ηλικία. Επίσης με ρώτησε εάν η γνώση ή οι σκέψεις του μυαλού ενός ανθρώπου μπορούν τηλεπαθητικά να μεταφερθούν στο μυαλό ενός άλλου. Της απάντησα - προσπαθώντας να βελτιώσω την ιδέα που είχε για το γένος των ανθρώπων, τουλάχιστον κάπως - ότι τελευταία (το 1870!) είχαν γίνει στον κόσμο μου πολλά πειράματα με διάμεσα (μέντιουμ), αλλά όχι με ιδιαίτερη επιτυχία, γεγονός που οφειλόταν μερικώς στην αμφιβολία των ανθρώπων για το αν είναι ποτέ δυνατόν να έχει τέτοιες δυνατότητες ο ανθρώπινος εγκέφαλος. Η κόρη με άκουσε με μεγάλη προσοχή και μου απάντησε ότι και αυτοί, στα πρώτα στάδια της απόκτησης των γνώσεων που διέθεταν τώρα, είχαν συναντήσει τέτοιες δυσκολίες και αμφιβολίες, ως και περιπτώσεις απάτης και εκμεταλλεύσεως των συμπατριωτών της από κάποιους άλλους που προσπάθησαν να κερδίσουν από την όλη ιστορία. Αυτά όμως γίνονταν στα βάθη της προϊστορίας τους.

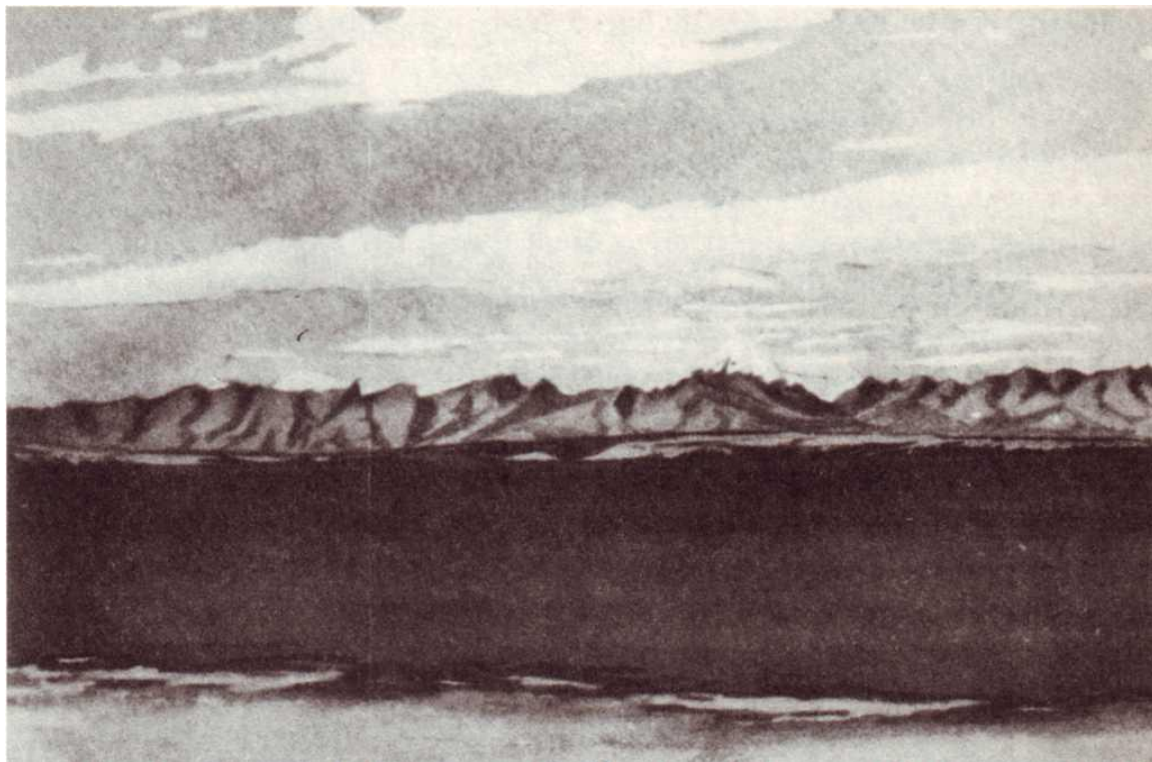

«Μετά μου είπε ότι χάρη στη δύναμη Βρυλ, μπόρεσα να καταλάβω και να αρχίσω να ομιλώ τη γλώσσα τους αμέσως, αλλά ότι και αυτή, όπως και ο πατέρας της, απέκτησε γρηγορότερα από εμένα τη γνώση της δικής μου γλώσσας, πρώτα γιατί η γλώσσα μου ήταν πολύ πιο απλή - φτωχή ήθελε να πει - από τη δική τους και μετά γιατί οι εγκέφαλοι τους ήταν περισσότερο εκπαιδευμένοι στο να απορροφούν γνώσεις. Εγώ βέβαια δεν μπορούσα να διανοηθώ πώς διάνοιες που είχαν γεννηθεί και ζήσει στο ημίφως ήταν δυνατόν να είναι τόσο ανώτερες από τη δική μου, ενός όντος δηλαδή που είχε γεννηθεί και μεγαλώσει στο φως του ήλιου. Και ενώ τα σκεφτόμουν αυτά, η κόρη ακούμπησε το δείκτη της στο μέτωπο μου κάνοντας με να κοιμηθώ βαθιά!...».

Αυτά έγραφε εκείνη η σελίδα του βιβλίου που είχα βρει. Πριν αρχίσω να ψάχνω για να μάθω περισσότερα γι' αυτή την περίφημη δύναμη Βρυλ, ή μάλλον γι' αυτόν τον απίθανο συνδυασμό δυνάμεων, έκανα μία μικρή έρευνα γι' αυτόν τον συγγραφέα, τον Λόρδο Λύττον, τα αποτελέσματα της οποίας ήταν πολύ ενδιαφέροντα:

Η οικογένεια του ήταν όχι μόνο πλούσια, αλλά ανήκε στην αγγλική αριστοκρατία και είχε τίτλους ευγενείας. Έτσι, ο Λύττον (Bulwer Lytton) μεγάλωσε σ' ένα περιβάλλον όπου όλα ήταν επιλεγμένα: οι φίλοι του, οι σπουδές του, η κοινωνική του εκπαίδευση - ένας τίτλος είχε πολλές υποχρεώσεις - ακόμη και τα βιβλία που διάβαζε και θα μπορούσαν να τον επηρεάσουν. Φαίνεται όμως ότι ο μικρός Λύττον είχε αναπτύξει κρυφά και μία άλλη πλευρά τού χαρακτήρα του που έρεπε πολύ προς το μυστικισμό. Αυτή του την προτίμηση έπρεπε να την κρατά μόνο για τον εαυτό του προς το παρόν. Κατά τα φαινόμενα, είχε και αυτός τη φλέβα ενός προγόνου του για τον οποίο οι γονείς του δεν ήθελαν να μιλούν, παρόλο που ήταν σπουδαίος άνθρωπος. Ο Δόκτωρ John Bulwer, διακεκριμένος γιατρός, είχε γράψει μια πολύ σοβαρή εργασία για τη συνεννόηση μεταξύ κωφαλάων και ήταν από τους πρώτους που είχε διατυπώσει τη γνωστή σήμερα "γλώσσα των χειρών". Πέραν όμως όλων αυτών, είχε ερευνήσει πάρα πολύ το μυστικισμό, ήταν αλχημιστής και είχε βρει - όπως έλεγαν οι φήμες - τρόπους για να αυξήσει τη διάρκεια της ανθρώπινης ζωής. Κατόρθωσε δε ο ίδιος να φθάσει και να περάσει κατά πολύ τα 90, ηλικία που εθεωρείτο εξαιρετική κατά το 17ο αιώνα.

Ο μικρός Λύττον τόσο είχε εντυπωσιαστεί από τον προγονό του, ώστε όταν έγραψε αργότερα το έργο *Ζηση* (1842), που αφορά στα έργα και τις

Ένας σπάνιος πίνακας της ιερής λίμνης Μαχα&ατοινατ στο Θιβέτ, πλησίον της οποίας πιστεύουν ότι βρίσκεται το κέντρο της υποχθόνιας θρυλικής πόλης Agharta.

ημέρες μίας γαλλικής μυστικής εταιρείας, ο θείος του ήταν ένας από τους πρώτους ήρωες του βιβλίου του. Όταν ο Λϋττον τελείωσε το Πανεπιστήμιο του Cambridge, επισκέφτηκε τα περισσότερα κράτη της Ευρώπης και μετά από δυο χρόνια παντρεύτηκε, κάνοντας ένα γάμο ανεπιθύμητο στην οικογένεια του και γι' αυτή αυτή έπαψε να τον στηρίζει οικονομικά. Τότε άρχισε να γράφει και γρήγορα έγινε αγαπητός στους βικτωριανούς αναγνώστες του. Το 1836 χώρισε με την γυναίκα του και μετά από δυο χρόνια, όταν πέθανε η μητέρα του και κληρονόμησε τους τίτλους και την περιουσία της οικογένειάς του, μπόρεσε να αφιερωθεί στο μυστικισμό. Έγινε μέλος των Rosacroix (Ροδοσταυριτών), ερεύνησε τη μαγεία, την αλχημεία και έψαξε για τη Γνώση. Οι Ροδοσταυριτές της εποχής λεγόταν ότι κατείχαν τα μυστικά της μεταβολής των μετάλλων, της αύξησης της διάρκειας της ζωής, τη γνώση γεγονότων που συνέβαιναν την ίδια ώρα σε μακρινούς τόπους, ακόμη και την ικανότητα να βρίσκουν αντικείμενα που ήταν κρυμμένα στους πιο μυστικούς τόπους.

Ο Λύττον απέκτησε αδιαφιλονίκητες ικανότητες αστρολόγου, αλλά ασχολήθηκε, με αρκετά ικανοποιητικά αποτελέσματα, και με την τηλεκίνηση. Έκανε μάλιστα πολλές επιδείξεις μετακίνησης αντικειμένων από απόσταση με πλήθος μαρτύρων. Όλες αυτές οι έρευνες - και αν θέλετε οι επιτεύξεις - τον έκαναν, τα τελευταία χρόνια της ζωής του, ένα πολύ εκκεντρικό άτομο που φοβόταν να μένει μόνο του και είχε την εμμονή ότι μπορεί να ταφεί ζωντανός, μια σκέψη που τον τρομοκρατούσε! Αρκετά χρόνια πριν από το θάνατο του, άφησε σαφείς, γραπτές οδηγίες σχετικά με ορισμένα τεστ που έπρεπε να γίνουν στο πτώμα του "όταν θα πέθαινε", προκειμένου να βεβαιωθούν ότι δεν βρισκόταν σε κώμα ή σε κάποια κατάσταση λανθάνουσας ζωής. Όταν πέθανε, το 1873, η βικτοριανή Αγγλία ήταν σίγουρη ότι θα έμενε στις μνήμες όλων σαν ένας συγγραφέας ρομαντικών μυθιστορημάτων. Και όμως! Δεν θα μπορούσε να κάνει μεγαλύτερο λάθος!

Σήμερα, ακόμη διαβάζονται στις βιβλιοθήκες - γιατί δεν υπάρχουν - τα βιβλία του: *Η Φυλή που θα μας Διαδεχθεί* (*The Coming Race*) και *Zanoni*. Και ακόμη αναρωτιόμαστε αν το βιβλίο του *Η Φυλή που θα μας Διαδεχθεί* (*The Coming Race*) βασίζεται σε πραγματικά γεγονότα ή είναι φανταστικό.

Εκτός από τη μαρτυρία που είναι αυτό καθαυτό το βιβλίο, έχουμε και δυο πολύ σημαντικές μαρτυρίες του ίδιου του Λύττον. Παραδέχεται, λοιπόν, ότι οι Ροδοσταυρίτες κατέκτησαν τη μυστική γνώση όταν ο ιδρυτής τους, ο Rosenkreuz, ανακάλυψε τη μυστική σοφία σε ένα μυστηριώδες μέρος που ήταν μέσα στη Γη. Έτσι θα κάνουμε κι εμείς, δηλώνει ο Λύττον. Είναι πολλά αυτά που θα μάθουμε από τα έγκατα του πλανήτη μας!

Η υπόθεση του βιβλίου του *Η Φυλή που θα μας Διαδεχθεί* αφορά σε μία κοινωνία εξελιγμένων όντων που ζουν σε υπόγεια τούνελ και τεράστιες σπηλιές κάτω από την επιφάνεια της Γης και διαθέτουν νοημοσύνη και δυνάμεις πολύ ανώτερες από αυτές των ανθρώπων της επιφάνειας. Σκοπός τους είναι κάποια στιγμή να βγουν απ' αυτόν τον υπόγειο κόσμο και να αποκτήσουν τον έλεγχο όλης της Γης. Ο ήρωας του βιβλίου, αυτός δηλαδή που διηγείται την ιστορία, έχει μία περίεργη ομοιότητα με τον ίδιο τον συγγραφέα! Κάποια στιγμή γύρω στα 1800 πηγαίνει στην Αγγλία - είναι Αμερικανός - για να επισκεφτεί μερικά παλιά ορυχεία, ένα από τα οποία, σύμφωνα με το θρύλο, οδηγεί σε τεράστια βάθη όπου υπάρχει κάποιος άλλος κόσμος. Αυτά τα ορυχεία δεν κατονομάζονται στο βιβλίο, αλλά πρέπει να βρίσκονται σε μία περιοχή του Yorkshire, το West Riding, όπου ο συγγραφέας έζησε για κάποια χρόνια. Και λέω ότι πρόκειται για τα παραπάνω ορυχεία, γιατί πράγματι υπάρχει μια φήμη που λέει ότι κάποιο από

τα τούνελ εκεί οδηγεί σε έναν υπόγειο κόσμο. Ο ήρωας του βιβλίου λέει ότι επιτηδες δεν αναφέρει από ποια ορυχεία κατέβηκε, γιατί αυτή η πληροφορία θα οδηγούσε στην ανακάλυψη αυτού του κόσμου.

Ο ήρωας μας λοιπόν γοητεύεται τόσο πολύ απ' αυτή τη φήμη-μύθο, ώστε περνά αρκετές εβδομάδες ψάχνοντας σ' αυτά τα ορυχεία μέχρι που εντελώς τυχαία ανακαλύπτει αυτό το τούνελ. Την ανακάλυψη του αυτή την οφείλει σε ένα αμυδρό φως που προέρχεται από άγνωστη πηγή και διαχέεται στην ατμόσφαιρα. Ανακαλύπτει σε μία γιγαντιαία υπόγεια κοιλάδα κτίσματα που θυμίζουν την αρχαία Αίγυπτο, όπου, προς μεγάλη του έκπληξη, συναντά έναν "άνθρωπο" που φοράει χλαμύδα και μία απαστράπτουσα τιάρα, που είναι φτιαγμένη από ένα υλικό που μοιάζει με γυαλισμένο ατσάλι. Εκείνο όμως που του κάνει πραγματική εντύπωση είναι το πρόσωπο του άνδρα: ένα πραγματικά γαλήνιο αρχαιοπρεπές πρόσωπο που αποπνέει μεγάλη πνευματική ομορφιά και έχει θαυμάσια συμμετρικά χαρακτηριστικά. Μαθαίνουμε λίγο αργότερα στο βιβλίο ότι ο άνθρωπος αυτός είναι ο Aph-Lin, ένας από τους ηγέτες των υποχθόνιων ανθρώπων που ονομάζουν τους εαυτούς τους Vril-ya. Αυτός, μαζί με την κόρη του Zee, θα εξηγήσει στον ήρωα μας τα μυστήρια και τα θαυμαστά του πολιτισμού τους. Αυτοί επίσης θα του δώσουν την ικανότητα σε ελάχιστο χρόνο να καταλαβαίνει τη γλώσσα τους. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων τους αντιλαμβάνεται αυτή την υπερδύναμη Vril, από την οποία έχουν πάρει την ονομασία της φυλής τους.

Επιπλέον, μαθαίνει ότι οι απόμακροι πρόγονοι της φυλής αυτής κατοικούσαν κάποτε στην επιφάνεια του πλανήτη, όπου ήταν κυρίαρχοι. Υποχρεώθηκαν όμως να αναζητήσουν καταφύγιο στα έγκατα της Γης μετά από μια σειρά βίαιων γεωλογικών φαινομένων - κατακλυσμοί κ.λπ. - που συνέβησαν και είχαν ως αποτέλεσμα το θάνατο των περισσότερων ανθρώπων. Αυτοί που αναζήτησαν καταφύγιο εκεί κάτω ξέχασαν για πάντα την επιφάνεια. Προσπάθησαν να ξαναφτιάξουν τον πολιτισμό τους και τελικά τα κατάφεραν χάρη στη δύναμη που κατέχουν και την ονομάζουν "Vril". Αυτή η δύναμη μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το καλό, αλλά και για το κακό. Μπορεί να καταστρέψει σαν τη λάμψη του κεραυνού, αλλά αν χρησιμοποιηθεί με άλλον τρόπο μπορεί να ανανεώσει τη ζωή ή να θεραπεύσει κάθε ασθένεια, εξασφαλίζοντας τη φυσική ισορροπία κάθε οργανισμού. Κατά τον ίδιο τρόπο, μπορεί να επηρεάζει τα πάντα: από τις σοδιές των σπαρτών μέχρι το φως των ηλεκτρικών λαμπτήρων. Μπορεί, επίσης, να επηρεάσει αποφασιστικά την κοινωνική πολιτική. Όταν οι δυνατότητες

αυτής της δύναμης έγιναν γνωστές, σταμάτησαν οι πόλεμοι, διότι πλέον η "τέχνη" της καταστροφής τελειοποιήθηκε σε τέτοιο βαθμό, που αν δύο στρατοί βρίσκονταν αντιμέτωποι, θα καταστρέφονταν ολοκληρωτικά και οι δύο!

Το πολίτευμα τους, συνεχίζει ο ήρωας μας, είναι πολύ απλό όπως του εξήγησαν: κυβερνώνται από έναν άρχοντα-δικαστή, τον Tur, ο οποίος είναι ισόβιος άρχοντας. Ένα συμβούλιο είναι εντεταλμένο να λύνει τις διαφορές μεταξύ των Vril-ya. Επιπλέον, δίνουν στον ήρωα μας πληροφορίες σχετικά με το πόσο πληθυσμό έχουν, κάτι που τον εκπλήσσει πολύ, γιατί του λένε ότι αριθμούν σ' όλο τον υπόγειο κόσμο ενάμισι εκατομμύριο κοινότητες, που βρίσκονται σε διαρκή επικοινωνία μεταξύ τους. Του λένε και πολλά άλλα ενδιαφέρονται πράγματα, όπως ότι αφού χρησιμοποιούν την υπερδύναμη Vril δεν έχουν ανάγκη τη φυσική δύναμη - ακόμη και για το χτίσιμο των κτιρίων εφαρμόζουν την ανύψωση! Η μετακίνηση τους επίσης γίνεται τόσο εύκολα που χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια μοιάζουν να πετούν!

Στην επιθυμία του να επιστρέψει στον κόσμο μας, ο ήρωας μας βρίσκει έναν πολύτιμο και ανέλπιστο σύμμαχο στο πρόσωπο της Zee. Στις τελευταίες σελίδες του θαυμάσιου αυτού βιβλίου, ο συγγραφέας εξηγεί δια του στόματος του ήρωα πώς κατέληξε για τους Vril-ya ότι όχι μόνο προέρχονται από την ανθρώπινη φυλή, αλλά και ότι έχουν τους ίδιους προγόνους με εμάς, δηλαδή τη μεγάλη οικογένεια των Αρίων, από τους οποίους έχει προέλθει και ο πολιτισμός της Γης. Έχοντας δε - κατά τους μύθους της ιστορίας τους - περάσει όλες τις φάσεις των κοινωνιών που τώρα μόλις διερχόμαστε εμείς, έχουν τόσο πολύ εξελιχθεί ώστε είναι εντελώς αδύνατο να συγκριθούν μαζί τους και να τους συναγωνιστούν οι άνθρωποι της επιφάνειας! Και αν ποτέ αποφασίσουν να βγουν από τα έγκατα της Γης, εξαιτίας των ηλίθιων πειραμάτων που εμείς κάνουμε βάζοντας σε κίνδυνο όλο τον πλανήτη, θα πρέπει να καταστρέψουν τις υπάρχουσες φυλές της Γης και να τις αντικαταστήσουν με εξελιγμένους τύπους ανθρώπων!

Η Zee, κάποια στιγμή που όλοι αναπαύονται, οδηγεί τον ήρωα μας από μυστικά μονοπάτια πολλών εκατοντάδων χιλιομέτρων - που τους φαίνονται σαν μερικά μέτρα με τη βοήθεια της υπερδύναμης Vril - στο πηγάδι του ορυχείου απ' όπου είχε κατέβει.

Και το βιβλίο του Λύττον τελιώνει μ' αυτά τα λόγια:

«Όσο περισσότερο σκέφτομαι τους υποχθόνιους ανθρώπους Vril-ya που βελτιώνονται όλο και περισσότερο μέρα με τη μέρα, αθέατοι εντελώς από εμάς της επιφάνειας, τιθασεύοντας συνεχώς τεράστιες δυνάμεις και αρετές,

τόσο περισσότερο προσεύχομαι να περάσουν πολλοί αιώνες πριν αποφασίσουν να ξεχυθούν στο φως του ήλιου σαν καταστροφείς! Θεωρώ καθήκον μου λοιπόν προς τους συνανθρώπους μου να τους προειδοποιήσω σχετικά με τις προθέσεις τής φυλής που θα μας διαδεχθεί!».

Αυτή η τελευταία παράγραφος του βιβλίου, που θεωρώ τουλάχιστον εντυπωσιακό και εμπεριστατωμένο, γραμμένη το 1876, αποδείχτηκε έξοχα προφητική!

Πρώτα, γιατί η προειδοποίηση του Λύττον, πάντα δια του στόματος του ήρωα του, έγινε εν σπουδή: ο συγγραφέας πέθανε ακριβώς τρία χρόνια μετά το τέλος του βιβλίου του!

Μετά, ένας ηγέτης πράγματι εμφανίστηκε από το "πουθενά", ο οποίος όχι μόνο πίστευε απόλυτα στην ύπαρξη των υποχθόνιων Vril-ya, αλλά είχε ως μοναδικό σκοπό της ζωής του την εγκαθίδρυση ενός κράτους στην επιφάνεια της Γης με μία κοινωνία παρόμοια με εκείνη που είχε περιγράψει ο Λύττον. Το όνομα αυτού του ηγέτη ακόμα και στις μέρες μας φέρνει μία δόση αμηχανίας:

Αδόλφος Χίτλερ!

... Το πρωινό της 25ης Απριλίου του 1945, μία ομάδα στρατιωτών των Συμμάχων, προσπαθώντας να ανοίξει δρόμο ανάμεσα στα ερείπια του κατεστραμμένου από τον πόλεμο Βερολίνου, ανακάλυψε ίσως το πιο παράδοξο φαινόμενο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Ενώ ήδη έληγε η σύρραξη που θύμιζε το λυκόφως των θεών τού Τρίτου Ράιχ και κρατούσε εδώ και έξι ολόκληρα χρόνια, ορισμένες εστίες αντίστασης των Γερμανών εξακολουθούσαν να πολεμούν. Ιδίως οι νεαροί τής γερμανικής νεολαίας προσπαθούσαν να κρατήσουν με νύχια και με δόντια και να σώσουν το "χιλιετές Ράιχ" τού Αδόλφου Χίτλερ.

Οι στρατιώτες που αποτελούσαν τη συμμαχική ομάδα μετακινήθηκαν προσεκτικά σε ένα ερειπωμένο κτίριο στην Lothringer strasse, εκεί ακριβώς που δημιουργούσε γωνία με την Prenzlauer strasse. Το κτίριο αυτό -κάτι που φυσικά οι συμμαχικοί στρατιώτες δεν ήξεραν - ήταν το No 54, όπου στεγάζονταν μέχρι χθες τα κεντρικά γραφεία τής Hitler - Jugend Reichsjugend Fuh rung (της νεολαίας), και ήταν εντελώς ερειπωμένο και επικίνδυνο από τις πτώσεις των τοίχων μετά τον ανηλεή βομβαρδισμό. Άρχισαν να ψάχνουν για ίχνη ζωής στα διπλανά χαλάσματα, που ανήκαν στο ίδιο κτίριο. Είχαν πλέον εμπιστοσύνη στα ακονισμένα από τον πόλεμο

ένστικτα τους που τους οδηγούσαν μακριά από τις παγίδες των ερειπίων. Ήταν τόσο μεγάλη η καταστροφή από τους βομβαρδισμούς, ώστε δεν μπορούσες να καταλάβεις πού άρχιζαν και πού τελείωναν οι δρόμοι. Δεν μπορούσαν να ξέρουν ούτε καν πού βρίσκονταν, εκτός ίσως από το ότι προχωρούσαν κάπου στο ανατολικό τμήμα του Βερολίνου, όχι και τόσο μακριά από την Unter den Linden, την κεντρική λεωφόρο. Ήταν ακριβώς στη μέση των τοίχων που βρήκαν, ανάμεσα σε πόρτες κατεστραμμένες και πεσμένες και κάποιες σκάλες που κατέβαιναν προς τα κάτω. Αποφάσισαν να "εξερευνήσουν" και αυτή την "τρύπα". Δεν ήθελαν με κανέναν τρόπο -γιατί είχαν πικρή πείρα - κάποια "φωλιά" πολυβόλων ν' αρχίσει να βάλλει εναντίον τους όταν θα άρχιζαν να απομακρύνονται. Η σκάλα είχε ακόμη το χαλί που την κάλυπτε πριν από τους βομβαρδισμούς και το οποίο πρέπει να είχε πάνω από 100 μέτρα μήκος. Σιγά-σιγά και με προσοχή βρέθηκαν σε ένα εκπληκτικό βάθος, όπου δεν είχε φθάσει η καταστροφή. Σε μία κυκλική αίθουσα με τοίχους από γρανίτη, που είχε την εμφάνιση μαυσωλείου, έκαναν την ανακάλυψη τους:

Βρήκαν τα πτώματα έξι ανδρών που ήταν ξαπλωμένοι σε κύκλο. Στο κέντρο του κύκλου βρισκόταν άλλο ένα πτώμα ξαπλωμένο ανάσκελα, με τα χέρια του σφικτά πλεγμένα το ένα με το άλλο σαν σε στάση προσευχής.

Με την πρώτη ματιά, τα πτώματα δεν διέφεραν από όλα τα άλλα με τα οποία ήταν γεμάτο τότε το Βερολίνο, μια - κυριολεκτικά - πόλη θανάτου...

Κοιτάζοντας τα όμως από πιο κοντά, ήταν πολύ διαφορετικά. Αν και τα πτώματα φορούσαν φθαρμένες γερμανικές στολές στρατιωτών, τα πρόσωπα τους είχαν ανατολικά χαρακτηριστικά. Θα πρέπει να ήταν από το Θιβέτ - όπως είπε και ένας νεαρός Ρώσος στρατιώτης που καταγόταν από μία περιοχή κοντά στα σύνορα με τη Μογγολία. Ο ίδιος νεαρός πρόσεξε μάλιστα ότι ο νεκρός στο κέντρο του κύκλου φορούσε ένα ζευγάρι γάντια καμωμένα από ένα ύφασμα λαμπερού πράσινου χρώματος.

Αλλά τι θα μπορούσαν να κάνουν αυτοί οι Θιβετιανοί, χιλιάδες μίλια μακριά από τον τόπο τους, στη μέση μίας μάχης και ενός πολέμου, στον οποίο η χώρα τους ούτε καν λάμβανε μέρος;

Αν και ένα ξαφνικό μπαράζ πυροβολισμών απορρόφησε την προσοχή τους, εντούτοις κανένας από την ομάδα των στρατιωτών δεν αμφέβαλε ότι μόλις προ ολίγου είχαν συναντήσει κάτι το εντελώς περίεργο. Γιατί εκτός από τη εμφάνιση και τα χαρακτηριστικά τους, ήταν φανερό ότι δεν είχαν πεθάνει στη μάχη, αλλά είχαν πάρει μέρος σε μία τελετουργική αυτοκτονία, ίσως κατ' επιταγήν τού μυστηριώδους ανθρώπου με τα πράσινα γάντια.

Πριν οι Ρώσοι ενωθούν με τους άλλους Συμμάχους που είχαν επελάσει από δυτικά - με αποτέλεσμα να τελειώσουν όλα για τη μαρτυρική πόλη που έπεσε στις 2 Μαΐου - τα σώματα και άλλων Θιβετιανών - περίπου χίλια - είχαν βρεθεί σε διάφορες τοποθεσίες, όχι πάντα ακολουθώντας το ίδιο σενάριο, γιατί οι περισσότεροι είχαν σκοτωθεί στις μάχες και είχαν μεταφερθεί εκεί.

Τα πτώματα των Θιβετιανών, αλλά και ο τρόπος του θανάτου τους αποτέλεσαν ένα άλυτο μυστήριο για τους συγχρόνους του πολέμου ιστορικούς, που υπηρετούσαν περισσότερο την προπαγάνδα των νικητών, παρά την αντικειμενική Ιστορία. Πολύ αργότερα, όταν η σκιά του πολέμου είχε απομακρυνθεί από την Ευρώπη και οι πόλεις είχαν αποκτήσει την παλιά τους μορφή, άρχισαν να συζητούνται σιγά-σιγά σενάρια για τη λύση εκείνου του μυστηρίου που δεν λύθηκε ποτέ.

Δεν μπορούμε να αμφιβάλλουμε για το ότι ένας από αυτούς που πήραν στα σοβαρά το βιβλίο του Λύττον ήταν και ο Α. Χίτλερ. Όχι βέβαια γιατί είχε ανάγκη το βιβλίο για να διαμορφώσει την κοσμοθεωρία του, αλλά ίσως γιατί εκεί μέσα υπήρχαν λεπτομέρειες που ο Χίτλερ ήδη ήξερε και τις οποίες πρέπει να είχε διδαχτεί από κάπου αλλού, από κάποιον άλλον. Εκείνο που είναι σίγουρο, όπως ήδη ξέρουμε, είναι ότι το Τρίτο Ράιχ διοργάνωσε αποστολές σε Ευρώπη, Ασία και Ανταρκτική για να βρει το δρόμο για τον κόσμο που περιγράφει ο Λύττον. Υπάρχουν, παρ' όλα αυτά, ίχνη επιρροής του βιβλίου και της φιλοσοφίας των υποχθόνιων ανθρώπων στα σχέδια του Α. Χίτλερ για ένα χιλιετές Ράιχ και μία κυρίαρχη φυλή Αρίων, διοικούμενη από έναν υπέρτατο άρχοντα. Φαίνεται επίσης και κάτι άλλο πολύ σημαντικό: οι δοξασίες και οι αφηγήσεις του Λύττον δεν ήταν εντελώς άγνωστες όταν ήλθαν στο φως της δημοσιότητας. Και κάποιοι άλλοι ήξεραν.

Αν υποθέσουμε ότι ο Λύττον ήταν ένας από τους μνημένους, τότε γι' αυτά που έγραψε βασιζόταν σε κάποια πραγματική γνώση. Την ίδια γνώση πρέπει να είχε και ο Χίτλερ. Αν ο Λύττον ήταν ο προφήτης, τότε ο Χίτλερ ήταν αυτός που θα τα έκανε όλα αυτά πραγματικότητας. Και όπως υπάρχουν πολλοί άνθρωποι προετοιμασμένοι από τους προφήτες να αναμένουν αυτόν που θα κάνει το τολμηρό βήμα για να τον συνδράμουν, μπορεί το ίδιο να έγινε και με τους Θιβετιανούς νεκρούς του Βερολίνου. Τουλάχιστον τα δύο τρίτα από τα πτώματα που βρήκαν είχαν πεθάνει στη μάχη υπερασπιζόμενοι την πρωτεύουσα του "χιλιετούς Ράιχ". Το να μετακινηθούν τόσες χιλιάδες μίλια σε έναν κόσμο εντελώς άγνωστο γι' αυτούς, μόνο και μόνο για να στηρίξουν ακόμη και με τη ζωή τους τον ηγέτη, αυτό θα πει ότι ήταν βέβαι-

οι πώς αυτός ο ηγέτης ήταν εκείνος που θα τους οδηγούσε στην αρχαία γνώση, στους χαμένους προγόνους, στην Agharta ή Asgard (τη μυθική πόλη και των βόρειων λαών), την πόλη τής γνώσης και της προσδοκίας.

Μήπως άλλωστε και μερικές από τις πιο σημαντικές αποστολές έρευνας δεν έγιναν στο Θιβέτ; Σήμερα είναι πλέον βέβαιο ότι στις αποστολές αυτές πήραν μέρος και Θιβετιανοί σαν οδηγοί, όπως στις μέρες μας οι διεθνείς ορειβάτες για να κατακτήσουν κάποια από τις κορυφές των Ιμαλαίων χρειάζονται απαραίτητα τους Σέρπας, αυτούς τους απaráμιλλους οδηγούς-ανι-χνευτές ορειβάτες, χωρίς τη βοήθεια των οποίων δεν θα είχε κατακτηθεί καμία κορυφή αυτών των πιο ψηλών βουνών του πλανήτη. Βέβαιο επίσης είναι ότι αρκετοί από τους Γερμανούς επιστήμονες που είχαν πάει στο Θιβέτ πριν από τον πόλεμο για να μάθουν τα πάντα, έμειναν εκεί και μετά τη λήξη του πολέμου, μερικοί μάλιστα στα ανώτατα αξιώματα της θρησκευτικής κάστας της ιερής αυτής χώρας. Τα αποτελέσματα των όποιων ερευνών στο Θιβέτ λέγεται ότι ήταν εκπληκτικά. Ακόμη και κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, πριν καν φθάσουν στη Λάσα, ανακάλυψαν πράγματα, που αναλύνοντας τα κανείς, βλέπει ικανότητες που είχαν οι ήρωες του βιβλίου *Η Φυλή που θα μας Διαδεχθεί* του Λϋττον.

Ο Georg Müller μου αφηγήθηκε γεγονότα που είχε μάθει από συναδέλφους του, και μάλιστα μετά τον πόλεμο, σ' αυτές τις περίφημες συναντήσεις των βετεράνων...

«... Εκεί, κάπου ανάμεσα στις κορυφές των Ιμαλαΐων, βρήκαμε μία σπηλιά, όπως μας είχε υποσχεθεί ο οδηγός μας, για να περάσουμε την παγωμένη νύχτα. Ήμασταν όλοι πολύ ευχαριστημένοι που είχαμε βρει επιτέλους ένα σίγουρο καταφύγιο. Μία ξαφνική χιονοθύελλα μας εμπόδισε να προχωρήσουμε ψηλότερα. Για τον οδηγό μας ήταν κάποιο προμήνυμα των θεών που οφείλαμε να σεβαστούμε. Έτσι, τυλιχτήκαμε όλοι με τις γούνες μας και σφιχτήκαμε ο ένας κοντά στον άλλον για ν' αποφύγουμε όσο μπο-ροῦσαμε το κρύο. Η φωτιά στην έξοδο της σπηλιάς υπήρχε μάλλον μόνο για ψυχολογική υποστήριξη παρά για οτιδήποτε άλλο. Ο πόνος που νιώθαμε στα πόδια και τα χέρια μας ήταν αφόρητος, παρά τις διαβεβαιώσεις του οδηγού μας ότι δεν ήταν παρά ο "δαίμονας" μέσα μας, τον οποίο έπρεπε να νικήσουμε! Και φυσικά για ὕπνο οὔτε λόγος. Δεν υπήρχε περίπτωση να απολαῦσει κανείς μια τέτοια "πολυτέλεια" με αυτές τις προϋποθέσεις, παρά μόνο να ξεκουραστεί λίγο περιμένοντας το πρωί.

«Κατά τις 2 τα ξημερώματα, ακούστηκε ένας μικρός θόρυβος, αρκετά

καθαρά όμως, γιατί εδώ και μία ώρα δεν υπήρχε καθόλου αέρας. Ο οδηγός μας, όταν άνοιξα τα μάτια μου, είχε ήδη πεταχτεί όρθιος και προσπαθούσε να "τρυπήσει" με τα μάτια του τα σκοτάδια. Μου είπε ότι μάλλον ήταν κάποια αρκούδα και ότι έπρεπε να προσέχουμε γιατί πιθανότατα έψαχνε για τροφή. Σήκωσα και τους άλλους και ετοιμάσαμε τα όπλα μας σημαδεύοντας προς το μέρος όπου ακουγόταν πλέον πολύ καθαρά ο θόρυβος. Τους είπα να στρέψουν και τους φακούς τους προς τα εκεί. Με μία εντολή μου όλοι μας ανάψαμε τα φανάρια μας για να φωτίσουν κάτι που δεν έμοιαζε καθόλου με αρκούδα. Ήταν κάτι πολύ περίεργο για τέτοια ώρα, τέτοια θερμοκρασία και τέτοιο υψόμετρο: ένας λεπτοκαμωμένος γεράκος που δεν φορούσε σχεδόν τίποτε!

«Αφήσαμε τα όπλα μας και τον κοιτάζαμε με την περιέργεια των πιτσιρικών που βρέθηκαν για πρώτη φορά σε ζωολογικό κήπο. Χωρίς καμία αμηχανία, εντελώς ήρεμος, ήλθε προς το μέρος μας μ' ανοιχτά τα χέρια και μας χαιρέτησε με ένα γλυκύτατο χαμόγελο. Όταν όμως μερικοί από τους άνδρες μου τον κάλεσαν να έλθει κοντά στη φωτιά, δίστασε να προχωρήσει. Ο οδηγός μας ήλθε κοντά μου και μου είπε ψιθυριστά: "αυτός είναι ένας ιερός άνθρωπος, ένα γκόμκεν". Μου εξήγησε ότι αυτός ο γεράκος ζούσε σ' αυτά τα μέρη και εμφανιζόταν ξαφνικά σαν να "ξεπηδούσε από τα έγκατα της Γης!". Έδειχνε ότι ένιωθε πολύ άνετα έτσι γυμνός καθώς ήταν, σε μία θερμοκρασία στην οποία οι φυσιολογικοί άνθρωποι, και πολύ καλά να ήταν ντυμένοι, με ζεστά βαριά ρούχα, δύσκολα θα κατάφερναν να επιζήσουν. Ένας "τόέλα" (ένας μαθητής του) τον περίμενε κάθε δεύτερη μέρα κάπου στην ερημιά και εκείνος τον έβρισκε και του μάθαινε ένα είδος διαλογισμού που ο οδηγός το ονόμασε "τούμο".

«Το μυστικό αυτού του "γκόμκεν" είναι ότι όταν διαλογίζεται φαντάζεται έντονα μία μικρή φλογίτσα ν' ανάβει μέσα του και αυτό έχει το εκπληκτικό αποτέλεσμα να ανεβάζει τη θερμοκρασία του σώματος του. Η φλόγα απλώνεται σιγά-σιγά σ' όλο του το σώμα και τον κάνει να νιώθει τόσο ζεστά σαν να είναι κάτω από έναν καυτό ήλιο. Δεν θα μπορούσα ποτέ να πιστέψω, αν δεν το έβλεπα με τα ίδια μου τα μάτια, ότι ο μισόγυμνος αυτός άνδρας στεκόταν μπροστά μου τόσο άνετα, παρά το πολύ κρύο. Έδειχνε μάλιστα πολύ ευχαριστημένος από την παρέα μας και η υγεία του φαινόταν θαυμάσια, πράγμα που δεν θα το ορκιζόμουν για τον εαυτό μου.

«Έβγαλα το γάντι του δεξιού μου χεριού με δυσκολία, γιατί και τα δύο μου χέρια ήταν μουδιασμένα από το κρύο, και το άπλωσα προς τον γερά-κο. Εκείνος μου ανταπέδωσε τη χειραψία. Σε λίγο ένα γαργάλημα και αμέ-

σως μετά δυνατοί πόνοι διαπέρασαν το χέρι μου που είχε παγώσει μέσα στο γάντι. Το γυμνό χέρι του άνδρα ζέσταινε τώρα και το δικό μου χέρι και τελικά το επανέφερε στη φυσιολογική του θερμοκρασία! Ακολούθως, κάθισε παράμερα και μετά από καμιά ώρα εξαφανίστηκε μέσα στα άγρια, παγωμένα σκοτάδια τής κορυφής του κόσμου».

Είναι αλήθεια ότι ο ανθρώπινος εγκέφαλος έχει απεριόριστες δυνατότητες και επίπεδα διανόησης ανεξερεύνητα και αχρησιμοποίητα. Συνήθως χρησιμοποιούμε λιγότερο από το ένα δέκατο του μυαλού μας. Αλλά το τελευταίο πράγμα που θα μπορούσα να κάνω, είναι να εξηγήσω με λογικά επιχειρήματα τις εκρηκτικές ιδέες του υπερφυσικού. Το μόνο που μπορώ να υποθέσω είναι ότι κάποιοι έχουν μνηθεί σε μεθόδους που έχουν απελευθερώσει τόσο την ανθρώπινη σκέψη, ώστε έχουν βρεθεί άπειροι τρόποι εκμετάλλευσης των δυνατοτήτων του εγκεφάλου και ελέγχου των ανθρώπινων δυνάμεων, άγνωστοι εντελώς σε μας.

Όλα αυτά αποδεικνύονται και από κάποιο συμβάν που έγινε στην περιοχή μίας σπηλιάς, όπως διηγήθηκε στον Müller ο ίδιος φίλος του, για την οποία υπήρχε η φήμη ότι οδηγούσε σε υπόγεια τεράστια τούνελ. «Όταν κοντεύαμε να φτάσουμε στη σπηλιά, αφήνοντας πίσω μας μία μικρή κοιλάδα, αντιληφθήκαμε έναν άνδρα πολύ πίσω μας, στην κορυφή ενός βράχου. Εμείς συνεχίσαμε να περπατάμε με στρατιωτικό βήμα κάνοντας σε εκείνο το υψόμετρο περίπου 5 χιλιόμετρα την ώρα, όταν αντιληφθήκαμε εκείνον τον άνδρα να μας φθάνει και να μας περνά περπατώντας με εκπληκτική ταχύτητα, που σίγουρα ήταν πάνω από 20 χιλιόμετρα την ώρα. Ο οδηγός μας, βλέποντας την έκπληξη μας, μας είπε ότι ο άνθρωπος ήταν ένας "λαγκ γκόμπα", δηλαδή κάποιος που μετά από εξάσκηση χρόνων κατορθώνει να κάνει το βάρος του σώματος του ανύπαρκτο. Ο άνθρωπος δεν έδειξε ότι μας πρόσεξε - σαν να ήταν σε μία κατάσταση έκστασης ή ύπνωσης - και φαινόταν να έχει μόνο μια αμυδρή αίσθηση του περιβάλλοντος του. Το περίεργο ήταν ότι αυτά τα δύο περιστατικά είχαν κάτι κοινό μεταξύ τους. Και δεν μιλώ για τις καταπληκτικές ικανότητες των δύο αυτών ανθρώπων, αλλά για την προέλευση τους ή τους τόπους εκμάθησης των θαυμαστών ιδιοτήτων τους. Εξεπλάγην όταν ο οδηγός μάς είπε, πολύ εμπιστευτικά, ότι ήταν κοινό μυστικό στην περιοχή εκείνη ότι ο άνθρωπος που μας είχε προσπεράσει προ ολίγου με εκπληκτική ταχύτητα, είχε αποκτήσει αυτή την ικανότητα αφού είχε μαθητεύσει κοντά σε άγνωστους δασκάλους στα έγκατα της Γης!».

Ο πρώτος, λοιπόν, εμφανιζόταν σαν να ξεπηδούσε από τα έγκατα της Γης και ο δεύτερος είχε μαθητεύσει επίσης στα έγκατα της Γης.

Όταν ο Georg Müller μου μιλούσε γι' αυτά τα περιστατικά που συνέβησαν παρουσία των ανθρώπων της ομάδας έρευνας στο Θιβέτ, δεν ξέρω, αλλά είχα την ισχυρή εντύπωση ότι και οι δύο αυτοί ξεχωριστοί άνθρωποι είχαν κάτι - ίσως ένα μικρό ποσοστό - από την υπερδύναμη Βρυλ!

Όταν τον ρώτησα για τα αποτελέσματα της έρευνας στο Θιβέτ, μου είπε πολύ ατάραχα ότι οι έρευνες δεν είχαν... τελειώσει ακόμη!

Μου εξήγησε - γιατί είδε την έκπληξη που μου προκάλεσε η απάντηση του - ότι εννοούσε αυτούς τους πρώην συναδέλφους του αξιωματικούς που είχαν μείνει εκεί μετά τον πόλεμο. Και εξακολούθησε χαμογελώντας: «Αν δεν έχουν ήδη καταφέρει να έρθουν σε επαφή με τους υποχθόνιους ανθρώπους της Αγκάρθα, τότε ίσως να έχουν εξοντωθεί όλοι από τους Κινέζους που κατέλαβαν το Θιβέτ, μόνο και μόνο για να αναλάβουν οι ίδιοι τις έρευνες, με τον ίδιο πάντα σκοπό!».

Τι να πω; Η έκπληξη μου ήταν τόσο, όση περίπου είναι και η δική σας τώρα που τα διαβάσετε όλα αυτά!

Πάντως, όσοι είχαν συμμετάσχει σε εκείνες τις... μεταπολεμικές συναντήσεις - μάλιστα, ένας ή δύο από αυτούς είχαν πάρει μέρος στις έρευνες στο Θιβέτ - του είχαν πει και τα ακόλουθα:

«Μετά τη συνάντησή τους με εκείνο τον εκπληκτικά "γρήγορο" άνθρωπο, έφθασαν στη σπηλιά που υποτίθεται ότι ήταν η είσοδος για τον υπόγειο κόσμο. Εδώ θα πρέπει να πω ότι οι σπηλιές στην περιοχή εκείνη με το τρομερό υψόμετρο, διαφέρουν κατά πολύ από τις σπηλιές που ξέρουμε εμείς στην Ευρώπη. Λόγω της χαμηλής θερμοκρασίας, χρειάζεται πολύ μεγαλύτερη προσοχή για τυχόν χτυπήματα, γλιστρήματα κ.ά. που μπορούν κάλλιστα να συμβούν σε μία οποιαδήποτε σπηλιά, μόνο που εκεί οι συνέπειες ενός τέτοιου ατυχήματος μπορούν τις επόμενες ώρες να είναι μοιραίες για τον άτυχο τραυματία. Γι' αυτό και όλες οι κινήσεις εντός της σπηλιάς γίνονται πάρα πολύ αργά, κάτι που δυσκολεύει και κουράζει τους πάντες. Είναι λοιπόν απαραίτητο να γίνονται συχνές στάσεις για λίγη ξεκούραση και να αποφεύγουν να πατούν σε νερά, γιατί αν τα πόδια βραχούν δεν στεγνώνουν ποτέ, οπότε ψύξεις και κρυοπαγήματα είναι αναπόφευκτα και ολέθρια. Η σπηλιά που ήταν στους λόφους που περιστοιχίζουν την κωμόπολη Shigatze του Θιβέτ - κάτω από την οποία, σύμφωνα με όλους τους μύθους της περιοχής, βρίσκεται η θρυλική πόλη Shamballah* - εκτός των κινδύνων που ανέφερα

* Οι Γερμανοί είχαν πειστεί και για την τοποθεσία της άλλης υποχθόνιας θρυλικής πόλης, της Agharta, ότι ήταν κάτω από την ιερή λίμνη МВПНВиттНiВГ!

πιο πάνω, ήταν γεμάτη με γαλαρίες που βρίσκονταν σε διαφορετικά επίπεδα, η διαφορά μεταξύ των οποίων ήταν, πολλές φορές, πάνω από 15 μέτρα.

«Έτσι λοιπόν η όλη επιχείρηση είχε και ορειβατικό... χαρακτήρα, αφού κάθε λίγο και λιγάκι έπρεπε να κατεβαίνουν και να ανεβαίνουν στα διάφορα επίπεδα. Προχωρούσαν για όλους αυτούς τους λόγους με βήμα σημειωτόν, αλλά ευτυχώς δεν είχαν απώλειες, που ήταν και το βασικό. Συνέχισαν να προχωρούν, πάντοτε ανεβοκατεβαίνοντας, μέχρι που έφτασαν σ' ένα επίπεδο όπου όλα ήταν διαφορετικά:

«Το σκοτάδι αρχίζει να μην είναι τόσο πυκνό· στο βάθος φαίνεται μια ανταύγεια που σε λίγο αποδεικνύεται αρκετά έντονη ώστε να φωτίσει μία πολύ όμορφη υπόγεια λίμνη. Δεν είναι προετοιμασμένοι να την περάσουν, αλλά προχωρώντας γύρω της βρίσκουν ένα πλεούμενο που θυμίζει βάρκα άλλων εποχών. Αφήνουν τρεις άνδρες να περιμένουν και οι υπόλοιποι μπαίνουν μέσα στο πλεούμενο. Δεν χρειάζεται ούτε καν να κωπηλατήσουν, γιατί ένα ελαφρό υπόγειο ρεύμα τους σπρώχνει απαλά προς την απέναντι όχθη. Όταν φθάνουν εκεί, αντικρίζουν ένα είδος χλωρίδας, που δεν έχει όμως το συνηθισμένο πράσινο χρώμα, αλλά ένα λαμπερό ανοιχτό καφέ. Ακολουθούν ένα μονοπάτι - το μοναδικό που μπόρεσαν να εντοπίσουν - που τους οδηγεί σε μία πέτρινη πύλη. Στο πλάι της υπάρχει μία κορνίζα με ένα περίεργο αντικείμενο που μοιάζει με το δίσκο που ρίχνουν οι αθλητές, μόνο που αυτός είναι σαφώς μεγαλύτερος. Επιχειρούν να περάσουν την πύλη, η οποία δεν έχει τίποτε να την κλείνει, είναι συνεχώς ανοιχτή. Παρόλο όμως που προσπαθούν - όλοι μαζί και ο καθένας ξεχωριστά - δεν τα καταφέρνουν. Είναι σαν να έχει το άνοιγμα μία αόρατη ή διάφανη πόρτα, την οποία δεν μπορούν να διακρίνουν, αλλά παρ' όλα αυτά η προσπάθεια είναι αδύνατη. Τελικά αποφασίζουν να πάρουν μαζί τους το αντικείμενο της κορνίζας για να το παρατηρήσουν και να δουν τι άλλο μπορούν να κάνουν.

«Είναι πεπεισμένοι ότι είναι σε καλό δρόμο. Όταν όμως, επιστρέφοντας, περνούν τη λίμνη και συναντούν τους υπόλοιπους, ακούνε περίεργες ψαλμωδίες και σε λίγο βλέπουν από κάποια άλλη είσοδο να περνά μια μακριά σειρά βουδιστών καλόγερων. Ο επικεφαλής δεν εκπλήσσεται που τους βλέπει ή τουλάχιστον δεν το δείχνει. Σταματά για λίγο μόνο και λέει στους άνδρες της ερευνητικής ομάδας να μην περάσουν τη λίμνη γιατί είναι απαγορευμένο. Επιπλέον, ότι η ιερή λίμνη *ΜΑΠΑΣΑτοννΑτ* είναι ακριβώς από πάνω και ότι αυτή είναι μία άλλη λίμνη με το ίδιο όνομα. Τέλος, ότι στην απέναντι όχθη της λίμνης ζει μία φυλή υποχθόνιων ανθρώπων, που μέλημα

τους είναι η φρουρήρηση του δρόμου για τα ενδότερα. Η φυλή αυτή μένει εκεί μόνιμα, έχοντας τα ίδια πάντα καθήκοντα, τα τελευταία διακόσια χρόνια, γιατί παρέβηκε κάποιους νόμους της κοινωνίας και γι' αυτό της έχει επιβληθεί, σαν ένα είδος τιμωρίας, να προστατεύει πάντοτε την είσοδο!

«Οι καλόγεροι τους τα είπαν όλα αυτά μ' ένα ύφος που δεν σήκωνε καμία αντίρρηση, αλλά και μ' έναν τρόπο που έδειχνε ότι όσα έλεγαν τα θεωρούσαν τελείως φυσικά, όπως δηλαδή τους μιλούσε και ο οδηγός τους - εντελώς φυσικά - για τα περιστατικά που είχαν δει πριν μπουν στη σπηλιά. Ήταν η πρώτη φορά, από όσο μπορούσαν να ξέρουν, που μια τέτοια ομάδα είχε βρει κάτι τόσο εξαιρετικό και είχε ακούσει μία μαρτυρία - των καλόγερων - ίσως σχετικά μ' αυτό που έψαχναν. Ούτως ή άλλως, η παρουσία των βουδιστών από μια άλλη είσοδο σ' αυτά τα βάθη, έδειχνε ότι οι βουδιστές κατείχαν, έστω και μερικώς, τη γνώση όσων υπήρχαν εκεί και όχι μόνο, αφού φαινόταν ότι επισκέπτονταν τον τόπο αυτό συχνά.

«Όταν τα μέλη της ομάδας βγήκαν έξω και έστησαν τις σκηνές τους, άρχισαν να εξετάζουν - για πρώτη φορά - το εύρημα τους όσο μπορούσαν πιο προσεκτικά, χωρίς βέβαια τη βοήθεια που θα μπορούσε να προσφέρει ένα εργαστήριο. Η αρχική σκέψη ότι ήταν κάποιο αντικείμενο λατρείας απορρίφθηκε γρήγορα. Γιατί άραγε υπάρχει πάντα αυτή η εσφαλμένη αντίληψη, και μάλιστα ανάμεσα σε ανθρωπολόγους, ότι οι άνθρωποι όλων των εποχών και όλων των αιώνων ήταν ή είναι παθιασμένα θρησκοθήλιοι, και, όταν ο σκοπός ενός αντικειμένου δεν είναι σαφής ή τους είναι άγνωστος, υποθέτουν ότι πρέπει να φτιάχτηκε για να χρησιμοποιηθεί από τους ιερείς σε κάποια ιεροτελεστία; Άρχισαν λοιπόν να περιεργάζονται το "δίσκο" με περισσότερη προσοχή και σοβαρότητα τώρα πια. Μέτρησαν και βρήκαν ότι το πάχος του ήταν περίπου 5 εκατοστά προς το κέντρο και είχε μήκος 21 εκατοστά. Η μια του πλευρά ήταν λεία, χωρίς να έχει κάτι χαραγμένο επάνω της ή να απεικονίζει το παραμικρό. Στην άλλη πλευρά, υπήρχε μία ανάγλυφη ταινία, χωρίς ιδιαίτερη καλλιτεχνική αξία, η οποία άρχιζε από την κόγχη και κατέβαινε κυκλικά προς το κέντρο. Εκεί υπήρχε ένα σχέδιο με δώδεκα ακτίνες γύρω-γύρω, που αντιπροσώπευε καταφανώς τον ήλιο ή κάποιον ήλιο. Παρατηρώντας κανείς το "δίσκο" από το κέντρο προς τα έξω, μπορούσε να δει:

1. Ένα... σκιουροειδές πλάσμα.

2. Τέσσερα χαραγμένα σημάδια, το τελευταίο επανάληψη του δεύτερου, ενώ τα άλλα δύο έμοιαζαν με τα προηγούμενα ως προς το μέγεθος και έδιναν την εντύπωση ότι επρόκειτο για κάποιο είδος γραφής.

3. Ένα χαραγμένο αντικείμενο που απεικόνιζε μάλλον τον ίδιο το δίσκο.
4. Ένα άλλο δείγμα γραφής, αυτή τη φορά σε δύο σειρές των έξι γραμμών.
5. Δύο αραχνοειδείς φιγούρες που μπορεί να απεικόνιζαν οχτάποδα, ήλιο ή πλανήτες.
6. Ένα άλλο σχέδιο κάποιου πλάσματος που έμοιαζε με σαύρα.

«Για το μέγεθος του ο δίσκος ήταν αρκετά βαρύς, τόσο που ένας άνθρωπος δύσκολα τον σήκωνε μόνος του! Όταν τον άγγιζαν, το χέρι γλιστρούσε επάνω του. Το χρώμα του ήταν γκριζωπό, τείνοντας προς το μαύρο, με διαφορετικές ανταύγειες. Δεν είχε σαφή εικόνα αν ήταν από μέταλλο ή από πέτρα, ήταν όμως τόσο σκληρός που ένα αιχμηρό όργανο, ένα μαχαίρι ή ακόμα και ένα τρυπάνι ήταν αδύνατο να του κάνουν την παραμικρή αμυχή. Έβγαλαν, λοιπόν, θέλοντας και μη, το συμπέρασμα ότι ήταν φτιαγμένο από ένα υλικό, ή έστω ένα συνδυασμό υλικών, τελείως άγνωστο για την εποχή. Όταν το ζύγισαν βρήκαν ότι το βάρος του ήταν 13.50 κιλά - όλα αυτά βέβαια καταγράφηκαν. Επιπλέον, περιέγραψαν σε μία σχολαστική αναφορά το μέρος όπου το βρήκαν, τη γεωλογική του σύσταση, τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος εκείνου, ακόμη και τη θερμοκρασία των υδάτων της λίμνης. Ευτυχώς, λίγο πριν το αμπαλάρουν, έλεγξαν πάλι τα όσα είχαν γράψει στην αναφορά, δηλαδή την περιγραφή του, τις διαστάσεις του και τέλος το βάρος του. Και λέω ευτυχώς, γιατί όταν το ζύγισαν εκ νέου βρήκαν ότι το βάρος του ήταν 13.84 κιλά. Όλοι νόμισαν ότι την πρώτη φορά είχαν κάνει λάθος. Όντας όμως μεθοδικοί, ανέβαλαν το αμπαλάρισμα και την αποστολή του μέχρι την άλλη ημέρα που θα βρίσκονταν στη Λάσα για να το ελέγξουν για μία ακόμη φορά.

«Πράγματι, έτσι και έγινε. Ποία όμως η έκπληξη τους όταν, ζυγίζοντας το για μία ακόμη φορά, βρήκαν ότι το βάρος του ήταν 13.24 κιλά! Εξέτασαν το δίσκο με τη βοήθεια μεγεθυντικών φακών και βεβαιώθηκαν ότι τίποτε δεν είχε προστεθεί ή αφαιρεθεί. Έφεραν καινούρια ζυγαριά και άλλα βάρη. Έλεγξαν τη νέα συσκευή και διαπίστωσαν ότι ήταν εντάξει. Συζήτησαν λίγο για τις διακυμάνσεις του μαγνητικού πεδίου της Γης, ένα θέμα για το οποίο κανείς τους δεν ήξερε αρκετά, όλοι όμως υπέθεσαν ότι κάποια λογική εξήγηση έπρεπε να υπάρχει για τη βεβαιωμένη αυτή μεταβολή του βάρους του δίσκου. Επειδή τα μέλη της ομάδας μαζί με τους επιστήμονες δεν κατέληγαν σε κάτι που να τους βοηθάει, είχαν μείνει σκυθρωποί και σιωπηλοί, γιατί φοβούνταν το αποτέλεσμα της αναφοράς που έπρεπε να στείλουν στο Βερολίνο, στην Ahnenerbe και στο Istitui Fur

Runenforschung (Ινστιτούτο Έρευνας της Προέλευσης των Ρουνών). Πώς θα τους εξηγούσαν ότι η λήψη του βάρους και τις τρεις φορές ήταν σωστή;

«Από τη σιωπή τους έβγαλε ένας συνάδελφος τους που τους είπε πολύ απλά: "...Όταν απορρίπτεις την ιδέα ότι κάτι μπορεί να είναι αδύνατο, αυτό που απομένει, όσο παράλογο και αν φαίνεται, πρέπει να το αποδεχθείς σαν μία αλήθεια...". Γιατί λοιπόν θα ήταν τόσο περίεργο να παραδεχθούν ότι το βάρος του αντικειμένου αυξομειωνόταν, έστω και αν κάτι τέτοιο φαινόταν πολύ απίθανο;

«Την επομένη, έστειλαν με ειδικό αγγελιοφόρο το εύρημα τους στο πλησιέστερο σημείο, απ' όπου θα μπορούσε να το παραλάβει ένα αεροπλάνο. Έτσι, σε λιγότερο από 15 ώρες, ο δίσκος "πετούσε" για το Βερολίνο. Μετά από ένα μήνα, έλαβαν τα πορίσματα και τις καινούριες διαταγές σχετικά με το τι έπρεπε να κάνουν από εκεί και πέρα.

«Στα εργαστήρια της ΑππεπεΛε (Έρευνα για την Προγονική Κληρονομιά), προμηθεύτηκαν ή μάλλον επινόησαν μία συσκευή που θα μπορούσε να ζυγίσει το αντικείμενο και ταυτόχρονα να καταγράψει κάθε μεταβολή, με τη βοήθεια μίας αυτόματης ακίδας πάνω σ' έναν περιστρεφόμενο κύλινδρο, σαν κι αυτούς που χρησιμοποιούν οι σειсмоγράφοι. Η τοποθέτηση της συσκευής έγινε και θα εξέταζαν τα αποτελέσματα μετά από 24 ώρες.

«Ένα οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο ζυγιζόμενο εκ περιτροπής επάνω . στη Γη θα έδινε ως αποτέλεσμα μία ίσια γραμμή πάνω στο χαρτί. Αυτό, όμως, που κατέγραψε η συσκευή για το δίσκο ήταν πολύ περίεργο και απροσδόκητο: μία γραμμή που κυμάτιζε ελαφρά πάνω-κάτω! Έμοιαζε σαν να έπαιρνε ο δίσκος βάρος κάθε μισή ώρα, μ' ένα μυστηριώδη τρόπο, και έπειτα να το ξανάχανε τόσο γρήγορα όσο το είχε πάρει! Ήταν κάτι άνευ προηγουμένου, κάτι αδύνατο, κάτι έξω απ' όλους του φυσικούς νόμους. Όπως ήταν φυσικό, έγιναν πάμπολλες προσπάθειες για να δοθεί κάποια λογική εξήγηση στο μυστήριο. Ο δίσκος υποβλήθηκε σε κάθε είδους εξέταση. Οι φυσικοί, που προσπάθησαν να το λύσουν μ' ένα μαγνητόμετρο, ανέφεραν ότι από το δίσκο έβγαιναν περίεργοι ήχοι. Η μόνη υπόθεση που μπορούσαν να κάνουν ήταν ότι στο εσωτερικό του υπήρχαν διάφορες συσκευές (φυσικά, παρόλο που δεν ήξεραν αν ο δίσκος ήταν συμπαγής, δεν είχαν καταφέρει να τον ανοίξουν με κάποιο από τα μέσα που διέθεταν τότε). Ένας από τους φυσικούς έβγαλε το συμπέρασμα ότι πιθανόν ο δίσκος να ήταν ένα είδος πομπού και μάλιστα υψηλής τεχνολογίας.

«Μία άλλη άποψη ήταν ότι ο δίσκος ήταν συνυφασμένος με το περιβάλ-

λον από όπου τον είχαν πάρει και ήταν εκεί για μία ορισμένη εργασία, η οποία φυσικά δεν μπορούσε να συντελεσθεί στο εργαστήριο. Επίσης, υποστήριζαν πως το ότι υπήρχαν δυσκολίες στο να κατανοήσουν τι ακριβώς ήταν και πώς αυξομειώνει το βάρος του, ήταν απόδειξη ότι οι εφευρέτες του ήταν όχι μόνο νοήμονες, αλλά και εξελιγμένοι τεχνολογικά, και μάλιστα πολύ περισσότερο από μας, που δεν μπορούσαμε τώρα να ανακαλύψουμε τη χρήση του.

«Το αντικείμενο αποφασίστηκε - κατ' επιταγήν τής Θούλης- να επιστραφεί και να επανατοποθετηθεί στο αρχικό του σημείο. Στο κάτω-κάτω, όπως είπαν, δεν είχε τόσο μεγάλη αξία ο δίσκος, αλλά η λειτουργία που είχε προγραμματιστεί να εκτελεί. Ως προς τις καινούριες διαταγές σχετικά με το τι θα έκαναν τα μέλη της ομάδας από εκεί και πέρα, τους είπαν ότι έπρεπε να προσπαθήσουν να διερευνήσουν τα πάντα, έστω και αν χρειαζόταν να έρθουν σε κάποια επαφή με τα νοήμονα όντα που ίσως ζούσαν στα ενδότερα. Η ομάδα είχε ενθουσιαστεί. Επιτέλους θα προχωρούσαν λίγο περισσότερο σ' αυτό που ήταν ο σκοπός τους εξ αρχής. Τα εφόδια ήλθαν και ετοιμάστηκαν. Δύο μέρες πριν γίνει η μεγάλη "διείσδυση", το αεροπλάνο έφερε άλλες διαταγές: η ομάδα έπρεπε να "πετάξει" στο Βερολίνο.

«Ο λόγος, που η ομάδα δεν μπορούσε να ξέρει, ήταν ότι η τροπή τού πολέμου είχε αλλάξει. Έπρεπε δυστυχώς να επιστρέψουν στα τυπικά στρατιωτικά τους καθήκοντα. Έτσι κι έγινε. Δυστυχώς!».

Την επανατοποθέτηση του δίσκου στην αρχική του θέση ανέλαβε να την πραγματοποιήσει κάποιος από τους Γερμανούς που έμειναν εκεί.

Επιστροφή στην Ελλάδα (Δήλος)

ΣΤΙΣ 3 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ 1944, Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΗΤΑΝ εισηγμένη: οι Γερμανοί έπρεπε να εγκαταλείψουν την Ελλάδα. Ήδη ο διοικητής της Ε' στρατιάς είχε δώσει εντολή να εγκαταλείψουν τη χώρα όλες οι γυναίκες υπάλληλοι, οι σύζυγοι και τα παιδιά των αξιωματικών και των υπαλλήλων. Η Ε' στρατιά ήταν έτοιμη ν' αρχίσει να αποσύρεται αμέσως μόλις θα έφθάναν οι διαταγές απ' το Βερολίνο. Η κατάσταση στα Βαλκάνια γινόταν όλο και πιο απελπιστική για τους Γερμανούς μέρα με τη μέρα. Την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου, η Βουλγαρία παραδόθηκε στους Ρώσους και αμέσως μετά κήρυξε τον πόλεμο στην μέχρι χθες σύμμαχο της Γερμανία. Στη Μακεδονία, οι γραμμές επικοινωνίας των Γερμανών εμποδιζόνταν από τους αντάρτες. Εν τω μεταξύ, ο Ερυθρός Στρατός ετοιμαζόταν να εισβάλει στη Ρουμανία, ενώ στη Νοτιοσλαβία προχωρούσαν ήδη προς το Βελιγράδι.

Στις 19 Σεπτεμβρίου, άρχισε μεγάλη δραστηριότητα της συμμαχικής αεροπορίας στο Αιγαίο. Οι Σύμμαχοι βομβάρδισαν την Κρήτη. Στο αρχηγείο της Ε' στρατιάς στη Θεσσαλονίκη είχαν αρχίσει να αγωνιούν. Μία στρατιά 300.000 στρατιωτών μπορούσε να αποκοπεί και να αφανιστεί, αν κάτι δεν πήγαινε καλά. Ο επικεφαλής στρατηγός Lohr γρήγορα κατάλαβε ότι είχε λίγες μόνο πιθανότητες σωτηρίας. Ανατολικά βρισκόταν η εχθρική πλέον Βουλγαρία. Προς τα δυτικά και τα βορειοδυτικά υπήρχε η Αλβανία και το Μαυροβούνιο, και οι δύο εχθρικές χώρες, ακατάλληλες να τις διέλθει ένας στρατός χειμωνιάτικα. Επομένως, η μόνη λύση για να υποχωρήσουν από την Ελλάδα ήταν να κινηθούν κατευθείαν προς τα βόρεια-βορειο-δυτικά, διαμέσου μίας στενής λωρίδας της Μακεδονίας. Ήξερε πολύ καλά ότι αυτός ο δρόμος έπρεπε να κρατηθεί οπωσδήποτε, προκειμένου να

περάσει ο γερμανικός στρατός και να επιβιώσει.

Στα τέλη Σεπτεμβρίου, άρχισαν να γεμίζουν τη Θεσσαλονίκη στρατεύματα απ' όλο το Αιγαίο. Το μεγάλο βάρος έπεσε στη Luftwaffe (αεροπορία) που μετέφερε συνεχώς στρατεύματα από την Κρήτη, τη Ρόδο και όλα τα άλλα νησιά που είχαν γερμανικές φρουρές. Εν τω μεταξύ, οι αεροπορικές επιδρομές των Συμμάχων έφθασαν σε αριθμούς ρεκόρ. Μόνο στις 24 Σεπτεμβρίου, 541 συμμαχικά αεροπλάνα παρεμπόδισαν τους υποχωρούντες Γερμανούς, επιτιθέμενα σε πλοία, αεροπλάνα, τρένα και δρόμους, αποτελειώνοντας τελικά όχι τόσο τους Γερμανούς που υποχωρούσαν με τάξη, αλλά τη χώρα μας και ό,τι είχε απομείνει όρθιο στα τρία χρόνια της κατοχής. Στις 2 Οκτωβρίου, ήλθαν επιτέλους οι διαταγές από το Βερολίνο για την αποχώρηση από την Ελλάδα.

Στο επιτελείο στο Αρσακλί, ένας νεαρός υπολοχαγός ήταν πολυάσχολος. Είχε αναλάβει το καθήκον να κάψει εκατοντάδες μυστικά έγγραφα που δεν έπρεπε με κανέναν τρόπο ν' αφήσουν πίσω. Είχε εμπρός του ένα βαρέλι με καιγόμενα ξύλα και εκεί μέσα έριχνε ό,τι έπρεπε να καεί. Έπρεπε να κάνει πολύ γρήγορα, ώστε όλα να είναι έτοιμα για την αναχώρηση.

Κάποια στιγμή το βλέμμα του "χάθηκε" στις φλόγες που χοροπηδούσαν από το βαρέλι. Όλα ήταν κόκκινα σαν το χρώμα του καυτού ελληνικού ήλιου...

... Ο ήλιος έλαμπε και ζέσταινε την ατμόσφαιρα αρκετά. Το μικρό υδροπλάνο ήταν ένα σημαδάκι μεταξύ ουρανού και θάλασσας και ο ήχος του ακουγόταν σαν ένα βούισμα σμήνους μελισσών που βγήκαν για την πρωινή τους επίσκεψη στα λουλούδια του νησιού. Ο θόρυβος του αεροπλάνου που φάνηκε να πλησιάζει δεν ενόχλησε κανέναν, ούτε τις κατσίκες που βοσκούσαν χωρίς τη συνοδεία τσοπάνη. Απλώς σήκωσαν για λίγο τα κεφάλια τους προς τα επάνω και κατόπιν συνέχισαν να ψάχνουν για την τροφή τους.

Το αεροπλάνο έκανε έναν-δυο κύκλους πάνω από το νησί, πριν ο πιλότος μπορέσει να εντοπίσει έναν κολπίσκο, όπου θα μπορούσε με ασφάλεια να προσθαλασσωθεί. Πράγματι, ένας συγκέντρωνε τα απαραίτητα προτερήματα και σε μερικά λεπτά το μικρό υδροπλάνο κατέβηκε απαλά, ακούμπησε στη θάλασσα και πλησίασε σιγά την αμμουδιά. Ο πιλότος άνοιξε την πορτούλα, βγήκε, έλυσε τη μικρή φουσκωτή βαρκούλα, την άφησε στην επιφάνεια της ήρεμης θάλασσας και κωπηλατώντας ελαφρά έφθασε μέχρι την αμμουδιά. Βγήκε κρατώντας ένα αρκετά μεγάλο σακίδιο και μία δερμάτινη τσάντα και βάδισε προς το εσωτερικό τού νησιού.

Παλιός χάρτης της Δήλου.

Η ατμόσφαιρα, παρά την υπέροχη ημέρα, είχε κάτι περίεργο που το ένιωσε αμέσως ο νεαρός αξιωματικός. Ήταν, με μία λέξη, "βαριά". Δεν υπήρχαν οι συνηθισμένοι θόρυβοι της εξοχής - από τα πουλιά και τα διάφορα ζουζούνια - λες και δεν υπήρχαν. Μόνο μερικές κατοίκες - καμιά σαρανταριά - τον κοιτούσαν περίεργα σαν να του έλεγαν: "τι ήλθες και συ να μας χαλάσεις την ησυχία μας; Δεν βλέπεις ότι δεν υπάρχει κανείς;". Ο αξιωματικός τα ήξερε όλα αυτά, γιατί δεν ήταν η πρώτη φορά που ερχόταν στο νησί. Και εκείνη την ημέρα, όμως, ήταν το ίδιο σφιγμένος όπως την πρώτη. Είχε ένα αόριστο φόβο και το μυαλό του ήταν στιγμές που του έπαιζε περίεργα παιχνίδια. Κάπου-κάπου ακούγονταν αναστεναγμοί μέσα από τα χαλάσματα, πότε όλο παράπονο και πότε γεμάτοι από απειλές. Σκέφτηκε ότι η ερημιά που υπήρχε τα ενίσχυε όλα αυτά. Το μόνο που ακουγόταν στην πραγματικότητα ήταν οι μπότες του καθώς περπατούσε. Ακόμα όμως και αυτοί οι ήχοι κάποιες φορές έμοιαζαν ν' ακούγονται διπλοί! Λες και κάποιος άλλος ήταν πίσω του, πατούσε στα βήματα του και ήταν έτοιμος να του ορμήσει. Ο νεαρός κοίταξε δυο-τρεις φορές τρομαγμένος προς τα πίσω. Δεν ήταν όμως κανείς. Μόνο ο αέρας φυσούσε ελαφρά και σήκωνε σκόνη που και που. Συνέχισε να βαδίζει προς τον προορισμό του.

Το νησί ήταν πάντα έρημο και αφιλόξενο και δεν είχε να προσφέρει στον επισκέπτη παρά μόνο... πέτρες και αγκάθια. Σε ολόκληρη την επιφάνεια του υπήρχαν μόνο δύο ή τρεις συκιές. Κάτω από τις πέτρες "κατοικούσαν" φαρμακερά φίδια και το καλοκαίρι ψηνόταν κυριολεκτικά στον ήλιο.

Ο αξιωματικός διερωτήθηκε πώς ήταν δυνατόν αυτό το ξερονήσι, που δεν πρόσφερε ούτε ένα σίγουρο λιμάνι για τα πλεούμενα, ούτε μία σταλαγματιά τρεχούμενου νερού, ούτε λίγο ίσκιο στον επισκέπτη του, να έχει στην αρχαιότητα τη μοναδική αυτή τύχη: να γίνει το ιερό νησί του ελληνικού κόσμου και σπουδαίο εμπορικό κέντρο της λεκάνης του Αιγαίου. Θυμόταν, από έναν ομηρικό ύμνο στον Απόλλωνα, ότι και στην αρχαιότητα η Δήλος δεν είχε την παραμικρή βλάστηση. Χαρακτηρίζεται, μάλιστα, με το επίθετο πετρήεσσα. Ο Οδυσσεάς αφηγεῖτο ότι όταν τον έριξαν σ' αυτήν ενάντιοι άνεμοι, θαύμασε μία πανύψηλη φοινικιά. Ο θρύλος λέει πως κάτω απ' αυτή τη φοινικιά η Λητώ είχε γεννήσει τον Απόλλωνα. Στους ιστορικούς χρόνους, είναι αλήθεια ότι έβλεπε κανείς μία φοινικιά στη Δήλο, η οποία όμως ήταν... χάλκινη. Την είχε δωρίσει ένας ευσεβής Αθηναίος, ο Νικίας, σε ανάμνηση της φοινικιάς του θρύλου...

Τη μεγάλη εμπορική της επιτυχία μερικοί την απέδιδαν στη γεωγραφι-

Οι υποτιθέμενοι τάφοι των Υπερβορείων Παρθένων.

κή της θέση. Η Δήλος, λένε, βρίσκεται στο κέντρο των Κυκλάδων και στο κέντρο του θαλάσσιου δρόμου Ελλάδας-Ανατολής. Αυτή η εξήγηση όμως άφηνε σκεπτικό τον επισκέπτη με το υδροπλάνο. Πλάι σχεδόν βρίσκεται η Μύκονος, νησί μεγαλύτερο και καταλληλότερο για τέτοιο σκοπό.

Μόνο η ύπαρξη του Απόλλωνα της χάρισε την εξαιρετική της τύχη. Η γέννηση του έφερε, χωρίς άλλο, ευλογία. Η κυνηγημένη από την Ήρα, Λητώ, φθάνει - αφού δεν βρίσκει πουθενά άσυλο - στη Δήλο, για να γεννήσει τον Απόλλωνα. Η Δήλος τη δέχτηκε με μεγάλη ευχαρίστηση. Έτσι η Λητώ έκανε μεγάλο όρκο από ευγνωμοσύνη. Το νησί εκείνο θα γινόταν έδρα της λατρείας του Απόλλωνα. Και όταν η Δήλος ήκμασε και εξελίχθηκε, τίμησε με τη σειρά της τον θεό. Επιπλέον, είχε θεσπιστεί νόμος να μην γεννιούνται και να μην πεθαίνουν στο έδαφος της άνθρωποι. Τις έγκυες γυναίκες και τους ετοιμοθάνατους τους πήγαιναν στο διπλανό νησί, τη Ρηνεία, για να μην μολύνεται το ιερό έδαφος του Απόλλωνα.

Μία σκέψη πέρασε από το μυαλό του: ό,τι ήταν νόμος της πολιτείας στην

αρχαιότητα, σήμερα είναι φυσικός νόμος. Στη σημερινή Δήλο, ούτε γεννιούνται ούτε πεθαίνουν άνθρωποι: είναι εντελώς έρημη. Το νησί που δεν ήθελε νεκρούς είναι το ίδιο ένας απέραντος τάφος...

Και εδώ - στις αρχές του αιώνα - ήταν η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή που έκανε τις ανασκαφές, όπως και στους Δελφούς, σκέφτηκε χαμογελώντας ο επισκέπτης. Και συνέχισε λέγοντας φωναχτά: «Αυτό που έψαχναν εκεί το έψαχναν και εδώ!».

Γι' αυτό και έτσι όπως έβλεπε τη Δήλο από το υδροπλάνο δεν του φαινόταν ότι ήταν νεκρή. Τα αναρίθμητα αρχαία μάρμαρα έλαμπαν μέσα στον ήλιο και οι κολώνες "έσπαγαν" το γαλάζιο της θάλασσας και του ουρανού και έδιναν μία τελείως διαφορετική εικόνα. Και όμως, μόλις πατούσε το πόδι του στη στεριά, η εικόνα η ψεύτικη της ζωής από ψηλά διαλυόταν και γινόταν σκόνη, και εκείνος ένιωθε τον εαυτό του αιχμάλωτο των πνευμάτων της σιωπής και της ερημιάς. Μόνο με τη φαντασία του μπορούσε να ανοικοδομήσει το ιερό του Απόλλωνα και τις στοές του, τη μεγάλη εξέδρα προς τη θάλασσα απ' όπου έφθαναν οι λαμπρές "θεωρίες" που έστελναν οι Αθηναίοι. Τις ορθάνοιχτες πόρτες των σπιτιών, τους κομπούς και ωραίους δρόμους, τα μωσαϊκά, τις κολώνες, τις βαθιές στέρνες από μάρμαρο, τις υπόγειες δεξαμενές με το βρόχινο νερό, τις αποθήκες, την αγορά. Τέλος, τους ιερείς να θυσιάζουν στον άρχοντα θεό του νησιού, τον Απόλλωνα. Οι σκέψεις του αυτές τον βοήθησαν αρκετά ώστε να "κλείσει" σε μία άκρη του μυαλού του τις φοβίες του και τις όποιες ενοχλήσεις του δημιουργούσε η "βαριά" ατμόσφαιρα του νησιού. Κι όμως, η επιθυμία και ο σκοπός του νεαρού αξιωματικού τον έκαναν να προχωρεί σταθερά σε μία γνωστή διαδρομή, που την ήξερε από την πρώτη φορά. Έβλεπε ένα χάρτη του νησιού που είχε διορθώσει ο ίδιος προσθέτοντας διάφορα σημεία που του χρειαζόνταν και επιβεβαίωνε τη διαδρομή στο χάρτη. Τούτο ήταν πολύ σημαντικό, γιατί κάτι του έλεγε πως ο επόμενος μήνας, ο Σεπτέμβριος (του 1944), θα ήταν ο τελευταίος μήνας στην Ελλάδα.

Θα έπρεπε λοιπόν να τελειώνει. Να σημειώσει δηλαδή στον πολύτιμο χάρτη του ότι είχε ξεχάσει. Θα είχε άραγε την ευκαιρία να ξαναδεί το νησάκι; Ποιος ξέρει, σκέφτηκε. Το νησί ανοιγόταν εμπρός του σαν πιάτο -σχεδόν μπορούσε να το δει ολόκληρο. Το είχε περπατήσει όλο: ένα νησάκι έξι χιλιόμετρα μήκος και 1.300 μέτρα πλάτος στο φαρδύτερο του σημείο δεν είναι δα και κάτι το δύσκολο. Χαμογέλασε. Πόσο παράξενη είναι η ζωή! Σκέφτηκε το φοίνικα του θρύλου, μετά τον άλλον, τον χάλκινο του Νικία, και αυτόν που υπήρχε τώρα, από τότε που τον είχαν φυτέψει οι

Το σπήλαιο του Ηρακλή και του Απόλλωνα (το οποίο εξερέδνησε η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή το 1873).

αρχαιολόγοι, μοναδικό δέντρο στο νησί.

Το χαμόγελο του ήταν γιατί αυτό το δέντρο, το τωρινό, έμοιαζε να ακολουθεί την παράδοση του παλιού και να αναγεννάται σαν το μυθικό πουλί με το ίδιο όνομα.

Βρισκόταν τώρα στα προπύλαια του ιεροῦ του Απόλλωνα. Τούτος εδώ ο Απόλλωνας δεν ήταν σαν αυτόν των Δελφών: εκείνος ήταν αυστηρός, ζητούσε πολλά από τους ανθρώπους και τους φανέρωνε με σημάδια (σήμαινε) τη θέληση του Δία. Αντίθετα, η γέννηση αυτού εδώ γιορταζόταν με χορούς και ευθυμία που μεταδιδόταν σ' όλους τους ανθρώπους. Εδώ ο Απόλλωνας είναι σίγουρα περισσότερο Υπερβόρειος. Μισεί το θάνατο και λατρεύει το φως. Εδώ δεν πεθαίνουν οι άνθρωποι κατ' επιταγήν του, εδώ ήλθε αφήνοντας τον παγωμένο Βορρά για να χαρεί το φως τού Φοίβου. Τα πρώτα δώρα που πήρε μετά τη γέννηση του ήταν από τη χώρα τής ευλάβειας και της ευδαιμονίας, τη χώρα των Υπερβορείων.

Συνεχίζοντας, περνά από τον οίκο των Ναξίων, παίρνει την ιερά οδό προς τους ναοὺς και περνά από τους πέντε "θησαυρούς" που είναι σε ημικύκλιο. Βλέπει το Πρυτανείο. Τι να απέγινε άραγε εκείνο το πλοίο που είχε αφιερώσει ο Δημήτριος ο Πολιορκητής και το οποίο βρισκόταν μέσα σ' εκείνο το κτίριο ακριβώς πίσω από το Πρυτανείο;

Πλησιάζει στον προορισμό του. Βαδίζει στη βόρεια πλευρά του ιεροῦ, περνά τη στοά του βασιλιά Αντίγονου της Μακεδονίας και φθάνει. Εμπρός του είναι η "Θήκη", ο τάφος τῆς Ὀπίδος και τῆς Ἀργῆς, των δυο Υπερβορείων Παρθένων που παραστάθηκαν στη γέννηση του πιο Ἑλληνα από τους θεοὺς, του Απόλλωνα.

Το ένστικτο του πολέμου είναι και αυτό παρόν εδώ μαζί του και υπακούοντας σ' αυτό - χωρίς να υπάρχει λόγος - ρίχνει μία ματιά γύρω του. Και βέβαια δεν υπάρχει ψυχή. Το μόνο πράγμα που βλέπει είναι το υδροπλάνο που λικνίζεται απαλά στην ήρεμη θάλασσα.

Οι τάφοι των Υπερβορείων Παρθένων είναι οι μόνοι που παρέμειναν στο νησί μετά την κάθαρση του 426 π.Χ. Όταν δηλαδή αποφασίστηκε να μην γεννιέται και να μην πεθαίνει κανείς στο νησί προς τιμήν του θεοῦ, τότε όλα τα πτώματα των τάφων στη Δήλο μεταφέρθηκαν στη Ρήγεια και ετάφησαν σε έναν ομαδικό τάφο. Όλα, εκτός από τους τάφους των Υπερβορείων Παρθένων και τούτο από σεβασμό. Η "Θήκη" μοιάζει με μυκηναϊκό τάφο - είναι το "καμουφλάζ" που έκαναν οι αρχαίοι Ἕλληνες για να κρύψουν το μυστικό των Υπερβορείων Παρθένων. Άρχισαν να γίνονται επιφυλακτικοί όταν στην ακμή τού νησιού και της ιερότητας του ιδρύθηκαν εκεί και ιερά ξένων θεών. Μαζί μ' αυτούς, κατόπιν επιμονῆς, και ο θεός του Ισραήλ. Λίγοι ξέρουν ότι στην ανατολική ακτή τῆς Δήλου, του πιο ιεροῦ και του πιο ελληνικού νησιού, βρίσκεται η πιο αρχαία Συναγωγή στην Ελλάδα. Ως και "ένωση Σαμαρειτῶν" είχε το νησί. Όλα δείχνουν πόσο σημαντικό ήταν το νησί τού Απόλλωνα. Οι Ἕλληνες ιερεῖς-άρχοντες είχαν και την εκτελεστική εξουσία, πράγμα απαραίτητο φαίνεται, γιατί πολλά αντικείμενα προσπάθησαν να μεταφερθούν μακριά από τη Δήλο.

«Όλοι ευτυχῶς λείπουν στις μέρες μας», σκέφτηκε ο νεαρός αξιωματικός, «όλοι έχουν φύγει πια από εδώ» (αν ο αξιωματικός έκανε σήμερα μία επίσκεψη, θα έβρισκε με έκπληξη ότι δεν έφυγαν όλοι! Και στους Δελφούς και στη Δήλο, παραμένει η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή!).

Κοιτάζει προς τη "Θήκη". Όλα είναι όπως τα άφησε την τελευταία φορά. Τα σκαλοπάτια που κατεβαίνουν κάτω από τους "τάφους" είναι καλά κρυμμένα. Οι τάφοι των Υπερβορείων Παρθένων δεν είναι αυτοί που οι άλλοι

νομίζουν! Είναι πολύ πιο κάτω, απείραχτοι και μυστικοί. Περνά και από τη δυτική πλευρά του ιεροῦ, από το λεγόμενο "Σήμα", όπου βρίσκονται και οι άλλοι δύο τάφοι των Υπερβορείων Παρθένων, της Λαοδίκης και της Υπερῆμης. Είναι και αυτοί όπως ήταν. Και να σκάψουν δεν πρόκειται ποτέ να βρουν το υπόγειο τούνελ. Καταλήγει στην κορυφή τού Κύνθου και στη σπηλιά τού Ηρακλή και του Απόλλωνα. Η είσοδος της η μυστηριακή έκανε τους Γάλλους το 1873 να αρχίσουν τις ανασκαφές από εδώ, από το σπη-λαιώδες άντρο. Άραγε η μυστηριώδης όψη τού σπηλαιίου προσέλκυσε τους Γάλλους αρχαιολόγους ή κάτι άλλο; Είναι σίγουρο ότι αυτό το κάτι άλλο οι Γάλλοι δεν το βρήκαν ποτέ.

Γι' αυτό εξακολουθούν να είναι όλα όπως ήταν, θα προσέθετα εγώ.

Όλα έδειχναν μία χαρά λοιπόν! Τις άλλες φορές που είχε έρθει εδώ, έκανε ό,τι μπορούσε για να καλύψει έστω και το παραμικρό ίχνος τής εισόδου που ήξερε και που μόνο στο χάρτη του ήταν σχεδιασμένη! Τη δεύτερη φορά που είδε τη Δήλο, θυμόταν τη χαρά του όταν βρήκε την είσοδο. Μύριζε υγρασία, ήταν κατασκότεινη και πολύ στενή, τόσο στενή που μόνο ένας άνθρωπος σαν κι αυτόν - υπερβολικά αδύνατος - θα μπορούσε να περάσει. Ευτυχώς, συρόμενος γύρω στα 5 μέτρα, είχε βρει καλοδιατηρημένα σκαλοπάτια που οδηγούσαν προς τα κάτω. Ο αξιωματικός μας δεν ήταν ούτε ορειβάτης ούτε σπηλαιολόγος. Του άρεσε πολύ το διάβασμα. Κάποτε λοιπόν είχε πέσει στα χέρια του ένα βιβλιαράκι, που ήταν έκδοση των αρχών τού αιώνα, ενός Λάμα (Τάσι Λάμα ΙΙΙ), με τον περίεργο τίτλο *Η Οδός τρος τη Shamballah*. Κοντά στα άλλα περίεργα, το βιβλίο περιείχε και το χάρτη ενός υποτιθέμενου συστήματος υπόγειων τούνελ που περνούσαν απ' όλο τον κόσμο(!) και είχε το όνομα: *Το Υπόγειο Σύστημα Τούνελ τής Αγκάρθα*. Του είχε κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση και σιγά-σιγά είχε μάθει από διάφορες πηγές και εκδόσεις ό,τι υπήρχε σχετικά με το θέμα. Σε λίγα χρόνια ήταν και αυτός ένας θιασώτης και θαυμαστής τής Θεωρίας τής Κοίλης Γης. Από καθαρή τύχη, ο πόλεμος τον έφερε στην Ελλάδα, όπου όλες του τις άδειες τις περνούσε αναζητώντας στοιχεία για το αγαπημένο του θέμα. Ένωσε και αυτός τις δυνάμεις του με τις ομάδες έρευνας εδώ, αλλά δυστυχώς, λόγω του ότι δεν διέθετε τις απαραίτητες γνώσεις, δεν κατόρθωσε παρά να μετέχει μόνο σαν σύμβουλος και μάλιστα τις περισσότερες φορές από το γραφείο του. Γι' αυτό προσπαθούσε, όποτε μπορούσε, ακόμη και μόνος του, να κάνει τις δικές του ερασιτεχνικές έρευνες.

Σιγά-σιγά, με τα χρόνια, βελτίωσε τη θεωρία, συνδέοντας την με τον Απόλλωνα και την περίεργη σχέση που είχε με την Υπερβορέα. Τώρα πια,

πίστευε ακράδαντα ότι η Ελλάδα συνδεόταν σίγουρα με τον υπόγειο αυτό θαυμαστό κόσμο των βιβλίων του. Δεν σκέφτηκε ποτέ τι θα μπορούσε να συναντήσει εκεί, απλώς ήθελε να βρει το θρυλοῦμενο δρόμο. Ενθουσιάστηκε όταν έμαθε περισσότερα για τη Δήλο και για τα δυο μικρά νησάκια που βρίσκονταν εμπρός της, τον μικρό και τον μεγάλο Ρεματιάρη, που συμφωνά με το μῦθο ανήκαν στην θεά τῆς νύχτας, την Εκάτη, την υποχθόνια θεά που προστάτευε τα φαντάσματα της νύχτας και ανακαλούσε όποτε ήθελε από τον Άδη τα πνεύματα των νεκρών. Σαν μία φρουρός η Εκάτη προστάτευε τη Δήλο τού Απόλλωνα. Του είχε έλθει η παράξενη ιδέα ότι η Εκάτη, μιας και ήταν η υποχθόνια θεά των σκοταδιών, την προστάτευε και υποχθόνια. Μήπως δηλαδή οι Υπερβόρειες Παρθένες, η Λητώ, αλλά και ο Απόλλωνας - που έξι μήνες το χρόνο επισκεπτόταν την άλλη του πατρίδα, την Υπερβορέα, και γι' αυτό, σύμφωνα με το μῦθο, πολλές από τις παραστάσεις τού θεού ήταν σκοτεινές - ο μῦθος για τον Πύθωνα και άλλα αναρίθμητα δεν εννοούσαν τίποτε άλλο παρά ότι όλα αυτά γίνονταν υπογείως; Μήπως ακόμα και η θέσπιση εκείνου του περίεργου νόμου - που δεν υπήρχε καμία αμφιβολία ότι τον είχε θεοπίσει το Ιερατείο - που δεν άφηνε κανέναν να πεθάνει στο ιερό νησί ήταν μια προσπάθεια να προστατευτούν τα όποια υπόγεια μυστικά του νησιού; Σαν να ήταν η Δήλος, υπογείως, το σταυροδρόμι όλων των μυστικών δρόμων που οδηγούσαν κάπου.

Η επιθυμία του αυτή - να βρει οπωσδήποτε αυτό το δρόμο - ήταν τόσο μεγάλη, ώστε έβαζε κατά μέρος το φόβο του για το άγνωστο και τη σύνδεση του - την πολύ δυνατή - με τούτο τον κόσμο της επιφάνειας. Και έτσι προχωρούσε κατεβαίνοντας τα σκαλοπάτια, τα οποία δεν ήξερε πού οδηγούσαν. Κατέβηκε αρκετά, τόσο που δεν θυμόταν πόσα μέτρα. Είχε πει στον εαυτό του να μετράει ένα μέτρο για κάθε σκαλοπάτι, αλλά είχε χάσει το λογαριασμό προ πολλού. Το φανάρι τον βοηθούσε αρκετά, αλλά είχε και το φακό του μέσα στο σακίδιο. Η ανακάλυψη της εισόδου είχε έλθει μάλλον ξαφνικά, και δεν είχε κάνει κάποιο σχέδιο σχετικά με το πόσο θα κρατούσε αυτή η περιπέτεια. Κάποτε τα σκαλοπάτια τελείωσαν και άρχισε να προχωράει ελαφρά κατηφορικά σε ένα καλοδουλεμένο τούνελ που στα πλάγια στρογγύλευε, αλλά στην οροφή έδειχνε να έχει, κατά κάποιον τρόπο, γεωμετρικό σχήμα. Πότε πλάταινε και τότε εμφανίζονταν στο φως τού φακού βράχια μοναδικά, χωρίς υγρασία, που κατέληγαν σε σπηλαιώσεις.

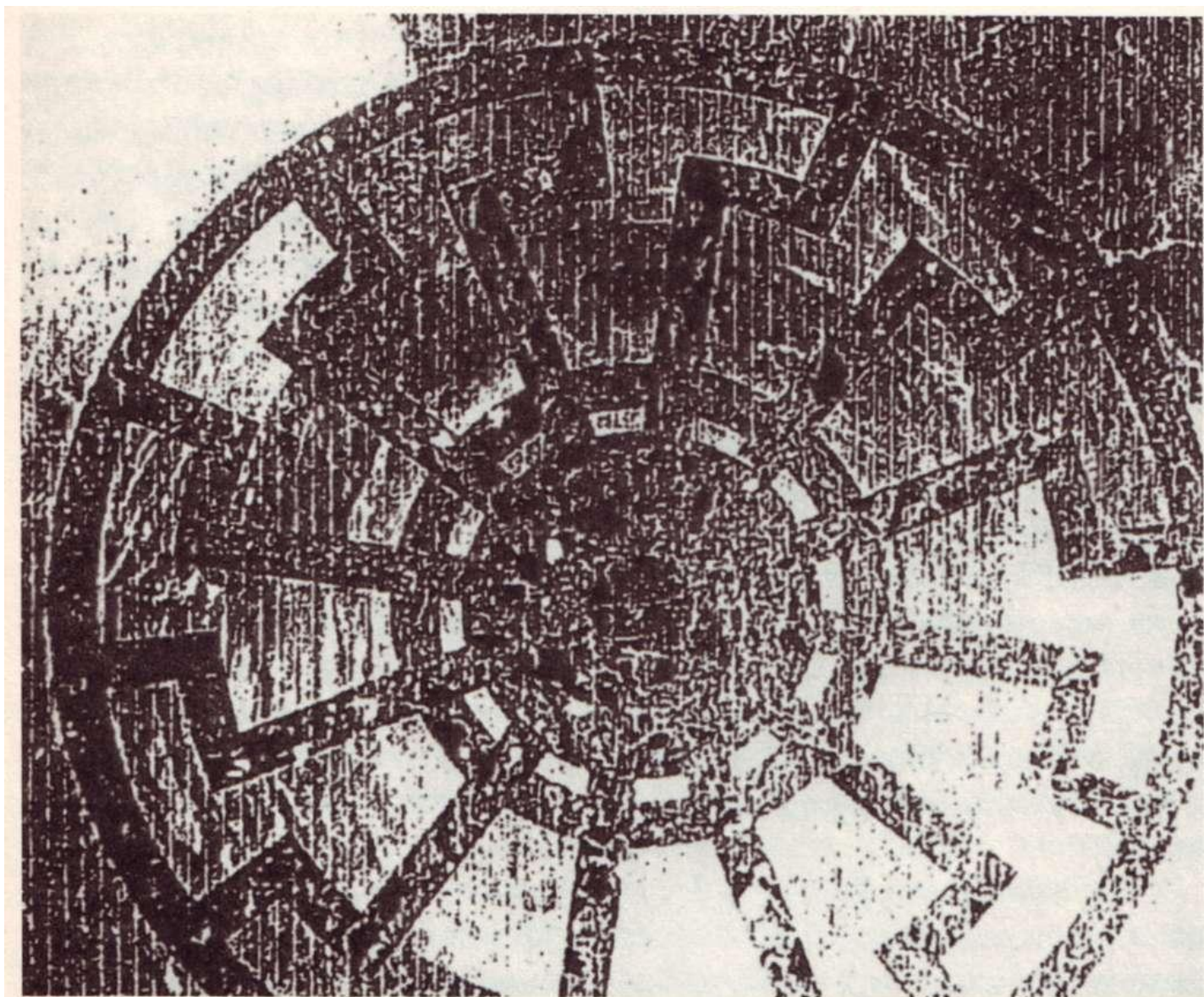
Κάποιες άλλες φορές, θα 'παιρνε όρκο πως τούτα τα εξογκώματα, τα συμμετρικά στο έδαφος, δεν ήταν τίποτε άλλο παρά λαξευμένοι βράχοι, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν "πάγκοι" αναπαύσεως. Άλλοτε,

η δίοδος στένευε απότομα και μόλις που μπορούσε να προχωρήσει. Το ύψος της οροφής δεν τον απασχόλησε ποτέ - ήταν αρκετά ψηλό, ακόμα και γι' αυτόν που περνούσε το 1.80 ύψος. Σιγά-σιγά άρχισε να συνηθίζει το ότι βρισκόταν να περπατά σε ένα τόσο μεγάλο βάθος. Προχωρούσε αρκετά και δεν φαινόταν ότι η διαδρομή θα τελείωνε ή ότι θα έβγαζε κάπου. Κάποια στιγμή κοντοστάθηκε, γιατί σκέφτηκε κάτι που τον έκανε να "ξυπνήσει" από τη ρουτίνα του χωρίς μεταβολές στο σχήμα ή σ' οτιδήποτε άλλο μονοπατιού! Έμεινε ακίνητος. Αν - σκέφτηκε - η άλλη είσοδος της διαδρομής που είχε βρει και ακολουθούσε ήταν στον Κύνθο, στο υψηλότερο σημείο του νησιού και περίπου στη μέση, τότε έπρεπε να έχει διανύσει την ξηρά προ πολλού και εδώ και αρκετή ώρα να προχωρούσε έχοντας από πάνω του τη... θάλασσα!

Α, όχι! Γι' αυτό δεν ήταν καθόλου προετοιμασμένος. Έπρεπε να γυρίσει πίσω, να επιστρέψει στη βάση του, να ειδοποιήσει τέλος πάντως και άλλους και να ξανακάνουν την έρευνα πιο άρτια εξοπλισμένοι, ψυχολογικά αλλά και υλικά. Έκανε λοιπόν μεταβολή και άρχισε να επιστρέφει. Είχε κάνει πράγματι περισσότερη απόσταση απ' ό,τι νόμιζε - είχε διανύσει γύρω στα 4.5 χιλιόμετρα, δηλαδή τρία χιλιόμετρα περισσότερα από το πλάτος του νησιού!

Όταν έφθασε στη βάση του δεν είπε σε κανέναν τίποτε. Νόμιζε ότι θα ήταν καλύτερα να προχωρήσει και άλλο μόνος του πριν το πει σε κανέναν, ώστε να βρει κάτι περισσότερο. Την τέταρτη φορά, τον ακολούθησαν τα μέλη της ομάδας έρευνας, αφού πρώτα τους έβαλε να του υποσχεθούν ότι οπωσδήποτε θα πήγαινε και αυτός μαζί τους. Δέκα άτομα μπήκαν εκείνη τη φορά μέσα - ένα πρωί γύρω στις 8.30'. Έκαναν και μία ανακάλυψη που δεν την είχε κάνει ο ίδιος τη δεύτερη ή την τρίτη φορά. Εκεί που άρχιζαν τα σκαλοπάτια, στα δεξιά, υπήρχε και άλλος ένας διάδρομος που πήγαινε ευθεία και κατέληγε σ' ένα δώμα που με μιας κατάλαβαν ότι επρόκειτο για έναν αρχαιότατο τάφο. Υπήρχαν δύο σαρκοφάγοι περίεργοι, όχι σαν τις ρωμαϊκές που ξέρουμε και μοιάζουν με παραλληλόγραμμο. Το σχήμα τους ήταν κομψό και στρογγύλευε στις γωνίες, ενώ είχαν το μισό περίπου ύψος των κλασικών σαρκοφάγων. Μετά το δωμάτιο αυτό, ο διάδρομος οδηγούσε αμέσως δεξιά και κατέληγε σ' ένα άλλο δώμα, όπου η σκηνή επαναλαμβανόταν με δύο άλλες σαρκοφάγους, ακριβώς ίδιες με τις πρώτες. Είχαν βρεθεί στον τόπο των πραγματικών τάφων των Υπερβορείων Παρθένων. Εκεί τελείωνε ο διάδρομος. Πίσω πάλι, στην αρχική διαδρομή, δεν είχαν καμία δυσκολία. Προχώρησαν για ώρες ολόκληρες και έκαναν διακοπή στο μισό

Ο μαύρος ήλιος της σπηλιάς στο Δίστομο.

διάστημα απ' αυτό που είχαν προγραμματίσει να μείνουν. Φαίνεται ότι η αίσθηση του πελώριου βάρους της θάλασσας που κυριολεκτικά ήταν πάνω από τα κεφάλια τους ήταν τόσο έντονη, ώστε κάθε σκέψη για διανυκτέρευση εκεί την απέκλεισαν. Είχαν προχωρήσει γύρω στα 16 χιλιόμετρα!

Μέχρι εκεί είχαν φτάσει οι έρευνες τους. Δεν είχαν την ευκαιρία να κάνουν κάτι πιο συστηματικό απ' ό,τι είχαν ήδη κάνει. Οι φωτογραφίες, τα συμπεράσματα και οι εκκλήσεις για περαιτέρω έρευνες είχαν σταλεί στο Βερολίνο κι αυτές. Οι καινούριες διαταγές δεν έφτασαν ποτέ. Είχαν άλλα, πιο επείγοντα αιτήματα να κοιτάξουν τώρα. Είχαν όμως όλοι τους την προαίσθηση ότι κάποτε θα συνέχιζαν.

Ο νεαρός αξιωματικός είχε φθάσει τώρα στο λόφο. Ο Κύνθος τού φαινόταν πολύ γνωστός, ενώ η σπηλιά των δύο ιερών ήταν έρημη ως συνήθως. Ξανακοίταξε γύρω του. Δεν υπήρχε κανένας! Ήταν εντελώς μόνος του στο

νησί, χωρίς την παρουσία άλλων ανθρώπων. Η περιοχή τής εισόδου ούτε καν του γεννούσε την υποψία ότι πίσω της βρισκόταν η απίθανη διαδρομή κάτω από τη θάλασσα. Έμεινε ήσυχος για λίγο, κάθισε και κοίταξε γύρω του. «Πότε ξανά;», σκέφτηκε. Σηκώθηκε, έφτιαξε τη στολή του, συμπλήρωσε κάποια τελευταία πράγματα στο χάρτη του και πήρε το δρόμο προς το μικρό όρμο με το υδροπλάνο. Σε λίγο το αεροπλανάκι άφηνε μία άσπρη αφρώδη γραμμή πίσω του πριν απογειωθεί. Ο πιλότος έκανε δυο φορές τον κύκλο του νησιού από χαμηλό ύψος πριν πετάξει, τελειωτικά τούτη τη φορά, προς τη βάση του...

... Τα χαρτιά είχαν γίνει πλέον στάχτες και μερικές απ' αυτές αιωρούνταν στο δωμάτιο με το βαρέλι. Οι φλόγες δεν υπήρχαν πια. Αυτό τον επανέφερε στην πραγματικότητα, όχι όμως χωρίς λύπη, κάτι που ήταν φανερό ακόμη και στο πρόσωπο του. Τακτοποίησε όλα όσα έπρεπε να πάρει μαζί του. Τον πολύτιμο χάρτη του δεν τον τοποθέτησε στην τσάντα του, αλλά τον δίπλωσε στα τέσσερα και τον εναπόθεσε στην τσέπη του χιτωνίου του. Όλα ήταν έτοιμα για την αναχώρηση. Έβρεχε και σε λίγο η οδός τής υποχώρησης δεν θα υπήρχε πια. Στο απομεσήμερο της 14ης Οκτωβρίου του 1944, όλο το επιτελείο της Ε' στρατιάς έφυγε τελευταίο και σε λίγο η Θεσσαλονίκη ήταν παρελθόν γι' αυτό.

Ο νεαρός, αδύνατος και ψηλός αξιωματικός ήταν χωμένος στις σκέψεις του καθώς το τρένο τον έφερνε προς τη σωτηρία. Ήταν ο νεαρός υπολοχαγός Curt Waldheim!

Και Πάλι στην Ελλάδα (Δίστομο)

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΕΛΙΚΩΝΑ, ΤΗΝ ΚΙΡΦΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΡΝΑΣΣΟ, απλώνεται η κοιλάδα του Διστόμου ή της Αμβρυσσού, που στην αρχαιότητα ανήκε στη Φωκίδα και όχι στη Βοιωτία όπως σήμερα. Ήταν ένας τόπος, την κυριότητα του οποίου είχαν εξ ολοκλήρου ο Απόλλωνας, ο Διόνυσος, ο Πάνας και οι συνοδοιπόροι τους τραγοπόδαροι σάτυροι, οι Ελικώνιες μούσες, οι Βακχίδες και οι Παρνάσσιες νύμφες. Ο Πausanίας στα *Φωκικά* του έχει αναφερθεί σ' αυτή την περιοχή και την ονομάζει Άμβρωσο - το όνομα της βέβαια το έχει πάρει από τον πρώτο οικιστή τους, τον ήρωα Άμβρυσσο.

Το περίφημο σπήλαιο που ο Georg Müller είχε επισκεφτεί με την ομάδα του δεν αναφέρεται πουθενά στις πληροφορίες που μας έρχονται από την αρχαιότητα, όχι βέβαια γιατί δεν υπήρχε, αλλά είτε γιατί δεν φαινόταν είτε γιατί δεν του έδωσαν αρκετή σημασία, με την έννοια ότι δεν προχώρησαν ποτέ αρκετά προς τα μέσα. Τσως σε κάποια άλλη αρχαιότητα, πολύ πιο απόμακρη, να ήταν περισσότερο γνωστό - μάλιστα από την εσωτερική κατασκευή του φαίνεται ότι σίγουρα ήταν. Το ότι εμείς μερικές φορές δεν μπορούμε να κατανοήσουμε τη χρησιμότητα ή τη λειτουργικότητα ή ακόμη και την ηλικία ενός σπηλαίου, δεν σημαίνει βέβαια ότι δεν υπάρχει, ούτε ότι πρέπει να το αγνοήσουμε.

Τη δεύτερη φορά, πράγματι η ομάδα διαπίστωσε ότι τα πρώτα εκατόν πενήντα μέτρα του χώρου χρησιμοποιούνταν, και μάλιστα αρκετά όπως έδειχνε η παρουσία πρόχειρων κατασκευών όπου φυλάσσονταν ζώα, ακριβώς δηλαδή όπως έλεγαν οι τοπικές πληροφορίες, αλλά προς τα ενδότερα δεν υπήρχε τίποτα. Και εδώ, σύμφωνα με τις λαϊκές παραδόσεις της περιοχής, ένας παπάς έκανε μία φορά το χρόνο τη σχετική λιτανεία για να μην

βγουν στην επιφάνεια οι "δαίμονες". Γι' αυτό και δεν πήγαιναν πολύ βαθιά. Άλλωστε, τι είχαν να κάνουν οι βοσκοί με τους "δαίμονες του εσωτέρου χώρου"; Όσα ζώα χάνονταν ήταν αναμενόμενο ότι δεν θα ξαναέβλεπαν την επιφάνεια της Γης. Πάντως η σπηλιά ήταν τόσο κακόφημη, ώστε έπρεπε οι καιρικές συνθήκες να είναι πραγματικά άσχημες για να ζητήσουν καταφύγιο - έστω και προσωρινό - για τα ζώα τους στο χώρο που βρισκόταν αμέσως μετά την είσοδο.

Αυτή τη φορά, η είσοδος της ομάδας δεν έγινε αντιληπτή, γιατί δεν υπήρχε κανένας εκεί γύρω. Η επαγγελματική τους κατάρτιση τους επέβαλλε -παρόλο που ήξεραν ότι ήδη είχαν διανύσει ένα αρκετά μεγάλο μέρος της σπηλιάς την πρώτη φορά - να τα παρατηρήσουν πάλι όλα σαν να ήταν η πρώτη φορά που τα έβλεπαν. Χάρη σ' αυτή την πολύ καλή μεθοδολογία, έβρισκαν σχεδόν πάντοτε καινούρια στοιχεία που δεν τα είχαν παρατηρήσει πριν. Ένα απ' αυτά ήταν και η ατμόσφαιρα στο εσωτερικό που δεν θύμιζε τίποτα άλλο και είχε όλα τα γνωρίσματα του εντελώς ξεχωριστού. Η θερμοκρασία ήταν σταθερή, ακριβώς η ίδια με την προηγούμενη φορά - αν και δεν ήταν η ίδια εποχή - δροσερή, όχι όμως κρύα ή υγρή, και μάλλον το όνομα που της ταίριαζε ήταν "αναζωογονητική"! Κάποιος από τους βιολόγους της ομάδας είπε ότι, αν θα μπορούσαν να ζήσουν εκεί μέσα, τα κύτταρα τους δεν θα πέθαιναν ποτέ. Ήταν σαν αυτές τις διαφημίσεις καλλυντικών στην Ευρώπη που έλεγαν ότι με την προσθήκη της βιταμίνης E θα μπορούσαν οι κυρίες να διατηρήσουν το δέρμα τους δροσερό και νεανικό για πάντα. Μόνο που εκεί ήταν απλή διαφήμιση με δόση αλήθειας 20%, ενώ στη σπηλιά με τα απέραντα βάθη φαινόταν ότι ήταν πέρα για πέρα πραγματικότητα. Δεν φαινόταν να υπάρχουν ούτε καν οι χαρακτηριστικές οσμές του σώματος όταν εργάζεται, του ιδρώτα και της σκόνης.

Περπατούσαν σταθερά, με τα εφόδια να τους βαραίνουν, αλλά ένιωθαν πανάλαφροι, ξεκούραστοι, ανανεωμένοι! Κάποιοι, που είχαν μπει μέσα έχοντας μυϊκούς πόνους ή πονοκεφάλους, παραδέχτηκαν ότι αυτά τα συμπτώματα είχαν εξαφανιστεί πριν από αρκετή ώρα. Τι ήταν όλα αυτά που θύμιζαν τη μυστική ατραπό του Μίνωα που, όντας βασιλιάς, δικαστής και ημίθεος, στο τέλος της κουραστικής του ημέρας περπατούσε σε κάποιον ειδικό διάδρομο έξω από τα θρυλικά ανάκτορα του και έπαιρνε νέες δυνάμεις, ενώ ταυτόχρονα η κούραση της ημέρας εξαφανιζόταν ως δια μαγείας; Η ομάδα δεν μπόρεσε να αποφύγει ένα παλιό λαϊκό τραγούδι που περιέργως ήλθε στα χείλη όλων! Κανένας επίσης δεν κατάλαβε πώς είχαν φθάσει τόσο γρήγορα στο σημείο όπου είχαν σταματήσει την τελευταία φορά.

Τα σκοινιά ήταν στη θέση τους - ποιος άλλωστε θα τα πείραζε σ' αυτό το βάθος; - και κάθισαν στις ίδιες ακριβώς θέσεις, κάνοντας ένα μικρό διάλειμμα ανάπαυσης. Οι εντολές αυτή τη φορά ήταν "να προχωρήσουν όσο χρειαζόταν". Μία διαταγή λακωνική που όμως δεν απέκλειε τίποτα. Αυτό το "όσο χρειαζόταν" τι να σήμαινε άραγε; Ότι ήταν ίσως η τελευταία ευκαιρία να περατώσουν την αποστολή τους, μιας και η αναχώρηση τους από την Ελλάδα επέκειτο; Ή μήπως σήμαινε ότι οι ανώτεροι τους στο Βερολίνο έβλεπαν ότι έπρεπε να βιαστούν και ήθελαν κάποιο αποτέλεσμα;

"Να προχωρήσουν όσο χρειαζόταν"! Με κάθε θυσία; Τα μέλη τής ομάδας είχαν γνωριστεί πια μεταξύ τους. Όλοι είχαν τον ίδιο σκοπό, είχαν πάρει την ίδια απόφαση. Ήξεραν όμως ο ένας τον άλλον. Η αίσθηση της συντροφικότητας ήταν πολύ έντονη. Ο ένας νοιαζόταν πραγματικά τον άλλον. Άραγε τι θα συνέβαινε αν σ' έναν ή σε μερικούς από την ομάδα τύχαινε κάτι; Θα μπορούσαν να συνεχίσουν ή αυτό θα ήταν η αρχή της επιστροφής; Θα πραγματοποιούσαν το σκοπό τους ακόμη και αν θα 'πρεπε να χαθούν; Κανένας βέβαια δεν τα σκεφτόταν όλα αυτά τη στιγμή εκείνη. Αυτό το "να προχωρούσαν όσο χρειαζόταν" τους φαινόταν τελείως φυσικό και το εξελάμβαναν έτσι απλά όπως ακουγόταν. Είχαν απλούστατα μία αποστολή και θα την έφερναν εις πέρας, τίποτε άλλο!

Τα τούνελ που άρχιζαν σε εκείνο το ύψος δεν διέφεραν και τόσο πολύ από την προηγούμενη διαδρομή, ούτε όμως και η ατμόσφαιρα, που συνέχιζε να είναι δροσερή και ξηρή. Αν υπήρχε κάποια διαφορά - την οποία εντόπισαν πολύ αργότερα - ήταν ότι αυτές οι διαδρομές φαινόταν να έχουν ένα, πώς να το πούμε, ποιο "επίσημο" χαρακτήρα. Θύμιζαν, όπως είπε κάποιος, τους διαδρόμους ενός θωρηκτού που όσο πλησιάζεις προς την καμπίνες των αξιωματικών και του πλοιάρχου γίνονται πιο επιβλητικές και πιο επίσημες. Το περίεργο ήταν ότι μετά από πολλή σκέψη αναθεώρησαν την αρχική τους άποψη ότι όλα τα τούνελ είχαν διαφορετικά* μήκος -μακρύτερο - γιατί οδηγούσαν σε διαφορετικούς χώρους. Αυτό ήταν σίγουρα λάθος, γιατί παρόλο που τα τούνελ διέφεραν μεταξύ τους και το καθένα ήταν μακρύτερο από το προηγούμενο, εντούτοις όλα οδηγούσαν στον ίδιο χώρο. Το λόγο για τον οποίο υπήρχε αυτή η διαφορά απόστασης μεταξύ τους δεν μπόρεσαν να τον κατανοήσουν, εκτός πια αν ήταν κάποιοι βαθμοί μύησης. Το ότι αυτές οι υπέροχες διαδρομές είχαν διαφοροποιηθεί σε ένα τέτοιο έξοχο έργο, δεν είχαν καμία αμφιβολία ότι ήταν αποτέλεσμα ανθρώπινης επέμβασης. Για το ότι κάποια στιγμή στο απώτατο παρελθόν κάποιοι έπρεπε να διανύσουν διαφορετικές αποστάσεις προκειμένου να φθάσουν

στον ίδιο τόπο, κάποιος λόγος έπρεπε να υπάρχει. Αν μάλιστα, όπως παρατήρησαν, τα μήκη των τούνελ δεν διέφεραν μόνο ως προς την απόσταση, αλλά και ως προς το βαθμό δυσκολίας, δεν μπορούσαν παρά να εξυπηρετούν κάποια μυητική διαδικασία.

Στην προκειμένη όμως περίπτωση, η ομάδα διήνυσε την απόσταση όλων των τούνελ για να διαπιστώσει του λόγου το αληθές, και αυτό τους έκανε να καταναλώσουν αρκετό χρόνο. Τόσο που αφού τα εξάντλησαν όλα, έκαναν τις παρατηρήσεις τους - που έλεγαν ότι όλες οι διαφορετικές δυσκολίες ήταν τεχνικής φύσεως, επίτηδες τοποθετημένες - και αφού κατέληξαν στον τόπο όπου οδηγούσαν όλα, συμφώνησαν πως πλέον ήταν η ώρα να δειπνήσουν και να ετοιμαστούν για έναν καλό ύπνο, αφού ούτε η ατμόσφαιρα, αλλά ούτε και το περιβάλλον γενικότερα έδειχναν ότι υπήρχε κάποιος κίνδυνος.

Την επομένη το πρωί, άρχισαν να παρατηρούν το μέρος όπου είχαν περάσει την προηγούμενη νύχτα. Εδώ βέβαια πρέπει υποχρεωτικά να κάνουμε μία μικρή διακοπή και να εξηγήσουμε ότι αυτές οι έρευνες στα έγκατα της ελληνικής γης, αλλά και οπουδήποτε αλλού, δεν διέφεραν και πολύ από μία πολεμική επιχείρηση στην επιφάνεια, αφού μάλιστα οι καθιερωμένες σκοπιές ήταν υποχρεωτικές. Κι όμως, παρόλο που τίποτε δεν είχε συμβεί τη νύχτα, όλοι είχαν κάτι να πουν. Στη λίγη ώρα που διέθεσαν για τον πρωινό καφέ, στις συζητήσεις μεταξύ τους - που όμως έφθαναν καθαρά στα αυτιά του Georg Müller - όλοι είχαν δει κάτι στον ύπνο τους. Δεν ήταν σίγουροι όμως, γιατί οι εικόνες ήταν τόσο ζωντανές, που θα έπαιρναν όρκο ότι δεν κοιμόντουσαν καθόλου. Κάτι, κάποια δυνατή συναισθηματικά ιστορία από το παρελθόν στην πατρίδα, που νόμιζαν ότι είχαν ξεχάσει προ πολλού, αλλά η οποία φαίνεται ότι τους είχε σημαδέψει για πάντα. Άλλοι, πάλι, δεν μπορούσαν να καταλάβουν πώς και γιατί έβλεπαν σε κάποια εικόνα τον εαυτό τους γερασμένο, σ' έναν άγνωστο τόπο με άγνωστους ανθρώπους, λες και οι εικόνες έρχονταν από το μέλλον. Δυστυχώς, η καλή τους διάθεση είχε χαθεί, και αυτό ήταν το μόνο που δεν χρειαζόνταν εκείνη τη στιγμή. Ο Müller νόμιζε ότι το να τους αναθέσει δουλειές, παρατηρήσεις και καθήκοντα ήταν το καλύτερο που θα μπορούσε να κάνει για να αποσπάσει το μυαλό τους από τις σκέψεις, τη νοσταλγία και οτιδήποτε άλλο ήταν εμπόδιο στην αποστολή.

«Κι όμως, Γιάννη», μου είπε, σταματώντας τη διήγηση με σκοτεινιασμένο βλέμμα, «και εγώ είχα δει εκείνη τη μαγική νύχτα τη δική μου ιστορία, μία ιστορία καθόλου ενθαρρυντική για το άμεσο ή έμμεσο μέλλον. Είδα

τους συντρόφους μου να χάνονται ένας-ένας μέσα στη φωτιά του πολέμου μέχρι που όλα τελείωσαν. Και μετά ένα αδυσώπητο κυνηγητό από το οποίο προσπαθούσα να ξεφύγω για χρόνια ολόκληρα. Πότε σ' έναν τόπο και πότε σ' έναν άλλον, όντας σε συνεχή κίνηση, προσπαθούσα να μείνω ζωντανός». Μία ιστορία που τον έκανε να ζυπνήσει χωρίς διάθεση, σκεπτικός και εναντίον του σκοπού της αποστολής. Ήταν η πρώτη φορά που ο Georg Müller αντιλήφθηκε πόσο πολύ σκοτάδι υπήρχε γύρω τους, όχι όμως πιο μαύρο από τις σκέψεις του. Κανένας από την ομάδα δεν σκέφτηκε πώς έγινε και όλοι μαζί είχαν δει, με τα μάτια τού νου, εικόνες από το παρελθόν και το μέλλον. Τι ήταν δηλαδή αυτό που ερέθισε κάποιες γωνιές τού εγκεφάλου και άρχισαν όλα να κυλούν σαν κινηματογραφική ταινία; Το όλο περιστατικό έμοιαζε με την περίπτωση εκείνη κάποιου που φθάνει ή έχει φθάσει πολύ κοντά στη στιγμή τού θανάτου του και "βλέπει" όλα τα σημαντικά γεγονότα τής περασμένης του ζωής έντονα και καθαρά, σαν να προβάλλονται εκείνη τη στιγμή, ώστε να τον προετοιμάσουν για την επόμενη! Σαν μία αυτοκριτική ή ακόμη σαν μία τελετουργία μύησης, κατά την οποία πρέπει να περάσει κανείς τις σχετικές δυσκολίες για να μεταβεί στον επόμενο ανώτερο βαθμό, σαν μία τιμωρία ίσως για ορισμένα γεγονότα που οι εαυτοί μας μάς επέβαλαν να ξεχάσουμε.

Τι προετοιμασία όμως ήταν αυτή - αν τελικά παραδεχθούμε ότι ήταν μία προετοιμασία ή μια διαδικασία μύησης - σε εκείνο το χώρο και για ποιο σκοπό; Μήπως πλησίαζε η στιγμή για την αποκάλυψη σημαντικών μυστικών, αυτών που προσπαθούσαν για χρόνια τώρα να ανακαλύψουν; Ένα πέρασμα για το άγνωστο, ένα πέρασμα για τη χαμένη και καλά φυλαγμένη γνώση, ένα πέρασμα για τους χαμένους στα βάθη των αιώνων εαυτούς τους ή ένα πέρασμα για μία συνάντηση με κάποιους προγόνους που είχαν ξεφύγει από έναν παλιό "κατακλυσμό" μιας προϊστορικής τρομερής "αποκάλυψης";

Ότι και να ήταν, εκείνη τη στιγμή δεν το σκέφθηκε κανείς. Οι εργασίες, οι παρατηρήσεις και τα καθήκοντα φαίνεται ότι έκαναν τη δουλειά τους, γιατί λίγο αργότερα όλοι μπήκαν στο συνηθισμένο αισιόδοξο ρυθμό τους, το ρυθμό ανθρώπων που ασχολούνται με κάτι τρομερά ενδιαφέρον. Το μέρος όπου βρίσκονταν θύμιζε - με αρκετή δόση φαντασίας - έναν προθάλαμο ή μία αίθουσα αναμονής μίας άλλης εποχής, χωρίς όμως συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που θα σε βοηθούσαν να την εντάξεις σε μία ορισμένη εποχή. Θα μπορούσε να είναι ένα μέρος επτακοσίων ή και πολλών χιλιάδων ετών. Η πρώτη του ύλη, ένα πέτρωμα μονοκόμματο, σκούρο και

στιλπνό, τόσο καθαρό που νόμιζες ότι είχε κατασκευαστεί προ ολίγου, ήταν ασφαλώς διαχρονική. Κάποιες ανταύγειες που παρατήρησαν ακόμη και στα σκοτεινά φαινόταν ότι ήταν αποτέλεσμα αυτού του απίστευτα σκληρού πετρώματος. Οι ανταύγειες, που έμοιαζαν άχρωμες, κινούμενες και έδιναν μία ανεπαίσθητη εντύπωση υγρού στοιχείου, χανόντουσαν τελείως άμα άναβε το παραμικρό φως. Η ατμόσφαιρα ήταν εκείνη που σε πήγαινε "εμπρός" και "πίσω", λες και η περιεκτικότητα της σε οξυγόνο άλλαζε, χωρίς όμως να συμβαίνει κάτι τέτοιο. Τόσο καθαρή και διαυγής, χωρίς ίχνος σκόνης, διάφανη θα έλεγε κανείς, που στο παραμικρό φως έβλεπες όλες τις λεπτομέρειες του χώρου. Η ησυχία τόσο απόλυτη, τόσο απροσπέλαστη, τόσο ήρεμη όσο πουθενά αλλού.

Και ένα μόνο άνοιγμα στο χώρο, μία σκοτεινή τρύπα με λαξευμένη κορνίζα, μία λιτή αλλά επιβλητική έξοδος από το χώρο. Δεν υπήρχε κανένα άλλο άνοιγμα. Όσο και να έψαξαν, ιδίως κατά το ύψος - μην τυχόν και συνέβαινε ό,τι συνέβη στο χώρο όπου είχε αρχίσει αυτή η αποστολή - δεν βρέθηκε τίποτε. Ούτε όμως και άλλου είδους φυσικά ή τεχνητά κλεισίματα φαινόταν να υπάρχουν. Μόνη λοιπόν έξοδος, η λαξευμένη πύλη στο κέντρο του χώρου. Τα όργανα έδειχναν ότι βρίσκονταν σε βάθος 1.000 μέτρων περίπου και ότι είχαν διανύσει πάνω από 20 χιλιόμετρα. Ήταν άραγε το ταξίδι προς το τέλος του, ή η αρχή ενός άλλου προς το γοητευτικό άγνωστο;

Ήξεραν ότι πολλές φορές αυτά τα σπήλαια δεν τελειώνουν ποτέ και μπορεί κανείς να διανύσει πολλά χιλιόμετρα, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Φυσικά, το αν ο αέρας είναι αναπνεύσιμος είναι το πρώτο και το βασικότερο στοιχείο, όλα τα άλλα έπονται. Η σπηλιά στο Δίστομο φαίνεται ότι είχε όλα τα... προσόντα μίας σπηλιάς με μεγάλο ενδιαφέρον, σπανιότητα, μυστήριο και με απρόσμενα ερευνητικά αποτελέσματα. Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι είχαν προχωρήσει όσο σε καμία άλλη και ότι θα συνέχιζαν κι άλλο.

Η ομάδα, όταν επρόκειτο να προχωρήσει σε κάποιο καινούριο τμήμα της σπηλιάς, όπως τώρα, ακολουθούσε πάντοτε την ίδια τακτική: ο επικεφαλής έστελνε έναν "πρόσκοπο", συνήθως τον δεύτερο, αυτόν δηλαδή που ήταν και ιεραρχικά μετά από εκείνον. Και αυτό, γιατί σε τέτοιες περιστάσεις μετρούσε η πείρα και οι γνώσεις, όπως επίσης και ο ορθή παρατήρηση όλων όσων επρόκειτο να αναφέρει κατά την επιστροφή προκειμένου ν' ακολουθήσουν ένα συγκεκριμένο σχέδιο.

Στην προκειμένη περίπτωση και ομάδα, αυτός που συνήθως έκανε αυτές τις αναγνωρίσεις ήταν ο Χανς, Αυστριακός κι αυτός, από το Τυρόλο, αθλη-

τής ορειβάτης από πριν τον πόλεμο. Αντάλλαξε μια-δυο προτάσεις με τον Georg, στερέωσε το φανάρι του και έχοντας το σακίδιο του και μία κουλούρα ορειβατικό σκoinί προχώρησε προς την αρχή της διόδου. Οι άλλοι είχαν καθίσει κάτω στο έδαφος περιμένοντας, ενώ ο Georg Müller βάδισε μαζί του μέχρι την είσοδο. Αυτή φαινόταν να διαθέτει ένα μικρό "διάδρομο" δύο περίπου μέτρων πριν καταλήξει στον άλλο χώρο, που φαινόταν το ίδιο σκοτεινός με το άνοιγμα της.

... Ο Χανς δρασκελίζει άνετα το άνοιγμα και προχωρεί στο μικρό διάδρομο. Μόλις που έχει προλάβει να διανύσει γύρω στο ενάμισι μέτρο, όταν συμβαίνει κάτι που κάνει τον Georg Müller αρχικά και μετά τους άλλους να μείνουν άναυδοι από την έκπληξη. Ταυτόχρονα με το βάδισμα του Χανς, αντιλαμβάνονται όλοι κάποιον ευδιάκριτο φωτισμό(!) να έρχεται ή μάλλον να "ανάβει" ακριβώς στην έξοδο του διαδρόμου, ακριβώς στο σημείο στο οποίο πλησιάζει ο Χανς. Ένας φωτισμός θαμπού πράσινου φωτός που δημιουργεί μία "οθόνη", ένα "παραπέτασμα", που "γεμίζει" την έξοδο στο τέλος τού διαδρόμου. Ο Georg Müller και οι άλλοι, που έχουν εν τω μεταξύ πεταχτεί όρθιοι, βλέπουν τον Χανς να διασχίζει αυτή την πράσινη οθόνη χωρίς δυσκολία, ίσως από κεκτημένη ταχύτητα - ίσως δηλαδή δεν προλαβαίνει να σταματήσει παρά την έκπληξη του - και να χάνεται από τα μάτια τους! Υποθέτουν ότι ήδη έχει περάσει στο χώρο μετά το διάδρομο και περιμένουν κάποια κίνηση ή κάποια λόγια εκ μέρους του. Ταυτοχρόνως, η πράσινη οθόνη εξακολουθεί να λάμπει και να σκεπάζει την πλευρά μέσα στην οποία βρίσκεται τώρα - λογικά - ο Χανς.

Την επόμενη στιγμή, η οθόνη εξαφανίζεται, "σβήνει" εντελώς! Στα μάτια τους εμφανίζεται και πάλι το σκοτεινό άνοιγμα στο τέλος τού διαδρόμου, στον οποίο ορμούν μεμιάς! Οι φακοί όλων των μελών της ομάδας προσπαθούν να διαπεράσουν το σκοτάδι της άλλης πλευράς. Το όνομα του Χανς είναι στα στόματα όλων. Τον φωνάζουν συνεχώς. Τίποτε! Ο Georg Müller τούς λέει να ησυχάσουν. Τουλάχιστον η κατάσταση ελέγχεται πλήρως από αυτή την πλευρά. Φωνάζει τον Χανς. Καμία απάντηση. Η άλλη πλευρά δεν φωτίζεται αρκετά ώστε να μπορεί να καταλάβει αν ο Χανς είναι ξαπλωμένος στο έδαφος, αν έχει χτυπήσει ή αν έχει κάπως απομακρυνθεί. Δεν υπάρχει καμία ένδειξη. Απλούστατα, δεν βρίσκεται στην άλλη πλευρά! Αλλά ούτε και σ' αυτήν που βρίσκονται τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας.

Ο Χανς πέρασε μία "πύλη" που τον οδήγησε κάπου αλλού. Στο άγνωστο! Σ' αυτό ακριβώς που ερευνούν. Δεν μπορούν να πιστέψουν αυτό που έχει συμβεί. Μα πώς είναι δυνατόν; Κι όμως! Η εξαφάνιση του είναι πράγματι-

κή και οριστική. Ο Χανς δεν είναι πια μαζί τους, έχει χαθεί για πάντα. Αργότερα, ένας από τους βιολόγους της ομάδας, σε συνεννόηση με τον Georg Müller, δοκιμάζει και κάτι άλλο: παίρνει ένα αδιάβροχο, το τυλίγει γύρω-γύρω σαν μπάλα, μπαίνει πολύ προσεκτικά στο άνοιγμα και αρχίζει να προχωρά πραγματικά με βήμα σημειωτόν. Έχει σχεδόν διασχίσει όλο το διάδρομο όταν ξαφνικά η φωτεινή "οθόνη" εμφανίζεται ξανά. Στηριζόμενος στον πλαϊνό τοίχο του διαδρόμου, πετά, με μια απότομη κίνηση, το αδιάβροχο στο κέντρο της "οθόνης". Το αδιάβροχο-"μπάλα" βρίσκει την "οθόνη" στο κέντρο και την διαπερνά. Σε λίγο, όπως και την πρώτη φορά, η οθόνη εξαφανίζεται, αλλά το ίδιο και το αδιάβροχο! Σίγουρα ακολούθησε το δρόμο του Χανς, γιατί δεν βρίσκεται στην άλλη πλευρά. Οι αναφορές συμπληρώνονται πολύ δύσκολα αυτή τη φορά. Πώς να αναφέρουν αυτό που συνέβη; Πώς να δικαιολογήσουν την απώλεια - γιατί απώλεια είναι - του Χανς; Τι όνομα να χρησιμοποιήσουν για το φαινόμενο; Και το κυριότερο, τι πρέπει να κάνουν τώρα;

Πρώτα απ' όλα, αποφάσισαν να περιμένουν και μάλιστα να περάσουν τη νύχτα εκεί. Ήταν το λιγότερο που μπορούσαν να κάνουν για τον σύντροφο τους, τον Χανς, αφού δυστυχώς δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτε άλλο. Θα περίμεναν υπομονετικά μήπως από κάποιο θαύμα της τύχης ο Χανς εμφανιζόταν ξαφνικά, έτσι ξαφνικά όπως είχε εξαφανιστεί. Κάθισαν γύρω-γύρω σιωπηλοί, περιμένοντας - μην ξέροντας όμως τι. Έμοιαζαν σαν κάτι άλλους, σε κάποια άλλη εποχή, που ένας δικός τους είχε κάνει το ταξίδι στην Αχερουσία λίμνη, στα σκοτάδια τα αιώνια, και θα ήθελαν να γίνει το θαύμα και να τον δουν να ξανάρχεται. Δεν κάθισαν όμως αργοί. Ερεύνησαν με τα όργανα όλο το χώρο. Βρήκαν μόνο ότι αφθονούσαν διάφορες μορφές ενέργειες - ιδίως πλησίον του ανοίγματος και του διαδρόμου ήταν σαν να υπήρχε ένα μικρό εργαστήριο. Εκεί δεν μπορούσαν να ακούσουν τίποτε, γιατί η σιωπή ήταν απόλυτη. Εντούτοις, οι βαθμοί ενέργειας ήταν μεγάλοι. Ο αέρας βρέθηκε, ως συνήθως, τελείως φυσιολογικός. Τα συνήθη όργανα ελέγχου για δηλητηριώδη αέρια ούτε καν κουνήθηκαν. Ειδικά εκπαιδευμένα μέλη της ομάδας, με ικανότητες ραβδοσκόπου, βρήκαν ότι ο χώρος ήταν περιεργα φορτισμένος. Όλοι όμως το ένιωθαν αυτό, δηλαδή ακόμα και αυτοί που δεν διέθεταν ειδικές ικανότητες.

Εκτός από το σοκ με την εξαφάνιση του Χανς, ένιωθαν ότι ο χώρος ήταν γεμάτος από τόσες πολλές "παρουσίες", ώστε είχαν την εντύπωση ότι "δεν τους χωρούσε ο τόπος" - εκτός βέβαια κι αν ήταν το σοκ αυτό που έδινε απατηλές εντυπώσεις. Μόνο όμως η εμφάνιση της πράσινης "οθόνης", η

οποία προκάλεσε το μοναδικό εκείνο φαινόμενο που έβλεπαν για πρώτη φορά, ήταν αρκετή για να φορτίσει την ατμόσφαιρα και το περιβάλλον, γιατί η δύναμη της ήταν κάτι το απλησίαστο. Έμοιαζε με τη δύναμη "Βρυλ" που περιέγραφε ο Λύττον στο βιβλίο του *Η Φυλή που θα μας Διαδεχθεί*, μία δύναμη ικανή τόσο για να "μεταφέρει" ανθρώπους κάπου αλλού όσο και για να ευνοήσει την ανάπτυξη οποιασδήποτε χλωρίδας. Δεν έμοιαζε καθόλου με κάτι το μεταφυσικό. Ήταν μία άγνωστη, άφθαστη δύναμη, με την οποία τα μέλη της ομάδας έρχονταν αντιμέτωποι για πρώτη φορά. Άραγε λειτουργούσε αυτόματα ή την κινούσε κάποιος από κάπου αλλού; Αν ίσχυε το δεύτερο, τότε αυτός ήταν και ο μοχλός που κίνησε την εξαφάνιση του Χανς. Οι ώρες περνούσαν δύσκολα και κανείς δεν έδειχνε να έχει διάθεση για ύπνο. Δεν ήθελαν να χάσουν καμιά λεπτομέρεια από οτιδήποτε μπορούσε να συμβεί. Ήθελαν επίσης να είναι σε θέση να βοηθήσουν αν χρειαζόταν. Το πρωί ήλθε αργά, ενώ τίποτε απ' αυτά που περίμεναν και απ' αυτά τα απρόσμενα δεν συνέβη. Έπρεπε ν' αρχίσουν να ετοιμάζονται. Με βαριά καρδιά μάζεψαν τα εφόδια τους και κοίταξαν όλοι τον Georg Müller. Εκείνος είπε κάποια λόγια που οι άλλοι άκουσαν σιωπηλοί και αφορούσαν στον χαμένο τους σύντροφο. Ένας από την ομάδα άρχισε, σπάζοντας την απόλυτη σιωπή του χώρου, να τραγουδά με βραχνή φωνή το αποχαιρετιστήριο τραγούδι που έλεγαν σε κάθε περίπτωση συντρόφου τους που χανόταν... Ich hatt einen Kameraden... Δεν είχε προλάβει να τελειώσει, όταν η φωνή του Georg Müller έδωσε το σύνθημα για την αναχώρηση. Στο σημείο όπου είχαν φθάσει κατά την πρώτη τους επίσκεψη, εκεί δηλαδή απ' όπου άρχισαν τη δεύτερη επίσκεψη τους στο δίκτυο αυτό των υπόγειων τούνελ που άρχιζε από τη σπηλιά εκείνη του Διστόμου, η ομάδα άρχισε να κλείνει το στόμιο που οδηγούσε προς τα μέσα. Χρησιμοποίησαν ξύλα, τα οποία, αφού τα έστησαν, τα σκέπασαν με χώμα έτσι ώστε να μην διακρίνεται καθόλου το άνοιγμα. Ήλπιζαν ότι το ειδικό κλίμα της σπηλιάς θα διατηρούσε το κλείσιμο μέχρι την επόμενη φορά που θα έρχονταν. Με κανέναν τρόπο δεν φαντάζονταν ότι η φορά εκείνη ήταν η τελευταία.

Όταν τελικά έφθασαν στην έξοδο, ήταν πια νύχτα. Βρήκαν το δρόμο τους προς τη δημοσιά χωρίς να συναντήσουν κανέναν. Αυτό τους παραξένεψε λίγο, αν και τουλάχιστον στο δρόμο έπρεπε να δουν κάποια κίνηση. Το φορτηγό τους ήταν εκεί, σε κάποιο παρακλάδι του δρόμου, σκεπασμένο και κρυμμένο. Ή δεν είχε περάσει κανείς απ' εκεί ή όντως το είχαν κρύψει καλά και δεν φαινόταν. Το είδος αυτό του καμουφλάζ ήταν κάτι που κατείχαν πολύ καλά. Είχαν όμως την εντύπωση, όσο περνούσε η ώρα, ότι

κάτι το ασυνήθιστο συνέβαινε. Εδώ και δέκα λεπτά δεν είχαν δει ούτε τις συνηθισμένες περιπόλους ούτε καν άλλα οχήματα να περνούν. Ευτυχώς, από καύσιμα ήταν πλήρεις. Εκτός από το ρεζερβουάρ του αυτοκινήτου, είχαν και αρκετά δοχεία βενζίνης που θα τους επέτρεπαν να φθάσουν στο στρατόπεδο τους. Μετά από δύο ώρες περίπου, άρχισαν να πλησιάζουν στη βάση τους. Το στρατόπεδο τους ήταν εκείνο που πριν από την κατοχή είχε χρησιμοποιηθεί ως καταυλισμός του συντάγματος αντιαεροπορικού και αντιαρματικού πυροβολικού του Ελληνικού Στρατού. Παραξενεύτηκαν βέβαια γιατί τους φάνηκε έρημο. Μάλιστα, δεν υπήρχαν ούτε καν φρουροί στην παλιά πύλη του στρατοπέδου. Δεν ήξεραν τι να υποθέσουν.

Μετά από ένα γύρο εντός του στρατοπέδου, οι υποψίες τους επιβεβαιώθηκαν: δεν υπήρχε κανείς, όλοι φαίνεται ότι είχαν αναχωρήσει. Υπήρχαν φήμες εδώ και δύο εβδομάδες ότι θα άρχιζε η υποχώρηση τους προς το Βορρά, δηλαδή προς τη Θεσσαλονίκη, και μάλιστα είχε αρχίσει η συγκέντρωση στρατευμάτων από τα πιο απομακρυσμένα νότια τμήματα της χώρας προκειμένου να εγκαταλείψουν την Ελλάδα, αλλά ποτέ δεν περίμεναν ότι κάτι τέτοιο θα άρχιζε να γίνεται όταν θα εκτελούσαν την αποστολή στο Δίσομο. Δεν είχαν λοιπόν και αυτοί παρά να πάρουν το δρόμο προς το Βορρά, ελπίζοντας να ενωθούν με τα υποχωρούντα στρατεύματα. Δεν ήξεραν επίσης αν υπήρχε κάποιο είδος συμφωνίας με τις αντάρτικες δυνάμεις να τους αφήσουν να φύγουν ανενόχλητους ή αν θα έπρεπε να προσέχουν για τυχόν παγίδες στο δρόμο. Καμιά εικοσαριά χιλιόμετρα μακρύτερα βρήκαν ένα άγημα πολυβόλων να ετοιμάζεται και αυτό να φύγει. Ήταν αυτοί που κάλυπταν την υποχώρηση των στρατευμάτων. Αφού πήραν τις πληροφορίες για την κατάσταση που επιβεβαίωσαν τις αρχικές τους σκέψεις, τα μέλη της ομάδας με τη συνοδεία πλέον των πολυβολητών συνέχισαν χωρίς εμπόδια την πορεία τους μέχρι που ενώθηκαν με τις τελευταίες φάλαγγες των στρατιωτών που κατευθύνονταν στη Θεσσαλονίκη. Έτσι, πλέον και εκ των πραγμάτων, δεν έγινε καμία άλλη ενέργεια ως προς τις έρευνες τους. Σε λίγες ημέρες, η Ελλάδα, μαζί και ο άτυχος (ή τυχερός;!) Χανς, ήταν παρελθόν γι' αυτούς.

Στις ημέρες που ακολούθησαν, ο πάντοτε τυπικός Müller, παρά την περιπέτεια του κινδύνου και της υποχώρησης, προσπάθησε να βρει χρόνο και να συμπληρώσει την αναφορά του σχετικά με την τελευταία έρευνα της ομάδας. Αισθανόταν βέβαια ότι όλα άλλαζαν πολύ γρήγορα, αλλά αυτό δεν είχε να κάνει με την αναφορά του. Αυτή έπρεπε να είναι όσο πιο εμπεριστατωμένη γινόταν προκειμένου κάποιος, ίσως κάποια άλλη στιγμή, να

συνέχιζε την έρευνα. Το σίγουρο ήταν πως τουλάχιστον ένα αντίγραφο θα το κρατούσε αυτός, για την περίπτωση που η αυθεντική αναφορά δεν έφθανε ποτέ στο Βερολίνο, στην έδρα της Θούλης ή στην Επιτροπή Έρευνας για την Προγονική Κληρονομιά. Το γεγονός της εξαφάνισης του Χανς δυστυχώς επέδρασε καταλυτικά στην ομάδα, με αποτέλεσμα, τουλάχιστον εκείνη την ώρα, να μην δώσουν σημασία σε "λεπτομέρειες", όπως ήταν εκείνοι οι αριθμοί που είχαν βρει ή μερικά σύμβολα πλησίον του εσωτερικού του ανοίγματος και του διαδρόμου. Τα περισσότερα απ' αυτά ήταν χαραγμένα στα πλαϊνά πετρώματα που αποτελούσαν τους "τοιχούς". Άλυτο μυστήριο φυσικά αποτελούσε ο τρόπος με τον οποίο είχαν χαραχθεί εκεί, εφόσον όλες οι προσπάθειες της ομάδας να πάρει δείγματα είχαν αποβεί άκαρπες, συμπεριλαμβανομένης και της ανόητης προσπάθειας των Ιταλών κατά την πρώτη τους "επίσκεψη".

Στη διήγηση του G. Müller, που αναφερόταν στην εξαιρετικά σκληρή επιφάνεια των πετρωμάτων συχνά, σκεφτόμουν ότι και από προσωπική πείρα, σε μεγάλα βάθη σπηλαίων είχα την εντύπωση ότι αυτοί οι μονοκόμματοι "τοιχοί" που είναι εντελώς λείοι συχνά φαινόταν σαν "γυαλισμένοι".

Στην περίπτωση λοιπόν που αυτοί οι "τοιχοί" είχαν κατασκευαστεί σε κάποια πολύ παλιά εποχή, δεν είχαν κοπεί με καλέμια, αλλά με κάποιον πολύ σύνθετο τρόπο. Βέβαια θα ακουστεί λίγο παράτολμο και παράξενο, αλλά δεν νομίζω ότι υπάρχει κάποια άλλη μέθοδος κοπής και λείανσης, εκτός από ένα συνδυασμό θερμικών τρυπανιών και ένα είδος όπλων με ακτίνες ηλεκτρονίων! Αυτό όμως ίσως μας φαίνεται εντελώς απίστευτο για την εποχή εκείνη! Αλλά ας μην ξεχνάμε ότι μιλάμε για μία εποχή γνώσεως και πολιτισμού πολύ πιο προηγμένη από τη δική μας! Ένα μέρος της χαμένης γνώσης δεν θα ήταν καθόλου απίθανο να είναι υπεύθυνο για τα ανωτέρω.

Αν θυμάστε όσα είπα στην αρχή του βιβλίου, ότι δηλαδή τα τούνελ ανακατασκευάστηκαν για έναν ορισμένο σκοπό, που δεν ήταν άλλος από τη σωτηρία της γνώσης, του πολιτισμού και των μυημένων που θα τα διατηρούσαν, τότε μπορείτε να καταλάβετε ότι τα - ίσως από "ιδιοτροπία" της φύσης - αρχικά τούνελ έπρεπε όχι μόνο να ανακατασκευαστούν και να διανοιχτούν, αλλά να εξασφαλίζουν και κάτι άλλο πολύ σημαντικό: θα έπρεπε, δηλαδή, στο σύστημα αυτό των τούνελ να μην μπορεί να διεισδύσει το νερό και γενικά να μην μπορεί να πάθει οποιαδήποτε άλλη ζημιά θα προκαλούσε ένας πιθανός "κατακλυσμός" ή μια "αποκάλυψη", και όλα αυτά χωρίς κανένα υποστήριγμα. Να γιατί στις πολύ βαθιές σπηλιές της Ελλάδας, απ' όπου αρχίζουν τούνελ που οδηγούν στα απίθανα βάθη, δεν υπάρχουν καθό-

λου υποστηρίγματα, π.χ. σαν αυτά που βλέπουμε στα τούνελ των μεταλλείων! Αν λοιπόν εκείνα τα υποτιθέμενα θερμικά τρυπάνια έβρισκαν μία εξαιρετικά σκληρή γεωλογική επιφάνεια, αυτή θα μπορούσε να διαλυθεί ή έστω να ανατιναχθεί με μερικούς "πυροβολισμούς" από το ακτινοβόλο όπλο ηλεκτρονίων. Στη συνέχεια, το θωρακισμένο θερμικό τρυπάνι θα χρησιμοποιείτο επάνω στα κομμάτια του πετρώματος και θα τα υπερθέρμαινε μέχρι βαθμού τήξεως. Μόλις ο λιωμένος βράχος πάγωνε, θα σχημάτιζε ένα γυαλιστερό επίστρωμα σκληρό σαν διαμάντι. Ακολουθώντας όμως αυτή τη μέθοδο στην ανακατασκευή των τούνελ, εκτός από το συγκεκριμένο αποτέλεσμα, θα είχαμε και ένα άλλο εξίσου σημαντικό: η σεισμική δραστηριότητα θα περνούσε σχεδόν απαρατήρητη και χωρίς καταστροφικά αποτελέσματα! Να γιατί βλέπουμε σήμερα σπηλιές με μεγάλα βάθη, ακόμη και στις εξόδους τους κοντά στην επιφάνεια, να έχουν μείνει άθικτες μετά από σεισμούς χιλιάδων ετών (Κωρύκιο, σπήλαιο Μαραθώνος κ.λπ.), ενώ τα σπίτια δυστυχώς πέφτουν, παρ' ότι έχουν ηλικία πολύ πιο... νεαρή. Να γιατί, επίσης, όπως έχω πει επανειλημμένως, τα σπήλαια και τα βαθιά τούνελ της Ελλάδας θα αποτελούσαν και τα καλύτερα αντιπυρηνικά καταφύγια, αν βέβαια οι είσοδοι τους κλείνονταν κατάλληλα.

Τέλος πάντων, τα λιγοστά σύμβολα στη σπηλιά του Διστόμου ίσως είχαν χαραχθεί κατά τον ίδιο τρόπο, με τα ίδια δηλαδή εργαλεία που είχαν ανακατασκευαστεί τα ίδια τα τούνελ. Μερικά από τα ακατανόητα αυτά σχήματα μάλλον αποτελούσαν και αποτελούν άγνωστους κωδικούς, ίσως οδηγούς για τους μυημένους ή και αντιθέτως σχήματα που θα φοβίσουν ή θα αποπροσανατολίσουν τους βέβηλους. Ίσως μάλιστα, αν μπορούσε να τα "διαβάσει" η ομάδα, να την προειδοποιούσαν για την "πύλη" που πέρασε ο Χανς. Μόνο ένα σύμβολο ήταν κατανοητό και τους έκανε εντύπωση:

Ήταν ένας ήλιος μέσα σε έναν ηλιακό δίσκο, με ακτίνες που θύμιζαν μαϊάνδρο ή το της ρουνικής γραφής* ή, για να το κατανοήσουμε καλύτερα, με ακτίνες που θύμιζαν κεραυνούς. Ένας ήλιος διαμέτρου ενός μέτρου περίπου, χωρίς χρώμα. Οι σκιές, όμως, που ο χαρακτήρας είχε φροντίσει σε άλλα σημεία να φαίνονται πολύ ελαφρές και σε άλλα πολύ έντονες, έδιναν "χρώμα" στο σχήμα. Μετά από λίγη παρατήρηση, ήταν εύκολο να αντιληφθεί κανείς ότι επρόκειτο για ένα πολύ όμορφο, μαθηματικά πολύ συμμετρικό σχήμα, που ήταν δύσκολο να έχει γίνει με το χέρι και που απεικόνιζε έναν μαύρο ήλιο! Ένας ήλιος μαύρος που δεν φώτιζε - όπως ο

* = sig

ήλιος του μεσημεριού που ξέρουμε - αλλά που οι μαύρες του σκιές τον έκαναν να "λάμπει" εκτυφλωτικά!

Ξέρουμε ότι ο φωτεινός ήλιος και κατ' επέκταση ο φωτεινός ουρανός συμβολίζουν τη Διανόηση, που πρέπει χωρίς άλλο να αντιστοιχεί στη Συνείδηση και στο Πνεύμα. Ο ήλιος και η ακτινοβολία του, πανάρχαια σύμβολα γονιμοποίησης, συμβολίζουν και το διαφωτισμό. Ο μαύρος ήλιος είναι ο ήλιος που έχει νυκτερινή καταγωγή, αφού μας εγκαταλείπει για να φωτίσει έναν άλλο κόσμο. Οι Αζτέκοι αναπαριστούν τον Μαύρο Ήλιο να μεταφέρεται στην πλάτη τού θεού τού κάτω κόσμου! Παρουσιάζεται λοιπόν αυτός ως η αντίθεση του ήλιου τού μεσημεριού, του συμβόλου δηλαδή της θριαμβευτικής ζωής απέναντι στο θάνατο.

Στα μάτια των αλχημιστών, ο Μαύρος Ήλιος είναι η πρώτη ύλη που δεν έχει χρησιμοποιηθεί ακόμη, ούτε τοποθετήθηκε στο δρόμο τής εξέλιξης. Αν θέλουμε να αναλύσουμε τα πράγματα, ο Μαύρος Ήλιος είναι το Ασυνείδητο στην πιο στοιχειώδη του μορφή. Σύμφωνα με τις διάφορες παραδόσεις των αρχαίων λαών, ο Μαύρος Ήλιος είναι η απειλή της απελευθέρωσης των καταστροφικών δυνάμεων του κακού του σύμπαντος σε μία κοινωνία. Είναι η προαναγγελία τής καταστροφής, του πόνου και του θανάτου. Η αντίστροφη εικόνα του φωτεινού ήλιου στο απόγειο του.

Τι να σήμαινε λοιπόν αυτός ο μαύρος ήλιος στη συγκεκριμένη περίπτωση; Ήταν μία προειδοποίηση σ' όλους αυτούς που επιχειρούσαν να κατέβουν προς τα κάτω, μία προειδοποίηση για τα κακά που θα συναντούσε ο βέβηλος, μία προειδοποίηση της διαφοράς της φωτεινής επιφάνειας από τα σκοτάδια εκείνου του κόσμου ή κάτι άλλο;

Νομίζω ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση το σχήμα αφορά μόνο την επιφάνεια. Λειτουργεί, τρόπον τινά, σαν ένα χρονικό τού τι συνέβη κάποτε στην επιφάνεια. Ένας "κατακλυσμός", μία "αποκάλυψη", κατά την οποία ξεχύθηκαν οι δυνάμεις τού κακού και της καταστροφής και ανάγκασαν τους μυημένους να κατέβουν στα βάθη τού κόσμου για να περισώσουν ό,τι μπορούσαν. Η χρησιμοποίηση του χαραγμένου σχήματος του ήλιου που είναι μακράν της Γης, συντελεί στην παραδοχή τής εκδοχής για μια κοσμική καταστροφή, τα αίτια της οποίας ίσως να μην είναι φυσικά ή να είναι αποτελέσματα δυνάμεων, π.χ. ενός πολέμου. Μία τρίτη εκδοχή ίσως είναι ότι απλώς το σχήμα αναφέρεται στη διαφορά μεταξύ του φωτός τής επιφάνειας και του σκοταδιού τού κάτω κόσμου ή ακόμη και στην ύπαρξη ενός άλλου ήλιου εδώ κάτω, τεχνητού ίσως! Μήπως η περίφημη πράσινη ανταύγεια, το πράσινο φως, έχει κάποια σχέση με αυτό τον τεχνητό ήλιο; Μιλάω

βέβαια για το πράσινο φως που μερικοί ερευνητές έχουν δει σε μεγάλα βάθη σπηλαίων, ή ακόμη για την πράσινη ανταύγεια στο άνοιγμα του διαδρόμου λίγο πριν από την εξαφάνιση του Χανς.

Γεγονός πάντως είναι ότι μερικοί λαοί συνδυάζουν αυτό το πράσινο φως με τους υπόγειους κόσμους. Οι φυλές της εσωτερικής Μογγολίας πιστεύουν ότι οι υπόγειοι κόσμοι που βρίσκονται κάτω από το Θιβέτ φωτίζονται από μία πράσινη ανταύγεια που ευνοεί την ανάπτυξη της χλωρίδας, αλλά και συντελεί στη μακροζωία και στην υγεία. Αυτή η τελευταία πίστη έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον αφού και αλλού, όπως στο Αζερμπαϊτζάν της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, υπάρχει ένα περίεργο πηγάδι "χωρίς βυθό", με ένα πράσινο φως που εμφανίζεται κάπου-κάπου στα τοιχώματα του. Τελικά, μετά από έρευνες και εξερευνήσεις, οι επιστήμονες-ερευνητές ανακάλυψαν ένα ολόκληρο σύστημα από τούνελ που συνδέεται με άλλα παρόμοια στη Γεωργία και σε ολόκληρο τον Καύκασο.

Πρέπει, λοιπόν, αυτή η πράσινη ανταύγεια - όπως άλλωστε έδειξε και η εξαφάνιση του Χανς - να είναι μία τεχνητή πηγή ενέργειας που αντικαθιστά αυτήν του Ήλιου, εξασφαλίζοντας την ανάπτυξη των φυτών και παρατείνοντας τη ζωή των ανθρώπων που κατέφυγαν σ' αυτά τα ανακατασκευασμένα τούνελ.

Ο Georg Müller σκεφτόταν ακόμη τη σπηλιά στο Δίστομο, μαζί με τα άλλα μέλη της ομάδας, καθώς έβλεπαν τα βουνά της Ελλάδας ολοένα και να μικραίνουν πίσω τους. Το τρένο είχε μπει για τα καλά πλέον στη Νοτιοσλαβία.

Ο περίπατος μας με τον Georg Müller στις όχθες της λίμνης Βερθ φαινόταν να καλύπτεται από ένα διάφανο πέπλο μελαγχολίας. Έφταιγε η ηρεμία της λίμνης που τίποτε δεν φαινόταν να την ταραξεί ή η επικείμενη αναχώρηση μου την επομένη; Όλα τα θαυμαστά, που ο Αυστριακός φίλος μου μού είχε πει μόλις χθες, μου φαινόταν ότι τα ήξερα από πολύ παλιά. Ο καθένας μας πλέον συμπλήρωνε τις σκέψεις τού άλλου και μας φαινόταν ότι είχαμε γνωριστεί πολλά χρόνια πριν. Πόσες φορές σκέφτηκα γιατί να μην τον είχα συναντήσει νωρίτερα; Θα 'χαμε προχωρήσει πάρα πολύ όσον αφορά στην έρευνα.

Καθίσαμε σ' ένα παγκάκι, μερικά μέτρα από τα ακίνητα νερά. Ένωθα πως κάτι ήθελε να μου πει. Φαινόταν ότι ήθελε μόνο μια λέξη για ν' αρχίσει, αλλά δίσταζε. Τα καταλάβαινα αυτά τόσο καλά!

«Τι θα κάνουμε για το μέλλον, Georg;», τον ρώτησα. Αυτό ήταν που τον έκανε ν' αρχίσει να μου μιλά σαν να είχε σκεφτεί από καιρό αυτά που επρόκειτο να μου πει.

«Το μέλλον είναι περισσότερο δικό σου και όχι δικό μου», μου είπε χαμογελώντας. «Άρα το ερώτημα είναι τι θα κάνεις εσύ και όχι εγώ πλέον. Κατ' αρχήν πρέπει να προσέχεις. Σ' ό,τι κάνεις, κάθε κίνηση σου σκέψου την δυο φορές. Εγώ θα 'θελα να σου πω να συνεχίσεις. Βρες και μερικούς συντρόφους στην Ελλάδα και συνέχισε τις έρευνες. Αξίζει τον κόπο. Εγώ νομίζω ότι τότε έφθασα αρκετά κοντά. Συνέχισε εσύ. Έχει τόσα μέρη η χώρα σου που αξίζει να ψάξετε. Αν δεν σε πειράζει, πήγαινε για μία ακόμη φορά στο Δίστομο και ρίξε μία ματιά, κάντο για τον Χανς! Θα 'θελα να ξέρεις ότι πολλές φορές βλέπω τον Χανς εγκλωβισμένο να ψάχνει για το "πέρασμα" της επιστροφής. Θα 'πρεπε ίσως να είχαμε κάνει κάτι περισσότερο τότε, αλλά όσο και να το σκέφτομαι δεν μπορώ να φανταστώ τι θα μπορούσε να είναι αυτό.

«Τα έγγραφα και όλα τα άλλα που σου δίνω φύλαξε τα, γιατί αποτελούν αποδείξεις μιας προσπάθειας που δεν είχε γίνει ποτέ μέχρι τότε, μιας προσπάθειας με πολλές θυσίες και απώλειες ανθρώπων, αλλά και την αρχή για τη συνέχιση των προσπαθειών κάποια στιγμή στο μέλλον. Βάλτα σ' ένα ασφαλές μέρος. Πάρτα στα σοβαρά αυτά που σου λέω, γιατί κάποιοι έχουν κάνει λυσσώδεις προσπάθειες για να τα αποκτήσουν. Ίσως αυτό να σημαίνει ότι αυτοί οι κάποιοι δεν έχουν κατορθώσει όλα αυτά τα χρόνια να επιτύχουν κάποια επαφή. Από το μέρος μας, δηλαδή από τους Γερμανούς του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, νομίζω ότι τουλάχιστον οι ομάδες που ερευνούσαν στις πολικές περιοχές προχώρησαν πολύ περισσότερο από όλες τις άλλες ομάδες. Αυτές όμως οι τοποθεσίες στην Ελλάδα έχουν κάτι το ξεχωριστό! Πολλές φορές που σκεφτόμουν, είχα την ιδέα ότι μπορεί να οδηγούν και κάπου αλλού εκτός από το εσωτερικό της Γης. Τσως σε κάποια άλλη διάσταση! Σε εντελώς άγνωστους κόσμους που δεν μπορούμε να φανταστούμε. Αν συνέβη αυτό το πράγμα στον Χανς, θεωρώ ότι ήταν πολύ τυχερός. Τα στοιχεία που σου δίνω για τη Hartmann Expedition διάβασε τα καλά, είναι τα αυθεντικά στοιχεία. Σου έχω και ένα μικρό κατάλογο ονομάτων των παλαιών συντρόφων μου, με τους οποίους σου έλεγα ότι συνεχίσαμε τις έρευνες και μετά τον πόλεμο. Δυστυχώς, δεν είναι πια πολλοί, βλέπεις ο χρόνος... Τους έχω δώσει και τη δική σου διεύθυνση. Αν θες κάτι, μία πληροφορία, οτιδήποτε, μη διστάσεις, ζήτησε το. Ό,τι βρεις στις έρευνες σου, φύλαξε το για σένα ή εμπιστεύσου το όπου εσύ νομίζεις».

Ποτέ δεν κατάλαβα γιατί δεν συνειδητοποιούμε πόσο πολύτιμες είναι κάτι τέτοιες στιγμές εκείνη την ώρα, πάρα μόνο πολύ αργότερα. Είχα κοντά μου έναν άνθρωπο που είχε "φάει τη ζωή με το κουτάλι", είχε δει και ήξερε τόσα πράγματα και δεν εξάντλησα όλο το χρόνο για να μάθω περισσότερα, όχι ρωτώντας τον, αλλά απλά αφήνοντας τον να μιλά. Σήμερα σκέφτομαι ότι δεν έπρεπε ούτε να κοιμάμαι εκείνες τις ημέρες του Οκτωβρίου του 1986. Έπρεπε ν' ακούω μόνο.

Σκέφτομαι επίσης - και είναι παράξενο το ότι συνδέω μεταξύ τους γεγονότα που ούτε καν χρονική συγγένεια έχουν - κάποιον άλλον, κάπου αλλού, που μου είχε πει την ίδια φράση με τον G. Müller: «Να προσέχεις!». Αναφέρομαι, όχι χωρίς συγκίνηση, στο επεισόδιο της μονής τού Αστεριού (στο βιβλίο μου *Μυστική Αθήνα & Αττική*), δέκα ολόκληρα χρόνια μετά από τη συνάντηση με τον G. Müller. Εκείνη η "διάφανη" μορφή τού ασκητή, που ήλθε να λειτουργήσει στη μονή και μετά χάθηκε κυριολεκτικά στον αέρα τής εξοχής και του βουνού, είχε κάτι το κοινό - πέρα από την ίδια φράση που χρησιμοποίησε - με τον Georg Müller. Ήταν η ηρεμία τού βλέμματος τους - του ενός που έμοιαζε με τα ήσυχα νερά τής λίμνης Βερθ και του άλλου που έμοιαζε με τις αναλλοίωτες κορυφές των κυπαρισσιών τής μονής Αστεριού - ή η ευκολία με την οποία με πλησίασαν, καθώς και η ευκολία με την οποία τους δέχθηκα; Ποιος ξέρει; Ίσως απλά να είναι "γυρίσματα" του νου που, ανήσυχος, δεν αρκείται στα καθιερωμένα, αλλά ψάχνει εμπρός και πίσω στο χρόνο γι' αυτά που κυνηγάει και που είναι οι ελπίδες μίας ολόκληρης ζωής. Ο σκοπός, σαν εκείνο το δυσκολότηρο που έψαχναν οι ιππότες και το οποίο ήταν κάτι πολύ πιο ουσιαστικό και πιο ωραίο από ένα απλό κύπελλο, είναι η γνώση η χαμένη που πρέπει να βρούμε για το καλό όλων μας: η Κοίλη Γη, μία πεποίθηση αρχικά, μία βεβαιότητα τώρα πια, που βασίζεται στον πραγματικό άνθρωπο, τον ασκητή-πολεμιστή, αυτόν που δεν χάθηκε ποτέ στους αιώνες, ακόμη και όταν η ανθρωπότητα κατέβηκε στα πιο χαμηλά σκαλοπάτια της εξαθλίωσης -όπως τώρα - αυτόν που πολεμά πάντα, ακόμη και στις πιο αντίξοες εποχές και συνθήκες.

Το βράδυ, στο δείπνο, ο Georg Müller, ιδιαίτερα εύθυμος και ανακουφισμένος, έδειχνε ότι είχε βγάλει από πάνω του ένα βάρος που δεν ήταν άλλο παρά η σκυτάλη που είχε δώσει σε μένα για τη συνέχιση του αγώνα και της προσπάθειας. Η συνοδεία των εδεσμάτων με Pradikatsweine (γλυκό κρασί) βοήθησε πολύ, ώστε τα ελάχιστα σύννεφα μελαγχολίας να εξαφανιστούν. Έμοιαζε με ένα δείπνο δύο ιπποτών τού παλιού καιρού που δεν είχαν και

μεγάλη σχέση με τους υπόλοιπους γύρω τους.

Την επομένη, αφού τακτοποίησα σε μία δερμάτινη τσάντα τα διάφορα έγγραφα και άλλα στοιχεία, ταξινόμησα τις σημειώσεις μου σχετικά με όσα ο Georg Müller μου είχε πει και είχαμε συζητήσει, ήμουν έτοιμος για το ταξίδι του γυρισμού στην Ελλάδα. Ο Georg με πήγε μέχρι το σταθμό. Αυτή τη φορά δεν θα πήγαινα μέσω Grats, αλλά κατευθείαν στο Μάριμπορ (Maribor) της Νοτιοσλαβίας - η διαδρομή αυτή ήταν πιο κοντινή. Στημένος στην αποβάθρα του σιδηροδρόμου σε στάση προσοχής, με εκείνο το στυλ του παλιού καιρού, όπως ακριβώς θα έκανε σαράντα χρόνια πριν, με χαιρέτησε και έμεινε εκεί μέχρι που το τρένο άρχισε να ξεμακραίνει. Έτσι τελείωσε το ταξίδι μου στην Αυστρία.

Ένα Γεγονός που με Κάνει να Εκπληρώσω μια Υπόσχεση μου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑ, άρχισε μία νέα εποχή για μένα στον τομέα της έρευνας. Άρχισα να κινούμαι και εγώ όπως εκινείτο εκείνη η ομάδα τού 1940. Για μένα, τώρα, η προεργασία του χώρου που θα επισκεπτόμουν, καθώς και η επιλογή του ήταν πολύ σημαντικά. Για ολόκληρες εβδομάδες, φρόντιζα να μάθω όσα περισσότερα μπορούσα για έναν υποψήφιο προς επίσκεψη τόπο. Πρώτα βέβαια η ιστορία - ό,τι μπορούσα να μάθω - μετά οι θρύλοι, οι παραδόσεις και οι τοπικές ιστορίες και ακολούθως οι συντεταγμένες τού τόπου σε σχέση με άλλους τόπους που είχα ήδη επισκεφτεί. Στη συνέχεια, επίσκεψη, χαρτογράφηση και λεπτομερές ψάξιμο. Όσοι από τους τόπους φαίνονταν ελπιδοφόροι τούς επισκεπτόμουν και δεύτερη φορά, ενώ τα μέρη στα οποία ήταν δύσκολο να προχωρήσω λόγω κάποιου κλεισίματος έμπαιναν στο πρόγραμμα για έρευνα όταν θα ήμουν κατάλληλα προετοιμασμένος. Βέβαια, αν τύχαινε να "έπεφτα στην περίπτωση" και έβρισκα μία δίοδο που πήγαινε εξαιρετικά βαθιά και μακριά, τότε πάλι θα γινόταν δεύτερη επίσκεψη με τη σχετική προετοιμασία

Μετά από χρόνια, η όλη έρευνα κατέληξε πολύ πιο αισιόδοξη απ' ό,τι στην αρχή φαινόταν, γιατί εκτός από τις πληροφορίες τού Müller σχετικά με την Ελλάδα, βρέθηκαν και άλλα στοιχεία και μάλιστα από πηγές που είχε στη διάθεση του όλος ο κόσμος! Όπως π.χ. οι παλιές ελληνικές εγκυκλοπαίδειες που είχαν εκδοθεί μέχρι τη δεκαετία του '50. Σ' αυτές υπήρχαν οι τοποθεσίες που κατά την Ελληνική Μυθολογία ήταν οι είσοδοι ή τα

καταβάσια προς τον Άδη ή τον Κάτω Κόσμο, μέρη δηλαδή που τουλάχιστον κατά τη μυθολογία χρησιμοποιούνταν για τη μετάβαση των ψυχών ή των ανθρώπων στον κάτω κόσμο, που ήταν στους αντίποδες του κόσμου όπου ζούμε. Ήταν φανερό πως αυτές οι τοποθεσίες δεν θα έπρεπε να μείνουν ανεξερευνήτες. Πολλές απ' αυτές, όπως σιγά-σιγά θα ανακάλυπτα, ήταν ήδη κλειστές από κάποιους, ακόμη και ανατιναγμένες (π.χ. Ταΐναρο). Άρχισα επίσης δειλά-δειλά να κάνω κάποιες έρευνες και στο εξωτερικό και έτσι είχα την ευκαιρία να συγκρίνω όλες αυτές τις εισόδους προς τα τεράστια συστήματα τούνελ με αυτά που είχα ήδη ερευνήσει στην Ελλάδα και να καταλήγω στο συμπέρασμα ότι τουλάχιστον μερικές από τις διόδους που θα έφθαναν στην Κοίλη Γη βρίσκονταν στη χώρα μας. Σ' αυτή την κατάσταση βρίσκονται, περνώντας όλες μου τις διακοπές στις διάφορες έρευνες, όταν στα μέσα του Απριλίου του 1993, έλαβα ένα τηλεγράφημα από την Αυστρία. Σ' όλο αυτό το διάστημα από το 1986 είχα μία αραιή, αλλά σταθερή αλληλογραφία με τον Georg Müller, που ήταν εποικοδομητική όσο και η επίσκεψη μου στο Klagenfurt τότε. Ανησύχησα όταν το τηλεγράφημα είδα ότι προερχόταν από τη μικρή πόλη τού Georg. Δεν το άνοιξα αμέσως, αλλά αφού προχώρησα προς το κοντινό πάρκο βρήκα μία μοναχική θέση κάτω από τα δέντρα και κάθισα σ' ένα παγκάκι. Ήθελα να είμαι μόνος μου, γιατί διαισθανόμουν πολύ ισχυρά περί τίνος θα με πληροφορούσε το τηλεγράφημα. Πράγματι: ένας από τους λιγοστούς φίλους τού Georg υπέγραφε κάτω από το λιτό κείμενο που με πληροφορούσε ότι ο φίλος μου είχε φύγει για το μεγάλο ταξίδι νωρίς εκείνο το πρωί...

Η λύπη είναι ένα περίεργο συναίσθημα. Ο άνθρωπος θέλει να μπορεί να ξεφύγει απ' αυτήν με κάθε είδους δραστηριότητες που θα τον βοηθήσουν να το πετύχει. Εγώ βέβαια δεν έκανα τίποτε άλλο παρά να τηλεφωνήσω για την κράτηση ενός αεροπορικού εισιτηρίου για τη Βιέννη αργά το απόγευμα. Την επομένη, λίγο πριν από το μεσημέρι, ήμουν ήδη στο Klagenfurt. Όλα είχαν τακτοποιηθεί με τη γερμανική μεθοδικότητα και περίμεναν την άφιξη μου για να προχωρήσουν. Μερικοί συγγενείς, άγνωστοι για μένα, αλλά όπως φάνηκε πολύ γρήγορα εγώ όχι άγνωστος σ' αυτούς και πέντε-έξι φίλοι. Αυτοί οι φίλοι μού έκαναν εντύπωση, γιατί λες και όλοι έμοιαζαν με τον φίλο μου που είχε φύγει. Το ίδιο αυστηρό στυλ, η ίδια αξιοπρέπεια, η ίδια πειθαρχία στην κίνηση, η ίδια ηλικία. Εύκολα έβλεπε κανείς ότι ήταν οι παλιοί σύντροφοι. Και όλοι ήλθαν κοντά μου, με μάτια που μόλις γυάλιζαν, να μου σφίξουν το χέρι, να μου πουν με τον τρόπο τους ότι και εγώ ήμουν από καιρό στην ομάδα. Το ξενοδοχείο τού Georg που θα συνέχιζε τη

Κάλην κοντά στην είσοδο της σπηλιάς στο Δίστομο.

λειτουργία του με κάποιον από τους συγγενείς, παρ' ότι ήταν Απρίλιος, έδειχνε μελαγχολικό, το ίδιο και η λίμνη Βερθ. Ή μήπως τα έβλεπα εγώ έτσι; Δεν είχα ξεχάσει τότε την επιθυμία του να ταφεί σ' εκείνο το ύψωμα στο δάσος, απέναντι από τη λίμνη. Αγωνιούσα για το αν οι άλλοι το ήξεραν και αν θα προχωρούσαμε σύμφωνα με την επιθυμία του. Τους το είπα. Είδαν την ανησυχία στο πρόσωπο και στο φέρεσιμό μου και με καθησύχασαν. Όλα θα γίνονταν σύμφωνα με την επιθυμία του φίλου μας. Ακόμη και ο δήμαρχος είχε συμφωνήσει, παρόλο που κάτι τέτοιο δεν επιτρεπόταν. Τι να έκανε όμως; Είχε κι αυτός την ίδια ηλικία...

Το αυτοκίνητο με τη σορό δεν μπορούσε να πάει παρά μέχρι την αρχή του δάσους. Οι σύντροφοι - τα γεροντάκια - επέμεναν να μεταφέρουν το φέρετρο μέχρι εκείνο το σημείο και εγώ θέλησα να τους βοηθήσω. Το βάρος μάς φάνηκε μηδαμινό. Έτσι η μικρή πομπή ξεκίνησε με μας να πηγαίνουμε εμπρός και ακολουθώντας έναν από τους συντρόφους με τα παράσημα του Georg. Αμέσως μετά οι συγγενείς. Δεν υπήρχε κανένας άλλος. Μετά από δέκα λεπτά περίπου είχαμε φθάσει. Ο λάκκος ήταν ήδη έτοιμος από πριν. Αφήσαμε δίπλα το φέρετρο για τον τελευταίο χαιρετισμό.

Έκπληξη μου έκανε το γεγονός ότι ο Georg, γι' αυτό το τελευταίο ταξίδι, ήταν ντυμένος με την παλιά του στολή...

Κατεβάσαμε μόνοι μας το φέρετρο στην τελική του θέση. Το σκεπάσαμε ρίχνοντας το χώμα όλοι μας, με δύο φτυάρια που υπήρχαν εκεί επί τούτω, ενώ λίγο πριν, τη σημαία που σκέπαζε το φέρετρο την είχε διπλώσει κατά το στρατιωτικό τρόπο και την είχε κρατήσει ο γηραιότερος από τους συντρόφους του.

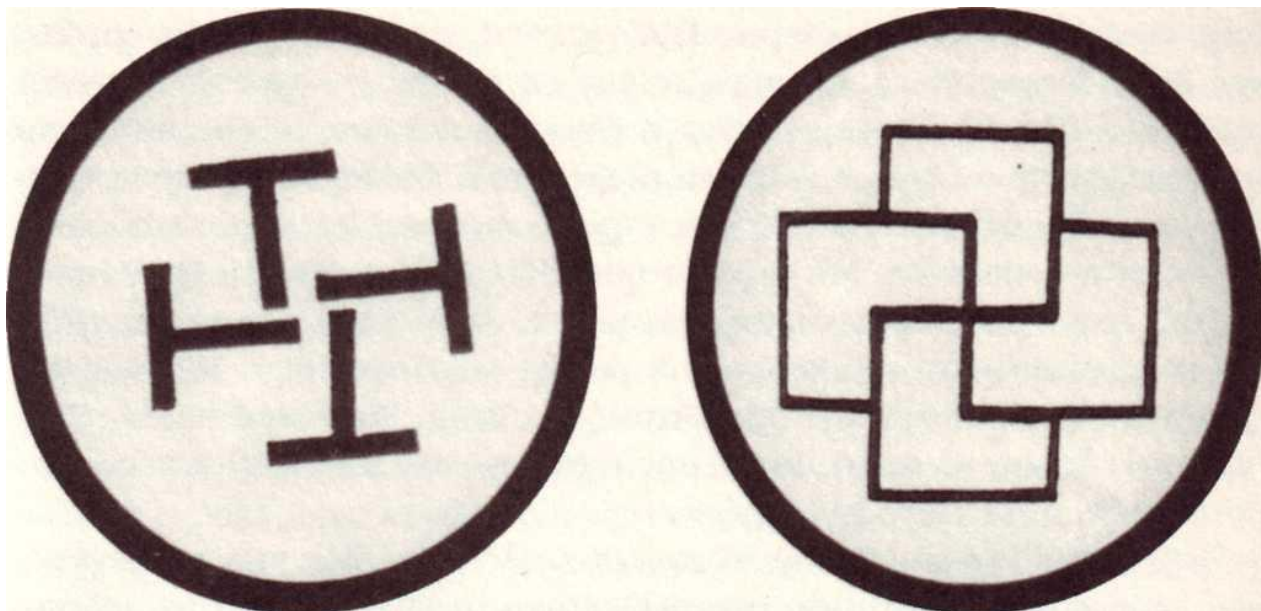
Θα ήταν οι τελευταίες ακτίνες του ήλιου που έπεφταν επάνω μας εκείνη την ώρα. Το τραγούδι *ICH HATT EINEN KAMERADEN* ακούστηκε σπάζοντας τη σιωπή που έμοιαζε με σιωπή σπηλαίου, σαν τα σπήλαια στα οποία έψαχνε για τη χαμένη γνώση. Ούτε λέξη δεν είπαμε, μόνο που κάποια στιγμή η παλιά πειθαρχία έσπασε, γιατί όλων τα μάτια γυάλισαν από δάκρυα που δεν άφησαν εντούτοις να πέσουν! Βγαίνοντας από το παρ-κάκι, τα μάτια μου έπεσαν σε μία λίθινη πλάκα που ήταν στην είσοδο του. Διάβασα: *AVALON PARKI*

Ο δρόμος τού γυρισμού αργός, χωρίς ομιλίες, μέσα στο ανοιξιάτικο δειλινό. Και το βράδυ, η θύμηση για τον Georg Müller, βετεράνο ερευνητή τής Κοίλης Γης, έγινε σε ένα μικρό εστιατόριο κλεισμένο μόνο για μας, με αναμνήσεις, τραγούδια και άφθονη μπύρα...

Ήταν σ' αυτή την ατμόσφαιρα που μία σκέψη με συντάραξε. Θυμήθηκα την τελευταία μας συζήτηση με τον Georg, τον άκουσα πολύ ζωντανά να μου λέει:

«Αν δεν σε πειράζει, πήγαινε για μία ακόμη φορά στο Δίστομο, ρίξε μία ματιά, κάντο για τον Χανς!». Σ' όλο το ταξίδι τής επιστροφής δεν σκεφτόμουν τίποτε άλλο: το πρώτο πράγμα που θα έκανα στην Ελλάδα θα ήταν τούτο: να επισκεφτώ τη σπηλιά του Διστόμου. Τώρα θα το έκανα όχι μόνο για τον Χανς, αλλά και για τον Georg!

Δεν ξέρω γιατί είχα αφήσει να περάσουν τόσα χρόνια χωρίς να επισκεφτώ τη σπηλιά στο Δίστομο. Ήξερα ότι μετά τον πόλεμο σχεδόν όλη την περιφέρεια του Παρνασσού την είχε αναλάβει μία γαλλική εταιρεία μεταλλείων και ορυχείων, ώστε να δημιουργήσει τις κατάλληλες προοπτικές για διάφορες εξορύξεις μετάλλων, βωξιτών κ.ά. Ήταν η εποχή που η χώρα μας είχε ανάγκη από πηγές ενέργειας, βιομηχανίας και εξαγωγών και είχε αρχίσει να σκάβεται ολόκληρη. Ιδίως η Βοιωτία, η Φωκίδα, η Εύβοια και η Αττική τα μεταπολεμικά χρόνια είχαν μεγάλη δραστηριότητα εξορύξεων. Πριν όμως από τη δεκαετία τού '90, οι περισσότερες έδρες μεταλλείων είχαν σταματήσει. Τσως τώρα λοιπόν να ήταν η πιο κατάλληλη εποχή για

Τα σμιλευμένα σχήματα στο εσωτερικό τής σπηλιάς στο

την έρευνα στη συγκεκριμένη σπηλιά. Παρ' όλα αυτά, μόλις στις αρχές Μαΐου ήμουν έτοιμος.

Έτσι, ένα πρωινό, ξεκινώντας από την Αθήνα τα χαράματα με τα σχετικά μου εφόδια, έφθασα αρκετά εύκολα στην περιοχή και ήμουν σε αρκετά καλή διάθεση, που όμως άρχισε σιγά-σιγά να χαλάει, γιατί τα πράγματα έγιναν δύσκολα. Αυτό το λέω γιατί, παρόλο που είχα τις οδηγίες μου, ο χρόνος καθώς και η διάνοιξη άλλων τεχνητών εισόδων λόγω των ορυχείων με μπέρδεψαν. Όπως ίσως θυμάστε από την πρώτη επίσκεψη των Γερμανών στη σπηλιά, όλα έδειχναν συνηθισμένα τα πρώτα δυο χιλιόμετρα, και αν σ' αυτά προσθέσει κανείς και τις δεκάδες των στοών των μεταλλείων που είχαν ανοιχθεί εν τω μεταξύ, καταλαβαίνετε πόσο δύσκολα μου φάνηκαν τα πράγματα. Έλεγα λοιπόν συνεχώς ότι θα καταλάβαινα αν ήμουν σε καλό δρόμο τη στιγμή που η σπηλιά θα συνέχιζε χωρίς υποστηρίγματα. Ωστόσο, μέχρι αργά το απόγευμα, δεν είχα βρει κανένα τέτοιο χαρακτηριστικό, όπου κι αν μπήκα. Οι στοές των μεταλλείων δεν είναι εξάλλου πολύ ευχάριστες, αλλά οὔτε και πολύ ασφαλείς, αφού μετά από εγκατάλειψη ετών τα υποστηρίγματα αρχίζουν να πέφτουν, καθώς και πέτρες από την οροφή ή τα πλαϊνά τοιχώματα που καθιστούν τη διέλευση αρκετά δύσκολη αλλά και καθόλου ευχάριστη. Σε πολλές απ' αυτές τις στοές, εξάλλου, υπάρχουν νερά και λάσπες στο έδαφος, που τα κάνουν όλα να φαίνονται πολύ χειρότερα.

Είχα αρχίσει να απογοητεύομαι. Πρώτα, γιατί οι προσδοκίες μου ερχόμενος ήταν διαφορετικές και μεγάλες και έπειτα γιατί ο χρόνος περνούσε αμείλικτα. Τελικά λίγο πριν πέσει ο ήλιος αποφάσισα να ετοιμαστώ για διανυκτέρευση και την επομένη να αρχίζα πάλι. Μέσα στη σκηνή αποφάσισα να ρίξω άλλη μία ματιά στις σημειώσεις μου μην τυχόν και έκανα λάθος στην τοποθεσία. Με ευχαρίστηση είδα σε λίγο ότι έτσι ήταν πράγματι! Η ανυπομονησία μου η σημερινή να εκπληρώσω το παλαιό μου χρέος και να ερευνήσω και εγώ τη σπηλιά, με είχε κάνει να ψάχνω περίπου ένα χιλιόμετρο μακριά από την πραγματική της θέση. Μετά από πολλά, έπεισα τον εαυτό μου να αποκοιμηθεί μόνο και μόνο αναλογιζόμενος πόσο κουραστική θα ήταν η επόμενη ημέρα.

Εύπνησα πολύ πριν από την ανατολή του ήλιου και, θέλοντας και μη εφόσον υπήρχε ακόμη σκοτάδι, εκμεταλλεύτηκα το χρόνο για να τα μαζέψω όλα - σκηνή κ.λπ. - και να φάω με την ησυχία μου ένα καλό πρωινό. Περίμενα το πρώτο φως με την αγωνία και την αναμονή του αθλητή των αγώνων δρόμου που ετοιμάζεται να ξεχυθεί προς τα εμπρός μόλις ακούσει τον πυροβολισμό του αφέτη. Ακολουθώντας βήμα προς βήμα τις οδηγίες και παρατηρώντας τα πάντα γύρω μου, χρειάστηκα περίπου μισή ώρα για να βρω την τοποθεσία. Πρέπει να είχε αλλάξει αρκετά, γιατί κατ' αρχήν δεν φαινόταν πού ήταν το σπήλαιο. Βέβαια, αυτό ήταν ευχάριστο γιατί δεν θα είχαν κάνει σ' αυτό τις απαραίτητες εργασίες προκειμένου να το εκμεταλλευτούν σαν μεταλλείο. Κατευθύνθηκα προς μία συστάδα βράχων με σχοί-νους γύρω-γύρω, που ήταν και η πιο ελπιδοφόρα τοποθεσία να υπάρχει κάτι. Πράγματι, οι θάμνοι αποτελούσαν το καλύτερο καμουφλάζ ακόμη και για τα ζώα αφού ήταν πολύ πυκνοί. Έκανα ένα άνοιγμα όσο ακριβώς χρειαζόταν και σε λίγο προχωρούσα και εγώ στο δρόμο που είχαν ακολουθήσει κάποιοι άλλοι πριν από σαράντα χρόνια και περισσότερο.

Μετά από μισή ώρα διαδρομή - όπου, απ' ό,τι έβλεπα, το σπήλαιο δεν έμοιαζε καθόλου με ορυχείο, αρχαίο ή νέο - άρχισα πλέον να αναγνωρίζω τα χαρακτηριστικά που μου είχε περιγράψει ο Georg Müller στις συζητήσεις μας. Πράγματι, το έδαφος είχε μία καθαρότητα που νόμιζες ότι το είχαν φτιάξει μόλις τώρα. Η οροφή ήταν τόσο τέλεια χαραγμένη που νόμιζες ότι προχωρούσες μέσα σε αρχαίο λατρευτικό διάδρομο που οδηγούσε σε ένα ναό. Τα τοιχώματα ήταν εξαιρετικά σκληρά - δεν υπήρχε περίπτωση να τα χαράξει κανείς, εκτός ίσως αν είχε ειδικά ηλεκτρικά εργαλεία. Επίσης, εντύπωση μου έκανε ότι ο όλος χώρος αποτελείτο από διαφορετικού ύψους επίπεδα, τη διαφορά μεταξύ των οποίων είχαν διευκολύνει η

φύση ή τα ανθρώπινα χέρια. Τούτο το μονοπάτι που ακολουθούσα τώρα, ήταν κατηφορικό και ελίσσόταν χωρίς να έχει διακλαδώσεις δεξιά ή αριστερά. Η πυξίδα μου εδώ και πολύ ώρα δεν φαινόταν να δείχνει σωστά, γιατί μέτρο με μέτρο άλλαζε από Βορρά στο Νότο και από τη Δύση στην Ανατολή. Το βάθος ήταν διαφορετικό, δηλαδή πολύ πιο μεγάλο από ό,τι στις άλλες σπηλιές που γνώριζα.

Η σιωπή του χώρου ήταν τόσο απόλυτη που καταντούσε... θορυβώδης! Υπήρχε τέλεια έλλειψη ζώων, ερπετών ή νυχτερίδων, γεγονός που συντελούσε στο αόριστο "τέντωμα" που ένιωθα εδώ και πολύ ώρα. Πράγματι, η σπηλιά σου ξυπνοῦσε αυτά τα περίεργα συναισθήματα, της αγωνίας σαν κάτι να επρόκειτο να συμβεί από ώρα σε ώρα, της ανυπαρξίας του χρόνου

- είχε κανείς την εντύπωση ότι βρισκόταν εδώ τουλάχιστον διπλάσιες ώρες απ' ό,τι στην πραγματικότητα. Ή μήπως όλα ήταν δημιουργήματα του νου
- του δικού μου - που ήξερε για το γεγονός που αφορούσε στον Χανς; Γι' αυτό ούτε καν είχα τη διάθεση να τραγουδήσω ή έστω και να σφυρίξω. Είχα εξάλλου την πεποίθηση ότι ο χώρος δεν είχε και πολύ θετική ενέργεια. Συνεχείς ανατριχίλες διαπερνούσαν τη σπονδυλική μου στήλη που σιγά-σιγά τις... συνήθισα. Μου έκανε αρκετή εντύπωση ότι έφθασα πιο γρήγορα απ' ό,τι η ομάδα του 1944 έφθασε στο σημείο που πέρασε τη νύχτα της και βλέποντας ότι ήταν νωρίς ακόμη συνέχισα να περπατάω. Πάντως, όταν χωρίς κανένα απρόοπτο έφθασα στο μεγάλο άνοιγμα, στη μεγάλη σπηλιά, ήμουν ξεθεωμένος. Την κούραση μου την άφησα προσωρινά "κατά μέρος" εμπρός στους θαυμάσιους σταλακτίτες και τις πολλές αποχρώσεις των βράχων στο φως τού φακού.

Με την περιγραφή τού Georg Müller και κυρίως όσον αφορούσε στα ευχάριστα συναισθήματα της ομάδας διαφωνούσα ριζικά. Όσο ωραία κι αν ήταν τα δημιουργήματα της φύσης, σε καμία περίπτωση δεν είχα διάθεση για χιούμορ ή τραγούδι ή ακόμη και για ευχάριστες σκέψεις. Ίσως πάλι, σκέφτηκα προς στιγμήν, αν ήμουν κι εγώ μέλος κάποιας ομάδας να είχα διαφορετική διάθεση. Για την ώρα, πάντως, σκεφτόμουν τελείως διαφορετικά.

Χωρίς δυσκολία, βρήκα εκείνο το άνοιγμα στα βορειοδυτικά και πραγματικά δυσκολεύτηκα να περάσω. Έπρεπε να βγάλω όλα τα εφόδια μου και να τα σπρώχνω σιγά-σιγά προς τα εμπρός. Μετά το άνοιγμα υπήρχαν όντως σκαλοπάτια που με αρκετή δυσκολία κατέβηκα. Η ελικοειδής τους κατεύθυνση τα έκανε αρκετά επικίνδυνα, ιδιαίτερα αν επιχειρούσε να τα κατέβει κανείς χωρίς ορειβατικό σκοινί. Δυστυχώς, το δικό μου δεν ήταν

αρκετό, δηλαδή δεν έφθασε μέχρι κάτω, και έτσι αναγκάστηκα να κατέβω τα τελευταία πενήντα σκαλοπάτια χωρίς να κάνω χρήση σκοινιού. Τα σκαλοπάτια κατέληγαν σε ένα μεγάλο κυκλικό επίπεδο απ' όπου ευτυχώς δεν φαίνονταν να ξεκινούν άλλα σκαλοπάτια. Ο "τοίχος" γύρω από το κυκλικό επίπεδο ήταν πολύ ενδιαφέρων, αφού ανακάλυψα, περίπου το ένα απέναντι από το άλλο, δύο σμιλευμένα(;) σχέδια που με εντυπωσίασαν τόσο με το σχήμα τους όσο και με τον τόπο όπου βρίσκονταν. Το πρώτο από κάποια απόσταση φαινόταν πολύ διαφορετικό από ό,τι από κοντά, γιατί τα σχήματα εντός του κύκλου νόμιζες ότι ήταν ενωμένα, με αποτέλεσμα να δείχνουν άλλη εικόνα. Ήταν ένας κύκλος κλειστός και μέσα του είχε τέσσερα ΤΑΥ -ή κάτι που έμοιαζε με ταυ - όρθια κατά τη φορά του κύκλου. Η φορά, που άλλωστε έδειχνε κίνηση, αλλά και ο τρόπος που ήταν τοποθετημένα τα ΤΑΥ μου έδωσαν την εντύπωση ενός ηλιακού συμβόλου.

Αργότερα, ψάχνοντας, κατέληξα ότι το σχήμα αυτό λέγεται *Αστράητονα Σφύρα* και υπονοεί την καταστροφή. Πρόκειται για ένα αρχαιότατο σχέδιο, η προέλευση του οποίου χάνεται στα βάθη της προϊστορίας. Το άλλο σχέδιο, που ήταν περίπου απέναντι από το πρώτο, στην αρχή σκέφθηκα ότι ήταν ένα "αστείο" των Γερμανών, γιατί "έπεσα" και εγώ στο λάθος να πω ότι είχε γερμανική προέλευση, ενώ τόσες φορές έχουμε πει και αναλύσει ότι οι Έλληνες κατασκεύασαν και χρησιμοποίησαν τα ίδια σήματα προαμνημόνευτων χρόνων. Νόμισα δηλαδή ότι το είχαν κατασκευάσει οι Γερμανοί της ομάδας κατά την πρώτη ή τη δεύτερη επίσκεψή τους στη σπηλιά. Με το ορειβατικό μου "σφυράκι" προσπάθησα να χαράξω κάτι στον τοίχο. Όσο και αν προσπάθησα όμως, δεν κατόρθωσα να κάνω ούτε την παραμικρή αμυχή. Αποκλειόταν λοιπόν να το είχαν κάνει οι Γερμανοί. Με ποιον τρόπο άλλωστε; Εξάλλου, η σοβαρότητα του Georg Müller ποτέ δεν θα επέτρεπε κάτι τέτοιο. Το σχήμα ήταν ωραιότατο. "Επαιζε" και αυτό στα μάτια σαν αυτά τα τεστ IQ που σου ζητούν να πεις τι βλέπεις. Αναμφίβολα όμως είχε μία "βορεινή" σχέση και προέλευση. Χωρίς αμφιβολία, αν ήξερα ποιοι τα χάραξαν και πότε, θα άλλαζαν πολλά πράγματα στην ιστορία, ίσως ακόμη και αυτή η αυτοχθονία των Ελλήνων. Ήταν ένα τέλεια τετραγωνισμένο σχέδιο, μαθηματικό θα έλεγε κανείς, γραμμικό, μεγαλοφυές όσον αφορά στην αρχική σύλληψη της σχεδίασης. Σου έδινε και αυτό την εντύπωση της κίνησης και της περιστροφής - ήταν ηλιακό με βεβαιότητα. Τι σήμαιναν λοιπόν αυτά τα ηλιακά σύμβολα στα βάθη, στα έγκατα της Γης; Μήπως την έλευση αυτών που πέρασαν από εδώ; Μήπως με αυτό τον τρόπο ήθελαν να πουν ότι προέρχονται από επάνω, από την

επιφάνεια; Μήπως, δηλαδή, ήταν τα αποδεικτικά στοιχεία που άφησαν γι' αυτούς που θ' ακολουθούσαν; Ή μήπως αναπαριστούν κάποιον άλλο ήλιο που περίμεναν να βρουν στην τελική τοποθεσία της κατευθύνσεως τους; Και τι θα ήταν αυτός ο ήλιος; Ένας τεχνητός ήλιος που κατασκεύασαν μετά ίσως από την καταστροφή που έδειχνε το άλλο σχέδιο απέναντι; Ή μήπως μία προειδοποίηση για τους μη μυημένους; Αναλογίστηκα για μία στιγμή τι θα σκεφτόμουν αν ήμουν στην επιφάνεια της Γης και έβλεπα αυτά τα σχέδια. Άραγε ο νους μου ήταν τόσο παραγωγικός ώστε έκανε όλους αυτούς τους συνδυασμούς; Να μία καλή ερώτηση. Ο αέρας, ο τόσο καθαρός που ανέπνεα, μήπως είχε και άλλα στοιχεία εκτός από οξυγόνο; Μοιραία αυτή η σκέψη με οδήγησε σε κάποια άλλη: θα γίνει άραγε κάποτε μία τέτοιου είδους έρευνα στην Ελλάδα με όλα τα κατάλληλα - και πανάκριβα - όργανα που θα επιτρέψουν στους ερευνητές να μην έχουν τόσες αμφιβολίες και τόσα ερωτηματικά;

Σκέφθηκα ότι πρέπει να ήμουν στο χώρο με τα ανοίγματα κοντά στην οροφή. Αποκαμωμένος, κάθισα καταγής με την πλάτη στον τοίχο και έριξα το φως του φακού μου προς τα επάνω. Εξεπλάγην όταν δεν είδα τίποτε. Προσπάθησα ξανά και ξανά. Δεν διέκρινα όμως κανένα άνοιγμα. Ούτε εντόπισα κάποια διαφορά στον τοίχο ώστε να καταλάβω αν έστω κάποτε υπήρχε άνοιγμα. Τι να είχε γίνει άραγε; Μήπως το μέρος που ο G. Müller είχε κλείσει ήταν αυτό εδώ και όχι στην προηγούμενη σπηλαίωση που νόμιζα εγώ; Θυμόμουν όμως καλά ότι έλεγε πως είχαν κλείσει εκείνο που ήταν κάτω από τα σκαλοπάτια. Φαίνεται, χωρίς άλλο, ότι τα είχα μπερδέψει. Έβγαλα κάτι να φάω - σταφίδες, αν θυμάμαι καλά - και κάτι να πιω. Πριν καν τελειώσω το λιτό μου δείπνο είχα κοιμηθεί και μάλιστα με το φακό μου ανοιχτό!

... Καθώς πετούσε το αεροπλάνο πάνω από το ελληνικό Αιγαίο, άρχισαν να κατακλύζουν το νου μου παλιά γεγονότα, πρόσωπα και σκηνές και ήταν όλα τόσο ζωντανά σαν να έβλεπα ένα κινηματογραφικό φιλμ. Μνήμες από το παρελθόν, που έμοιαζαν όμως να είναι του παρόντος. Δεν έκανα καμιά προσπάθεια να τις διώξω. Και να ήθελα, όμως, μπορούσα; Ένιωθα όμως και μια ικανοποίηση που τα έβλεπα όλα τόσο λεπτομερειακά, τόσο έντονα, τόσο τωρινά. Σαν να είχα την ανάγκη τους, σαν να επρόκειτο για μία απαραίτητη πνευματική τροφή. Όλα όμως τα σκέπαζε η φωνή τού εκφωνητή τού ραδιοφώνου, καθαρή και δυνατή, σαν να την άκουγα εκείνη τη στιγμή: «Έλληνες της Κύπρου! Όχι με σφαίρες! Με την λόγχην ανατρέψατε τον

εχθρόν»!

Και ξανά, και πάλι, και ξανά... πλαισιώνω όλες τις εικόνες που έβλεπα, όλα τα γεγονότα που ακόμη για μία φορά ζούσα. Σαν να ήμουν στο φυλάκιο "Αητοφωλιά" τώρα! Ακριβώς την ώρα που επέστρεφαν οι λοκατζήδες -τα παιδιά μου. Μα δεν είναι αυτός ο λοχίας Σταύρου που μου αναφέρει; Κατάκοποι, μου λένε ότι έχουν τέσσερεις τραυματίες και τρεις νεκρούς. Τα μάτια μου αστράφτουν μέσα στη νύχτα: «Πού είναι οι νεκροί; Τους φέρατε μαζί σας;». Χαμηλώνουν τα κεφάλια. Μόνο τον έναν κατόρθωσαν να πάρουν, τους άλλους δύο αναγκάστηκαν να τους αφήσουν πάνω στο ύψωμα "Κοτζάκαγια" και εγώ τους έβαλα τις φωνές. Αν και ήξερα καλά ότι κι αυτών οι καρδιές είχαν ματώσει και πονούσαν όσο και η δική μου, συνέχισα να τους φωνάζω. Και από την "Αητοφωλιά", στην παλιά συνοικία της Λευκωσίας, τον Άγιο Κασσιανό, ακριβώς μέσα στα βενετσιάνικα τείχη! Τι μάχες είναι αυτές(!); Οι πιο πολλές εκ του συστάδην. Μέσα στις παλιές στενές οδούς, κάτω από τους ξύλινους εξώστες των σπιτιών, πόσο αίμα, πόση γενναιότητα! Τα πολυβόλα ηχούν, οι χειροβομβίδες σκάνε με εκκωφαντικούς κρότους, όλμοι, μπαζούκας και εφ' όπλου λόγχη. Συντριπτικό το τουρκικό πυρ. Να, τώρα εγκαταλείπουμε ένα φυλάκιο. Αμέσως οι Τούρκοι εγκαθίστανται και υψώνουν τη σημαία τους: Προτού σταθεροποιηθούν, κάνουμε πάλι επίθεση και το ανακαταλαμβάνουμε. Σφοδρότατες μάχες ακολουθούν. Στρατιώτες μας κατεβάζουν την ημισέληνο. Η περιοχή μένει απόρθητη. Οι καμπάνες τού Αγίου Κασσιανού, της ιστορικής εκκλησίας, ηχούν όπως πάντα τον Εσπερινό, μέσα σε μία περιοχή καμένη, γεμάτη ερείπια, κατεστραμμένη, μα με τη σημαία μας να κυματίζει πάντα στο φυλάκιο.

Πώς τώρα πετάγομαι από εκεί στο αεροδρόμιο της Λευκωσίας(!); Λίγο πιο μακριά από το διάδρομο προσγείωσης, τα πάντα τα τυλίγουν οι καπνοί. Βλέπω ότι είναι πια αργά! Το μεταγωγικό μας "Νορντ Άτλας" έχει διαλυθεί πέφτοντας και τα συντρίμια του φλέγονται. Μέσα σ' αυτά τα κομμάτια τού αεροπλάνου βλέπω διαμελισμένα και καμένα πτώματα Ελλήνων καταδρομέων. Σε κάποια επωμίδα ακόμη φαίνεται το σήμα "*Ο τολμών νικά*". Οδύνη και απελπισία. Γρήγορα συνέρχομαι από το σοκ γιατί ακούω βογγητά. Είναι ο ανθυπολοχαγός Δημήτρης Τσακμιράνης με σοβαρό τραύμα στο μέτωπο και χωρίς πόδια. Πεθαίνει και όμως λέει: «Άντε παιδιά... Πάρτε με γρήγορα από 'δω... και τους φάγαμε!».

Ο άτυχος μαχητής της Ελλάδας! Είχε φύγει πια, και όμως σκεφτόταν τον εχθρό και σχεδίαζε επίθεση εναντίον του. Μ' αυτή τη ζωηρότατη θύμηση, βούρκωσα. Από τη βαθύτατη λύπη μου με βγάζει η φωνή της αεροσυνοδού

που μου λέει: «Πρέπει να προσδεθείτε, σε λίγο ετοιμαζόμαστε για την προσγείωση στο αεροδρόμιο της Λευκωσίας». Τι συμβαίνει τώρα; Αυτό δεν είναι πια παρελθόν ούτε καν παρόν. Αφού νιώθω ότι κοιμάμαι στο βάθος μίας σπηλιάς. Τι είναι όλα αυτά; Μήπως ονειρεύομαι στο μέλλον; Η εικόνα είναι τόσο ζωντανή που βάζει κατά μέρος τις σκέψεις. Βλέπω τον εαυτό μου να σκουπίζει το μάτια του. Καθώς προσγειωνόμαστε, ψάχνω με αγωνία προς το μέρος που είχε πέσει τότε το αεροπλάνο των ΛΟΚ. Προσπαθώ να βρω κάτι, κάτι που να μου μιλήσει για κείνη τη θυσία. Δεν υπάρχει τίποτε. Σε λίγο το αεροπλάνο του ΟΗΕ(;) έχει προσγειωθεί. Σκέφτομαι πώς είναι δυνατόν να ψάχνω για ίχνη τού αεροπλάνου μετά από 29 χρόνια. Είκοσι εννέα χρόνια; Ποιος είναι λοιπόν ο χρόνος τώρα; Χίλια εννιακόσια εβδομήντα τέσσερα και είκοσι εννέα μάς κάνει... 2003! Αν είναι δυνατόν...

Οι διατυπώσεις στο αεροδρόμιο ήταν απλές και σύντομες. Γρήγορα βρέθηκα στην κομμένη στα δύο πρωτεύουσα. Όλα έχουν αλλάξει, αλλά και όλα μου θυμίζουν εκείνες της ημέρες τού '74. Ιούλιος είναι και τώρα και η ζέστη μεγάλη. Κατευθύνομαι προς την παλιά συνοικία. Βρίσκω εύκολα το σπίτι. Ο γκριζομάλλης Κύπριος με περιμένει. Μα, για στάσου, λέω στον εαυτό μου. Τούτος εδώ δεν είναι ο Γιάννης ο Χρισ...; Δεν λέει τίποτε, παρά μόνο ανοίγει την αγκαλιά του! Πόσα χρόνια αγώνων, σκέφτομαι. Μα χθες δεν ήταν που μαθητής του γυμνασίου, το '58, είχα έλθει για να πυκνώσω τις τάξεις της ΕΟΚΑ; Σε λίγο μας... καταπίνει το εσωτερικό του σπιτιού. Την επομένη το πρωί, δεν είναι καλά-καλά 9 η ώρα, βλέπω τον εαυτό μου να φεύγει. Ο Κύπριος με χαιρετά θερμά στην πόρτα. Φαίνεται ότι όλα έχουν κανονιστεί. Κατά τις 9.30' έχω περάσει τα "σύνορα" και τους κυανόκρανους. Είμαι πλέον στον τουρκικό τομέα. Έχω μία κάρτα (Carte de Presse) του γαλλικού πρακτορείου ειδήσεων που με διευκολύνει να περάσω. Προχωρώ με ένα ταξί και σκέφτομαι τα σώματα των Ελλήνων στρατιωτών που είχαν εγκαταλειφθεί, τους αγνοούμενους και τους νεκρούς του "Νορντ Άτλας". Από τις σκέψεις μου με βγάζει ο Τούρκος ταξιτζής που στα αγγλικά μου λέει ότι φθάσαμε. Τον πληρώνω και κατεβαίνω. Προχωρώ προς το λευκό κτίριο. Πλησιάζω τον επικεφαλής τής τουρκικής φρουράς και του μιλώ. Αυτός με βάζει να περιμένω σ' ένα δωματάκι. Σε λίγο φθάνει ένας Τούρκος συνταγματάρχη κρατώντας τη "δημοσιογραφική" μου κάρτα.

Τις σκηνές αυτές τις βλέπω από ψηλά και δεν φαίνεται να καταλαβαίνω τίποτε. Βλέπω τον εαυτό μου να μιλά με τον Τούρκο συνταγματάρχη. Τα αγγλικά του είναι αρκετά καλά. «Ναι», μου λέει, «όλα έχουν κανονιστεί για τη συνέντευξη και ο πρόεδρος(;) σας περιμένει. Όλα είναι εντάξει, μόνο

που θα υποστείτε μία μικρή έρευνα, κάτι άλλωστε που κάνουμε σε όλους». Ένας λοχίας μπαίνει και με ψάχνει. Δεν βρίσκει τίποτε το ύποπτο. Μία φωτογραφική μηχανή, ένα μικρό μαγνητόφωνο, διάφορα χαρτιά. Με τη συνοδεία του συνταγματάρχη ανεβαίνω στο δεύτερο όροφο. Ο συνταγματάρχης προχωρεί εμπρός, τακτοποιεί τη στολή του και χτυπάει διακριτικά την πόρτα. Ακολουθώ ανοίγει, μπαίνει και τον ακολουθώ. Το γραφείο είναι "βαρϋ" και πολυτελές. Στον τοίχο υπάρχει ένα μεγάλο πορτρέτο του Κεμάλ Ατατούρκ, αριστερά και δεξιά τουρκικές σημαίες. Στην πολυθρόνα κάθεται ένας χονδρός άνδρας. Μα, για στάσου, αυτός εδώ είναι ο Ραοϋφ Ντεκτάς; Αυτός λοιπόν είναι ο "πρόεδρος"! Σηκώνεται για τα τυπικά και εγώ τον πλησιάζω. Υπό ποια ιδιότητα, δεν καταλαβαίνω. Κάτι μου λέει ότι προσποιούμαι τον Γάλλο δημοσιογράφο, αλλά δεν ξέρω γιατί. Νιώθω να βρίσκομαι σε μία αγωνία, σε μία αναμονή. Κάτι πρόκειται να συμβεί, κάτι το απρόσμενο που όμως, πώς να το πω, το περιμένω χωρίς να ξέρω τι είναι. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή ακούω ολοζώντανα, αλλά είμαι σίγουρος ότι ακούει και ο εαυτός μου που βρίσκεται αντιμέτωπος με τον "πρόεδρο", τη φωνή του εκφωνητή του κυπριακού ραδιοφώνου: «Έλληνες της Κύπρου! Όχι με σφαίρες! Με την λόγχην ανατρέψατε τον εχθρόν!».

Νιώθω τη στιγμή να πλησιάζει, θέλω να ξυπνήσω, αλλά τίποτε δεν συμβαίνει. Βρίσκομαι εκεί ψηλά και τα βλέπω και τα ακούω όλα. Η καρδιά μου χτυπάει τρελά.

Χωρίς λέξη, όταν ο "πρόεδρος" απλώνει το χέρι του, ψάχνω την αγκράφα της ζώνης μου. Κάτι λάμπει στην παλάμη μου. Το μαχαίρι. Το χέρι μου κάνει μία κίνηση προς τα εμπρός και χτυπάει καίρια. Ο Ντεκτάς σωριάζεται κάτω άλαλος. Γυρνώ προς τα πίσω. Ο Τοϋρκος συνταγματάρχης, παρά την κατάπληξη του, βγάζει το πιστόλι του, βάζοντας τις φωνές. Ο παλιός ταγματάρχης των Λ.Ο.Κ. δεν του δίνει καιρό. Το χέρι επαναλαμβάνει την ίδια κίνηση με το ίδιο ακριβώς αποτέλεσμα. Ακούγονται ποδοβολητά και κραυγές σ' όλο το σπίτι. Ψυχραιμα παίρνω το πιστόλι του συνταγματάρχη και βγαίνω στο μπαλκόνι, ενώ σε λίγο η πόρτα θα πέσει από τη βίαιη πίεση των στρατιωτών. Κοιτάζω προς το μέρος του αεροδρομίου και σηκώνω το πιστόλι προς τον κρόταφο.

Δεν μπορώ να κάνω τίποτε, οϋτε καν να φωνάξω. Με πιάνει απελπισία όταν ακούω τον πυροβολισμό, που με βγάζει από το μαρτύριο, καθώς με ξυπνά βίαια.

Το σκοτάδι είναι απόλυτο, ο φακός δεν ανάβει, γιατί τον έχω αφήσει

ανοιχτό και η μπαταρία του έχει εξαντληθεί. Γρήγορα αλλάζω φακό και βάζω νέες μπαταρίες στον άλλο. Δεν μπορώ να συνέλθω από το σοκ του ονείρου(;). Βλέπω την ώρα. Είναι - πλησιάζει - 22.00'. Κοιμάμαι πέντε ώρες! Έναν ύπνο βαρύ σαν λήθαργο, σαν τον ύπνο του χειρουργείου όταν είναι κανείς ναρκωμένος. Τι ήταν όλα αυτά τα παρελθόντα, τα παρόντα και τα μέλλοντα(;) και πώς ήλθαν στο νου μου; Ποια είναι η αιτία και ποιο το ερέθισμα; Το περιβάλλον ή κάτι άλλο; Δεν υπάρχει αμφιβολία, το περιβάλλον. Έχουν κάποια σχέση τα σχέδια που είδα; Μήπως κατά κάποιον περίεργο τρόπο ήταν η "σκανδάλη" που έβαλε σε ενέργεια τα όσα είχα δει; Ήταν μία μύηση; Για ποιο λόγο όμως; Για τα όσα έρχονταν από εδώ κι εμπρός και ίσως δεν έπρεπε να τα αποτολμήσω; Ήταν μία "ψυχολογική" ταινία χωρίς άλλο, γιατί κύριο χαρακτηριστικό της ήταν η επιτάχυνση. Με αυτόν τον τρόπο τα γεγονότα μίας μεγάλης χρονικής περιόδου συμπίεζονται μέσα σε λίγες ώρες. Ήταν αποτέλεσμα αυτής εδώ της σπηλιάς; Νόμιζα ότι είχα κοιμηθεί μόλις λίγα λεπτά, το πολύ μισή ώρα, και τώρα αποδεικνυόταν ότι κοιμόμουν πέντε ολόκληρες ώρες. Σπηλαιολόγοι, χάριν πειραματισμού, έμειναν εξήντα ολόκληρες ημέρες κλεισμένοι σε ένα σπήλαιο, χωρίς ρολόι - μετρούσαν το χρόνο μόνο με το βιολογικό τους ρολόι. Όταν βγήκαν είχαν την εντύπωση ότι είχαν περάσει στο σκοτεινό εκείνο κόσμο μόνο τριάντα τρεις ημέρες.

Στις 15 Ιανουαρίου τού 1969, δύο Γάλλοι ερευνητές που πήραν μέρος σ' ένα πεντάμηνο πείραμα ζωής μέσα στα σπήλαια του Μισέλ Σιφρ, βγήκαν στην επιφάνεια. Ήταν ο Ζακ Σαμπέρ και ο Φιλίπ Εγκλαντέ, που είχαν κλειστεί στα σπήλαια στα μέσα Αυγούστου του 1968. Όταν βγήκαν από την απομόνωση τους σε δύο ξεχωριστά σπήλαια, είχαν την εντύπωση ότι ήταν 15 Νοεμβρίου τού 1968. Ωστόσο, το ημερολόγιο έδειχνε 15 Ιανουαρίου τού 1969. Χωρίς ρολόγια, με μόνη βάση τη βιολογική τους αίσθηση του χρόνου, βρίσκονταν δύο μήνες πίσω στην εκτίμηση του χρόνου. Μου ήταν λοιπόν γνωστό το πρόβλημα της απώλειας του χρόνου. Γι' αυτό όμως δεν απορούσα. Το ερώτημα μου ήταν γιατί πρόβαλαν οι συγκεκριμένες εικόνες των τριών διαστάσεων του χρόνου τού παρελθόντος, του παρόντος και του μέλλοντος στο συγκεκριμένο χώρο. Είχα την εντύπωση, παρόλο που οι συγκεκριμένες εικόνες ήταν δικές μου, ότι δεν ήμουν εγώ η αιτία που προκλήθηκαν, ήμουν δηλαδή αμέτοχος.! Ήταν σαν μία κινηματογραφική ταινία ή ένα φιλμ video που κάποιος ή κάποιοι τοποθέτησαν στο "video" τού νου μου ώστε να προβληθεί. Έμοιαζε, σκέφτηκα αστραπιαία, με εκείνη την πρώτη εξερεύνηση που κάναμε, παιδιά ακόμα, στα τέλη τής δεκαετίας τού

'50, στα έγκατα της σπηλιάς της Πεντέλης (βλ. *Μυστική Αθήνα & Αττική*), όπου και συνειδητοποιήσαμε - πολύ αργότερα βέβαια - ότι τη συγκεκριμένη στιγμή κάποιος μας επέβαλε να δοῦμε αυτά που βλέπαμε και κάποιος μας οδηγούσε προς μία συγκεκριμένη κατεύθυνση χωρίς εμείς να το αντιλαμβανόμαστε.

Η μόνη διαφορά εδώ ήταν ότι η "επιβολή" αφορούσε σε πραγματικά γεγονότα που μου συνέβησαν κάποτε (παρελθόν), τα οποία δηλαδή γνώριζα, αλλά και σε γεγονότα που εκτυλίχθηκαν στην υπερβατική μου εμπειρία στο συγκεκριμένο σπήλαιο (παρόν), τα οποία λειτούργησαν σαν συνδετικός κρίκος μεταξύ των γεγονότων του παρελθόντος και κάποιων γεγονότων που δεν γνώριζα και που υπήρχε πιθανότητα να γίνουν(;) (μέλλον)!

Πολλές φορές ο χρόνος μάς παίζει παιχνίδια. Σίγουρα υπάρχει κάποιο "φράγμα" που μας εμποδίζει να δοῦμε τα πράγματα όπως πρέπει. Αυτό το "φράγμα" είναι εκείνη η στιγμή που σημαίνει το "τώρα" και που χωρίζει το παρελθόν από το μέλλον. Αν ήταν δυνατόν να σπάσει αυτό το "φράγμα", θα μπορούσε κανείς να κάνει έναν περίπατο στο μέλλον ή να ταξιδέψει στο παρελθόν όποτε θελήσει. Το μυαλό μας λοιπόν πρέπει να ελευθερωθεί από την κυριαρχία του παρόντος. Μόνο τότε θα δοῦμε τα γεγονότα όπως πραγματικά είναι. Αν, ας υποθέσουμε, το παρόν δεν είναι παρά μία συνεχής πορεία του παρελθόντος προς το μέλλον, τότε παρόν δεν υπάρχει. Εδώ όμως, σ' αυτό το χώρο, συνέβαινε κάτι πολύ περίεργο. Σίγουρα ο χώρος αυτός είχε κάποιες ξεχωριστές ιδιότητες. Ήταν, σαν να λέμε, ένας θάλαμος που σε προετοίμαζε - κατά κάποιον τρόπο - είτε για ό,τι έμελλε να συμβεί στα ενδότερα είτε για κάτι άλλο. Ήταν όμως οι ιδιότητες που αναφέραμε παραπάνω στατικές, δεν τις έλεγχε δηλαδή κάποιος, οπότε το τι θα συνέβαινε εξαρτάτο κυρίως από την ψυχοσύνθεση αυτού που ήθελε να "επισκεφτεί" εκείνο το χώρο; Ήταν δηλαδή κάποιο παλιό "εργαστήριο", ένα άλλο είδος Τροφωνείου που δεν είχε χάσει τις ιδιότητες του, παρόλο που δεν "λειτουργούσε" πια; Ή συνεχώς ήταν υπό έλεγχο; Το πιθανότερο βέβαια είναι να ήταν ένα είδος δίαυλου, μέσα από τον οποίο όλα φαίνονταν πιο καθαρά και οι διαστάσεις του χρόνου έπαιρναν την πραγματική τους μορφή.

Το ξύπνημά μου συνέπεσε με όλες τις παραπάνω σκέψεις που δεν οδηγοῦσαν παρά στην εξαφάνιση του Χανς και την επόμενη ημέρα. Πρέπει να παραδεχθώ πως όλα τα ανωτέρω - που δεν ήθελα να αναλύσω περισσότερο - με έκαναν να νιώθω λίγο "τεντωμένος" και διστακτικός. Η πιθανότητα, ο χώρος να ελέγχεται, ήταν κάτι που δεν μπορούσα πλέον να ξεπεράσω.

Παρ' όλα αυτά, επέβαλα - καθόλου εύκολα - στον εαυτό μου να κοιμηθεί, γιατί χρειαζόμουν ανάπαυση. Έτσι πέρασαν άλλες πέντε ώρες. Όταν ξύπνησα, η ώρα ήταν περίπου 6.00' το πρωί. Με πείραξε που ήταν ημέρα και όμως εκεί μέσα τίποτε δεν είχε αλλάξει. Απόλυτο σκοτάδι. Άναψα το φακό που "ζέστανε" λίγο την ατμόσφαιρα και λίγο αργότερα ο καφές και το μικρό πρωινό διόρθωσαν κατά πολύ την όλη κατάσταση. Ήταν τότε που κοιτάζοντας προς τα επάνω άρχισα να συνειδητοποιώ ότι πράγματι δεν υπήρχαν πουθενά ανοίγματα! Δεν θυμάμαι αν οι Γερμανοί είχαν αφήσει τα σκοινιά τους, αλλά αμέσως έδιωξα αυτή τη σκέψη, γιατί αφοῦ η ομάδα εκείνη ήθελε να κρύψει αυτή την είσοδο προς τα μέσα, δεν θα άφηνε κανένα ίχνος της παρουσίας της εκεί. Πώς όμως είχαν κατορθώσει να κλείσουν τα ανοίγματα κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μη φαίνεται τίποτε; Εκτός πια και αν υπήρχε κάποιος άλλος χώρος, ίσως πολύ κοντά ή δίπλα σ' αυτόν, και εγώ είχα κάνει κάποιο λάθος και δεν τον είχα βρει. Πριν όμως καταλήξω σε οποιαδήποτε συμπεράσματα, έπρεπε να κάνω μία όσο μπορούσα πιο λεπτομερή έρευνα.

Κατ' αρχήν, γύρω μου δεν υπήρχε τίποτε που να κινήσει την προσοχή μου. Έψαξα σπιθαμή προς σπιθαμή γύρω-γύρω, ψηλαφώντας το χώρο και κοιτάζοντας πολύ προσεκτικά, χωρίς όμως κανένα αποτέλεσμα. Η τυπικότητα και η πειθαρχία των μελών της ομάδας του Georg δεν τους είχαν επιτρέψει ν' αφήσουν έστω και λίγα απομεινάρια (ακόμη και... σκουπίδια) της παρουσίας τους εκεί. Ήταν λίγο εκνευριστικό να ψάχνω για κάτι που θα μου έδειχνε ότι και εγώ ήμουν στον ίδιο χώρο με εκείνους. Μετά δύο ώρες κοπιαστικής έρευνας, που γινόταν πιο κουραστική γιατί δεν έβρισκα τίποτε, κάθισα κάτω μην ξέροντας τι να κάνω από εκεί και πέρα. Δεν ήμουν προετοιμασμένος για κάτι τέτοιο. Έσβησα το φακό για να μην "καίει" άδικα και προσπάθησα να σκεφτώ. Τα γεγονότα της προηγούμενης νύχτας με είχαν αναστατώσει. Είπα στον εαυτό μου ότι έπρεπε να ψάξω ακόμη μία φορά. Αν και πάλι δεν έβρισκα τίποτε, θα πήγαινα πίσω στη σπηλιά, πριν από τα σκαλοπάτια, και θα έκανα πάλι τη διαδρομή. Ευχόμουν ν' ανάψω το φακό και τα ανοίγματα να εμφανιστούν εκεί, ψηλότερα από εμένα, ακριβώς εκεί όπου είχε πει ο Georg ότι βρίσκονταν. Άναψα το φακό και αμέσως οι ελπίδες μου "πέταξαν" μακριά. Η εικόνα ήταν ακριβώς η ίδια: πουθενά δεν υπήρχαν ανοίγματα. Τα μάτια μου έκαναν ένα γύρο και όταν αυτός ολοκληρώθηκε, άρχισα να ετοιμάζομαι για να κάνω αυτό που είχα αποφασίσει - να πάω πίσω και να ξανακάνω τη διαδρομή.

Έφθασα στα σκαλιά, που μου φάνηκαν απροσπέλαστα. Σιγά-σιγά, άρχι-

σα να ανεβαίνω. Όταν βρήκα το ορειβατικό σχοινί, ένιωσα μεγάλη ανακούφιση. Καθώς ανέβαινα, μου φαινόταν ότι δεν θα τελείωναν ποτέ. Κάποια στιγμή έφθασα επάνω, μάζεψα το σχοινί και άρχισα να προχωρώ μέσα στο στενό άνοιγμα με αρκετή δυσκολία. Περνώντας το, ένιωσα πολύ κουρασμένος - χωρίς αμφιβολία περισσότερο ψυχολογικά. Οι σταλακτίτες και οι σταλαγμίτες της μεγάλης σπηλιάς ήταν μπροστά μου. Κάθισα στο έδαφος να ξεκουραστώ και να δω τι θα έκανα από εκεί και πέρα. Έκλεισα για λίγο το φακό και τα μάτια μου. Είχα χάσει εντελώς την αίσθηση του χρόνου. Δυστυχώς, δεν είδα το ρολόι μου όταν έφθασα στη σπηλιά, και έτσι τώρα, "ξυπνώντας", δεν μπορούσα να καταλάβω αν ο χρόνος της ξεκούρασης ήταν μερικά λεπτά ή μερικές ώρες! Τα 'χα λίγο μπερδεμένα. Μου φαινόταν ότι ξυπνούσα από λήθαργο. Για πρώτη φορά ένιωσα το κεφάλι μου "βαρύ". Προς στιγμήν ανησύχησα. Μήπως είχε αλλάξει κάτι σχετικά με τη σύνθεση του αέρα; Αλλά όχι, ήταν το ίδιο δροσερός και φρέσκος. Μία μικρή δόση αμφιβολίας με κατέλαβε. Να πάρει η ευχή! Τι στο καλό συνέβαινε; Ο φακός ήταν αναμμένος, άναψα και δύο χημικά φώτα. Ξαφνικά, τα ήθελα όλα πιο φωτισμένα. Το χημικό φως είχε τη γνωστή πράσινη απόχρωση που μου θύμιζε τον "εφιάλτη" μου, δηλαδή την πράσινη ανταύγεια που είχα δει κοντά στον Αρδηττό (βλ. *Μυστική Αθήνα & Αττική*) και την πράσινη ανταύγεια λίγο πριν την εξαφάνιση του Χανς. Αυτό έκανε την κατάσταση χειρότερη. Έριξα το φως τού φακού προς τα βορειοδυτικά της σπηλιάς, προς το στενό άνοιγμα απ' όπου είχα περάσει πριν από λίγο. Έμεινα άναυδος: κανένα άνοιγμα δεν υπήρχε εκεί! Δεν ήταν δυνατόν! Αφού είχα περάσει από εκεί, το θυμόμουν πολύ καλά! Άρχισα να προχωρώ προς τα εκεί. Ούτε καν χρειάστηκε να προσανατολιστώ, πήγα ακριβώς στο σημείο του ανοίγματος. Ήταν τόσο ζωντανή η ανάμνηση του στενού ανοίγματος, του σχοινοῦ, των σκαλοπατιών, ακόμη και της κούρασης του ανεβάσματος! Κι όμως! Εκεί δεν υπήρχε ούτε άνοιγμα ούτε τίποτε.

Άρχισα πάλι να ακολουθώ τη γνωστή μέθοδο: το ψηλάφισμα και προς το κέντρο και προς τα αριστερά και προς τα δεξιά. Τίποτε. Θυμόμουν επίσης ότι τα πλαϊνά τοιχώματα δίπλα στο άνοιγμα, προς τα βορειοδυτικά, όπως επίσης και σ' όλη τη σπηλιά με τους σταλακτίτες και τους σταλαγμίτες, δεν ήταν από εκείνη την μονοκόμματη πέτρα που ήταν τόσο δύσκολο να χαραχθεί. Ήταν "κανονικός" τοίχος, συνηθισμένος σε σπηλιές. Δυστυχώς το ψηλάφισμα δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα. Άνοιξα το σακίδιο μου και πήρα το ορειβατικό μου σκαπανάκι. Ήμουν τόσο σίγουρος για το σημείο τού ανοίγματος, ώστε άρχισα να χτυπώ με το σκαπανάκι ακριβώς εκεί όπου

έπρεπε, κατά τη γνώμη μου, να βρίσκεται. Το εργαλείο εισχωρούσε με πολύ δυσκολία στον τοίχο, γιατί ακόμη και εκεί όπου δεν υπήρχε πέτρωμα το χώμα ήταν παλαιό και καλά πατημένο. Στην πραγματικότητα, δεν ήξερα γιατί έκανα όλη αυτή την προσπάθεια. Ήθελα μάλλον να αποδείξω στον εαυτό μου ότι εκεί ακριβώς υπήρχε άνοιγμα. Αν όμως όντως το είχα περάσει προ ολίγου όπως πίστευα, πώς θα μπορούσα να το αποδείξω αυτό στον εαυτό μου; Να την πάλι αυτή η αμφιβολία για την οποία μιλούσα πιο πάνω. Τα χτυπήματα της μικρής μου σκαπάνης έκαναν έναν υπόκωφο θόρυβο μέσα στη σπηλιά, ενώ εγώ συνέχιζα να χτυπώ. Άργησα να καταλάβω ότι αυτός ο κρότος κάποια στιγμή άλλαξε. Όταν το συνειδητοποίησα, μου φάνηκε πιο "ξηρός" θόρυβος, σαν το εργαλείο να άγγιζε, αφού διαπερνούσε το χώμα, κάποιο κομμάτι ξύλου. Η έκπληξη μου ήταν μεγάλη, χωρίς να ξέρω εκείνη τη στιγμή αν αυτό συνέβαινε γιατί πιθανώς πίσω από το ξύλο υπήρχε το άνοιγμα ή γιατί αποδεικνυόταν ότι ήταν αδύνατο να είχα περάσει από εκεί προ ολίγου! Αρκετή ποσότητα χώματος και πέτρας είχε πέσει στο έδαφος από τα αλλεπάλληλα χτυπήματα μου. Και έπεσε αρκετή ακόμη πριν δω τι υπήρχε πίσω απ' αυτό το "τοίχωμα": ήταν όρθια μεγάλα ξύλα, απ' αυτά που συγκρατούν τις σιδηροτροχιές του τρένου, τοποθετημένα ή μάλλον χωμένα μέσα στο έδαφος, αλλά και στην οροφή τουλάχιστον 50 πόντους! Τα χτυπήματα από το σκαπανάκι μου μού έδειξαν ότι ξύλα δεν υπήρχαν μόνο επάνω στο άνοιγμα από το οποίο με είχα "δει" να περνώ λίγο νωρίτερα, αλλά και στα τοιχώματα τουλάχιστον πέντε μέτρα εκατέρωθεν του ανοίγματος! Μια κατασκευή μεγάλη και πολύ γερή, που τουλάχιστον εγώ δεν θα μπορούσα να "ανοίξω" προς το παρόν.

Πράγματι, το άνοιγμα που, σύμφωνα με την αφήγηση του Georg Müller, είχε κλείσει η ομάδα πριν από πενήντα χρόνια περίπου υπήρχε πίσω από τον ξύλινο σταθερό τοίχο! Πλέον δεν αμφέβαλλα καθόλου για την ακρίβεια των οδηγιών που μου είχαν δοθεί. Τουναντίον, αμφέβαλλα πάρα πολύ για το τι είχε συμβεί με εμένα τις τελευταίες είκοσι τέσσερις ώρες. Έπρεπε ν' αρχίσω να πιστεύω ότι όλα είχαν συμβεί χωρίς εγώ να κουνηθώ καθόλου από τη σπηλιά με τους σταλακτίτες και τους σταλαγμίτες;

Αυτό βέβαια έδειχνε ότι σίγουρα πολλά θαυμαστά συνέβαιναν σ' αυτό το βάθος, σε τούτες τις βαθιές υπόγειες στοές. Και όλο και περισσότερα θαυμαστά συνέβαιναν καθώς πλησίαζα στο σημείο όπου ο Χανς εγκατέλειψε τους συντρόφους του. Είχα πολλά να σκεφτώ. Ήμουν ευχαριστημένος, γιατί δεν είχα την παραμικρή αμφιβολία πια για το τι υπήρχε μετά τον ξύλινο τοίχο. Έπρεπε οπωσδήποτε να προετοιμαστώ καλύτερα πριν επιχειρή-

σω να τον διαπεράσω. Έβλεπα, για πρώτη φορά όλα αυτά τα χρόνια, ότι υπήρχε η ανάγκη κάτι καινούριου για μένα: η δημιουργία μίας σοβαρής ομάδας εκπαιδευμένων συντρόφων με ειδικές ικανότητες ο καθένας - όπως και η ομάδα των Γερμανών - για να επιχειρηθεί κάτι τέτοιο. Τουλάχιστον, όσο δύσκολο κι αν φαινόταν αυτό, το σημείο είχε πλέον εντοπιστεί με σιγουριά. Ενώ έπαιρνα το δρόμο της επιστροφής, σκεφτόμουν και κάποια άλλα πράγματα, όχι λιγότερα σημαντικά για μένα: εκείνη τη "βουτιά" στο παρελθόν που θα 'θελα να ξεχάσω. Κι όμως, η άλλη "βουτιά" στο μέλλον έδειχνε όχι μόνο ότι δεν είχα ξεχάσει, όχι μόνο ότι δεν ήθελα να ξεχάσω, αλλά ότι ο εαυτός μου στο υποσυνείδητο του είχε άλλα σχέδια! Η ημερομηνία της "βουτιάς" στο μέλλον ήταν ανατριχιαστικά ρεαλιστική. Τώρα που τα σκεφτόμουν όλα, συνειδητοποιούσα ότι τα είχα κάπου, σε κάποιο "ντουλαπάκι" του μυαλού μου, και με το κατάλληλο ερέθισμα γίνονταν ζωντανά όπως τότε. Θυμήθηκα με δάκρυα - που ευτυχώς μέσα στο βαθύ σκοτάδι της σπηλιάς δεν τα είδε κανείς, ούτε εγώ ο ίδιος - τον όρκο λιγοστών αξιωματικών, τότε, το '74, ότι κάποτε ο Ρ. Ντεκτάς, έπρεπε να πληρώσει για τα εγκλήματα του, για τους αγνοούμενους. Για την ώρα αυτός ο όρκος δεν φαινόταν πραγματοποιήσιμος. Τι περίεργη που είναι η ζωή! Και πόσο γοητευτική μπορεί να γίνει με την έρευνα!

Όταν βγήκα έξω ήταν απογευματάκι. Καμία σχέση με το εσωτερικό της Γης. Κάποια τιτιβίσματα πουλιών με επανέφεραν πλήρως στην επιφάνεια. Τα χρώματα της φύσης παντού γύρω και ένας ουρανός τεράστιος από πάνω. Ό,τι ακριβώς λείπει από τα σκοτάδια. Έκανα κάποιες σκέψεις για το Χρόνο. Άραγε εμείς παίζουμε μαζί του ή αυτός μας κάνει ό,τι θέλει; Μήπως δεν υπάρχει; Μήπως τον δημιουργούμε εμείς; Το τώρα δεν υπάρχει! Ήδη έγινε παρελθόν. Το μέλλον δεν το ξέρει κανείς. Ή μήπως όλοι το ξέρουμε, αλλά δεν μπορούμε να το εκφράσουμε; Είναι όλα προγραμματισμένα, μόνο που δεν ξέρουμε πού είναι ο "διακόπτης"; Μόνο λίγοι, οι μυημένοι, τον ψηλαφίζουν! Θα περιμένουμε να δούμε!

Η ιδέα της δημιουργίας μίας ομάδας έρευνας είχε καρφωθεί πια γερά στο μυαλό μου!

Παράξενες Συμπτώσεις και Συσχετίσεις

Ο ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ ΟΜΗΡΟΣ, ΑΥΤΟΣ Ο ΒΑΡΔΟΣ, ο ποιητής τής ηρωικής εποχής των Ελλήνων, εξιστορεί τον Τρωικό Πόλεμο και μετά απ' αυτόν τις περιπέτειες του Οδυσσέα, ο οποίος περιπλανιέται πριν από το γυρισμό του στην Ιθάκη σε άγνωστους τόπους που κανονικά και λογικά ο αφηγητής Όμηρος δεν θα 'πρεπε να ξέρει! Είναι προφανώς ο Όμηρος μας κάτοχος μίας χαμένης γνώσης, στοιχεία της οποίας αφήνει τεχνηέντως να του "ξεφεύγουν" και στην *Ιλιάδα*, αλλά περισσότερο στην *Οδύσσεια*, με στόχο να διαφωτίσει τους ανθρώπους τής εποχής του που ξέρουν να προσέχουν τα περίεργα. Οι γνώσεις αυτές, απομεινάρια κάποιου άλλου πολιτισμού, αποκαλύπτουν εκπληκτικά πράγματα για την εποχή του - που, πρέπει να σημειώσω εδώ, είναι πολύ πιο παλιά απ' ό,τι οι ιστορικοί μάς την παρουσιάζουν. Η νύξη του Ομήρου περί του ότι η Γη είναι σφαιρική είναι μία αλήθεια που αποδεικνύεται από τον Κοπέρνικο (ο οποίος δανείστηκε τη γνώση ενός δικού μας, του Ερατοσθένη) μετά από πάρα πολλούς αιώνες! Μιλάει για τον Άδη που, άσχετα με το αν δέχεται ή όχι τις ψυχές, εντούτοις σαν τόπος είναι υπαρκτός, γιατί, εφόσον όλα τα άλλα που αναφέρει τα θεωρούμε σήμερα πραγματικά, για ποιο λόγο να μη θεωρήσουμε πραγματική και τη χώρα τού Κάτω Κόσμου, που μας αναφέρει ότι βρίσκεται δυτικά, εκεί δηλαδή που ο ήλιος φεύγει από εμάς και πάει να φωτίσει κάποιον άλλον κόσμο;

Στην *Οδύσσεια*, βέβαια, αναφέρεται, ούτε λίγο ούτε πολύ, σε άλλες, εντελώς άγνωστες και μυθικές για την εποχή του χώρες - που σήμερα δεν είναι καθό-

λου μυθικές - τις αρκτικές. Μετά την είσοδο στον Κάτω Κόσμο, μας λέει ότι βρίσκονται τα Ηλύσια Πεδία, μία χώρα ιδανική, μια χώρα αιώνιου καλοκαιριού όπου κατοικούν άνθρωποι ήρεμοι, μονιασμένοι μεταξύ τους, που σέβονται τους θεούς, μία χώρα ήρεμη, μία χώρα αιώνιας γαλήνης. Πρόκειται φυσικά για τη χώρα που αναφέρεται και ως "Νήσος των Μακάρων" του Ησιόδου. Η ύπαρξη μίας τέτοιας φωτεινής και καταπληκτικής νήσου-χώρας, "δίπλα" στην απείσιμα χώρα του Κάτω Κόσμου, μας μπερδεύει αρκετά, γιατί τουλάχιστον γεωγραφικά δεν είναι δυνατόν να συνυπάρχουν δύο τέτοιες εντελώς αντίθετες και αντιφατικές χώρες. Στην εποχή του Ομήρου, οι άνθρωποι δεν θα σημείωναν καν αυτή τη λεπτομέρεια, για τον απλούστατο λόγο ότι και η *Ιλιάδα* και η *Οδύσσεια* ήταν μία εξιστόρηση με ήρωες, ανθρώπους και θεούς, όπου συνέβαιναν χίλια δύο πράγματα με τη βοήθεια και την ανάμειξη των θεών και όπου όλα ήταν δεκτά. Σήμερα, ευτυχώς είμαστε αναγκασμένοι να τα δούμε με άλλο μάτι. Φυσιολογικά, λόγω της μεγάλης αντίθεσης, τη μία χώρα πρέπει να την αποκλείσουμε! Αυτή πρέπει να είναι η "Νήσος των Μακάρων", η χώρα που για τα ανθρώπινα δεδομένα είναι εξωπραγματική! Σαν να λέμε, δηλαδή, ότι πρόκειται για τη "χώρα της ευτυχίας", που είναι αποτέλεσμα της ειρηνικής συνυπάρξεως των κατοίκων της και των μεγάλων τεχνικών επιτευγμάτων - διαρκής καλοσύνη, ιδανικές καιρικές συνθήκες κ.λπ. Εκτός βέβαια κι αν αυτή η χώρα είναι υπαρκτή λόγω του πολύ εξελιγμένου τεχνολογικού πολιτισμού της!

Σήμερα, μία εξελιγμένη μορφή πυρηνικής τεχνολογίας - πολύ πιο εξελιγμένη από ό,τι την ξέρουμε - θα ήταν ικανή να εξασφαλίσει ιδανικές καιρικές συνθήκες, ακόμη και τεχνητό ήλιο που θα ήταν μόνο ευεργετικός για την πανίδα και τη χλωρίδα αυτού του τόπου. Ένας τέτοιος τόπος με έναν τέτοιο πολιτισμό θα ήταν τόσο πολύτιμος που θα έπρεπε να φυλάσσεται παντοιοτρόπως. Και, πρώτα-πρώτα, θα έπρεπε να είναι ακριβοθώρητος! Σκεπασμένος, δηλαδή, από αιώνιες ομίχλες, πάγους και σύννεφα θα ήταν καλά προφυλαγμένος από τους ανεπιθύμητους, από τους βέβηλους και από τους μη μυημένους! Κι όμως, ο Όμηρος και κάποιοι άλλοι αργότερα διατηρούν αυτό το "μύθο" της ύπαρξης μίας τέτοιας περίλαμπρης πολιτείας και χώρας στους αιώνες. Το ότι είναι ακριβώς δίπλα στον κάτω κόσμο, δίπλα στον Άδη με τα αιώνια σκοτάδια, δείχνει βέβαια την αντίθεση, αλλά και κάτι άλλο πολύ σημαντικό: θα πρέπει να περάσει κανείς αυτά τα ατελείωτα σκοτάδια τού ζοφερού Άδη προκειμένου, αν είναι ικανός και το αξίζει, να μυηθεί, ώστε να καταλήξει στην υπέροχη αυτή πολιτεία των "Μακάρων".

Γι' αυτό και μέσα στους θρύλους, κυρίως στους ελληνικούς και στους κελτικούς, οι κάτοικοι της παραμυθένιας αυτής πολιτείας είναι ήρωες και ήρωες-βασιλιάδες που έχουν με τις πράξεις τους καταφέρει να περάσουν τα σκοτάδια και αξίζουν κάτι καλύτερο. Στην ηρωική εποχή των Ελλήνων, η χώρα αυτή γίνεται γνωστή με το όνομα Υπερβορέα, ενώ στην εποχή τού Γίυθέα που ανακαλύπτει τους Βρετανούς γίνεται Θούλη και όταν ο Αρθούρος, ο ηρωικός βασιλιάς της κελτικής μυθολογίας, πρέπει να φύγει πια από εδώ για να γιατρευτεί και να δικαιωθεί, μπαίνει σ' ένα ιερό πλοίο και βάζει πλώρη, νεκρός πια, για το νησί Άβαλον, που είναι, χωρίς αμφιβολία, το ίδιο με την Υπερβορέα και τη Θούλη!

Η μεγάλη επιθυμία των ανθρώπων για κάτι καλύτερο, για μία ζωή χωρίς πόνο, με ιδανικές καιρικές συνθήκες μόνιμα, χωρίς θάνατο και πολέμους και με διαρκή ευτυχία, τους κάνει να αναζητούν αυτή την ιδανική χώρα. Αλλά και άλλες επιθυμίες, όπως η επιθυμία τής γνώσης αυτού του τέλει τεχνολογικού πολιτισμού, η πιθανή απόκτηση όπλων, θησαυρών και ό,τι άλλο μπορεί να φανταστεί ο ανθρώπινος νους, είναι ίσως τα κίνητρα για να φθάσουν εκεί.

Οι Έλληνες αυτό τον τόπο τον θεωρούν δικό τους! Δεν χρειάζεται να κάνουν καμία προσπάθεια, αφού ξέρουν καλά ότι αυτό θα γίνει μόνο αν κρίνουν οι θεοί ότι είναι κατάλληλοι για να πάνε εκεί μετά θάνατον. Ο δικός τους πιο αγαπητός θεός, ο Απόλλων, έξι μήνες το χρόνο πηγαίνει εκεί - είναι κι αυτό, τρόπον τινά, μια βεβαίωση.

Ο Πυθέας, εξερευνητής και εν μέρει κάτοχος της γνώσης, θέλει, γύρω στο 400 π.Χ., και ενώ άλλοι στη Μεσόγειο έχουν προσανατολιστεί προς Ανατολάς, να ταξιδέψει δυτικά. Αυτό βέβαια είναι περίεργο. Γιατί είναι ο μόνος μετά τον Οδυσσέα - εκείνος βέβαια αναγκαστικά - που επιχειρεί κάτι τέτοιο!

Από την ελληνική Μασσαλία τής Μεσογείου - οι Γάλλοι σήμερα τον τιμούν παρόλο που δεν ήταν... Γάλλος - ο Πυθέας, ξέροντας ίσως τι θα αντιμετωπίσει στο αποφασισμένο πια ταξίδι του, ετοιμάζεται κατασκευάζοντας ένα πλοίο ιδιαίτερα γερό, διαλέγει πλήρωμα που έχει πολλές ειδικότητες και με πολλές επιφυλάξεις αλλά και γενναιότητα περνάει τα υποτιθέμενα όρια του τότε κόσμου, δηλαδή το Γιβραλτάρ, και κατευθύνεται προς το Βορρά. Πρέπει να είναι ο πρώτος πολιτισμένος που φθάνει στα βρετανικά νησιά. Εκεί, στη νότια Βρετανία, αντιλαμβάνεται ότι και ένας άλλος Έλληνας, ο Οδυσσέας, έχει περάσει από εκεί. Ένα ερειπωμένο φρούριο, που οι ιθαγενείς τού νησιού το ονομάζουν "Corfe" (κορφή), τον παραξενεύει, αλλά

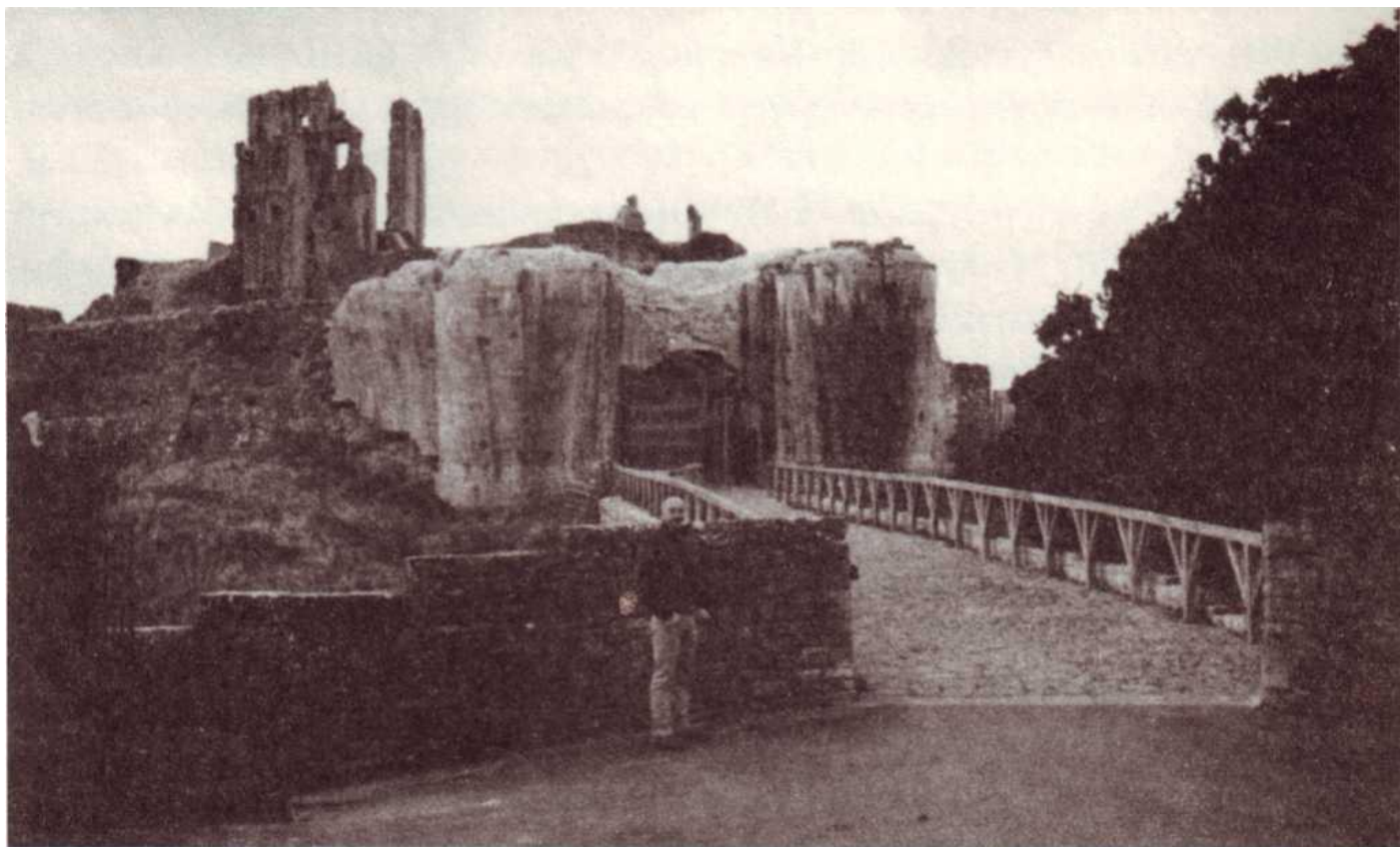
είναι εκατό τοις εκατό ελληνική ονομασία! Περιγράφει το σχήμα του νησιού - που σημαίνει ότι για να μπορεί να κάνει κάτι τέτοιο το περιέπλευσε -και έρχεται σε επαφή με τους ντόπιους. Στα βορεινά, οι κάτοικοι του μιλούν και για άλλες χώρες, πιο μακριά από τη Βρετανία, χώρες και γι' αυτούς μυθικές. Και όλες, απ' ό,τι καταλαβαίνει, καλύπτουν τον ορίζοντα βόρεια ή βορειοδυτικά. Του μιλούν και νομίζει ότι ακούει ιστορίες από την *Οδύσσεια*! Πώς είναι δυνατόν να ξέρουν για μία χώρα που βρίσκεται εκεί όπου πέφτει ο ήλιος, ανάμεσα στους πάγους; Κι όμως, του μιλούν για ένα νησί με σπάνια ομορφιά, θαυμαστά πράγματα και πανέμορφους κάτοικους, που, αντίθετα με το παγωμένο περιβάλλον, έχει αιώνια καλό καιρό και ατελείωτα πράσινα λιβάδια με πολλά ζώα άγνωστα. Του μιλούν για το μυθικό νησί, τη Θούλη, τη χώρα που βρίσκεται κάπου εκεί, ανάμεσα σε παγετούς, ομίχλες, χιόνια και σκοτάδια, και η οποία φανερώνεται μόνο για λίγο στους τυχερούς.

Ο Πυθέας απορεί. Γι' αυτόν η Θούλη ακούγεται σαν την Υπερβορέα των Ελλήνων, απ' όπου ήλθε η μητέρα τού Απόλλωνα και όπου, έξι μήνες το χρόνο, κατοικεί ο Απόλλων.

Με αγωνία ρωτά τους ιθαγενείς πόσο απέχει αυτή η μαγική χώρα. Κανένας δεν ξέρει να του πει. Δεν θέλει όμως και πολύ για να το αποφασίσει. Αποπλέει προς Βορρά και μετά από ολόκληρα μερόνυχτα συναντά την Ισλανδία. Ούτε περνάει από το μυαλό του ότι τούτο το νησί μπορεί να είναι η Υπερβορέα. Από εκεί ακολουθεί δυτική πορεία. Ο καιρός και οι συνθήκες αρχίζουν να αλλάζουν σημαντικά. Ο αέρας είναι παγωμένος και αυτό τους απασχολεί πολύ. Δεν είναι σαν τον αέρα που είχαν συναντήσει μέχρι τώρα. Κάποιες φορές φέρνει μαζί του παγωμένη βροχή και η θερμοκρασία πέφτει αρκετά. Οι πρώτες διαμαρτυρίες από το πλήρωμα φθάνουν στ' αυτιά του - είναι οι "κλασικές" διαμαρτυρίες όσων ακολουθούν κάποιον μεγάλο εξερευνητή που τολμά. Η θάλασσα έχει περίεργη όψη: άλλοτε φαίνεται σα να βράζει, άλλοτε είναι κατάμαυρη και άλλες πάλι φορές έχει ένα περίεργο ανοιχτό χρώμα.

Πλέον στη θάλασσα περίπου 6 ημέρες από τότε που χάθηκε από τα μάτια τους η Ισλανδία. Αρχίζουν να βλέπουν κομμάτια από πάγο που επιπλέει. Σιγά-σιγά, ολόκληρα παγόβουνα παρουσιάζονται μπροστά τους και ο Πυθέας αναγκάζεται να έχει κάποιον ειδικά γι' αυτή τη δουλειά, να κοιτάζει δηλαδή και να προειδοποιεί για τα παγόβουνα. Η κατάσταση είναι άσχημη. Η ομίχλη, η βροχή και το κρύο τούς κάνουν να θέλουν ν' αλλάξουν ρότα και να γυρίσουν πίσω όσο πιο γρήγορα μπορούν. Κάπου εκεί, συμ-

Η πύλη του Κάστρου της Κορφής στο Dorset της νότιας Αγγλίας και... εγώ, μια πολύ κρύα ημέρα (6 °C).

βαίνει κάτι πολύ περίεργο και όλοι κοιτάζουν παραξενεμένοι τον Πυθέα: ξαφνικά, το κρυο δεν είναι πλέον τόσο τσουχτερό. Απεναντίας, ένας ζεστός αέρας φαίνεται να πνέει, άγνωστο από που. Η ομίχλη σιγά-σιγά χάνεται και η ατμόσφαιρα αρχίζει να καθαρίζει. Οι κωπηλάτες μετριάζουν το ρυθμό τους. Όλοι θέλουν επιτέλους να δουν λίγο πιο πέρα από το... καράβι τους! Και η θάλασσα φαίνεται να τους παίζει παιχνίδια: έχει πάρει τώρα το κανονικό της χρώμα - αυτό που ήξεραν από τη Μεσόγειο. Ξαφνικά, το πέπλο της ομίχλης "παραμερίζει", σαν να ήταν κουρτίνα και κάποιος να την τράβηξε, και μπροστά τους εμφανίζεται μία παράξενη Γη, πολύ διαφορετική από ό,τι έβλεπαν εδώ και πολλές ημέρες! Βλέπουν πράσινα λιβάδια και έναν ήλιο που φαίνεται να φωτίζει μόνο αυτή τη γη. Επιπλέον, μεγάλα ζώα που βόσκουν αμέριμνα και στο βάθος - δεν πιστεύουν στα μάτια τους - μία πανέμορφη, αλλά περίεργη πολιτεία με κτίρια, το σχήμα των οποίων δεν το έχουν ξαναδεί.

Ο Πυθέας δίνει εντολή να πλεύσουν προς τα εκεί! Κάνουν μερικά μέτρα και ως δια μαγείας πίσω τους πέφτει πυκνή ομίχλη, ενώ εμπρός τους, όσο πλησιάζουν, όλα γίνονται πιο φωτεινά. Μερικά από τα ζώα δεν τα έχουν ξαναδεί. Είναι σαν αυτά για τα οποία μιλούσαν οι θρύλοι και οι παλιές ιστο-

ρίες. Τα δένδρα είναι γεμάτα φρούτα και το κλίμα πολύ ήπιο. Ο Πυθέας είναι σίγουρος ότι έχει βρει την Υπερβορέα του. Λίγο ακόμη και το καράβι τους θα δέσει σε έναν μικρό τεχνητό κόλπο. Δεν θα το κατορθώσουν όμως αυτό ποτέ...

Αργότερα - μήνες πιο μετά - ο Πυθέας γνωρίζει άλλες περιπέτειες, αλλά πλέει μόνο από τη Μεσόγειο μέχρι τη Βρετανία. Μετά από χρόνια "κλείνεται" στη Μεσόγειο του. Μιλάει για τα ταξίδια του και τις περιπέτειες του, αλλά δεν αναφέρεται καθόλου στο ταξίδι στην Υπερβορέα του. Θυμάται που με αποδεκατισμένο το πλήρωμα του κατόρθωσε να φθάσει στη Βρετανία και κρατά πεισματική σιωπή. Το μυστικό του θα το πάρει μαζί του! Άραγε τι απίστευτα και τρομερά είδε σ' εκείνη την παράξενη άγνωστη χώρα; Τι το τόσο διαφορετικό που ίσως δεν θα τον πίστευε κανείς αν το έλεγε;

Ήταν χώρα πραγματική ή ο καιρός και τα παγόβουνα αποδεκάτισαν το πλήρωμα του; Κι όμως, εκείνη η πανέμορφη χώρα στο πουθενά έμεινε χαραγμένη μέσα του μέχρι το τέλος της περιπετειώδους ελληνικής ζωής του! Ποτέ δεν θα περάσει από το μυαλό τού Πυθέα ότι αυτός και το πλοίο του είχαν ταξιδέψει αρκετά στο εσωτερικό της Γης!

Βρισκόμαστε στα 1300 μ.Χ., περίπου δηλαδή χίλια επτακόσια χρόνια μετά το περίφημο ταξίδι τού Πυθέα στη θρυλουμένη Υπερβορέα των Ελλήνων. Στην Ευρώπη αρχίζει μία νέα εποχή με το τέλος των Σταυροφοριών. Τα πλούτη τής Ανατολής, από το Βυζάντιο μέχρι την Ιερουσαλήμ, έχουν μεταφερθεί στην Ευρώπη, πολλά από αυτά φανερά σε επώνυμους βασιλείς και χώρες, αλλά τα περισσότερα είναι άγνωστο πού έχουν καταλήξει - καλύπτονται από τα "νέφη" των θρύλων και των παραδόσεων. Οι Ναΐτες ιππότες πρέπει να έχουν τα περισσότερα. Είναι οι περίφημοι μοναχοί-πολεμιστές με τις απίθανες ικανότητες, τη μεγάλη δύναμη και το φθόνο τού Βατικανού και της Γαλλίας που εποφθαλμιούν τα πλούτη τους. Και αρχίζει να "στήνεται" από τον Γάλλο βασιλιά Φίλιππο τον Δ' και τον Πάπα Κλήμη η συνωμοσία εναντίον τους. Οι τελευταίοι συμφωνούν να συλληφθούν όλοι οι Ναΐτες στη Γαλλία και να περάσουν από την Ιερά Εξέταση ως αιρετικοί, ενώ παράλληλα να δημευθούν - το κυριότερο - τα πλούτη τους, όσα δηλαδή βρεθούν. Ο Μέγας Μάγιστρος των ιπποτών τού ναού, ο Jacques de Molay, καλείται στο Παρίσι από την Κύπρο και, την επομένη της αφίξεώς του, το σχέδιο μπαίνει σε εφαρμογή. Έτσι, μέσα σε μια νύχτα, ένας μεγάλος αριθμός ιπποτών τού ναού συλλαμβάνεται.

Πλούτη όμως βρίσκουν πολύ λίγα ή καθόλου. Οι συνωμότες σπεύδουν στη La Rochelle, το γαλλικό λιμάνι όπου έδενε ο στόλος των Ναϊτών. Όταν φθάνουν οι στρατιώτες τού βασιλιά, μένουν έκπληκτοι, γιατί ολόκληρος ο στόλος έχει αποπλεύσει την προηγούμενη νύχτα. Τα κάστρα των Ναϊτών στην Ευρώπη είναι άδεια και εγκαταλειμμένα. Η κύρια δύναμη των Ναϊτών δεν μπορεί να βρεθεί πουθενά. Το θέμα της εξαφάνισης του στόλου, των περισσότερων Ναϊτών, αλλά και του κολοσσιαίου πλούτου τους, είναι τόσο εντυπωσιακό που απασχολεί ακόμη και τα λαϊκά τραγούδια και τη λαϊκή ποίηση της Ευρώπης, που διερωτώνται «Πώς οι περισσότεροι ιππότες χάθηκαν, μαζί και τα πλούτη τους και τα καράβια τους;»!

Από ό,τι μπορούμε να μάθουμε - πολύ λίγα - ο κατάφορτος από ιππότες στόλος σταματά για λίγο στη μη εχθρική Πορτογαλία, κοντά στην πόλη Abrantes, στο φρούριο-βάση τους Alourol, απ' όπου και φορτώνει ανθρώπους, εφόδια και άλλα. Από εκεί και πέρα κυριολεκτικά εξαφανίζεται. Κατά κάποιον περίεργο τρόπο ή σύμπτωση, ακολουθεί τη ρότα που είχε κάνει πριν από αιώνες ο δικός μας Πυθέας. Στη φιλική τους Πορτογαλία οι ιππότες αφήνουν αρκετά πλούτη και, όπως φαίνεται, γνώσεις ώστε να χρηματοδοτηθούν και να εκτελεστούν με ακρίβεια οι περίφημες θαλασσινές εξερευνήσεις των Πορτογάλων θαλασσοπόρων και η απόκτηση μίας φημισμένης αποικίας - της Βραζιλίας - στους δύο επόμενους αιώνες.

Ο στόλος εμφανίζεται για πρώτη φορά εκεί όπου άλλοτε στάθμευσε ο Πυθέας - στη βορεινή Σκωτία. Εκεί, το 1324, οι ιππότες παίρνουν μέρος, στο πλευρό τού βασιλιά τής Σκωτίας Robert de Bruce, στη μάχη στο Bannockburn εναντίον των Άγγλων και αλλάζουν την τροπή της υπέρ των Σκωτσέζων. Οι Άγγλοι, στη θέα τού μεγάλου στρατού των Ναϊτών που εμφανίζονται σαν να ξεπετάχτηκαν από τις σταυροφορίες, παθαίνουν πανωλεθρία. Αυτή είναι και η τελευταία εμφάνιση των Ναϊτών ως πολεμικό σώμα στρατιωτών-καλογέρων στην ιστορία. Ο στόλος αποπλέει από εκεί αφού πρώτα οι Ναϊτες αφήνουν κληρονομιά γνώσης και θησαυρών στο αινιγματικό Rosslyn της Σκωτίας.

Από εκεί και πέρα τους ακολουθούμε - από τα μνημεία που αφήνουν πίσω τους - στα νησιά Islay, Jura, Orkney, Shetland και Faeroe, πάντα σε μία κατεύθυνση βόρεια-βορειοδυτική, σε άγνωστες ακόμη θάλασσες - ή μήπως γνωστές σ' αυτούς; Περνούν από την Ισλανδία, στην οποία δεν δίνουν καμία σημασία - όπως ακριβώς παλιά ο Πυθέας - την περιπλέουν και συνεχίζουν προς τη Γροιλανδία και πέρα ακόμη απ' αυτήν. Από εκεί και πέρα, ο στόλος των Ναϊτών εξαφανίζεται μέσα στους παγετώνες και τις ομί-

χλες. Κανέννας πια δεν θα ξανακούσει να γίνεται λόγος γι' αυτόν. Λέγεται ότι κάποιο μικρό κλιμάκιο του αποσπάστηκε όταν ο στόλος απέπλευσε και έφθασε στο Long Island της Αμερικής. Λέγεται επίσης ότι ο στόλος των Ναϊτών έφυγε από τη Σκωτία χωρίς τους σπάνιους θησαυρούς του, που ήταν βέβαια πολύ περισσότεροι απ' αυτούς που "δώρισε" στο Rosslyn. Φαίνεται ότι ο ρόλος τους, μετά τις σταυροφορίες και την τελική τους εμφάνιση στο πεδίο της μάχης στο Bannockburn, είχε πια τελειώσει και τώρα κατευθύνονταν στο ήρεμο λιμάνι όπου θα έβρισκαν το τελικό τους καταφύγιο. Ποιο να ήταν αυτό άραγε; Η Υπερβορέα τού Πυθέα και των Ελλήνων, η Κοίλη Γη; Το φωτεινό διάλειμμα του κόσμου, η εποχή των Ναϊτών, είχε τελειώσει, αφήνοντας όμως πολύ ευδιάκριτα σημάδια στον κόσμο. Φαινόταν σαν να επέστρεφε η Γνώση στις πηγές της, μετά από μία μακρά περιοδεία στον κόσμο! Κανέννας από τους Ναϊτες τού στόλου δεν φάνηκε στην Ευρώπη ή κάπου αλλού. Άραγε αποδεκατίστηκαν κατά το μυστηριακό τρόπο που είχαν χαθεί οι άνδρες τού Πυθέα ή μήπως αυτοί ήταν οι μυημένοι που θα περνούσαν γρήγορα από τα σκοτάδια τού ζοφερού Άδη στη Γη της Ευτυχίας; Κανέννας δεν βρέθηκε μέχρι σήμερα να μας το πει.

Ο ερευνητής όμως δεν περιμένει κάποιοι να του το πουν, όταν μάλιστα αυτοί οι κάποιοι δεν υπάρχουν... Συγκεντρώνει γεγονότα και επεισόδια από την ιστορία, συνδέει τα ασύνδετα ή τουλάχιστον αυτά τα γεγονότα που με την πρώτη ματιά δεν φαίνονται να συνδέονται, ερευνά και προχωρά με βήμα σημειωτόν. Για την ώρα λοιπόν έχουμε: Υπερβορέα, Θούλη, Άβαλον, Κοίλη Γη, Πυθέας - αποτυχημένη απόπειρα - Ναϊτες. Κανέννας δεν ξέρει. Μία καλή πιθανότητα είναι ότι ήδη είχαν "δημιουργήσει" επαφή και τους περίμεναν. Και από εδώ και εμπρός;

Έχουμε όμως και ένα άλλο πολύ σημαντικό στοιχείο για την εξαφάνιση του στόλου των Ναϊτών, ώστε να μην απογοητευτούμε - εμείς, από το νότιο τμήμα τής Ευρώπης, που εξακολουθούμε να έχουμε τον ίδιο σκοπό!

Την ίδια στιγμή που ο ναϊτικός στόλος απέπλεε από τη La Rochelle, ένας σχετικά μεγάλος αριθμός ιπποτών βρισκόταν λίγο πιο έξω από τη Βαρκελώνη στην Ισπανία. Κανείς δεν ξέρει πώς, αλλά και αυτοί - μετά το στόλο - είχαν ειδοποιηθεί ότι κινδύνευαν και ότι έπρεπε να εξαφανιστούν. Φαίνεται όμως ότι δεν προλάβαιναν - οπωσδήποτε - να φθάσουν στην Πορτογαλία, απ' όπου, όπως είπαμε, πέρασε ο στόλος. Ήταν έφιπποι, με τον οπλισμό τους και τις σημαίες τους, σαν να πήγαιναν σε μάχη. Ανάμεσά τους βάδιζαν πολλά άλογα χωρίς ιππέα, αλλά βαρυφορτωμένα. Στο βάθος,

στην κορυφή ενός βουνού, φάνηκε το περίγραμμα ενός μοναστηρίου. Ήταν το θρυλικό Μοντσεράτ που ανήκε στους Ναΐτες. Προς τα εκεί πήγαινε αυτός ο μικρός έφιππος στρατός. Το βουνό του πριονιού - το Monte Serrado - που ονομάστηκε έτσι γιατί η οροσειρά του βουνού μοιάζει με πριόνι, και το μοναστήρι ήταν ακόμη αρκετά μακριά. Ήταν πρωί και θα ήταν κατόρθωμα αν έφθαναν εκεί μέχρι το απόγευμα. Η ονομαστή μαύρη Παναγία, η εικόνα του μοναστηρίου την οποία λέγεται ότι είχε σκαλίσει ο ίδιος ο Απόστολος Λουκάς στο κούφωμα μίας αχλαδιάς, ήταν ο πολύτιμος θησαυρός του μοναστηριού. Οι χωρικοί κοιτούσαν με περιέργεια τους Ναΐτες καθώς περνούσαν από το δρόμο για το μοναστήρι, χωρίς να καταλαβαίνουν πολλά πράγματα. Έφθασαν εκεί αργά το απόγευμα. Κανένας όμως δεν είδε τους Ναΐτες να ξαναβγαίνουν από το μοναστήρι, λες και τους... κατάπιε το σκοτάδι που έπεφτε όταν έφταναν εκεί! Αλλά και οι διώκτες τους, που έφθασαν δυο ημέρες αργότερα, δεν τους βρήκαν ούτε στο εσωτερικό του μοναστηριού! Οι Ναΐτες, μαζί και οι θησαυροί τους, είχαν γίνει άφαντοι. Κάποιος μίλησε για υπόγειες στοές κάτω από το μοναστήρι στα βάθη του βουνού. Μία φήμη πάλι έλεγε ότι αυτές οι στοές ήταν "φωτισμένες". Κατά σύμπτωση, και το όνομα Λουκάς σημαίνει φως! Είχαν πάρει κι αυτοί, χωρίς άλλο, τους άγνωστους δρόμους για το άγνωστο...

Στη ναυτική βάση των υποβρυχίων στο Kriegsmarine (Γερμανικό Πολεμικό Ναυτικό) του Κιέλου, υπήρχε η εξής επιγραφή:

Στους ναύτες των γερμανικών υποβρυχίων του δευτέρου πολέμου

Υπήρξαν πιστοί μέχρι το τέλος.

Αλλά και μετά απ' αυτό.

842 υποβρύχια απέπλευσαν,

61 υποβρύχια γύρισαν πίσω...

39.000 άνδρες πήγαν να συναντήσουν το θάνατο,

11.000 γύρισαν πίσω.

Σ' αυτούς που δεν γύρισαν ποτέ πίσω:

Δεν υπάρχουν τριαντάφυλλα στον τάφο του ναυτικού

ουτε κρίνα επάνω στο κύμα του ωκεανού,

το μόνο που υπάρχει είναι το πέταγμα του γλάρου

και τα δάκρυα κάποιας αγαπημένης!

Ήλθε ο καιρός να μιλήσουμε για κάποια από τα παραπάνω πράγματα.

Σήμερα είναι επιβεβαιωμένο ότι το 1938 και το 1939 έγιναν δυο αποστολές από μέρους της Γερμανίας προς την Ανταρκτική. Όποιος και αν

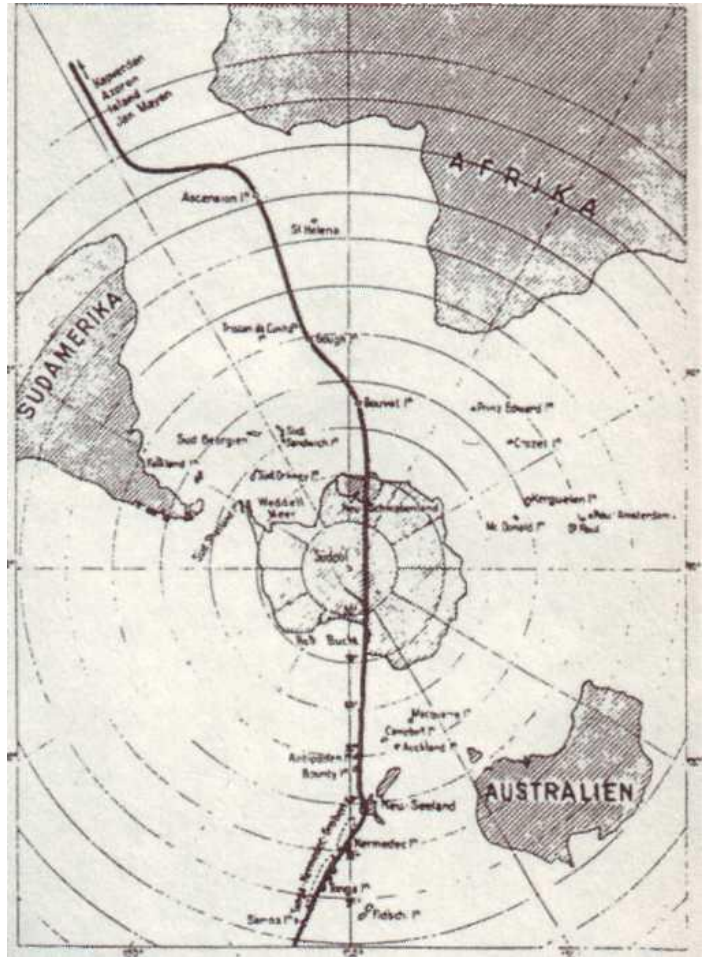

ήταν ο σκοπός των ιθυνόντων της Γερμανίας, αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν τις πιο σοβαρές και τις πιο πολυπληθείς επιστημονικές αποστολές που είχαν γίνει ποτέ. Η πρώτη αποστολή εστάλη στην Ανταρκτική το 1938, έχοντας επικεφαλής τον Capitain Alfred Ritscher. Ήταν ένας μικρός στόλος που αποτελείτο από πλοία, υποβρύχια και αεροπλάνα. Η ναυαρχίδα, δηλαδή το πλοίο του Ritscher, ονομάστηκε "Schwabenland" και μετατράπηκε σε ένα μικρό αεροπλανοφόρο που μπορούσε να μεταφέρει τρία αεροπλάνα. Απέπλευσε από το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας της νοτίου Αφρικής και έφτασε μέχρι κάποιο σημείο της ακτής της βόρειας Ανταρκτικής, όπου τα παγόβουνα δεν του επέτρεπαν να προχωρήσει άλλο. Από εκείνο το σημείο άρχισαν να πετούν τα αεροσκάφη του, το ένα μετά το άλλο, εξερευνώντας μία περιοχή που νωρίτερα την είχε επισκεφτεί μία νορβηγική αποστολή και την είχε ονομάσει "Γη της Βασίλισσας Maud". Κατά τη διάρκεια των δυο αποστολών, τα αεροπλάνα του πλοιάρχου Ritscher κάλυψαν 230.000 τετραγωνικά μίλια και φωτογράφισαν με επαγγελματικές κάμερες Zeiss τουλάχιστον τη μισή απ' αυτή την περιοχή. Επίσης, "πέταξαν" πολλές χιλιάδες μεταλλικούς πόλους, που ήταν κατά τέτοιον τρόπο κατασκευασμένοι, ώστε όπως έπεφταν να καρφώνονται στο έδαφος. Αυτές οι μεταλλικές ράβδοι είχαν τα χρώματα της Γερμανίας.

Όταν λοιπόν οι δύο αποστολές εξερεύνησαν πλήρως την περιοχή αυτή -ενώ οι Νορβηγοί την είχαν απλώς επισκεφτεί - θεώρησαν σωστό να διεκδικήσουν τη χώρα της βασίλισσας Maud σαν τμήμα της Γερμανίας. Έτσι τη μετονόμασαν σε Neuschwabenland. Ο φαινομενικός σκοπός των αποστολών αυτών ήταν να δουν τι δυνατότητες είχαν εκεί οι Γερμανοί όσον αφορά στο ψάρεμα φαλαινών, λόγω του ότι είχαν ανάγκη το έλαιο των θηλαστικών αυτών. Αυτό βέβαια δεν ήταν παρά η "βιτρίνα", αφού τα αεροπλάνα του πλοιάρχου ενδιαφέρονταν πρώτιστα για το εσωτερικό της περιοχής αυτής, όπως άλλωστε παραδέχθηκε και ο πλοίαρχος Ritscher, χωρίς εντούτοις να αποκαλύψει τους σκοπούς των αποστολών. Ο πλοίαρχος κατά την επιστροφή του στο Αμβούργο, στις 12 Απριλίου του 1939, δήλωσε: «Εκτελώντας τις διαταγές της κυβερνήσεως μας, σε πολύ δύσκολες συνθήκες, φθάσαμε στην περιοχή του Νότιου Πόλου και τα αεροπλάνα μας πέταξαν πάνω από την Ανταρκτική. Ανακηρύξαμε την περιοχή "Χώρα τού Γ' Ράιχ" και υψώσαμε εκεί τη σημαία μας. Κάθε είκοσι πέντε χιλιόμετρα, τα αεροπλάνα μας έριξαν μεταλλικές ράβδους με τα χρώματα του κράτους που σημείωσαν τα σύνορα των πτήσεων μας. Καλύψαμε μία περιοχή 600.000 τετραγωνικών μιλίων και 350.000 απ' αυτά φωτογραφήθηκαν, ώστε να φτιάξουμε έναν

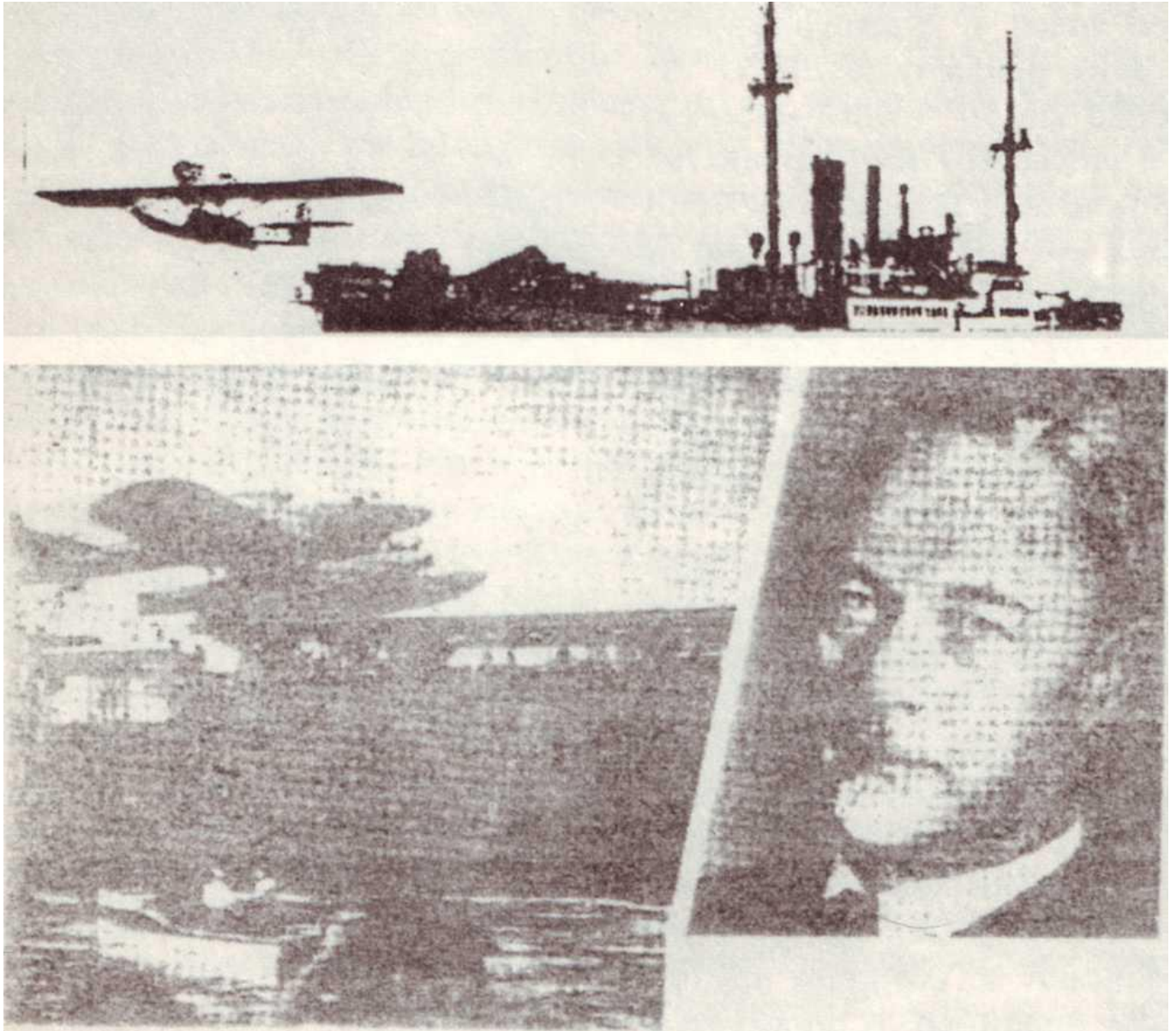
Ο πλοίαρχος δεν θεώρησε καλό να προσθέσει σε τι θα χρησιμοποιείτο αυτή η καινούρια περιοχή του Γ' Ράιχ. Οι πραγματικοί λόγοι των αποστολών του πλοιάρχου Ritscher δεν έγιναν ποτέ γνωστοί. Πάντως, οι αποστολές αυτές συγκέντρωσαν νέες πληροφορίες για τη νότια πολική περιοχή ή επιβεβαίωσαν τα ευρήματα παλαιότερων αποστολών. Η άποψη ότι ο μυστηριώδης "παγωμένος ωκεανός" μόνο από μία τεράστια μάζα πάγου διαφορετικοί εξερευνητές δήλωσαν. Το 1823, ο Βρετανός εξερευνητής James Ross και ταξίδεψε εντός της βόρειας θάλασσας με το όνομα του. Ο εξερευνητής ανέφερε ότι κατά τον ταξίδιό του: μετά από εξαφανίστηκε εντελώς, η θερμοκρασία πετούσαν γύρω από το καράβι το αργότερα η ξηρά εμφανίστηκε προδείγματα πλούσιας πανίδας.

Μετά το ταξίδι του Weddell, ακολούθησαν και άλλες αποστολές: των

Σχέδιο της γερμανικής Ανταρκτικής. Η μαύρη γραμμή είναι ένα βαθύ θαλασσινό "χαντάκι" που ανακάλυψαν οι επιστήμονες του πλοίαρχου Α. Κάιαιετ. Αυτό δημιουργεί σπηλιές, ζεστές λίμνες και υπόγειες στοές. Μήπως αποτελεί μία από τις εισόδους της Κοίτης Γης;

μυστηριώδης "παγωμένος ωκεανός" δεν περιέχει στεριά, αλλά αποτελείται μόνο από μία τεράστια μάζα πάγου καταρρίφθηκε το 1820, όταν τέσσερεις διαφορετικοί εξερευνητές δήλωσαν ότι είχαν δει στεριά για πρώτη φορά. Το 1823, ο Βρετανός εξερευνητής James Weddell έφθασε στον ανταρκτικό κύκλο και ταξίδεψε εντός της βόρειας θάλασσας της νέας ξηράς που σήμερα φέρει το όνομα του. Ο εξερευνητής ανέφερε περίεργα πράγματα κατά τη διάρκεια αυτού του ταξιδιού: μετά από αρκετές ημέρες ταξιδιού, ο πάγος εξαφανίστηκε εντελώς, η θερμοκρασία ήταν αρκετά υψηλή, ενώ πουλιά πετούσαν γύρω από το καράβι του και φάνηκαν αρκετές φάλαινες! Λίγο αργότερα η ξηρά εμφανίστηκε πράσινη και εύφορη, ενώ είδε και αρκετά δείγματα πλούσιας πανίδας.

Ο Captain Alfred Ritscher και το πλοίο του "Schwabenland", το οποίο είχαν μετατρέψει σε μικρό αεροπλανοφόρο. Ο Ritscher ήταν υπεύθυνος για τα πρώτα ταξίδια των Γερμανών στο Νότιο Πόλο, κατά τη διάρκεια τον Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

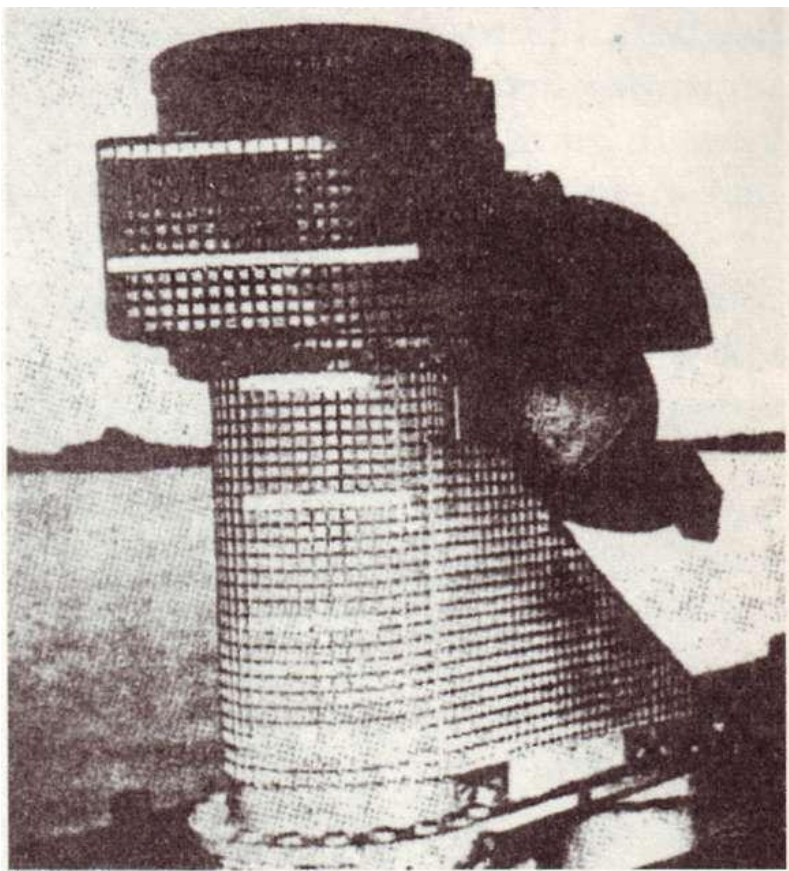
Duond d' Urville, Charles Wilkes, James Clark Ross, Robert Scott, Ernest Henry Shackleton, E. Wilson, Adrien de Gerlache, Carsten E. Borchgrevink, Roald Amundsen κ.ά. Κανένας όμως από αυτούς δεν ανέφερε κάτι από όσα είχε πει ο J. Weddell, ίσως γιατί κανένας τους δεν έφθασε τόσο μακριά. Το 1928, ο George Wilkins εξερεύνησε για πρώτη φορά την πολική περιοχή με αεροπλάνο και υποβρύχιο, ενώ ο ναύαρχος Richard E. Byrd πραγματοποίησε τις εξερευνήσεις του μεταξύ των ετών 1927 και

1935. Γι' αυτόν τον μεγάλο εξερευνητή, όμως, θα μιλήσουμε αργότερα.

Φαίνεται ότι οι Γερμανοί συνέχισαν τις εξερευνήσεις τους με πλοία και υποβρύχια μέχρι και το 1945.

Αφού ολοκλήρωσαν την πρώτη φάση των εξερευνήσεων προ του πολέμου (1938-1939), άρχισαν, κατά τη διάρκεια του πολέμου, τη δεύτερη φάση των αποστολών, με σκοπό το "σάρωμα" όλων των εχθρικών πλοίων από την περιοχή της Neuschwabenland (Γερμανική Ανταρκτική). Λίγο μετά τη δεύτερη αποστολή τού πλοιάρχου Ritscher, αρκετά νορβηγικά φαλαινοθηρικά πλοία αιχμαλωτίστηκαν από το γερμανικό κατα-

Φωτογραφία ενός λίκν προηγμένου γερμανικού υποβρυχίου, που έκανε την εμφάνισή του - τελειοποιημένο - το 1944. Σύμφωνα με τους Συμμάχους, το υποβρύχιο αυτό διέθετε συστήματα τεχνολογίας τού τέλους τής δεκαετίας τού 1950!

δρομικό "Pinguin". Ακολούθησαν και άλλες καταλήψεις πλοίων από το "Pinguin", μέχρις ότου βυθίστηκε από το βρετανικό καταδρομικό "Cornewall", αλλά όχι πριν καταλάβει ή βυθίσει πλοία των Συμμάχων που αριθμούσαν περισσότερο από 135.000 τόνους. Από εκεί και πέρα, δύο γερμανικά πολεμικά πλοία, το "Comet" και ένα άλλο, κατάφεραν να διατηρήσουν γερμανική την περιοχή ακόμη και μετά το τέλος του πολέμου! Σ' αυτή τη μετατροπή τής Ανταρκτικής σε γερμανική κτήση, καθοριστικό ρόλο έπαιξαν τα γερμανικά υποβρύχια που έκαναν πάρα πολλά ταξίδια μεταξύ της Γερμανίας και της Neuschwabenland, μεταφέροντας εφόδια, εργαλεία και μηχανήματα πολύ βαθιά στο εσωτερικό της πολικής περιοχής(!) Μερικά απ' αυτά τα υποβρύχια μετέφεραν εσπευσμένα επιστημονικό προσωπικό ακόμη και από τη μυστική ερευνητική βάση τού Βαρέος Ύδατος του Peenemünde!

Είναι βέβαια περίεργη αυτή η δραστηριότητα της Γερμανίας. Οι επιστημονικοί σκοποί των αποστολών ισχύουν, αλλά δεν δικαιολογούν μία τόσο

μεγάλη κινητοποίηση ανθρώπων και πλοίων, καθώς και υποβρυχίων που πηγαινοέρχονταν εκεί από τη Γερμανία. Ακόμα μεγαλύτερη εντύπωση κάνει το ότι τα γερμανικά πλοία και υποβρύχια συνέχισαν τα ταξίδια τους από και προς τη Γερμανική Ανταρκτική ακόμα και μετά το 1943, ενώ είναι σίγουρο ότι εκείνη την περίοδο τα χρειάζονταν κάπου αλλού. Έμοιαζε το όλο εγχείρημα με τις άλλες αποστολές ανά τον κόσμο - και στην Ελλάδα -που δεν έπαψαν να χρηματοδοτούνται και να εμπλουτίζονται με άψυχο και έμψυχο υλικό μέχρι το τέλος του πολέμου. Νομίζω ότι τόσο στην Ανταρκτική όσο και στην Ευρώπη ο σκοπός τους ήταν ο ίδιος: να βρουν τη χαμένη γνώση, να ανακαλύψουν την Κοίλη Γη και να επιχειρήσουν να έρθουν σε επαφή με τους "ξεκομμένους" από κάποιους "κατακλυσμούς" που συνέχιζαν να διατηρούν, αλλά και να προάγουν το μεγάλο και χαμένο για τους ανθρώπους τής επιφάνειας πολιτισμό.

Εδώ στην Ανταρκτική, όπως και στις άλλες περιπτώσεις - πιθανώς του Πυθέα και των Ναϊτών - τα πράγματα είχαν προχωρήσει λίγο περισσότερο. Αυτό τουλάχιστον δείχνουν οι μετακινήσεις, οι επιστήμονες, τα εφόδια και η όλη προσπάθεια να απομακρυνθούν από την περιοχή όλοι όσοι δεν είχαν καμία σχέση με τη Γερμανία.

Αλήθεια, τι ήταν αυτό που ήθελαν να διαφυλάξουν πάση θυσία;

Ας δούμε λοιπόν ποιοι μπορεί να ήταν οι λόγοι για τους οποίους είχε τόσο μεγάλη σημασία η Neuschwabenland για το Γ' Ράιχ:

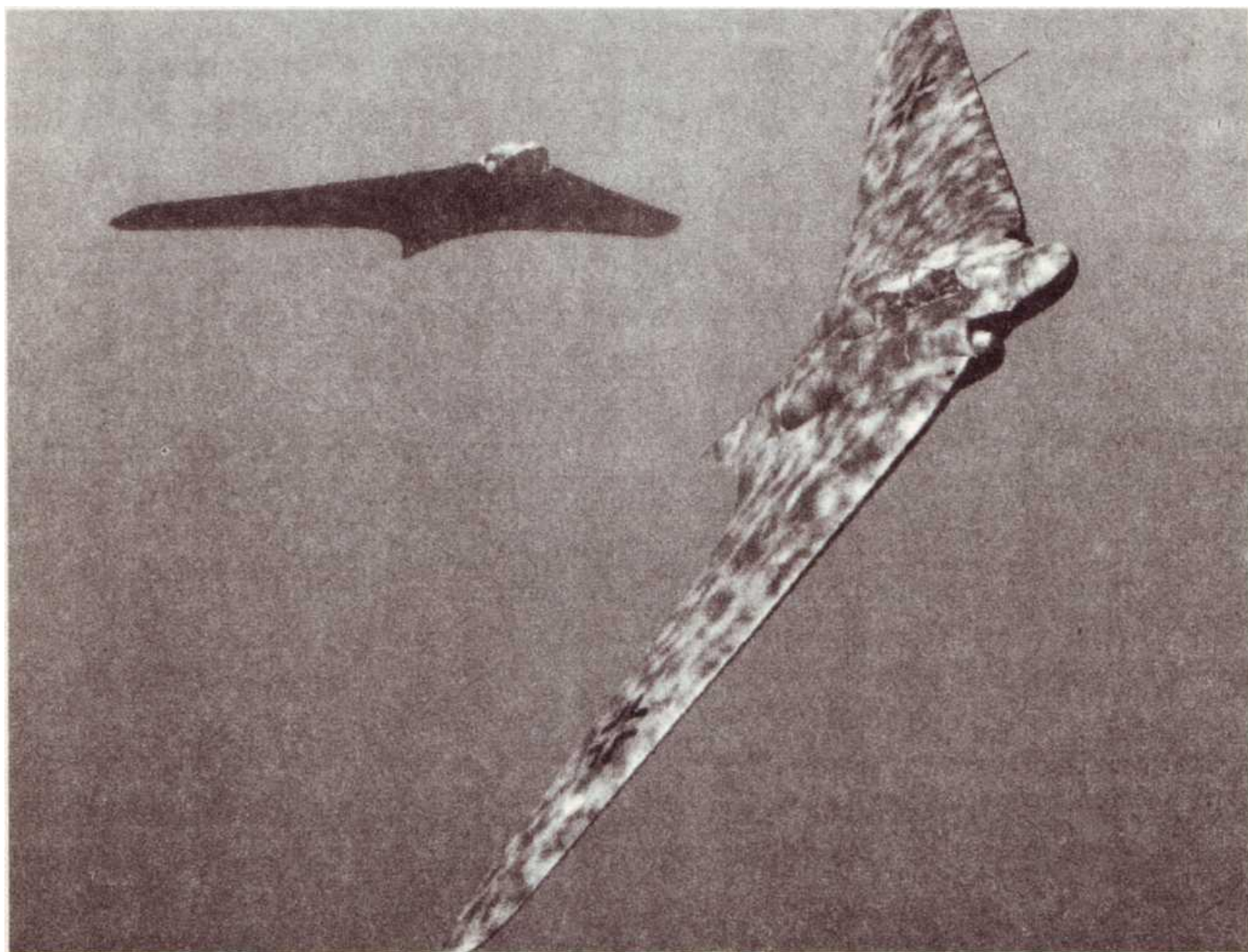
1. Ένας καλός λόγος ήταν η ανακάλυψη στην Ανταρκτική τεράστιων ποσοτήτων άνθρακα και ορυκτών που ήταν απαραίτητα για την πολεμική προσπάθεια της Γερμανίας. Εντούτοις, το κόστος εξορύξεως και μεταφοράς αυτών των αγαθών ήταν απαγορευτικό, γιατί η απόσταση ήταν πολύ μεγάλη. Επιπλέον, ο χώρος για τη μεταφορά - στα υποβρύχια - ήταν πολύ μικρός.
2. Ίσως η Γερμανία να είχε σκοπό να χρησιμοποιήσει την Ανταρκτική σαν στρατιωτική βάση, απ' όπου θα επετίθετο εναντίον των εχθρών της. Αν ληφθούν όμως υπόψη τα συμβατικά όπλα τής εποχής, η Ανταρκτική ήταν πολύ μακριά.
3. Ίσως πάλι να ήθελε την Ανταρκτική για κάτι άλλο. Το πιθανότερο είναι για ένα μυστικό εργαστήριο όπου θα μπορούσε να βελτιώσει διάφορες μηχανές και όπλα χωρίς να ενοχληθεί από κανέναν, μια που η Ανταρκτική ήταν τόσο μακριά. Αυτή είναι μία πιθανότητα, αλλά όχι πολύ σοβαρή. Τι θα μπορούσε να φτιάξει η Γερμανία τόσο μακριά από τον τόπο της και πώς θα το χρησιμοποιούσε;

Οι δύο αποστολές, το 1938-1939, στις πολικές περιοχές, χωρίς αμφιβολία έκρυβαν άλλα, πολύ σοβαρά μυστικά, που μόνο εκ των υστέρων είναι δυνατόν να αντιληφθούμε. Η συνέχιση των αποστολών με καθαρά επιστημονικό προσωπικό - και μάλιστα της τάξεως των ερευνητών του Peenemünde - κατά τη διάρκεια του πολέμου είναι ένα μυστήριο και μόνο αν χρησιμοποιήσουμε πολύ μεγάλη φαντασία μπορούμε να σκεφτούμε κάποιο σενάριο. Οι επιστήμονες αυτοί είναι γεγονός ότι εργάζονταν πολύ σκληρά κάτω από άσχημες συνθήκες. Μάλιστα, μετά τις πρώτες αποστολές, ο πλοίαρχος Alfred Ritscher ανακοίνωσε ότι «μόνιμες βάσεις στην Ανταρκτική μπορούν να ιδρυθούν και το προσωπικό τους μπορεί να επιζήσει για ένα χρόνο, μόνο όμως αν είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο και εφοδιασμένο. Επίσης, μπορούν να προσγειωθούν και απογειωθούν αεροπλάνα χωρίς τα εδάφη να χρειάζονται προετοιμασία».

Τέλος, ο πιθανότερος λόγος που η Γερμανία ενδιαφερόταν τόσο πολύ γι' αυτό το ιδιαίτερο μέρος της Ανταρκτικής πρέπει να συνδέεται με τα μυστικά όπλα που προσπάθησαν να κατασκευάσουν οι Γερμανοί κατά το τέλος του πολέμου. Καινούρια όπλα που κανένας δεν είχε δει έκαναν για πρώτη φορά την εμφάνιση τους. Δεν ήταν βελτιωμένες φόρμες παλαιότερων όπλων, αλλά εντελώς καινούρια. Η αεροδυναμική γραμμή των αεροπλάνων, καθώς και η προώθηση τους ήταν εκπληκτικές. Το καταδιωκτικό jet και ο πύραυλος-βόμβα V2 χρησιμοποιούνταν ήδη. Αυτά όμως δεν ήταν τίποτε σε σύγκριση με τα καινούρια. Πολλοί πιστεύουν ότι τα καινούρια όπλα έκαναν για πρώτη φορά την εμφάνιση τους μέσα από τις ομίχλες και την παγωνιά της Ανταρκτικής!

Στις 13 Δεκεμβρίου τοῦ 1944, οι πιλότοι των Συμμάχων που έκαναν τη συνηθισμένη επιδρομή εναντίον του Βερολίνου, όταν μπήκαν στον εναέριο χώρο της Γερμανίας, είδαν κάτι πολύ περίεργο. Διαφανείς ασημόχρωμες μπάλες σαν αυτές που κρεμάμε στα χριστουγεννιάτικα δένδρα, λίγο μεγαλύτερες από μπάλα ποδοσφαίρου, άρχισαν να πετούν γύρω από τα αεροπλάνα τους. Δεν ήξεραν τι να υποθέσουν. Λίγο αργότερα, όταν προσπάθησαν να αναφέρουν το συμβάν στη βάση τους, διαπίστωσαν ότι η επικοινωνία με αυτήν δεν ήταν δυνατή. Ένα είδος παρασίτων που έκαναν ένα μηχανικό θόρυβο ήταν το μόνο που άκουγαν. Κάποιοι πιλότοι έκαναν ελιγμούς για να δουν πώς συμπεριφέρονταν οι ασημένιες μπάλες. Αυτές ακολουθούσαν τα αεροσκάφη σ' όλες τους τις κινήσεις. Οι πιλότοι εξεπλάγησαν και αυτό - που επέδρασε αρνητικά στην ψυχολογία τους - καθώς και το ότι δεν υπήρχε επικοινωνία με τη βάση τους, είχαν ως αποτέλεσμα να αποτύχει

*Καταδιωκτικό HO 229 Y7 της Γερμανικής Αεροπορίας, κατά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου!
Σας θυμίζει τίποτε;*

εντελώς η επιδρομή. Οι μπάλες, εκτός των παρασίτων που δημιουργούσαν, φαίνεται ότι έπαιζαν και κάποιον άλλο ρόλο, γιατί οι απώλειες των αεροπλάνων από την αεράμυνα ήταν μεγάλες.

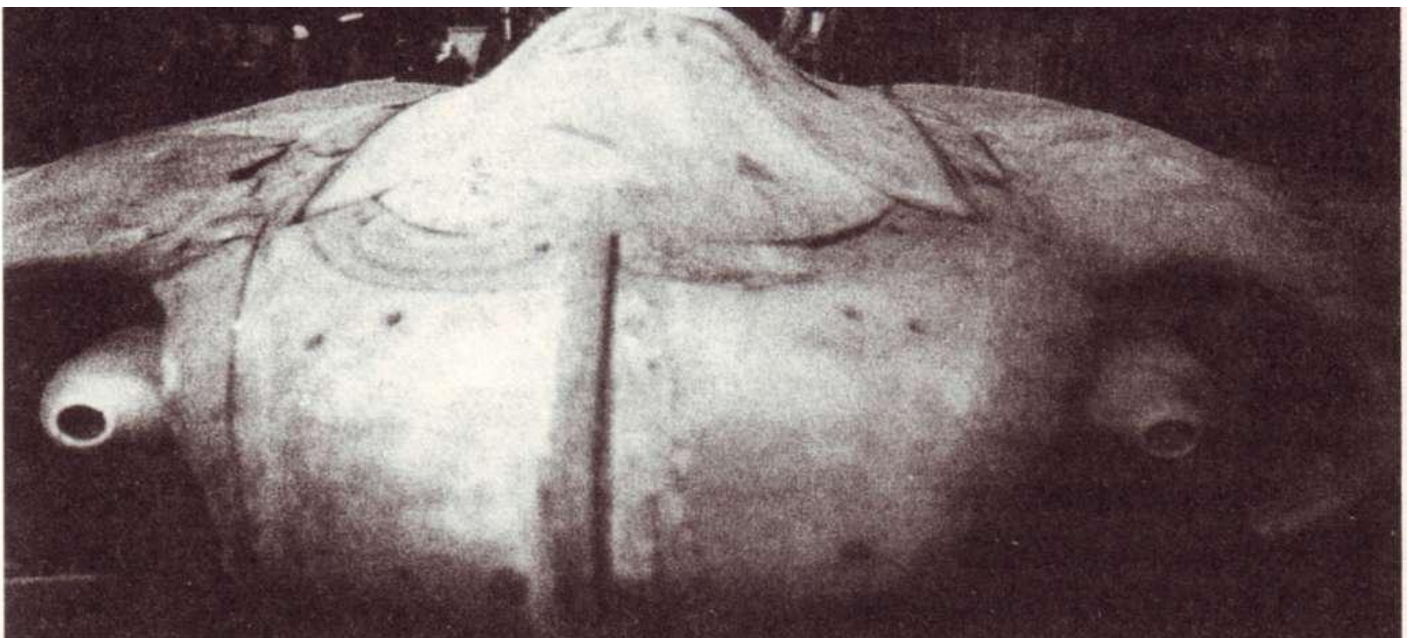
Οι μπάλες αυτές ήταν ελεγχόμενες από το έδαφος και έκαναν την τελευταία τους εμφάνιση με το τέλος του πολέμου.

Επιπλέον, ένα περίεργο αεροσκάφος έκανε την εμφάνιση του από τη βάση Kahla της Thuringia (Θουριγκίας), το Φεβρουάριο του 1945. Ήταν ένα σφαιρικό σκάφος που θύμιζε αυτό που λέμε ιπτάμενο δίσκο(!), με διάμετρο 138 πόδια και ύψος - από τη βάση του μέχρι το υψηλότερο σημείο του - 105 πόδια. Ήταν Φεβρουάριος του 1945. Έκανε μερικές "βόλτες", έφθασε σ' ένα υψος 40.000 ποδιών και ανέπτυξε μία ταχύτητα 1.250 μιλίων την ώρα. Η ανακοίνωση του υπουργείου της Αεροπορίας όσον αφορά στα καύσιμα του ήταν ότι επαρκούσαν να κάνει το γύρο της Γης! Μετά απ' αυτές τις δύο εμφανίσεις, άρχισε η παραγωγή πολλών αεροσκαφών, η σχε-

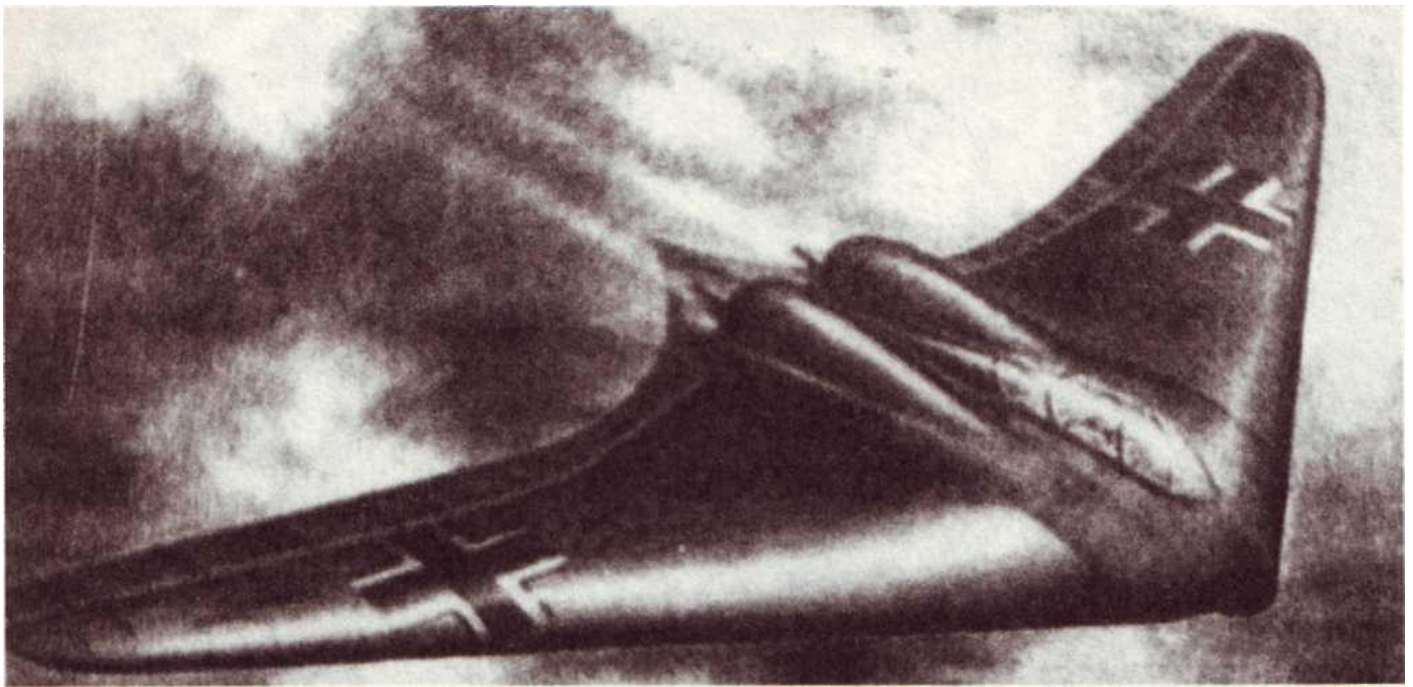
δίαση των οποίων, καθώς και οι δυνατότητες τους ίσως ήταν πιο προηγμένες ακόμα και από αυτές των αεροσκαφών τής σημερινής εποχής. Η σειρά των Horten HO IX ήταν κάτι το καταπληκτικό, όχι μόνο για εκείνη την εποχή, αλλά και για σήμερα, αφού αυτά τα αεροσκάφη έμοιαζαν κατά πολύ με τα περίφημα Stealth - μάλιστα μερικοί ισχυρίζονται ότι τα Stealth βασίστηκαν στην κατασκευή εκείνων των μοντέλων. Έας από τους λόγους για τους οποίους οι Αμερικανοί και οι Ρώσοι απήγαγαν όλους σχεδόν τους επιστήμονες της Γερμανίας κατά το τέλος του πολέμου, ήταν ότι ήθελαν να μάθουν γι' αυτήν την εντελώς νέα τεχνολογία των καινούριων όπλων. Όσο για την απόκτηση των ειδικών επιστημόνων τής μυστικής βάσης τού Peenemünde, έγιναν μάχες ανάμεσα στους πράκτορες των ΗΠΑ και της Σοβιετικής Ένωσης, γεγονός που με κάνει να πιστεύω ακράδαντα ότι οι μέχρι σήμερα επιτυχίες αμφοτέρων, συμπεριλαμβανομένων και των διαστημικών τους προγραμμάτων, οφείλονται στην τεχνολογία εκείνων των επιστημόνων. Άλλες σειρές αεροπλάνων είναι η Lippisch DM 1, στη σχεδίαση της οποίας χρησιμοποίησαν το σχήμα δέλτα (η Βρετανία, η Σουηδία, αλλά και οι ΗΠΑ κατασκεύασαν τέτοια αεροπλάνα τη δεκαετία τού '70), η Blohm, η Voss Ae 607 και βέβαια η Focke Wulf Tribfugel, που περιλαμβάνει αεροσκάφη καθέτου απογειώσεως.

Παράλληλα μ' αυτό το... ξέσπασμα παραγωγής και σχεδίασης αεροσκαφών, άρχισε η μαζική παραγωγή πυραύλων V-1, που είχε ξεκινήσει τον

Σήμερα θα έλεγε κανείς ότι πρόκειται για U.F.O. Κι όμως! Είναι ένα HO 229 V3 καταδιωκτικό γερμανικό αεροπλάνο τον 1945. Άραγε κατασκευάστηκε στα εργαστήρια του Νότιου Φλου;

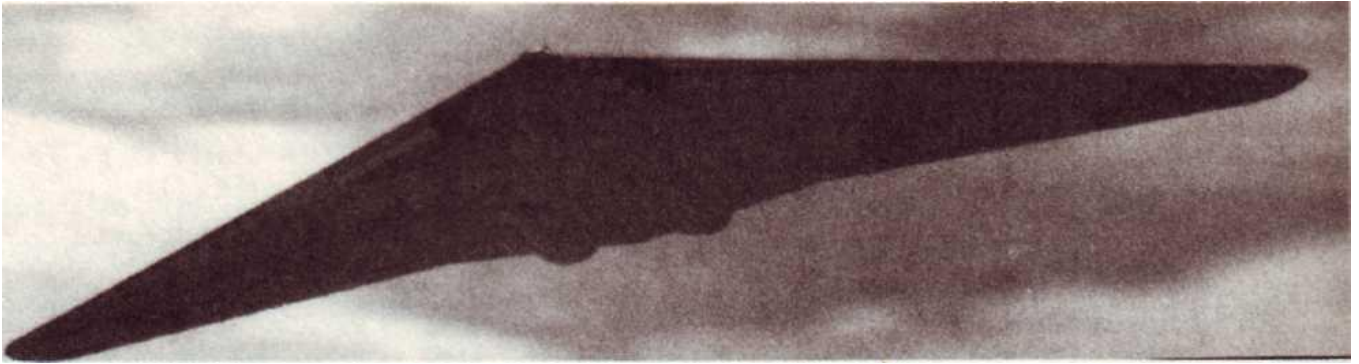

Σχέδιο ενός Horten Flugzeugbah HO IX turbojet.

Ιούνιο του 1942, στο Peenemünde, όπου και είχαν βελτιωθεί. Πρόκειται για τις περίφημες ιπτάμενες βόμβες. Παρήγαγαν περίπου 35.000, από τις οποίες 9.251 εκτοξεύτηκαν εναντίον της Αγγλίας - όμως 4.000 από αυτές καταστράφηκαν από την άμυνα του εδάφους. Οι ιπτάμενες βόμβες V-2 βελτιώθηκαν από τον Vernher Von Brown και ακολούθως άρχισαν να παράγονται πύραυλοι A-1, A-2, A-3 και A-4. Οι A-4, ριζοσπαστικά βελτιωμένες και εντελώς διαφορετικές από όλες τις άλλες, άρχισαν να παράγονται την ίδια εποχή με τους καινούριους τύπους αεροσκαφών (στις 6 Σεπτεμβρίου του 1944). Παράχθηκαν συνολικά 10.000 τέτοιοι πύραυλοι που εκρήγνυνται στον αέρα. Από αυτούς, 1.359 εκτοξεύτηκαν εναντίον της Βρετανίας, σκοτώνοντας 2.500 ανθρώπους και τραυματίζοντας άλλους 6.000. Ο πιο εξελιγμένος τύπος αυτών των πυραύλων ήταν ο A-10, που μπορούσε να ταξιδέψει 2.800 μίλια και να πλήξει τις Η ΠΑ! Ήταν ένας πύραυλος δύο επιπέδων που ονομάστηκε "Σφυρί τού Θωρ" και επρόκειτο να χτυπήσει τη Washington, τη Boston, τη New York και τη Philadelphia.

Επιπλέον, η μεγάλη πρόοδος που σημειώθηκε στην κατασκευή των υποβρυχίων ήταν εκπληκτική. Στις αρχές τού Β' Παγκοσμίου Πολέμου, τα γερμανικά υποβρύχια αναγκάζονταν να περνούν τον περισσότερο καιρό τους -όπως και όλα τα άλλα των Συμμάχων - στην επιφάνεια. Καταδύονταν μόνο όταν ήθελαν να προσβάλουν τον εχθρό ή να ξεφύγουν από μία επίθεση εναντίον τους. Μπορούσαν όμως να καταδυθούν μόνο για περιορισμένο χρόνο.

*Ένα άλλο καταδιωκτικό γερμανικό αεροπλάνο τον 1945, το HO 9,
με δίδυμες μηχανές BMW/Brano 3302,*

Αυτό συνέβαινε γιατί οι πετρελαιομηχανές τους - που ήταν η κύρια πηγή ενέργειας τους - μπορούσαν να δουλέψουν μόνο όταν βρίσκονταν στην επιφάνεια. Όταν τα υποβρύχια καταδύονταν μπορούσαν να λειτουργήσουν μόνο με τις μπαταρίες τους, οι οποίες όμως εξαντλούνταν μετά από λίγο. Τότε το υποβρύχιο ήταν υποχρεωμένο να αναδυθεί για να γεμίσει τις μπαταρίες του με τη βοήθεια των πετρελαιομηχανών του. Η κατάσταση αυτή, που έβαζε σε μεγάλο κίνδυνο τα γερμανικά υποβρύχια, συνεχιζόταν μέχρι τα μέσα του 1943. Το πρόβλημα λύθηκε προσωρινά με την πρακτική εφαρμογή του schnorkel, μία συσκευή που αποτελείται από έναν αεροσωλήνα, ο οποίος επιτρέπει στο υποβρύχιο να παίρνει φρέσκο αέρα για τις μηχανές του και το πλήρωμα όταν βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας. Μ' αυτόν τον τρόπο το υποβρύχιο μπορούσε να μένει εν καταδύσει όσο ήθελε το πλήρωμα του. Κατά τον ίδιο τρόπο, θα μπορούσαν να λειτουργούν και οι πετρελαιομηχανές του, γεμίζοντας συνεχώς τις μπαταρίες του ώστε να μπορεί, όταν χρειαζόταν, να καταδυθεί σε μεγάλο βάθος για να ξεφύγει τις βόμβες βυθού που του έριχναν τα εχθρικά αντιτορπιλικά.

Η πρακτική εφαρμογή αυτού του επαναστατικού τρόπου επέτρεψε στα γερμανικά υποβρύχια να καταδύονται και να παραμένουν κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα (αρκετά παρέμειναν περισσότερο από 50 ημέρες, διανύοντας χιλιάδες μίλια). Αμέσως μετά χρησιμοποίησαν τον ηλεκτρισμό ως πηγή δύναμης, κάτι που είχε σαν αποτέλεσμα τη μεγάλη ταχύτητα και τον απεριόριστο χρόνο κατάδυσης. Αυτοί οι τύποι υποβρυχίων (electro boats) ήταν οι XXI και XXIII. Περιελάμβαναν και πολλές άλλες βελτιώσεις και θεωρήθηκαν τόσο πιο προηγμένα από οποιονδήποτε άλλο τύπο υποβρυχίου της εποχής, ώστε όλοι παραδέχτηκαν ότι αν η παραγωγή τους είχε επιτευχθεί νωρίτερα, όχι μόνο θα είχαν πλήρη υπεροχή στον πόλεμο στη θάλασσα, αλλά και η διάρ-

κεια του πολέμου θα ήταν μεγαλύτερη, οπότε θα είχαν περισσότερο χρόνο για την παραγωγή των άλλων υπερόπλων! Μόνο μερικά υποβρύχια XXI και XXIII έκαναν την εμφάνιση τους.

Κατά το τέλος του πολέμου, βρέθηκαν στα ναυπηγεία του Κιέλου τα τμήματα ενός υποβρυχίου, τα οποία δεν είχαν προλάβει να "δεθούν" μεταξύ τους. Αυτό το υποβρύχιο ήταν μία εφεύρεση του καθηγητή Helmuth Walter (από το επιστημονικό προσωπικό του Peenemünde και της Ανταρκτικής), το οποίο εκτός των άλλων μπορούσε να εκτοξεύσει πυραύλους(!) ενώ βρισκόταν κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας και να αναπτύξει ταχύτητα 30 κόμβων, επίσης εν καταδύσει. Αυτή η ταχύτητα ήταν μεγαλύτερη απ' αυτήν που μπορούσαν να αναπτύξουν τα πλοία των Συμμάχων στην επιφάνεια! Επίσης, οι μηχανές του δεν χρειάζονταν αέρα για να λειτουργήσουν, γιατί το καύσιμο του δεν ήταν πια το πετρέλαιο, αλλά ένα επαναστατικό μείγμα υπεροξειδίου του υδρογόνου, το οποίο μπορούσε να παράγει οξυγόνο για το πλήρωμα. Αυτό το υποβρύχιο μπορούσε να αναπτύξει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας την ταχύτητα που αναφέρθηκε πιο πάνω και να ταξιδέψει με την ίδια ταχύτητα όσο θα διαρκούσαν τα καύσιμα του. Όλα αυτά τα υπερόπλα στον αέρα, στη στεριά και στη θάλασσα θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν - και μάλιστα εύκολα - τη νίκη της Γερμανίας, αν δεν είχαν αρχίσει να παράγονται προς το τέλος του πολέμου. Αυτό βέβαια συμπίπτει περιέργως με τη δραστηριότητα της Γερμανίας στην Ανταρκτική! Αν αυτή την τεχνολογία τη διέθεταν ήδη οι Γερμανοί, λογικό θα ήταν ν' αρχίσουν να τη χρησιμοποιούν από την αρχή του πολέμου. Δεν το έκαναν όμως, γιατί απλά δεν τη διέθεταν. Την απέκτησαν όμως στα τέλη του 1943 και η παραγωγή άρχισε γύρω στο φθινόπωρο του 1944. Τα καινούρια αεροπλάνα δεν έμοιαζαν καθόλου με τα παλαιά, εκτός από το ότι και αυτά... πετούσαν. Αν ορισμένοι τύποι των αεροσκαφών αυτών εμφανίζονταν σήμερα στους αιθέρες, όσοι θα τα έβλεπαν σίγουρα θα μιλούσαν για UFO και για ιπτάμενους δίσκους!

Πώς λοιπόν προέκυψε αυτή η ξαφνική super τεχνολογία; Το αρχικά επιστημονικό ταξίδι εξερεύνησης στην Ανταρκτική γρήγορα πήρε άλλη τροπή και απέκτησε διαφορετικό χαρακτήρα, αφού στις αποστολές άρχισαν πλέον να μετέχουν επιστήμονες και προσωπικό που δεν είχαν καμία σχέση με τους... πάγους. Όλο και περισσότεροι σχεδιαστές, μηχανικοί ειδικοί επί των καυσίμων, χημικοί, φυσικοί, βιολόγοι και πλήθος επιστημόνων άλλων ειδικοτήτων άρχισαν να ταξιδεύουν προς την Ανταρκτική καθώς περνούσε ο καιρός. Ένα άλλο χαρακτηριστικό των υπερόπλων είναι ότι όλα μπορού-

σαν να κατασκευάζονται ανά τμήματα (κομμάτια) και να συναρμολογούνται στον τόπο όπου χρειάζονταν. Αν λοιπόν ένα super υποβρύχιο κατασκευαζόταν στο Κιέλο (Kiel), ποιος ο λόγος να έχει το πλεονέκτημα κατασκευής σε τμήματα; Κάτι τέτοιο θα χρειαζόταν αν το εν λόγω υποβρύχιο ή αεροσκάφος κατασκευαζόταν κάπου αλλού και μάλιστα πολύ μακριά. Πού όμως; Καμία βάση στη Γερμανία ή πλησίον της δεν ήταν αυτό που θα λέγαμε "πολύ μακριά".

Εδώ μπαίνει η Ανταρκτική, η οποία πρέπει να συνδέεται με το όλο θέμα. Η άποψη ότι σκοπός του αρχικού ταξιδιού στην εν λόγω περιοχή (1938-39) ήταν να βρεθεί ένας τόπος που θα εξελισσόταν αργότερα σε μία βάση-εργο-τάξιο μακριά από τη δίνη του πολέμου δεν στέκει πολύ. Και αυτό, γιατί το 1938-39, οι Γερμανοί δεν πίστευαν ότι θα έφθαναν ποτέ στην κατάσταση που βρίσκονταν κατά το 1944 και εξάλλου είχαν τη δυνατότητα δημιουργίας αθέατων εργοταξίων στις Άλπεις, στη Βαλτική και σε διάφορα άλλα σημεία κάτω από την επιφάνεια της Γης, τα οποία ουδέποτε θα γίνονταν αντιληπτά από τους Συμμάχους. Άλλωστε, τέτοια υπόγεια και μη εργοτάξια βρίσκονταν τυχαία μέχρι και τη δεκαετία του '50 και ποιος ξέρει πόσα ακόμη δεν έχουν βρεθεί. Όσο εξωφρενικό και αν ακούγεται, οι Γερμανοί ειδικοί και επιστήμονες φαίνεται ότι πήγαν στην Ανταρκτική για κάποιο είδος... σεμιναρίων! Μοιάζει σαν να αντλούσαν γνώσεις από εκεί, σαν να μάθαιναν το αντικείμενο τους, σαν να διδάσκονταν τη θεωρία και την εφάρμοζαν στη Γερμανία!

Άραγε τι συνέβη εκεί; Τι βρήκαν σ' εκείνα τα πρώτα ταξίδια του πλοιάρχου Alfred Ritscher που, σημειωτέον, έγιναν με πλήρη μυστικότητα;

Το 1943, ο ναύαρχος του Γ' Ράιχ Karl Donitz έκανε την ακόλουθη δήλωση: «Ο γερμανικός στόλος υποβρυχίων είναι υπερήφανος για το κατόρθωμα του να οικοδομήσει για τον Φύρερ, σε ένα άλλο απόμακρο μέρος του κόσμου, ένα Shangri-La, ένα πραγματικά απρόσβλητο φρούριο».

Ο ναύαρχος παραδέχεται εδώ, δίχως άλλο, ότι οικοδομήθηκε ένα μεγάλο κρησφύγετο για τον Χίτλερ, ο οποίος, όντας οπαδός της θεωρίας της Κοίλης Γης, είναι εκείνος που σχεδίασε εκείνα τα ωραία ταξίδια του Alfred Ritscher. Ένα καταφύγιο που μπορούσε να δεχτεί τον Φύρερ αν η κατάσταση στη Γερμανία δεν πήγαινε καλά.

Γιατί όμως θεωρούσαν την Ανταρκτική ως το ιδανικότερο καταφύγιο για τον Α. Χίτλερ;

Υποψιάζομαι βέβαια τους λόγους, αλλά δεν είμαι σίγουρος. Το ότι η δήλωση του ναυάρχου Karl Donitz είναι απόλυτα αληθινή, το αποδεικνύει

και η αποστολή του συνταγματάρχη Maximilian Hartmann, ο οποίος επισκέφτηκε το μέρος που αναφέρει ο ναύαρχος Donitz για να μεταφέρει από εκεί ορισμένα αντικείμενα. Αυτό βέβαια δεν είναι περίεργο. Το περίεργο είναι ότι η αποστολή Hartmann έγινε το... 1979!

Υπάρχουν αρκετές ενδείξεις ότι η ηγεσία του Γ' Ράιχ είχε σχεδιάσει να μεταφερθεί - σε περίπτωση καταλήψεως της Γερμανίας - στην Ανταρκτική. Γιατί;

Μέχρι τώρα έχουμε:

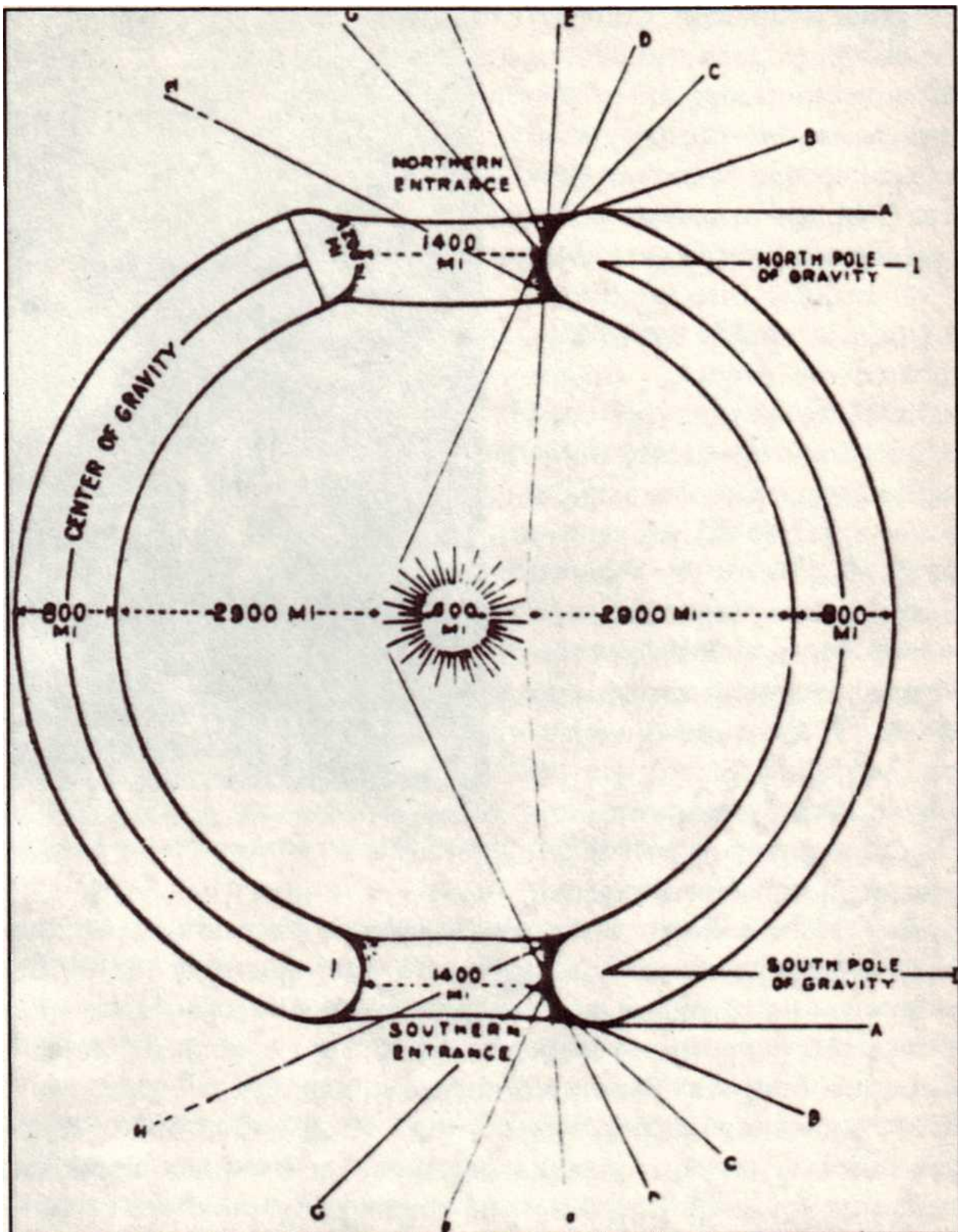
1. Τον Πυθέα, ο οποίος βρίσκει την Υπερβορέα, αλλά όχι μόνο δεν αποβιβάζεται, αλλά το πλήρωμα του αποδεκατίζεται πριν καν προσπαθήσει να αποβιβαστεί. Ο Πυθέας επιστρέφει, αλλά τηρεί απόλυτη σιγή για το όλο θέμα.

2. Τους Ναΐτες με το στόλο τους, που "εξαφανίζονται" στην ίδια περιοχή (η οποία, κατά τη γνώμη μου, είναι η περιοχή η "πέρα" από τον πόλο) και στους οποίους δεν ξέρουμε τι συνέβη. Πιθανώς αυτοί ήξεραν κάτι παραπάνω ώστε "φιλοξενήθηκαν" από την Υπερβορέα, αφού διήλθαν το άνοιγμα για την Κοίλη Γη.

3. Τους Γερμανούς, που φθάνουν στην περιοχή, χωρίς να την αναζητούν. Πάνε κατευθείαν σ' αυτήν - όπως και οι Ναΐτες - και η όλη αποστολή τους μοιάζει περισσότερο με εγκατάσταση παρά με εξερεύνηση. Αυτοί, κατά κάποιον τρόπο, δεν έχουν κανένα πρόβλημα. Μάλιστα, φαίνεται ότι από κάπου αντλούν κάποιες εξαιρετικές γνώσεις. Είναι οι μόνοι στη μακραίωνη ανθρώπινη ιστορία που έρχονται σε κάποια "επαφή" με την υπέροχη πράσινη χώρα-νησί που βρίσκεται ανάμεσα στους πάγους χωρίς πρόβλημα. Φαίνεται λοιπόν ότι πήγαν εκεί ακολουθώντας κάποιες σαφείς οδηγίες. Ήταν αυτές οι οδηγίες του Α. Χίτλερ;

Και φθάνουμε στον Αμερικανό ναύαρχο Richard E. Byrd, μια σπουδαία προσωπικότητα και έναν περίφημο εξερευνητή. Αυτός έδρασε στις πολικές περιοχές λίγο πριν τις εξερευνητικές αποστολές των Γερμανών το 1938-39, αλλά και μετά τον πόλεμο.

Έχει και αυτός τη θέση του στην έρευνα μας, γιατί είναι ένας απ' αυτούς που έδειξαν από την αρχή μεγάλο ενδιαφέρον για τις πολικές περιοχές του Βόρειου, αλλά και του Νότιου Πόλου. Από όλους τους εξερευνητές αναφέρομαι επισταμένα σ' αυτόν, γιατί τα ευρήματα του αφορούν καθαρά πλέον την Κοίλη Γη. Ο ναύαρχος Byrd είναι από τους λίγους που αποδεδειγμένα ταξίδεψαν στο εσωτερικό τής Γης. Από αυτά που λέει - και είναι τα λεγό-

Σχέδιο που δείχνει τη Γη σαν μία κοίλη σφαίρα με τα ανοίγματα στους Πόλους και έναν εσωτερικό ήλιο. Τα γράμματα στα ανοίγματα δείχνουν την πρώτη θέα τού εσωτερικού ήλιου στο σημείο Ό, α ένα φανταστικό ταξίδι.

μενα ενός ανθρώπου που δεν ξέρει να λέει ψέματα - μπορούμε εμείς να ισχυριστούμε ότι ταξίδεψε στο εσωτερικό της Γης. Αλλά εκτός από τα όσα λέει, υπάρχουν και τα έγγραφα του, στα οποία εξιστορεί κατά γράμμα τις ιστορικές του πτήσεις στις παραπάνω περιοχές. Και το δικό του ταξίδι - οι πρώτες του πτήσεις - άρχισε εντελώς διαφορετικά απ' ό,τι κατέληξε. Στην αρχή, σαν πραγματικός εξερευνητής, δεν περίμενε κάποιον να του πει για εκείνες τις περιοχές ή να τον βοηθήσει να πάει εκεί. Ήανε την απόπειρα μόνος του. Μόνο οι διάφορες εξερευνητικές λέσχες ήξεραν για το ταξίδι του. Η όλη απόπειρα εξελίχθηκε όμως διαφορετικά, γιατί ο ναύαρχος Byrd όχι μόνο παρατή-

Ναύαρχος Byrd: εισήλθε, χωρίς να το ξέρει, τουλάχιστον δύο φορές στο άνοιγμα για την Κοίλη Γη.

ρησε αξιοπερίεργα φαινόμενα στην περιοχή που έπρεπε να είναι ο Βόρειος Πόλος, αλλά και κινηματογράφησε, με μία από τις πρώτες κινηματογραφικές μηχανές για ερασιτέχνες, τα πιο σημαντικά από αυτά που είδε. Δεν είναι δα και λίγο, εκεί που περίμενε κρύο, παγόβουνα και ερημιά, να βρει υψηλές θερμοκρασίες, πράσινα λιβάδια και ζώα που δεν έπρεπε να βρίσκονται σ' αυτήν την θεωρητικά παγωμένη περιοχή.

Το 1929, μία εποχή με μεγάλα οικονομικά προβλήματα, δυστυχία, ανεργία και αυτοκτονίες στην Αμερική, το φιλμάκι του Byrd που προβάλλεται στα επίκαιρα των κινηματογράφων τής Αμερικής, όχι μόνο κάνει εντύπωση με το περιεχόμενο του, αλλά θα το θυμούνται οι θεατές για πάρα πολλά χρόνια, γιατί αποτελεί μία πραγματική όαση ανάμεσα στα άλλα θλιβερά νέα. Βλέπουν ανάμεσα στους πάγους να προβάλλει ξαφνικά μία χώρα που την έχουν τόσο μεγάλη ανάγκη. Μία χώρα με πράσινα λιβάδια και ορμητικά ποτάμια, με χρωματιστούς ορίζοντες και σύννεφα με ζωηρά χρώματα, και ανάμεσα στα πανύψηλα δένδρα να τριγυρίζουν ζώα. Έα απ' αυτά

είναι τεράστιο - οι θεατές μένουν κατάπληκτοι: «Μα αυτό μοιάζει με μαμούθ», λένε. Λίγο πιο κάτω, μία λίμνη με ζεστό νερό! Το φιλμάκι φυσικά διαρκεί πολύ λίγο, αλλά το περιεχόμενο του τους βγάζει από τη μελαγχολία που τους ακολουθεί μόνιμα τα τελευταία χρόνια και το συζητούν πολύ. Η εντύπωση τους για το ταξίδι του ναυάρχου είναι τόσο μεγάλη που θα το θυμούνται, όπως προανέφερα, για πάρα πολλά χρόνια. Αλλά και ο ίδιος ο ναύαρχος έχει εκπλαγεί με τα ευρήματα του. Τι τον έσπρωξε άραγε να πάει προς τα εκεί;

Ήξερε κάτι ή κάποια εσωτερική παρόρμηση τον οδήγησε σ' αυτή την άφθαστη, όμορφη χώρα;

Να ήταν άραγε η αιτία ο Πυθέας, οι Ναΐτες ή μήπως και οι δύο μαζί; Η κυβέρνηση των ΗΠΑ δεν έδωσε σημασία σ' αυτό το φιλμάκι ή μάλλον έκανε πάνω από είκοσι χρόνια να το θυμηθεί! Μόνο στο τέλος του πολέμου, όταν οι Αμερικανοί μπήκαν στην κατατσακισμένη πλέον Γερμανία και είδαν πράγματα που τους άφησαν άναυδους, άρχισαν να ρωτούν. Όσους Γερμανούς επιστήμονες συνέλαβαν (μαζί και ο πατέρας των πυραύλων-ιπταμένων βομβών Vernher Von Brown) τους μετέφεραν στη χώρα τους. Από εκείνη τη στιγμή και μετά, θα δούλευαν για την αμερικανική κυβέρνηση. Εκείνη ακριβώς την περίοδο αρχίζουν να ενδιαφέρονται σιγά-σιγά για την Ανταρκτική. Το μόνο όμως που τους απασχολεί είναι μήπως αυτή η ήπειρος μπορεί να αποτελέσει την πηγή ορισμένων πρώτων υλών. Περιέργως, θυμούνται τον ναύαρχο τους, τον Byrd, και, ακόμη πιο περίεργα, επαναφέρουν στη μνήμη τους εκείνο το φιλμάκι του 1929. Όποια αντίτυπα από το φιλμάκι υπάρχουν ακόμη, εξαφανίζονται σε μία νύχτα! Ο ναύαρχος Byrd απ' εδώ και εμπρός θα έχει τη βοήθεια (την υλική) της κυβέρνησης των ΗΠΑ. Αρχίζουν λοιπόν να ερευνούν ό,τι αφορά στις αρχικές πτήσεις του ναυάρχου, για να μάθουν όσα περισσότερα μπορούν: τις δηλώσεις του στις εφημερίδες της εποχής, τι σκεπτόταν τότε για το μέλλον, τι σχέδια έκανε. Από τις κινήσεις της επίσημης Αμερικής, αρχίζει να φαίνεται ότι οι Αμερικανοί ενδιαφέρονται πλέον σοβαρά για το όλο θέμα. Ας δούμε όμως ένα-ένα τα γεγονότα των αρχικών πτήσεων του Byrd, αλλά και τις μεταπολεμικές, τις τελευταίες δηλώσεις του ναυάρχου λίγο πριν το θάνατο του και ας προσπαθήσουμε να βγάλουμε τα συμπεράσματα μας για να περατώσουμε αυτές τις συσχετίσεις γεγονότων που απέχουν εκατοντάδες ή και χιλιάδες χρόνια το ένα από το άλλο, αλλά και από τη σημερινή εποχή!

Ο ναύαρχος Byrd, στις αρχικές του δηλώσεις μετά το πρώτο του ταξίδι στο Βόρειο Πόλο, ή μάλλον πάνω απ' αυτόν, στις 9 Μαΐου του 1926, έλεγε

καθαρά ότι οι περιοχές που επισκέφτηκε βρίσκονταν "πέρα από τον Πόλο". Είναι βέβαιο ότι ο Byrd έκανε αρκετές πτήσεις σε κάποια απόσταση μέσα στο εσωτερικό της Γης. Φυσικά, επικρατεί σιγή όσον αφορά στις πτήσεις αυτές. Η κυβέρνηση των ΗΠΑ, που έχει όλα τα έγγραφα του ναυάρχου, τα κρύβει από τη δημοσιότητα μέχρι σήμερα. Σύμφωνα με την εγκυκλοπαίδεια *Βρετανική*, αυτός ο πολύ διακεκριμένος Αμερικανός εξερευνητής γεννήθηκε στη Virginia των ΗΠΑ το 1888 και πέθανε το 1957. Η εγκυκλοπαίδεια γράφει ότι στις 9 Μαΐου του 1926 ο ναύαρχος και ο δεύτερος πιλότος του, ο Floyd Bennett, πέταξαν πάνω από το Βόρειο Πόλο. Αργότερα, στις 29 Νοεμβρίου του 1929, πέταξε με τρεις συντρόφους του πάνω από το Νότιο πόλο. Το 1947, έκανε μία δεύτερη πτήση πάνω από το Νότιο Πόλο και τέλος, στις 8 Ιανουαρίου του 1956, πέταξε πάνω από το Νότιο Πόλο για τρίτη φορά. Επίσης, ο ναύαρχος Byrd ασχολήθηκε πάρα πολύ με την οργάνωση μίας αμερικανικής βάσης στη νότια πολική περιοχή που έγινε γνωστή σαν "μικρή Αμερική". Πριν ξεκινήσει για μία πτήση πάνω από τη νότια πολική περιοχή, είχε δηλώσει δημόσια: «Θέλω να δω τη χώρα πέρα από τον Πόλο. Η περιοχή αυτή είναι το κέντρο τού μεγάλου αγνώστου»!

Τέτοια νέα, την εποχή εκείνη, δεν ήταν δυνατόν να περάσουν απαρατήρητα. Εκατομμύρια άνθρωποι διάβασαν τη δήλωση του στις καθημερινές εφημερίδες και την άκουσαν από τους ραδιοφωνικούς σταθμούς.

Ωστόσο, υπάρχουν κάποια μυστήρια σχετικά με τις πτήσεις τού ναυάρχου:

Όπως είδαμε, η εγκυκλοπαίδεια *Βρετανική* (που είναι μια από τις πιο έγκριτες) αναφέρει μια πτήση το 1947 πάνω από το Νότιο Πόλο. Πολλές όμως ραδιοφωνικές και δημοσιογραφικές πηγές αναφέρονται σε μια πτήση τού Byrd πάνω από το Βόρειο Πόλο την ίδια χρονιά. Είναι δυνατόν ο ναύαρχος να έκανε δύο πολικές πτήσεις εκείνο το χρόνο;

Ένα άλλο μυστήριο είναι ότι ο Lloyd Grenly (ο οποίος πέθανε το 1970), που ήταν ο ραδιοφωνικός ανταποκριτής στην αποστολή τού ναυάρχου στο Νότιο Πόλο το 1926, αλλά και στην αποστολή τού 1929, υποστήριζε ότι εκείνο το χρόνο (το 1929) πραγματοποιήθηκαν δύο αποστολές και στους δύο Πόλους. Σήμερα, αυτό το διαψεύδουν. Κι όμως, γύρω στο 1929, πολλοί θυμούνται ότι έβλεπαν στους κινηματογράφους τής Αμερικής επίκαιρα που περιέγραφαν δύο πτήσεις και έδειχναν επίσης επίκαιρες φωτογραφίες-φιλμ από τη "χώρα πέρα από τον Πόλο" (το Βόρειο) με τα βουνά της, τα δένδρα της, έναν ποταμό της και ένα μεγά-

λο ζώο, που, όπως υποστήριξαν οι θεατές, ήταν ένα μαμούθ.

Σήμερα, δεν υπάρχει αυτή η ταινία των επικαίρων, αν και εκατοντάδες Αμερικανοί την θυμούνται πολύ καλά. Έτσι, είναι βέβαιο, από την ταινία και την ανταπόκριση από τον ραδιοφωνικό ανταποκριτή που πήγε μαζί με τον Byrd σ' εκείνη τη χώρα πέρα από τον Πόλο και είδε τα πράγματα που καταγράφηκαν σ' αυτό το φιλμ, ότι αυτή η άγνωστη και αχαρτογράφητη χώρα - η ύπαρξη της οποίας διαψεύδεται - στην πραγματικότητα υπάρχει. Στην ταινία την αφήγηση έκανε ο ίδιος ο Byrd, ο οποίος μάλιστα, όπως πολλοί θυμούνται, άφησε ένα επιφώνημα απορίας καθώς πλησίασε μία λίμνη με ζεστό νερό που περιτριγυριζόταν από κωνοφόρα δένδρα, με ένα μεγάλο ζώο (ένα μαμούθ) να κινείται ανάμεσα στα δένδρα και κάτι που ο ναύαρχος περιέγραψε σαν ένα "βουνό από άνθρακα που έλαμπε σαν διαμάντι".

Ο Byrd και οι σύντροφοι του δεν θα έπρεπε να έχουν δει, ούτε να κινηματογραφήσουν, τίποτε άλλο παρά μόνο πάγο και νερό!

Οι πολικές πτήσεις του ναυάρχου φαίνεται να καλύπτονται και από άλλα μυστήρια:

Τον Απρίλιο του 1955, το Ναυτικό των ΗΠΑ ανακοίνωσε ότι ο ναύαρχος Richard E. Byrd θα οδηγούσε μία αποστολή στο Νότιο Πόλο. Η αποστολή αυτή θα περιλάμβανε πέντε πλοία, δεκατέσσερα αεροπλάνα, ειδικά τρακτέρ και ένα σύνολο 1.393 ανδρών. Ο σκοπός τους ήταν η δημιουργία μιας βάσης στο Νότιο Πόλο. Αυτό βέβαια δεν είχε καμία σχέση με τον πραγματικό σκοπό, τη στιγμή μάλιστα που στην πραγματικότητα δεν υπάρχει Βόρειος ή Νότιος Πόλος!

Η ανακοίνωση όμως του ναυάρχου την παραμονή της αναχώρησης του, στο San Francisco, αποτελεί άλλο μυστήριο: «Δηλώνω», είπε, «ότι αυτή είναι η πιο σημαντική αποστολή στην ιστορία του κόσμου!».

Χωρίς αμφιβολία ήταν σημαντική αποστολή, τη στιγμή μάλιστα που έπαιρνε μαζί του ένα μικρό στρατό. Γιατί όμως ήταν η πιο σημαντική στην ιστορία του κόσμου; Στις 13 Ιανουαρίου του 1956, ο ναύαρχος και οι άνδρες τού Ναυτικού των ΗΠΑ πέταξαν 2.300 μίλια πέρα από το Νότιο Πόλο. Όταν επέστρεψαν, δήλωσαν ότι σε όλη αυτή την απόσταση που κάλυψαν υπήρχε ξηρά. Αν κοιτάξετε όμως το χάρτη σας, θα διαπιστώσετε ότι η νότια πολική ήπειρος περιβάλλεται ολοκληρωτικά από νερό!

Στις 5 Φεβρουαρίου τού 1956, ανακοινώθηκε από τον Τύπο και το ραδιόφωνο ότι «στις 13 Ιανουαρίου, μέλη τής αποστολής των ΗΠΑ εκτέλεσαν μία πτήση 2.700 μιλίων από τη βάση τού πορθμού Mac Mardy και εισχώ-

ρησαν σε μία έκταση ξηράς 2.300 μίλια πέρα από τον Πόλο». Η λακωνι-κότητα της ανακοίνωσης και η έλλειψη εντυπωσιακών φωτογραφιών ή αφηγήσεων των συμμετεχόντων, μας κάνουν να αναρωτιόμαστε σχετικά με το σκοπό, την τϋχη και τις συνθήκες τής επιστροφής τής αποστολής.

Ένα πολϋ ενδιαφέρον σημείο είναι επίσης ότι τη χρονιά του σημαντικότερου ταξιδιού του Byrd (1929), η ύπαρξη των U.F.O. δεν είχε αποδειχτεί. Ήταν η χρονιά που προβλήθηκε εκείνο το περίφημο φιλμ.

Ήταν το 1947, τη χρονιά που ο ναύαρχος πέταξε 1.700 μίλια πέρα από το Νότιο Πόλο, που ο Κέννεθ Άρνολντ (Kenneth Arnold) είδε εννέα γυαλιστερά αντικείμενα που πέταγαν κοντά στο βουνό Rayner της πολιτείας Washington, ένα γεγονός που έθεσε το ζήτημα της ύπαρξης υπάμενων δίσκων στη σύγχρονη εποχή. Αμέσως μετά, οι αρμόδιοι περιόρισαν τη δημοσιότητα που δινόταν στις πτήσεις του ναυάρχου.

Λίγο πριν πεθάνει ο ναύαρχος Byrd το 1957, περιέγραψε αυτή την καινούρια χώρα σαν τη «θαυμάσια ήπειρο στον ουρανό, χώρα παντοτινού μυστηρίου».

Αυτή είναι όντως η πιο σημαντική και πιο αποκαλυπτική απ' όλες τις δραματικές δηλώσεις του - βλέπετε, μπαίνοντας κανείς στο πολικό άνοιγμα, βλέπει την οφθαλμαπάτη ενός "νησιού στον ουρανό", η οποία είναι μία αντανάκλαση της επιφάνειας της Γης στον ουρανό και έχει αναφερθεί από πολλούς πολικούς εξερευνητές.

Το ότι πέταξε ο Byrd αρκετές φορές σε κάποια απόσταση στο εσωτερικό της Γης είναι σίγουρο. Μυστήριο περιβάλλει όμως τις ανακρίσεις τού ναυάρχου από τους ανωτέρους του - και μάλιστα του FBI - μετά το τελευταίο του ταξίδι. Επέμεναν να δώσει μία ικανοποιητική - γι' αυτούς - εξήγηση σχετικά με τις απώλειες και την αποτυχία(!) τής πολυπληθούς τελευταίας του αποστολής. Ο ναύαρχος όμως δεν τους είπε τίποτε περισσότερο από ό,τι είχε πει στις δηλώσεις του - που ανέφερα πιο πάνω. Κρατά το στόμα του κλειστό, θα 'λεγα ακριβώς σαν τον Πυθέα, 2.000 χρόνια πριν!

Συμπεράσματα πλέον μπορούμε να βγάλουμε όχι για το ότι υπάρχει αυτή η καταπληκτική χώρα που όλοι αναζητούσαν και για το πού βρίσκεται αυτή - αυτά πλέον είναι δεδομένα - αλλά για το ποιοι από τους αναζητούντες -Πυθέας, Ναΐτες, Γερμανοί τού Γ' Ράιχ και Αμερικανοί τού ναυάρχου Byrd - κατάφεραν να έχουν μια "φιλική" επαφή και άντλησαν άκρως ωφέλιμες, για την εποχή τους, γνώσεις!

Περιπέτεια στην Αργολίδα η στα Ίχνη της Κοίλης Γης;

... ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΩΤΑ ΣΤΑ ΜΙΣΟΣΚΟΤΕΙΝΑ ΚΑΠΗΛΕΙΑ της πολιτείας είχαν σβήσει προ πολλού. Η κρύα νύχτα είχε σκεπάσει με τα πέπλα της τα πάντα και ακόμη και τα ζώα είχαν βρει καταφύγιο στις πόρτες και στις αυλές των σπιτιών, προσπαθώντας να αποφύγουν την παγωνιά. Μόνο οι στρατιώτες τής περιπόλου θα ξενυχτούσαν. Σ' αυτή τη γειτονιά κοντά στο λιμάνι, η νύχτα έδειχνε πιο σκοτεινή, αρκετή για να καλύψει εντελώς κάποιες ανδρικές σκιές που όδευαν σε κάποιο σπιτάκι. Πολλές φορές, όταν νόμιζαν ότι κάτι ακουγόταν, πισωπατοῦσαν και γύρευαν προφύλαξη στις γωνιές τοῦ δρόμου που διασταυρώνονταν με τα καλντερίμια, προσπαθώντας να γίνουν ένα με τον τοίχο. Επιτέλους, κάποια στιγμή, έφθασαν στον προορισμό τους! Ένας μικροσκοπικός κήπος τους χώριζε από το εσωτερικό ενός χαμηλοῦ φτωχικοῦ σπιτιοῦ. Ο επικεφαλής προσπάθησε να ανοίξει το πορτάκι, αλλά δεν τα κατάφερε. Φοβοῦμενος ότι θα κάνει θόρυβο και θα ακουστεί, το δρασκέλισε μ' ένα πήδημα και το ίδιο έκαναν και οι σύντροφοί του. Έτσι βρέθηκαν δίπλα στην ξύλινη παλιά πόρτα. Ένα σφῦριγμα ακούστηκε και σε λίγο η πόρτα άνοιξε και όλοι εξαφανίστηκαν στο εσωτερικό τοῦ σπιτιοῦ.

Ο οικοδεσπότης τους γνώριζε. Αντάλλαξαν λίγα λόγια και περίμεναν. Ήταν όλοι-όλοι επτά. Δεν κρατοῦσαν όπλα, παρά μόνο τα μαχαίρια τους, μακριά και αγκιστρωτά, όπως των Σαρακηνών, κρέμονταν από τις ζώνες τους μέσα σε σκαλισμένες θήκες. Είχαν μαντήλια στα κεφάλια, κίτρινα ή κόκκινα, δεμένα πίσω στο σβέρκο. Έφερναν μαζί τους μία μυρωδιά θάλασσας, βαριά όπως τα φύκια που σαπίζουν. Αυτός που μίλησε με τον

οικοδεσπότη, έναν Έλληνα γύρω στα τριάντα, ήταν ξεσκοῦφωτος. Εκτός από το γυριστό μαχαίρι, είχε κρεμασμένο στο δεξιό του πλευρό και ένα πελέκι. Φάνηκε ότι ζητούσαν από τον οικοδεσπότη να τους βοηθήσει. Εκείνη τη στιγμή, ένα σφύριγμα συνθηματικό ακούστηκε απ' έξω, προφανώς του φρουρού που είχαν αφήσει πίσω τους. Όλοι κοκάλωσαν. Μακριά, σε κάποιον άλλο δρόμο, ακούγονταν ποδοβολητά και μία μεταλλική κλαγγή.

«Η περίπολος», μουρμούρισε ο οικοδεσπότης.

Γύρισαν τα μάτια τους και τον κοίταξαν. Μόνο ο επικεφαλής τους τον ήξερε από παλιά. Κι όμως, σαν από μόνο τον τόνο της φωνής του, οι άνδρες αυτοί με τις αδιάκοπα - σ' όλη τους τη ζωή - τεντωμένες αισθήσεις, οι μαθημένοι να μαντεύουν από τα σημάδια τα αδιόρατα τον εχθρό, ήλπισαν αυθόρμητα ότι ήταν φίλος.

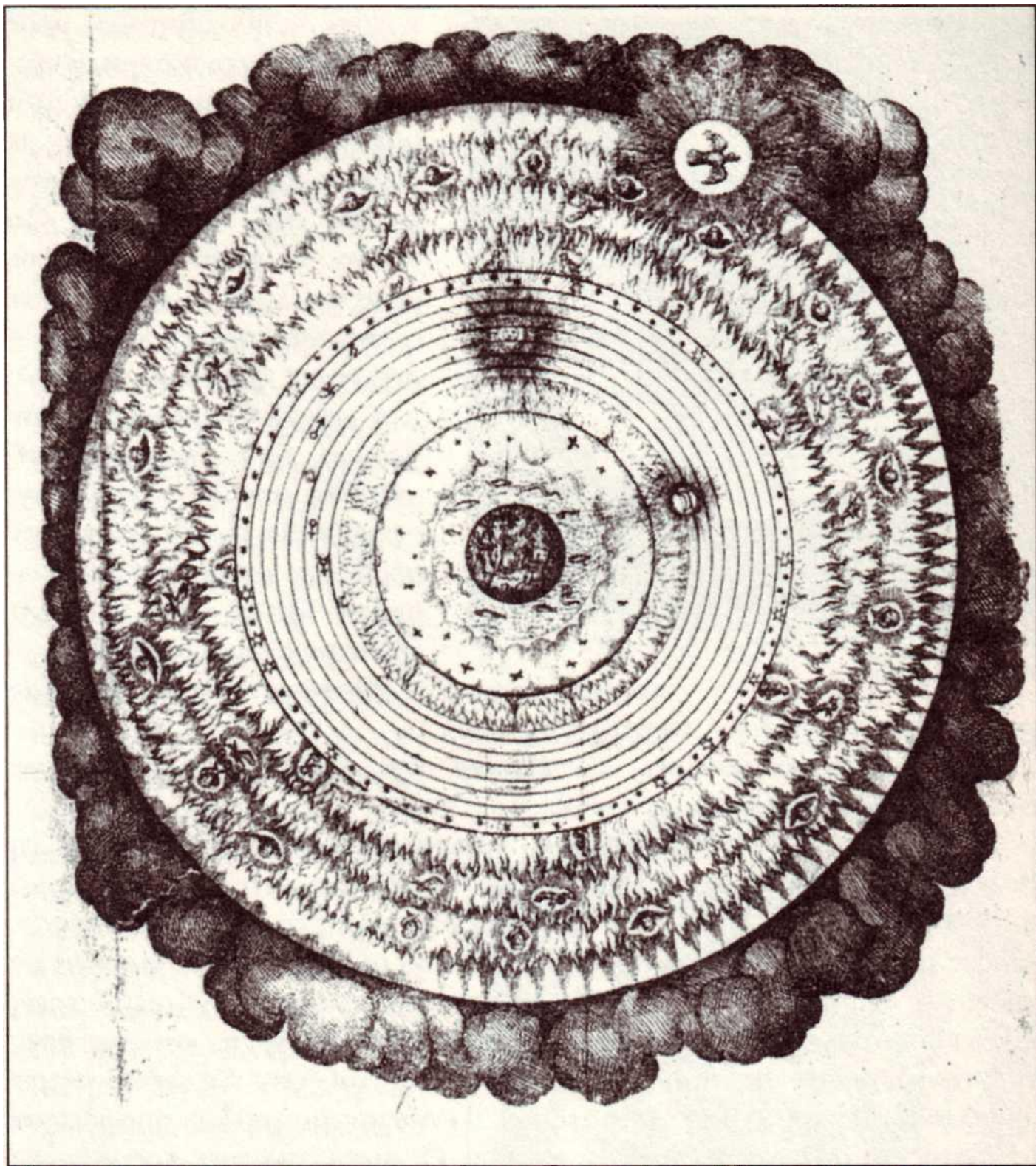
Αμέσως μετά, πριν προλάβουν να πούνε οτιδήποτε άλλο ο αρχηγός τους με τον οικοδεσπότη, μέσα στη μουγγή νύχτα, ακούστηκε δυνατός και βαρύς ο ήχος μίας καμπάνας.

«Ο συναγερμός!», μουρμούρισε ο οικοδεσπότης.

Όλοι τινάχτηκαν. Γάντζωσαν τα χέρια τους στις λαβές των μαχαριών. Και ο Έλληνας έκανε ένα βήμα κατά το παράθυρο. Όμως, προτού προλάβουν να αποσώσουν τις κινήσεις τους, ένας δεύτερος χτύπος ακούστηκε από την καμπάνα και συγχρόνως άλλες μακρύτερες απάντησαν. Σε λίγο, ξεκίνησε γρήγορη καμπανοκρουσία! Τότε, κάτι σαν μανία κυρίευσε τους άνδρες αυτούς. Γύμνωσαν τα μαχαίρια και όρμησαν προς την πόρτα. Ο σαματάς που δημιουργήθηκε στο δρόμο από τις καμπάνες τού συναγερμού ήταν αισθητός. Ανοίχτηκαν με πάταγο τα παράθυρα των σπιτιών. Οι φωνές των κατοίκων σ' αυτή τη γειτονιά, ανήσυχες, καλούσαν η μία την άλλη. Ένα-δύο δαδόξυλα έκαναν την εμφάνιση τους με κοκκινωπή φλόγα, ενώ ακούστηκαν να πλησιάζουν άλογα και κλαγγές σπαθιών.

Ο συναγερμός και τα νέα, μεταδιδόμενα από στόμα σε στόμα, είχαν γεμίσει τη νύχτα: «Κουρσάροι!».

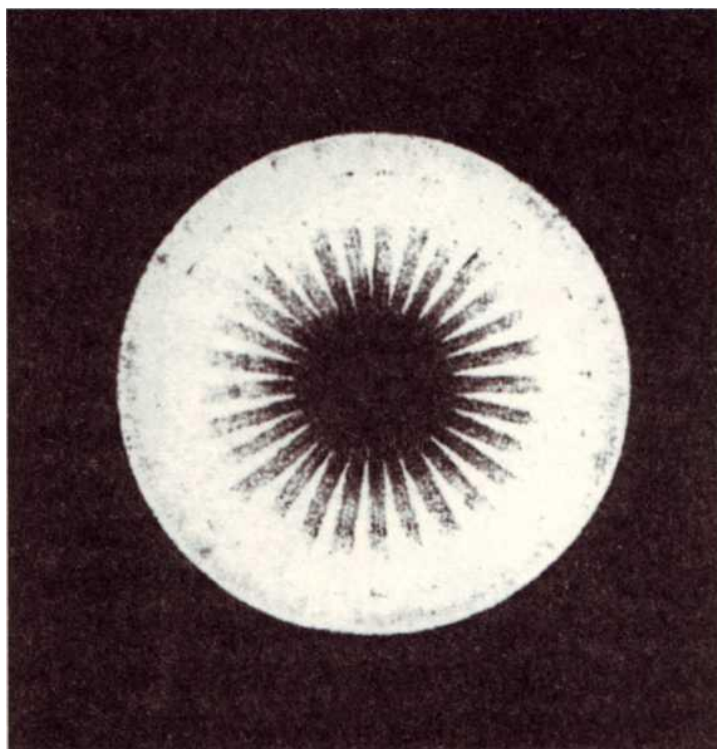
Ακουγόταν η λέξη από τα γειτονικά σπίτια και μετά, αφού έκανε ένα γύρο, οι φωνές ξεμάκρυναν και άρχισαν να σβήνουν σιγά-σιγά στους διπλανούς δρόμους. Αλλά στη συνέχεια, και πάλι γίνονταν δυνατές σαν να πλησιάζουν. Χωρίς αμφιβολία, τούτη τη νύχτα πολλοί έψαχναν για τους απελπισμένους που τώρα πια περίμεναν στις σκιές τού μικρού περιβολιού. Όταν η σιωπή ξαναήρθε, τότε μεμιάς ξεχύθηκαν κατά την πόρτα, πάτησαν το μικρό φράχτη, που τσάκισε σαν να ήταν από χόρτο, και με σφυρίγματα

Το Σύμπαν τού Πτολεμαίου: στο κέντρο, η Γη και στο κέντρο της Γης, ο κήπος της Εδέμ, όπου η Εύα και ο Αδάμ συζητούν με τον... όφιν! Αφού φάνε το μήλο και αμαρτήσουν, θα εξοριστούν από τον Πανάγαθο. Πού όμως; Μα φυσικά, στην επιφάνεια της Γης, αφού μέχρι τώρα βρίσκονταν στο εσωτερικό της.

ενώθηκαν μ' αυτούς που είχαν μείνει έξω φυλώντας. Άρχισαν να τρέχουν στο σκοτεινιασμένο δρόμο. Απ' όπου περνούσαν τρέχοντας, τα παράθυρα των σπιτιών έκλειναν και η νύχτα γινόταν σκοτεινότερη. Πήραν τον

Αν το σφαιρικό σχήμα υπονοεί τη Γη, τότε τι είναι αυτό στο κέντρο του, τρόπαι;

κατήφορο που οδηγούσε προς τη θάλασσα και υστέρα κοντοστάθηκαν για να ενωθούν όλοι μαζί - θα ήταν όλοι, δέκα με δώδεκα άνδρες. Αναρωτιόντουσαν πού είχε χαθεί όλο εκείνο το πλήθος που τους έψαχνε λίγο πριν - ούτε αντίσταση συνάντησαν, ούτε η περίπολος φαινόταν πουθενά. Και να! Σ' ένα στρίψιμο του δρόμου, ήρθε ξαφνικά αυτό ακριβώς που δεν περίμεναν: σφυρίγματα ακούστηκαν στον αέρα και αυτός που προχωρούσε δίπλα στον Έλληνα

έπεσε σαν κεραυνόπληκτος

«Φαίνεται όμως ότι μας

σημαδεύουν οι τοξότες», σκέφτηκε εκείνος.

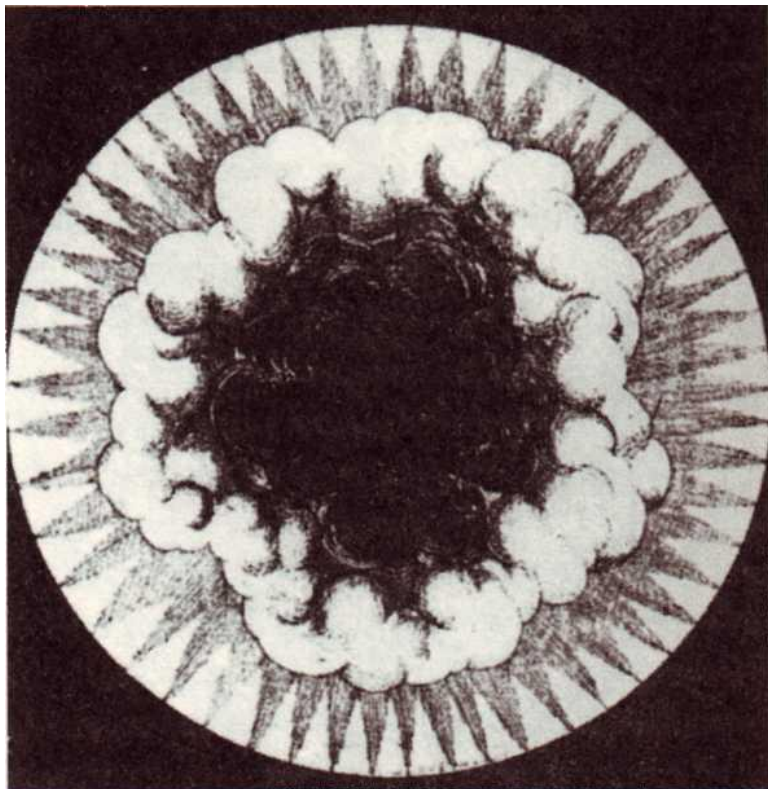
Είχαν πλέον σταματήσει. Το ένιωθαν ότι είχε έλθει η στιγμή να αντιμετωπίσουν μία επίθεση ανελέητη.

Έκαναν σχεδόν αυθόρμητα ένα ημικύκλιο με την πλάτη προς τη θάλασσα. Ένας δαυλός, ύστερα άλλος, και άλλος φάνηκαν αντίκρυ να φέγγουν στο δρόμο. Γύρω από τα σηκωμένα χέρια που τους κρατούσαν, λόγχες πυκνές, κράνη, αρματωσιές. Επάνω σε ανήσυχά αλόγα ντυμένα με χρώματα και οικόσημα σαν τέρατα της Αποκάλυψης, ξεχώριζαν τρεις Φράγκοι καβαλάρηδες. Ένα σήμα τού ενός από τους τρεις, και οι άνδρες του προχώρησαν σε αραιή τάξη. Ήταν οι τοξότες. Σε δέκα μέτρα απόσταση από τον εχθρό, σταμάτησαν. Τέντωσαν τις χορδές, σημάδεψαν ατάραχα και άφησαν τα βέλη να φύγουν. Οι μισοί από τους κουρσάρους έπεσαν μεμιάς. Η αραιή γραμμή από τους τοξότες κόπηκε στη μέση τότε και παραμέρισε. Αρκετοί στρατιώτες με τις λόγχες τους χαμηλωμένες όρμησαν από το άνοιγμα τρέχοντας. Πίσω τους ερχόντουσαν οι λιγοστοί έφιπποι και οι παρακατιανοί με τους δαυλούς. Σε λίγο, είχαν ζώσει από παντού το μικρό ημικύκλιο των αμυνομένων, το χώρο όπου οι λαβωμένοι σφάδαζαν στο έδαφος και οι γεροί περίμεναν. Πίσω τους πια, ο τοίχος που τους χώριζε από τη θάλασσα. Μία φωνή τούς φώναξε στα φράγκικα να

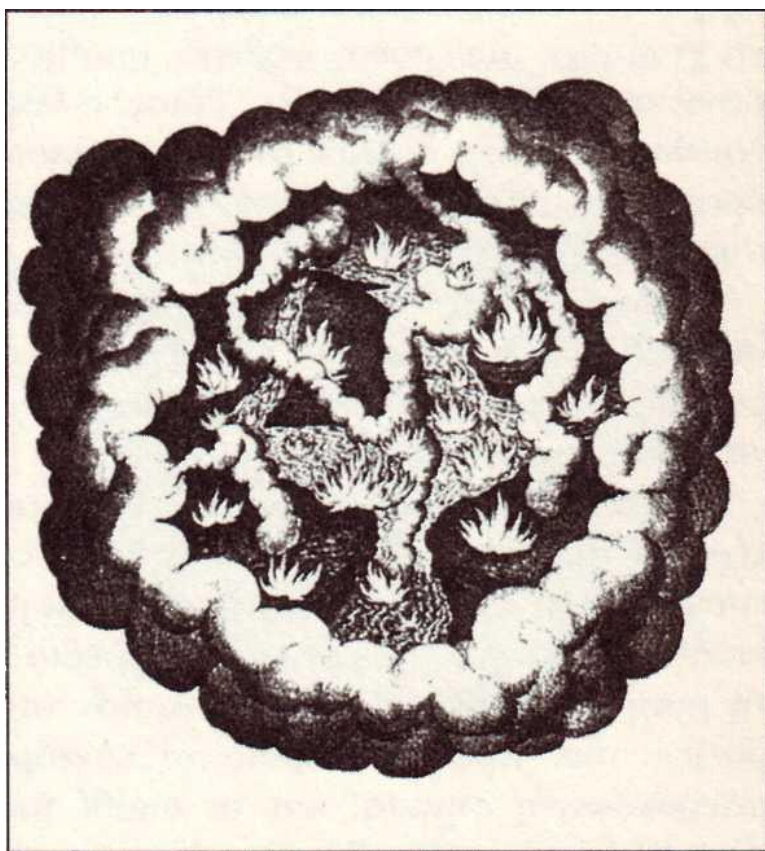
παραδοθούν. Δεν έδωσαν καμία απάντηση. Δίπλα από τον Έλληνα έστεκε ο επικεφαλής των Κουρσάρων. Τον κοίταξε με απελπισία. «Και τώρα;», τον ρώτησε.

Το μέρος εκείνο είχε δεξιά τους το δρόμο τον κατηφορικό που είχαν κατέβει. Απέναντι ήταν ο δρόμος που έφραζε η φράγκικη φρουρά. Όμως στα αριστερά, λίγο λοξά και προς τα πίσω, υπήρχε ένα άλλο στενό και φιδωτό δρομάκι που οδηγούσε στα δυτικά της παραλίας. Εκεί ακριβώς που σταματούσε το τείχος της θάλασσας, κοντά στους κάθετους βράχους, ήταν ένας ανήφορος - ένα μονοπάτι για αγριοκάτσικα - χρήσιμος ωστόσο πάντοτε για απελπισμένους και σκληρούς ανθρώπους. Πενήντα μέτρα πιο πάνω, ο Έλληνας ήξερε για μία σπηλιά - μία τρύπα πραγματική - για την οποία οι γέροι εξιστορούσαν περίεργα πράγματα. Οι μισοί λέγανε πως οδηγούσε στη θάλασσα και οι άλλοι μισοί υπο-στηρίζανε ότι έβγαζε έξω από την πόλη. Κατά εκεί ήθελε να τους τραβήξει ο Έλληνας!

Χύθηκαν σαν αστραπή,

Έκρηξη ή δημιουργία; Και τίνος; Της Γης; Ή μήπως κάποια καταστροφή;

Πάλι στοιχείων; Φωτιά και λάγος; Ή κάποια καταστροφή;

δρασκελίζοντας τους τραυματισμένους, και άκουσαν τους Φράγκους στρατιώτες να τους παίρνουν στο κατόπι. Στους τοίχους των άθλιων μικρών σπιτιών που όλο και αραίωναν, χυνόταν κάποια ανταύγεια. Χωρίς άλλο, ήταν η αυγή που αδυσώπητη πλησίαζε. Θα προλάβαιναν; Έτρεξαν όσο μπορούσαν πιο γρήγορα και κόντευαν κιόλας να φθάσουν στα βράχια όταν, στην έξοδο του δρόμου, ξεχώρισαν τις μεταλλικές λάμπεις από λόγχες και κράνη που τους πρόσμεναν. Η αρχή ή μάλλον το τέλος του δρόμου ήταν μπλοκαρισμένο. Δεν κοντοστάθηκαν όμως ούτε στιγμή. Ήταν έξι με τον Έλληνα και είχαν ξωπίσω τους καμιά τριανταριά άντρες που τους κυνηγούσαν με μανία. Σφίξανε τα σπαθιά τους, τα σήκωσαν στον αέρα και με μεγάλες δρασκελιές πέσανε καταπάνω σ' αυτούς που τους περίμεναν.

Η σύγκρουση όσο σφοδρή ήταν, άλλο τόσο ήταν και σύντομη. Στο θαμπό φως τής αυγής, μόλις και μετά βίας ξεχώριζαν ο ένας τον άλλον. Σηκώσανε τα χέρια τους και τα κατέβαζαν μονοκόμματα ή πελεκητά, χτυπώντας τον εχθρό πάνω σε κράνη, θώρακες, σε άλλα σπαθιά, σε χέρια. Από τους ανθρώπινους όγκους που σωριάζονταν εμπρός τους, κατάλαβαν πως άνοιγαν δρόμο. Πίσω τους πλησίαζαν οι άλλοι. Δύο-τρία βέλη σφύριζαν στον αέρα και βογγητά τούς αποκρίθηκαν - άγνωστο αν ήταν από φίλους ή εχθρούς. Πολλές φορές ο Έλληνας, σηκώνοντας το χέρι του με το σπαθί για να χτυπήσει, απέκρουσε φοβερές σπαθιές που έρχονταν κάθετες ή λοξές πάνω στο γυμνό του κεφάλι. Τέλος, ο θόρυβος της συμπλοκής μετρίασε. Νιώθοντας πως ο δρόμος ανοίγει, όρμησαν εμπρός. Από τα βήματα τους όμως που αντήχησαν στον ελεύθερο πια χώρο, κατάλαβαν πως είχαν απομείνει μόνο τρεις.

Είχαν αρχίσει να παρατηρούν το δρόμο και να ανεβαίνουν στα βράχια, όταν είδαν τους ανθρώπους των αρμάτων να φθάνουν από κάτω - μαζί τρεις καβαλάρηδες και δύο δαδούχους που έτρεχαν εδώ και εκεί, προσπαθώντας να φωτίσουν καλύτερα το μέρος.

Ο ένας από τους τρεις εφίππους, ένας ιππότης Φράγκος, ήταν αυτός που είχε την προσταγή. Φορούσε αλυσιδωτό θώρακα που του σκέπαζε όλο το επάνω μέρος τού σώματος από το κεφάλι μέχρι τα δάχτυλα των χεριών. Το κωνικό του κράνος, χωμένο ως τα φρύδια του, κάλυπτε με κοντό επίρρινο τη μύτη του, βαθουλώνοντας μ' αυτόν τον τρόπο τις μαύρες γούβες των ματιών του. Κρατούσε όρθιο το κοντάρι του, που ανέμιζε ψηλά μία μαυροκόκκινη σημαία, και το σπαθί του, μεγάλο, βαρύ και τρομερό, κρεμόταν από τον φαρδύ τελαμώννα, έτοιμο να υπηρετήσει τον αφέντη του.

Στο ανάμικτο φως τής αυγής και των δαυλών, ο Έλληνας είδε έναν από

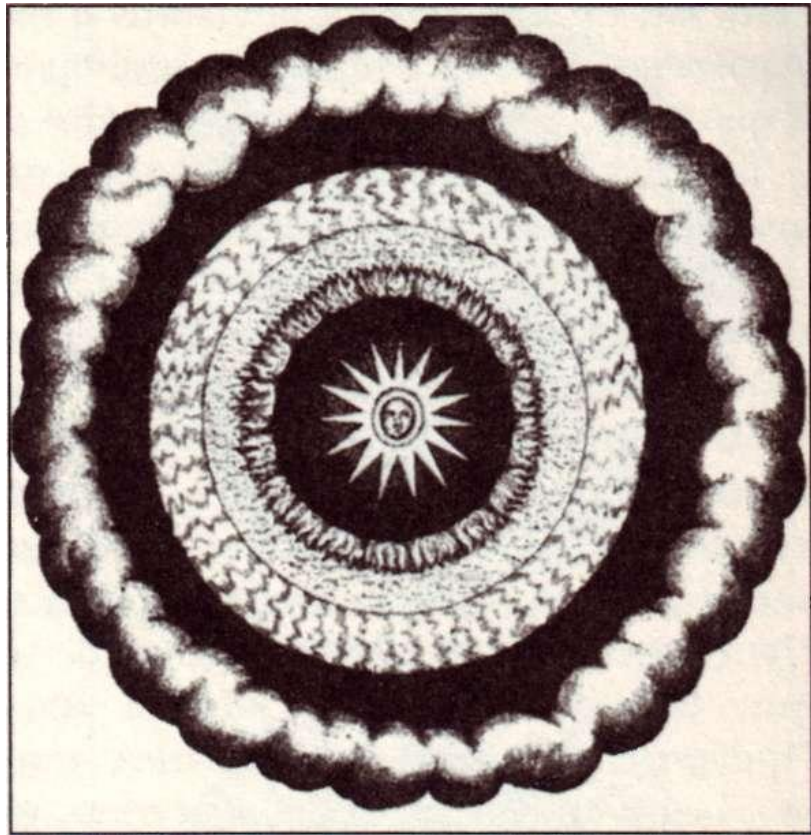

τους καβαλάρηδες να σκύβει λίγο εμπρός, γέρνοντας το κορμί του προς τον επικεφαλής, και να του λέει κάτι δείχνοντας τον Ήλινα.

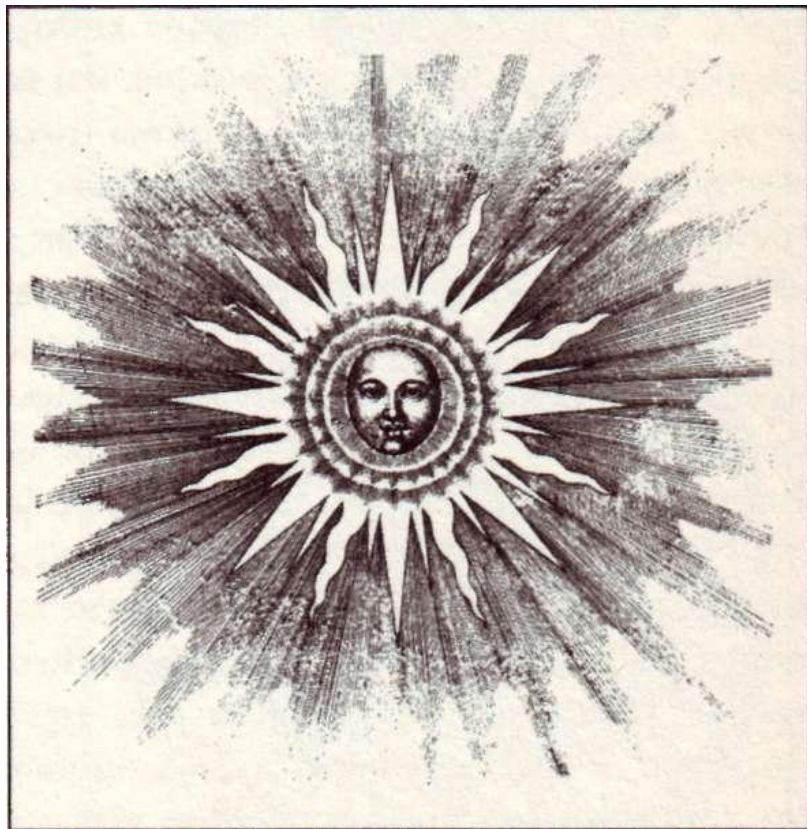
«Με γνώρισαν», συλλογίστηκε. Την ίδια στιγμή, με διαταγή των εφίππων, πέντε τοξότες παρατάχθηκαν και προσπάθησαν να πετύχουν τον Ήλινα που σε λίγο θα ήταν ένας πολύ μικρός στόχος γι' αυτούς. Μάταια όμως. Σε πέντε λεπτά, οι φυγάδες είχαν εξαφανισθεί.

Είχαν πιάσει πλέον το δύσβατο μονοπάτι με τον Ήλινα εμπρός. Κάτω, οι Φράγκοι περίμεναν να ξημερώσει καλά, να κάνουν ένα σχέδιο και να στείλουν ξωπίσω τους πεζούς, να ειδοποιήσουν όλες τις φρουρές και τελικά να πιάσουν αυτούς που τους κόστισαν ακριβά. Θα έκαναν τα πάντα για να τους φέρουν στο μεγάλο κάστρο επάνω από την πόλη και τότε ο δήμιος θα έκοβε τα κεφάλια τους όπως τους έπρεπε.

Ο Ήλινας προχωρούσε εμπρός και οι άλλοι ακολουθούσαν. Κάποια στιγμή, ξέφυγε από το μονοπάτι, προχώρησε προς τα εκεί που δεν έδειχνε να "πηγαίνει" που-

Εσωτερικός ήλιος χωρίς αμφιβολία. Κοίλη Γη όμως;

«Στην αρχή νπήρχε ο ήλιος»

θενά, και να! Εμπρός τους Βρισκόταν η τρύπα, για την οποία μιλούσαν οι γεροντότεροι. Οι κουρσάροι κοντοστάθηκαν: που ήθελε να τους πάει αυτός ο τρελός; «Ελάτε», τους είπε κοφτά. «Εδώ είναι η σωτηρία μας».

Του απάντησαν πως από εκεί, μάλλον στον κάτω κόσμο θα οδηγούνταν, παρά στη σωτηρία, αλλά αναγκαστικά τον ακολούθησαν!

Μόλις χάθηκαν στο εσωτερικό τής τρυπας, σε καμιά δεκαριά βήματα ο επικεφαλής σταμάτησε. Το φως που ερχόταν απ' έξω είχε λιγοστέψει κατά πολύ, αλλά ούτε που φάνηκε να τον νοιάζει. Σκύβοντας, βρήκε τρεις δαυλούς από δαδόξυλο και τους άναψε, δίνοντας στον καθένα από έναν. Το εσωτερικό άρχισε να φαίνεται - δεν ήταν όμως τόσο τρομερό όσο το περίμεναν. Ήταν βέβαια κάπως στενό και δύσκολο, αλλά εδώ επρόκειτο για τη ζωή τους, τις δυσκολίες θα πρόσεχαν τώρα; Δεν μιλούσαν καθόλου. Προχωρούσαν ακολουθώντας τον και δεν μπορούσαν να καταλάβουν πώς ήταν δυνατόν να υπήρχαν κάποιοι που είχαν ξαναπεράσει από εδώ. Πράγματι, έβρισκαν ίχνη παλαιάς παρουσίας εδώ και εκεί: κεριά μισολιωμένα, καπνιά και μαυρίλα στους τοίχους και κάποια απομεινάρια παλαιών εργαλείων και όπλων, καθώς και κόκαλα ζώων ή και ανθρώπων, όλα μέσα σε ένα στρώμα πυκνής σκόνης που σκέπαζε τα υποδήματα τους. Θα προχωρούσαν περίπου μια ώρα, όταν τους φάνηκε να μετριάζεται το σκοτάδι και κάποιο φως να σπάει την αιώνια νύχτα τής σωτήριας υπόγειας στοάς. Έτσι, σε λίγο, έβγαιναν στον καθαρό αέρα σ' ένα ημιορεινό τοπίο: στο βάθος φαινόταν, αρκετά μακριά και ασφαλώς, η πόλη η τ' Αναπλιού. Στους δρόμους όμως - κρυμμένοι μέσα στους θάμνους - έβλεπαν ασυνήθιστη κίνηση από αρματωμένους πάνω σε άλογα που σήκωναν σύννεφο σκόνης, να πηγαίνουν προς όλες τις κατευθύνσεις. Σίγουρα κάτι συνέβαινε και φαινόταν να έχει κάποια σχέση με αυτούς. Λύσσα θα τους είχε πιάσει τους Φράγκους με τη συμπλοκή που είχε γίνει και στην οποία είχαν χάσει τόσους ικανούς άνδρες, αλλά περισσότερο που τρεις άνδρες από τους δράστες - και μάλιστα εκείνος ο Έλληνας - είχαν δραπετεύσει. Έπρεπε να τους βρουν και να τους τιμωρήσουν πάση θυσία.

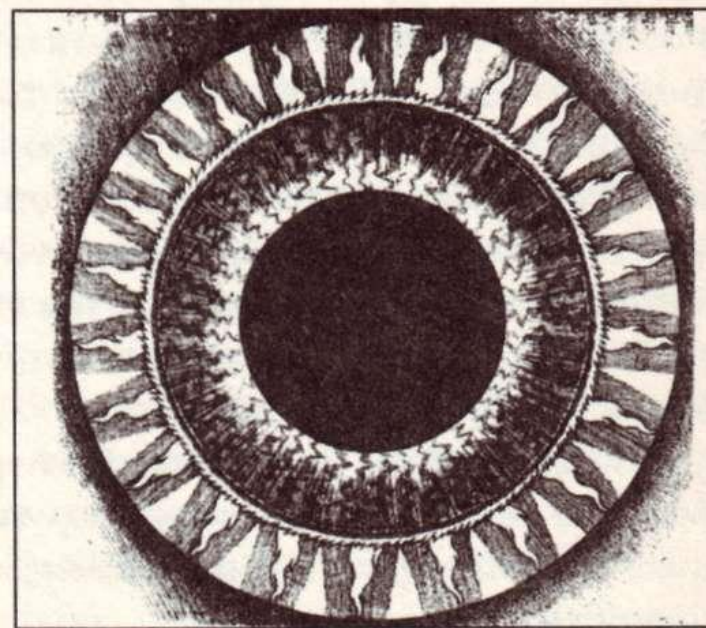
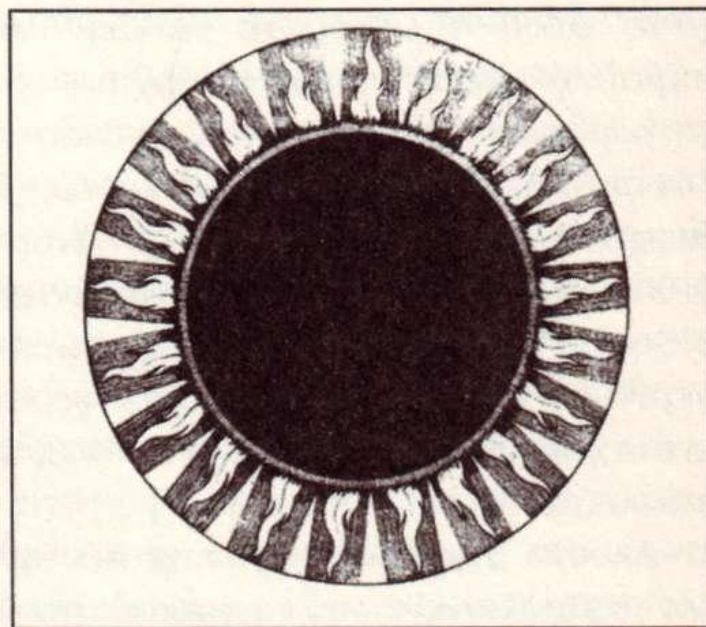
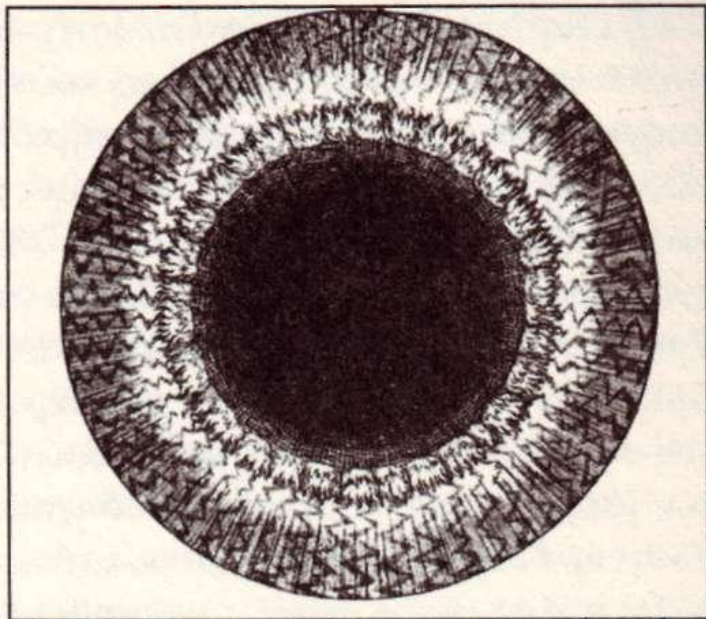
Οι δραπετές κατάλαβαν πως τα βάσανα τους δεν είχαν τελειώσει ακόμη. Με χίλιες δύο προφυλάξεις, τράβηξαν για το Μοναστήρι της Αγίας Μονής. Ο καλόγερος εκεί, ο Ιλαρίωνας, θα τους έδινε άσυλο και θα τους συμβούλευε σχετικά με το πώς θα γλιτώναν από τη δυσάρεστη αυτή κατάσταση. Ο Ιλαρίωνας, ένας αγαθός καλόγερος, οπαδός φανατικός του καλού κρασιού και του φαγητού, ήταν αυτός που είχε μάθει τα πρώτα γράμματα στον Έλληνα και τον αγαπούσε σαν παιδί του. Το Μοναστήρι της Αγίας Μονής

*Αφορούν, την εξέλιξη της Γης η τον εσωτερικού
της στα διάφορα στάδια της;*

*Αφορούν, την εξέλιξη της Γης η τον εσωτερικού
της στα διάφορα στάδια της;*

είχε ιδρυθεί το 1149 και βρισκόταν κοντά στο σημερινό χωριό Άρια. Πρώτος κτήτοράς του υπήρξε ο επίσκοπος Αργολίδος Λέων και είχε και αυτό - όπως όλα τα παλαιά μοναστήρια τής Ελλάδας περιπέτειες: καταστράφηκε πολλές φορές, βομβαρδίστηκε, κάηκε, αλλά υπάρχει ακόμη και σήμερα. Σ' αυτό λοιπόν βρήκαν καταφύγιο οι φυγάδες. Ο καλόγερος είχε μάθει πως τους έψαχναν παντού. Οι φρουρές του Ναυπλίου, αλλά και του Άργους χτένιζαν κυριολεκτικά την περιοχή μέρα και νύχτα. Τι θα έπρεπε να κάνουν; Βασικά, έπρεπε πάση θυσία να απομακρυνθούν από την Αργολίδα και περισσότερο από το Ναύπλιο και την ευρύτερη περιοχή. Σχεδίασαν να ντυθούν καλόγεροι και με τη συνοδεία του Ιλαρίωνα, που ήταν γνωστό πρόσωπο, να προσπαθήσουν να απομακρυνθούν μέρα, προχωρώντας κανονικά στον αμαξιτό δρόμο που ένωνε το Ναύπλιο με το Άργος, κάτω από τη μύτη των Φράγκων. Ο Ξηνας είχε κάνει φυγάς πολλές φορές. Από μικρό παιδί ήξερε τα κατατόπια - απ' όταν ταξίδευε με τον Ιλαρίωνα από εδώ και από εκεί, σε όλα τα μοναστήρια τής περιοχής.

Ο Ιλαρίων, αν και φανατικός χριστιανός, είχε κάποια γνώση για την παλιά ιστορία αυτής της χώρας και περισσότερο για τις τοποθεσίες όπου υπήρχαν οι ναοί και τα μοναστήρια. Πολλές φορές τον είχε ακούσει ο Έλληνας να μιλά για αρχαίους ναούς κάτω από τις χριστιανικές εκκλησίες και σπηλιές που στην έξοδο τους - δεν μπορούσε να καταλάβει το γιατί - χτιζόταν ένας χριστιανικός ναός για να κλείνει την είσοδο της σπηλιάς, για θρύλους και παραδόσεις, αλλά και "δαιμόνια" που παραφύλαγαν να αρπάξουν όποιον τολμούσε να περιπλανηθεί σ' αυτούς τους υπόγειους χώρους. Ο καλόγερος δεν μπορούσε να απαντήσει στις επίμονες ερωτήσεις του μικρού σχετικά με το πού οδηγούσαν αυτές οι μεγάλες σπηλιές και τα υπόγεια διαμερίσματα. Τον ρωτούσε για κρυμμένους θησαυρούς και για άλλα πολλά, δείχνοντας την παιδιάστικη επιθυμία του κάποια μέρα να χαθεί μέσα σ' αυτές για να δει όλα αυτά που ονειρευόταν. Ο παπάς παραδεχόταν πως όντως υπήρχαν - οι σπηλιές - αλλά ήταν καλές μόνο για να ξεφύγει κανείς αν τον κυνηγούσαν αυτά "τα σκυλιά οι Φράγκοι", αλλά και αυτό προσωρινά, γιατί αν κανείς «ξέφευγε από τα φράγκικα σκυλιά, θα έπεφτε σε χειρότερα χέρια - των δαιμόνων και υπηρετών τού Σατανά που ζούσαν μέσα σ' αυτά τα υπόγεια άντρα τής κόλασης». Τούτα τα λόγια δεν πτόησαν ποτέ τον μικρό. Αυτός πάντα πίστευε ότι τα πολλά λόγια ήταν περιττά. Κάποτε που ο καλόγερος τον πίεζε να μάθει κάποιους αναστάσιμους ύμνους, είχε ξεσπάσει, παρόλο που δεν ήταν καλά-καλά ούτε δεκαοκτώ χρονών:

«Άκουσε Ιλαρίωνα», του είχε πει σκληρά, «εγώ τα γράμματα, τις σοφίες και τα απολυτίκια σου τα γράφω στα παλιά μου τα παπούτσια. Όλα τούτα είναι δουλειές αχρείαστες, πράγματα σιχαμένα, κατάλληλα για νοταρίους (notarius = γραμματικός-συμβολαιογράφος), κλήρηδες (clerc = γραφιάς-γραμματικός), καλόγερους και άλλα τέτοια υποκείμενα που ροκανίζουν τις περγαμηνές όπως ο σκόρος τα ρούχα. Εγώ την αξία μου την έχω στο χέρι μου. Γερή γροθιά, δυνατό σπαθί. Τόσο φθάνει! Χτυπώ και ανοίγω δρόμο!». Κάτι τέτοιο πίστευε και για τον Σατανά και τους υπηρέτες του ο ήρωας μας. Νόμιζε ότι αν βρισκόταν εμπρός του κανένα δαιμόνιο μέσα στις σκοτεινές στοές των σπηλαίων, θα το ξάπλωνε με μία σπαθιά κάτω χωρίς πολλά-πολλά!

Την άλλη μέρα, πρωί-πρωί, ξεκίνησαν με τα καλογερίστικα και τον Ιλαρίωνα επάνω σε μουλάρια για την επιχειρούμενη απόδραση τους. Είχαν μαζί τους και μερικά ακόμη μουλάρια που θα τα φόρτωναν - δήθεν - με προμήθειες για το μοναστήρι.

Δεν θα ιστορήσουμε δα εδώ όλο το περιπετειώδες ταξίδι τους. Σημασία έχει ότι ήδη πλησίαζαν στο Άργος και θα έπρεπε τώρα να ξεφύγουν και από αυτή τη φράγκικη φρουρά. Ακολούθησαν το δημόσιο δρόμο που ένωνε τις δύο πόλεις - το Ναύπλιο και το Άργος - και, φθάνοντας, πήραν τον ανηφορικό δρόμο που οδηγούσε στο βουνό που σκέπαζε την πολιτεία με τη σκιά του. Αυτή η ανηφοριά ήταν η ίδια που οδηγούσε και στο κάστρο. Όμως, λίγο πιο πάνω, χώριζε από αυτό και ένα μονοπάτι πήγαινε μέχρι το Μοναστήρι της Παναγίας. Ο Ιλαρίωνας, ακολουθώντας το, κοιτούσε συνεχώς αν τους είχε πάρει κανείς από πίσω, αλλά ψυχή δεν φαινόταν. Έτσι, οι "καλόγεροι" με τα μουλάρια τους έφθαναν σε λίγο στην πύλη τού μοναστηριού. Χωρίς άλλο αναπάντεχο, μπήκαν μέσα ανακουφισμένοι. Κατά το απογευματάκι, από μία γυναίκα που ανέβηκε μέχρι το μοναστήρι για τον εσπερινό, έμαθαν πως οι Φράγκοι έψαχναν παντού για κάτι φυγάδες πειρατές και ότι ήταν ζήτημα χρόνου η σύλληψη τους και η μεταφορά τους στο κάστρο τού Ναυπλίου, όπου χωρίς άλλο τους περίμενε ο δήμιος. Πιο πάνω από το μοναστήρι, στο φράγκικο κάστρο τής Λάρισας, κανένας δεν σκεφτόταν ότι οι φυγάδες κρυβόντουσαν κοντά τους, στη μέση τού λόφου τού κάστρου, σχεδόν δίπλα τους. Η κίνηση αυτή του Ιλαρίωνα ήταν πολύ έξυπνη. Την άλλη ημέρα, τα πράγματα αγρίεψαν. Η γυναίκα -που όπως φαίνεται το είχε βάλει τάμα να έρχεται πρωί και βράδυ στο μοναστήρι - τους είπε ότι οι φρουρές και οι κατάσκοποι τους έψαχναν για τέσσερα άτομα που πιθανώς να είχανε μασκαρευτεί με καλογερίστικα ρούχα και είχαν κατορθώσει να φθάσουν μέχρι το Άργος. Θα έπρεπε λοιπόν να παραμείνουν προς το παρόν εδώ, λουφάζοντας και ευχόμενοι να μην αρχίσουν οι Φράγκοι να ψάχνουν σ' όλα τα μοναστήρια τής περιοχής.

Για τον Ιλαρίωνα και τον Έλληνα δεν ήταν η πρώτη φορά που επισκέπτονταν το μοναστήρι. Αρκετά καλοκαίρια είχαν περάσει εδώ στο παρελθόν και το ήξεραν πολύ καλά και οι δύο. Ο Ιλαρίωνας μάλιστα θυμόταν τη φορά εκείνη που ο νεαρός - ήταν δεν ήταν 15 χρονών - είχε χαθεί για δύο ολόκληρες μέρες από το μοναστήρι και όταν όλοι πια είχαν χάσει κάθε ελπίδα ότι θα τον βρουν, εκείνος ξαφνικά εμφανίστηκε και είπε ότι απλούστατα είχε χαθεί στα υπόγεια του μοναστηριού! Το πιο περίεργο όμως ήταν που είχε δώσει ένα σωρό περγαμηνές στον καλόγερο, λέγοντας του ότι τις είχε βρει στη γωνία ενός υπόγειου δωματίου στην περιπλάνηση του αυτή. Μάλιστα, ειρωνεύτηκε τον καλόγερο όταν πρόσθεσε ότι δεν είχε συναντήσει κανέναν από τους "δαίμονες" που του έλεγε. Οι ιστορίες για υπόγειες στοές κάτω από το μοναστήρι, αλλά και την ευρύτερη περιοχή,

έλεγαν για συνδέσεις της περιοχής της Λάρισας - από αρχαιοτάτων χρόνων - με τις Μυκήνες, το Ναύπλιο, την Τίρυνθα και ίσως μακρύτερα. Οι υπόγειες στοές, που "συμπτωματικά" ξεκινούσαν από τα κέντρα αυτά του πολιτισμού, ίσως ισχυροποιούν την πιθανότητα όχι μόνο διαφυγής σε περίπτωση ανάγκης, αλλά και της προσωρινής εξεύρεσης "ασύλου" στις υπόγειες αυτές στοές σε στιγμές φυσικών καταστροφών, αλλά ακόμη και το δικαίωμα επιλογής των αρχόντων ως προς τα πρόσωπα ή τις "ειδικότητες" που θα προτιμούνταν για επιβίωση.

Όσο για τις περγαμηνές που παρέλαβε ο Ιλαρίωνας, δεν μπορούμε δυστυχώς να ξέρουμε το τι περιείχαν και τι αφορούσαν. Ο καλόγερος ήταν φυσικά - λόγω του φανατισμού της εποχής - πολύ επιφυλακτικός να δεχθεί κάτι, εκτός φυσικά αν προερχόταν από χριστιανικές πηγές, αλλιώς βέβαια θα ήταν έργο τού Σατανά. Τις επόμενες ημέρες, οι φυγάδες παρατηρούσαν, από την πραγματικά πανοραμική τοποθεσία τού μοναστηριού, τις κινήσεις κάτω στην κοιλάδα. Πραγματικά, δεν υπήρχε στιγμή που να μην διασταυρώνονται στο δρόμο άνθρωποι των αρμάτων, οι οποίοι ανέβαιναν και στο κάστρο περνώντας στην κυριολεξία από δίπλα τους, μέχρι που ο δρόμος χώριζε για να πάει ο αριστερός προς την Παναγία και ο δεξιός προς το κάστρο. Από την γυναίκα που ερχόταν συχνά μάθαιναν ότι ακόμη και τα σπίτια, τα καπηλειά και οι στάβλοι δεν είχαν μείνει χωρίς να ερευνηθούν. Το έβλεπαν ότι τα πράγματα στένευαν και γινόντουσαν ασφυκτικά γύρω τους. Ένα μεσημέρι - την τέταρτη ημέρα από τότε που είχαν φθάσει - λίγο μετά το λιτό τους γεύμα, ακούστηκαν βαριά χτυπήματα κάτω στην πύλη τού μοναστηριού. Από το ναό που μπορούσε κανείς να δει προς το μέρος της πύλης χωρίς να τον βλέπουν, πρόσεξαν τους έφιππους που ήταν απ' έξω. Από τις σημαίες στις άκρες των λογχών δεν μπορούσαν να αμφιβάλουν - δυστυχώς - για την ταυτότητα τους. Μάλιστα παρατήρησαν ότι ο επικεφαλής δεν ήταν άλλος από τον Φράγκο ιππότη με τον αλυσιδωτό θώρακα και το κωνικό κράνος με το κοντό επίρρινο. Αυτός λοιπόν τους είχε ακολουθήσει μέχρι εδώ, αυτός ήταν που πρόσταζε τους οπλίτες να σπάσουν την πόρτα αφού δεν χους άνοιγε κανείς. Κοίταξαν ο ένας τον άλλον με αμηχανία. Τι θα έκαναν τώρα; Η οποιαδήποτε σύλληψη σήμαινε την τελική συνάντηση με τον δήμιο του Ναυπλίου και το θάνατο. Σ' αυτήν την απελπιστική στιγμή, ο Ιλαρίωνας δεν ήταν μαζί τους. Δεν είχε μάλλον αντιληφθεί το τι γινόταν. Δεν ήθελαν όμως να τον καλέσουν με φωνές μήπως κάνουν τα πράγματα χειρότερα.

Ο Έλληνας αποφασίζει να πάει να τον βρει. Πράγματι, σε ένα από τα

πίσω κελιά βρίσκει τον καλόγερο να ρίχνει σιγά-σιγά τις περγαμηνές - που πριν από χρόνια του είχε δώσει - στην αναμμένη φωτιά.

«Τι κάνεις;», του λέει. «Οι Φράγκοι είναι απ' έξω!».

«Κάτσε να τελειώσω μ' αυτές τις δουλειές του Σατανά. Εις το πυρ το εξώτερον...», μουρμουρίζει.

Ο Έλληνας τον παρασύρει μαζί του σχεδόν δια της βίας. Φθάνουν και οι υπόλοιποι. Τους τραβά προς το πίσω μέρος του μοναστηριού.

«Ελάτε, βιαστείτε, οι Φράγκοι θα είναι ήδη μέσα!».

Οι άλλοι βλέπουν με δισταγμό τη μαύρη τρύπα που τους δείχνει, ο δε Ιλαρίων με τρόπο. Ακούγονται φωνές και σπασίματα από το μέρος τής πύλης τού μοναστηριού και βαρύ ποδοβολητό. Στα επόμενα δευτερόλεπτα, τους φυγάδες τους έχει καταπιεί η μαύρη τρύπα...

Οι Φράγκοι δεν τους βρίσκουν. Με την είσοδο τους, σκοτώνουν τους δυο-τρεις μοναχούς που τρομοκρατημένοι και σταυροκοπούμενοι εις μάτην τούς λένε πως δεν ξέρουν τίποτε. Αργά το βράδυ, αφού οι έρευνες τους απέβησαν άκαρπες, φεύγουν αφήνοντας πίσω τους την ερήμωση και την καταστροφή.

Τις επόμενες ημέρες, συνεχίστηκε η έρευνα των Φράγκων χωρίς αποτέλεσμα, μέχρι που κάποια στιγμή κουράστηκαν να τους γυρεύουν και η ζωή στην κατατρεγμένη χώρα έγινε όπως και πριν. Για τον Ιλαρίωνα και την παρέα του δεν ακούστηκε πια τίποτε! Αν σώθηκαν, πρέπει να τράβηξαν πολύ μακριά για να μην μαθευτεί το παραμικρό. Ποιος ξέρει; Μπορεί να έγιναν ακόμη και κουρσάροι για να γλιτώσουν από το βαρύ ζυγό κάτω από τον οποίο ήταν η πατρίδα μας. Αν δεν βγήκαν στην επιφάνεια ποτέ πια, ίσως ο Ιλαρίωνας να συνάντησε αυτό που φοβόταν πιο πολύ απ' όλα: τους "δαίμονες" που έλεγε πως ζούσαν σ' αυτά τα αβυσσαλέα και σκοτεινά βάθη... Ήταν το σωτήριο έτος 1213.

... Πρώτες ημέρες τής άνοιξης και ο καιρός έδειχνε περισσότερο καλοκαιρινός, παρά ανοιξιάτικος. Στο βάθος τού ορίζοντα και προς τα δεξιά, φαινόταν η κορυφή τού Ακροκορίνθου με το μεγάλο κάστρο να αναπαύεται νωχελικά, λες και διασκέδαζε το ότι για πάρα πολλά χρόνια τίποτα δεν γινόταν. Μόνο μερικές φορές, όταν ο ήλιος κρυβόταν στα σύννεφα και η βροχή μούσκευε τα πάντα, θυμόταν μια τέτοια ημέρα, αιώνες πίσω, εκείνον τον κτήτορά του τον αγέρωχο, που προτίμησε να ρίξει το άλογο του και τον ίδιο από τα ψηλά του τείχης, παρά να παραδοθεί (αναφέρομαι στον Λέοντα Σγουρό).

Δεν ήταν όμως αυτή η φορά που θα το έβλεπα από κοντά, γιατί προορισμός μου ήταν το κάστρο τού Άργους και το Μοναστήρι της Παναγίας της Κατακεκρυμμένης. Ο δρόμος από την πλατεία τής πόλης που οδηγούσε κατευθείαν στην κορυφή τής Λάρισας ήταν ελικοειδής και μόλις πέρασα εκείνον που πήγαινε στο Μοναστήρι της Παναγίας, έγινε κακός - παρότι ασφαλτός - και έδειχνε εγκαταλελειμμένος. Μεγάλες λακκούβες εδώ και εκεί πιστοποιούσαν και κάτι άλλο: ότι δεν ήταν πολλοί αυτοί που επισκέπτονταν το κάστρο. Πράγματι, δεν συνάντησα κανέναν εκτός της ελληνικής σημαίας που κυμάτιζε στην κορυφή.

Η μία από τις δύο εισόδους είχε ξύλινα υποστυλώματα - όχι πρόσφατα - και ήταν εκείνη στην οποία μπήκα. Στον πρώτο περίβολο του κάστρου, δηλαδή στο χώρο αμέσως μετά την πύλη που είχα χρησιμοποιήσει, υπήρχαν αρκετές τρύπες στη γη και όλες ήταν κλειστές με μπάρες.

Οι μπάρες πολλών από αυτές - και συμπεράνα, των "ύποπτων" - ήταν καρφωμένες στο έδαφος ώστε να μην είναι δυνατή η είσοδος. Το ευχάριστο σ' αυτές τις καταστάσεις είναι ότι οι μπάρες εμποδίζουν αυτή την... "αθώα" συνήθεια των επισκεπτών να πετάνε σκουπίδια σε κάθε τρύπα που υπάρχει στη γη. Ανεβαίνοντας προς το μέρος όπου βρισκόταν η κυματίζουσα σημαία, βρήκα και άλλες τρύπες στο έδαφος, αρχαίες δεξαμενές, αρχαίες επιγραφές και αρκετή γοητεία. Στο κυρίως κάστρο, στο χώρο όπου άλλοτε ήταν διώροφο κτίριο και καταυλισμός - κατοικία των αρχόντων και των Ιπποτών - βρήκα θεμέλια αρχαιότατα και ίχνη στοάς που είχε καταρρεύσει και που οδηγούσε προς τα κάτω. Η προσοχή μου επικεντρώθηκε σε μια τρύπα κοντά στο κυρίως κάστρο, η μπάρα τής οποίας την σκέπαζε απλώς, χωρίς να είναι καρφωμένη, ίσως γιατί ήταν σε τέτοιο σημείο που δύσκολα θα μπορούσε κάτι να δει ένας αναπάντεχος... επισκέπτης. Η τρύπα, στενόχωρη, υγρή - μύριζε μούχλα, ανάμεσα σε μεγάλες πέτρες πεσμένες και χώμα, σίγουρα δεν ήταν φυσική. Χωρούσε μόλις ένα άτομο - και αυτό όχι καλά, ήταν ελαφρά κατηφορική και πήγαινε προς τα αριστερά. Ήταν από τις λιγιστές φορές που δεν είχα κανένα σχέδιο κατά νου - περισσότερη περιέργεια μάλλον και λιγότερες πληροφορίες. Μερικές από αυτές ήταν ωστόσο αρκετές για να τραβήξουν την προσοχή των ερευνητών. Δύο φορές κατά την επανάσταση του 1821 πολιορκήθηκε το φρούριο της Λάρισας ή του Άργους - την πρώτη στα τέλη Μαρτίου τού 1821, όπου σύμφωνα με τα απομνημονεύματα του Παλαιών Πατρών Γερμανού:

«... Οι εκεί ευρισκόμενοι Έλληνες, τόσο εντόπιοι, όσον και από τας γύρω περιοχάς, όταν είδον τον πολύ στρατό που είχε μαζί του ο Κεχαγιάμπεης

που είχε ξεκινήσει από την Κόρινθο, άφησαν την πόλιν του Άργους έρημον, και μερικοί ενεκλείσθησαν στο κάστρο (της Λάρισας), ενώ άλλοι - στρατοί και γυναικόπαιδα - στο Μοναστήρι της Κατακεκρυμμένης. Οι Τούρκοι, βρίσκοντας την πόλιν ερήμην, επολιόρκησαν το κάστρο και το μοναστήρι. Το πλήθος των Τούρκων ήταν τέτοιο, ώστε δεν άργησαν να τα καταλάβουν και τα δύο. Οι Έλληνες όμως κατόρθωσαν να διαφύγουν!».

Τότε που είχα διαβάσει αυτό το κομμάτι των απομνημονευμάτων τού Γερμανού, με είχε παραξενέψει το γεγονός ότι οι Έλληνες χωρίστηκαν στα δύο, άλλοι στο μοναστήρι και άλλοι στο κάστρο. Αυτό δεν φαινόταν και τόσο λογικό - να μοιράσουν τη δύναμη τους στα δύο - γιατί ακόμη και σήμερα βλέπει κανείς ότι το κάστρο είναι πολύ καταλληλότερο και μεγαλύτερο, ώστε κάποιοι να αποφασίσουν να εγκλειστούν εκεί και να αμυνθούν! Ο Γερμανός, κατά κάποιον τρόπο, μιλά για το μοναστήρι και το κάστρο σαν να πρόκειται για μία ενότητα και δεν δίνει πιο πολλές εξηγήσεις, λες και για τους ανθρώπους τής εποχής εκείνης ήταν φυσικό. Σαν δηλαδή τα δύο - το μοναστήρι και το κάστρο - να ήταν ένα! Αυτό βέβαια μπορεί κανείς και σήμερα να το αποκλείσει κατηγορηματικά. Όχι μόνο το μοναστήρι απέχει κατά πολύ από το κάστρο, αλλά ούτε καν οπτική επαφή έχουν μεταξύ τους. Εκτός βέβαια κι αν υπήρχε κάποιος μυστικός δρόμος(!) που τα ένωνε. Η σωτηρία, τουλάχιστον, των Ελλήνων μετά την άλωση και των δύο από τους Τούρκους αυτό δείχνει. Η άλωση του μοναστηριού δεν έγινε ταυτόχρονα με την άλωση του φρουρίου - πρώτα μπήκαν στο μοναστήρι και αργότερα στο κάστρο. Μπορεί βέβαια να είναι λιγάκι υπερβολικό, τα γεγονότα όμως δείχνουν ότι όχι μόνο υπήρχε κάποιος υπόγειος διάδρομος, αλλά και ένα παρακλάδι τής υπόγειας αυτής διαδρομής που οδηγούσε σε μία άλλη κατεύθυνση, ίσως δε και σε περισσότερες!

Τη δεύτερη φορά, τον Ιούλιο του 1822, ήταν ο Δράμαλης αυτός που άρχισε να ερημώνει την περιοχή. Ήταν η εποχή που ο Κολοκοτρώνης έδωσε στους Έλληνες την περίφημη εντολή «κάψτε τα σπαρτά», για να μην έχει ο τεράστιος στρατός τού Δράμαλη καμία προμήθεια. Τότε οι Έλληνες αποφάσισαν να οχυρωθούν για μία ακόμη φορά στο κάστρο. Αυτή τη φορά, δεν γίνεται λόγος για το μοναστήρι, αλλά στο κάστρο συγκεντρώνονται πολλές προσωπικότητες της Ελληνικής Επανάστασης, όπως ο Δημήτριος Υψηλάντης, ο Πάνος Κολοκοτρώνης, ο Γιάννης Μαυρομιχάλης και πολλοί άλλοι. Οι Τούρκοι αμέσως τους πολιορκούν. Εκτός των άλλων, εντός του φρουρίου υπήρχε και ένα φόρτωμα με ασήμι που οι Έλληνες είχαν μαζέψει

από τα ασημικά των εκκλησιών για τις ανάγκες του αγώνα. Δώδεκα ημέρες κράτησε η πολιορκία σ' εκείνο τον πόλεμο της φθοράς προκειμένου να ετοιμαστεί ο Κολοκοτρώνης. Στο τέλος, όταν τα εφόδια των Ελλήνων τελείωσαν και αυτοί για άλλη μία φορά το έσκασαν, οι Τούρκοι μπαίνοντας ούτε το ασημί δεν βρήκαν. Και τα δυο αυτά γεγονότα χωρίς αμφιβολία δημιουργούν ερωτηματικά. Ή μάλλον βεβαιώνουν τα όσα ανέφερα πιο πάνω.

Η τρύπα από τον εσωτερικό δεύτερο περίβολο του φρουρίου δεν διαρκούσε πολύ, δηλαδή κάπου 300-400 μέτρα. Έχοντας διανύσει αυτήν την απόσταση, είδα το φως τής ημέρας από ψηλά, που ερχόταν από την περιοχή τής εισόδου από την οποία είχα μπει στο κάστρο, και μάλιστα επάνω από το σημείο όπου βρισκόμουν ήταν εκείνες οι μπάρες οι καρφωμένες στο έδαφος που είχα δει πρωύτερα. Από εκεί και κάτω, πρέπει παλαιότερα να κατέβαιναν σκάλες σκαλισμένες στο έδαφος ή και από ξύλο, πλην όμως πλέον δεν υπήρχαν. Ήταν ένα μικρό χάσμα που έπρεπε να το κατέβει κανείς με τη βοήθεια ορειβατικού σχοινιού. Λόγω του σχετικά πρόσφατου τραυματισμού μου στο αριστερό χέρι, δεν θέλησα να διακινδυνεύσω τη βελτίωση του και έτσι δεν συνέχισα. Γύρισα πίσω ακολουθώντας τη διαδρομή τής καθόδου μου, ενώ κατά τη διάρκεια αυτού του σύντομου ταξιδιού προσπαθούσα να παρατηρήσω ό,τι μπορούσα σχετικά μ' αυτήν την υπόγεια διαδρομή. Τίποτε δυστυχώς το ενδιαφέρον, ούτε κανένα εύρημα, ένδειξη ή οτιδήποτε άλλο. Τα σχετικά βέβαια σκουπίδια - όσα μπορούσαν να διαπεράσουν τις μπάρες δηλαδή - ήταν εκεί, σχηματίζοντας πάντα κάποιο μικρό "βουναλάκι", που ωστόσο δεν δυσκόλευε και πολύ τη διαδρομή. Βρέθηκα πάλι στο δεύτερο περίβολο του κάστρου, δίπλα από το μέρος όπου υπήρχε το διώροφο κτίριο. Σκαρφάλωσα και μπήκα μέσα. Τα θεμέλια - σίγουρα αρχαίο έργο - που φαίνονταν στη δεξιά πλευρά κάτω-κάτω, δεν μπόρεσα να καταλάβω τι ρόλο έπαιζαν, γιατί δεν μπορούσα να εννοήσω τι χρειαζόντουσαν εκεί, εκτός βέβαια αν δεν ήταν θεμέλια, αλλά τοίχος κάποιου "τυφλού" δωματίου. Οι πλαϊνοί τοίχοι του οικοδομήματος ήταν από αρχαίες πλάκες και έδειχναν παράταιρα με το μεσαιωνικό κατασκεύασμα. Αφού γύρισα όλο τον περίβολο, εξέτασα την πολύ "έξυπνη" δεξαμενή των ομβρίων υδάτων, που δεν ήταν παρά μία "διορθωμένη" σχισμή στο βράχο, ακριβώς στο κέντρο τού περιβόλου, και κατέληξα στο δυτικό άκρο, σε μία βαριά πλάκα - που κι αυτή έπαιζε το ρόλο υποστυλώματος - με κάποια αρχαία επιγραφή. Βγήκα από την άλλη πύλη τού φρουρίου, αφού επισκέφτηκα τους ακόμη όρθιους

πύργους τού κάστρου. Ο προορισμός μου τώρα ήταν το Μοναστήρι της Κατακεκρυμμένης.

Καθώς όδευα προς το μοναστήρι, σκεπτόμουν αυτές τις εξόδους διαφυγής: των κουρσάρων τού 1213 και των αγωνιστών τού 1821. Οι παράγοντες και οι συνθήκες τής σημερινής εποχής ίσως ήταν περισσότερο πιεστικές από τους παράγοντες και τις συνθήκες εκείνης της εποχής. Εκείνοι οι παλαιοί είχαν την ευκαιρία, έστω και δύσκολα, να ξεφύγουν. Εμείς σήμερα - δυστυχώς - ούτε καν έχουμε αυτή την ευκαιρία!

Τουλάχιστον η έρευνα και η αναζήτηση της όποιας χαμένης γνώσης είναι αρκετές ώστε να μας κάνουν να συνεχίσουμε. Ο φόβος τού Ιλαρίωνα για το άγνωστο - που το είχε συνδέσει με τους "δαίμονες" και τους προθαλάμους που οδηγούσαν στον Σατανά - ήταν στην πραγματικότητα μεγαλύτερος από ό,τι φαινόταν! Θα προτιμούσε εκείνη τη στιγμή που ο προστατευόμενος του τον παρέσυρε στην είσοδο του αγνώστου, να τον είχαν πιάσει ήδη οι Φράγκοι διώκτες, παρόλο που το ραντεβού με τον δήμιο ήταν κάτι παραπάνω από σίγουρο.

Εμείς μοιάζουμε καθόλου με τον Ιλαρίωνα;

Εμείς τα έχουμε ζυγίσει όλα και τολμούμε! Είπα και άλλοτε ότι ίσως το πάθος για την έρευνα είναι εκείνο που μας ωθεί. Δεν είναι όμως μόνο αυτό. Σίγουρα δεν έχουμε δώσει όλες τις μάχες εδώ. Το ότι έχουμε χάσει τις περισσότερες δεν θα πει τίποτε. Δεν είναι διαφυγή αυτό που κάνω, είναι προσπάθεια για την αναζήτηση της χαμένης Γνώσης που είναι επιτακτική ανάγκη. Το να βρω ένα μέρος της, το να αγγίξω εκείνον τον χαμένο παλαιό πολιτισμό, θα με βοηθήσει να κερδίσω τις χαμένες μάχες εδώ - επάνω - και όχι να διαφύγω. Ο Ιλαρίωνας, σίγουρος ότι ο θάνατος πλησίαζε με τη μορφή των Φράγκων διωκτών, κατέστρεψε τη γνώση που ίσως περιείχαν οι περγαμηνές που είχε βρει πριν από χρόνια ο προστατευόμενος του. Το θεωρούσε επιβεβλημένο να δώσει - κατά τη γνώμη του - την τελευταία μάχη εναντίον του "Σατανά", εκπληρώνοντας το σκοπό τής ζωής του που ήταν αφιερωμένη στο καλό! Δεν μπορούσε να το συλλάβει διαφορετικά, δεν ήταν ικανός να αντιληφθεί. Ίσως μάλιστα οι όποιες γνώσεις των περγαμηνών να τον "έσωζαν" από τους διώκτες του, έστω και μεταφορικά, αφού θα τον έπειθαν ότι ο Σατανάς δεν είχε καμία θέση εδώ. Αν διέφυγαν από τον άμεσο κίνδυνο που τους απειλούσε και βγήκαν κάπου μακρύτερα, θα ένιωθε χαρούμενος. Αν ακολούθησαν κάποιες άγνωστες οδούς προς τη γνώση, ίσως και να μην το άντεξε!

Ναι, διαφέρουμε από τον Ιλαρίωνα του 1213! Μπορεί ακριβώς να μην ξέρουμε τι θα βρούμε, είμαστε σίγουροι όμως για το τι ψάχνουμε. Κάποιος ξεχασμένος και χαμένος πολιτισμός είναι αυτό ακριβώς που μας χρειάζεται και σίγουρα η όποια προσπάθεια για την επανένωση μας μαζί του αξίζει και με το παραπάνω. Μερικές φορές, ίσως αυτό να μην το λαμβάνουμε ως αυτοσκοπό. Ίσως η στέρηση της Ελευθερίας στον κόσμο μας να μας απομακρύνει και κάποια στιγμή και εμείς οι ίδιοι να μην ξέρουμε -προσωρινά - τι ψάχνουμε. Όμως η μαγεία τής έρευνας και της αναζήτησης είναι γοητευτική!

Το Μοναστήρι της Κατακεκρυμμένης και η θέση που είναι χτισμένο πάντοτε μου έδιναν την εντύπωση ότι έγινε ακριβώς εκεί, σ' αυτή τη θέση, για να κλείσει κάτι πίσω του. Πράγματι, το αρχικό μικρό εκκλησάκι του 10ου μ.Χ. αιώνα είχε χτισθεί στην έξοδο μίας σπηλιάς στο βράχο του βουνού τής Λάρισας, ενός βουνού απότομου και τραχύ, με ύψος - στο κάστρο - 290 μέτρα. Πολύ πριν πάρει τη χριστιανική του μορφή, ήταν αρχαίος ναός τής Ήρας, η λατρεία της οποίας ήταν πολύ διαδεδομένη στην Αργολίδα. Ήταν ο ναός τής Ήρας της Ακραίας ή ναός τής Ήρας της Ακραδίας. Και τα δύο αυτά επίθετα δήλωναν επί λέξει "ο ναός τής Ήρας των υψωμάτων". Ο φίλος μου ο Πausanias - ο Περιηγητής - στα *Κορινθιακά* του κάνει λόγο για το ιερό τής Ήρας της Ακραίας στο Άργος, πάνω στο βράχο τής Λάρισας. Από την εποχή εκείνη δεν υπάρχουν ίχνη, εκτός από μία μάλλον επιτύμβια πλάκα (περίπου του 700 π.Χ.) και κάτι που, όπως έχω πει πολλές φορές, παρατηρείται σε αρκετές παλαιές χριστιανικές εκκλησίες: η θέση τού ιερού. Πράγματι, το ιερό τής Παναγίας της Κατακεκρυμμένης είναι προς το Βορρά. Αν σκεφθούμε ότι, σύμφωνα με μερικούς ερευνητές και ιστορικούς, το Άργος είναι η πιο παλιά πόλη τής Ευρώπης, τότε όχι μόνο θα αντιληφθούμε το πόσο σημαντικός υπήρξε ο βράχος τής Λάρισας στους αιώνες, αλλά και θα πάρουμε μία ιδέα για το πόσο παλαιές είναι αυτές οι υπόγειες στοές στις οποίες συχνά αναφέρομαι.

Αν κανείς ρίξει μία ματιά γύρω, λίγο πριν φθάσει στο μοναστήρι, θα αντιληφθεί και άλλα αξιοθαύμαστα. Όλη η Αργολίδα φαίνεται από το σημείο αυτό - ιδανική τοποθεσία για την μετάδοση και αναμετάδοση φωτεινών σημάτων από το Παλαμήδι του Ναυπλίου και προς τον Ακροκόρινθο (συνεννόηση δηλαδή πλήρης μεταξύ των αρχαίων φρουρίων τού Ναυπλίου, του Αργούς και της Κορίνθου). Επίσης, βλέποντας προς τα κάτω και απέναντι, από την άλλη πλευρά τού δρόμου που οδηγεί στο

κάστρο και στο μοναστήρι - που μοιάζει σαν το βουνό της Λάρισας να το σκεπάζει ευλαβικά με τον ίσκιο του - φαίνονται το ιερό του Απόλλωνα του Πυθίου ή Δειραδιώτη (η πλαγιά του λόφου στην αρχαιότητα λεγόταν Δειράς) και το ιερό της Αθηνάς της Οξυδερκούς (επειδή συμφωνά με το μύθο όξυνε το βλέμμα τού Διομήδη στον πόλεμο). Ο χώρος είναι αρχαϊκός, με βωμούς, στοές, κτίρια, περιστύλια, κλίμακες, ιερές δεξαμενές κ.ά. Μόνο να σκεφθεί κανείς ότι η κλίμακα που οδηγούσε στο ιερό τού Απόλλωνα είχε πλάτος 27 μέτρα, αντιλαμβάνεται τη σημαντικότητα του ιερού αυτού χώρου.

Νόμιζα ότι μπαίνοντας στον περίβολο του ναού της Ήρας ή της Παναγίας της Κατακεκρυμμένης, θα είχα τα ίδια συναισθήματα που έχω συνήθως όταν επισκέπτομαι τέτοιους χώρους: μία καλοδεχούμενη γαλήνη και ηρεμία, μία ησυχία και μία βεβαιότητα ότι το χώρο δεν τον έχουν αγγίξει οι αιώνες. Εδώ όμως η ατμόσφαιρα είναι μοναδική. Δεν υπάρχει πιο "ζεστή" ατμόσφαιρα πουθενά αλλού. Ο τόπος είναι σαν να αναβλύζει μία θετική, καθαρή και αναζωογονητική ενέργεια. Οι αισθήσεις αλλάζουν και γίνονται έντονες και οξυδερκείς! Ακόμη και η αφή παίρνει άλλες διαστάσεις, γιατί νιώθεις ότι όλα αυτά που αγγίζεις είναι μοναδικά. Καταλαβαίνεις ότι έχεις ψυχή και όχι μόνο σώμα και κάποια στιγμή έχεις την εντύπωση ότι αυτά, σ' αυτόν τον τόπο, διαχωρίζονται. Το σώμα αναπαύεται και η ψυχή έχει φύγει για ταξίδια που δεν μπορεί να κάνει το σώμα. Πετά ψηλά, αλλά και βαθιά, κάτω, χωρίς να φεύγει από το χώρο. Θέλει να πάει παντού! Πάλι θα πω ότι είναι ο χώρος αυτός που τα δημιουργεί όλα. Είναι ο χώρος αυτός που αλλάζει τον άνθρωπο. Είναι ο χώρος ο αναλλοίωτος, αυτός που υπάρχει με μία έννοια πολύ μεγαλύτερη από τη διαχρονική.

Θα ήθελα κάπου εδώ, σ' αυτόν τον πανέμορφο χώρο των συναισθημάτων, της καθαρότητας και της μεγαλοσύνης, να ομολογήσω την αγάπη μου γι' αυτή τη χώρα για μία ακόμη φορά. Αδιάφορα αν σας κουράζω, να ένας τόπος, εδώ, που πλησιάζει κανείς το Άγιο Δισκοπότηρο των ονείρων, του πάθους και της επιθυμίας. Όλες οι ψυχές των μοναχών-πολεμιστών τού παρελθόντος και του μέλλοντος. Ένα ησυχαστήριο και ορμητήριο μαζί! Ήδη πρέπει να βρίσκομαι σε κάποια άλλη διάσταση! Πώς άλλαξε τόσο ο κόσμος; Πώς τα βλέπω όλα διαφορετικά και από ψηλά; Πώς τα προβλήματα και οι πικρίες φαίνονται τόσο ξέμακρα; Τι σόι προθάλαμος είναι αυτός και για πού; Εδώ νιώθω πως είναι ένα "Δίστομο" όλο φως και πως αυτό το φως διαλύει όλα τα σκοτάδια τού κόσμου. Και

πόση συντροφικότητα νιώθω εδώ! Λες και τα πρόσωπα των παλαιών συντρόφων έχουν αντικαταστήσει τα πρόσωπα των Αγίων τού μεγάλου ξύλινου τέμπλου. Είναι τόσο ζωντανά, που απλώνω το χέρι μου να τα αγγίξω! Είναι το χέρι τού σώματος ή της ψυχής αυτό που τα αγγίζει; Ίσως δεν θα το μάθω ποτέ. Αυτή την πνευματικότητα τη μεγάλη, ίσως κατά βάθος δεν τη θέλω. Δεν μου πάει και πολύ αυτός ο διαχωρισμός ψυχής και σώματος. Μαζί τα νιώθω καλύτερα. Το σώμα με βγάζει από την ουδετερότητα! Τι είμαι εγώ χωρίς λύπες, χαρές και πόνο, χωρίς ηρωισμούς και διακινδυνεύσεις; Πόση ταυτότητα τού εγώ μου διατηρώ αν δεν τα νιώθω όλα αυτά; Μπορεί η ψυχή μόνη της να τα κατορθώσει όλα αυτά χωρίς το σώμα; Δεν θέλω να "ταξιδεύω" νοερά, θέλω να πηγαίνω εκεί! Η επιθυμία μου αυτή κάνει την ψυχή, που είναι έτοιμη να κατέβει μία κλίμακα προς τα κάτω, να έλθει πίσω σε μια στιγμή.

Είμαστε και οι δύο μαζί τώρα. Μπορούμε να συνεχίσουμε! Διασχίζουμε το χώρο τού ναού και προχωρούμε προς το προαύλιο. Στα αριστερά, υπάρχει μία μικρή μυστική σιδερένια πόρτα, η οποία οδηγεί στους υπόγειους διαδρόμους τού ναού. Από εκεί, αρχίζει μία κατερχόμενη κλίμακα, η οποία στο μέσο της έχει ένα πλατύσκαλο και στη συνέχεια στρίβει δεξιά. Χωρίς λόγο, κοντοστέκομαι στο πλατύσκαλο και κοιτάζω κάτω δεξιά. Να η επιτύμβια επιγραφή, το μοναδικό ίσως ίχνος τού αρχαίου ιερού τής Ήρας. Κατεβαίνω τη σκάλα προσεκτικά. Απέναντι υπάρχει ένα μανουάλι. Έχω το φακό μαζί μου, αλλά μία επιθυμία μου υπαγορεύει να ανάψω τη λαμπάδα στο μανουάλι. Προχωρώ κάπως γρήγορα, γιατί δεν θέλω να γίνει αντιληπτή η απουσία μου από το επάνω μέρος τού ναού. Λίγο πιο κάτω, ο διάδρομος διακλαδίζεται. Αριστερά οδηγεί σε παλαιά κελιά, και αποθήκες, ενώ ήδη βρίσκομαι για τα καλά στη σπηλιά που υπήρχε πριν από το μοναστήρι και πριν από τη δημιουργία τού ναού της Ήρας. Ο χώρος είναι μεγάλος. Το άσπρισμα των χώρων με ασβέστη, των πλαϊνών τοίχων, των κελιών, ως και αυτής της κλίμακας, φαντάζει περίεργα και αφύσικα. Σχεδόν απέναντι από την είσοδο, υπάρχει ένα δωμάτιο με εικόνες και στο βάθος του ένα βαθύ κοίλωμα στο έδαφος που είναι η παλαιά δεξαμενή ομβρίων υδάτων. Το κοίλωμα είναι κλειστό, το βάθος δεν διακρίνεται, είναι εντελώς σκεπασμένο. Λίγο πιο μπροστά και αριστερά, είναι ο χώρος που ονομάζεται "Εύρεσις", όπου, δηλαδή, βρέθηκε η εικόνα τής Παναγίας της Κατακεκρυμμένης. Είναι σίγουρα η αρχή μίας στοάς που οδηγεί κάπου. Στη συνέχεια του διαδρόμου, βρίσκεται ένα υπόγειο παρεκκλήσι τού Αγίου Θεοδοσίου και δεξιά άλλες αποθήκες και δωμάτια,

καθώς και ένας χώρος που λέγεται ότι χρησιμοποιήθηκε σαν κρυφό σχολειό στην περίοδο της τουρκοκρατίας.

Ο χώρος της εύρεσης της εικόνας - που κατά τη γνώμη μου είναι η αρχή μιας στοάς - μου θύμιζε άλλες τοποθεσίες, όπου, στην αρχή υπόγειων στοών, υπάρχουν εικόνες των αρχαγγέλων που απαγορεύουν την είσοδο προς τα μέσα. Η εικόνα της Παναγίας στην οποία αποδίδουν και πολλά θαύματα είχε τοποθετηθεί εκεί ίσως για να την κρύψουν κατά τον 7ο μ.Χ. αιώνα εξαιτίας του φόβου των εικονομάχων (Εικονομαχία: 726 μ.Χ. - 843 μ.Χ.), οι οποίοι δεν αποδέχονταν τις εικόνες, οπότε και η εύρεσή της πρέπει να έγινε λίγο μετά το τέλος της περιόδου της Εικονομαχίας. Ή κάποιος έκλεψε την εικόνα πολύ αργότερα, την περίοδο της Φραγκοκρατίας. Κάποιος ανήσυχος ίσως υπότης που προσπαθούσε να διασκεδάσει την ανία του στο κάστρο, βρήκε τυχαία την είσοδο της στοάς, την ακολούθησε και βρέθηκε στο μοναστήρι. Τα τάματα, τα ασημικά και τα χρυσά αφιερώματα που πλαισίωναν την εικόνα, τον εντυπωσίασαν πολύ και είναι πιθανό να πήρε την εικόνα μαζί του. Κάτι θα του συνέβη όμως, κάτι που τον ανάγκασε να "κρύψει" την εικόνα στην αρχή της ανηφορικής στοάς. Ακόμη μεγαλύτερο μυστήριο περιβάλλει την εύρεση της εικόνας. Προφορικές μαρτυρίες αναφέρουν ότι, για πολλές νύχτες, από ένα σημείο του βράχου έβγαιναν δυνατές λάμπεις χωρίς φωτιά. Ήταν τόσο δυνατές οι λάμπεις αυτές που τις παρατήρησαν και από την πόλη του Άργους. Όταν ήλθαν στο μοναστήρι, μην βλέποντας τίποτε, έψαξαν στο σημείο εκείνο και βρήκαν την εικόνα. Το σημείο αυτό - η αρχή της στοάς - στο βράχο της Λάρισας έδωσε και μία άλλη ονομασία στο μοναστήρι: η Παναγία των βράχων.

Στο διάβα των αιώνων, το μοναστήρι είχε πολλές περιπέτειες: εγκαταλείφθηκε, κήκε, αναπτύχθηκε πολύ, απέκτησε περιουσία, την έχασε, έγινε σχολείο, νομισματοκοπείο και αναμφίβολα κέρδισε φήμη μεγάλη. Ακόμη, χρησιμοποιήθηκε και σαν τιμητικό νεκροταφείο! Η παλιά σπηλιά που υπήρχε πολύ παλαιότερα από το μοναστήρι και το κάστρο πρέπει να είχε πολλές διόδους και υπόγειες στοές - εκτός δε της διόδου προς το κάστρο έχει και άλλες. Τα κελιά, το καμπαναριό, το δωματιάκι με τα σκεύη και τα χαλιά είναι τοποθεσίες με τις δικές τους εξόδους ή εισόδους, από τις οποίες τουλάχιστον μία οδηγεί στην άλλη μεγάλη σπηλιά της περιοχής - που και αυτή έγινε ναός και μοναστήρι - το Κεφαλάρι. Η Κατακεκρυμμένη και το Κεφαλάρι χρησιμοποιήθηκαν από τους κατοίκους της Αργολίδας σε εποχές συμφοράς και καταστροφών σαν καταφύγια.

Ακόμη και στους βομβαρδισμούς του πολέμου. Μάλιστα, στην Κατακεκρυμμένη, στις 27 Ιουλίου του 1941, γερμανικά αεροπλάνα που αντιλήφθηκαν πολύ κόσμο στη διάρκεια λειτουργίας, εφόρμησαν και μερικώς βομβάρδισαν το μοναστήρι, γιατί - όπως είπαν - πολλοί από τους συγκεντρωθέντες ήταν στρατιώτες και ναύτες που φορούσαν αγγλικά κράνη και τους... πέρασαν για Εγγλέζους. Αν ο μοναχός τής εποχής δεν άνοιγε τις υπόγειες στοές τού μοναστηριού για να εισχωρήσει ο κόσμος, τα θύματα θα ήταν περισσότερα. Πιο πάνω είπα ότι οι σπηλιές χρησιμοποιήθηκαν για καταφύγια σε εποχές ανάγκης. Μα κάπως έτσι και ο παλιός πολιτισμός από τις Άνδεις δεν βρήκε καταφύγιο; Κάπως έτσι δεν δημιουργήθηκε και η Κοίλη Γη;

Οι άνθρωποι δεν αλλάζουν, οι μνήμες τους και η επιθυμία τους για επιβίωση σε στιγμές συμφορών τούς οδηγούσαν και θα τους οδηγούν στις σπηλιές και στις υπόγειες στοές. Δεν υπάρχει ιστορική εποχή που να μην αναφέρονται τέτοιες περιπτώσεις. Ίσως δε και οι πρώτες εκδηλώσεις λατρείας θεοτήτων να έγιναν στα έγκατα της Γης.

Η όλη υπόθεση για τη Λάρισα είναι πολύ ενθαρρυντική για την έρευνα μου και συχνά συναντώ σε κάποιο ξεχασμένο βιβλίο κάποια πρόταση που τα αλλάζει όλα. Σαν και εκείνες από τα απομνημονεύματα του Π. Π. Γερμανού, που λένε ότι στην πρώτη άλωση του κάστρου τής Λάρισας - τότε που δραπετεύσαν οι εγκλεισμένοι Έλληνες, ενώ γύρω τους έσφιγγε ο τουρκικός κλοιός - εμφανίστηκαν από το πουθενά ελληνικές επαναστατικές δυνάμεις στην περιοχή όπου σήμερα είναι το χωριό Φίχτι! Δεν αναφέρει βέβαια - φαίνεται να ξεχνάει έντεχνα τούτη τη "λεπτομέρεια" - αν αυτή η εμφάνιση έγινε λίγο μετά την άλωση της Λάρισας από τους Τούρκους.

Θυμήθηκα ξαφνικά ότι το χωριό Φίχτι δεν απέχει παρά δύο χιλιόμετρα από τις Μυκήνες!

Αν μιλήσουμε για συμπτώσεις, τι να σας πω, τουλάχιστον είναι πολύ... συμπτωματικές!

Το αρχείο τού Μοναστηριού της Κατακεκρυμμένης μιλάει για κάποια κρυφά, "τυφλά" δωμάτια και από την ιστορία τού μοναστηριού - που περιλαμβάνει διηγήσεις και θαύματα - καταλαβαίνω ότι ο υπόγειος χώρος είναι πολύ μεγαλύτερος από ό,τι παρουσιάζεται. Εργαζόμενοι για τις δύο τελευταίες ώρες στο μοναστήρι, επισκεπτόμενος και περιδιαβάζοντας τους χώρους του, χωρίς κανένα ίχνος κούρασης. Λες και κάθε ιδιαίτερος τόπος, δωμάτιο, διάδρομος και στοά να ήταν ένα υπέροχο μυστηριακό περιβάλλον που εξαφάνιζε τον κάματο και με έκανε να αισθάνομαι όπως το

πρωί που είχα ξεκινήσει.

«Αυτά που σ' ενδιαφέρουν», άκουσα κάποια στιγμή μία φωνή πίσω μου, «τα ήξερε περισσότερο από κάθε άλλον η νεωκόρος τής μονής για δεκαέξι ολόκληρα χρόνια, η καημένη η Μαρία Σκουριά. Κρίμα να μην την προλάβεις!».

Γύρισα πίσω και είδα την καλοσυνάτη μορφή τής νεωκόρου που ασκεί καθήκοντα τώρα. Είναι μία γυναίκα που ξεχειλίζει από ευγένεια και ενδιαφέρον για τους επισκέπτες και επάνω στην οποία αντικατοπτρίζεται η γαλήνη και η ηρεμία του μοναστηριού που έλεγα παραπάνω.

Ζήτησα να μάθω περισσότερα γι' αυτήν την νεωκόρο που "δεν είχα προλάβει".

Πράγματι, η Μαρία Σκουριά αφιέρωσε όλη της τη ζωή στην Κατακεκρυμμένη. Εργαζόταν κοπιαστικά αμέτρητες ώρες, προσέφερε πολλά στους επισκέπτες και, τέλος, στις 2 Δεκεμβρίου του 1983, "εκοιμήθη εν Κυρίῳ" και τάφηκε στη μονή.

Δεν αμφιβάλω γι' αυτές τις γνώσεις τής κυρά Μαρίας. Μέσα από την πίστη της, σ' αυτό το μοναδικό περιβάλλον, ίσως να είχε βρει και το "διακόπτη" που έχουμε χάσει οι περισσότεροι! Ποιος ξέρει, ίσως και να τον "γύρισε"...

Μετά απ' αυτή τη διακοπή, συνέχισα αχόρταγα την έρευνα στα αρχεία, σχετικά με την ιστορία και τα διάφορα γεγονότα που σημάδεψαν τη ζωή τού μοναστηριού. Φαίνεται ότι μετά την επανάσταση, τουλάχιστον για έναν αιώνα, το μοναστήρι κακόπαθε με τον έναν ή τον άλλον τρόπο. Γύρω δε στα 1833 αναφέρονται τα εξής: «Η οικοδομή βρίσκεται εις κακήν κατάστασιν. Τα κτήματα της είναι παραμελημένα και οι καρποί της διαρπάζονται από τους μεν και τους δε». Στις 10 Αυγούστου του 1834, η μονή σχεδόν δωρίζει τα βιβλία της(!) αντί ολίγων χρημάτων σε κάποιο σχολείο. Επρόκειτο για δύο κιβώτια με 32 πολύ αξιόλογα βιβλία, πολύ παλαιά. Και το 1835, γίνονται δημοπρασίες τής ακίνητης περιουσίας τής Κατακεκρυμμένης και διατηρείται ως μονή μέχρι το 1856.

Πότε πέρασε η ημέρα και έφθασε η νύχτα δεν το πήρα είδηση. Ήταν τόσα και αλλεπάλληλα αυτά που έβρισκα, που κάποια στιγμή κατάλαβα ότι εδώ δεν έψαχνα για υπόγειες στοές - αυτές εδώ για πρώτη φορά ήταν δεδομένες από την αρχή. Άρχισα, φεύγοντας, να κάνω σχέδια για την επόμενη ημέρα, που φυσικά περιλάμβαναν εξερευνήσεις όλων των καταβασίων από το κάστρο, για να διαπιστώσω αν ήταν βατά και πού οδηγούσαν, γιατί δυστυχώς μόνο από εκεί μπορούσα να κάνω την έρευνα χωρίς να με ενοχλήσει κανείς.

Πίστευα ότι αν αυτές οι δίοδοι "πήγαιναν" κάπου, σε κάποια στιγμή δεν μπορούσαν παρά να ενωθούν με εκείνες που έφευγαν από το μοναστήρι για κάπου αλλού, ενδεχομένως και για το Κεφαλάρι!

Η νύχτα σε κάποιο μικρό ξενοδοχείο ήταν πολύ ευχάριστη - εν όψει της αυριανής ημέρας - τόσο που νομίζω ότι αποκοιμήθηκα χαμογελώντας!

Εκείνη τη στιγμή δεν μπορούσα να φαντασθώ βέβαια πως μία άλλη, εντελώς διαφορετική τροπή θα έπαιρναν τα πράγματα...

Δεν θα ήταν καλά-καλά πέντε η ώρα όταν ξύπνησα απότομα. Κάτι με βασάνιζε στον ύπνο μου. Είναι γνωστό ότι οι μοναχικοί άνθρωποι σκέπτονται ακόμη και όταν κοιμούνται. Εντούτοις, με το πρώτο ξύπνημα, αυτό το κάτι δεν "ήλθε αμέσως". Αργότερα, όταν κατά την καθημερινή συνήθεια μου έβαζα το κεφάλι μου κάτω από τη βρύση και το νερό "ξύπνησε" και τα τελευταία εγκεφαλικά μου μόρια, αναπήδησα:

«Τα βιβλία! Τα βιβλία που πούλησε η μονή το 1835 σ' εκείνο το δημοτικό σχολείο! Πρέπει να βρω τα βιβλία!».

Το κάστρο της Λάρισας είχε χάσει την προτεραιότητα του πλέον.

Η δυσκολία βρισκόταν στο ότι ήταν Κυριακή. Ποιο σχολείο είναι ανοιχτό την Κυριακή; Θα υπάρχει όμως εκείνο το δημοτικό σχολείο του 1835; Αρχισα να σκέπτομαι αν μετά από 170 περίπου χρόνια, ήταν δυνατόν να υπάρχει. Ο αρχικός ενθουσιασμός μου "έπεσε" λιγάκι, γιατί ακόμα και αν το έβρισκα αυτό το σχολείο, τίποτε δεν διαβεβαίωνε ότι θα υπήρχαν εκείνα τα βιβλία. Και, τέλος πάντων, τι περίμενα να βρω από εκείνα τα βιβλία;

Διέγραψα όλες αυτές τις αμφιβολίες, τους δισταγμούς, και την εκκολαπτόμενη αρνητικότητα. Εμπρός μου είχα να επιτελέσω κάτι, να βρω τα βιβλία. Ε, αυτό και θα έκανα.

Δεν θα σας πω ακριβώς πώς πέρασα τις επόμενες τέσσερις ώρες, το τι διαδρομές έκανα, το τι πόρτες χτύπησα και τις μεθόδους που ακολούθησα για να πείσω ανθρώπους.

Περισσότερο νομίζω ότι σας ενδιαφέρει το αποτέλεσμα.

Ε, λοιπόν, γύρω στις 12.30' το μεσημέρι της ίδιας ημέρας, διέσχιζα το διάδρομο που θα με έφερνε στην αίθουσα του σχολείου - και βέβαια υπήρχε! - όπου σε κάποιο ράφι αναπαύονταν ξεχασμένα και αχρησιμοποίητα τα βιβλία - και βέβαια υπήρχαν! - που είχε δωρίσει η μονή το 1835!

Δεν ήταν τόσα όσα ανέφεραν τα αρχεία της μονής, ήταν λιγότερα. Όλα όμως ήταν πολύ παλαιά - μερικά δε είχαν γραφτεί πριν γίνει η εφεύρεση της τυπογραφίας. Κλασικών συγγραφέων τα περισσότερα, θα ενδιέφεραν

πολύ άλλους βιβλιόφιλους, αλλά όχι εμένα που περίμενα να βρω κάτι - δεν ήξερα ακριβώς τι, αλλά κάτι σχετικό με τις υπόγειες στοές του μοναστηρίου, τις άγνωστες διευθύνσεις και ίσως, αυτό θα ήταν το ιδανικό, οδηγίες για το που βρίσκονταν και το που οδηγούσαν. Καθισμένος σ' ένα γραφείο υπό τα άγρυπνα μάτια κάποιου υπευθύνου του σχολείου που ποτέ δεν τον ενδιέφεραν τα βιβλία, αλλά πολύ στενοχωριόταν για την ταλαιπωρία του κυριακάτικα, μου είχε καρφωθεί η ιδέα ότι θα έβρισκα κάτι σ' αυτά τα βιβλία σχετικά με αυτά που με απασχολούσαν. Οφείλω να ομολογήσω ότι μετά από μία ώρα προσεκτικής μελέτης και κυριολεκτικό ξεσκόνισμα, δεν είχα βρει τίποτε το σχετικό. Δεν έμεναν παρά μερικά βιβλία ακόμη. Ήδη σκεπτόμουν ότι την ώρα που θα τελείωνα, θα ήταν ίσως πλέον αργά να κάνω κάτι την υπόλοιπη ημέρα. Είχα όμως τη φιλοσοφία μου γι' αυτές τις αποτυχίες: αν είχα συνεχώς επιτυχίες τα τελευταία σαράντα χρόνια, δεν θα είχα με τι να ασχοληθώ τώρα!

Φαίνεται όμως ότι είχα βιαστεί! Το τελευταίο βιβλίο, βαρύ και μεγάλο, με ποσότητα σκόνης όχι ακαταφρόνητη - όχι σαν τη χαριτωμένη αθηναϊκή σκονίτσα που αναφέρει ο Περικλής Γιαννόπουλος - τοποθετήθηκε στο γραφείο και άρχισα το ξεφύλλισμα. Και εδώ, τίποτε το σχετικό. Ακριβώς στη μέση του βιβλίου ήταν κάποια "φύλλα" ακανόνιστα και σκόρπια. Το υλικό τους δεν ήταν το χαρτί, κάτι που με έκανε να σκεφτώ ότι σίγουρα δεν ανήκαν στο βιβλίο. Έδειχναν πολύ παλιά, ήταν κίτρινου χρώματος και είχαν σχέδια επάνω, χωρίς λόγια ή κείμενο. Τα σχέδια - μερικά με πάρα πολλές λεπτομέρειες - είχαν γίνει από ένα είδος μελάνης που παρόλα τα χρόνια δεν είχε ξεθωριάσει. Χωρίς να καταλαβαίνω τι αφορούσαν, ένιωσα ότι με ενδιέφεραν πάρα πολύ. Εδώ όμως δεν είχα τον καιρό να τα παρατηρήσω, ούτε είχα το κατάλληλο φως.

Γύρισα και κοίταξα τον "επιτηρητή" μου. Τον ρώτησα πολύ φυσικά αν δούλευε το φωτοτυπικό τους μηχάνημα. Μου έγνεψε καταφατικά, αλλά συμπλήρωσε ότι δεν ήταν ανοιχτό. Το άνοιξα και έκανα πως είμαι απασχολημένος με τα βιβλία έως ότου ζεσταθεί το μηχάνημα. Μετά από 15 περίπου λεπτά - χρόνος που μου φάνηκε πολύ-πολύ μεγαλύτερος -σηκώθηκα, παίρνοντας αυτά τα φύλλα, και προχώρησα προς το μηχάνημα. Από μέσα μου ευχόμουν μ' όλη μου την καρδιά να μην πάθουν τίποτε από αυτή την ηλεκτρονική διαδικασία, στην οποία δεν ήταν μαθημένα! Στην πρώτη φωτοτυπία, νομίζω ότι έκλεισα τα μάτια για να μην βλέπω. Φοβόμουν ότι το παλαιό κείμενο θα χανόταν. Τίποτε δεν συνέβη όμως, ούτε μ' αυτό το φύλλο, αλλά ούτε και με τα άλλα που ακολούθησαν. Πολύ

γρήγορα ήμουν έτοιμος. Τοποθέτησα πολὺ ευλαβικά τα αυθεντικά στη θέση τους, στο παλαιό βιβλίο, και ευλαβικότερα τις φωτοτυπίες - τις δικές μου φωτοτυπίες - στην τσάντα μου. Έβαλα το βιβλίο μαζί με τα άλλα και ευχαρίστησα με πολὺ θερμά λόγια τον "επιτηρητή" μου, που δεν έβλεπε την ώρα να με παρατήσει και να ασχοληθεί με οτιδήποτε ασχολούνταν πριν εισβάλλω ως βάρβαρος στον κυριακάτικο κόσμο του.

Έφυγα γρήγορα, απόλυτα ευχαριστημένος. Οι στοές τοῦ μοναστηρίου και του κάστρου, του Κεφαλαριοῦ και των Μυκηνηνών δεν θα έφευγαν, θα περίμεναν όπως περίμεναν τόσες χιλιάδες χρόνια.

Δεν έβλεπα την ώρα να φθάσω στο σπίτι στην Αθήνα και να ασχοληθώ με τις φωτοτυπίες μου. Πραγματικά, μέχρι πολὺ αργά το βράδυ ή μάλλον μέχρι πολὺ νωρίς το πρωί, παρατηρούσα, μελετούσα και ανέλυα - κατά το δυνατόν - το πολύτιμο αυτό υλικό.

Τις αρίθμησα. Στην πρώτη φαινόταν ο ήλιος, ο οποίος είχε πρόσωπο και έδινε την εντύπωση ότι ήταν στο κέντρο ενός συστήματος. Ίσως του δικού μας. Σαν να έλεγε ότι «στην αρχή υπήρχε ο ήλιος». Το σχήμα των ακτίνων ήταν μοναδικό. Αυτός που το είχε χαράξει υπονοούσε όχι μόνο λαμπρότητα με τις μεγάλες και τις μικρές ακτίνες, αλλά και φωτιά με τις ακτίνες που είχαν αποδοθεί μ' ένα σχήμα που έδειχνε φλόγα. Αυτές οι ακτίνες ίσως έδειχναν τον ήλιο στην αρχή τῆς δημιουργίας. Το πρόσωπο, όχι μόνο στο κέντρο τοῦ σχεδίου, αλλά ίσως και στο εσωτερικό, μάλλον παρουσίαζε τον ήλιο ως θεότητα. Στη δεύτερη εικόνα, είναι ίσως το Σύμπαν κατά τον Πτολεμαίο. Ο Θεός, με τη μορφή περιστεριού, δίνει μορφή στο Σύμπαν: δημιουργούνται οι απλανείς αστέρες και οι επτά πλανήτες και εφοδιάζεται η Γη με αέρα (σύννεφα) και νερό (ψάρια) που βρίσκεται στο κέντρο. Εντύπωση κάνει - έτσι όπως το δείχνει - ότι στο κέντρο τῆς Γης, δηλαδή στο εσωτερικό της (χωρίς καμία αμφιβολία), βρίσκεται ο παράδεισος ή ο κήπος τῆς Εδέμ, γιατί μέσα σ' αυτόν φαίνεται ο Αδάμ και η Εύα να συζητούν ήδη με τον... όφιν! Μιλάει δηλαδή για την Κοίλη Γη; Για μένα, έτσι δείχνει!*

Στο τρίτο σχήμα, αν υποθέσουμε ότι απεικονίζει τη Γη κατά την ώρα της δημιουργίας, τότε τι είναι αυτό στο εσωτερικό της; Τρύπα; Στην τέταρτη εικόνα, υπήρχε αναμφισβήτητα κίνηση. Ίσως να έδειχνε μία έκρηξη ή έναν κατακλυσμό. Δημιουργία ή καταστροφή; Και τίνος; Τῆς Γης; Άραγε αφορά το εξωτερικό ή το εσωτερικό τού πλανήτη;

---

* Εδώ σας θυμίζω και τη γνωστή ταινία *Matrix*, όπου οι λιγοστοί συνειδητοί άνθρωποι της Γης, οι υπό διωγμόν επαναστάτες, έχουν ως ορμητήριο τους μια μυστική πόλη στο κέντρο τῆς Γης!

Στην πέμπτη εικόνα θα ήθελα(!) να δω τη θεωρία του "Πάγου και της Φωτιάς". Είναι έτσι; Γίνεται όμως μία πάλη στοιχείων, αν υποθεθεί ότι απεικονίζει φωτιά και νερό, γη και θάλασσα, χωρίς αμφιβολία. Μήπως όμως είναι τα αποτελέσματα μίας καταστροφής;

Η έκτη εικόνα είναι πολύ ενδιαφέρουσα. Πρόκειται για τον εσωτερικό ήλιο ή κάνω λάθος; Είναι η Γη ακριβώς μετά τα σύννεφα και ακολούθως -αν οι κύκλοι υπονοούν τα στοιχεία νερό, αέρα και πυρ - αυτός ο εσωτερικός ήλιος πού βρίσκεται; Πρόκειται για την Κοίλη Γη ή κάτι άλλο;

Η έβδομη, η όγδοη και η ένατη εικόνα αφορούν στάδια εξέλιξης της Γης. Άραγε, της εξωτερικής επιφάνειας ή της εσωτερικής;

Τα σχέδια που όντως αποτελούν ένα μυστήριο, αλλά και είναι αποκαλυπτικά, θα μπορούσαν να αναλυθούν για ώρες και να γραφτούν αρκετές σελίδες σχετικά. Αποτελούν οπωσδήποτε μυστήριο, γιατί δεν θα περίμενε κανείς να υπάρχουν στο Μοναστήρι της Κατακεκρυμμένης. Τα άλλα βιβλία δεν αφορούσαν τέτοια θέματα. Αλλά και πάλι, αυτές οι σκόρπιες σελίδες δεν θα έπρεπε να έχουν κάποια κείμενα επεξηγηματικά; Ούτε μία σημείωση, πουθενά. Εκτός πια κι αν κάποτε αποτελούσαν μαζί με άλλες ένα σύνολο, όπου εκεί θα υπήρχαν και τα σχόλια των σχεδίων, το κείμενο δηλαδή το οποίο ακολουθούσαν αυτές οι εικόνες. Οι περιπέτειες του μοναστηριού δικαιολογούν μία τέτοια ατυχή απώλεια. Εντύπωση βέβαια κάνει και η παλαιότητα των σελίδων αυτών και το υλικό από το οποίο ήταν φτιαγμένες, θα έλεγα ότι πρόκειται για δέρμα, παρόλο που είχε μία σχετική ευκαμψία ώστε να μη σπάσει. Τι άλλο υλικό θα μπορούσε να είναι; Μήπως είχαν αντιγραφτεί από κάποιον, από κείμενα πολύ παλαιότερα; Μήπως αυτός ο κάποιος είχε προσθέσει στα σχέδια και δικές του λεπτομέρειες;

Τη δεύτερη εικόνα των σχεδίων τη θεώρησα λίγο ύποπτη: αυτή η απεικόνιση του Αδάμ και της Εύας και του κήπου της Εδέμ, παρόλο που ήταν στη σωστή θέση, δηλαδή στο εσωτερικό της Γης, ήταν πρωτοχριστιανική. Τα έδειχνε λιγάκι συγκεχυμένα, γι' αυτό λέω πρωτοχριστιανική. Ο ήλιος της πρώτης - αναμφισβήτητα πρόκειται για θεότητα - και το περισσότερι της δεύτερης δεν ήταν λογική συνέχεια. Έδειχνε ή ότι ο σχεδιάσας τα είχε λίγο μπερδεμένα ή ότι στη δεύτερη γίνεται απόπειρα πρόσθεσης λεπτομερειών για να αποδείξουν κάτι άλλο. Το αντικείμενο όμως είναι σωστό. Ο κήπος της Εδέμ, ο Άδης, η γη των Μακάρων, κάπου στο εσωτερικό της Γης! Ας μην τα αναλύσουμε περισσότερο.

Πιο πολύ με ενδιαφέρει - αφού ξέρω ότι υπάρχει η Κοίλη Γη - το πώς βρέθηκαν αυτές οι περγαμηνές στο Μοναστήρι της Κατακεκρυμμένης.

Τι είπα; Περγαμηνές; Γιατί αυτή η λέξη ανάβει ένα φωτάκι στο μυαλό μου; Μήπως...

Έμεινα άναυδος!

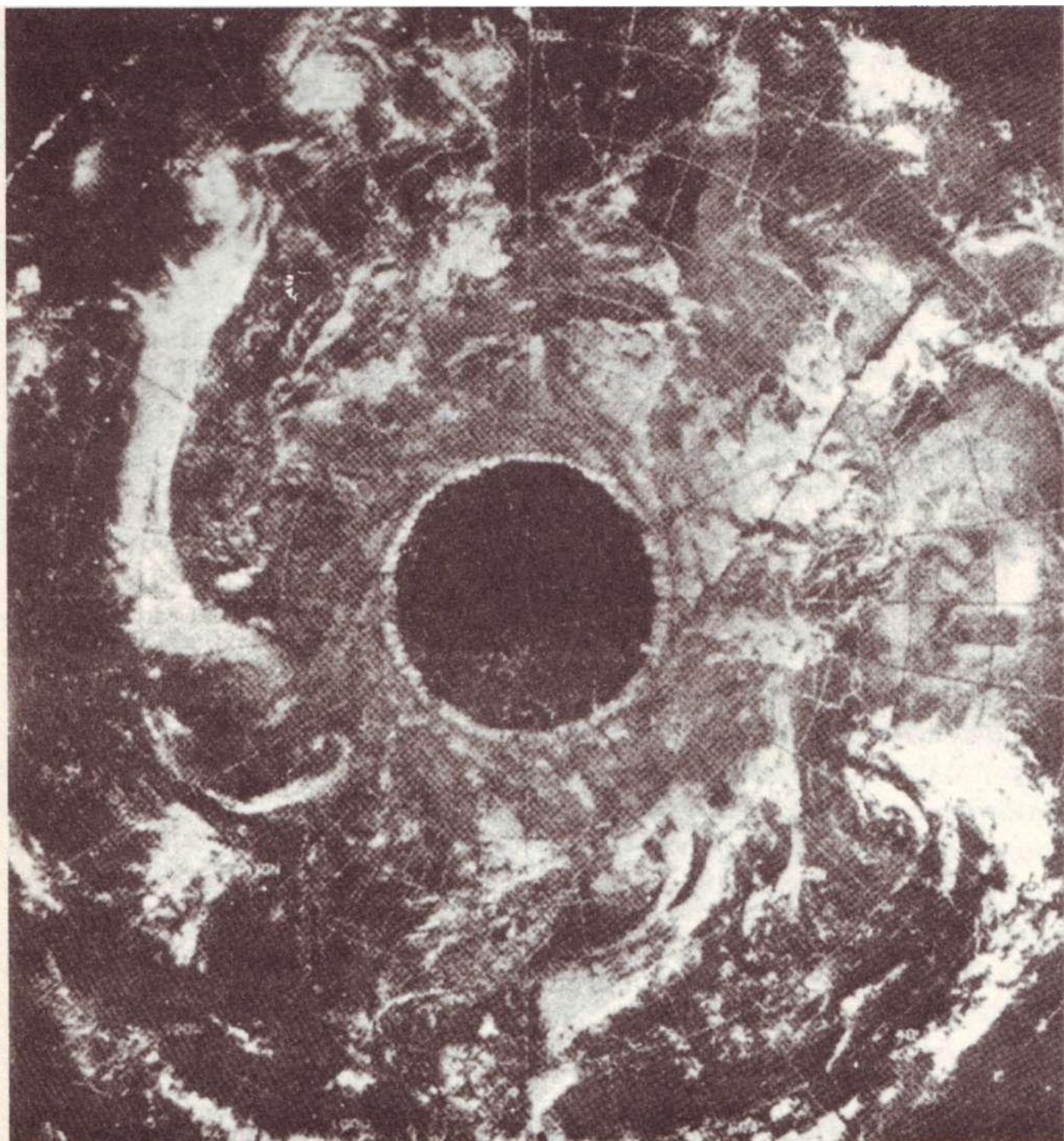
Φαίνεται, σκέφτηκα, ότι ο Ιλαρίωνας δεν είχε προλάβει να τις κάψει όλες!

Μα βέβαια, πρέπει να είναι μερικές από αυτές που ο προστατευόμενος του είχε βρει μέσα σε κάποια υπόγεια στοά όταν είχε "χαθεί" εκεί για δύο ημέρες! Οι επερχόμενοι Φράγκοι τον έκαναν - τον Ιλαρίωνα - να μην τελειώσει τη δουλειά του, δηλαδή το κάψιμο των περγαμηνών μ' αυτά που δεν καταλάβαινε. Ακολουθώντας, κάποιος θα τις βρήκε και τις τοποθέτησε μέσα στις προστατευτικές σελίδες τού βιβλίου, μέχρι να καταλήξουν στη βιβλιοθήκη τού σχολείου!

Κοίλη Γη: Αποδείξεις για την Ύπαρξη της

ΟΠΩΣ ΠΡΟΑΝΕΦΕΡΑ, ΤΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΟΥΣ της Γης δεν είναι τρύπες όπως αυτές των πηγαδιών, μέσα στις οποίες μπορεί να "πέσει" κανείς περπατώντας. Το άνοιγμα μάλ'ον το παρατηρεί κανείς από τις αλλαγές του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης και της θερμοκρασίας, παρά από οτιδήποτε άλλο. Οι πυξίδες μπερδεύονται στον αρκτικό κύκλο. Πολλοί εξερευνητές, όπως ο διάσημος Νορβηγός Νάνσεν όταν προσπάθησε να φτάσει στο Βόρειο Πόλο το 1895, χάνουν τον προσανατολισμό τους. Ο Νάνσεν παραδέχτηκε με ειλικρίνεια ότι για πάρα πολύ καιρό δεν είχε την παραμικρή ιδέα που βρισκόταν. Το Φεβρουάριο λοιπόν του 1895, αφού αποβιβάστηκε από το πλοίο του ΥΧΑΧΑ, ξεκίνησε για ένα ταξίδι με έλκηθρο που ήλπιζε ότι θα τον έφερνε στον Πόλο. Από τις 29 Μαρτίου του 1895 μέχρι την άνοιξη του 1896, ο Νάνσεν δεν ήξερε καθόλου που βρισκόταν. Επιπλέον, αφού ταξίδεψε μέσα από πολύ ψυχρές περιοχές, με έκπληξη παρατήρησε ότι ο καιρός γινόταν θερμότερος. Μάλιστα, διαπίστωσε ότι αυτό συνέβαινε όποτε ο αέρας φυσούσε από το Βορρά.

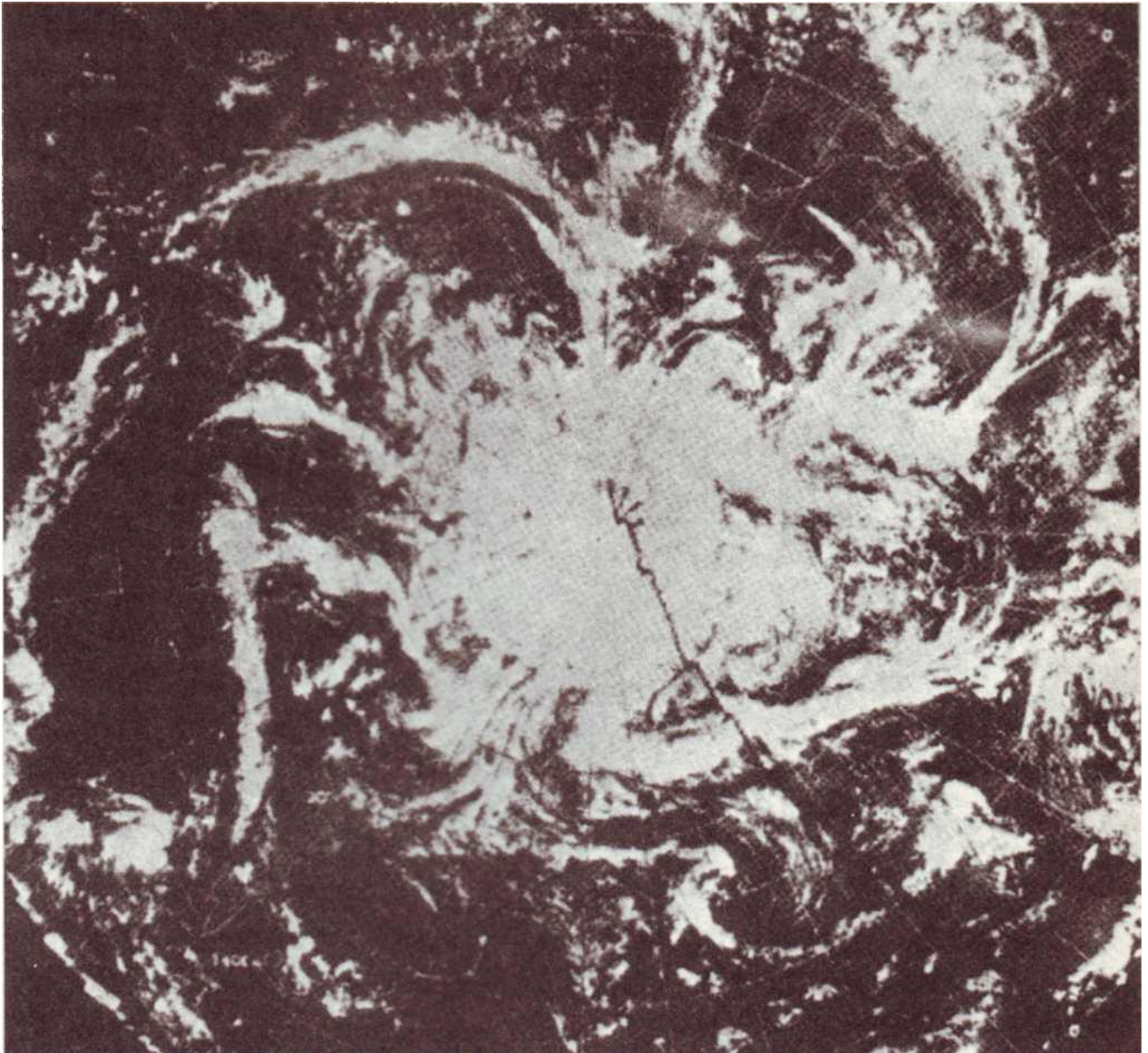
Για ένα διάστημα, ο ήλιος έγινε ανυπόφορα ζεστός! Αυτό όμως ήταν αδύνατο να συμβεί στις πολικές περιοχές. Ο Νάνσεν παρατήρησε επίσης το νερό της πολικής θάλασσας. Σε βυθομετρήσεις που έκανε, βρήκε ότι ο βυθός ήταν πολύ πιο βαθύς από ό,τι υπέθεταν μέχρι τότε. Του προκάλεσε έκπληξη το πόσο ζεστό ήταν το νερό σε μεγάλο βάθος. Διερωτήθηκε, λοιπόν, από ποού προερχόταν το νερό αυτό. Στη συνέχεια, ανακάλυψε ίχνη

*Μια εκπληκτική φωτογραφία από το δορυφόρο ESSA-7, στις 23/11/68.
Η τρύπα τού Βόρειου Πόλου φαίνεται καθαρά (φωτό Νο 1).*

ζώων, που, συμφωνά με τις γνώσεις μας, δεν θα έπρεπε να υπάρχουν σ' αυτές τις περιοχές. Στις 26 Απριλίου του 1895, ο Νάνσεν περιγράφει την έκπληξη του με τα εξής λόγια: «Δεν ήταν και μικρή έκπληξη όταν χθες το πρωί είδα ξαφνικά τα ίχνη ενός ζώου πάνω στο χιόνι. Ήταν χωρίς αμφιβολία τα ίχνη που είχαν αφήσει τα ποδαράκια μίας αλεπούς! Τι στο καλό

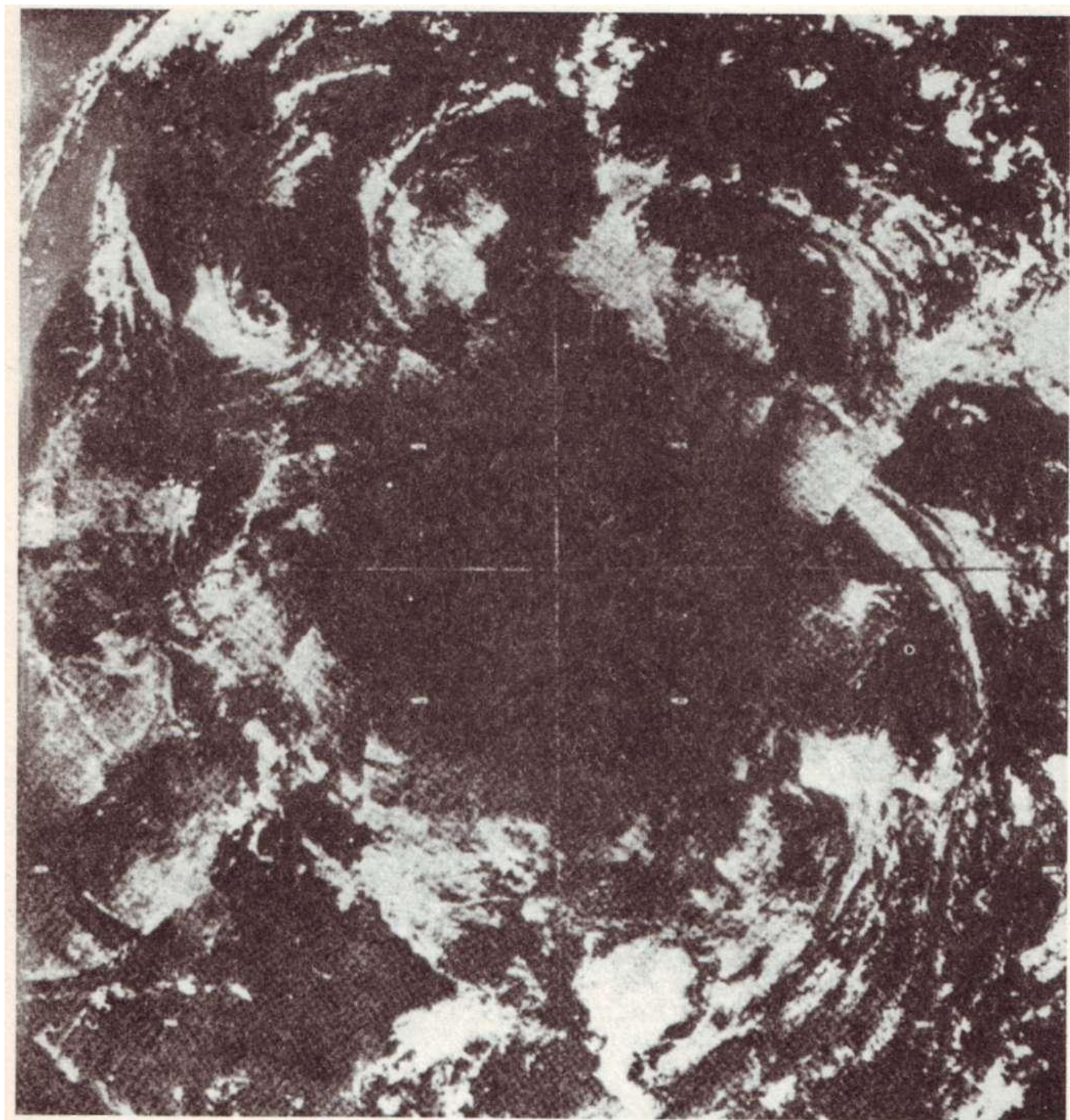
Φωτογραφία από τον ίδιο δορυφόρο, τον ESSA-7, τη ίδια ημέρα (23/11/68), που δείχνει το Νότιο Πόλο σκεπασμένο με σύννεφα (φωτό Νο 2).

γυρεύε μία αλεπού, ένα θερμόαιμο θηλαστικό, στον ογδοηκοστό πέμπτο παράλληλο; Είναι δυνατόν να χάθηκε; Δεν μου φαίνεται και πολύ πιθανό».

Τα συμπεράσματα που μπορούμε να βγάλουμε από ό,τι μας λέει ο Νάνσεν είναι τα ακόλουθα:

1. Για μία περίοδο από τις αρχές του 1895 μέχρι τα τέλη της άνοιξης του 1896 παραδέχεται ο ίδιος ότι έχει χαθεί.
2. Όσο πιο βόρεια πηγαίνει τόσο θερμότερος γίνεται ο καιρός και σ' ένα σημείο γίνεται πάρα πολύ ζεστός. Μάλιστα, στις 16 Απριλίου του 1896,

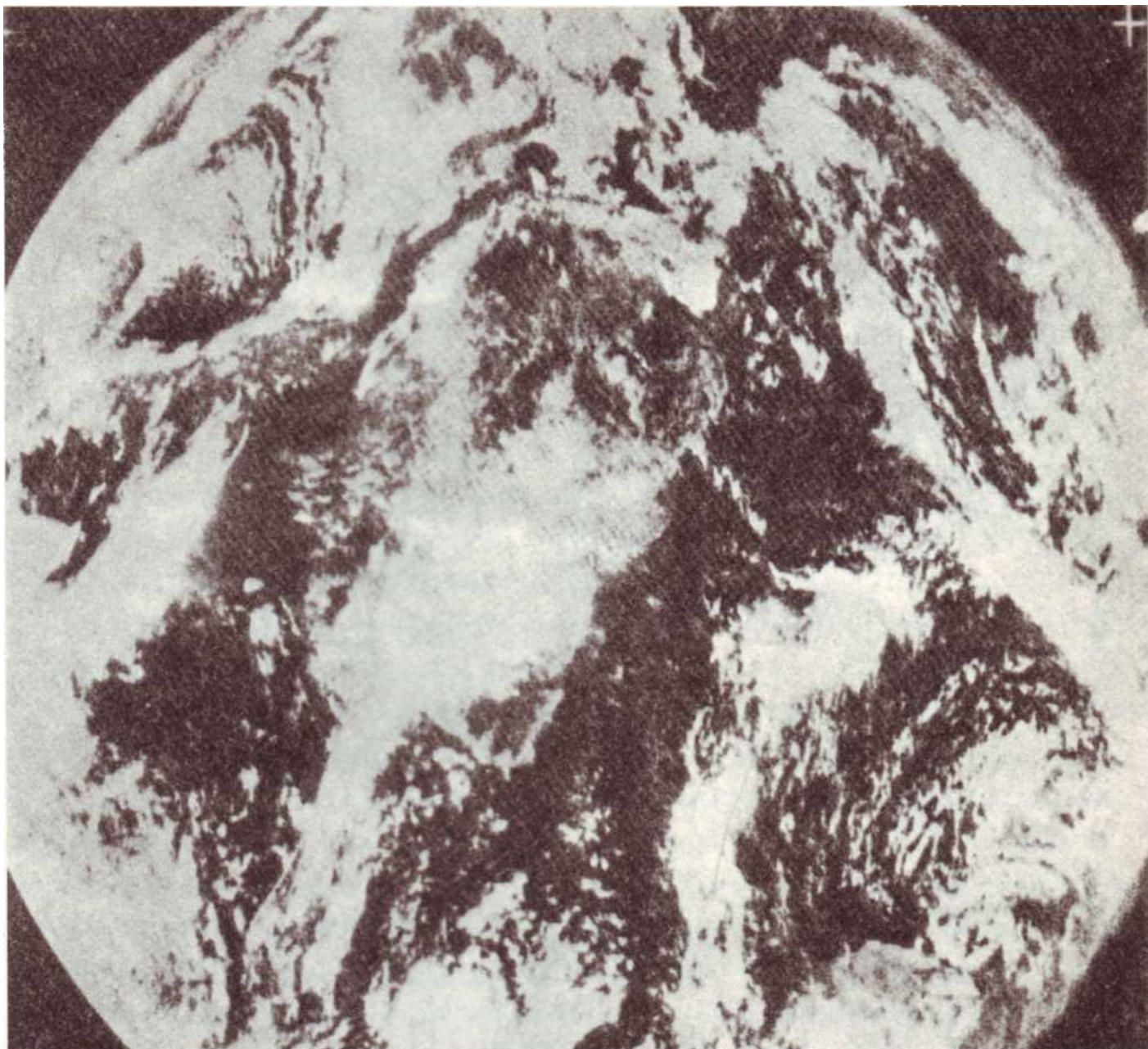
*Φωτογραφία ηου τραβήχτηκε στις 6/1/67, από το δορυφόρο **£5&4-3**,
και δείχνει την τρύπα στο Βόρειο **Ηλο** (φωτά No 3).*

η θερμοκρασία είναι τόσο υψηλή, που τον κάνει να αισθάνεται δυσάρεστα.

3. Βλέπει τα ίχνη αλεπούδων - θερμόαιμα ζώα που δεν έπρεπε να υπάρχουν στις περιοχές αυτές.

Τι συμπέρασμα μπορούμε να βγάλουμε απ' όλα αυτά; Δεν είναι βέβαια

Η περιοχή του Νότιου Πόλου σκεπασμένη με σύννεφα. Η φωτογραφία τραβήχτηκε την ίδια 'ήμε'ρα, 6/1/67, από τον Ε8ΞΑ-3.

απόδειξη, αλλά σίγουρα είναι ένα είδος ένδειξης ότι ο θερμός αέρας, το θερμό νερό και τα ζώα μάλλον προέρχονταν από μία πολική είσοδο της Κοίλης Γης.

Υπάρχει δηλαδή στην περιοχή του Βόρειου Πόλου κάποιο άνοιγμα!

Ας προσπαθήσουμε όμως τώρα να δώσουμε μερικές καλές απαντήσεις και σε κάποια άλλα ερωτήματα που προκύπτουν από τις διάφορες παρατηρήσεις των εξερευνητών. Ο Νάνσεν παραπονείται πολύ συχνά ότι στις πιο μακρινές βόρειες περιοχές της Αρκτικής, υπάρχει ένα είδος σκόνης σε πολύ μεγάλες ποσότητες. Η άφθονη αυτή σκόνη δημιουργεί και σε άλλους

- εκτός από τον Νάνσεν - προβλήματα: "πέφτει" επάνω στα πλοία, ενώ αλλού "βάφει" το χιόνι. Τι είναι αυτή η σκόνη και από που προέρχεται; Δεν υπάρχουν ενεργά ηφαίστεια στην Αρκτική. Από που προέρχεται λοιπόν; Οι αναλύσεις της σκόνης αυτής, που έγιναν πάρα πολλές φορές, έδειξαν ότι αποτελείτο από άνθρακα και σίδηρο, στοιχείο που μας δείχνει ότι προερχόταν από κάποιο ηφαίστειο! Όπως προανέφερα όμως, δεν υπάρχει ηφαίστειο στον αρκτικό κύκλο. Αν όμως υπήρχε ένα ενεργό ηφαίστειο στο εσωτερικό της Γης, θα έβγαιναν από την είσοδο του μεγάλα μαύρα σύννεφα και σκόνη που θα έπεφταν πάνω στο χιόνι και θα του έδιναν ένα σκουρόχρωμο χρώμα - κάποιες παρατηρήσεις του Νάνσεν, του Byrd, αλλά και άλλων μιλούν και για χιόνι που σε ορισμένες περιοχές είναι χρωματιστό! Τι δημιουργεί λοιπόν αυτό το χρωματιστό χιόνι στην περιοχή της Αρκτικής; Το να βλέπει κανείς χρωματιστό - από κόκκινο μέχρι κίτρινο - χιόνι είναι εκπληκτικό. Όπως ήταν φυσικό, το ανέλυσαν - και μάλιστα πολλές φορές - και βρήκαν ότι περιέχει φυτικές ουσίες, που θεώρησαν ότι ήταν ο ανθός ή η γύρη κάποιου φυτού! Κανένα όμως τέτοιο φυτό δεν υπάρχει όχι μόνο σ' εκείνη την παγωμένη περιοχή, αλλά ούτε και πάνω στην επιφάνεια της Γης! Και εδώ, το εσωτερικό της Γης είναι η μόνη ικανοποιητική απάντηση στο ερώτημα: «Από πού προέρχεται το εν λόγω φυτό;».

Καθώς τα χρώματα αυτά εμφανίζονται επάνω στο χιόνι σε διαφορετικές περιόδους, είναι λογικό να υποθέσουμε ότι το συγκεκριμένο λουλούδι ή φυτό ωριμάζει μια συγκεκριμένη εποχή. Έχει παρατηρηθεί ότι ολόκληρες λωρίδες κόκκινου χιονιού στην περιοχή που ονομάζεται "Βαθυκόκκινοι Βράχοι" (έχει ονομαστεί έτσι απ' αυτό ακριβώς το φαινόμενο) φαίνονται καθαρά σε μία απόσταση τουλάχιστον δέκα μιλίων από την ακτή. Άλλοτε η περιοχή φαίνεται κόκκινη και άλλοτε σκούρα ροζ, ανάλογα με την εποχή που περνά κανείς από εκεί.

Ένα λουλούδι που παράγει γύρη σε τόσο μεγάλες ποσότητες πρέπει να αναπτύσσεται σε χιλιάδες αγρούς! Αν όμως, όπως έχει προαναφερθεί, το φυτό δεν φυτρώνει σε κανένα μέρος της επιφάνειας της Γης, τότε η γύρη πρέπει να μεταφέρεται εκεί από το εσωτερικό της μέσα από την πολική είσοδο. Αυτό δεν μπορεί να συμβεί παρά μόνο εάν η Γη είναι κοίλη και ο θερμός αέρας που βγαίνει από το εσωτερικό διασκορπίζει τη γύρη πάνω από την αρκτική περιοχή.

Αν τώρα δεν ρέουν ποτάμια από το εσωτερικό της Γης προς τα έξω, τότε γιατί όλα τα παγόβουνα αποτελούνται από φρέσκο γλυκό νερό; Πώς σχηματίζονται τα παγόβουνα; Και γιατί; Αν υποθέσουμε ότι υπάρχει το εσωτερικό της Γης - όπου επικρατεί ζέστη - το στόμιο των περασμάτων και των

ρευμάτων του που καταλήγουν στον αρκτικό κύκλο - όπου βέβαια επικρατεί πολύ κρύο - παγώνει, οπότε το νερό, συνεχίζοντας να περνά από εκεί, παγώνει και αυτό καθώς κυλάει. Αυτό συνεχίζεται για μήνες ώσπου, από το ζεστό καιρό του καλοκαιριού, τη θερμότητα από τη Γη και τις θερμές βροχές που καταλήγουν στη θάλασσα, τα παγόβουνα αρχίζουν να λιώνουν και να διαλύονται στον ωκεανό μετά από ένα πολύ μακρινό ταξίδι. Παγόβουνα δεν μπορούν να σχηματιστούν στη Γη, γιατί κάνει περισσότερο κρύο στην ξηρά από ό,τι στο στόμιο - στην πηγή, απ' όπου βγαίνει το νερό - ενός ποταμού. Γι' αυτό το λόγο, το στόμιο θα ήταν το τελευταίο που θα πάγωνε και το πρώτο που θα έλιωνε και δεν θα ήταν δυνατόν να σχηματιστούν παγόβουνα.

Όσο προχωρούμε προς το Βορρά, στην αρχή ο καιρός γίνεται πολύ κρύος. Στη συνέχεια όμως, καθώς φθάνουμε στις πιο απόμακρες βορεινές περιοχές, ο καιρός αρχίζει να ζεσταίνει και, αν θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε την παρατήρηση του Νάνσεν, «γίνεται αφόρητα ζεστός!».

Εάν θεωρήσουμε λοιπόν ότι αποδεικνύεται, από τις παρατηρήσεις των έμπειρων και έντιμων εξερευνητών κατά τους δύο τελευταίους αιώνες, το γεγονός ότι καθώς προχωρεί κάποιος προς τον αποκαλούμενο Πόλο, ο καιρός γίνεται θερμότερος και ότι τα θηράματα είναι πιο άφθονα απ' ό,τι πιο νότια, τότε μπορούμε να υποθέσουμε πού οφείλεται αυτή η ζέστη. Μπορεί να οφείλεται μόνο σ' ένα θερμό βόρειο άνεμο που προέρχεται από το εσωτερικό της Γης!

Ο φίλος μας, ο Νορβηγός εξερευνητής Νάνσεν, προβληματίστηκε από τα ίχνη της αλεπούς, που όντως δεν θα έπρεπε να υπάρχουν εκεί. Η παραδεγμένη γνώμη είναι ότι όσο βορειότερα πηγαίνει κανείς, τόσο πιο κρύος

Εύλινος άτλας των αρχών τού αιώνα, με ανοίγματα στους Πόλους. Η Θεωρία τής Κοίλης Γης αρχίζει να γίνεται γνωστή.

γίνεται ο καιρός. Πολλοί όμως εξερευνητές έχουν ανακαλύψει ότι συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο - σύμφωνα, μάλιστα, με τα όσα αναφέρουν στις παρατηρήσεις τους, καταλήγουν σε μία ζεστή θάλασσα. Αν η Γη δεν ήταν πεπλατυσμένη στους Πόλους, κάτι τέτοιο θα ήταν απλά αδύνατο. Ξέρουμε όμως ότι είναι κάπως πεπλατυσμένη στους Πόλους και έχουμε τις μαρτυρίες πολλών εξερευνητών της Αρκτικής ότι ο καιρός, καθώς προχωρά κανείς προς τα βόρεια, γίνεται θερμότερος και υπάρχει αφθονία ζώων και θηραμάτων. Μία μόνο απάντηση μπορεί να δοθεί στο πώς συμβαίνει κάτι τέτοιο. *Τα ζώα αυτά και η ζέστη προέρχονται από το εσωτερικό της Γης, όπου πιθανόν επικρατεί τροπική θερμοκρασία.*

Οι θέσεις αυτών των πολικών ανοιγμάτων είναι σήμερα πολύ πιο δύσκολο να προσδιοριστούν από ό,τι πριν από χιλιάδες χρόνια. Σε εποχές πριν από τους κατακλυσμούς, που ανέφερα στην αρχή του βιβλίου, ή ακόμη και πριν από τον τελευταίο κατακλυσμό, αυτές που ονομάζουμε σήμερα πολικές περιοχές είναι πολύ πιθανό να ήταν περιοχές όπου επικρατούσαν παρόμοιες συνθήκες με αυτές του Ισημερινού. Όταν όμως έγινε ο κατακλυσμός (ο δικός μας, του Δευκαλίωνα), οι πολικές εισοδοι κρύφτηκαν από το χιόνι, τον πάγο και σχεδόν μόνιμα από σύννεφα.

Τα μυστικά της γοητευτικής για κάθε ερευνητή ηπείρου πρέπει να είναι πολλά και καλά κρυμμένα, αλλά, σιγά-σιγά, μάλλον τυχαία, ανακαλύπτονται ένα-ένα από τους αμύητους. Ένα τέτοιο είναι και οι λίμνες (κάπου δεκαεπτά!) που ανακαλύφθηκαν κάτω από τον πάγο της Ανταρκτικής. Οι λίμνες αυτές, που ποικίλλουν σε πλάτος από ένα μέχρι δεκαπέντε χιλιόμετρα, εντοπίστηκαν με τη βοήθεια μίας ειδικής ραδιοχητικής τεχνικής βυθομετρήσεων. Συγκεκριμένα, από ένα αεροσκάφος του Ναυτικού των ΗΠΑ στάλθηκαν ραδιοφωνικά κύματα που διαπέρασαν τον πάγο και, προσκρούοντας στο βράχο που βρισκόταν από κάτω, αναπήδησαν δημιουργώντας ηχώ. Εντοπίστηκαν έτσι κάποια σημεία όπου η ηχώ ήταν πολύ πιο διαφορετική, σαν να μην προσέκρουαν επάνω σε βράχο, αλλά σε μία απαλή οριζόντια επιφάνεια. Αυτό οδήγησε στο συμπέρασμα ότι εκεί υπήρχαν λίμνες.

Ένα άλλο γεγονός, ιδιαίτερα σημαντικό για την υπόθεση μας, συνέβη το Φεβρουάριο του 1947, όταν ανακαλύφθηκε μία περιοχή που ήταν εντελώς ελεύθερη από πάγους! Το νοτιοανατολικό μέρος της Αρκτικής που σήμερα είναι γνωστό σαν "Οάση του Banger" - από το όνομα του υπολοχαγού David Banger που το ανακάλυψε - ονομάστηκε έτσι όταν ο υπολοχαγός, οδηγώντας ένα μεταγωγικό υδροπλάνο (όμοιο με αυτά που χρησιμοποίησε

ότι υπήρχαν καν λίμνες στην περιοχή εκείνη, που επίσης ήταν ελεύθερη από πάγο, με χρώμα γαλαζοπράσινο, και η καθεμία είχε μήκος πάνω από τρία μίλια. Εντύπωση του έκαναν τα πολύ ζωηρά χρώματα των λιμνών. Ο Banger δεν άντεξε στον πειρασμό και προσγείωσε το υδροπλάνο του σε μία απ' αυτές. Πραγματικά, οι λίμνες έμοιαζαν να αντανακλούν φως από κάτι που βρισκόταν κάτω από το νερό! Τα νερά της λίμνης ήταν πολύ πιο ζεστά από το νερό της θάλασσας. Σε δύο σημεία της περιοχής αυτής των λιμνών υπήρχαν πελώριοι όρθιοι τοίχοι που έμοιαζαν να είναι από πάγο, κάτι που δεν συμβάδιζε με τη θερμότητα της περιοχής και το όλο σκηνικό. Λίγο αργότερα, ο υπολοχαγός Banger απογείωσε το αεροπλάνο του και αναχώρησε.

Η περιγραφή τοῦ υπολοχαγού μοιάζει πάρα πολύ με αυτό που είδε ο Πυθέας, μόνο που η καταπληκτική του πόλη με τον περίεργο αρχιτεκτονικό ρυθμό της - που του ήταν άγνωστος - και τα απίθανα λαμπερά της χρώματα φαίνεται ότι βρισκόταν στο βυθό των λιμνών!

Άραγε, τι περίεργο παιχνίδι παιζόταν και παίζεται; Ξαφνικά, ο Πυθέας (όπως και ο Banger) μέσα στο σκοτάδι και τους πάγους αντικρίζει για λίγο μία παραμυθένια πολιτεία, σαν κάποιος να ήθελαν να του την δείξουν! Σαν κάποιος να αποφάσισαν να τραβήξουν το πέπλο μυστηρίου που την κάλυπτε και ο Πυθέας με το πλήρωμα του μένουν άναυδοι!

Η ακριβοθώρητη πολιτεία, η Υπερβορέα, η Θοῦλη, γίνεται φανερή μόνο σ' αυτούς που οι αφέντες της θέλουν! Φαίνεται μάλιστα ότι παίζουν με τους επισκέπτες: σε άλλους δεν την δείχνουν καθόλου, σε μερικούς την δείχνουν, αλλά η τιμωρία είναι μεγάλη γι' αυτούς που ξεθαρρεύουν. Κάποιους πάλι τους δέχονται σιωπηρά, ενώ σε άλλους φαίνεται να δείχνουν ειδική εὐνοία και να συνεργάζονται μαζί τους.

Στην περίπτωση του Banger, η Υπερβορέα, η θοῦλη, θα πάρει άλλο όνομα. Είναι η χαμένη πολιτεία τοῦ Ουράνιου Τόξου, που χτίστηκε χιλιάδες χρόνια πριν από τον κατακλυσμό. Ονομάστηκε έτσι γιατί λέγεται ότι για την κατασκευή των κτιρίων και των δρόμων της χρησιμοποιήθηκαν όλα τα χρώματα του ουράνιου τόξου.

Πρόκειται δηλαδή για δύο όψεις τοῦ ίδιου ὅμως νομίσματος, που δεν είναι άλλο από το εσωτερικό της Κοίλης Γης!

Η τεχνολογία των τελευταίων τριάντα χρόνων, με την εκτόξευση των δορυφόρων πολικής τροχιάς, μας έδωσε περισσότερα στοιχεία για τις πολικές περιοχές.

Είναι λιγάκι απίστευτο (και συμφωνεί με τα λεγόμενα μου ότι κάποιος είναι κύριοι των περιοχών αυτών και ενεργούν κατά βοῦλησιν), αλλά μόνο

όταν έγινε μία συγκεκριμένη αλλαγή στον προγραμματισμό της πορείας αυτών των δορυφόρων - να μην περνούν κατευθείαν πάνω από τις περιοχές όπου θεωρείται ότι βρίσκονται οι Πόλοι - έδωσαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Αρχικά, όταν η πορεία που τους είχαν δώσει περνούσε κατευθείαν πάνω από τους Πόλους, δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα! Όλες οι κεφαλές που ρίχτηκαν ακριβώς πάνω από τους Πόλους χάθηκαν! Θα πρέπει εδώ να σημειώσω ότι όταν ένας πυραύλος πυροδοτείται σε μια τροχιά γύρω και πάνω από τον Πόλο, το σημείο όπου θα πέσει η κεφαλή του είναι επακριβώς υπολογισμένο από μία συσκευή. Στο καθορισμένο σημείο, βρίσκεται προσωπικό έτοιμο να παραλάβει την κεφαλή, η οποία κατεβαίνει αργά στην επιφάνεια της Γης κρεμασμένη από ένα αλεξιπτωτο, όπως δηλαδή κατεβαίνουν και οι αστροναύτες μετά από ένα ταξίδι π.χ. στο φεγγάρι. Οι τεχνικοί, όταν έκαναν τους υπολογισμούς τους σχετικά με το σημείο πτώσεως, εργάζονταν με την προϋπόθεση ότι η Γη ήταν απόλυτα σφαιρική και, βέβαια, ότι δεν υπήρχε πολική είσοδος προς το εσωτερικό της.

Γιατί λοιπόν οι κεφαλές των είκοσι πρώτων πυραύλων δεν βρέθηκαν ποτέ; Μήπως γιατί έπεσαν στην περιοχή πέρα από τον Πόλο, όπου, όπως εμείς πιστεύουμε, βρίσκεται η είσοδος προς το εσωτερικό της Γης;

Είναι φανερό ότι οι κεφαλές χάθηκαν, γιατί οι νόμοι της Φυσικής δεν λειτουργούν πάνω από τις πολικές περιοχές όπως πάνω από την υπόλοιπη Γη. Αυτό φαίνεται μέχρι να το καταλάβουν οι Αμερικανοί τους κόστισε πάρα πολύ!

Από τότε λοιπόν που διόρθωσαν την τροχιά ώστε να μην περνούν ακριβώς επάνω από τους Πόλους και ένας μεγάλος αριθμός δορυφόρων έχει μπει σε τροχιά με επιτυχία, έχουν τραβηχτεί εκατομμύρια φωτογραφιών για μετεωρολογικούς και άλλους σκοπούς που έχουν να κάνουν με τη μελέτη του περιβάλλοντος μας. Από αυτές τις φωτογραφίες προέκυψε και ένα πολύ-πολύ σημαντικό στοιχείο που στηρίζει την υπόθεση μας σχετικά με την Κοίλη Γη. Η οπτική απόδειξη. Η πρώτη φωτογραφία (ας την ονομάσουμε, για να μην μπερδευόμαστε, "φωτογραφία Νο 1"), που τραβήχτηκε στις 23 Νοεμβρίου του 1968 από το δορυφόρο ESSA-7, δείχνει την περιοχή του Βόρειου Πόλου. Η δεύτερη φωτογραφία (ας την ονομάσουμε "φωτογραφία Νο 2") τραβήχτηκε την ίδια μέρα, από τον ίδιο δορυφόρο και δείχνει την περιοχή του Νότιου Πόλου. Και οι δύο φωτογραφίες είναι πολύ καθαρές και δείχνουν τη νέφωση πάνω από τους δύο Πόλους εκείνη την ημέρα. Και οι δύο, επίσης, δείχνουν το 40% περίπου της συνολικής επιφάνειας της Γης. Από το Νοέμβριο του 1968 μέχρι τις 10 Δεκεμβρίου του

1969, ο δορυφόρος ESSA-7 είχε τραβήξει 29.953 φωτογραφίες. Από όλες αυτές, μόνο στη Νο 1 υπάρχει παντελής έλλειψη σύννεφων πάνω από την πολική περιοχή - αν και σε όλες τις άλλες φωτογραφίες είναι διαρκώς κρυμμένη από σύννεφα - και έτσι φαίνεται η επιφάνεια του πλανήτη. Αν και παρατηρούνται οι εκτάσεις πάγων που περικυκλώνουν την πολική περιοχή και μέρος της Γροιλανδίας και της ασιατικής ηπείρου, δεν υπάρχει ίχνος πάγου σε μία μεγάλη κυκλική περιοχή στον Πόλο. Τι βλέπουμε στη θέση του; Για πρώτη φορά, τη βόρεια πολική είσοδο, την "τρύπα" του Πόλου!

Μία από τις μεγάλες δυσκολίες του παρελθόντος ήταν ότι δεν υπήρχε καμιά φωτογραφία που να αποδεικνύει την ύπαρξη της πολικής εισόδου.

Μία άλλη φωτογραφία, η Νο 3 - που είχε τραβηχτεί πολύ νωρίτερα από τις παραπάνω, στις 6 Ιανουαρίου του 1967 - αποκαλύπτει κι αυτή το άνοιγμα του Πόλου, όχι όμως τόσο ευδιάκριτα όσο η Νο 1, αλλά "δένει" πολύ με την τελευταία, γεγονός που ενισχύει τις αποδείξεις μας. Η Νο 3 τραβήχτηκε από άλλο δορυφόρο, τον ESSA-3, σχεδόν δύο χρόνια νωρίτερα. Την ίδια ημέρα, ο ίδιος δορυφόρος τράβηξε και μία άλλη φωτογραφία του Νότιου Πόλου με τα σύννεφα που τον κάλυπταν.

Η φωτογραφία Νο 2, που δείχνει την περιοχή του Νότιου Πόλου, παρουσιάζει σημαντικά στοιχεία για το σχηματισμό των σύννεφων που καλύπτουν την περιοχή, αλλά, αντίθετα από τη Νο 1, επειδή η συγκεκριμένη πολική περιοχή είναι καλυμμένη από σύννεφα, δεν δείχνει κάποια λεπτομέρεια της επιφάνειας.

Οι φωτογραφίες λοιπόν της βορεινής πολικής περιοχής δείχνουν αναμφίβολα την πολική είσοδο. Αν η σκοτεινή αυτή περιοχή που φαίνεται στο κέντρο της πολικής περιοχής δεν είναι η "τρύπα", τότε ίσως θα έπρεπε να μας πουν οι επιστήμονες τι ακριβώς είναι! Με όσα είπαμε μέχρι τώρα, νομίζω ότι θα σκέφτεστε - έστω - ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η Γη μας να είναι κοίλη. Για μένα, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία. Εντούτοις, το θέμα μας δεν τελειώνει εδώ. Η παραδοχή ότι η Γη είναι κοίλη δεν είναι παρά η αρχή του θέματος. Τώρα βέβαια, αφού ξέρουμε πλέον για τι ψάχνουμε ή μάλλον πού το ψάχνουμε, όλα αρχίζουν να μπαίνουν σε μια τάξη. Από ό,τι δείχνουν τα πράγματα μέχρι τώρα, τα ανοίγματα στους πόλους είναι γεγονός. Υπάρχουν όμως άραγε και άλλα ανοίγματα σε άλλα μέρη του πλανήτη μας;

Πιστεύω πως ναι! Τσως μάλιστα τα περισσότερα από αυτά να βρίσκονται στη χώρα μας! Οι έρευνες που εξιστόρησα στην αρχή του βιβλίου είναι ελπιδοφόρες. Πρέπει όμως να τις συνεχίσουμε με ενθουσιασμό, γιατί, εκτός

από το μεγάλο ενδιαφέρον που έχει η όλη έρευνα, υπάρχει και κάτι άλλο: αυτό είναι το θέμα με το οποίο πρόκειται να ασχοληθούμε από εδώ και πέρα. Τι υπάρχει άραγε μέσα στην Κοίλη Γη; Απ' ό,τι ξέρω, δυο τρόποι υπάρχουν για να το μάθουμε: ή μπαίνουμε εμείς μέσα για να δούμε ποιοι ή τι είναι οι όποιοι κάτοικοι της ή βγαίνουν αυτοί έξω!

Τι Υπάρχει στο Εσωτερικό της Κοίλης Γης;

ΟΛΑ ΤΑ ΣΠΗΛΑΙΑ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ύπαιθρο και προχωρούν προς τα μέσα ή προς τα κάτω για αρκετά χιλιόμετρα, "συμπτωματικά" έχουν να επιδείξουν ίχνη παλαιότερων, αλλά και νέων - σύγχρονων - εξορκισμών ή διαφόρων χριστιανικών τελετών, που έχουν σαν σκοπό να εμποδίσουν τα "δαιμόνια" του "κάτω κόσμου" ή άλλες διαβολικές οντότητες -καλικάντζαρους και ό,τι άλλο κακό θα μπορούσε να διαταράξει τη ζωή και την ηρεμία των ανθρώπων - να βγουν από εκεί. Εκ πρώτης, φαίνονται σαν προληπτικά μέτρα, αλλά, σύμφωνα με τις λαϊκές παραδόσεις, είναι μάλλον μέτρα που έχουν σαν σκοπό τη μη επανάληψη ορισμένων θλιβερών γεγονότων του παρελθόντος. Πράγματι - σύμφωνα πάντα με τη λαϊκή παράδοση - σε όλους τους τόπους που διαθέτουν ένα τέτοιο σπήλαιο κάποια στιγμή βγήκαν περίεργα πλάσματα - όλα υπηρέτες του Διαβόλου - πανάσχημα και μοχθηρά, πονηρά και άγρια, που έκαναν κακό στους ανθρώπους, γι' αυτό και ο ιερέας της περιοχής τα εξόρκισε στο όνομα του Χριστού να μην ξαναβγούν, αλλιώς θα τους επιβαλλόταν κάποια αιώνια τιμωρία. Μέχρι εδώ, καλά. Όλα αυτά, καθώς και κάποιες απαγορεύσεις εισόδου στους ανθρώπους σ' αυτές τις σπηλιές, και μάλιστα με την απειλή ότι όποιος τολμήσει να μπει θα δοκιμάσει τη ρομφαία - το τρομερό σπαθί - του αρχαγγέλου Γαβριήλ, οδηγούν στη σκέψη ότι μπορεί να έχει γίνει μια σιωπηρή συμφωνία μεταξύ των ανθρώπων της επιφάνειας και αυτών που κατοικούν στα έγκατα αυτών των σκοτεινών σπηλαίων: «Μην βγαίνετε για να μην μπαίνουμε»!

Όλα αυτά, όμως, είναι αποτελέσματα του φόβου των ανθρώπων για το σκοτάδι, τα απύθμενα βάθη και για ό,τι δεν φαίνεται ή είναι πολύ δύσκολο να δουν. Είναι επίσης αποτέλεσμα των διαφόρων προλήψεων που ενισχύει η Εκκλησία με την ταύτιση του σκοταδιού, του διαβόλου και της κολάσεως, με την άγνοια που δηλώνει για οτιδήποτε δεν μπορεί να εξηγήσει. Αυτή η "βιτρίνα" του απαγορευτικού για τη δήθεν ασφάλεια των ανθρώπων εξυπηρετεί μόνο αυτούς που βρίσκονται ίσως στον "κάτω κόσμο". Δεν θέλουν, όπως έχω πει επανειλημμένως, απαίδευτους και αμόητους εκεί κάτω και βέβαια ο τύπος τους δεν είναι αυτός των καλικάντζαρων, trolls, δαιμονίων και δαιμονικών πλασμάτων, που έχουν βαλθεί να μας ενοχλούν. Αν αυτοί είναι οι απόγονοι κάποιων ανθρώπων ενός πανάρχαιου πολιτισμού πριν από τον κατακλυσμό ή τους κατακλυσμούς, που ζήτησαν καταφύγιο στα έγκατα της Γης για να περισώσουν τις γνώσεις και τον πολιτισμό τους - που σίγουρα είναι πολύ πιο εξελιγμένος από το δικό μας - τότε έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν αυτόν ή αυτούς που θα μπορούσαν να συνδιαλεχθούν μαζί τους. Αν αυτοί είναι οι κύριοι της Κοίλης Γης, τότε είναι σίγουρο ότι όχι μόνο μας "προσέχουν", αλλά μπορεί και να επέμβουν κάποια στιγμή "στα της Γης", αν κρίνουν ότι κάτι τέτοιο είναι αναγκαίο - αν π.χ. απειλήσουμε τον πολιτισμό τους ή, με κάποια ηλίθια πράξη μας, ακόμη και το δικό μας. Είναι, λοιπόν, πολύ πιθανό - και πολύ εύκολο γι' αυτούς - να χρησιμοποιήσουν κάποια στιγμή σαν πρώτης γραμμής φρουρούς των συμφερόντων τους τους απλοϊκούς Ιεράρχες μας, που, χτίζοντας τους χριστιανικούς τους ναούς ακριβώς επάνω στα θεμέλια των αρχαίων, θεώρησαν τους εαυτούς τους θεματοφύλακες των μυστικών της αρχαίας θρησκείας. Ίσως αυτή την αντίληψη να την "πέρασαν" οι κύριοι της Κοίλης Γης στους Ιεράρχες μας, επεμβαίνοντας στο ψυχολογικό τους επίπεδο. Αν βέβαια αναλύσουμε τις κατά καιρούς βλακώδεις πράξεις των ανθρώπων της επιφάνειας, θα φθάσουμε στο γιατί οι "κάτω" δεν θέλουν καμία επαφή μαζί μας.

Υπάρχουν φυσικά χιλιάδες ερωτήματα σχετικά με τα παραπάνω, στα οποία είμαι σίγουρος ότι τουλάχιστον κάποιοι από εμάς θα έχουν τη μεγάλη τύχη να δώσουν κάποτε απαντήσεις. Προς το παρόν, είμαστε ακόμη στην αρχή!

Αυτή, για παράδειγμα, η πράσινη ανταύγεια, που έχω παρατηρήσει δύο φορές μέχρι σήμερα στις έρευνες μου, έχω πειστεί πλέον ότι είναι μια μορφή ενέργειας, που κάποιοι χρησιμοποιούν σαν υποκατάστατο του ηλιακού φωτός και η οποία έχει απεριόριστες ικανότητες (ίσως πρόκειται για τη δύναμη Βρυλ που αναφέρει ο Λύττον στο βιβλίο του *The Coming Race*

και η οποία βοηθά τα φυτά να αναπτυχθούν και τους ανθρώπους να υφίστανται την ελάχιστη δυνατή φθορά των κυττάρων τους), μεταξύ των οποίων, και το να εξασφαλίζει ίσως τη δυνατότητα ζωής για ένα διάστημα που ισούται με τρεις ή τέσσερις φορές του δικού μας ορίου ζωής. Στην περίπτωση των σπηλαίων ίσως να ήταν μία μορφή "συναγερμού" ή μία συσκευή που θα αποπροσανατόλιζε τους "επισκέπτες" και, αντί να πάρουν τον κανονικό δρόμο, μονοπάτι ή τούνελ, να ακολουθούσαν κάποιο άλλο που δεν θα οδηγούσε πουθενά. Ή ακόμη και η οθόνη στην εξαφάνιση του Χανς μπορεί να μην ήταν κάποια χρονοπύλη, όπως εικάζεται, αλλά κάτι άλλο.

Ας δούμε λοιπόν, πριν επιστρέψουμε στις έρευνες μας, τι άλλο έχει βγει κατά καιρούς από αυτές τις υπόγειες στοές που οδηγούν κάπου, εκτός από καλικάντζαρους, δαιμόνια κ.λπ. Οι διάφορες εμφανίσεις πληθαίνουν όσο προχωρούμε προς το Βορρά, ενώ ελαττώνονται προς το Νότο. Υπάρχουν αρκετές έξοδοι και είσοδοι σε διάφορες χώρες - και φυσικά στη χώρα μας, όπου νομίζω ότι υπάρχουν και οι περισσότερες. Όλα συνηγορούν υπέρ αυτής της άποψης: λόγω της Μυθολογίας-Ιστορίας μας, διαθέτουμε την κατάλληλη "υποδομή", αλλά και την κατάλληλη "βιβλιογραφία" όσον αφορά στο θέμα, μέσω των λαϊκών μας παραδόσεων. Εδώ υπάρχουν τα μαντεία και τα καταβάσια του Άδη. Εδώ ήρωες, ημίθεοι και απλοί άνθρωποι επισκέπτονται τον κάτω κόσμο και εδώ, τέλος, υπάρχουν τα περισσότερα σπήλαια από κάθε άλλη χώρα της Ευρώπης. Γι' αυτό, εγώ τουλάχιστον, όπως άλλωστε και άλλοι ερευνητές σαν τον Δημήτρη Κούγκουλο, φίλο και σύντροφο, θα επιμείνω στις έρευνες μου για την Κοίλη Γη εδώ, σ' αυτή τη μαγική χώρα, τη χώρα μας!

Σε περίοδο πολλών ετών, έχουμε αρκετές περιπτώσεις εμφάνισης περιέργων ανθρώπων που έρχονταν από τα βάθη των σπηλαίων ή των υπόγειων διόδων και των στοών στην επιφάνεια. Επίσης, έχουν παρουσιαστεί κατά τον ίδιο τρόπο ζώα, συνήθως στις βορεινές χώρες. Το περίεργο μ' αυτά τα ζώα είναι ότι δεν ανήκουν στη χώρα που εμφανίζονται, γι' αυτό και εντοπίζονται αμέσως. Είναι τις πιο πολλές φορές αιλουροειδή και συγκεκριμένα πάνθηρες ή πούμα - αυτά τα δύο είδη ζώων όμως δεν ανήκουν στην πανίδα της Βρετανίας ή της Ιρλανδίας όπου έχουν κάνει και τις περισσότερες εμφανίσεις τους. Η συχνότητα των εμφανίσεων τέτοιων ζώων είναι τόσο μεγάλη, που στην Αγγλία έχει ήδη ιδρυθεί μία πολύ δραστήρια ομάδα με την ονομασία "Η Ομάδα Έρευνας των Πούμα"!

Μάρτυρες στις εμφανίσεις αυτές είναι πολλοί άνθρωποι διαφόρων ειδι-

κοτήτων και επαγγελμάτων - και αστυνομικοί - οι οποίοι δεν έχουν καμία αμφιβολία για το τι βλέπουν. Ανταποκρίσεις σε εφημερίδες έχουν γίνει πολλές φορές και αφορούν σε περιπτώσεις αυτών των αιλουροειδών που έχουν επιτεθεί σε κατοικίδια ή ακόμη και σε πρόβατα και αγελάδες. Χαρακτηριστικό είναι ότι δεν ενοχλούνται από την ανθρώπινη παρουσία παρά μόνο όταν "αντιληφθούν" ότι απειλούνται. Αυτή η ηρεμία τους έδωσε αφορμή να γραφτεί στην Αγγλία ότι τα ζώα αυτά όχι μόνο είναι καθοδηγούμενα, αλλά έρχονται σε κατοικημένα από ανθρώπους μέρη για κάποιου είδους... διατεταγμένη υπηρεσία! Τα αιλουροειδή συμβαίνει να παρουσιάζονται στην ίδια περιοχή συχνά και για μεγάλες χρονικές περιόδους που έχουν φθάσει και τα δυο χρόνια. Καταλαβαίνετε λοιπόν, αν το ίδιο ζώο παρουσιάζεται σε μία όχι και τόσο μεγάλη περιοχή και μάλιστα αρκετά συχνά, πόσοι μάρτυρες υπάρχουν για να βεβαιώσουν την παρουσία του. Είναι πανέξυπνα, παρατηρητικά και συνήθως, στα μέρη που τα παρακολουθούν με κιάλια, όταν τα πλησιάζουν, βλέπουν υπόλοιπα... γευμάτων τους - για παράδειγμα, στην περίπτωση των ποῦμα βρίσκουν υπόλοιπα... λαγών που αφθονούν στην περιοχή τής αγγλικής υπαίθρου. Περίπτωση ή πιθανότητα να το έχουν "σκάσει" από κάποιο ζωολογικό κήπο, κάποιο τσίρκο ή από οπουδήποτε αλλού, δεν υπάρχει, αφού κάτι τέτοιο είναι το πρώτο που ελέγχεται.

Αφού λοιπόν τα ποῦμα ή τα αιλουροειδή κάνουν αισθητή την εμφάνιση τους, εξαφανίζονται ξαφνικά, όπως ακριβώς εμφανίστηκαν. Η τελευταία εμφάνιση τέτοιων ζώων στα βρετανικά νησιά έγινε το Σεπτέμβριο του 1999, ένα γεγονός που απασχόλησε τις εφημερίδες και την τηλεόραση. Κατόπιν έρευνας που έγινε τα τελευταία δέκα χρόνια, το μόνο θετικό σημείο, κοινό σε όλες τις περιπτώσεις, σε όποιο μέρος τής υπαίθρου στην Αγγλία, την Ουαλία ή την Ιρλανδία κι αν εμφανίστηκαν, είναι ότι υπήρχαν πολύ κοντά βαθιές σπηλιές ή εγκαταλειμμένα ορυχεία, μερικά από τα οποία είναι γνωστά από τη ρωμαϊκή κατάκτηση των βρετανικών νησιών. Όσον αφορά τώρα στις εμφανίσεις ανθρώπων στην περιοχή τής βόρειας Ευρώπης, αυτές είναι ή μάλλον αρχίζουν από πολύ-πολύ παλιά.

Χρονικά καλόγερων - που είναι συνήθως οι χρονογράφοι των παλαιότατων εποχών - αναφέρουν τέτοιες περιπτώσεις, από τις οποίες, αν αφαιρέσει κανείς τον υπερβάλλοντα θρησκευτικό ζήλο και την άγνοια της εποχής, εκπλήσσεται! Ως παράδειγμα μόνο, θα ήθελα να αναφέρω εδώ μία περίπτωση που έχει σχέση μ' εκείνη την πράσινη ανταῦγεια που έχει συχνά παρατηρηθεί από τους ερευνητές. Το ότι αυτή η ανταῦγεια παρατηρήθηκε

από ερευνητές στην εποχή μας, αλλά και στην εποχή όπου έζησε ο καλόγερος Γκερβαίηζ - το 12ο(!) αιώνα - νομίζω ότι είναι μια πολύ σημαντική λεπτομέρεια. Δεν είναι δηλαδή κάτι το... εντελώς καινούριο, αλλά έχει ηλικία μερικών... αιώνων.

Ο καλόγερος-χρονογράφος του 12ου αιώνα, από το Τίλμπερυ της επαρχίας Suffolk, λέει: «Υπάρχει ένα χωριό στην Αγγλία, 4-5 μίλια από το σεβαστό μοναστήρι του ευλογημένου βασιλιά-μάρτυρα Edmond, κοντά στο οποίο βρίσκονται ορισμένες παράξενες αρχαιότητες (προϊστορικές) που αποκαλούνται "Φωλιές Λύκων" (Wolfpit). Αν' αυτές, μάλιστα, έχει πάρει και το όνομα του το σύγχρονο χωριό. Την εποχή του θερίσματος, όταν οι αγρότες μάζευαν τη συγκομιδή τους, ξαφνικά ξεπετάχτηκαν απ' αυτές τις τρύπες ένα αγόρι και ένα κορίτσι, κάθε σημείο τού σώματος των οποίων έδειχνε πράσινο(!) και ήταν ντυμένα με ρούχα παράξενου χρώματος και άγνωστου υλικού. Ήταν πολύ ταραγμένα και φαινόταν καθαρά ότι είχαν χαθεί, αφού συνεχώς έδιναν την εντύπωση ότι δεν ήξεραν τίποτα από τα μέρη μας. Περιπλανήθηκαν τρομαγμένα στα χωράφια μέχρι που οι θεριστές τα λυπήθηκαν και τα έφεραν στο χωριό. Τα παιδιά τούς ακολούθησαν με τη θέληση τους, παρόλο που μιλούσαν μία γλώσσα που κανείς δεν ήξερε.

Τα παιδιά τρόμαξαν πιο πολύ όταν μαζεύτηκαν όλοι οι κάτοικοι του χωριού για να τα δουν και αρνήθηκαν για ολόκληρες ημέρες ό,τι τροφή και αν τους προσέφεραν. Κάποια στιγμή όμως που ένας χωρικός μετέφερε από τα χωράφια μερικά φασόλια, τα δύο παιδιά τα άρπαξαν για να τα φάνε, αλλά επειδή τα βρήκαν άδεια από καρπό, κάθισαν κάτω και άρχισαν να κλαίνε. Τότε, ένας απ' αυτούς που παρακολουθούσε τη σκηνή τούς πρόσφερε μόνο ξεφλουδισμένα φασόλια, τα οποία πήραν με χαρά και τα έφαγαν αμέσως. Με την τροφή αυτή τράφηκαν για μερικές ημέρες μέχρι που έμαθαν να τρώνε ψωμί.

«Σιγά-σιγά, το χρώμα τής επιδερμίδας τους άλλαξε και έγινε όπως το δικό μας. Το αγόρι, που ήταν πιο μικρό από το κορίτσι, σε μερικούς μήνες πέθανε. Το κορίτσι έμεινε στο χωριό και με τον καιρό άρχισε να μην διαφέρει καθόλου από τις άλλες κοπέλες. Όταν μπορούσαν πλέον να συνεννοηθούν μαζί τους, οι χωρικοί τούς ρώτησαν από πού είχαν έρθει, αλλά αυτά δεν ήξεραν να τους πουν από πού, παρά μόνο ότι η χώρα τους ήταν τελείως διαφορετική από τη δική μας. Σ' αυτή τη χώρα δεν ανέτelle ο ήλιος, αλλά επικρατούσε ένα φως, όπως γίνεται εδώ πριν την ανατολή και τη δύση του ήλιου».

Έτσι τελειώνει η ιστορία τού καλόγερου. Πράγματι, ο Γκερβαίηζ από το

Τίλμπερυ έζησε γύρω στο τέλος του 12ου αιώνα και στις αρχές του 13ου.

Σήμερα, στην τοποθεσία που αναφέρει ο καλόγερος ότι συνέβη το επεισόδιο, υπάρχει ένα σύγχρονο χωριό, το Wolfpit, που βρίσκεται 7 μίλια από το Μοναστήρι του Αγίου Εδμόνδου (Saint Edmonds) στο Suffolk. Στην περιοχή δε που βρίσκεται το χωριό, πράγματι υπάρχουν κάποιες βαθιές τρύπες με διάφορα κομμάτια πελεκημένης πέτρας γύρω τους, που οδηγούν προς τα κάτω σε ένα είδος στοών, όπως στα ορυχεία. Σημειωτέον ότι ορυχεία στην ευρύτερη περιοχή δεν υπάρχουν ούτε υπήρχαν.

Περιέργως, ο γνωστός Μέρλιν (ο μάγος του Αρθούρου) στην κελτική μυθολογία αναφέρει ότι στη συγκεκριμένη περιοχή υπάρχει μία χώρα, η Grammar, ένας τόπος νεκρομαντείας, ένας υπόγειος κόσμος, μία χώρα λυκόφωτος, στην οποία αναγκάστηκαν να κατέβουν οι "θεοί" ή "θεάνθρωποι" μετά τη βύθιση της μεγαλύτερης Ατλαντίδας. Εκεί συνέχισαν τη ζωή τους και έφτιαξαν τον υπόγειο αυτό κόσμο «ζεστό και γόνιμο, εφοδιασμένο πλήρως με τις πιο καλές τροφές» ! Η κελτική μυθολογία - που κάποια άλλη φορά θα πούμε πόσο συγγενική είναι με τη δική μας - έχει και άλλους μύθους γι' αυτή τη μαγική τοποθεσία που θέλει να την επισκέπτονται οι πιο μεγάλοι της ήρωες. Είναι κι αυτό μία ένδειξη ότι οι Έλληνες και ο πολιτισμός τους είναι ο μόνος συνδετικός κρίκος του κόσμου με τον παλιό μας πολιτισμό και την αρχαία γνώση.

Η ιστορία και οι περιπτώσεις εμφανίσεως ανθρώπων από το εσωτερικό της Γης είναι τόσο μεγάλες και τόσες πολλές όσο και η ιστορία της Υπερβορέας και της Θούλης και δεν θα ήταν σκόπιμο να συνεχίσουμε μ' αυτές, γιατί αφενός δεν θα βρούμε άκρη και αφετέρου θα οδηγηθούμε, πολύ φοβάμαι, εκτός θέματος, που είναι βέβαια η καθαυτό έρευνα για την Κοίλη Γη. Όσες εμφανίσεις κατά το παρελθόν εικάζουμε ότι προέρχονται από σπήλαια, από τα έγκατα της Γης και από διάφορες άλλες υπόγειες τρύπες, λαγούμια κ.λπ. ενισχύουν τη θεωρία μας, που για μένα τουλάχιστον έχει πάψει να είναι μόνο θεωρία. Τώρα, αν αυτές οι δίοδοι με τα έγκατα της Γης ήταν κενές και οι σπηλαιώσεις και τα απόθμενα βάθη επίσης, τότε πώς εμφανίζονται όλα αυτά τα εμπόδια σ' αυτούς που επιχειρούν να τα προσεγγίσουν, και όλες αυτές οι αξεπέραστες καμιά φορά δυσκολίες που μας εμποδίζουν όχι μόνο να φθάσουμε κάπου, αλλά και να περάσουμε τα "σύνορα" κάποιων υπόγειων τόπων;

Εδώ πρέπει να σημειώσω και κάτι που φοβάμαι: δεν θα ήθελα να περιμένω τους όποιους κάτοικους - αν υπάρχουν - να κάνουν κάποια εμφάνιση στην επιφάνεια. Ίσως δεν θα προλάβω περιμένοντας τους. Η ζωή είναι σχε-

τικά μικρή για να περιμένει κανείς να συμβούν τέτοια πράγματα και τέτοιες εμφανίσεις. Έτσι λοιπόν, λογικά και μαθηματικά, μένει μόνο ένας τρόπος και αυτός δεν είναι άλλος από το να προσπαθώ να τους βρω... εγώ!

Όπου τα Πράγματα Περιπλέκονται

... Η ΕΞΟΔΟΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΠΗΛΙΑΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΗΤΡΙΑΣ ήταν λουσμένη από ένα λαμπερό ήλιο, παρόλο που ήταν τέλη φθινοπώρου. Εδώ και πολλή ώρα σ' αυτή την ερημιά, μέχρι εκεί που έφτανε το μάτι μου, δεν έβλεπα παρά μόνο πέτρα και θάλασσα, χωρίς ούτε ένα πράσινο φύλλο να σπάει τη μονοτονία. Έτσι, στην αρχή δεν πίστεψα αυτό που έβλεπα και το απέδωσα μάλλον στο φως του ήλιου που καμιά φορά μάς παίζει παιχνίδια. Ήταν δύο μαυροφορεμένες φιγούρες που νόμιζες ότι είχαν ξεφύγει από κάποια ελληνική τραγωδία και ήταν στημένες στην έξοδο της σπηλιάς. Πλησιάζοντας, ανακάλυψα ότι ήταν αληθινές παρουσίες δύο μαυροφορεμένων γυναικών, προφανώς μητέρας και κόρης, η έκπληξη των οποίων - και κάποιος φόβος - ήταν επίσης μεγάλη βλέποντας με να πλησιάζω. Τους χαιρέτησα ευγενικά και με οικειότητα, λέγοντας τους ότι βρισκόμουν στην περιοχή για να δω το νοτιότερο μέρος της ηπειρωτικής Ευρώπης και να βγάλω μερικές φωτογραφίες. Εκείνη τη στιγμή δεν θεώρησα σκόπιμο να αναφέρω τον πραγματικό λόγο της επισκέψεώς μου εκεί. Οι δύο γυναίκες, αφού δίστασαν για λίγο, με χαιρέτησαν και με κάλεσαν να καθίσω μαζί τους. Η κόρη πήγε μερικά μέτρα προς το εσωτερικό της σπηλιάς και γύρισε σχεδόν αμέσως κρατώντας ένα δίσκο με δύο αλουμινένια κύπελλα και ένα ποτήρι γεμάτα με νερό και μερικά παξιμάδια. Κάτι τέτοια γεγονότα, σκέφτηκα, είναι αυτά που πιστοποιούν ότι ένα χαρακτηριστικό στοιχείο μας, η φιλοξενία, δεν έχει αλλάξει εδώ και χιλιάδες χρόνια σ' αυτόν τον τόπο. Το να μοιράζονται δηλαδή με τον ξένο ό,τι καλύτερο έχουν: ένα ποτήρι νερό και μερικά παξιμάδια!

Οι γυναίκες, με ένα δέρμα που θύμιζε παλιές περγαμηνές - από τον αέρα

και τον ήλιο - έμεναν στη σπηλιά της Οδηγήτριας αρκετές εβδομάδες το χρόνο - κυρίως το καλοκαίρι και το φθινόπωρο - για να μαζέψουν αλάτι από τους βράχους δίπλα στη θάλασσα και να το πουλήσουν (όλα αυτά συνέβαιναν στις αρχές της δεκαετίας του '60). Μου εξήγησαν πώς θα πάω στο κάστρο που ήταν ερειπωμένο και εγκαταλελειμμένο. Και κατά το μεσημέρι μου μίλησαν για κάποιον παλιό άρχοντα του κάστρου, τον Μαυροειδή, που είχε φέρει εκεί μία πανέμορφη πριγκιποπούλα για να την κάνει γυναίκα του χωρίς τη θέληση της. Ο άρχοντας αυτός έκανε το κάστρο πραγματικά απόρθητο με υλικά που έφερε από τη Δύση. Επιπλέον, το έκανε όμορφο φέρνοντας κρύσταλλα από τη Βενετία και μάρμαρα από την Κωνσταντινούπολη και φυλάκισε μέσα σ' αυτό, σ' ένα γυάλινο πύργο, την πριγκίπισσα. Ο Χάρος όμως τον ζήλεψε και κάλπασε με το μαύρο του άλογο μέχρι τα τείχη του κάστρου και προκάλεσε τον άρχοντα. Έτσι άρχισαν να παλεύουν με λαμπρές πανοπλίες και δυνατά όπλα. Η μονομαχία κράτησε πολλές ώρες και τελικά ο Μαυροειδής έπεσε κάτω. Ο Χάρος τον ανάγκασε να φέρει την αιχμάλωτη πριγκίπισσα από το γυάλινο πύργο και τους έδειξε μακριά το θαλασσοδαρμένο ακρωτήριο. «Εκεί», τους φώναξε, «οδηγεί το μονοπάτι». Ήταν φανερό ότι τους πήγαινε στη σπηλιά του στην πλαγιά που οδηγούσε στον κάτω κόσμο και στη Γη του Ταρτάρου, εκεί όπου ζούσαν οι νεκροί. Μία κατάμαυρη τρύπα ήταν η είσοδος του, γεμάτη με ιστούς από αράχνες και φόβο. «Εκεί», συμπλήρωσε η μεγαλύτερη από τις γυναίκες, η μάνα, «βρίσκεται η είσοδος για τον Άδη, δέκα χιλιόμετρα από εδώ, όπως πετάει ο κόρακας, εκεί που θες να πας και εσύ!».

Πώς το ήξερε αυτό το τελευταίο δεν το κατάλαβα ποτέ. Φαίνεται ότι η ερημιά, ο τόπος και η σκληρή δουλειά που έκαναν κυριολεκτικά για ένα κομμάτι ψωμί τις είχαν κάνει πραγματικά αλαφροήσκιωτες και ευαίσθητες. Ένωθαν μάλλον παρά μάντευαν. Με παρακάλεσαν - μάνα και κόρη - να πάρω μαζί μου δύο παξιμάδια - για το δρόμο - και μου ευχήθηκαν να φτάσω καλά! Τις χαιρέτησα, πάντα σκεπτικός από το συμβάν. Έμοιαζαν, σκέφτηκα, με τις νύμφες στα νυμφαία, φύλακες και πληροφοριοδότες του Πάνα. Μόνο βέβαια που εδώ δεν υπήρχε ο Πάνας, αλλά ο Χάρος!

Στο κάστρο - ό,τι δηλαδή είχε απομείνει απ' αυτό - συνάντησα τόσες σαύρες όσες δεν είχα συναντήσει ποτέ άλλοτε. Άκακες, με παρατηρούσαν με προσοχή πασχίζοντας να καταλάβουν τις προθέσεις μου. Θυμάρι και κίτρινα μικρά λουλούδια ήταν παντού και γέμιζαν τον αέρα με ένα άγριο άρωμα που δεν έκανε τίποτε άλλο από το να τονίζει τούτη την ερημιά. Πάρα πολλά πηγάδια-δεξαμενές - ο θρύλος λέει ότι υπήρχε ένα για κάθε ημέρα του

έτους - έδειχναν το μέγεθος και την παλιά του δόξα. Στον αέρα, μέσα στην ησυχία της ερημιάς, νόμιζες ότι άκουγες τις φραγκικές φρουρές να σημαίνουν συναγεμμό στη θέα βυζαντινών δρόμωνων ή σαρακηνών γαλέρων. Στις επάλξεις, οι σημαίες με τα φλάμπουρα και το λιοντάρι των Βιλλαρδουίνων αντιμετώπιζες με το δικέφαλο αετό των Βυζαντινών και τις τρεις ημισελήνους των Σαρακηνών, αλαλαγμοί, φωνές, κρότοι και κλαγγές σπαθιών που έλαμπαν στον ήλιο. Όλα έσβηναν σιγά-σιγά μέσα στο χρόνο και έμενε στο τέλος η ερημιά των βράχων και της θάλασσας και εγώ να ψάχνω και να προχωρώ προς το σκοπό μου, όχι χωρίς την πικρία

Άγιοι Ασώματοι: το ερημοκκλήσι έχει χτιστεί ακριβώς εκεί όπου ήταν άλλοτε ο ναός τον Ταινάριον Ποσειδώνα.

που υπαγόρευε το δοξασμένο παρελθόν. Ήταν άραγε όλα μάταια; Τι δεν θα 'δινα να δώ κάτι απ' αυτές τις παλαιές ναυμαχίες, αυτές τις συμφορές, το αίμα και τη μεγαλοπρέπεια. Και μεγάλωνε η πικρία μου, γιατί ήξερα ότι θα μπορούσα να τα δώ όλα αυτά μόνο αν ήξερα να... γυρίσω τον κατάλληλο "διακόπτη". Πόσο ακόμη θα έπρεπε να πασχίσω για να τον βρω; Κάτι μου έλεγε πως οι μαυροφορεμένες φιγούρες που είχαν χαθεί πια τον είχαν βρει προ πολλού. Ποιος λοιπόν ήταν ο τρόπος; Ο παλιός ασκητισμός; Η ερημιά των βράχων και η λιτή τροφή, ο τόπος ή όλα αυτά μαζί; Τι πραγματικά έψαχνα και ψάχνω να βρω όλα αυτά τα χρόνια; Τι θέλω να αποδείξω;

Αυτή η Κοίλη Γη καμιά φορά μοιάζει με το Άγιο Δισκοπότηρο που ψάχνεις ο ίδιος πολλές ζωές, οι οποίες όμως δεν είναι αρκετές. Και οι δυσκολίες που ορθώνονται στην πορεία με τη μορφή δράκων, τεράτων και θαλάσσιων πλασμάτων ίσως προέρχονται από τον ίδιο μας τον εαυτό, την αντίδραση μας σ' αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε, τον άλλο μας εαυτό, την άρνηση, διάβολε, που κρύβουμε μέσα μας! Να όμως που τούτη η ερημιά τής πέτρας οβήνει αυτό τον αρνητισμό, να που η άγρια θάλασσα, στο

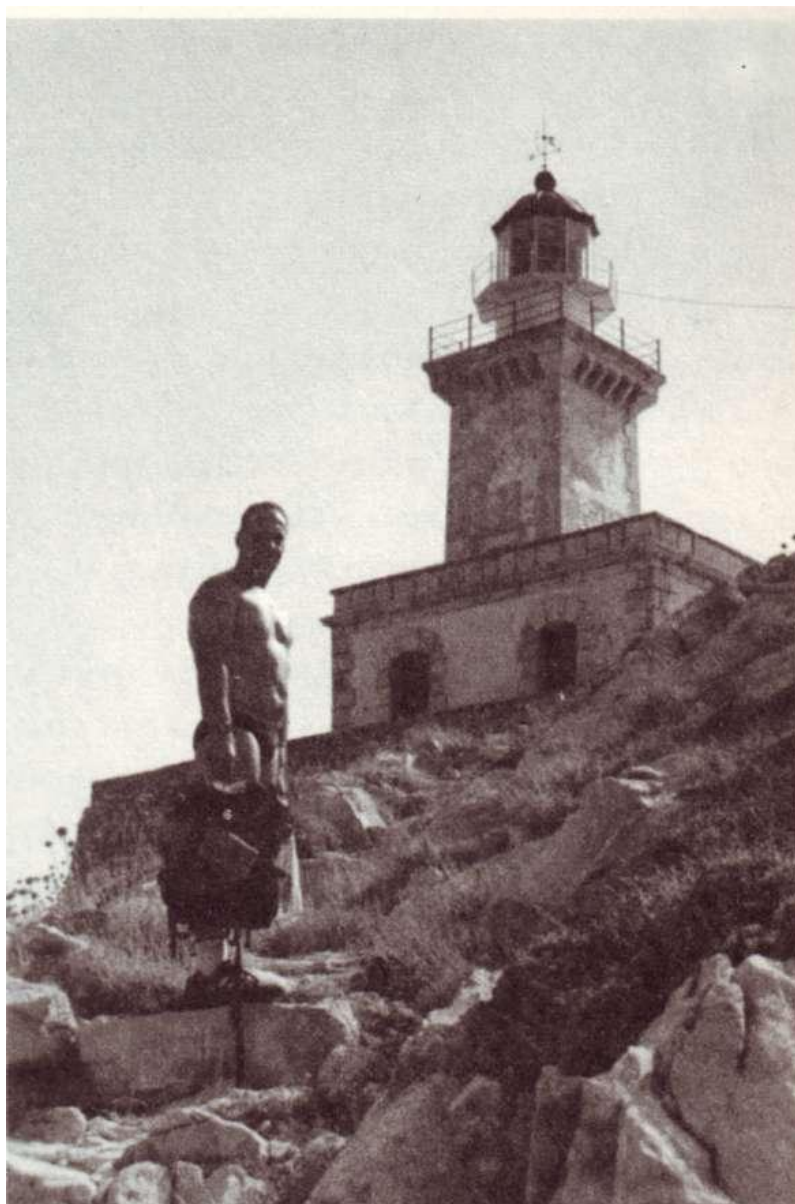

Η ηλάκα-πέτρα στο έδαφος, με τις σπείρες και τα άλλα περίεργα σχήματα.

νοτιότερο αυτό μέρος της ηπειρωτικής Ελλάδας, ημερεύει την ψυχή και απαλείφει κάθε αμφιβολία. Μόνο η συνεχής προσπάθεια θα βοηθήσει τον καθένα μας να φθάσει εκεί που ονειρεύτηκε ένα χειμωνιάτικο βράδυ ακούγοντας τα παραμυθία τής γιαγιάς δίπλα στο τζάκι. Αυτό είναι! Νιώθω όπως τότε, ένα παιδί που προσπαθεί να αγγίξει το όνειρο του! Εμπρός λοιπόν!

Δεν ξέρω πότε έφθασα και πότε έφυγα από την περιοχή που ήταν το Πόρτο Κάγιο. Οι σκέψεις μου ήταν τόσο πολλές και τα βήματα μου τόσο σταθερά που ο χρόνος είχε πάει εκεί που του άξιζε: στην ανυπαρξία! Μόνο στο χωριουδάκι Πάλυρο σταμάτησα για ξεκούραση. Το χωριό ήταν μισοερειπωμένο. Ευτυχώς, δεν δυσκολεύτηκα να βρω κάπου να μείνω για τη νύχτα και κάτι να φάω. Ο καιρός εξακολουθούσε να είναι καλός και ο ουρανός τής νύχτας καθαρότατος, με άπειρα αστέρια που λαμπύριζαν. Κοιμήθηκα τον ύπνο του δικαίου, αρκετά αργά, και έτσι όταν ξύπνησα ήταν περασμένες επτά. Δεν ήθελα να καθυστερήσω. Ο ήλιος - που ήταν ήδη αρκετά ψηλά - με βρήκε να προχωρώ στο πλατύ μονοπάτι προς τον όρμο Βαθύ και το όμορφο λιμανάκι Πόρτο Στέρνες. Ήταν μία περιοχή έρημη, μακριά από τον κόσμο, θα 'λεγα μαγική, σχεδόν μεταφυσική! Έα ερημοκλήσι - οι Άγιοι Ασώματοι - είχε χτιστεί ακριβώς εκεί που ήταν άλλοτε

ο ναός του Ταινάρνου Ποσειδώνα, τότε που ο Ποσειδώνας λατρευόταν σαν θεός του κάτω κόσμου, και με τα ίδια υλικά που ήταν φτιαγμένος εκείνος. Κοντά βρήκα αρχαία θεμέλια κατοικιών - όχι πολλά - και ίχνη από καρνάγια που τραβούσαν τα πλοία στη στεριά. Πολύ κοντά, ακριβώς τη στιγμή που ένα μοναδικό σύννεφο στον ουρανό περνούσε από πάνω μου, σκεπάζοντας τον ήλιο και σκοτεινιάζοντας τα πάντα, βρήκα το παλιό Ψυχοπομπείο. Ήταν σαν να περνούσες τα σύνορα ενός άλλου κόσμου - η απόλυτη ησυχία βοηθούσε - ενός υποβλητικού και διαφορετικού κόσμου απ' τον δικό μας. Εδώ ακριβώς οι ψυχές των νεκρών ανέβαιναν από τον Άδη για να συνομι-

Ετοιμός για τη βρεννα της θαλάσσιας σπηλιάς.

λήσουν με τους ζωντανούς. Στη θέα του λαξευμένου διαδρόμου επάνω στο βράχο, που είχε κατασκευαστεί γι' αυτήν ακριβώς τη δουλειά, δεν μπόρεσα να σταματήσω μία ανατριχίλα. Πώς αυτή η οδός που ακολουθούσαν οι ψυχές διατηρούνταν ακόμη τόσο καλά; Αναρωτήθηκα αν, όταν η νύχτα έφθανε και η Εκάτη άπλωνε τα σκοτεινά της πέπλα, συνέχιζε να μένει άδειος ή γέμιζε από τις ψυχές που κάποιος καλούσε στο Ψυχοπομπείο.

Ήμουν πλέον εδώ, είχα φτάσει στο σκοπό τού ταξιδιού μου, ακριβώς στην περιοχή που βρισκόταν "Η προς τον Άδη κατάβασις", η φοβερή πύλη προς τον κάτω κόσμο όπου είχαν συμβεί τόσα πολλά στο χώρο της Μυθολογίας μας! Κάπου λοιπόν θα έπρεπε να υπάρχει η κάθοδος, το στόμιο της σπηλιάς που θα οδηγούσε προς τα κάτω. Ο χάρτης που είχα - της Μάνης - ήταν του 1927, ενός ταγματάρχη Οικονομάκου, και τον προτιμού-

σα από τους πιο συγχρόνους, γιατί είχε τα παλαιά τοπογραφικά ονόματα και ήταν ο μόνος που έδειχνε την προς τον Άδη κατάβαση. Άρχισα λοιπόν να ψάχνω. Και ενώ στην αρχή θεωρούσα την εύρεση κάτι το εύκολο, αφού έλειπε αυτή η μεγάλη βλάστηση που συναντάμε σε άλλα μέρη τής Ελλάδας, αποδείχθηκε πολύ δύσκολη, γιατί είχαν περάσει κιόλας δυο ώρες και δεν είχα βρει τίποτε. Μόνο σ' ένα σημείο ήταν ακατάστατα σωριασμένες στο έδαφος πλήθος από πέτρες που είχαν άλλο χρώμα από αυτές που υπήρχαν ολόγυρα. Ήταν σαν κάτι να είχαν σκάψει μέσα στο έδαφος και αυτές, κατά κάποιον τρόπο, είχαν περισσέψει. Αυτή την εντύπωση μου έδωσαν, ότι προέρχονταν από το εσωτερικό του εδάφους. Το σημείο όμως εκείνο δεν φαινόταν σκαμμένο. Ότι, τέλος πάντων, είχε λάβει χώρα εδώ φαινόταν να έχει συμβεί πριν από πολύ καιρό.

Τελικά, σε μια περιοχή που δεν ήταν μεγάλη, δεν βρήκα τίποτε που να μοιάζει με στόμιο σπηλιάς ή έστω μια τρύπα στο έδαφος. Εκτός βέβαια και αν ο χάρτης έκανε λάθος, κάτι που ελκρινά δεν πίστευα. Γύρισα στο μέρος όπου είχα αφήσει το σακίδιο και τα πράγματα μου, ενώ ήδη η ημέρα είχε προχωρήσει. Θα ήταν περίπου μία ώρα πριν από το μεσημέρι όταν με έσπρωξε μία ακατανίκητη επιθυμία να βουτήξω στα ζαφειρένια βαθιά νερά δίπλα μου. Δεν ήταν βέβαια ιδανική η περιοχή για κολύμβηση, εκεί, στην άκρη τής Πελοποννήσου, στο νοτιότερο άκρο της ηπειρωτικής Ευρώπης. Το λιμανάκι όμως ήταν - έδειχνε - τόσο ασφαλές και μικροσκοπικό που σε λίγο κολυμπούσα και μάλιστα προς την έξοδο του. Τα νερά ήταν πολύ βαθιά ακόμη και στο λιμανάκι, αλλά σε περίπου είκοσι μέτρα από την ακτή, έφταναν ξαφνικά σε απίθανα βάθη που θύμιζαν πέλαγος - λες και δεν ήταν πέλαγος, σκέφτηκα - και, καθώς είχα βγει τώρα από το λιμανάκι, άρχισε να έρχεται προς το μέρος μου ένας ελαφρύς κυματισμός - πήγαινα δηλαδή αντίθετα με τον καιρό - που έσκαγε ακριβώς πάνω στο πρόσωπο μου. Η θερμοκρασία ήταν αρκετά υψηλή για την εποχή και το νερό κρύο μεν, αλλά όχι σε ενοχλητικό βαθμό. Τα πέδιλα με ευκόλυναν αρκετά και αποφάσισα να καταδυθώ λίγο για να δω αν φαινόταν ο βυθός. Τα νερά ήταν πολύ καθαρά και με έκαναν να πιστεύω ότι θα μπορούσα να δω σε μεγάλος βάθος. Θα ήμουν περίπου τέσσερα με πέντε μέτρα κάτω από την επιφάνεια, αρκετά για να διαπιστώσω ότι ο βυθός δεν φαινόταν καθόλου, και υπολόγισα ότι πρέπει να ήταν σε βάθος πάνω από 150 μέτρα.

Όταν άρχισα να ανεβαίνω προς την επιφάνεια, εντελώς ξαφνικά, ακούστηκε ένας δυνατός κρότος που ερχόταν όχι από πολύ μακριά, κάτι σαν κανονιά, αλλά που είχε εκραγεί μέσα στη θάλασσα, και ένα εσωτερικό

Ανθρώπινα κόκκαλα σε κάποιο λάκκο, μέσα στην ερειπωμένη εκκλησούλα.

κῶμα με έσπρωξε δύο-τρία μέτρα! Ποτέ δεν είχα νιώσει κάτι παρόμοιο. Τα αυτιά μου πονούσαν διαπεραστικά και, φθάνοντας στην επιφάνεια, προσπάθησα να προσανατολιστώ και να βρω από που είχα αρχίσει να κολυμπώ, όταν ένας δεύτερος κρότος, πάλι σαν κανονιά, αλλά χωρίς τα ίδια αποτελέσματα για μένα αφού τώρα βρισκόμουν στην επιφάνεια, μ' έκανε να γυρίσω ενστικτωδώς προς την εστία του θορύβου. Πρόλαβα να δω μία μεγάλη ποσότητα νερού να εκτινάσσεται, σ' ένα υψος περίπου 100 μέτρων, προς τον ουρανό, κάτι που θύμιζε απόλυτα βόμβες βυθού - οι βόμβες που έριχναν τα αντιτορπιλικά προκειμένου να βυθίσουν ένα υποβρύχιο - ενώ δίπλα από τον ορμητικό πίδακα υπήρχε ένα καΐκι, και τότε κατάλαβα αμέσως! Ήταν χωρίς άλλο ψάρεμα με δυναμίτη. Ούτε βέβαια οι ψαράδες με είχαν αντιληφθεί. Εγώ εξακολουθούσα να κοιτώ προς τα εκεί και αφού έριξαν άλλο ένα ή δύο μασούρια δυναμίτη, μάζεψαν ό,τι είχαν να μαζέψουν και απομακρύνθηκαν κατευθυνόμενοι προς το Πόρτο Κάγιο. Κάνοντας μεταβολή - ήμουν αρκετά έξω από το λιμανάκι, περίπου 200 με 300 μέτρα - για να αρχίσω να κολυμπώ προς το μέρος απ' όπου είχα πέσει στη θάλασσα, έμεινα άναυδος: στα αριστερά μου, κοντά στο λιμανάκι αλλά έξω από

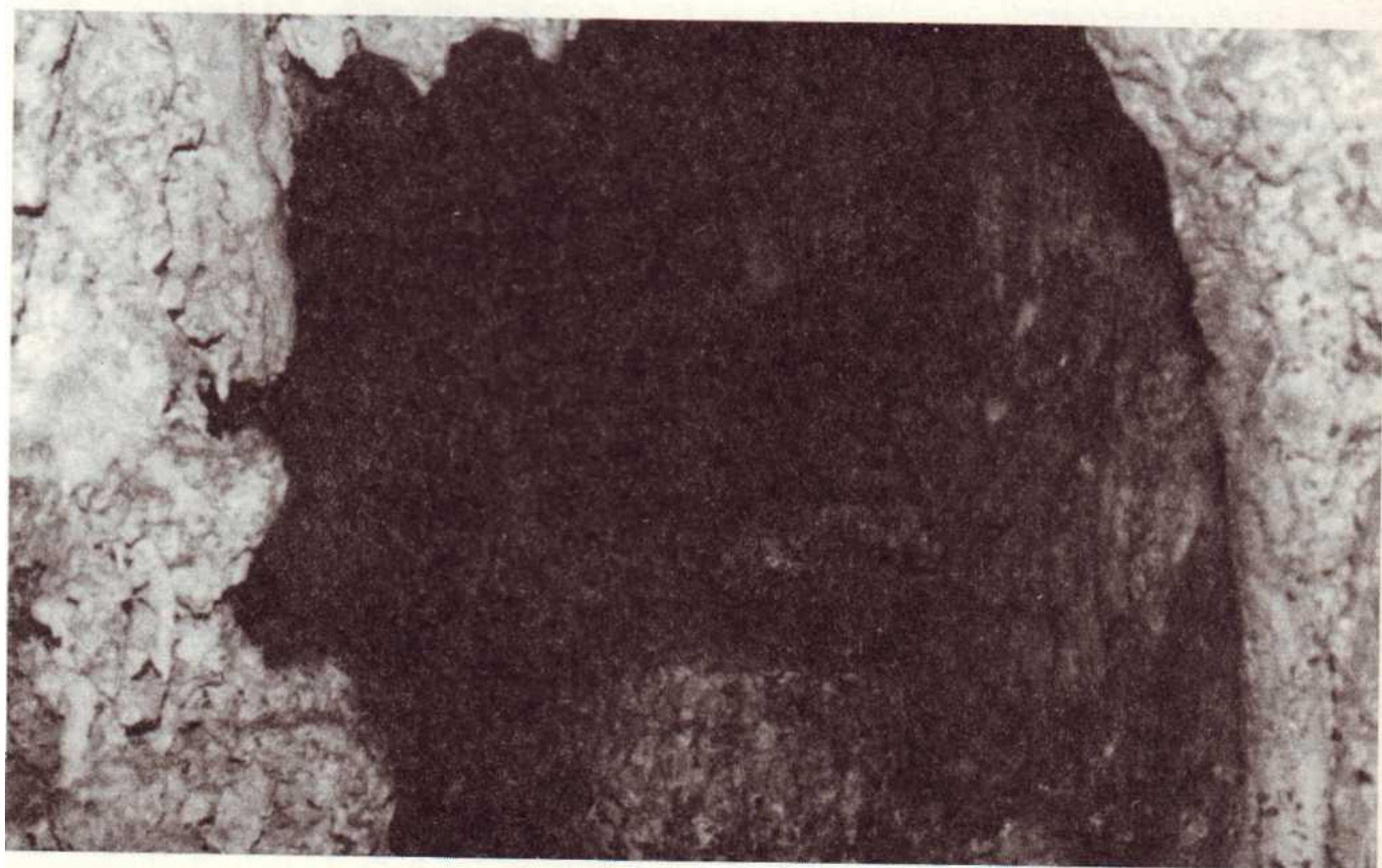
αυτό, φάνηκε μία σκοτεινή σπηλιά, δίνοντας μου την εντύπωση ενός στόματος που χασμουριόταν με την άνω "γνάθο" πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και την κάτω "γνάθο" κάτω από αυτήν! Δεν δίφρασα λεπτό, αμέσως σκέφτηκα ότι ήταν η "είσοδος" για τον Άδη!

Αποφάσισα να βγω έξω για να ξεκουραστώ και να μεταφέρω τα πράγματα μου προς τα εκεί, ώστε, πέφτοντας στη θάλασσα, να είμαι σχεδόν στην είσοδο και να μην χρειαστεί να κολυμπήσω ξανά όλο το λιμανάκι. Έτσι και έκανα.

Η "άνω γνάθος" απείχε από την επιφάνεια της θάλασσας γύρω στα 8 μέτρα. Καθώς κολυμπούσα προς τα μέσα, ανησύχησα αρκετά θαλασσοπούλια που είχαν τις φωλιές τους στο βράχο και πέταξαν μακριά. Η σπηλιά φωτιζόταν από έξω αρκετά. Όσο όμως "προχωρούσα" προς το εσωτερικό, γινόταν σκοτεινότερη. Νυκτερίδες πετούσαν εδώ κι εκεί, προφανώς ανήσυχες και αυτές από την εμφάνισή μου. Σταλακτίτες άρχισαν να φαίνονται τη στιγμή που η θερμοκρασία του νερού άλλαξε δραματικά. Εκεί μέσα δεν έφθανε ποτέ ο ήλιος, με αποτέλεσμα το κρύο, τουλάχιστον στην επιφάνεια της θάλασσας, να είναι αισθητό! Στο βάθος η οροφή χαμήλωνε και με τη βοήθεια του φακού μέσα στο αδιάβροχο κάλυμμα του μπόρεσα να διακρίνω ότι η σπηλιά πήγαινε δεξιά. Κολυμπώντας χωρίς θόρυβο, ακολούθησα αυτή τη διεύθυνση.

Μετά από λίγο όμως, ανακάλυψα ότι δεν πήγαινε βαθιά, αλλά σταματούσε. Σ' εκείνο το σημείο, μπορούσα πλέον να αγγίζω την οροφή με το χέρι μου. Πράγματι, η αρχική μου διαπίστωση απ' έξω ότι η σπηλιά έδειχνε σαν ένα ανοιχτό στόμα ήταν σωστή: στο βάθος της έδειχνε ότι το επάνω μέρος της "έκλεινε", χαμήλωνε, μέχρι που ενωνόταν με το κάτω. Διαπιστώνοντας ότι δεν είχε άλλο βάθος, ακόμα και προς τα δεξιά, απογοητεύτηκα λιγάκι. Αν η σπηλιά ήταν μόνο ό,τι έδειχνε, δεν ήταν τόσο μεγάλη ώστε να δικαιολογεί - κατά τη γνώμη μου - τους αναρίθμητους θρύλους και τις ιστορίες για την πόλη του Άδη. Γύρισα προς τα πίσω και έψαξα με το φακό μου και την αριστερή πλευρά, αλλά ούτε εκεί φαινόταν να υπάρχει κάποιο άνοιγμα που να πηγαίνει προς τα μέσα. Άρχισα, στη συνέχεια, να κολυμπώ κάτω από την επιφάνεια του νερού και να ψάχνω με το φακό μου αν υπήρχε κάποια άλλη είσοδος εκεί. Το νερό κάτω από την επιφάνεια είχε ένα μαγικό χρώμα, φωτεινό μπλε, κατακάθαρο, που θα πίστευε κανείς ότι έπρεπε να υπάρχει μόνο στα παραμύθια. Ήταν θαυμάσιο! Με κάθε κίνηση του ποδιού μου - που με το πέδιλο ήταν πολύ μεγαλύτερο -ακτινωτές ανταύγειες, φωσφορούχου μπλε χρώματος, εκτόξευαν φουσαλίδες

προς την επιφάνεια, οι οποίες επίσης αντανακλούσαν ένα ζωντανό χρώμα. Εκτός από τη χαμηλή θερμοκρασία του νερού, που δεν θερμαινόταν από τον ήλιο - όπως είπα - όλα ήταν ήρεμα, ήσυχα και πανέμορφα. Αυτό το υποβρύχιο φως πρέπει, χωρίς άλλο, να προερχόταν από την είσοδο της σπηλιάς που βρισκόταν σε αρκετή απόσταση. Πράγματι, όλο το πάτωμα της σπηλιάς ήταν κάτω από την επιφάνεια. Πριν από δύο χιλιάδες χρόνια το λιγότερο, η θάλασσα θα ήταν "τραβηγμένη" προς τα έξω και πιθανώς να έμπαιναν μέσα περπατώντας παρά κολυμπώντας, αν και δεν το πολυπίστευα αυτό. Δεν υπήρχε όμως καμία αμφιβολία ότι επρόκειτο για τη σπηλιά που λεγόταν ότι ήταν η είσοδος για τον κάτω κόσμο.

Όταν η Αφροδίτη, θυμωμένη, έστειλε την καημένη την Ψυχή εδώ για να της φέρει πίσω το μυστηριώδες κιβώτιο που θα ανανέωνε την ομορφιά της, η Ψυχή πήρε την εξής συμβουλή: «Η φημισμένη πόλη των Λακεδαιμονίων δεν είναι μακριά από εδώ. Πήγαινε εκεί αμέσως και πες τους να σε οδηγήσουν στο Ταίναρο. Μόνη σου δεν είναι εύκολο να το βρεις, είναι στο ακρωτήριο μακριά στο Νότο. Όταν φθάσεις εκεί, ψάξε να βρεις μία από τις εξόδους εξαερισμού τού κάτω κόσμου. Βάλε το κεφάλι σου μέσα και θα δεις έναν έρημο κατηφορικό δρόμο που θα σε πάει ακριβώς στο παλάτι του Πλούτωνα. Προ παντός όμως, μην ξεχάσεις να πάρεις μαζί σου δύο κομμάτια κριθαρένιου ψωμιού βουτηγμένα μέσα σε αραιωμένο μέλι, κρατώντας ένα στο κάθε σου χέρι, και δύο νομίσματα που θα τα κρατάς στο στόμα σου».

Εδώ, στην ιστορία της Ψυχής, φαίνεται καθαρά ότι υπήρχαν και τρύπες (εξαεριστήρες) από το μέρος της ξηράς και αν κοιτούσες απ' αυτές θα έβλεπες το μονοπάτι που θα σε οδηγούσε στο κέντρο τού Άδη (στο παλάτι τού Πλούτωνα). Αυτό δε το μονοπάτι συμπεραίνει κανείς ότι δεν ήταν βέβαια υποβρύχιο, για τον απλούστατο λόγο ότι δεν θα φαινόταν! Καταλάβαινα ότι προσπαθούσα να βγάλω λογικά συμπεράσματα από ένα μύθο που θα με οδηγούσαν στη σπηλιά. Δεν είχα βέβαια μεγάλες πιθανότητες να μπορούσα να το κάνω, ωστόσο το ήλπιζα πραγματικά. Την άλλη πάλι στιγμή, σκεφτόμουν ότι από το μέρος της ξηράς δεν είχα βρει κανένα άνοιγμα. Εκτός κι αν ένα από τα ανοίγματα αυτά (εξαεριστήρες στο μύθο) ήταν το σημείο όπου είχα παρατηρήσει ότι υπήρχαν πολλές πέτρες, εδώ κι εκεί, και χώμα που δεν έμοιαζε σαν το άλλο γύρω του. Ξαφνικά θυμήθηκα το ψάρεμα με το δυναμίτη, εξαιτίας του οποίου είχα κινδυνεύσει νωρίτερα. Και βέβαια, σκέφτηκα, μία έκρηξη με δυναμίτη θα μπορούσε να κλείσει μία είσοδο-εξαεριστήρα από το μέρος της ξηράς. Μόνο που εκεί δεν υπήρχαν... ψάρια.

Γιατί να κλείσουν την είσοδο και ποιος;

Άρχισα να κρύβω και αποφάσισα να ακολουθήσω τη λογική και να κάνω ένα διάλειμμα, γιατί είχα σκεφτεί και κάτι άλλο. Όταν βγήκα έξω, αφού πρώτα ξεκουράστηκα, πήγα μέχρι το τέλος της ξηράς, στο σημείο ακριβώς της αρχής της θαλασσινής σπηλιάς που βρισκόταν από κάτω και άρχισα να βαδίζω αντιθέτως, έχοντας στην πλάτη μου τη θάλασσα. Πήγα μέχρι εκείνες τις πέτρες - από την πιθανή ανατίναξη - και με ευχάριστη έκπληξη παρατήρησα ότι ήταν πολύ μεγαλύτερη η απόσταση. Από ό,τι θυμόμουν, το μήκος της υποβρύχιας σπηλιάς ήταν το μισό. Έπρεπε λοιπόν να υπάρχει μία σπηλιά, και μάλιστα χωρίς νερό, πιο μέσα από τη θαλασσινή και πιθανώς σε κάποιο υψηλότερο επίπεδο! Το βρήκα πιο δύσκολο να αρχίσω να σκάβω με το μικρό πτυοσκάπανο στο σημείο με τις σκόρπιες πέτρες και πιο εύκολο να ξαναπάω από τη θάλασσα μέσα στη σπηλιά και να ερευνήσω το δάπεδο της κάτω από την επιφάνεια. Με κάποια δυσαρέσκεια ανακάλυψα ότι μέσα στη σπηλιά, κάτω από την επιφάνεια της, το νερό ήταν αρκετά πιο κρύο. Τα χρονικά όρια στένευαν επομένως.

Άρχισα μεθοδικά και πολύ προσεκτικά να ψάχνω για το στόμιο της σπηλιάς αριστερά, στο πλαϊνό της τοίχωμα, γιατί είχα την πεποίθηση ότι αν υπήρχε κάποιο άνοιγμα με διάδρομο-τούνελ προς το εσωτερικό θα έπρεπε να βρίσκεται ή στο αριστερό ή στο κεντρικό ή στο δεξί τοίχωμα και όχι στο δάπεδο. Η δουλειά αποδείχθηκε ότι ήταν πολύ πιο δύσκολη - ως συνήθως - από ό,τι υπολόγιζα, γιατί μέχρι να φθάσω στη μέση, μεταξύ των δύο τοιχωμάτων, ο ήλιος άρχισε να πλαγιάζει και το νερό να παγώνει. Το θαυμάσιο μπλε φωσφορούχο χρώμα είχε εξαφανιστεί και πλέον μέσα στη σπηλιά δεν έφθανε το εξωτερικό φως. Έτσι ο χώρος άρχισε να δικαιολογεί την ονομασία του. Σε πολύ λίγο χρόνο έγινε πραγματικά η "Πύλη του Άδη"!

Κοιμυπώντας προς τα έξω και φθάνοντας πλέον εκτός σπηλιάς, ξεπλά-γην με την ανακούφιση που ένιωσα στο φως. Η κούραση μου ήταν αρκετή, κρύωνα επίσης και θεώρησα επιβεβλημένο να στήσω τη μικρή μου σκηνή και να ανάψω μία καλή φωτιά για ένα ζεστό καφέ και φαγητό, αλλά και για να ζεσταθώ. Μέχρι να τα κάνω όλα αυτά, το σκοτάδι ήταν διάχυτο γύρω μου με έναν καθαρό έναστρο ουρανό από πάνω μου και μία όχι και τόσο δυνατή σελήνη που δεν φώτιζε σχεδόν καθόλου τα... πέριξ. Είναι απίθανο το πόσο αλλάζει προς το καλύτερο τη διάθεση σου ένα καλό ζεστό φαγητό και ένας δυνατός καφές. Παρ' όλα αυτά τα ευχάριστα, η σκέψη και μόνο ότι θα διανυκτέρευα επάνω από την "προς τον Άδη κατάβασιν", έχοντας κοντά μου και το Ψυχοπομπείο, με έκανε αντί να καθίσω να παρατηρήσω

τον τόσο ευχάριστο ουρανό, να μπω μέσα στη σκηνή, να κλείσω το φερμουάρ της και βάζοντας το σακίδιο μου για προσκέφαλο να προσπαθήσω να κοιμηθώ!

Θα μπορούσε άραγε η παλαιά σπηλιά-είσοδος του Άδη που υπήρχε από χιλιάδες χρόνια πριν να έχει καταβυθιστεί πολύ κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας και να έχει δημιουργήσει μία άλλη υποβρύχια, αλλά κάτω από το βυθό σπηλιά, όμοια με εκείνες που είναι αμέτρητες στα ελληνικά βουνά; Αυτές, δηλαδή, που προχωρούν δαιδαλώδεις προς τα κάτω, με άπειρες στροφές δεξιά και αριστερά για ολόκληρα χιλιόμετρα, ανάμεσα σε σταλακτίτες και σταλαγμίτες πυκνούς που θυμίζουν αρμόνια και δόντια τεράτων, για να φθάσουν τελικά μέσα στην καρδιά τού βουνού και ακόμη πιο βαθιά, μέχρι ίσως την έξοδο από την άλλη πλευρά, όπου συνήθως βρίσκεται ένα εκκλησάκι με κάποιον μοναχό, που νομίζει ότι πρέπει να είναι εκεί για να αντιμετωπίσει τους υποχθόνιους δαίμονες που έμεναν εκεί πολύ πριν την έλευση του χριστιανισμού. Μία ατελείωτη σπηλιά σαν αυτή εδώ, την είσοδο του Άδη, που έτρεμαν οι Λακεδαιμόνιοι τον Χάροντα και το τρομερό τρικέφαλο σκυλί-φρουρό. Τα φαντάσματα που οδηγούσαν προς τον υπόγειο ποταμό, τις μισοσκοτεινές κοιλάδες και τα μελαγχολικά παλάτια της Περσεφόνης, το γκρίζο κόσμο όπου το φάντασμα της μητέρας τού Οδυσσέα γλιστρούσε συνεχώς από την αγκαλιά του σαν τη σκιά ενός ονείρου.

Σκεπτόμουν ότι ήταν σ' αυτήν ακριβώς τη σπηλιά που ο έρημος Ορφέας, κάνοντας το τρομερό ταξίδι για να βρει την Ευρυδίκη, κοίμισε με τη μαγική του λύρα τον Κέρβερο. Ο φόβος είναι διάχυτος παντού σ' αυτή την Πύλη τού Άδη. Αλλά και ό,τι γήινο έχει να κάνει με τον Άδη ενοπείρει επίσης το φόβο. Όπως λένε, η Αθήνη κυλάει το ρεύμα της λησμονιάς μέχρι τις Σύρτες της Αφρικής. Οι πηγές της Στυγός κάνουν το νερό τους καταρράκτη και τον στέλνουν να πέσει από τους βράχους τού Χελμού στην Αρκαδία. Θυμόμουν που είχα ακολουθήσει τα στριφογυρίσματα του Κοκυτού κατά μήκος των πεδιάδων της Θεσπρωτίας στην Ήπειρο, όχι μακριά από το δασωμένο φαράγγι κάτω από το άπαρτο Σούλι, όπου ο Αχέρων κυλάει ορμητικός. Είχα κολυμπήσει στα ύδατα της Στυγός και κατά μήκος του Αχέροντα και πριν από λίγο είχα βουτήξει στην είσοδο του Άδη. Όντας θνητός, είχα επηρεαστεί από τον τόπο και ήθελα να ξημερώσει γρήγορα. Πάντως γύρω στις εννιάμισι με δέκα το βράδυ είχα κοιμηθεί.

... Η βοή ήταν χαρακτηριστική: σαν ένας άνεμος που σηκώνεται από τη μεριά της θάλασσας και σιγά-σιγά δυναμώνει, φυσώντας προς το μέρος της

στεριάς. Εδώ δεν υπήρχαν ούτε δένδρα ούτε σπίτια να κόψουν έστω και λίγο την ορμή του. Δυνάμωνε και "ούρλιαζε" κατά έναν τρόπο δαιμονικό. Έμπαινε μέσα στη σπηλιά και έκανε τα νερά ν' αφρίζουν και να παφλάζουν καθώς χτυπούσαν στο βάθος της και, γυρνώντας προς τα πίσω πάλι, χάνονταν για να δημιουργηθούν καινούρια κύματα, που κι αυτά με τη σειρά τους θα έκαναν το ίδιο. Ξύπνησα γύρω στα μεσάνυχτα από το βουητό και περίμενα ότι όπου να 'ταν θα άκουγα και τις πρώτες σταγόνες τής βροχής να χτυπούν τη σκηνή μου. Όμως είδα ότι δεν έβρεχε. Και ενώ ο αέρας λυσομανούσε, παρατήρησα και κάτι άλλο με αρκετή έκπληξη: ενώ σκεφτόμουν πώς, μ' αυτόν τον αέρα, θα μπορούσα να στηρίξω τη σκηνούλα, γιατί οπωσδήποτε, τόσο δυνατός που ήταν, θα την έπαιρνε μαζί του, είδα ότι η σκηνή ούτε καν ένιωθε τον αέρα! Έτσι, άνοιξα δειλά-δειλά το φερμουάρ της. Δεν υπήρχε ούτε ίχνος αέρα γύρω μου, αλλά ούτε και πιο πέρα! Κι όμως, τον άκουγα. Η θάλασσα φαινόταν ν' αγριεύει, τα κύματα να σπάνε με μανία επάνω στα βράχια τής ακτής και σταλαγματιές νερού έφθαναν μέχρι την άκρη τού βράχου, κάτω από τον οποίο ήταν τα ανοιχτά σαγόνια τής εισόδου για τον Άδη. Καθώς πλησίαζα όλο και πιο πολύ, άρχισα να αισθάνομαι τον αέρα. Στα τελευταία μέτρα μέχρι την άκρη τού βράχου, ξάπλωσα καταγής και άρχισα να σέρνομαι. Έτσι, έφθασα σιγά-σιγά μέχρι το χείλος και άρχισα να ψάχνω αόριστα με το φακό μου.

Θυμάμαι ότι, όταν ήμουν μικρός, ένα έργο τού Ντίσνεϋ με είχε εντυπωσιάσει πάρα πολύ και είχε μείνει χαραγμένη στη μνήμη μου μία σκηνή του. Ήταν η περίφημη *Φαντασία* και συγκεκριμένα η σκηνή από το *Μία Νύχτα στο Φαλακρό Βουνό*, όπου η ταινία ενσάρκωνε το μουσικό κομμάτι τού Mussorgsky. Αυτή ακριβώς η σκηνή ήλθε αστραπιαία στο νου μου βλέποντας τη μαυρίλα τής θάλασσας και τον αέρα που τη χτυπούσε αλύπητα, σχηματίζοντας περίεργες εικόνες, μόνο που εδώ ήταν πραγματικότητα. Ένα ρεύμα αέρα, άσπρο σαν ένα μικρό ορμητικό ποτάμι, έτρεχε εδώ κι εκεί και στο τέλος κατέληγε μέσα στο στόμα τής σπηλιάς. Το βουητό θα έλεγα ότι έμοιαζε με εκείνο που προκαλεί η ταχύτητα, αλλά τη στιγμή που έμπαινε μέσα στη σπηλιά άλλαζε δραματικά. Τσως η ηχώ των κλειστών βράχων ή κάτι άλλο, που εκείνη τη στιγμή δεν μπορούσα να φανταστώ τι ήταν, το έκανε να ακούγεται σαν ουρλιαχτό ανθρώπινο, μακρόσυρτο και παραπονεμένο!

Σαν χιλιάδες ψυχές (αυτή την εντύπωση έδινε εκείνο το άσπρο ρεύμα αέρα, καθώς εκινείτο με ξέφρενη ταχύτητα και μερικές φορές περνούσε από πολύ κοντά μου) να είχαν βγει για λίγο από τη σπηλιά τού Άδη και να

επέστρεφαν πάλι στην αιώνια κατοικία τους! Τριγύρω, αλλά σχετικά μακριά από αυτό το χαλασμό, υπήρχε μία απαλή, σχεδόν διάφανη ομίχλη. Έμοιαζε ακίνητη, λες και δεν είχε σχέση μ' αυτό που συνέβαινε εδώ. Χωρίς να το θέλω, επηρεασμένος απ' αυτές τις επιβλητικές εικόνες, γύρισα το βλέμμα μου προς την εκκλησούλα των Αγίων Ασωμάτων! Μου φάνηκε(;) πως διέκρινα ένα φως και μία ένταση εκεί. Σαν να σιγόκαιγε μία φωτιά που δεν έβλεπα, αλλά είχε μία απόκοσμη λάμψη σαν κάτι να υπήρχε (δεν τολμώ να πω "να συνέβαινε") εκεί. Κοίταξα πιο προσεκτικά, αλλά δεν μπόρεσα να αντιληφθώ τίποτε περισσότερο. Γι' αυτό έφυγα από το παρατηρητήριο μου, πήγα στη σκηνή, πήρα από το σακίδιο μου τα κιάλια της νύχτας και επέστρεψα πάλι. Τα κιάλια δεύτερης γενεάς (από τεχνολογικής άποψης) έδειχναν την εικόνα μέσα σ' ένα πράσινο φως, εκμεταλλευόμενα το λιγοστό φως των άστρων και του φεγγαριού. Τα γύρισα προς τα εκεί και ενώ έκανα μία καλή κατόπτευση του τοπίου σε μια αρκετά μεγάλη περιμετρική έκταση, αρχικά δεν παρατήρησα τίποτε.

Λίγα λεπτά αργότερα όμως, εντελώς τυχαία, ενώ έστρεφα τα κιάλια προς το μέρος της θάλασσας, είδα (κάτι που έκανα αρκετή ώρα να πιστέψω) ότι αυτό το οπτικό ομιχλώδες ρεύμα αέρα (δεν μπορώ να το περιγράψω καλύτερα!), που έτρεχε σαν φίδι με μεγάλη ταχύτητα, έκανε κάτι το περίεργο: έφευγε από το μέρος όπου βρισκόταν η θαλασσινή σπηλιά, υψωνόταν στον αέρα και με τη βοήθεια του έκανε τεθλασμένους κύκλους, αριστερά και δεξιά, φεύγοντας για λίγο προς το μέρος της θάλασσας και επιστρέφοντας πάλι. Αφού έκανε αυτά τα χωρίς σκοπό (κατά τη γνώμη μου) σχήματα, στο διάστημα που έβλεπα εγώ - που μου θύμισαν (για να περιγράψω καλύτερα την απίθανη εικόνα) τον χαρταετό που πετάει σταθερά, αλλά κάποια στιγμή αλλάζει ο αέρας, και κάνοντας άνισους κύκλους και καταβάσεις φθάνει μέχρι το έδαφος - έφευγε μακριά και κατέληγε στην τοποθεσία της εκκλη-σούλας των Αγίων Ασωμάτων!

Παρατηρούσα άλαλος το φαινόμενο, που ίσως ήταν φυσιολογικό(;), αν και δεν το πίστευα αυτό και πολύ, μέχρι που αυτή τη σκέψη περί φυσιολογικής καταστάσεως την πήρε και την πέταξε μακριά ο αέρας, όταν βεβαιώθηκα ότι το οπτικό αυτό ομιχλώδες ρεύμα όχι μόνο πήγαινε προς εκείνη την κατεύθυνση, αλλά ερχόταν πάλι από εκεί με προορισμό τη σπηλιά-είσοδο του Άδην! Το έβλεπα πλέον αρκετά καθαρά, αλλά δεν μπορούσα να το καταλάβω. Πίεσα τον εαυτό μου να το απορρίψει, "λέγοντας" του ότι μόνο ορθολογικά βγάζει κανείς σωστά συμπεράσματα, αλλά δυστυχώς εκείνος έβαλε τα γέλια... Έτσι αφέθηκα, χωρίς σκέψεις, να βλέπω το απίθανο

αυτό φαινόμενο στη μοναδική αυτή τοποθεσία! Σιγά-σιγά, καθώς η ώρα περνούσε, η εικόνα εξασθενούσε και ο αέρας άρχισε να κοπάζει μέχρι που σταμάτησε εντελώς. Η θάλασσα, τουλάχιστον απ' ό,τι μπορούσα να δω και να καταλάβω, ήταν γαλήνια και το μόνο που άκουγα ήταν τα μικρά κύματα που χτυπούσαν νωχελικά επάνω στους βράχους. Το φεγγάρι εξακολουθούσε να είναι χλωμό, χωρίς πολύ φως, ενώ χιλιάδες άστρα λαμποκοπούσαν και τρεμόπαιζαν στο βαθύ σκοτάδι τής νύχτας.

Ήμουν σίγουρος ότι είχα δει κάτι μοναδικό, κάτι που ενώ συμβαίνει ίσως συχνά, έχει την ευκαιρία να το δει κανείς μία μόνο φορά. Σίγουρα τούτη ήταν η δική μου. Εντοπωσιασμένος ακόμη από τα όσα είχα δει, μπήκα για μία ακόμη φορά στη σκηνή μου. Πριν όμως κλείσω το φερμουάρ της, κοίταξα για μια ακόμα φορά με τα κιάλια προς το μέρος τής εκκλησούλας: μόνο ο σκοτεινός μικρός πέτρινος όγκος υπήρχε, ξεχασμένος μέσα στους αιώνες - δεν είχε ούτε καν καντήλι αναμμένο, ίσως για πολλούς μήνες ή ακόμα και χρόνια.

Θα 'ταν περίπου έξι η ώρα όταν ξύπνησα και βγήκα έξω σ' έναν εντελώς αναζωογονητικό αέρα και ένα φως που σε γέμιζε αισιοδοξία. Τίποτε δεν θύμιζε τη χθεσινή νυκτερινή εικόνα. Η θάλασσα ήταν ήρεμη, με τα τελευταία ίχνη τού σκοταδιού στο μέρος τής σπηλιάς να εξαφανίζονται σιγά-σιγά κι αυτά. Αφού ετοιμάστηκα (πρωινό, τακτοποίηση κ.λπ.), πήγα να ρίξω μία ακόμη ματιά σε εκείνες τις "σκόρπιες" πέτρες. Χτύπησα αρκετές φορές με το πτυοσκάπανό μου το έδαφος εκεί γύρω, αλλά το ένιωσα το ίδιο σκληρό, γεμάτο πέτρες, όπως παντού. Πείστηκα ότι απ' εδώ δεν θα έβγαζα άκρη, γιατί ένα μόνο άτομο δεν ήταν αρκετό για ένα τέτοιο έργο. Για μία ακόμη φορά μέσα σ' αυτά τα χρόνια σκέφτηκα τους ερευνητές τής "καρέκλας", που αρκούνται να σκέφτονται και να ερευνούν το "φανταστικό" πίνοντας καφέ, ενώ θα 'πρεπε, τουλάχιστον κάποιες φορές, να είναι εδώ και να βοηθούν έστω και σκάβοντας!

Η έρευνα από το μέρος τής θάλασσας δεν με ενθουσίαζε και πολύ, γιατί η θερμοκρασία τού νερού δεν επέτρεπε, όπως είπα, σε κανέναν να παραμείνει εκεί για πολλή ώρα. Δεν είχα όμως και άλλη επιλογή. Έτσι, "αφήνοντας" την ώρα να πάει 10.00', πλησίασα στη θάλασσα - στο μέρος όπου βρισκόταν η σπηλιά - και βούτηξα. Την επόμενη στιγμή τα "σαγόνια" τού Άδη με είχαν καταπιεί! Το νερό ήταν λίγο πιο κρύο από την προηγούμενη ημέρα - ήταν φανερό ότι ακόμη δεν είχε ζεσταθεί αρκετά. Μάλιστα, κάτω από την επιφάνεια ήταν ακόμη πιο κρύο. Ξεκίνησα την έρευνα από εκεί που είχα σταματήσει. Τα χρώματα των νερών δεν ήταν μπλε, όπως την

προηγούμενη, αλλά είχαν ένα ζαφειρένιο πράσινο χρώμα, το ίδιο καθαρό, που έδινε όμως άλλες εικόνες, διαφορετικές. Το έδαφος της σπηλιάς, που φαινόταν πολύ επίπεδο και ίσιο, παρόλο που ποιος ξέρει πριν πόσες χιλιάδες χρόνια είχε βυθιστεί, κάτω από τα φῶκια, τα λουλούδια τῆς θάλασσας και τις πέτρες που είχαν πέσει από επάνω, έδειχνε σαν έδαφος κατεργασμένο και ήμουν βέβαιος ότι αν μπορούσε να το καθαρίσει κανείς θα έβλεπε και διακοσμητικά στοιχεία, που κάποτε από σεβασμό και φόβο ανθρώπινα χέρια είχαν φτιάξει. Η προσοχή μου όμως ήταν εστιασμένη στον πλαϊνό τοίχο, εκεί που ήλπιζα και προσδοκούσα να βρω το πολυπόθητο άνοιγμα που θα με οδηγούσε στο εσωτερικό.

Η ονομασία "Πύλη" ίσως περιείχε και κάποιο κωδικό στοιχείο που να υπονοεί κάτι άλλο. Μία πύλη προς τα έγκατα της Γης σήμαινε για μένα και άλλα πράγματα εκτός από τα γνωστά μέρη τού υπόγειου βασιλείου τού Πλούτωνα. Η ύπαρξη του παλαιού ναού τού Ταινάριου Ποσειδώνα, του αδιαφιλονίκητου βασιλιά και της θάλασσας σ' αυτό το άκρο, το πιο νότιο της χερσαίας Ευρώπης, ίσως συσχέτιζε και άλλα: την αρχή ενός υπόγειου τούνελ προς άλλες χώρες μακριά από την Ελλάδα. Ο τρόμος επίσης των αρχαίων προγόνων μας που τόσο ωραία είχαν συνδέσει τη σπηλιά με τις ψυχές των νεκρών έδειχνε ότι αφενός τους φόβιζε το τεράστιο ίσως βάθος και μέγεθος της (πώς αλλιώς θα χωρούσαν ένα ολόκληρο βασίλειο και τα παλάτια τῆς Περσεφόνης;) - ίσως κάποιος να είχε αποπειραθεί να την εξερευνήσει, αλλά η ιστορία του, μυθοποιημένη πλέον, είχε χαθεί μέσα στα βάθη τῆς ιστορίας των Ελλήνων. Αφετέρου δε, ήταν απαγορευτικός για οποιονδήποτε άλλον ήθελε να πάει εκεί. Ακόμη και οι κλασικοί ήρωες Οδυσσέας, Ηρακλής κ.ά. που την επισκέφτηκαν, έμειναν για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα και πάντα με τη σκέψη να φύγουν όσο γρηγορότερα μπορούσαν, μόλις εκπλήρωναν την αποστολή τους. Ο φοβερός Κέρβερος, ο αποτρεπτικός φρουρός, θύμιζε, υπό άλλη έννοια, την απειλητική ρομφαία τού αρχαγγέλου Γαβριήλ, η μορφή τού οποίου βρίσκεται έξω από τα έγκατα σπηλαίων σε ονομαστά βουνά τῆς ηπειρωτική Ελλάδας και υπόσχεται εκδίκηση σ' όποιον τολμήσει να περάσει την Πύλη(!) και να κατέβει.

Εδώ, οι ιστορίες και οι διάφορες έννοιες που συμπερασματικά έβγαιναν απ' αυτές έδιναν μια άλλη τροπή στο θέμα τῆς Κοίτης Γης. Εδώ, ήταν δύσκολο να πιστέψω ότι πίσω από όλα αυτά υπήρχε η τρομερή τεχνολογία και η γνώση όσων ζήτησαν καταφύγιο στο εσωτερικό τῆς Γης κατά τη διάρκεια ενός "κατακλυσμού" ή μίας "αποκαλύψεως" του απώτερου παρελθό-

ντος. Είναι δύσκολο να συγκρίνει κανείς αυτές τις πιθανές εισόδους με τις εισόδους στους Πόλους και όλα τα επακόλουθα που αναλύσαμε παραπάνω. Εδώ, το μεταφυσικό στοιχείο, η πύλη του κόσμου του εσωτερικού ανθρώπου, η φιλοσοφημένη αντίληψη του θανάτου, η τιμωρία ή η δικαίωση σε πήγαιναν κάπου αλλού, πιο βαθιά, μακριά από τα υλικά στοιχεία. Εκτός πια κι αν οι προγονοί μας, πιο προηγμένοι από όλους τους άλλους αρχαίους λαούς της ιστορίας, έβαζαν την προσωπική τους σφραγίδα στα πάντα, κάτι δηλαδή που ταίριαζε περισσότερο με τη φιλοσοφία, την πνευματικότητα και τη μαγεία του τόπου.

Ο πλαϊνός τοίχος της δεξιάς πλευράς έμοιαζε απόλυτα με τον αριστερό και δεν έδινε κανένα καινούριο στοιχείο. Προσπάθησα να αναλύσω τι περίμενα να βρω: είχα πειστεί ότι αν υπήρχε η μεγάλη σπηλιά προς το εσωτερικό (αυτό χωρίς άλλο υπονοούσε και η ονομαστή Πύλη), θα έπρεπε να βρω ένα μικρό στόμιο ή διάδρομο που θα με οδηγούσε προς τα εκεί. Αυτό σε λίγο κατάλαβα πως δεν ήταν λογικό (ή δεν μου άρεσε υποκειμενικά), γιατί αν το στόμιο που θα οδηγούσε στη σπηλιά ήταν εδώ που το έψαχνα, κάτω δηλαδή από την επιφάνεια της θάλασσας, τότε η υποτιθέμενη εσωτερική σπηλιά στο εσωτερικό, που αναμφίβολα βρισκόταν σε πολύ χαμηλότερο επίπεδο απ' αυτό που ήμουν τώρα, θα ήταν μοιραία κι αυτή... υποβρύχια, αφού το θαλασσινό νερό θα εισχωρούσε και εκεί. Κάτι τέτοιο το απέρριπτα με... αγανάκτηση, όχι μόνο γιατί κάθε είδους έρευνα ήταν αδύνατη, αλλά και γιατί πουθενά στους θρύλους, στους μύθους και στις παραδόσεις του υπέροχου λαού μας, στους αιώνες, δεν αναφερόταν ότι οι ψυχές... κολυμπούσαν στο βασίλειο του Άδη!

Ακόμη και η ιστορία της Ψυχής, την οποία συμβούλεψαν να ψάξει να βρει μία τρύπα στο έδαφος και να δει κάτω το βασίλειο του Άδη και το δρόμο που θα την οδηγούσε στα μελαγχολικά παλάτια της Περσεφόνης, έδινε άλλη εικόνα, την εικόνα ενός στέρεου και ξερού εδάφους και όχι μιας υποβρύχιας σπηλιάς. Έτσι λοιπόν η έρευνα μου από εκείνο το σημείο και μετά άρχισε να γίνεται χωρίς μεγάλο ενθουσιασμό. Μετά από δύο περίπου ώρες, ανεβοκατεβαίνοντας, γιατί κάποιες φορές χρειαζόταν να πάω πιο κάτω, αν και τα νερά ήταν απόλυτα καθαρά και μπορούσα τον περισσότερο χρόνο να κάνω την έρευνα μου μόλις κάτω από την επιφάνεια, πάντα με τη βοήθεια του σνόρκελ και του φακού, ευτυχώς, διαπίστωσα ότι δεν είχα να δω και τίποτε άλλο. Είχα βεβαιωθεί ότι καμία είσοδος δεν υπήρχε εκεί κάτω.

Ξαπλωμένος κοντά στο μέρος που είχα τα εφόδια μου, κάτω από το ζεστό

ήλιο (ό,τι χρειαζόταν δηλαδή μετά από το κρῦο που είχα "τραβήξει" μέσα στο θαλασσινό νερό) και τρώγοντας ένα λιτό, αλλά νόστιμο γεύμα με τυρί, ντομάτα και μαύρο ψωμί, σκεπτόμουν ποια θα έπρεπε να είναι τα επόμενα βήματα μου σ' αυτόν τον θαυμάσιο απομακρυσμένο κόσμο. Μια και πλέον τη σπηλιά την είχα αποκλείσει από κάθε είδους έρευνα, δεν έμενε παρά η ξηρά. Σκέφτηκα να κάνω ένα μεγαλύτερο κύκλο ψάχνοντας στην ξηρά, προσπαθώντας να "μεγαλώσω" τη σπηλιά, δηλαδή το μέρος που νόμιζα ότι υπερκάλυπτε τη θαλασσινή τοποθεσία τής εισόδου από επάνω. Τελείωσα το φαγητό μου και για να μην χάνω ώρα άρχισα αμέσως την εξερεύνηση. Έψαχνα, μπορώ να πω, εξονυχιστικά χωρίς ν' αφήνω ούτε ένα μέρος χωρίς να το δω καλά. Το μόνο σημείο που έδειχνε κάπως διαφορετικό ήταν εκείνο που είχα ξαναδει. Πουθενά αλλού δεν υπήρχε ίχνος ανοίγματος ή τρύπας. Τα βράχια ήταν πολύ μεγάλα ώστε να μετακινηθούν. Τουλάχιστον εγώ δεν θα μπορούσα να το κάνω αυτό ποτέ. Εξάλλου, μου φαινόταν λίγο υπερβολικό την οποιαδήποτε τρύπα να την έχουν σκεπάσει με ένα βράχο, έργο που, τέλος πάντων, δεν ήταν κάτι το οριστικό. Τέλεια αποτυχία και εδώ, σκέφτηκα. Η σπηλιά, η είσοδος για τον Άδη, ήμουν σίγουρος ότι υπήρχε, αλλά δεν μπορούσα να φανταστώ πού θα μπορούσε να είναι.

Έτσι, άφησα περίλυπος το μέρος, γιατί ειλικρινά περίμενα περισσότερα, όχι βέβαια απ' αυτό, αλλά από εμένα. Είχα βεβαιώσει - απατηλά, όπως φαινόταν - τον εαυτό μου ότι θα έβρισκα το σπήλαιο για τα έγκατα της Γης εκεί, εκείνη την ημέρα. Όπως όμως έχω πει και γράψει επανειλημμένως, αν είχαμε πάντα επιτυχίες, τότε η έρευνες μου θα τελείωναν πολύ γρήγορα. Έφθασα σε λίγο στο Ψυχοπομπείο και στο εκκλησάκι του Ταινάριου Ποσειδώνα ή τον Αγίων Ασωμάτων. Η χρησιμοποίηση των αρχαίων χαρακτηριστικών και υλικών του ναού ήταν φανερή στην κατασκευή του νέου, του χριστιανικού. Νομίζω ότι σε κάτι πολύ παλιές και ξεθωριασμένες τοιχογραφίες πρόσεξα μία πομπή ιερέων με το σταυρό και το ευαγγέλιο να τρέπει σε φυγή κάτι μικροσκοπικά μαυριδερά και πανάσχημα ανθρωποειδή, με μεγάλα μυτερά αυτιά και ουρές που έβγαιναν μέσα από τη γη. Εντύπωση μου έκαναν τα "δαιμόνια" αυτά στο συγκεκριμένο χώρο. Ήταν απλή σύμπτωση ή κάτι υπονοούσε; Ήταν γεγονός ότι σε πολλές εκκλησίες και στα περισσότερα εκκλησάκια απεικονιζόταν η πάλη μεταξύ των διαφόρων πλασμάτων του κακού και των δυνάμεων του καλού, των ιερέων -ακόμη και την πανούκλα κυνηγούσε ο κτήτορας της Μονής Πεντέλης για να γλυτώσει τους Αθηναίους από τα χέρια της - αλλά, εδώ, η είσοδος του Άδη, η σπηλιά τής θάλασσας και τώρα τα "δαιμόνια" έδεναν μεταξύ τους

κατά έναν περίεργο τρόπο. Ήταν η υψίστη άμυνα των Χριστιανών ενάντια στους υποχθόνιους. Οι "υποχθόνιοι" υπονοούσαν κάποιο σπήλαιο. Τι σπήλαιο όμως; Στην ξηρά ή τη θάλασσα; Ή μήπως το υποτιθέμενο εσωτερικό ήταν ενωμένο με το εξωτερικό, το μισό μέρος του οποίου ήταν μέσα στη θάλασσα; Και ενώ ο ενθουσιασμός με είχε συνεπάρει για μια ακόμα φορά, με "εγκατέλειψε" και πάλι όταν βεβαιώθηκα ότι, πλην της παλαιάς τοιχογραφίας, δεν υπήρχε τίποτε άλλο στο ερημοκκλήσι: ούτε τρύπα, ούτε πύλη, ούτε καταπακτή που να οδηγεί κάπου. Κουρασμένος καθώς ήμουν, κάθισα για λίγο απ' έξω προσπαθώντας να θυμηθώ όσα ήξερα γι' αυτά τα "δαιμόνια", τα αρχαία ή τα νέα.

Κάποτε, τα "υπερφυσικά" του παλιού ιερατείου πέρασαν στο καινούριο. Όταν οι πρώτοι Χριστιανοί Πατέρες βρέθηκαν σε θέση ισχύος έναντι των Εθνικών που τους είχαν διώξει παραγκωνίζοντας τους παλαιούς θεούς, υιοθέτησαν ριζοσπαστικές τακτικές εναντίον τους.

Κατά κάποιον τρόπο, οι θεοί του δωδεκάθεου δεν εκδιώχτηκαν, αλλά "συνελήφθησαν", βαπτίστηκαν και παραλλάχθηκαν. Τα κέντρα τους, οι μεγάλοι ναοί τους, μερικοί καταστράφηκαν, αλλά οι περισσότεροι αναμορφώθηκαν προκειμένου να στεγάσουν το νέο ιερατείο. Οι περισσότεροι θεοί, αφού αναλύθηκαν, εμφανίστηκαν όλως περιέργως στην καινούρια θρησκεία με άλλα ονόματα. Άλλες πάλι αρχαίες θεότητες που το καινούριο ιερατείο φοβήθηκε ότι θα μπορούσαν να ηγηθούν μίας θρησκευτικής "αντεπανάστα-σης" τέθηκαν "εκτός νόμου".

Μία μυθολογία που είχε διαγραφεί αφέθηκε να κρύβεται και να περιπλανάται στα βουνά και στις θάλασσες, εκεί όπου ήλπιζαν ότι θα ξεχαστεί ή θα πεθάνει. Όμως, από παγανιστική νοσταλγία ή ίσως και φόβο, οι άνθρωποι την "ελευθέρωσαν" και έτσι βρίσκεται μεταξύ τους ακόμη και σήμερα. Αυτά τα μυθικά πλήθη δεν περιλαμβάνουν μόνο τους κατώτερους θεούς, αλλά και τα άλλα θεϊκά πλάσματα του βουνού, των δασών και της θάλασσας: νύμφες, Νηρηίδες, γοργόνες, τρίτωνες, σατύρους και κενταύρους που έφθασαν μέχρι την εποχή μας με διάφορα ονόματα που ξέρουμε σχεδόν όλοι. Τα Παγανά υπονοούν τα μικρότερα και πονηρά υπερφυσικά πλάσματα που είναι δαιμόνιες οντότητες και δαίμονες, όπως τα φαντάσματα της νύχτας, που εμφανίζονται και εξαφανίζονται ξαφνικά - για παράδειγμα, τα αγγελικά και τα αερικά. Τα πιο διάσημα όμως είναι τα ζωτικά, αυτά που είναι έξω από κάθε θρησκευτικότητα και είναι αμφίβολο αν φοβούνται την εκκλησία. Τα Παγανά και τα ζωτικά θυμίζουν τα βόρεια *τρολ* ακόμη και στο χαρακτήρα. Όλα εμφανίζονται (κατά την παράδοση) σε μία έξαρση τις 12 ημέρες μετα-

ξὺ των Χριστουγέννων και των Φώτων.

Εκείνα δε που υπάρχουν σ' ὅλη τη χώρα, ἀπὸ τον Ἑβρο μέχρι την Κρήτη, δεν εἶναι παρὰ οἱ καλικάντζαροι. Αὐτοὶ μένουν τον περισσότερον χρόνον μέσα σε υπόγειες σπηλιές και εἶναι κτήνη ἀνθρωπόμορφα που προέρχονται ἀπὸ την κόλαση. Συνήθως ἀπλὰ ενοχλοῦν τους ἀνθρώπους, ἀλλὰ μερικὲς φορές, ἀνάλογα με τις περιστάσεις κάνουν και ἄλλα, πολὺ χειρότερα πράγματα. Ἡ εμφάνιση τους ποικίλλει πολὺ και περιλαμβάνει ετερόκλητα στοιχεία που ἔχουν πάρει ἀπὸ ἀνθρώπους και ζῶα και χωρίζονται σε δύο κύριους τύπους: οἱ μεγάλοι, που μπορεί ἀνετα να ξεπεράσουν το ἓνα μέτρο, εἶναι μαυριδεροὶ με μεγάλα κεφάλια. Τα μάτια τους εἶναι κόκκινα και λαμπερά, ἔχουν αὐτιά γίδας και μεγάλες γλώσσες που ἐξέχουν ἀπὸ το στόμα τους. Τα σώματα τους εἶναι ἀδύνατα με μεγάλες κοιλίες και χέρια ἀκανόνιστα, ἐνῶ τα πόδια τους τις περισσότερες φορές εἶναι σαν των τράγων.

Κάποιες φορές, τις περισσότερες, εμφανίζονται με δύο πόδια και ἄλλες με τρία ἢ και τέσσερα. Ἄλλοτε πάλι κουτσαίνουν, γεγονός ὅμως που δεν τους ἐμποδίζει να τρέχουν με μεγάλη ταχύτητα και να εἶναι πολὺ δυνατοὶ και ευκίνητοι. Οἱ μικρότεροι καλικάντζαροι, που εἶναι και πιο σπάνιοι, ἀλλὰ ἐπίσης βρίσκονται παντοῦ, σύμφωνα με τους θρύλους και τις παραδόσεις, εἶναι κατὰμαυροι νάνοι, γεμάτοι ἀσχήμιες και κάθε εἶδους ἀτέλειες. Επιπλέον, εἶναι πάντοτε σχεδὸν κουτσοί. Ὁ ἀρχηγὸς τους εἶναι ὁ κου-τοσδαίμονας (ἔτσι ονομάζουν και τον Κακαράπη, πρωτοπαλίκaro και βοηθὸ τοῦ λήσταρχου Νταβέλη, γνώστη ὅλων των υπογείων στοῶν και περασμάτων των βουνών, στον οποίο ὁ ἴδιος ὁ Νταβέλης χρωστούσε την ἐπὶ μακρὸν ἐλευθερία του και την ικανότητα του να παρουσιάζεται σε διαφορετικὰ μέρη χρησιμοποιώντας υπόγειες διαβάσεις), ὁ πιο ἀσχημος, πονηρὸς και κακὸς που πολλές φορές ζει μόνο και μόνο για να κάνει κακὸ στους ἀνθρώπους και εξαφανίζεται μέσα σε σπηλιές, τα βάθη των οποίων χάνονται.

Κάποιοι πιστεύουν ὅτι οἱ υποτακτικοὶ του μικροὶ καλικάντζαροι δεν προέρχονται ἀπὸ τους ἀρχαίους χρόνους, ἀλλὰ εἶναι πιο πρόσφατα δημιουργήματα. Εἶναι ικανοί, ἐν ἀπουσία των ἀνθρώπων, να μπαίνουν παντοῦ, να μαγαρίζουν τροφίμα και ζωοτροφές, να καταστρέφουν, ἀκόμη δε και να ἐπιτίθενται ἐναντίον των ἀνθρώπων. Παλαιότερα, προτίμηση τους ἦταν οἱ κάθε εἶδους μύλοι - ὅπου τους ἄρεσε να πετοῦν, να καταστρέφουν το αλεύρι και πολλές φορές να τσακώνονται μεταξύ τους. Ἐπίσης, αναρριχῶνται με μεγάλη ευκολία στις στέγες, και, για να μην μپουν στα σπιτία μέσα ἀπὸ την

καμινάδα, οι άνθρωποι καίνε στο τζάκι ειδικά βότανα, η μυρωδιά των οποίων τους κάνει να φεύγουν μακριά. Εκνευρίζονται με τις σπίθες που φεύγουν από τις φωτιές και προσπαθούν να τις σβήσουν ακόμη και... ουρώντας! Το βασικότερο όμως είναι η ιδιαίτερη ικανότητα τους να παίρνουν τη μορφή ζώων. Μερικοί άνθρωποι θέλουν να τους ονομάζουν δαίμονες, ενώ άλλοι μεταλλαγμένους ανθρώπους, γεμάτους όμως από ζωώδη πάθη.

Ποια λοιπόν ήταν αυτά τα πλάσματα κατά την αρχαιότητα; Σίγουρα, το καινούριο ιερατείο τα υποβάθμισε και τα μετέλλαξε. Δεν τα εξαφάνισε, γιατί στις μνήμες των ανθρώπων (των Χριστιανών πλέον) θα 'μενε ένα κενό. Τα υποβάθμισε από μίσος προς την παλαιά Εθνική των Ελλήνων θρησκεία και άλλαξε τα ονόματά τους. Αν αναλύσουμε συλλήβδην τους καλικάντζαρους θα δούμε ότι πρέπει να είναι οι παλαιοί Σάτυροι ή ακόμη και οι Κένταυροι ή αν θέλετε ένα μείγμα και των δύο. Το όνομα τους έχει σαν πρώτο συνθετικό τη λέξη "Κάλλι"*, που βέβαια προέρχεται από το "καλός" που έχει τη σημερινή έννοια, αλλά επιπροσθέτως και του "ωραίου". Εκ πρώτης όψεως, και το καλός και το ωραίος κάθε άλλο παρά ταιριάζουν με την εξωτερική και εσωτερική μορφή του καλικάντζαρου. Είναι όμως μία από τις μεθόδους των αμαθών Χριστιανών της εποχής εκείνης να λένε τον κακό καλό, μήπως και εξευμενιστεί και τους αφήσει ήσυχους! Η αλλαγή τώρα του "Κενταύρου" σε "Κάντζαρος", έτσι όπως αλλάζει η ελληνική δημοτική από τόπο σε τόπο, δεν είναι καθόλου απίθανη. Οι Καλλι-κάντζα-ροι μπορεί να είναι καλοί-κένταυροι.

Ο δικός μας Κένταυρος, από τη Μυθολογία μας, ο συνδυασμός δηλαδή σώματος αλόγου με ανθρώπινο στήθος και κεφάλι, που είναι ο πρωταγωνιστής των μετώπων του Παρθενώνα, είναι η μορφή που τελικά υπερίσχυσε των άλλων μορφών Κενταύρων. Σε νομίσματα, σε αμφορείς και σε άλλα είδη αρχαϊκής τέχνης έχουμε υποκενταύρους, ονοκενταύρους, ιχθυοκε-νταύρους, τραγοκενταύρους, τρίτωνες κ.ά. Πραγματικά, η λέξη "Κένταυρος" δεν έχει να κάνει καθόλου με άλογο. Είναι το ανθρώπινο μέρος ενός μικτογενούς όντος. Ο Κένταυρος και ο Σάτυρος δεν είναι παρά δύο όψεις του αυτού είδους, το κοινό μέρος των οποίων είναι το ανθρώπινο. Μπορεί να έχουν δύο πόδια ή τέσσερα. Ο "πλαστικός" κανόνας που θέλει τους Σατύρους να έχουν πάντοτε δύο πόδια, ενώ οι Κένταυροι τέσσερα, διαμορφώθηκε και παρέμεινε έτσι μόνο κατά την κλασική εποχή. Στην

* Παλαιότερα, η λέξη γραφόταν και Jīe δυο "λ"

Ο Ροντwe με
μεγάλα αυτιά και
ουρά, πολύ
γλωσσος και
ηολύγνωρος, και ο
Χαρηαν (Ξαφάν: η
χαρακτηριστική ιδιότητα
του να γίνεται αόρατος ή να
εξαφανίζεται εντελώς
ξαφνικά, αποκαλύπτεται από
το παραφθαρμένο ελληνικό
του όνομα!), ο οποίος βοηθά
τον Διάβολο να διατηρεί τις
αιώνιες φωτιές τής κόλασης!

Έχοντας πάντα σαν πατρίδα τους, ή μάλλον έχοντας ξεκινήσει από την Ελλάδα, οι καλικάντζαροι "εξαπλώθηκαν" πολύ γρήγορα σε όλη τις χώρες της Ευρώπης, αφού και στις δικές τους λαϊκές δοξασίες αναφέρονταν εμφανίσεις τέτοιων πλασμάτων, που έβγαιναν τη νύχτα από τα έγκατα της Γης για να κάνουν κακό στους ανθρώπους, ή "προληπτικά", για να τους φοβίσουν ώστε να μην τολμήσουν - οι άνθρωποι - ποτέ να τους ακολουθήσουν στα υπόγεια βασίλεια τους. Εδώ, απεικονίζεται ο Ευρόνομος (Εητηγωνιβ), με νύχια και μυτερά δόντια, που ακόμα και το όνομα τον παραμένει... ελληνικό! Έχει βέβαια δεσμούς με τον Σατανά και αποκαλείται "Ο Πρίγκιπας τον Θανάτου". ▼

Ο Οροbas, που χωρίς καμιά αμφιβολία προέρχεται από τον δικό μας Κένταυρο, σύμφωνα με την Εκκλησία ήταν κι αυτός στην υπηρεσία του Διαβόλου, γνώστης του παρελθόντος και του μέλλοντος, όλων των επιστημών και των τεχνών. Η ομοιότητα του με τον δάσκαλο-Κένταυρο Χείρωνά είναι προφανής.

αρχαϊκή εποχή και τέχνη, ο ονοκένταυρος φαίνεται ότι είναι ο παλαιότερος της οικογενείας και ίσως είναι ο πρόγονος και των δύο. Η λέξη "Σάτυρος" έρχεται αρκετά πιο αργά. Στη χριστιανική περίοδο, υποβαθμίζονται και οι δύο. Εντάσσονται δε στη χριστιανική δαιμονολογία και γίνονται εργαλεία βασανισμών των ανθρώπων. Ο Σάτυρος εφοδιάζεται με ένα δίκρανο και μετατρέπεται σε "θερμαστή" στην κόλαση του κάτω κόσμου ή του Άδη, ενώ ο Κένταυρος εξορίζεται μακριά, στα βορειοδυτικά τού κόσμου όπου ξαναρχίζει μία καινούρια ζωή σαν μονόκερος (unicorn), χωρίς να υποψιάζεται ότι οι μεταφραστές της βίβλου θα τον μπερδέψουν ακόμη και με τον... ιπποπόταμο! Πίσω στη χώρα μας, ο καλικάντζαρος πλέον κληρονομεί τις συνήθειες και των δύο! Είναι αποκαλυπτικό το ότι, αν και ο καλικάντζαρος όπως είπα είναι... Πανέλληνας και βρίσκεται σε όλη την επικράτεια, εντούτοις η περιοχή όχι μόνο με τους περισσότερους θρύλους, αλλά και με τους περισσότερους καλικάντζαρους βρίσκεται στα παλιά λημέρια των Κενταύρων, τα χωριά του Πηλίου.

Είναι γνωστή η περίπτωση ενός χωρικού αυτής της περιοχής που επισκέφτηκε μαζί με την σύζυγο του κάποιο μουσείο και, βλέποντας γλυπτά Σατύρων και Κενταύρων, είπε στην γυναίκα του: «Κοίταξε, δύο καλικάντζαροι!». Η ερώτηση που παραμένει είναι αν οι αυθεντικοί Κένταυροι ήταν δαιμονικοί ή θνητοί. Αυτή η σημερινή μας αμφιβολία υπήρχε ακόμη και την εποχή του Πινδάρου, ο οποίος μετατρέπει τον Κένταυρο Χείρωνα, δάσκαλο του Ασκληπιού, του Αχιλλέα και του Ιάσονα, σε γόνου του Κρόνου. Στην *Ιλιάδα* όμως ο Όμηρος μιλά για τον Χείρωνα σαν να έχει ανθρώπινη υπόσταση. Σε άλλο θρύλο, οι Κένταυροι είναι οι ατρόμητοι πολεμιστές, οι φύλακες της αρχαίας γνώσης, σοφίας και μαγείας που κρύβεται στα έγκατα του βουνού Πηλίου. Κατά "σύμπτωση" επίσης, η Θεσσαλία είναι ο ιδανικότερος σε ολόκληρη την Ελλάδα τόπος για αναπαραγωγή αλόγων. Να λοιπόν, η επικρατούσα μορφή τού Ιπποκενταύρου.

Αυτή η σκέψη για τους Κενταύρους-φύλακες της αρχαίας γνώσης με επανέφερε στην πραγματικότητα. Το καινούριο ιερατείο δεν ήθελε με κανέναν τρόπο την εύρεση της αρχαίας γνώσης που ίσως (τι ίσως, δηλαδή, είναι σίγουρο) δημιουργούσε ρωγμές στα θεμέλια του. Γι' αυτό και έπρεπε να μεταμορφώσουν τους Κενταύρους σε καλικάντζαρους, υπηρέτες του διαβόλου και εχθρούς του ανθρωπίνου γένους. Έτσι θα 'ταν για πάντα χαμένη η αρχαία γνώση. Το καινούριο ιερατείο δεν είχε πλέον τίποτε να φοβηθεί!

Αν λοιπόν εδώ, στη συγκεκριμένη περιοχή και λίγο πιο έξω από τους Αγ. Ασωμάτους, "βγήκαν" κάποια στιγμή οι καλικάντζαροι και το ιερατείο

συγκέντρωσε τους Αγίους για να βοηθήσουν να τους διώξουν πάλι προς τα "μέσα" (συμφωνά πάντα με την τοιχογραφία τού ναού), ίσως αυτό δεν είναι τίποτε άλλο παρά επιβεβαίωση του "πονηρού" τόπου τής εισόδου στον κάτω κόσμο, όπου είναι απαραίτητη η συνεχής επαγρύπνηση των δυνάμεων του "καλού" ώστε οι αντίπαλες δυνάμεις να παραμείνουν στο σκοτεινό τους βασίλειο!

Είναι μόνο η άγνοια που κρατά τους ανθρώπους μακριά από την αρχαία και προσωρινά χαμένη γνώση. Τη θέση των ατρόμητων φρουρών που τη φυλάνε έχουν πάρει τερατώδη ανθρωποειδή που "μισούν" τους ανθρώπους τής επιφάνειας, ώστε αυτή η εύρεση να γίνει ακόμη πιο δύσκολη και ακατόρθωτη.

Το μονοπάτι των ψυχών που οδηγούσε στην εκκλησούλα, αυτός ο σκαλισμένος διάδρομος στο βράχο, ήταν η μόνη ένδειξη στην ξηρά τού παλαιού δρόμου. Δεν υπήρχε τίποτε άλλο εκτός απ' αυτόν που να μπορούσα να δω. Όλα τα άλλα ήταν απροσπέλαστα. Το Ψυχοπομπεϊό ακόμη και σήμερα είναι μία μικρή τοποθεσία ενέργειας και "ειδικής" ατμόσφαιρας, ένας τόπος διαλογισμού, ένας διάυλος, ένα καθαρό "κανάλι", όπου αλλάζεις διάθεση. Ποιοι άλλοι είχαν έλθει εδώ πριν από εμένα; Ο φίλος Georg Müller δεν μου είχε αναφέρει τίποτε, παρά μόνο αόριστα ότι και το Ταίναρο ήταν προγραμματισμένο κάποια στιγμή να εξερευνηθεί, αλλά αυτή η στιγμή δεν έφτασε ποτέ απ' όσο ήξερα. Θα 'πρεπε λοιπόν να επιμείνω ή φύγω; Μήπως εγώ δεν ήμουν ο κατάλληλος γι' αυτή την έρευνα ή μήπως δεν ήμουν ακόμα έτοιμος; Αν υπήρχε κάτι, ήταν άραγε απαραίτητες όλες αυτές οι δυσκολίες; Σκέφτηκα με μία δόση χιούμορ ότι αυτές ακριβώς οι δυσκολίες και τα εμπόδια ήταν που έκαναν τον ωραίο "αγώνα" πιο συναρπαστικό. Δικαιολογίες για την αποτυχία, ίσως σκεφτείτε, μπορεί, δεν ξέρω! Καμιά φορά ο νους τού ανθρώπου δεν καταφέρνει να βρει τα ειδικά μονοπάτια (που υπάρχουν σίγουρα) για να προχωρήσει περισσότερο και σταματά προσωρινά.

Ας θυμηθούμε εδώ για λίγο τους συγγενείς μας Κέλτες στην παράδοση του βασιλιά Αρθούρου με τους ιππότες τής στρογγυλής τραπέζης: όλοι οι ιππότες - οι καλύτεροι, οι πιο δυναμικοί - ψάχνουν για το πραγματικό ή συμβολικό Άγιο Δισκοπότηρο, το Graal, δημιουργώντας μυθικούς αγώνες με τέρατα και δράκους σε άγνωστα βασίλεια και νησιά που ξεπροβάλλουν ξαφνικά μέσα από τη θάλασσα. Κι όμως, οι αγώνες τους φαίνεται ότι δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα. Εκεί ακριβώς ο μύθος δημιουργεί την είσοδο του ιππότη Γκάλαχαντ (Galahad) που αποτελεί ένα μικρό θαύμα! Είναι

ίσως το πιο σημαντικό γεγονός στην παγκόσμια φιλολογία. Ο Galahad γεννιέται σαν ένας ιππότης χωρίς αμαρτίες, απεγάδιαστος κυριολεκτικά, που δηλώνει: «Η δύναμη μου είναι δύναμη δέκα ιπποτών μαζί, γιατί η καρδιά μου είναι καθαρή!». Ποιος ξέρει λοιπόν αν η έρευνα μπερδεύεται με τη μεταφυσική, αν οι δυνάμεις που εγώ θα τις ονόμαζα συγκυρίες είναι ευνοϊκές και πότε, αν θα πρέπει να υπάρξει η κατάλληλη στιγμή και ο κατάλληλος άνθρωπος για να βρεθεί αυτό το "άνοιγμα"; Το τίμημα είναι ίσως μεγαλύτερο απ' ό,τι μπορούμε να αντέξουμε. Ας θυμηθούμε τον Hans στο Δίστομο, τον Πυθέα ή τους Ναί'τες. Δεν φθάνει δυστυχώς η επίμονη έρευνα. Χρειάζεται φαίνεται να είσαι και "επιλεγμένος". Επιπλέον, πρέπει να έχει έρθει και η κατάλληλη στιγμή ώστε ν' ανοίξουν εμπρός σου αυτές οι Πύλες για τη χαμένη Γνώση.

Φορτωμένος με τα εφόδια μου, αποφάσισα με τα πολλά ότι έπρεπε να φύγω. Η έρευνα δεν θα σταματούσε δα με μία αποτυχία! Είχα πείσει τον εαυτό μου, από τα συμβάντα, αλλά και τα όσα είχα ανακαλύψει ότι όντως εδώ υπήρχε μία από τις εισόδους. Άσχετα αν δεν την είχα βρει. Τακτοποίησα τις σημειώσεις μου και άρχισα να περπατώ στο μονοπάτι που θα με οδηγούσε στην επιστροφή.

Δεν θα 'χα κάνει ούτε πενήντα μέτρα όταν μία πράσινη "τούφα" από θάμνους, θυμάρι και πυκνά κίτρινα λουλούδια με έκανε να σταματήσω. Ήταν το μόνο σημείο μέσα σ' αυτή την "ξεραΐλα" που ήταν τόσο πυκνό και πράσινο. Γύρισα το βλέμμα μου δεξιά και αριστερά σε μεγάλη ακτίνα. Πουθενά αλλού δεν υπήρχε κάτι παρόμοιο. Δεν θυμάμαι να έδωσα καμία εντολή στα χέρια μου ν' αρχίσουν να κατεβάζουν το σακίδιο από την πλάτη μου, αλλά πριν προλάβω να το συνειδητοποιήσω, αυτό ήταν κιόλας ακουμπισμένο καταγής και εγώ προχωρούσα προς το μεγάλο αυτό σημείο που έσπαζε τη μονοτονία τού χώρου. Πλησιάζοντας, είδα ότι και το πετρώδες έδαφος, όπου υπήρχαν νησίδες χώματος, διέφερε - ήταν πιο σκούρο - από το άλλο που είχε το χρώμα τού στεγνού χώματος. Έδειχνε μία ανεπαίσθητη υγρασία που οφειλόταν σ' αυτούς τους θάμνους, τους σχοίνους, το θυμάρι, τα κίτρινα λουλούδια και ό,τι άλλο υπήρχε που δεν ήξερα την ονομασία του. Ήταν μία μικρή ανωμαλία τού εδάφους, προφανώς κάποιος βράχος χαμηλός, σκεπασμένος με θάμνους. Τσως να μην το παρατηρούσε κανείς αν δεν είχε τις αποτυχίες που είχα εγώ τις δύο προηγούμενες ημέρες, εξαιτίας των οποίων οποιοδήποτε ελάχιστα διαφορετικό σημείο κι αν έβλεπα, μου φαινόταν σαν μία πιθανότητα ανοίγματος ή τρύπας στο έδαφος!

Κι όμως, πλησιάζοντας ακόμη περισσότερο και αρχίζοντας να παραμε-

ρίζω όσο μπορούσα τους θάμνους για να δω αν υπήρχε κάτι από πίσω, βρήκα ότι υπήρχαν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για μία τρύπα στο έδαφος, σαν αυτές που ανοίγουν μερικά ζώα που κάνουν τις φωλιές τους εκεί. Οι θάμνοι έκρυβαν κάτι αγκαθωτά πουρνάρια, που τα έκαναν όλα εξαιρετικά δύσκολα, γιατί χρειαζόταν, για να δει κανείς, να τα ξεριζώνει. Γρήγορα όμως φάνηκε ότι υπήρχε κάτι, που με ενθουσιασμό διαπίστωσα ότι ήταν πράγματι τρύπα. Όχι ζώου, γιατί και γι' αυτό θα ήταν πολύ δύσκολο να εισχωρήσει εκεί μέσα χωρίς να πληγωθεί. Η τρύπα, όπως τουλάχιστον είχε διαμορφωθεί ο χώρος, όση δηλαδή φαινόταν απ' αυτή, ήταν μικρή για να περάσει έρποντας ένας άνθρωπος. Έτσι, αφού δηλαδή χρειαζόταν να ανοίξει περισσότερο, άρχισαν τα δύσκολα. Το πτυοσκάπανο προσπάθησε πολύ και κατάφερε λίγα! Ξάπλωσα, έβαλα το κεφάλι και το χέρι μου με το φακό μέσα - δεν χωρούσε και τίποτε άλλο - και προσπάθησα να δω. Ήταν ένας μικρός χώρος, σαν μικρό δωμάτιο, δύο επί δύο μέτρα. Παρατήρησα ότι στην αντικρινή πλευρά από αυτήν που ήμουν εγώ υπήρχε ένα μικρό άνοιγμα λίγο πιο μεγάλο απ' αυτό που είχα ανοίξει (μεγαλώσει) εγώ. Οι τοίχοι, και αυτό ήταν το ευχάριστο, ήταν καμωμένοι από πέτρες, που τις είχε βάλει τη μία πάνω στην άλλη κάποιος άνθρωπος και όχι η φύση. Μπορεί να ήταν κάποιο παλιό σπιτάκι, σαν αυτά των ασκητών, αφού εκεί κοντά υπήρχαν ίχνη παλαιού οικισμού, όπως είπα παραπάνω. Το κυριότερο όμως ήταν ότι έπρεπε ν' ανοίξω περισσότερο την τρύπα-άνοιγμα.

Θα μου πήρε περίπου δύο ώρες να σκάβω και να βγάζω τις πέτρες μέχρι να γίνει αρκετά μεγάλη ώστε να μπω μέσα. Κοίταξα γύρω μου, περισσότερο από συνήθεια, γιατί ούτως ή άλλως δεν υπήρχε κανείς, και μπήκα μέσα, παρασύροντας μαζί μου και το σακίδιο. Το πάτωμα του μικρού "δωματίου" απείχε περίπου ένα μέτρο από την τρύπα. Μία μυρωδιά υγρασίας ήταν το πρώτο που ένιωσα. Το δεύτερο ήταν ότι το πέτρωμα ήταν καμωμένο από πλάκες σαν αυτές που συνηθίζουν να βάζουν στις στέγες των σπιτιών αντί για κεραμίδια στη Μάνη. Οι τοίχοι ήταν εντελώς άδαιοι, ούτε καρφιά, ούτε επιγραφές, ούτε κομμάτια πέτρας που να δείχνουν ότι είχαν μεταφερθεί από αλλού. Έτσι, σε πολύ λίγο χρόνο είχα τελειώσει τις παρατηρήσεις μου στο μικρό χώρο και γρήγορα κατευθύνθηκα προς το άνοιγμα που είχα παρατηρήσει. Αυτό ήταν στο έδαφος και χρειάστηκε να πέσω στα γόνατα για την πρώτη ματιά μέσα σ' αυτό.

Η έκπληξη μου ήταν μεγάλη, όταν στο φως τού φακού αντίκρισα ένα μεγάλο χώρο, πολύ μεγαλύτερο από αυτόν που ήμουν τώρα, μήκους περίπου 9-10 μέτρων και πλάτους 5. Πρέπει το "δωματιάκι" όπου ήμουν να

ήταν κάτι σαν προθάλαμος αυτού του μεγαλύτερου. Μπήκα μέσα και άρχισα να περιεργάζομαι τους τοίχους που βρίσκονταν κοντά μου. Ήταν και αυτοί καμωμένοι από μεγάλες πέτρες που έδειχναν αρχαία τεχνοτροπία και όχι βυζαντινή. Τι να ήταν άραγε; Αρχαίος ναός; Προθάλαμος; Εκτός απ' αυτό το δωμάτιο δεν υπήρχε τίποτε άλλο, ούτε άνοιγμα να οδηγεί κάπου αλλού ούτε καταπακτή στο έδαφος, το οποίο ήταν επίσης στρωμένο με πλάκες σαν του άλλου μικρού δωματίου. Ούτε διάκοσμος υπήρχε, ούτε κάτι άλλο σχετικό. Στη γωνία που έκανε ο τοίχος αυτός - που είχε το άνοιγμα συγκοινωνίας με το μικρό δωμάτιο - με τον αριστερό τοίχο, οι πλάκες του εδάφους είχαν σπάσει ή είχαν αφαιρεθεί. Το κενό το κάλυπτε μία μεγάλη πλάκα-πέτρα, πάνω στην οποία ήταν χαραγμένα περίεργα σχήματα που θα αποτολμούσα να χαρακτηρίσω μεγαλιθικά. Κυριαρχούσαν οι κύκλοι και οι σπείρες, αλλά υπήρχαν και μερικά σχήματα από ευθείες γραμμές που θα μπορούσαν να απεικονίζουν κλαδιά ή δεν ξέρω τι άλλο.

Αυτό όμως που δέσποζε ήταν ένα χαραγμένο σχήμα που χωρίς αμφιβολία έδειχνε ένα λαβύρινθο. Αριστερά του λαβυρίνθου, με εντυπωσίασε ένα σχήμα που αμέσως μου θύμισε την εικόνα ενός κεφαλιού, όπως αυτά που βρίσκονται επάνω σε παράσημα ή νομίσματα. Στην αρχή νόμισα ότι ήταν μία σύμπτωση γραμμών που έδιναν αυτή την εντύπωση, αλλά όσο το παρατηρούσα τόσο περισσότερο έκλυνα προς την άποψη ότι επρόκειτο για ένα πολύ ωραίο κεφάλι σε μικρογραφία, που όμως δεν ήταν σε καμία περίπτωση ένα μεγαλιθικό διακοσμητικό στοιχείο. Ο λαβύρινθος ήταν, χωρίς άλλο, ένα υποχθόνιο στοιχείο που έδειχνε πολλά πράγματα μαζί: υπόγεια σπηλιά, δυσκολία, μύηση, αναζήτηση, λύση, πέρασμα από τον ένα κόσμο στον άλλο, φόβο, προσμονή και πιθανώς λύτρωση. Τι άλλο να σήμαινε άραγε; Να έκρυβε η πέτρινη αυτή πλάκα κάποιο μυστικό; Αργότερα, αυτό το απέρριψα και θα δείτε γιατί.

Αριστερά από αυτά τα διακοσμητικά στο έδαφος, σε ένα επίπεδες κατασκευασμένο κοῦφωμα του τοίχου, υπήρχαν πέντε σκαλοπάτια που οδηγούσαν στο πουθενά, γιατί εκεί δεν υπήρχε άνοιγμα παρά μόνο βράχος. Μπορεί να ήταν, σκέφτηκα, όλος ο εξωτερικός βράχος που καλυπτόταν από τους θάμνους και έκρυβε τούτη εδώ την είσοδο-έξοδο μετά τα σκαλοπάτια. Όλος όμως ο βράχος θα πρέπει να ήταν 3-4 τόνους. Πώς λοιπόν είχε τοποθετηθεί εκεί για να καλύπτει αυτή την είσοδο και γιατί, αφού το μεγάλο ή το μικρό δωμάτιο δεν οδηγούσε πουθενά; Συνεπώς, και το μικρό άνοιγμα που είχα μεγαλώσει εγώ για να μπω μέσα ήταν ένα τυχαίο άνοιγμα που είχε γίνει από το νερό ή, παλαιότερα, από κάποιο ζώο που βρήκε κάποιο χωμά-

τινο σημείο ανάμεσα στις πέτρες του τοίχου και έσκαψε για να κάνει εκεί τη φωλιά του ή οτιδήποτε άλλο. Μήπως υπήρχε λοιπόν κάποιο μυστικό στο έδαφος; Μήπως αυτό υποδείκνυαν τα διακοσμητικά στοιχεία στην πέτρινη πλάκα; Δεν ήταν ένα ερώτημα στο οποίο μπορούσα να απαντήσω εκείνη τη στιγμή. Δεν ήξερα βέβαια ότι την απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα θα την έβρισκα λίγο αργότερα!

Συνέχισα λοιπόν να ψάχνω και τον απέναντι τοίχο που δεν μου αποκάλυψε τίποτε περισσότερο από την ίδια τεχνοτροπία του χτισίματος με μεγάλες πέτρες. Έτσι έφθασα στον τοίχο που βρισκόταν απέναντι από το άνοιγμα απ' όπου είχα μπει στο μεγαλύτερο αυτό δωμάτιο. Αυτός ο τοίχος είχε περίπου πέντε μέτρα μήκος και ήταν ίσιος. Υπήρχε υγρασία επάνω του -ενώ οι άλλοι ήταν εντελώς ξηροί - η οποία είχε δημιουργήσει μία πολύ ελαφριά πρασινάδα, ανεπαίσθητη σχεδόν, την οποία ίσα που μπορούσες να την αγγίξεις. Όταν έβαλα το χέρι μου πάνω στον τοίχο, το επίπεδο του οποίου με είχε εντυπωσιάσει, διαπίστωσα με έκπληξη ότι δεν ήταν καθόλου υγρό! Άγγιξα τον τοίχο σε πολλά σημεία των 5 μέτρων του από το έδαφος μέχρι τον πέτρινο θόλο, αλλά και πάλι ούτε ίχνος υγρασίας. Τι διάβολο! Πώς συνέβαινε αυτό; Πήγα στο τέλος, εκεί που έκανε γωνία με τον πλαϊνό τοίχο, και βγάζοντας το μαχαίρι μου άρχισα προσεκτικά να "ξύνω" ένα τετράγωνο 0,1 x 0,1 μ. Στην αρχή δεν το κατάλαβα, αλλά άρχισαν να βγαίνουν κάτι σαν πράσινα ξέφτια που έμοιαζαν με κλωστές. Συνέχισα τη δουλειά μου έκπληκτος, μέχρι που βεβαιώθηκα ότι σε εκείνο το σημείο ο τοίχος ήταν καλυμμένος με ένα είδος υλικού που έμοιαζε κάπως με ένα πολύ γερό πανί! Δεν μπορούσα ακόμη να καταλάβω. Πήγα στο εντελώς αντίθετο μέρος, στην άλλη γωνία που έκανε ο τοίχος με τον δεξιό πλαϊνό. Σε λίγο ήμουν σίγουρος ότι και εδώ υπήρχε αυτή η περίεργη κάλυψη που ξύνοντας την δημιουργούσε ξέφτια. Γρήγορα κατάλαβα ότι όλος αυτός ο τοίχος ήταν καλυμμένος κατά τον ίδιο τρόπο. Έπρεπε λοιπόν να παραδεχθώ ότι είχα να κάνω με ένα είδος... καμουφλάζ!

Πώς, γιατί, από πού; Η έκπληξη μου ήταν τόσο μεγάλη ώστε με έκανε να καθίσω στο πάτωμα, επάνω στις πλάκες, και μετά από το αρχικό διάστημα... αλαλίας, να βάλω τα γέλια από θαυμασμό: «Βρε τους κ....», αναφώνησα. Έχουν καλύψει όλο τον τοίχο με καμουφλάζ για να μην φαίνεται το υλικό του!

Πράγματι, μπροστά στα έκπληκτα μάτια μου και το φως του φακού είχα έναν τοίχο μήκους 5 μέτρων και ύψους 2,50 μέτρων από... μπετόν!

Το μπετόν βέβαια δεν είναι και τόσο παλαιά εφεύρεση. Έτσι αυτός ο τοί-

χος ήταν σχετικά καινούριος, το πολύ 40-50 χρονών. Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι είχε χτιστεί με απaráμιλλη δεξιοτεχνία, σε έναν τόσο μικρό χώρο, για να καλύψει ή να στηρίξει κάτι ή και τα δύο. Η κάλυψη του δε με την "τεχνητή πρασινάδα" και ο βράχος της εισόδου προφύλασσαν την είσοδο αυτή προς το άγνωστο από τα βέβηλα μάτια. Μόνο τυχαία - όπως κι έγινε - μπορούσε να ανακαλυφθεί. Άλλο βέβαια η ανακάλυψη και άλλο η δημιουργία κάποιου ανοίγματος στο μπετόν αρμέ. Τι άραγε να βρισκόταν πίσω από αυτό το "έργο"; Η προς τον Άδη κατάβαση ή μία από τις εισόδους προς την Κοίλη Γη ή και τα δύο μαζί;

Το μόνο σίγουρο ήταν ότι αυτόν τον οπλισμένο τοίχο από μπετόν δεν μπορούσαν να τον διαπεράσουν οι... καλικάντζαροι! Δεν μπορούσα παρά να είμαι ευχαριστημένος. Μέχρι τώρα, είχα δύο πολύ πιθανές εισόδους προς την Κοίλη Γη ή προς κάπου αλλού εκτός επιφανείας: του Διστόμου και του Ταινάρου!

Βγαίνοντας από το ίδιο μέρος απ' όπου είχα μπει και πηγαίνοντας δέκα-δεκαπέντε μέτρα μακριά από τους θάμνους, είδα ότι και έτσι δεν φαινόταν τίποτε. Εντούτοις, πήγα και έκλεισα το άνοιγμα με πέτρες και χώμα - όσο βρήκα - και από επάνω κύλησα μία πέτρα μεγαλύτερη. Βάζοντας και τους σχοΐνους και τα όσα άλλα αγκαθωτά φυτά υπήρχαν στη θέση τους, το μέρος επανήλθε στην αρχική του μορφή και δεν φαινόταν απολύτως τίποτε. Κάθισα κάπου παράμερα και συμπλήρωσα τις σημειώσεις μου. Το μέρος δεν επρόκειτο να το χάσω πια ποτέ. Το τι επρόκειτο να κάνω κάποτε γι' αυτό εξαρτάτο από αρκετά πράγματα που δεν ήταν βέβαια της στιγμής, αλλά πλέον διαφαινόταν καθαρά ότι επιβαλλόταν η δημιουργία, το "στήσιμο" μίας ερευνητικής ομάδας, η οποία θα είχε και μερικά άλλα πλεονεκτήματα. Ευχάριστες σκέψεις με είχαν κυριεύσει κατά την επιστροφή μου, ό,τι καλύτερο, δηλαδή, για το τέλος μίας αποστολής.

Από το Ταίναρο στην Αγγλία

ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΠΟΛΥ ΝΑ ΚΑΝΩ ΕΚΕΙΝΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ στην Αγγλία, όπως όλες τις άλλες φορές, για επισκέψεις έρευνας στο Roslyn ή στο Glastonbury ή στο Loch Ness και όχι γιατί ένα θλιβερό ατύχημα με υποχρέωσε. Έτσι, στις 27 Σεπτεμβρίου του 1999, μπήκα στο κρατικό νοσοκομείο του Poole για μία εγχείριση μιάμισης ώρας στον αριστερό μου ώμο και το βραχίονα, η οποία τελικά, λόγω της σοβαρότητας του τραύματος, διήρκεσε τεσσερισήμισι ώρες. Μετά από τρεις ημέρες που βγήκα από το νοσοκομείο, ήμουν βαρύτερος λόγω των διαφόρων μετάλλων που είχαν προσθέσει στο χέρι μου και μίας βίδας που κρατούσε σταθερό το επάνω μέρος τού βραχίονα πάνω στον ώμο για να μην κινείται καθόλου το χέρι. Στην κατάσταση που ήμουν, όπως ήταν φυσικό, δεν είχα διάθεση για τίποτε, μέχρι που ανακάλυψα ότι το προϊστορικό μνημείο τού Stonehenge απείχε μόλις 60 km από την πόλη μας. Επιστράτευσα λοιπόν όλες μου τις δυνάμεις, "προσέλαβα" για οδηγό την γυναίκα μου Τλζε και κατά τις 8.00' την επομένη ήμασταν καθ' οδόν. Εντύπωση μου έκανε το ότι δεν υπήρχαν πινακίδες στο δρόμο που να σε οδηγούν. Είτε γιατί οι Άγγλοι θεωρούν ότι όλοι πρέπει να ξέρουν πού είναι το Stonehedge είτε γιατί έχουν την εντύπωση ότι κάποια ενέργεια που εκπέμπει θα μας οδηγούσε σίγουρα εκεί! Το προϊστορικό οικοδόμημα βρίσκεται περίπου 120 χιλιόμετρα νότια με νοτιοδυτικά τού Λονδίνου και 13 χιλιόμετρα βόρεια του Σώλσμπερυ.

Το Stonehenge δεν είναι ένα μεγαλιθικό μνημείο που θα μπορούσε να μπει στην ίδια κατηγορία με τα ντόλμεν τής Ευρώπης. Αυτά δεν είναι παρά κατασκευές που αποτελούνται από μία αλάξευτη πέτρα τοποθετημένη πάνω σε δύο άλλες κάθετες, σε σχήμα Π. Ούτε όμως και με τα μενίρ, που

είναι συμπλέγματα από όρθιες πέτρες, μόνες ή σε ομάδες. Οι πέτρες που συνθέτουν το Stonehenge είναι στη φυσική τους κατάσταση, αλλά έχουν διαμορφωθεί από τους κατασκευαστές του, μερικές φορές με μεγάλη τέχνη. Κάθε χρόνο περίπου 250.000 επισκέπτες πληρώνουν εισιτήριο για να πάνε μέσα στον περιφραγμένο χώρο και να το δουν από κοντά. Το μυστήριο που το περιβάλλει είναι χωρίς άλλο η αιτία. Πουθενά αλλού στον κόσμο δεν υπάρχει κάτι που να συγκρίνεται μ' αυτό. Μεταξύ άλλων, θα πρέπει να ήταν και ένας ηλιακός ναός, ίσως κάτι σαν ιερό κέντρο. Έχει δυο κύρια χαρακτηριστικά: το κυκλικό του σχήμα, στο οριζόντιο και στο κάθετο πεδίο, και το σχήμα των τριλίθων, που αποτελούνται από δύο όρθιους λίθους που ενώνονται στην κορυφή τους με ένα επιστύλιο. Έχει κάτι το περίπλοκο που σου κινεί την περιέργεια και σε κάνει να το παρατηρείς για πολλή ώρα προσπαθώντας να "βρεις" άκρη. Πρέπει να έχει κατασκευαστεί τον 14ο ή τον 15ο αιώνα π.Χ. ή και πολύ παλαιότερα. Εκείνη την εποχή, σ' αυτόν εδώ τον τόπο, απ' όσο ξέρουμε, δεν υπήρχαν χώρες, πόλεις ή πολιτισμοί που να μπορούσαν να συλλάβουν και να εκτελέσουν κάτι τέτοιο. Είναι ένα ίχνος από μία άγνωστη περίοδο, έναν άγνωστο ρυθμό και πολιτισμό. Είναι σαν ένα μνημείο χωρίς προγόνους ή απογόνους, πραγματικά μόνο του στην ιστορία.

Για να γίνει η περιγραφή πιο εύκολη, θα χωρίσουμε το Stonehenge στο ίδιο το μνημείο, τη γύρω απ' αυτό περιοχή και τα περίχωρα του. Αρχικά το μνημείο περιλάμβανε δύο ομόκεντρους κύκλους από κάθετους λίθους: έναν εξωτερικό και έναν εσωτερικό. Τον πρώτο τον σχηματίζουν τριάντα στύλοι με ορθογώνια διασταυρωμένα τμήματα που ενώνονται σε ζευγάρια από επιστύλια. Η διάμετρος του κύκλου, αν μετρηθεί από την εσωτερική επιφάνεια των στύλων, είναι σχεδόν 54 μέτρα. Ο εσωτερικός κύκλος έχει διάμετρο περίπου 25 μέτρα. Σχηματίζεται από μικρότερες και περισσότερο ακανόνιστες πέτρες, στη φυσική τους κατάσταση, περιβάλλει 5 γιγαντιαίους τριλίθους, διατεταγμένους σε σχήμα πετάλου, και έναν ορισμένο αριθμό από γαλαζόπετρες που σχηματίζουν ένα εντελώς ίδιο σχήμα. Στο κέντρο αυτού του πετάλου υπάρχει μία επίπεδη μακριά πέτρα, πεσμένη ή μισοχω-μένη στο έδαφος, γνωστή ως "Η Πέτρα τού Βωμού". Το όλο οικοδόμημα δίνει ακόμα και σήμερα μια εντύπωση αρμονίας και σωστών αναλογιών, παρά την κατάσταση του. Φαίνεται τέλεια προσαρμοσμένο στα μέτρα τού ανθρώπου, αποκαλύπτοντας όμως ταυτόχρονα το μεγαλείο τής περιόδου που έχει κατασκευαστεί, αλλά χωρίς υπερβολές.

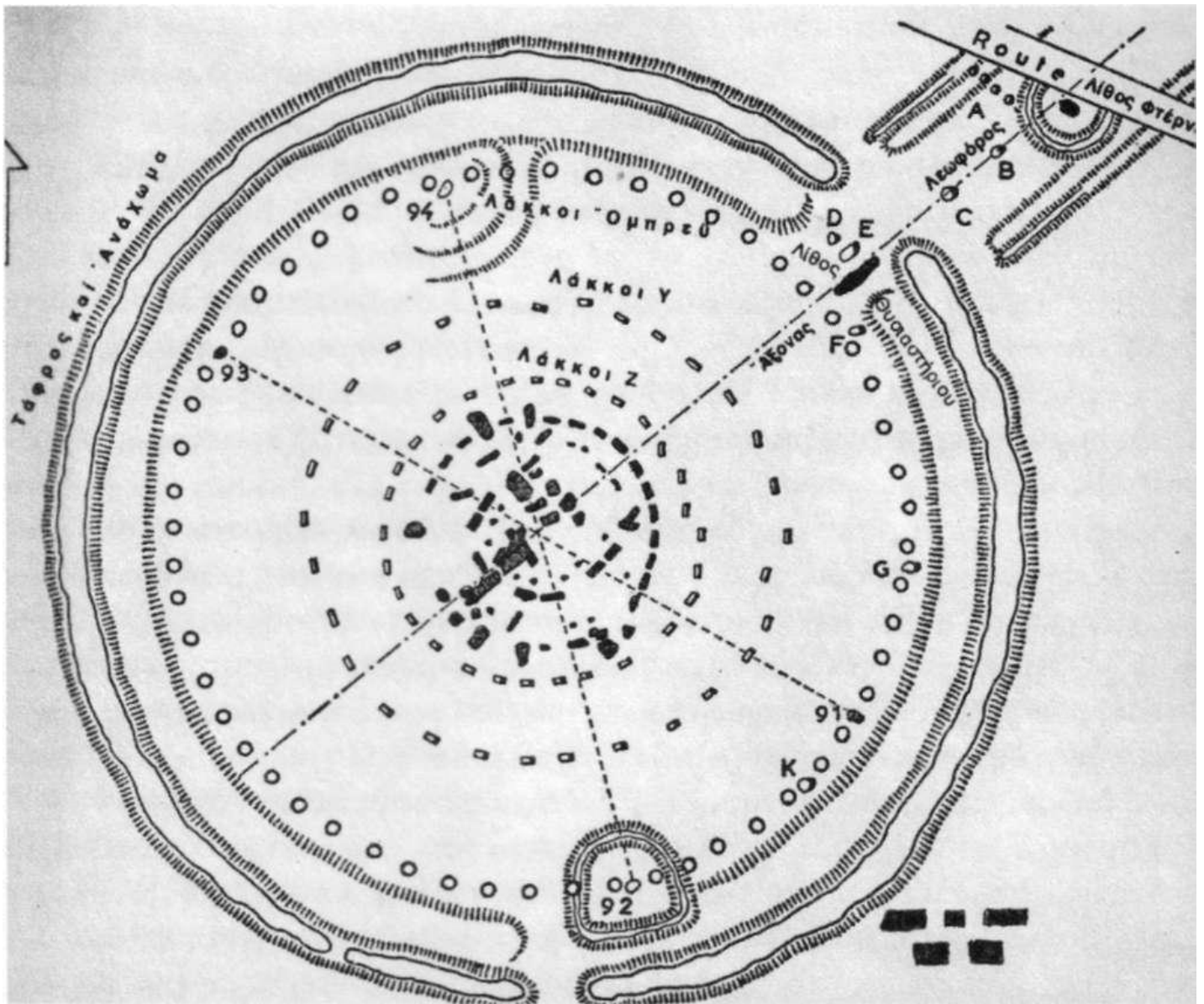
Ένα από τα πρώτα πράγματα που παρατηρεί κανείς, εκτός από τον

κύκλο, είναι η μεγάλη πέτρα που βρίσκεται πλάι στο δρόμο. Πρόκειται για την πιο σπουδαία πέτρα όλου του μνημείου, την Πέτρα της Πτέρνας. Το ύψος της πάνω από το έδαφος είναι περισσότερο από πέντε μέτρα. Ανάμεσα σ' αυτήν την πέτρα και τον εξωτερικό κύκλο υπάρχει μία άλλη πέτρα, η Πέτρα του Θυσιαστηρίου. Σήμερα είναι πεσμένη κάτω, αρχικά όμως ήταν όρθια. Κάτι άλλο που παρατηρεί ο επισκέπτης είναι μία κυκλική τάφος μ' ένα εσωτερικό ανάχωμα, που περικλείει το μνημείο. Αυτή η τάφος διακόπτεται σε αρκετά σημεία, αλλά το βασικό της χώρισμα, που πιθανώς έδειχνε την είσοδο του κλειστού αυτού χώρου, βρίσκεται στην πλευρά της Πέτρας του Θυσιαστηρίου.

Μέσα στο κυκλικό ανάχωμα, μικροί άσπροι δίσκοι υποδηλώνουν τις θέσεις μερικών από τις πενήντα έξι τρύπες που σχηματίζουν έναν πλήρη κύκλο. Περίπου επάνω σ' αυτόν τον κύκλο που σχηματίζεται κοντά σ' αυτές τις τρύπες, υπάρχουν δύο χαμηλές πέτρες, τοποθετημένες στις άκρες μίας νοητής διαμέτρου που περνά από το κέντρο του μνημείου. Όχι μακριά από την καθεμία απ' αυτές, πάνω στον ίδιο κύκλο, υπάρχει ένας μικρός όγκος από χώμα. Αυτά τα δύο λοφάκια μόλις που διακρίνονται, ιδίως εκείνο που είναι προς το Βορρά. Είναι σχεδόν κυκλικά ως προς το σχήμα και απέχουν το ίδιο από το κέντρο. Μαζί με τις δύο πέτρες, αποτελούν αυτό που είναι γνωστό ως "4 Σταθμοί". Κάτω από το γρασίδι - γι' αυτό και είναι εντελώς αθέατες - υπάρχουν δύο σειρές από τρύπες, καθεμία από τις οποίες σχηματίζει δύο κύκλους. Η μία διπλή σειρά είναι έξω από τον εξωτερικό κύκλο (σειρές Υ και Ζ), ενώ η άλλη (Q και R) είναι μέσα απ' αυτόν, περίπου στην επιφάνεια του εσωτερικού κύκλου.

Το μνημείο και η γύρω περιοχή αποτελούν τον "ορίζοντα" του Stonehenge, μ' έναν αρχαίο ίσιο δρόμο, που είναι γνωστός σαν "Λεωφόρος", ένα μικρό ευδιάκριτο πρόχωμα που έχει στην κάθε πλευρά του ένα ανάχωμα. Η διεύθυνση του σε σχέση με το κέντρο του οικοδομήματος είναι ίδια μ' αυτήν της Πέτρας της Πτέρνας. Η λεωφόρος συνεχίζει σε μία ευθεία για 550 μέτρα και μετά χωρίζεται σε δύο παρακλάδια: το ένα προφανώς πηγαίνει βόρεια σ' ένα άλλο πρόχωμα, το ονομαζόμενο Κουρσούς, ένα τεράστιο, επίμηκες κλειστό μέρος με μήκος 2-7 χιλιόμετρα και μέσο πλάτος 100 μέτρα, προσανατολισμένο κάθετα σ' εκείνο το παρακλάδι και σε ανατολική-δυτική διεύθυνση. Όσο για το άλλο παρακλάδι, φαίνεται να ενώνεται με τον ποταμό Αvon.

Θα ήταν άδικο να μην αναφέρω - παρόλο που δεν έχουν, κατά τη γνώμη μου, άμεση σχέση με το οικοδόμημα - το μεγάλο αριθμό των προϊστορικών

Γενικό σχέδιο τον μνημείου Stonehenge. Είναι άραγε ένας χάρτης της Κοίλης Γης;

τάφων που είναι διεσπαρμένοι στην πεδιάδα του Σώλσμπερυ (Salisbury). Μερικοί απ' αυτούς ονομάζονται "Στρογγυλοί" και αριθμούνται σε εκατοντάδες, αλλά υπάρχουν και πολλά προϊστορικά ίχνη - τάφροι, προχώματα, αρχαίοι δρόμοι - που δείχνουν ότι η πεδιάδα τού Σώλσμπερυ ήταν κάποτε - μετά από την ανέγερση του μνημείου - πυκνοκατοικημένη, τουλάχιστον περισσότερο απ' ό,τι είναι σήμερα.

Αυτή είναι η γενική περιγραφή τού Stonehenge και της γύρω περιοχής φαίνεται αρχικά απλή, αλλά αν κανείς αναλύσει περισσότερο τα διάφορα μέρη που το αποτελούν, θα εντοπίσει εκπληκτικές λεπτομέρειες, που μόνο η μεγάλη Πυραμίδα τής Γκίζας, όσο περνούν τα χρόνια, αποκαλύπτει. Τα μυστικά τού Stonehenge είναι πολλά και προς το παρόν θα παραμείνουν μυστικά. Ωστόσο, με ενδιαφέρει να το δούμε από μια εντελώς διαφορετική

οπτική και αυτό θα προσπαθήσω να κάνω.

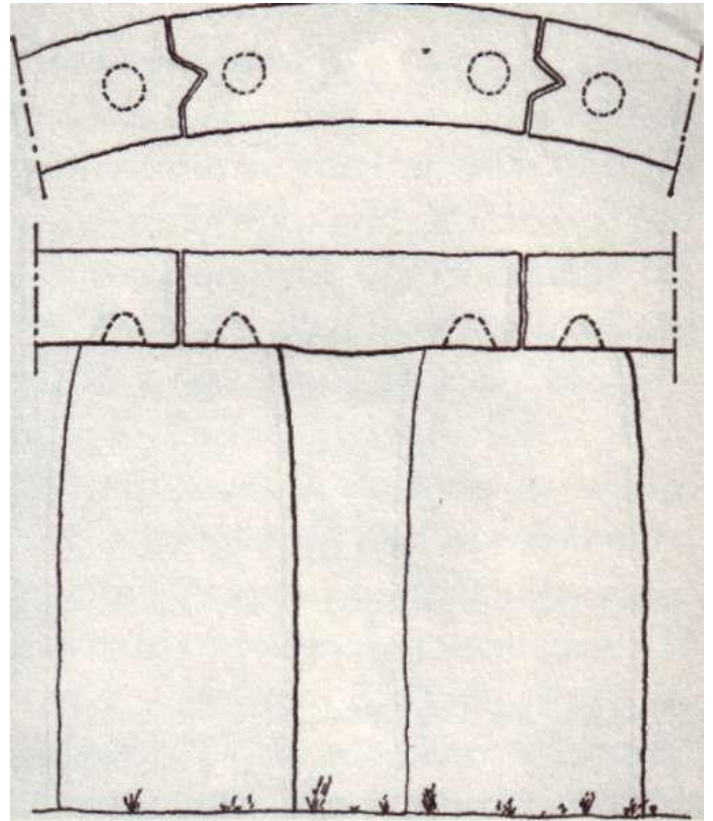
Πριν φτάσουμε όμως σ' αυτό, είναι αρκετά ενδιαφέρον - και απαραίτητο - να πούμε κάποια πράγματα για τις στήλες και τα περιστύλια, τον τρόπο δηλαδή με τον οποίο στέκονται ακόμη όρθια εδώ και 3.500 χιλιάδες χρόνια. Οι στήλες ήταν χωμένες σ' ένα μέσο βάθος από 1,27 μέχρι 1,78 μέτρα. Το συνολικό τους ύψος έφθανε τα 5,4 μέτρα και το βάρος τους, τους 30(!) τόνους. Το βάθος τους τούς εξασφάλιζε μεγάλη σταθερότητα, ωστόσο αυτή βασιζόταν και στη σύνδεση τους με τα επιστύλια, που ήταν περισσότερα από αρκετά για να κάνουν τις στήλες αυτές να μένουν όρθιες τόσο πολύ. Στην κορυφή κάθε στήλης υπήρχαν δύο εξογκώματα ή προεξοχές, με 95 πόντους περίπου απόσταση από κέντρο σε κέντρο, μία απόσταση που αντιστοιχεί στο διάστημα ανάμεσα στις δύο στήλες. Αυτές οι προεξοχές έμπαιναν μέσα σε εσοχές, που είχαν λαξευτεί σε κάθε επιστύλιο. Έτσι εμποδίζαν τις πλάγιες κινήσεις των επιστυλίων και τα συγκρατούσαν σταθερά στην κορυφή των στηλών. Και τα επιστήλια ήταν ενωμένα, το ένα με το άλλο, με αρμούς σε σχήμα V, όπως φαίνεται στο σχέδιο μου. Το περίεργο και συνάμα πολύ ενδιαφέρον είναι ότι αυτή η μέθοδος δεν έχει χρησιμοποιηθεί πουθενά αλλού, εκτός από τα νησιά του Πάσχα και τους Δελφούς!

Σήμερα, δεν ξέρουμε πολλά πράγματα ακόμη για το Stonehenge. Συνεχώς αποκαλύπτουμε μυστικά του, αλλά ακόμη δεν έχουμε ιδέα ποιοι το έφτιαξαν και κυρίως ποιος τους έδωσε οδηγίες για κάτι τέτοιο. Οι άνθρωποι που ζούσαν την εποχή εκείνη στη νότια Αγγλία είχαν βέβαια αναπτυχθεί σε διάφορους τομείς, αλλά οι γνώσεις τους ήταν μάλλον λιγότερες από αυτές των πρωτόγονων φυλών της Αυστραλίας στις αρχές του αιώνα. Ζούσαν σε επισφαλή καταφύγια, φτιαγμένα από κλαδιά, και χρησιμοποιούσαν κοκκάλινα καμάκια και αγκίστρια, καθώς και βέλη με αιχμές από πυρόλιθο και γυαλισμένα πέτρινα τσεκούρια. Φορούσαν ρούχα από δέρμα ζώων και πολλά από τα όπλα τους τα έφτιαχναν από κέρατα ελαφιών που αφθονούσαν στην περιοχή. Έβρισκαν τροφή κυνηγώντας, ψαρεύοντας και μαζεύοντας άγρια φρούτα. Ζούσαν για το σήμερα, χωρίς καμία δυνατότητα να αποθηκεύσουν τροφές και προμήθειες για τους δύσκολους καιρούς που δεν θα είχαν τροφή λόγω της έλλειψης κυνηγιού, των πυρκαγιών στο δάσος ή της ξηρασίας. Ακόμη και όταν έφτασαν εκεί νέοι κάτοικοι από την ηπειρωτική γη, το μόνο καινούριο που έφεραν μαζί τους ήταν η γεωργία και η κτηνοτροφία. Τα εργαλεία των νέων αυτών "αποίκων" ήταν επίσης τα στοιχειώδη: ξύστρες πυρόλιθου, γυαλισμένα πέτρινα τσεκούρια, άκρες από κέρατα, κοκκάλινες βελόνες και μάλλον εντελώς άτεχνα αγγεία,

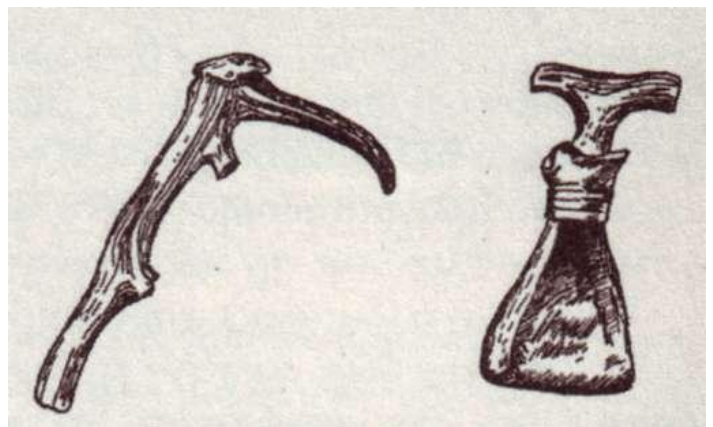
συνήθως ημισφαιρικά ως προς το σχήμα, μερικές φορές στολισμένα με βουλές ή στενές κάθετες εγκοπές. Εκτός από τα ζώα των κοπαδιών, ίσως να είχαν ημερώσει και το σκύλο. Φαίνεται μάλιστα ότι είχαν επιδοθεί και σε κανιβαλισμό και σίγουρα έκαναν ανθρωποθυσίες, όπως αποκαλύπτει ένας τάφος που περιείχε το σκελετό ενός νάνου.

Οι τάφοι λοιπόν που βρίσκονται γύρω από το μνημείο και στην ευρύτερη περιοχή δεν ανήκουν σ' αυτούς που έφτιαξαν το οικοδόμημα. Αντιθέτως, η επιβλητικότητα και το μυστήριο που καλύπτει το Stonehenge προσελκύουν τους ανθρώπους, που αρχίζουν να κατοικούν εκεί κοντά, νομίζοντας ότι έτσι, μένοντας δηλαδή κοντά σ' αυτό το μνημείο που μόνο θεοί θα μπορούσαν να κάνουν, θα είναι ασφαλείς! Καμία λοιπόν απόδειξη δεν υπάρχει ότι οι άνθρωποι των τάφων πήραν μέρος στην κατασκευή τού οικοδομήματος. Αντίθετα, φαίνεται ότι το Stonehenge είναι πολύ παλαιότερο. Αφού όμως αποκλείουμε εκείνους τους ανασφαλείς κατοίκους από την κατασκευή του, τα ερωτήματα

"γιατί;", "πότε;", "πώς;" και από "ποιον;" υψώνονται μπροστά μας πελώρια και αμείλικτα. Γιατί κατασκευάστηκε το Stonehenge; Πέρα από όλα τα άλλα, όπως προαναφέρθηκε, ήταν και ένα ηλιακό μνημείο. Ίσως μάλιστα είχε να κάνει και με τη Σελήνη. Οι πιο έντιμοι από τους ερευνητές και τους επιστήμονες λένε ότι στην πραγματικότητα δεν γνωρίζουν τίποτε. Βρίσκουν

Η μέθοδος συναρμογής των τρούιθων, ώστε να είναι σταθεροί.

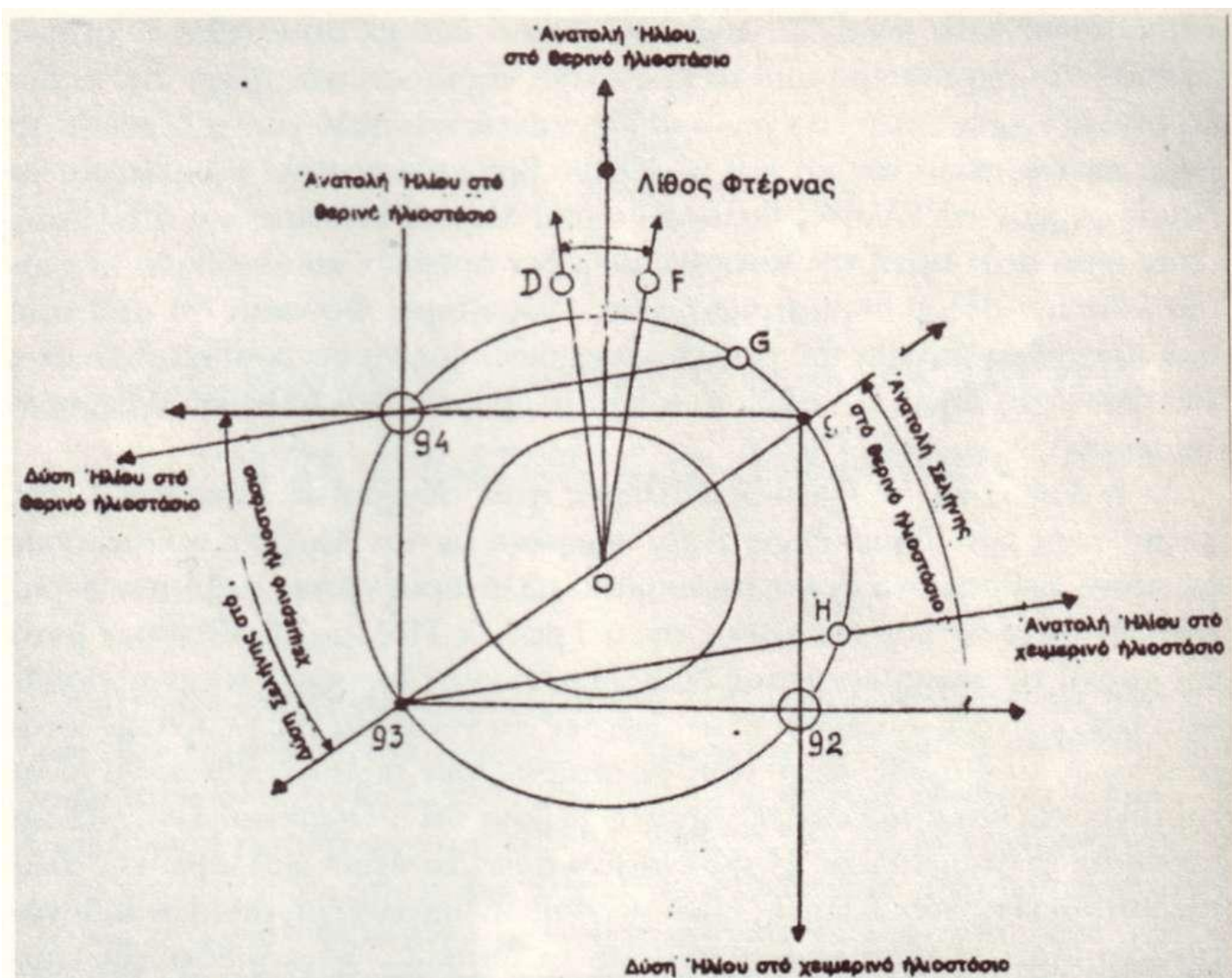
Τέτοια εργαλεία βρέθηκαν σε οικισμούς στην ευρύτερη περιοχή τού Ξίσηγε^ε. Είναι φτιαγμένα από κέρατα ελαφιού. Είναι δυνατόν να οικοδόμησαν με τέτοια το... Ξίσηγίβ^β;

κάθε λίγο και λιγάκι καινούριες χρήσεις του μνημείου, αλλά το βίοπεται[^]ε μοιάζει και με τη μεγάλη πυραμίδα, μυστικά και χρήσεις της οποίας ανακαλύπτουμε συνεχώς, αλλά ακόμη δεν ξέρουμε το κυριότερο γι' αυτήν, δηλαδή τι είναι. Πότε κατασκευάστηκε; Ή στο δέκατο πέμπτο ή στον εικοστό αιώνα π.Χ. Η ακρίβεια εξάλλου δεν έχει και τόσο σημασία, γιατί έχουμε αποκλείσει για τους παραπάνω λόγους να έχουν ασχοληθεί μ' αυτό οι κάτοικοι της περιοχής.

Όσον αφορά, τώρα, στο πώς κατασκευάστηκε, οι επιστήμονες έχουν προχωρήσει αρκετά, αλλά έχω μεγάλες αμφιβολίες για τα όσα λένε. Κατ' αρχήν, οι πέτρες του οικοδομήματος δεν προέρχονται από την περιοχή, αλλά ούτε και από την ευρύτερη. Η προέλευση των λίθων - λένε - είναι πολύ μακρινή, αλλά δεν μπορούν να πουν πώς ακριβώς έγινε η μεταφορά τους. Γι' αυτό, επειδή ακριβώς το μυστήριο είναι πολύ μεγάλο, σε διάφορες εποχές έχουν αναμείξει και τον... μάγο Μέρλιν στη μεταφορά τους - από την Ιρλανδία - αλλά και στην κατασκευή του μνημείου. Όσο για το ποιοι ήταν οι κατασκευαστές του, ούτε λίγο ούτε πολύ λένε ότι το κατασκεύασαν σε πολύ μεγάλο διάστημα οι τοπικοί πληθυσμοί, άποψη που δεν με βρίσκει καθόλου σύμφωνο! Δεν το δικαιολογούν βέβαια αυτό, ή μάλλον φάσκουν και αντιφάσκουν όταν ομολογούν ότι οι κάτοικοι της περιοχής ζούσαν στην ανασφάλεια, έτρωγαν όταν είχαν τροφή και κοιμόντουσαν σε καλύβες από κλαδιά! Λογικά λοιπόν, είναι εντελώς αδύνατο να συλλάβουν την ιδέα της κατασκευής του Stonehenge - και γιατί να το κάνουν άλλωστε; - και ακολούθως να πραγματοποιήσουν ένα τέτοιο μεγάλο ταξίδι, ψάχνοντας για το κατάλληλο υλικό για την κατασκευή του με εργαλεία από... πυρόλιθο!

Νομίζω ότι ο ιδιαίτερος χαρακτήρας και η μοναδικότητα του οικοδομήματος αποδεικνύουν ότι είναι έργο ενός μόνου ανθρώπου που ήταν ξένος, δηλαδή δεν είχε καμιά σχέση όχι μόνο με την πεδιάδα του Σώλσμπερυ, αλλά ακόμη και με τη χώρα γενικότερα. Αυτός συνέλαβε το σχέδιο. Το μόνο πράγμα που έκανε ίσως ο τοπικός πληθυσμός ήταν να προμηθεύσει το εργατικό δυναμικό. Αυτή η τελευταία άποψη όμως, έστω και σαν θεωρία, αποκλείεται αμέσως, γιατί ανάμεσα στον "πολιτισμό" τους και στον πολιτισμό αυτού που συνέλαβε την ιδέα της κατασκευής υπάρχει πολιτιστική διαφορά τουλάχιστον χιλίων χρόνων.

Από πού ήλθε λοιπόν αυτός ο εκπληκτικός αρχιτέκτονας; Σε μια κολόνα ενός από τους τριλίθους υπάρχει σκαλισμένο ένα ξιφίδιο που μοιάζει καταπληκτικά με ξιφίδιο της ελληνικής μινωικής εποχής. Μήπως λοιπόν αυτό είναι που πρέπει να εξετάσουμε; Δεν το χάραξε βέβαια ο ίδιος ο αρχιτέ-

Δύση Ήλιου στο χειμερινό ηλιοστάσιο

Το Stonehenge ως "νεολιθικός ηλεκτρονικός εγκέφαλος", σύμφωνα με τον Gerald Hawkins.

κτονας - αυτός είχε πολύ καλύτερα και σοβαρότερα πράγματα να κάνει - αλλά ξέρουμε από τον Πausanias ότι υπήρχε μία ομάδα τριάντα λίθων στις Φερρές της Θεσσαλίας, δίπλα στο άγαλμα του Ερμή, στους οποίους έδειχναν, αν όχι λατρεία, μεγάλο σεβασμό. Οι ιεροί λίθοι στην αρχαϊκή ελληνική περίοδο είχαν δύο σχήματα: του κώνου και του παραλληλογράμμου - το τελευταίο είχε καθιερωθεί από τον Ερμή. Και τα δύο αυτά σχήματα τα βλέπουμε στο Stonehenge!

Ο αρχιτέκτονας λοιπόν αυτός δεν ξέρω αν ήλθε από την Ελλάδα, σίγουρα όμως καταγόταν από τη χώρα μας. Γιατί μόνο εδώ θα μπορούσε να μάθει αρκετή γεωμετρία, αρχιτεκτονική και αστρονομία για να σχεδιάσει ένα τέτοιο μνημείο. Για να το σχεδιάσει, οπωσδήποτε, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία. Πώς όμως συνέλαβε την ιδέα; Γιατί το Stonehenge - αυτό τουλάχιστον έχει αποδειχτεί - δεν είναι ένας απλός ναός, αλλά πολύ-πολύ

περισσότερο κάτι άλλο. Το λιγότερο βέβαια που με απασχολεί είναι πώς έφθασε στο μεγαλύτερο από τα βρετανικά νησιά και πώς ήξερε την ύπαρξη του! Δεν χρειάζεται να έχει διαβάσει κανείς και πολύ για να ξέρει ότι τα μέρη εκείνα, αλλά ακόμη και μέρη που βρίσκονταν πολύ μακρύτερα, τα επισκέφθηκαν οι Έλληνες θαλασσοπόροι! Μήπως άλλωστε και ο Πυθέας, όπως είπα στην αρχή της ιστορίας μας, δεν πρέπει ν' ακολουθήσε τα χνάρια κάποιου άλλου συμπατριώτη μας; Πώς ήξερε; Φαίνεται ότι από τότε που η Λητώ, η μητέρα του Απόλλωνα, αποφάσισε να δει ο γιος της το φως του ήλιου στη Δήλο, το ταξίδι μεταξύ Υπερβορέας και Ελλάδας έγινε πολλές φορές!

Αν η Τροία και ο Τρωικός Πόλεμος ήταν σύγχρονοι, πάνω-κάτω, της κατασκευής του Stonehenge, τότε, σύμφωνα με τον Όμηρο, ο Οδυσσέας όχι μόνο έφθασε στα βρετανικά νησιά, αλλά προχώρησε πολύ πιο πέρα! Και δεν θέλω να μου πει κανείς ότι ο Τρωικός Πόλεμος διεξάχθηκε μετά την εποχή της κατασκευής του Stonehenge, γιατί ξέρουμε δα την προσπάθεια της διεθνούς συνωμοσίας να "φέρνει" τα γεγονότα της ελληνικής ιστορίας προς τα εμπρός, ώστε όλες οι ιστορίες των παλαιών εθνών να είναι ταυτόχρονες και παράλληλες! Δεν λέω βέβαια ότι ο Οδυσσέας είχε κάποια σχέση με το Stonehenge. Η πιθανότητα όμως να έχουν συλλάβει την ιδέα της κατασκευής του Έλληνες είναι πολύ-πολύ μεγαλύτερη από την πιθανότητα να έχουν κάτι να κάνουν μ' αυτήν οι τοπικοί... φουκαράδες της επο-
χής·

Ακόμη όμως μένει να προσπαθήσουμε να βρούμε ποιος και γιατί.

Διόδωρος ο Σικελός η Σικελιώτης και Εκαταίος ο Μιλήριος

ΕΧΩ ΠΕΙ ΚΑΙ ΕΧΩ ΓΡΑΨΕΙ ΕΠΑΝΕΙΛΗΜΜΕΝΑ ΠΟΣΑ χρωστώ στον αρχαίο φίλο μου, τον Πausανία τον Περιηγητή. Αυτόν τον ακούραστο άνθρωπο, που περπάτησε σε όλη την Ελλάδα στην αρχή της πρώτης χιλιετίας και με οξυδερκές μάτι περιέγραψε ό,τι έβλεπε. Βέβαια σήμερα, δυο χιλιάδες χρόνια μετά, αναγνωρίζεις στις πόλεις λίγα από όσα είδε τότε, στην υπαίθρο χώρα. Όμως, αν κανείς ξέρει λίγο από γεωγραφία και τοπογραφία, είναι σχετικά εύκολο να ακολουθήσει τα χνάρια του! Φαίνεται όμως πως όταν ένας "καθαρός τη καρδιά" ερευνητής ψάξει, θα βρει και άλλους φίλους από το παρελθόν πρόθυμους να τον βοηθήσουν με τον τρόπο τους!

Στη Ρώμη του Καίσαρα και του Αυγούστου, λοιπόν, ζει ένας Έλληνας ιστορικός, ο Διόδωρος, ο οποίος είναι γέννημα θρέμμα της Μεγάλης Ελλάδας και έχει γεννηθεί στο Αγ΄ριο της Σικελίας. Γράφει μία παγκόσμια ιστορία για τον κόσμο της εποχής εκείνης. Το έργο του είναι τεράστιο -αποτελείται από σαράντα βιβλία, στα οποία έχουν καταγραφεί αναλυτικά τα γεγονότα από την προϊστορική εποχή μέχρι την εκστρατεία του Καίσαρα στη Γαλατία το 59 π.Χ. Απ' όλο αυτό το κολοσσιαίο έργο σώθηκαν μόνο πέντε βιβλία, τα πρώτα, που αφορούν και αναφέρονται στη μυθική εποχή της Ασίας, της Αφρικής και της Ευρώπης. Οι σύγχρονοι του και οι κατοπινοί του τον κατηγορούν ότι υπήρξε μέτριος ιστορικός και συγγραφέας, χωρίς κριτική ικανότητα, αλλά φαίνεται ξεχνούν ότι πολλές φορές ο Διόδωρος είναι η μοναδική ιστορική πηγή για ορισμένες χρονικές περιόδους. Εκτός των άλλων χρήσιμων και μοναδικών στοιχείων των χρο-

νολογικών περιόδων που αναφέρει, παραθέτει και χρονολογικές ενδείξεις που προηγούνται της παράθεσης των γεγονότων κάθε χρόνου, μέσω των οποίων γνωρίζουμε τον ακριβή κατάλογο των επωνύμων Αθηναίων αρχόντων και των ανώτατων Ρωμαίων αξιωματούχων της περιόδου 480-79 και 302-301 π.Χ. Το έργο του Διόδωρου ονομάζεται *Ιστορική Βιβλιοθήκη*.

Σ' αυτό το έργο, αναφέρει και μερικές πληροφορίες παρμένες από αρχαία έργα που πλέον έχουν προ πολλού εξαφανιστεί. Αυτές λοιπόν οι πληροφορίες, και συγκεκριμένα μία ξεχασμένη παράγραφος, ήταν που με έκαναν να νιώσω, όταν τις διάβασα, ειλικρινής φίλος με τον Διόδωρο!

Θα παραθέσω λοιπόν εδώ την περίφημη αυτή παράγραφο ως έχει και ακολούθως θα πω μερικά πράγματα, στα οποία με οδήγησε:

«Αφού έγινε να μιλήσουμε για τις βόρειες χώρες της Ευρώπης, δεν θα ήταν απρέπεια αν λέγαμε και μερικά λόγια για τους Υπερβορείους. Ανάμεσα στους ιστορικούς που έχουν καταγράψει τις παραδόσεις της Αρχαιότητας στα χρονικά τους, ο Εκαταίος* και μερικοί άλλοι υποστηρίζουν ότι πέρα από την Υπεράλπεια Γαλατία, στον ωκεανό, υπάρχει ένα νησί, μεγάλο σαν την Σικελία. Αυτό το νησί που κείται στον Βορρά, λένε ότι κατοικείται από τους Υπερβορείους, που ονομάστηκαν έτσι επειδή ζουν πέρα από το σημείο από το οποίο φυσούν οι βόρειοι άνεμοι. Το έδαφος του νησιού είναι εξαιρετικό και τόσο αξιοσημείωτα εύφορο που παράγει δύο σοδειές το χρόνο. Ο δε καιρός είναι πάντοτε καλός. Εκεί, σύμφωνα με την ίδια ιστορία, είναι η γενέτειρα της Λητώς, γεγονός που εξηγεί γιατί αυτοί οι νησιώτες τρέφουν έναν ιδιαίτερο σεβασμό στον Απόλλωνα. Είναι όλοι τους, σαν να λέμε, ιερείς αυτού του θεού. Πάνω σ' αυτό το νησί υπάρχει, επίσης, μία τεράστια περιφραγμένη έκταση, αφιερωμένη στον Απόλλωνα, όπως ακόμη και ένας μεγαλοπρεπής στρογγυλός ναός, στολισμένος με πολυάριθμες προσφορές και γιγάντειες πέτρες. Και η πόλη των νησιωτών είναι επίσης αφιερωμένη στον Απόλλωνα.

«Οι Υπερβόρειοι μιλούν μία γλώσσα ιδιόρρυθμη και έχουν καλές διαθέσεις προς τους Έλληνες, ιδιαίτερα τους Αθηναίους και τους Δήλιους, κι αυτά τα αισθήματα πηγαίνουν πολλά χρόνια πίσω. Λέγεται ότι πολλοί Έλληνες έχουν πάει να επισκεφθούν τους Υπερβορείους και άφησαν προσφορές που έφεραν ελληνικές επιγραφές και, ότι, για ανταπόδοση, ο Άβα-ρις ο Υπερβόρειος ταξίδεψε κάποτε στην Ελλάδα, για να ανανεώσει με τους

---

* Κάποιες φορές ο Εκαταίος ο Μιλήσιος αναφέρεται και ως Εκατέας.

Δήλιους την φιλία που υπήρχε ανάμεσα στους δύο λαούς. Λέγεται επίσης ότι το Φεγγάρι, όπως φαίνεται, είναι πολύ κοντά στη Γη και ότι τα υψώματα του εδάφους είναι ευδιάκριτα. Λέγεται ακόμη ότι ο Απόλλωνας έρχεται κάτω στο νησί κάθε δεκαεννιά χρόνια. Είναι κατά το τέλος αυτής της περιόδου που τα ουράνια σώματα επανέρχονται στις αρχικές τους θέσεις μετά την περιστροφή τους. Αυτή η περίοδος των 19 χρόνων είναι γνωστή στους Έλληνες σαν το Μέγα Έτος. Κάθε νύχτα, κατά τη διάρκεια της εμφάνισης του, από την εαρινή ισημερία ως την ανατολή των Πλειάδων, ο θεός χορεύει, σαν να απολαμβάνει τις τιμές που του δίδονται. Οι βασιλιάδες του νησιού λέγονται Βορεάδες, είναι απόγονοι και διάδοχοι του Βορέα, κυβερνούν το νησί και προνοούν για τη συντήρηση του ναού».

Πριν αναφερθώ στα όσα εκπληκτικά μάς λέει ο Διόδωρος, τα οποία χρειάζονται αρκετές επεξηγήσεις και "ξέμπλεγμα", θα 'θελα να πω ότι ο Εκαταίος που αναφέρει στην πηγή των πληροφοριών, γεωγράφος και αυτός (περίπου 560-490 π.Χ.), συμμετείχε στην εξέγερση των πόλεων της Ιωνίας εναντίον των Περσών (499-494 π.Χ.), διαδραματίζοντας πολύ σημαντικό ρόλο. Τα έργα του, από τα οποία σώζονται ελάχιστα αποσπάσματα, ήταν μία περιγραφή της Γης (*Περίοδος Γης* ή *Περιήγησις*) σε δύο βιβλία, από τα οποία το πρώτο ήταν αφιερωμένο στην Ευρώπη και το δεύτερο στην Αφρική και την Ασία, και μία πραγματεία των μυθικών γενεαλογιών (*Ιστορίαι* ή *ΗρζύοΧογία*) σε τέσσερα βιβλία. Το γεωγραφικό έργο του Εκατέα είναι καρπός των δικών του ταξιδιών και κατά ένα μέρος στηρίζεται σε γραπτές πηγές (αφηγήσεις ταξιδιωτών και θαλασσοπόρων), συνοδευόταν δε από ένα γεωγραφικό πίνακα με τις σχετικές επεξηγήσεις. Το γενεαλογικό του έργο, αν και δεν είχε σημειώσει τόση επιτυχία όσο το άλλο, είναι πολύ σημαντικό, γιατί επιχειρεί σ' αυτό μία ορθολογική ερμηνεία των μύθων, των παραδόσεων και των δοξασιών. Είναι έτσι ο πρώτος που άσκησε μία κάποια κριτική στα παραδοσιακά στοιχεία της Μυθολογίας και της Ιστορίας.

Ο Διόδωρος, στην παράγραφο αυτή για την Υπερβορέα, άθελα του την μπερδεύει με την Αγγλία, αλλά χρησιμοποιεί πληροφορίες και από τις δύο. Αυτό το κάνει από άγνοια μάλλον, γιατί απλώς γράφει ό,τι έχει μάθει ή έχει διαβάσει σε βιβλία παλαιότερων ιστορικών, γεωγράφων και ταξιδιωτών. Οποσδήποτε αναφέρεται στο Stonehenge όταν μιλά για το μεγάλο στρογγυλό ναό με τις όρθιες πέτρες, τον οποίο τοποθετεί όμως στη χώρα που έχει πάντα καλό καιρό και το έδαφος της είναι τόσο εύφορο που έχει σοδειά δύο φορές το χρόνο, και αυτή βέβαια δεν μπορεί να είναι η Αγγλία. Για τη χώρα

που βρίσκεται πέραν της Υπεράλπειας Γαλατίας, μας λέει επίσης ότι είναι μεγάλη σαν τη Σικελία. Είναι η γενέτειρα της Λητώς και η χώρα που επισκέπτεται ο Απόλλωνας κάθε 19 χρόνια. Αναφέρει δηλαδή την Αγγλία ως πατρίδα της Λητώς και την ταυτίζει με την Υπερβορέα, αλλά η Αγγλία για τους κατοίκους της Μεσογείου ποτέ δεν υπήρξε το μυθικό νησί, αφού οι περισσότεροι από τους εμπόρους και τους θαλασσοπόρους την ήξεραν.

Το ερώτημα που μας ενδιαφέρει είναι μήπως το Stonehenge ήταν πράγματι στην Υπερβορέα και όλες οι πληροφορίες που μας δίνει ο Διόδωρος αφορούν στο νησί της Λητώς και όχι στην Αγγλία! Γιατί αν μελετήσουμε καλά την παράγραφο και τη δούμε με τα σημερινά δεδομένα, τότε εκτός του "μεγάλου στρογγυλού ναού με τις όρθιες πέτρες" τίποτε άλλο από ό,τι μας λέει δεν αφορά στην Αγγλία, όλα αφορούν στην Υπερβορέα. Από το άλλο μέρος όμως, η ύπαρξη του Stonehenge στην Αγγλία τον καιρό που ζούσε ο Διόδωρος δεν του δίνει τις απαραίτητες προϋποθέσεις να πει τα όσα άλλα αναφέρει γι' αυτή τη χώρα, τη στιγμή που η Βρετανία και τα βρετανικά νησιά έχουν ήδη κατακτηθεί από τους Ρωμαίους, συνεπώς έχουν γίνει γνωστά τα πλείστα όσα γι' αυτή τη χώρα. Ίσως πάλι να μην ασχολήθηκε καθόλου με το θέμα και να μετέφερε αβίαστα στο βιβλίο του μόνο όσες πληροφορίες δίνει ο Εκαταίος ο Μιλήσιος. Και πάλι όμως δεν φαίνεται λογικό το να δίνει - ο Διόδωρος - τόσες πληροφορίες για την Αγγλία, για έναν τόπο που ήταν, όπως είπα, ήδη γνωστός. Κάτι άλλο πρέπει να συμβαίνει.

Αφού λοιπόν αποκλείσαμε εκ των πραγμάτων ότι η Αγγλία είναι η Υπερβορέα, ας πάμε σε κάτι άλλο, στις σχέσεις των Υπερβορείων με τους Έλληνες.

Καμιά φορά σκέφτομαι πως η ιστορία της Λητώς - που φεύγει από το "μυθικό" νησί - και του Απόλλωνα - που φεύγει κάθε λίγο και λιγάκι από την Ελλάδα, τη χώρα του φωτός, για να επισκεφτεί την Υπερβορέα - δεν είναι παρά μία καλή κάλυψη της εποχής εκείνης από το ανώτατο ιερατείο για να μην χρειάζεται να δοθούν εξηγήσεις για τις σχέσεις μας - των Ελλήνων - με την Υπερβορέα και τους κατοίκους της!

Είναι μήπως η μυστική πηγή απ' όπου αντλούμε τις γνώσεις μας - που είναι πολύ ανώτερες από αυτές των άλλων λαών της εποχής εκείνης - και τον πολιτισμό μας, που κατά γενική παραδοχή είναι πολύ πιο προηγμένος; Μήπως είναι ο συνδετικός μας κρίκος με τη χαμένη γνώση του παλαιού εκείνου και χαμένου υπέροχου πολιτισμού; Όσο ψάχνω, τόσο περισσότερους Έλληνες βρίσκω να έχουν να κάνουν με την Υπερβορέα. Οι σχέσεις

μας είναι τόσο παλαιές, ώστε χάνονται στα βάθη του μύθου και της ιστορίας. Γι' αυτό και ο Πυθέας, στο μεγάλο του ταξίδι, πηγαίνει κατευθείαν προς την - γνωστή πλέον - Αγγλία και ακολούθως, μόνο με τη φαντασία του και τις μισοχαμένες μνήμες που βρίσκονται μέσα του, προσπαθεί να βρει τη χαμένη Υπερβορέα. Μήπως όμως για τους παλαιότετους εκείνους Έλληνες, τα βρετανικά νησιά αποτελούσαν τον ενδιαμέσο σταθμό για το "μυθικό" νησί; Η προσφορά μήλων στους Δελφούς μέχρι τον 3ο μ.Χ. αιώνα από κάποιους "βόρειους" που γίνεται ανελλιπώς, το Avalon, η έρευνα των ιπποτών της στρογγυλής τραπέζης για το Grail, όλα δείχνουν περίτρανα ότι η Αγγλία έχει κάποια σχέση με την οδό που οδηγεί στην Υπερβορέα! Και οι ιππότες του Αρθούρου, σαν τους παλαιούς Έλληνες θαλασσοπόρους, ψάχνουν για το συμβολικό Grail, ενώ στην πραγματικότητα η πολύμοχθη και περιπετειώδης έρευνα τους γίνεται για την Υπερβορέα. Αυτός ο σταθμός των παλαιότερων συμπατριωτών μας - αναφερόμαστε στα τελευταία 12.000 χρόνια - στα βρετανικά νησιά επηρέασε σιγά-σιγά τους λαούς τους, την ψυχολογία τους, τον πολιτισμό τους και τη μυθολογία τους τόσο, που αν εξετάσει διεξοδικά κανείς την κελτική μυθολογία θα δει ότι δεν είναι παρά η ελληνική διασκευασμένη.

Θα μου πείτε, υπέροχα όλα αυτά, αλλά το Stonehenge βρίσκεται στην Αγγλία. Πώς λοιπόν εξηγούμε την ύπαρξη του εκεί;

Πριν φθάσουμε σ' αυτό, θα πρέπει να πω ακόμη μια φορά ότι η Υπερβορέα, αυτό το "μυθικό νησί", υπάρχει! Αυτή η μυστηριακή χώρα που εμφανίζεται πράσινη και όμορφη, ξαφνικά, ανάμεσα στους πάγους, και την οποία λίγοι μέχρι σήμερα έχουν δει, δεν μπορεί παρά να είναι η ίδια υπέροχη χώρα της Λητώς και του Απόλλωνα, των παλαιότερων Ελλήνων, του Διόδωρου, του Εκατέα, του Πυθέα, των Ναϊτών, των Γερμανών του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και του ναυάρχου Byrd, «αυτή η θαυμάσια ήπειρος στον ουρανό, χώρα παντοτινού μυστηρίου» μέσα στην Κοίλη Γη!

Όταν πλησιάζει κανείς, ακόμη και σήμερα, στο Stonehenge - έστω και αν έχει δει όλα τα άλλα θαυμαστά σ' αυτό τον κόσμο - εντυπωσιάζεται. Βλέπει ένα οικοδόμημα φτιαγμένο για να μείνει στους αιώνες, για πάντα. Η ενέργεια του χώρου είναι αισθητή πολύ πριν φθάσει κανείς στον περίγυρο του. Και σε ελκύει τόσο πολύ, που αρκετοί από τους επισκέπτες κάθονται κάτω στο έδαφος για ώρες κοιτάζοντας το οικοδόμημα από όλες του τις πλευρές, για να το απολαύσουν ολόκληρο. Είναι ένα απλό και συνάμα πολύπλοκο μνημείο, το μεγαλύτερο χαρακτηριστικό του οποίου είναι το μυστήριο. Είναι - δίνει την εντύπωση - σαν να έχει πέσει κυριολεκτικά από

τον ουρανό. Αυτοί που το είδαν κατά την πρώτη χιλιετία δεν μπορούσαν να εξηγήσουν ούτε την προέλευση, ούτε την ιδιότητα του, ούτε βέβαια είχαν κάποια ιδέα για τον κατασκευαστή του, γι' αυτό προσέφυγαν σε ένα απλοϊκό μέσο που θα εξηγούσε τα πάντα γύρω από το οικοδόμημα. Και θα ήταν εκπληκτικό αν ο... διάβολος δεν είχε σχετιστεί με το Stonehenge, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, καθώς και ο γνωστός μας μάγος Μέρλιν!

Έλεγαν λοιπόν ότι ο μάγος Μέρλιν, θέλοντας να κατασκευάσει ένα παντοτινό μνημείο στην πεδιάδα του Σώλσμπερυ, ζήτησε τη βοήθεια του διαβόλου - μόνο ο διάβολος θα μπορούσε να φτιάξει ένα τέτοιο μνημείο, κατά τη γνώμη τους - προκειμένου όχι μόνο να κατεργαστεί, αλλά και να μεταφέρει τους λίθους που χρειάζονταν και οι οποίοι υπήρχαν στην Ιρλανδία και φυλάγονταν από μία γριά γυναίκα. Ο διάβολος πήγε σ' αυτήν ντυμένος σαν ευγενής και της πρότεινε να αγοράσει τις πέτρες με τον ακόλουθο τρόπο: θα έπαιρνε για πληρωμή τόσα χρήματα όσα θα μπορούσε να μετρήσει στο χρονικό διάστημα που χρειαζόταν για να τις σηκώσει και να τις μεταφέρει. Νομίζοντας η γριά ότι είχε να κάνει με έναν κοινό θνητό, δέχτηκε με προθυμία την προσφορά του. Ο διάβολος έβαλε εμπρός της ένα πουγκί γεμάτο με νομίσματα μικρής αξίας, αλλά η γριά πίστευε ότι θα είχε καιρό να μετρήσει ένα τεράστιο ποσό, όσο αυτός θα προσπαθούσε να εκτελέσει το αδύνατο έργο του. Αλλά μόλις έπιασε το πρώτο νόμισμα, ο διάβολος της είπε να σταματήσει. Οι βράχοι ήταν έτοιμοι για να μεταφερθούν. Κοίταξε γύρω της και απόρησε, καθώς είδε ότι ήταν δεμένοι, ο ένας με τον άλλο, σε μία τεράστια δέσμη. Ο διάβολος τους σήκωσε πάνω στον ώμο του και πέταξε προς την πεδιάδα του Σώλσμπερυ. Στο δρόμο, το σκοινί που κρατούσε τους λίθους μαζί άρχισε να τον πονά και μετατόπισε το φορτίο στον άλλο του ώμο, αλλά ένας βράχος χαλάρωσε και έπεσε μέσα στον ποταμό Αβον στο Bulford, όπου και παραμένει ακόμη - ας θυμηθούμε την θεά Αθηνά που μεταφέρει τους βράχους για την Ακρόπολη και στη διαδρομή της πέφτει ένας και έτσι δημιουργείται ο Λυκαβηττός! - ενώ οι υπόλοιπες έφθασαν στο προκαθορισμένο σημείο και ο διάβολος άρχισε να δουλεύει υπό την εποπτεία του Μέρλιν.

Εκείνοι οι απλοϊκοί άνθρωποι τι θα έλεγαν άραγε αν ήξεραν έστω και λίγα από τα μυστικά του Stonehenge; Το 1963, ένας Αμερικανός αστρονόμος, ο Gerald Hawkins, ισχυρίστηκε ότι το μνημείο ήταν ένας "νεολιθικός ηλεκτρονικός εγκέφαλος", ένα παρατηρητήριο ακριβείας, που μπορούσε να προβλέψει τις θέσεις της ανατολής και της δύσης του Ήλιου και της Σελήνης, καθώς και των εκλείψεων τους! Μέσα σε εκατό δευτερόλεπτα,

χρησιμοποιώντας έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή IBM 7090, ανακάλυψε καταπληκτικές ιδιότητες, ενσωματωμένες στο Stonehenge. Ο Η/Υ έδωσε τις θέσεις των ανατολών και των δύσεων του Ήλιου και της Σελήνης, κατά τα θερινά και χειμερινά ηλιοστάσια, από το 2001 μέχρι το 1000 π.Χ., κατά την περίοδο δηλαδή που εικάζεται ότι κατασκευάστηκε το Stonehenge. Αυτά βέβαια δεν είναι τίποτε μπροστά σε όσα δεν έχουν ανακαλυφθεί ακόμη για το μνημείο. Επί παραδείγματι, ο Σερ Άρθουρ Έβανς, ο εξερευνητής των μινωικών ναών, υποστήριξε ότι το μνημείο είχε ένα επιτάφιο σχήμα, που σχετιζόταν με τον κάτω κόσμο των σκιών(!). Ανάμεσα στις στήλες, σε μία ορισμένη θέση, παρατηρείτο ο ήλιος την ώρα που, αφού είχε φθάσει στο τέλος της τροχιάς του, φαινόταν να βυθίζεται στον κάτω κόσμο.

Νομίζω ότι ούτε στην κατασκευή, αλλά ούτε και στη μεταφορά των λίθων του Stonehenge έπαιξαν κάποιο ρόλο ο διάβολος και ο Μέρλιν.

Ο κατασκευαστής ή οι κατασκευαστές, καθώς και ο αρχιτέκτονας του οικοδομήματος δεν μπορεί παρά να ήταν Έλληνες! Όχι μόνο γιατί κατά την εικαζόμενη εποχή ήταν οι μόνοι που ήξεραν μαθηματικά, γεωμετρία, αστρονομία, και όλες τις άλλες επιστήμες, αλλά και γιατί είχαν πολύ καλές σχέσεις με τους Υπερβορείους. Κάποια στιγμή, μετά τον ερχομό τους από την Υπερβορέα ή Θούλη ή Κοίλη Γη, θέλησαν να εφαρμόσουν στην πράξη τις πληροφορίες που είχαν πάρει από την Υπερβορέα και με ένα "ειδικό" μνημείο-εργαλείο (το Stonehenge) να τις διατηρήσουν στους αιώνες και να μπορούν να τις χρησιμοποιούν ανάλογα με τις ανάγκες τους. Όχι μόνο για τις παρατηρήσεις των ουράνιων φαινομένων, αλλά και άλλων, ώστε να είναι σε θέση να ειδοποιούν τους ανθρώπους για διάφορους κινδύνους από τον "ουρανό" και ενδεχομένως για καταστροφές, κατακλυσμούς και "αποκαλύψεις", για να μην επαναληφθούν ή μάλλον για να έχουν οι άνθρωποι τον απαιτούμενο χρόνο να ετοιμαστούν για μία επερχόμενη καταστροφή σαν κι εκείνη που είχε αναγκάσει τους κατόχους της γνώσης και του αρχαίου πολιτισμού να πάρουν το δρόμο προς τα έγκατα της Γης, στις υπόγειες στοές, για να σωθούν και να σώσουν τον πολιτισμό τους.

Κάποτε, όταν θα έχουμε βρει το κλειδί για την αποκρυπτογράφηση του μνημείου, θα βρούμε και άλλα πολλά και εκπληκτικά, όπως π.χ. την ακριβή γεωγραφική θέση της Υπερβορέας και του ανοίγματος για το εσωτερικό της Κοίλης Γης, καθώς και όλες τις εισόδους από την επιφάνεια του πλανήτη προς τον "Κάτω Κόσμο", αυτές που... κάπου-κάπου ψάχνω να βρω και εγώ. Το οικοδόμημα με τον περίγυρο του και όλους τους τριλίθους του αναστηλωμένους και αποτυπωμένους σ' ένα χαρτί - κάτι που μπορού-

με εύκολα να επιτύχουμε με τη βοήθεια των computer - ίσως μας καταπλήξει όταν θα καταλάβουμε πως ενδεχομένως έχουμε μπροστά μας έναν πλήρη "χάρτη" τής Κοίλης Γης. Οι δύο σειρές από τρύπες - που ανέφερα στην περιγραφή τού μνημείου - στο έδαφος, δίπλα στον εξωτερικό κύκλο των λίθων, ίσως να είναι αυτές που θα μας δείξουν τις χώρες του κόσμου μας στις οποίες υπάρχουν εισοδοί προς την Κοίλη Γη. Χρειάζεται να γίνει μία εργασία από μέρους μου, ίσως στο μέλλον, όπου θα εξηγώ πώς μπορεί να φτάσει κανείς στο συμπέρασμα αυτό, για να μην αδημονείτε όμως, η έκδοση αυτή περιέχει και έναν σχετικό χάρτη - από την επιφάνεια. Τέλος, η ισχυρή θετική ενέργεια, που είναι διάχυτη στο Stonehenge και τη γύρω περιοχή, μας βοηθάει πάντοτε να γνωρίσουμε μερικά από τα μυστήρια του, αν κάποια στιγμή το πρωί φθάσουμε εκεί και διαλογιστούμε... Αν μάλιστα βρεθούμε εκεί κατά την ανατολή του ήλιου στις 21 Ιουνίου, τότε πολλά μπορούν να συμβούν!

Πρόκληση για το Μέλλον

ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΕΡΑΤΕΙΑ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, σ' όλες τις εποχές, χρησιμοποίησαν όλα τα μέσα προκειμένου να εμποδίσουν τους ανθρώπους να φθάσουν ή να πλησιάσουν σε κάτι που εκείνα δεν επιθυμούσαν. Τις πιο πολλές φορές, αυτή η "απαγόρευση" - τη βάζω τη λέξη σε εισαγωγικά, γιατί αρκετές φορές δεν ήταν άμεση - επιβαλλόταν όταν φοβόντουσαν αυτοί οι δυο φορείς ότι ίσως με αυτά που θα μάθαιναν ή θα ανακάλυπταν οι άνθρωποι θα ανατρεπόταν εντελώς το status quo. Ή ότι η ανακάλυψη θα ήταν αρκετή ώστε να γίνουν απόλυτα κατανοητά από τους ανθρώπους η κοροϊδία και τα ψέματα με τα οποία τους έκαναν τη σχετική πλύση εγκεφάλου από την αρχή της ζωής τους μέχρι το θάνατο τους. Για σκεφτείτε να μεγαλώνει ο άνθρωπος και να πιστεύει αυτά που οι επίσημοι φορείς του λένε και τα οποία τελικά είναι ψέματα, και πολλές φορές να πεθαίνει χωρίς ποτέ να έχει ούτε καν την ευκαιρία να ανακαλύψει την αλήθεια. Υπόγειες στοές που κλείνονται, χτίζοντας εκεί ακριβώς όπου αρχίζουν ένα εξωκλήσι ή φράσσονται για λόγους "ασφαλείας", μην τυχόν κάποιος από τους πολίτες πέσει ή ακόμη και χαθεί εκεί. Αυτά βέβαια είναι οι απλές μορφές πλύσεως εγκεφάλου. Οι σοβαρότερες αρχίζουν με τη δημιουργία μίας κοσμογονίας και τη μέσω των σχολείων διδασχή της, έτσι ώστε να "εξηγεί" και να καλύπτει πολλά απ' αυτά που οι φορείς ήδη έχουν επιβάλλει. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο εγκέφαλος των πολλών ούτε που θα αντιδράσει καν, και το μυστικό ή τα μυστικά είναι καταδικασμένα στη λήθη δια παντός. Συνήθως, τα μεγάλα αλλά και τα μικρά συστήματα έχουν τη δυνατότητα να ενεργούν ανάλογα. Αν πάλι ο τρόπος θεωρηθεί παρωχημένος, δεν υπάρχει πρόβλημα, οι φορείς θα εφεύρουν σε χρόνο μηδέν άλλους,

πολύ πιο αποτελεσματικούς και βιώσιμους.

Παλαιότερα, δεν ήταν ανάγκη αυτοί οι φορείς να προβληματιστούν και πολύ: δεν είχαν παρά να πουν απλώς «Απαγορεύεται» και όλα θα λύνονταν. Σήμερα, κρατούν τουλάχιστον τα προσχήματα και εμπρός από το "Απαγορεύεται", που είναι ελαφρώς αθέατο, αλλά πάντα υπαρκτό αφού εκ του ασφαλούς καταλήγουμε εκεί, βάζουν κάτι άλλο. Τούτο μπορεί να είναι «Κλειστό λόγω επισκευών στο χώρο» ή «Μην προχωρείτε, γίνονται κατολισθήσεις», ή «Προσοχή, υπάρχουν δηλητηριώδη αέρια εντός» ή «Η λειτουργία αναστέλλεται λόγω διαμορφώσεως και αναδείξεως της σπηλιάς» ή ακόμη «Εκτελούνται τουριστικά έργα» ή «Προσοχή, η κάθοδος δεν είναι ασφαλής» κ.λπ. Αυτά βέβαια όλοι τα έχουμε δει κατά καιρούς και δεν μας εκπλήσσουν πλέον. Έχει όμως χρησιμοποιηθεί στον ελληνικό χώρο και μια άλλη μέθοδος: οι φορείς αποκλείουν μια ολόκληρη εδαφική περιοχή, γιατί ήθελαν πιθανώς να κρύψουν κάτι που υπήρχε εκεί, εγκαθιστώντας σ' αυτήν κάτι ή δημιουργώντας μία τέτοια κατάσταση, ώστε όλοι όσοι θα ήθελαν να πάνε να μην μπορούν εκ των πραγμάτων!

... Η νύχτα ήταν χειμωνιάτικη. Είχαν συνηθίσει να περνάει ευχάριστα δίπλα στο μεγάλο τζάκι, μέσα στη μεγάλη αίθουσα του κάστρου, και έτσι δεν πολυκαταλάβαιναν το χαλασμό που έκανε έξω. Μόνο οι φρουροί σφιχταγκαλιασμένοι με τους μανδύες τους προσπαθούσαν να προφυλαχθούν από το βοριά που τους χτυπούσε και τους πάγωνε το πρόσωπο. Δεν μπορούσαν να δουν και πολλά πράγματα, μόνο άκουγαν τον αέρα να χτυπάει τα κύματα με ορμή επάνω στα βράχια και τα πιο θαρραλέα απ' αυτά να χτυπούν στα κάτω τείχη της Mezaluna (ημισέληνος) και τις παγωμένες σταγόνες να φθάνουν ψηλά. Ζήλευαν την υπόλοιπη φρουρά που ήταν μέσα, γύρω απ' τη φωτιά, και ανυπομονούσαν να έλθει η ώρα τους να τους αλλάξουν για να ζεσταθεί λίγο και το δικό τους κοκκαλάκι. Ο καιρός ήταν τόσο άγριος που το νησάκι τους είχε κυριολεκτικά απομονωθεί.

Απέναντι, μακριά, στην αντικρινή ακτή, κάπου-κάπου έβλεπαν φώτα ν' αναβοσβήνουν. Ήταν χωρίς άλλο η μικρή πόλη, απέναντι από το κάστρο τους, που κοιμόταν. Το φρούριο τους ήταν καινούριο, μόλις πριν από είκοσι χρόνια το είχαν φτιάξει. Είχαν έλθει πρωτομάστορες από τη Γαληνότατη Δημοκρατία της Βενετίας και είχαν βάλει όλη τους την τέχνη για να το κάνουν δυνατό όσο κανένα άλλο. Η μεγάλη στρατιωτική σημασία του "βράχου" ήταν τέτοια που δεν τσιγκουνεύτηκαν ούτε χρήματα ούτε κόπο, αλλά ούτε μέρες και ώρες δουλειάς κάτω από τον καυτό ήλιο. Τα υλικά, είτε από

Από το εσωτερικό του φρουρίου της Mezaluna. Απέναντι, τα κρητικά παράλια της

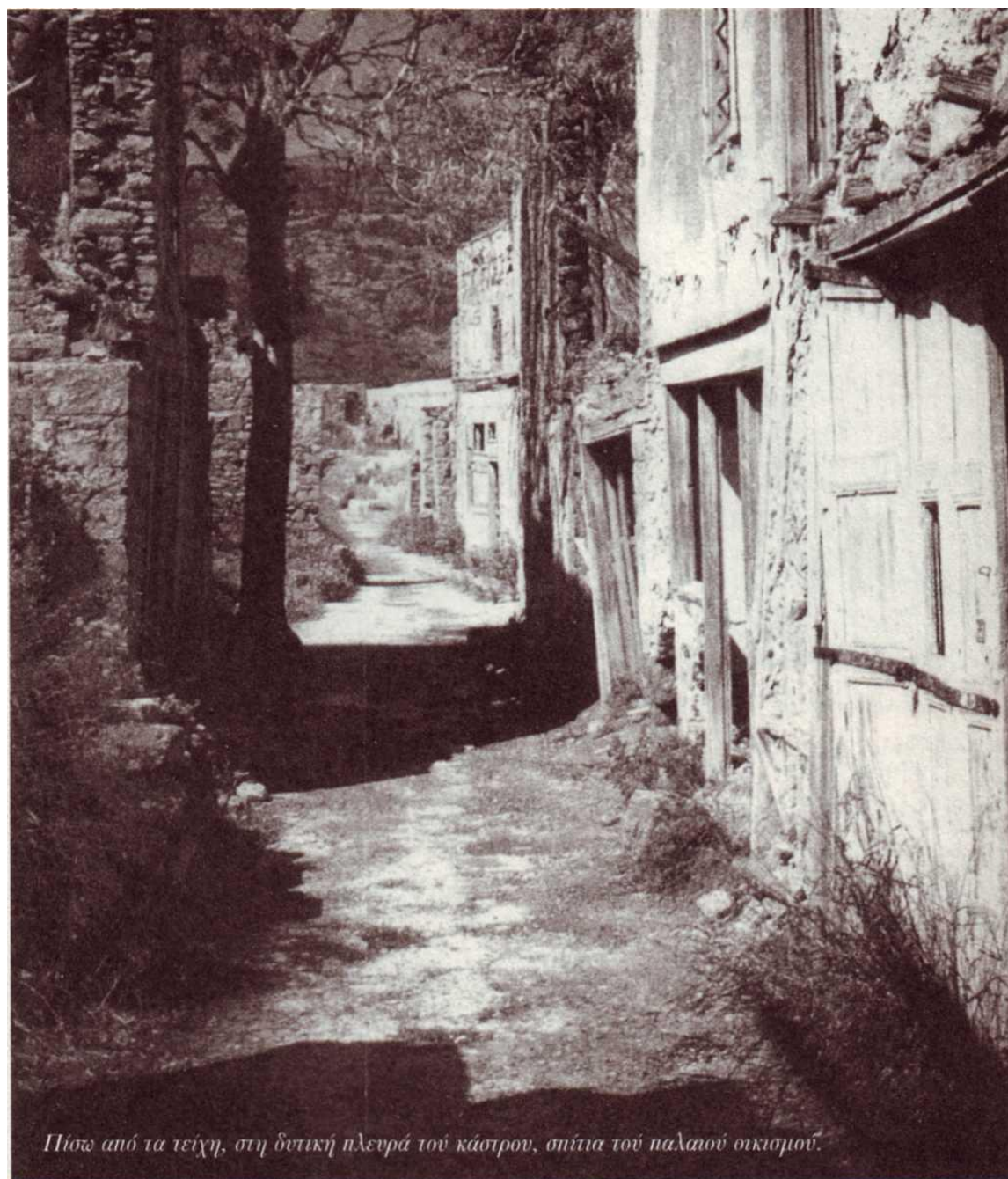
εδώ, είτε φερμένα με καράβια από μακριά, είτε με βάρκες από απέναντι, ανοικοδόμησαν το αρχαίο κάστρο που πριν από 2.000 χρόνια είχαν φτιάξει οι Ολοϋντιοι - οι κάτοικοι της περιοχής τη μακρινή εκείνη εποχή - χρησιμοποιώντας και ανακατασκευάζοντας τις χοντρές θεόρατες πέτρες του. Εδώ, στα επτάμετρα χοντρά τείχη του, στους ισχυρότατους προμαχώνες του με τις πυκνές τους πολεμίστρες επάνω και τις κανονιοθυρίδες κάτω, θα έσπαγαν όλες οι επιθέσεις των Τούρκων, που καιρό τώρα προσπαθούσαν να συντρίψουν το βράχο και να αρπάξουν το κάστρο. Αυτό θα ήταν το τέλος και για την απέναντι ακτή, όμως το λιοντάρι τού Αγ. Μάρκου, που ανάγλυφο στεκόταν πάνω από την πύλη τού κάστρου, αψηφούσε όλες τις επιθέσεις και έδειχνε περήφανο. Στ' αλήθεια, το κάστρο τούτο ήταν γραφτό του να μείνει αγέρωχο για τα επόμενα 1.000 χρόνια. Το πάχος των τειχών στις πολεμίστρες όμως δεν εμπόδιζε το κρύο και το χιονόνερο να μαστιγώνει τους φρουρούς που δεν θ' άντεχαν και πολύ.

Εκείνη τη στιγμή, είδαν ένα αμυδρό φως να φέγγει πίσω από τη σιδερένια αμπαρωτή πόρτα και να φθάνει εκεί επάνω. Επιτέλους, ήταν η φρουρά που συνόδευε τους αντικαταστάτες τους. Ακούστηκε μέταλλο να χτυπά επάνω στο μέταλλο και η βαριά καφασωτή πόρτα άνοιξε. Έξι φρουροί

χώρισαν από τη συνοδεία και φθάνοντας στις επάλξεις πήραν τις θέσεις τους στις σκοπιές. Οι άλλοι, βιαστικοί, ενώθηκαν με τη συνοδεία. Ακούστηκε και πάλι η πόρτα να ανοίγει και να κλείνει και σε λίγο οι δάδες που τους φώτιζαν είχαν χαθεί κατεβαίνοντας την εσωτερική στριφογυριστή σκάλα. Σε λίγο έφθαναν στο μεγάλο στρατώνα, στη βάση της *MEZALUNA* όπου η μεγάλη φωτιά στο τζάκι έκαιγε εκθαμβωτική και σκόρπιζε τη ζέστη της μαλακώνοντας την ψύχρα και την υγρασία της ατμόσφαιρας, κάνοντας την σχεδόν υποφερτή.

Ο βράχος ήταν κτήση της Γαληνότατης Δημοκρατίας από το 1206, με μία διακοπή δυο χρόνων, όταν οι Γενουάτες του Ερρίκου Πεσκατόρε την κατέλαβαν. Τώρα όμως - είμαστε στο σωτήριο έτος 1599 - οι εχθροί δεν ήταν οι Γενουάτες, αλλά οι Τούρκοι που εδώ και μερικά χρόνια είχαν καταπλασιάσει τις επιθέσεις τους. Η φρουρά είχε κουραστεί, ο διοικητής τους είχε προ πολλού ζητήσει από την έδρα την αντικατάσταση όλης της φρουράς, γιατί δεν θα άντεχαν για πολύ. Ο βράχος δεν ήταν βέβαια και το καλύτερο μέρος για να υπηρετήσει κανείς τα συμφέροντα της χώρας του, γιατί εκτός του ότι ήταν κάπως αποκομμένος από την απέναντι ακτή, αφού τον χώριζε η θάλασσα, κυκλοφορούσαν και κάποιες περίεργες φήμες γι' αυτό το μέρος που έκαναν τους στρατιώτες να έρχονται εδώ κάπως σφιγμένοι. Ήταν ότι το νησάκι - ο βράχος - είχε κάτω από το γερό του κάστρο υπόγειες στοές πολύ βαθιές, οι οποίες κανείς δεν ήξερε πού οδηγούσαν. Πρόσθεταν επίσης - οι φήμες και οι θρύλοι - ότι οι αρχαίοι κάτοικοι της απέναντι στεριάς, οι Ολούντιοι, είχαν θάψει θησαυρούς μέσα σ' αυτές τις στοές, που δεν πήραν ποτέ εξαιτίας μίας καταστροφής που τους συνέβη και έκτοτε δεν αναφέρονται πια στην ιστορία. Αλλά το να μπει κάποιος στις υπόγειες στοές και να ψάξει για τους θησαυρούς δεν ήταν δα και εύκολο πράγμα! Το σκοτάδι μετά από τα πρώτα κιόλας μέτρα ήταν βαθύ και απόλυτο. Το έδαφος ήταν κατηφορικό και απότομο, είχε πηγάδια και άγνωστους κινδύνους. Ήθελε ψυχωμένους και αποφασιστικούς ανθρώπους. Ήθελε δυνατές τριχιές να τους βοηθήσουν να κατέβουν και μετά ν' ανεβάζουν όλο αυτό το χρυσό και ασήμι που ανέφεραν η παράδοση και ο θρύλος. Περίεργοι θόρυβοι ακούγονταν, σαν ουρλιαχτά θηρίων, που μερικές φορές, στη μέση της νύχτας, έφθαναν μέχρι το στρατώνα τού πύργου της

Οι φρουροί, που μόλις είχαν αντικατασταθεί, κοίταξαν τη φρουρά περίεργα, γιατί κανείς σχεδόν δεν κοιμόταν. Μιλούσαν μεταξύ τους, μερικοί έπιναν από εκείνο το ημίγλυκο κρασί που έπαιρναν από απέναντι, ενώ

Πίσω από τα τείχη, στη δυτική πλευρά του κάστρου, σπίτια του παλαιού οικισμού.

άλλοι είχαν ξαπλώσει, προσπαθώντας - χωρίς επιτυχία - να κλείσουν τα μάτια τους. Γρήγορα εξήγησαν στους νεοφερμένους ότι ο καιρός ίσως που λυσομανούσε έξω έστελνε ριπές αέρα μέσα στις τρύπες των βράχων που έφθαναν μέχρι εκεί, στην κυκλική αίθουσα στη βάση του πύργου, περνώντας από εκατοντάδες τρύπες, ποιος ξέρει πώς, αλλάζοντας τον ήχο του

αέρα σε φωνές και ουρλιαχτά που τους κρατούσαν όλους τεντωμένους. Έδειχναν να έρχονται από κάτω, από τα υπόγεια, εκεί όπου κρατούσαν την πυρίτιδα και τις κανονόμπαλες μακριά από την υγρασία. Πιο κάτω, άρχιζαν εκείνα τα περίφημα λαγούμια, που ο παλιός διοικητής τής φρουράς είχε φροντίσει να κλείσει με ειδικές σιδερένιες μπάρες για να διαβεβαιώσει όλους πως κανείς - τουλάχιστον από εκεί - δεν μπορούσε να έλθει ή ακόμη και ότι κανένας από τη φρουρά δεν μπορούσε να πάει προς τα εκεί - τυχαία ή και επίτηδες - και να χαθεί! Την ώρα που άλλαζαν την πρώτη κούπα με το κρασί, το χέρι τους έμεινε μετέωρο για λίγο, όταν η πρώτη κραυγή έφθασε επάνω. Ήταν κραυγή ανθρώπων, αλλά τόσο ανατριχιαστική που μόνο από ζώο θα μπορούσε να προέρχεται. Ένα μακρόσυρτο ουρλιαχτό που άρχιζε επίμονα και σταθερά και μετά δυνάμωνε σαν να άφηνε τα λαγούμια και τις υπόγειες στοές και ν' ανέβαινε προς τα πάνω. Έβαλαν και άλλα χοντρά κούτσουρα στο μεγάλο τζάκι και οι φλόγες θέριεψαν και δημιούργησαν μυστήριες σκιές στους πέτρινους τοίχους έτσι όπως πηδούσαν από 'δώ και από 'κεί. Κανείς δεν είχε αποχωριστεί το σπαθί του, παρόλοπου ήταν στιγμές ανάπαυσης και ύπνου, ακόμη και όταν σήκωναν την κανάτα με το ένα χέρι, το άλλο έμενε καρφωμένο σφιχτά στη λαβή τού ξίφους τους.

Οι αξιωματικοί ανέφεραν το τι συνέβαινε στην κάτω αίθουσα στον διοικητή τους, που έχασε επίσης τον ύπνο του, όχι γιατί φοβόταν αυτές τις γελοίες δοξασίες, αλλά γιατί τον ανησυχούσε η κατάσταση των ανδρών του. Έπρεπε χωρίς άλλο η Έδρα να στείλει τους αντικαταστάτες τους, γιατί αν εμφανίζονταν τουρκικά καράβια και έκαναν ρεσάλτο στο κάστρο, δεν ήταν καθόλου σίγουρος αν οι στρατιώτες του θα μπορούσαν να το αντιμετωπίσουν. Ευτυχώς δηλαδή που ο καιρός τούτη την νύχτα δεν σήκωνε ταξίδια. Το πρώτο φως τής ημέρας - που ήταν σχεδόν το ίδιο σκοτεινή με τη νύχτα - τους βρήκε όλους, εκτός από τους φρουρούς στις σκοπιές των επάλξεων, να κοιμούνται αποκαμωμένοι. Αργότερα, ξύπνησαν κακόκεφοι, σκεπτόμενοι τη μονοτονία τους που δεν έλεγε ν' αλλάξει. Πότε επιτέλους θα έφευγαν απ' αυτόν τον καταραμένο τόπο;

Κι όμως, σε δύο-τρεις ημέρες ο καιρός καλυτέρευσε. Εξακολουθούσε να κάνει τσουχτερό κρύο, αλλά ο αέρας έπεσε και μάλιστα τα πρώτα πλοία έκαναν την εμφάνιση τους. Την πέμπτη ημέρα, κατά το μεσημέρι, φάνηκε από μακριά - όχι όμως από την απέναντι ακτή - να έρχεται καμαρωτή μια γαλέρα. Οι φρουροί σήμαναν συναγερμό και σε χρόνο μηδέν όλοι πήραν τις θέσεις τους κοντά στη διπλή σειρά των κανονιών. Λίγο αργότερα, η γαλέρα, που έπλεε κατευθείαν προς το βράχο τού κάστρου, έγινε πιο ορατή

Σπιναλόγκα: σιγά-σιγά, τα παλαιά ακατοίκητα σπίτια καταρρέουν.

και αμέσως μετά, μία ζητωκραυγή από τους άνδρες των επάλξεων έσχισε τον αέρα. Η γαλέρα είχε τα χρώματα του Αγ. Μάρκου, δεν μπορούσε λοιπόν παρά να έφερνε τους αντικαταστάτες τής φρουράς!

Ο διοικητής και οι αξιωματικοί έλαμπαν και αυτοί από χαρά, γιατί οι δυσκολίες τους φαίνεται ότι έπαιρναν τέλος. Πράγματι, σε μισή ώρα, η γαλέρα είχε φθάσει και η καινούρια φρουρά, παρατεταγμένη, προχωρούσε τα λίγα μέτρα προς το κάστρο, ενώ εκείνοι του κάστρου απέδιδαν τιμές. Σε λίγο, όλους τους είχε "καταπεί" η ευρύχωρη αυλή. Υπήρχε συνήθεια οι δύο φρουρές, αυτή που ερχόταν και η άλλη που έφευγε, να περνούν μαζί την υπόλοιπη μέρα και το βράδυ να γίνεται μία γιορτή - της γνωριμίας - και οι μεν να κατατοπίζουν τους δε, οι πρώτοι τούς δεύτερους για τη ζωή στο βράχο και οι δεύτεροι τους πρώτους για τα νέα όχι μόνο της πόλης, αλλά και της μακρινής Βενετίας που βρισκόταν μακριά, στο άλλο μέρος τής Μεσογείου.

Οι φωνές και τα γέλια ήταν δυνατά εκείνο το βράδυ και το κρασί έρεε άφθονο στην αίθουσα της βάσης. Μάλιστα, οι φωνές και τα γέλια ήταν τόσο δυνατά, που αν οποιεσδήποτε κραυγές ανέβαιναν επάνω από τα υπόγεια δεν θα τις άκουγε κανείς!

Στο αρκετά μεγάλο χολ τής αίθουσας των αξιωματικών, στο ψηλότερο μέρος του πύργου, όπου ανέβαινε κανείς με τη στριφογυριστή σκάλα, επικρατούσε η ίδια κατάσταση: οι νέοι αξιωματικοί αποχαιρετούσαν τους παλιούς, ενώ ο διοικητής, που θα παρέμενε ο ίδιος, γνώριζε τους καινούριους εν μέσω πλουσιού φαγητού και πλουσιότερου οίνου. Όλα έδειχναν ότι και αυτή η περίοδος τελείωνε καλά και σχετικά ήρεμα. Επιτέλους!

Πίσω στη μεγάλη αίθουσα της βάσης, καμιά δεκαριά από τους παλαιούς στρατιώτες που θα έφευγαν είχαν αποσπαστεί από τους υπόλοιπους - καινούριους και παλιούς - και έπιναν μόνοι τους. Το κρασί τους έκανε να συζητούν για παράτολμα πράγματα και ήταν η στιγμή που θα έπαιρναν μία πολύ σημαντική απόφαση. Το επόμενο πρωί θα έφευγαν. Ό,τι λοιπόν ήταν να γίνει έπρεπε να γίνει τις αμέσως επόμενες ώρες. Θα ήταν δίκαιο, έλεγαν, να αμειφθούν λίγο παραπάνω από τον πενιχρό μισθό του στρατιώτη, τόσους μήνες υπηρεσία στο βράχο, το άξιζαν και με το παραπάνω! Θα περίμεναν να πέσουν οι συνάδελφοι τους ξεροί από το κρασί και την κούραση και θ' ανέβαιναν, δύο απ' αυτούς, στο δωματιάκι που ήταν έξω από το χολ όπου διασκεδάζαν οι αξιωματικοί. Και εκείνοι δεν θα ήταν σε καλύτερη κατάσταση απ' αυτούς εδώ και έτσι δεν θα τους έπαιρναν είδηση! Θ' άνοιγαν εκείνο το ξύλινο ντουλάπι στον τοίχο που είχε όλα τα κλειδιά του κάστρου και θα έπαιρναν το χοντρό κλειδί που άνοιγε εκείνο το τεράστιο λουκέτο του υπογείου! Τι μπορούσε να συμβεί σε δέκα σκληροτράχηλους στρατιώτες σαν αυτούς; Θα κοιτούσαν για τους θησαυρούς που υπήρχαν στις υπόγειες στοές, θα έπαιρναν ό,τι μπορούσε να σηκώσει ο καθένας και ας τολμούσε κανείς να τους σταματήσει, όποιος κι αν ήταν! Θα ανέβαιναν μετά επάνω, θα έβαζαν το κλειδί στη θέση του, θα έκρυβαν το χρυσό και το ασημί στα πράγματα τους και θα πήγαιναν για ύπνο, έτσι κι αλλιώς δεν είχαν υπηρεσία σκοπιάς απόψε.

Το άφθονο κρασί και ο ενθουσιασμός που θα έφευγαν αύριο τους έκαναν να τα βλέπουν όλα εύκολα!

Γύρω στις 1.00' το πρωί ήταν έτοιμοι: το κλειδί το είχαν πάρει χωρίς δυσκολία, προμηθεύτηκαν κεριά, πήραν τα σπαθιά τους και άρχισαν να κατεβαίνουν. Πέρασαν το υπόγειο όπου φύλαγαν την πυρίτιδα και τις κανο-νόμπαλες και προχώρησαν πιο κάτω. Η σκάλα άρχισε να στενεύει. Δεν ήταν καινούρια, φαινόταν αντιθέτως πολύ παλιά. Μέτρησαν είκοσι πέντε σκαλοπάτια από το πρώτο υπόγειο, και τέλος, ο πρώτος που πήγαινε εμπρός - η σκάλα τους υποχρέωνε να πηγαίνουν ο ένας πίσω από τον άλλον - αντίκρισε τη χοντρή σιδερένια πόρτα. Προσπάθησε, σηκώνοντας ψηλά το

κερί, να διακρίνει τι κρυβόταν πίσω της, αλλά μόνο μερικά μέτρα μπορούσε να δει.

Έφθασαν εν τω μεταξύ και οι υπόλοιποι πίσω του και ο πρώτος πήρε το μεγάλο κλειδί, το έβαλε στην κλειδαρότρυπα και το γύρισε μια φορά. Το τρίξιμο της αχρησιμοποίητης κλειδαριάς τους έκανε όλους να παγώσουν. Είχε αρχίσει σιγά-σιγά να περνά και η επίδραση του οινοπνεύματος και τα έβλεπαν όλα λίγο διαφορετικά. Η πόρτα τελικά άνοιξε, άναψαν και οι υπόλοιποι τα κεριά και ένας-ένας δρασκέλισε το κατώφλι. Προχωρούσαν σιγά-σιγά μέχρι που ο διάδρομος έστριβε προς τα αριστερά και μετά από λίγα μέτρα προς τα δεξιά. Κάπου-κάπου έβλεπαν και άλλους διαδρόμους που πήγαιναν από 'δώ και από 'κει εγκαταλείποντας τον κεντρικό διάδρομο, αλλά αυτοί ήταν προσεκτικοί ώστε να μην παίρνουν κανέναν από τους άλλους διαδρόμους. Ένας παγωμένος αέρας τούς κοκκάλωσε, γιατί τον είδαν σαν μία παρουσία σ' αυτά τα σκοτάδια. Δεν είχαν βρει ακόμη κανένα δωμάτιο ή κοίλωμα με κιβώτια που να είχαν θησαυρούς αν και προχωρούσαν περισσότερο από μισή ώρα. Ήδη μερικοί άρχισαν ν' ανησυχούν και να θέλουν να επιστρέψουν. Μόνο η παρότρυνση των άλλων και η σκέψη για το χρυσάφι τούς έκαναν να προχωρούν. Κανένας δεν πρόσεξε τα κεριά που είχαν καεί μέχρι τη μέση, αλλά ούτε και ότι η απόσταση που είχαν διανύσει είχε περάσει το μήκος του νησιού τους...

Το πρωί, γύρω στις 9, η παλιά φρουρά είχε ετοιμαστεί για την αναχώρηση και ήδη είχε παραταχθεί στον περίγυρο του κάστρου απέναντι στην καινούρια. Οι παλιοί αξιωματικοί ήταν έτοιμοι για την τελευταία επιθεώρηση, ενώ ο διοικητής ήταν εκεί για τις καθιερωμένες τιμές. Οι αξιωματικοί τελειώνοντας κοιτάχτηκαν σαστισμένοι και ακολούθως αναφέρθηκαν στον διοικητή: από την παλιά φρουρά που επρόκειτο να φύγει έλειπαν δέκα στρατιώτες! Μόνο εξαιτίας του διοικητή αποφεύχθηκε ο πανικός. Έδωσε εντολή να φύγει η φρουρά άμεσα επιβιβαζόμενη στη γαλέρα, κράτησε όλους τους παλιούς αξιωματικούς εκτός από έναν, ο οποίος θα μετέφερε ένα γράμμα του στην ανώτατη διοίκηση.

Οι έρευνες διήρκεσαν αρκετά ή μάλλον επί πολύ. Πολύ γρήγορα βρήκαν ότι το κλειδί έλειπε και έψαξαν - οι αξιωματικοί - τα πρώτα εκατό μέτρα τής υπόγειας στοάς χωρίς όμως αποτέλεσμα. Φώναξαν, άναψαν φανάρια, τίποτε απολύτως. Κλείδωσαν πάλι τη σιδερένια πόρτα. Οι στρατιώτες είχαν χαθεί για πάντα!

Μετά από 16 ακριβώς χρόνια, το 1715, ύστερα από πολλούς αγώνες, η Γαληνότατη Δημοκρατία αναγκάστηκε να παραδώσει το νησί - την Κρήτη

- στους Τούρκους. Το νησάκι-βράχος με το ισχυρό κάστρο, που ανήκε διοικητικά στο νομό Λασιθίου, παραδόθηκε βέβαια και αυτό.

Κάποια στιγμή, στα διακόσια τόσα χρόνια σκλαβιάς, γύρω στο 1800, αρκετές τουρκικές οικογένειες, επειδή φοβούνταν τους Κρητικούς, μετοίκησαν στο νησί-βράχο. Μάλιστα, μία αιγυπτιακή απογραφή αναφέρει ότι το 1834 έμεναν εκεί 84 τουρκικές οικογένειες. Αναφέρονται συγκεκριμένες ιστορίες - μερικές εξωφρενικές - γι' αυτήν την περίοδο, για εξαφανίσεις, περίεργες ασθένειες, ανομβρία κ.λπ. που δεν μπορούμε να ελέγξουμε. Πάντως, το 1903 δεν υπάρχει κανένας Τούρκος επάνω στο νησί. Μετά από ένα χρόνο, το 1904, αρχίζουν τα παράξενα της τωρινής εποχής, αυτής που μας αγγίζει. Είναι φυσικό, με όλα όσα έχουν συμβεί εκεί, οι θρύλοι και οι παραδόσεις για υπόγειες στοές, θησαυρούς και εξαφανίσεις να έχουν περάσει τα όρια τουλάχιστον της Κρήτης. Η κρητική πολιτεία λοιπόν εκείνο το χρόνο αποφασίζει να μεταφέρει στο νησί-βράχο με το ισχυρό κάστρο, τη Σπιναλόγκα - γιατί περί αυτού του νησιού πρόκειται - και να δημιουργήσει εκεί μια κοινότητα... λεπρών.

Εδώ θα πρέπει να πω ότι την εποχή εκείνη τα λεπροκομεία δεν ήταν παρά απομονωμένοι τόποι, όπου οι λεπροί συγκεντρώνονταν μάλλον για να πεθάνουν παρά για να θεραπευθούν. Υπήρχε βέβαια και η κοινωνική προκατάληψη, και έτσι όλοι τούς θεωρούσαν κοινωνικά και σωματικά μολυσμένους και ότι δεν είχαν καμιά δουλειά με τους άλλους ανθρώπους - τους "καθαρούς". Στη Σπιναλόγκα έζησαν τη θλιβερή τους ζωή, μακριά από τον κόσμο, και, όπως είπα στην αρχή του κεφαλαίου, η Πολιτεία, ο φορέας, δημιουργώντας μία κατάσταση - το λεπροκομείο - απέκλεισε εκ των πραγμάτων τους άλλους ανθρώπους. Όσοι ήθελαν προ της δημιουργίας τού λεπροκομείου να επισκεφτούν τη Σπιναλόγκα, τώρα βέβαια δεν θα μπορούσαν να το κάνουν αυτό, γιατί φοβούνταν μήπως μολυνθούν. Εν πάση περιπτώσει, και εδώ η ιστορία επαναλαμβάνεται: όπως τότε, το 1903, με τους Τούρκους που είχαν εξαφανιστεί, έτσι και από τους παρατημένους και φτωχούς ασθενείς τού "λεπροκομείου", το 1957 δεν υπάρχει κανένας! Πόσοι άραγε μέσα σ' αυτά τα 242 χρόνια (από το 1715 μέχρι το 1957) αναζήτησαν τους θησαυρούς ή τη σωτηρία παίρνοντας το δρόμο των υπογείων αυτών στοών;

Σήμερα, το νησί-βράχος, η Σπιναλόγκα, είναι έρημο, δεν υπάρχουν κάτοικοι. Το όμορφο φρούριο εξακολουθεί να υπάρχει και στέκει περήφανο κόντρα στους καιρούς, ενώ ο οικισμός των λεπρών, τα μονά και διώροφα σπιτάκια, σιγά-σιγά καταστρέφεται. Μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες,

κάποιοι τουρίστες από την απέναντι ακτή, την Ελούντα, το επισκέπτονται λόγω του κάστρου του. Άραγε, αν πάει κανείς να μείνει σήμερα για μερικές ημέρες - και νύχτες - στο νησί για να ερευνήσει, κινδυνεύει; Θα δω...

Κάτι σαν Υστερόγραφο

ΑΝ ΣΥΝΟΨΙΣΟΥΜΕ ΟΣΑ ΕΙΠΑΜΕ ΜΕΧΡΙ ΤΩΡΑ, τότε θα έχουμε και τα συμπεράσματα ή τα "μυστικά" της εργασίας αυτής, που θα μας είναι πολύτιμα για να συνεχίσουμε (όσοι συνεχίσουν...).

... Οι εκλεκτοί, οι μυημένοι, οι εντολοδόχοι και φυλακές της γνώσης αποτραβιούνται σε υπόγεια σπήλαια βάθους πολλών χιλιομέτρων. Οι εισοδοί σφραγίζονται. Έχουν ήδη μεταφέρει προ της καταστροφής τον τεχνολογικό πολιτισμό τους, τα αναγκαία, τις μηχανές τους και δημιουργούν έναν πολιτισμό εξίσου λαμπρό! Τα σκοτάδια των εγκάτων της Γης διαλύονται και ένας φωτεινός ήλιος θα μεριμνά γι' αυτούς περισσότερο απ' ό,τι μεριμνούσε ο άλλος ήλιος, όταν ήταν στην επιφάνεια του πλανήτη...

... Σ' αυτή τη νέα περίοδο του μακρινού φεγγαριού - του φεγγαριού μας -οι γίγαντες εκφυλίζονται. Όλες οι μυθολογίες του κόσμου μιλούν για μάχες γιγάντων με ανθρώπους ή και με άλλους γίγαντες. Αυτοί που κάποτε ήταν θεοί και βασιλιάδες συντρίβονται από το βάρος του Ουρανού, το δικό τους βάρος. Εξαντλημένοι, γίνονται για τους ανθρώπους τέρατα που πρέπει να εξοντωθούν. Πέφτουν τόσο χαμηλά, όσο ψηλά ήταν κάποτε. Είναι ή καταντούν οι δράκοι των παραμυθιών ή οι μεταλλαγμένες μορφές ανθρώπων που κι αυτοί αναζητούν τη σωτηρία τους στα έγκατα της Γης. Θα γίνουν οι φύλακες των εισόδων και θα έχουν σαν όπλο εκφοβισμού των ανθρώπων την πανάσχημη μορφή τους - κάτι μεταξύ ανθρώπου και ζώου. Θα 'ναι αυτοί που ποτέ δεν ξέχασαν τη ζωή τους εδώ - στην επιφάνεια - και πάντα θα νοσταλγούν τη ζωή και την τροφή στα δικά μας μέρη. Κάπου-κάπου, θα κάνουν ίσως την εμφάνιση τους για λίγο εδώ στην επιφάνεια.

... Μεγάλες αλλαγές έπονται. Το μέλλον θα δώσει το χέρι στο παρελθόν το πιο μακρινό. Η Γη - είναι η μοίρα της - θα ξαναδεί τους γίγαντες. Νέοι κατακλυσμοί και αποκαλύψεις πλησιάζουν. Νέες ράτσες θα βασιλέψουν. Στην αρχή κρατήσαμε μία σχετικά "καθαρή" ανάμνηση των όσων είχαμε περάσει. Αργότερα, η καθημερινή ζωή και η παγκόσμια συνωμοσία σκέπασαν τα πάντα σαν καπνός. Τα πάντα εκτός από μερικές γραμμές. Τώρα αρχίζουμε να ξαναθυμόμαστε αρκετά καθαρά, και όπως στον κόσμο το καθετί έχει επιπτώσεις στα πάντα, είναι σίγουρο ότι θα ξεσηκώσουμε θύελλες!

... Το Δίστομο, το Ταίναρο, η Δήλος, οι Δελφοί και η Σπιναλόγκα, μεταξύ άλλων πολλών τόπων, είναι πύλες προς τα ενδότερα, στη χώρα μας. Οποσδήποτε θα βρούμε και άλλες στον ελλαδικό χώρο.

Όσο για τους αριθμούς 875, 1.988 και 779 (βλ. σελ. 75), που χρειάστηκε να γραφτούν με την αραβική τους μορφή από τα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου, σημαίνουν:

875: Γη Θεών, Ερύμανθος, θεία έλευσις

1.988: Όλυμπος κορυφή

779: Όθρυς

Επίλογος

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ, ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΟΥ, που είναι βέβαια η έρευνα για την Κοίλη Γη, θέλω να πιστεύω ότι έχετε καταλάβει ήδη πως θέλει να "περάσει" και μερικά μηνύματα που είναι για τον συγγραφέα πολύ σημαντικά, ίσως πιο σημαντικά από την ίδια την έρευνα. Πιστεύω ότι ο ερευνητής, επειδή είναι απασχολημένος με την έρευνα του, εξασκεί και θωρακίζει συνεχώς την ελευθερία του. Αυτή η πολλές φορές αρκετά επίπονη και επικίνδυνη "προπόνηση" είναι απαραίτητη στις μέρες μας, γιατί γίνονται συνδυασμένες προσπάθειες από κάποιους να αφαιρεθεί αυτή η πολύτιμη ελευθερία από τους ανθρώπους. Ο ερευνητής κάνει κάτι διαφορετικό από όλους τους άλλους, κάτι που τον απασχολεί και για το οποίο έχει συνηθίσει να αγωνίζεται τις περισσότερες φορές μόνος του. Ξεφεύγει - αν θέλετε - συνεχώς από το άγχος και την καταπίεση που ηθελημένα του επιβάλλει το σύστημα. Στις σπηλιές και τις υπόγειες στοές, μακριά από τα χέρια της ισοπέδωσης, ψάχνω, αλλά συγχρόνως μαθαίνω. Η προσπάθεια αναζωογονεί και ανανεώνει, και κατά κάποιον τρόπο έτσι παίρνω την "εκδίκηση" μου για τα κακώς έχοντα τούτου του κόσμου, αυτής της άδειας εποχής της νέας χιλιετίας.

Το πρώτο βιβλίο της σειράς - θα ακολουθήσουν και άλλα - η *Μυστική Αθήνα & Αττική*, τάραξε την "ήσυχη" ζωή αρκετών Ελλήνων και εξήψε το ενδιαφέρον για "άλλα" πράγματα. Αυτή είναι η πραγματική αμοιβή και χαρά του συγγραφέα. Ίσως λοιπόν να ήλθε ο καιρός για τη δημιουργία ερευνητικών ομάδων και αν όντως γίνει αυτό, τότε τα "μυστικά" θα είναι μόνο για τα αυτιά και τα μάτια αυτής της Λέσχης των Ελλήνων Ερευνητών! Ας δώσουμε ενδιαφέροντα στα νέα παιδιά αυτού του τόπου. Στο κάτω-

κάτω, τα αποτελέσματα αυτής της λέσχης θα είναι μόνο υπέρ αυτής της χώρας, της Ελλάδας μας.

Η έρευνα για την Κοίλη Γη μάς πηγαίνει στα πρώτα βήματα της Ιστορίας, στα πρώτα βήματα του ελληνικού πολιτισμού, ο οποίος αποδεικνύεται, τουλάχιστον μέχρι σήμερα, ότι ήταν ο μόνος που μάθαινε και προόδευε όχι μόνο για τον εαυτό του, αλλά και για τους άλλους αδελφούς λαούς του κόσμου. Έτσι, αναμφισβήτητα είναι αυτός που βοήθησε τους άλλους λαούς να αναπτυχθούν και να αποκτήσουν το δικό τους πολιτισμό. Να ο λόγος που τον ζήλεψαν και τον εχθρεύτηκαν άλλοι δυνατοί της Γης και μάλιστα τόσο πολύ που ακόμη και την Ιστορία του προσπαθούν να την κάνουν τόσο νέα όσο και η δική τους. Η έρευνα μας βοηθά να τοποθετήσουμε την Ιστορία μας στα πραγματικά χρονικά πλαίσια της, που αποδεικνύονται πιο παλαιά ακόμα και απ' αυτά της Μυθολογίας μας.

Πρέπει να το κατανοήσουμε αυτό καλά και να σταματήσουμε πριν από το γκρεμό στον οποίο προσπαθούν να μας ρίξουν οι σημερινοί εχθροί μας, που είναι τόσο επώνυμοι όσο και ανώνυμοι...

Η έρευνα για την Κοίλη Γη, ή για τη χαμένη γνώση αν θέλετε, δεν είναι νέα, αλλά παμπάλαιη. Ο Οδυσσέας, ο Πυθέας, οι Ναΐτες, οι Γερμανοί, ο Byrd. Και κοντά σ' αυτούς, ο Λόρδος Λόττον, ο Νάνσεν, ο Ιούλιος Βερν, ο Συμς, ο Banger και - γιατί όχι; - τώρα εμείς! Αν ο καθένας προσθέτει έστω και ένα μικρό λιθαράκι στην έρευνα, αυτό είναι αρκετό. Τι όμορφο όνειρο να μπορούσε και μία ελληνική ερευνητική αποστολή να ακολουθήσει τα ίχνη των άλλων στις πολικές περιοχές ή στο Θιβέτ! Τι καταπληκτική εμπειρία που θα ήταν αυτή! Αλλά και η έρευνα από εδώ είναι το ίδιο σημαντική, ας μην γελιόμαστε. Εξάλλου, πώς είναι δυνατόν να αγγίξουμε το όνειρο μας, αν δεν εξαντλήσουμε την προσπάθεια και την έρευνα εδώ;

Μήπως, ψάχνοντας εδώ, βρεθούμε στην καρδιά της Κοίλης Γης πριν προλάβουμε να πραγματοποιήσουμε το όνειρο μας εκεί; Μόνο ο καιρός θα δείξει. Ο καιρός και οι προσπάθειες των παλαιών, αλλά περισσότερο των νέων, αυτών που θα μας διαδεχθούν!

Βιβλιογραφία

1. *The Phantom of the Poles*, William Reed, 1906 N. York.
2. *Beyond the Great South Wall*, Frank Savile, 1901 N. York.
3. *The Coming Race*, Lord Lytton, 1871 London.
4. *Zanoni*, Lord Lytton, 1842 London.
5. *The Old Straight Track*, Alfred Watkins, 1925 London.
6. *The New Ley Hunters Guide*, Paul Devereux, 1994 Glastonbery.
7. *he Code Secret de l'Odyssee*, Gilbert Pillot, 1990 Paris.
8. *The Arthurian Tradition*, John Mathews, 1989 Gr. Britrain.
9. *Deep into Manx*, Peter Greenhaleh, 1985 London.
10. *The Missing Diary of Admiral Richard E. Byrd*, R. E. Byrd, 1958 N. York.
11. *Horten Ho 9*, David Myhra, 1985 England.
12. *Waldheim: The Missing Years*, Robert Edwin, 1988 London.
13. *The Shadow of Atlantis*, Col. A. Braghing, 1938 London.
14. *Mysteries of Ancient S. America*, Harold Wilkins, 1946 London.
15. *Paradise Found*, William Warren, 1885 Boston.
16. *Glacial Geology*, R. F. Flint, 1947 N. York.
17. *Farthest North*, Dr. Fridtjof Nansen, 1898 N. York.
18. *The Lord of the Rings*, Pr. J. R. R. Tolkien, 1968 London.
19. Προσωπικό αρχείο, Ι. Γιαννόπουλος.
20. *Η Μάχη του Βερολίνου*, Θ. Μανιάτη, 1981 Αθήνα.
21. *The History of Knights Templars*, Charles Addison, 1842 London.
22. *The Templars*, Morizot, 1932 London.
23. *Cunus Myths of the Middle Ages*, Sabine Barine, 1894 London.
24. *Niel's Klims' Journey Underground*, Baron Von Holberg, 1741 London.
25. *Tashi Lama III, The Way to Shamballah*, 1915 Munich.
26. *This Hollow Earth*, Joseph O' Neil, 1972 London.
27. *The Mysterious Unknown*, Robert Charroux, 1969 Boston.
28. *Occult Reich*, J. H. Brennan, 1947 N. York.
29. *Archaic England*, Peter Kolosimo, 1968 Rome.

30. *Μυστική Αθήνα & Αττική*, Ιωάννης Γιαννόπουλος, 1999 Αθήνα.
31. *Le Matin des Magiciens*, Louis Powels και Jack Bergier, 1950 Paris.
32. *Το Χρονικόν του Μορέως*, Εκδόσεις Εκάτη, 1989 Αθήνα.
33. *Ιστορία του Αργούς*, Ι. Κοφινιώτης, τυπ. "Ο Παλαμήδης", 1892 Αθήνα.
34. *Ορθόδοξα Ελληνικά Μοναστήρια*, Θ. Κοκκόρης, 1997 Αθήνα.